



HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Komite for næring, kultur og idrett
Møtestad: Formannskapssalen Herøy rådhus
Dato: 24.10.2017
Tid: 16:00

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 17.10.2017

Stig Arne Helsem Sævik
leiar

OFFENTLEG SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 64/17	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 65/17	Protokoll frå førre møte
PS 66/17	Delegerte saker
PS 67/17	Referatsaker
PS 68/17	Tertialrapport per 01.09.17.
PS 69/17	Kommunalt næringsfond - retningsliner for tildeling
PS 70/17	Ungdata 2017 - Rapportar frå undersøkinga
PS 71/17	Søre Sunnmøre Matmanifest
PS 72/17	Tilskot frå kommunalt næringsfond - *****
PS 73/17	Tilskot frå kommunalt næringsfond - ***** Referatsaker
RS 7/17	Møteplan resten av året

PS 64/17 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 65/17 Protokoll frå førre møte

PS 66/17 Delegererte saker

PS 67/17 Referatsaker



Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2017/708
		Arkiv:	210

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
35/17	Komite for helse og omsorg	14.09.2017
68/17	Komite for næring, kultur og idrett	24.10.2017
31/17	Komite for oppvekst	18.10.2017
19/17	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	22.09.2017
26/17	Eldrerådet	25.09.2017
141/17	Formannskapet	19.09.2017
107/17	Kommunestyret	28.09.2017
53/17	Maritim og teknisk komite	25.09.2017

TERTIALRAPPORT PER 01.09.17.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for helse og omsorg - 14.09.2017

Saka vert tatt til vitande.

Tilråding:

Saka vert tatt til vitande.

Særutskrift:

- Kontrollutvalet
- Rådmannen si leiargruppe

Vedlegg:

- Tertialrapport frå sektorane.

Saksopplysningar:

Saka gjeld tertialrapport pr. 01.09.2017.

Bakgrunn

I K-sak 53/02 vart det vedteke reglement for rapportering av løpande drift og prosjekt. Etter dette skal det rapporterast kvart tertial på sjukefråvær, teneste, vedtak og prosjekt.

Sjukefråvær

Kommunestyret har i K-sak 17/03 vedteke:

"Herøy kommune teiknar samarbeidsavtale med trygdeetaten for eit meir inkluderande arbeidsliv. Samarbeidsavtalen skal gjelde frå 1 april 2003."

Eit av føremåla med samarbeidsavtalen er å få ned sjukefråværet. For å følgje med utviklinga i sjukefråværet skal det rapporterast for dette kvart tertial.

IA- avtalen er resignert. Partane er NAV Arbeidslivssenter, arbeidstakarorganisasjonane ved Fagforbundet lokalt og arbeidsgjevar ved rådmannen.

Vedtaksrapportering

Vedtaksrapportering omfattar oppfølging av vedtak fatta i politiske organ. På denne måten skal formannskapet og kommunestyret kvart tertial få ei oppdatering på kor langt ein har kome i oppfølginga.

Tenesterapportering

Denne rapportering omfattar avvik i kommunen si oppfølging av innbygarane sine rettar etter lovverk, lokale vedtekter, retningsliner og vedtak. Avviket kan vere registrert i form av avviksrapportar frå medarbeidarar, rapport frå tilsynsorgan, revisjonsrapportar eller som klage frå innbygarane.

Prosjektrapportering

Det er utarbeidd prosedyrar for planlegging og gjennomføring av anlegg og byggeprosjekt frå eit prosjekt vert planlagt, finansiert, lagt ut på tilbod/innhenta tilbod, gjennomført og til det er avslutta (inklusive sluttrekneskap). Status for dei ulike prosjekta skal rapporterast.

Vurdering og konklusjon:

Det er viktig at rådmannen får tilbakemelding. Det gjeld både struktur og innhald. Rådmannen vi då prøve å tilpasse seinare rapportar i forhold til tilbakemeldingane

Fosnavåg, 11.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Tertialrapport 2. tertial 2017 – STAB

1. Viktige hendingar

Hendingar	Tidspunkt
Deltaking KOMØK 2017	22. og 23. mai
Gjennomført HMS-opplæring for 60 verneombod og leiarar i Sjustjerna	29. mai
Tilsyn Arbeidstilsynet (Sentraladministrasjon)	31. mai
Budsjettsamling med formannskapet	6. juni
Elevesøk frå ungdomsskulane	Veke 24
Lønspolitisk drøftingsmøte	14. og 15. juni
Tilsetning av ny personal- og organisasjonsleiar	1. juli
Førehandsrøysting Stortingsvalet 2017	Sumaren

2. Vedtaksrapport:

Vedtak	Saksnummer
Inkje å rapporten då alle vedtak anten er knytt til prosjekt og vert rapportert der. Startlån vert ikkje rapportert.	-

3. Tertialrapportering teneste

Utfordringane for dei kommunale tenestene vil variere frå tenesteområde til tenesteområde. Dei felles utfordringane er:

- Oppnå og dokumentere tilfredsstillande resultat og kvalitet innanfor dei ulike tenesteområda.
- Sikre god brukarmedverknad og løpande utvikling i tenesteytinga
- Leverer tenester i samsvar med brukarane sine lovfesta rettar.
- Digitalisering, innovasjon og bruk av ny teknologi

Der er det formulert spesifikke **utviklingsmål for dei ulike tenestene**:

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar.	Avvik og klager.
Status 2016	Ikkje målt.	Manglar data.
Ambisjon 2020	Betre enn landsgjennomsnittet.	Manglar data.
Resultatmål 2017	Betre enn landsgjennomsnittet.	Manglar data.
Tiltak i Personal- og organisasjonsavdelinga	1) Gjennomføre 10-faktor (medarbeidarundersøking)	1) Implementere og ta i bruk nytt tidsregistreringssystem tidBANK
	-	2) Implementere og ta i bruk elektroniske skjema i høve løn. (Føresetnad: samarbeid med SSIKT og tekniske høve)
	-	3) Ta del på prioriterte kurs innan personal- og organisasjonsfaget
	-	4) Gjennomføre opplæring for leiarar
Status tiltak 2. Tertial	1) Gjennomført 10-faktor-	1) tidBank er implementert og teke i

	undersøkinga.	bruk. Gjennomført oppfølging og opplæring av leiarar og medarbeidarar på systemet.
	-	2) Er i dialog med SSIKT. Nytt skuleadministrativt program i 2018 vil redusere bilag for manuell registrering. Ser på erfaringar i Vanylven ved overføring av filer frå NAV.
	-	3) Deteke på kurs i regi av KS og Evry.
	-	4) Gjennomført 1. del. Pga. stor arbeidsmengd ser ein at opplæringa fyrst kan vidareførast i 2018.
Tiltak i Økonomiavdelinga		1) Kursaktivitet bl.a. knytt til nytt mva-regelverk
Status tiltak 2. Tertial		1) Har gjennomført internkursing i økonomiavdelinga. Deltaking på Evry-kurs og momskurs.
Tiltak i Servicetorget	1) Innbyggerundersøking	1) Utarbeide og ta i bruk serviceerklæring
	2) Ta i bruk tilbake-meldingssystem (HappyOrNot)	2) Interne kurs knytt til rolla som servicevert
	-	3) Kurs i kommunikasjon (kommunikasjonsplan og pressemeldingar)
	-	4) Utarbeide kommunikasjonsplan
	-	5) Aktivt nytte avvikssystemet Copilo
	-	6) Gjennomføre CIM-kurs og beredskapsøvingar
Status tiltak 2. tertial	1) Gjennomført.	1) Byrja arbeidet med å utarbeide serviceerklæring. Forslag vil verte handsama av Kontaktutvalet og rådmannen si leiargruppe i september
	2) Vert gjennomført og avslutta ved årsskifte.	2) Ikkje gjennomført.
	-	3) Kursdato fastsett i haust.
	-	4) Byrja arbeidet med å utarbeide kommunikasjonsplan. Arbeidet vil verte ferdigstilt i september/oktober
	-	5) Vert gjennomført.
	-	6) Gjennomført eit CIM-kurs.
Tiltak i IKT-avdelinga	1) Måle responstid på brukarstøtte (support)	1) Rutinar i høve nye prosjekt og innkjøp
	2) Måle løysingstid på innmelde saker	2) Definere tenesteleveranse og SLA (Service Level Agreement) for SSIKT og lokal IKT-avdeling)
	3) Måle oppetid på dei ulike fagsystema	3) Syte for driftsstabile system
	4) Måle oppetid på nettverk	-
	5) Brukarundersøking	-
Status tiltak 2. tertial	1) Gjennomføres. Felles system for SSIKT.	1) Felles klientstrategi for kommunane i SSIKT er under arbeid.

	2) Gjennomføres. Felles system for SSIKT.	2) Utkast til SLA for SSIKT til handsaming hjå rådmannsgruppa i Sjustjerna. Vil vere på plass frå 2018.
	3) Gjennomføres på kjærnekomponentar.	3) Kontinuerleg arbeid. Innføring av tynnklientar og skifte av maskinpark.
	4) Gjennomføres. Felles system for SSIKT.	-
	5) Gjennomføres. Felles system SSIKT.	-
Tiltak Dokumentsen-ter og pol. Sekretariat	-	1) Endring av mal for saksframlegg, med samandrag av saka
	-	2) Optimalisere og samordne innsyn/politikk på kommunene sine heimesider (Interkommunal arbeidsgruppe)
Status tiltak 2. tertial	-	1) Gjennomført.
	-	2) Gjennomført på Herøy kommune si heimeside.
Tiltak i Eige-domsavdelinga (Byggdrift)	1) Utarbeide nøkkeltal for måling av tenesteutvikling	1) Alle byggmessige avvik og aktivitetar skal registrerast i avvikssystemet Famac
	-	2) Inngå lærlingavtale med 1 lærling
Status tiltak 2. tertial	1) Arbeider med å innhente faktagrunnlag. Målet er å få på plass 2-3 nøkkeltal. Må ta omsynt til ny Norsk Standard som er i kjømda.	1) Bygningsmessige avvik vert meldt i Famac frå brukarane direkte.
	-	2) Lærlingavtale er ikkje inngått, men det vert framleis jobba med.
Tiltak i Eige-domsavdelinga (Reinhald)	1) Utarbeide nøkkeltal for måling av tenesteutvikling	1) Digitalisering av reinhaldsplanar i Famac
Status tiltak 2. tertial	1) Arbeider med å innhente faktagrunnlag. Målet er å få på plass 2-3 nøkkeltal.	2) Under arbeid. Om lag 75% av byggmassen er digitalisert.
Tiltak i Eige-domsavdelinga (Prosjekt)	1) Utarbeide nøkkeltal for måling av tenesteutvikling	1) Alle tiltak skal planleggast, prosjekterast og gjennomførast i samråd med brukaren
	-	2) Alle tiltak skal evaluerast
Status tiltak 2. tertial	1) Arbeider med å innhente faktagrunnlag. Målet er å få på plass 2-3 nøkkeltal.	1) Nyttar Famac-prosjekt. Etablerer tverrfagalege arbeidsgrupper. Alle investeringstiltak og planlagte vedlikehaldstiltak er underlagt prosjektstyring i Famac
	-	2) Forslag til mal er ferdig.
Tiltak i Eige-domsavdelinga (Bustadforvaltning og startlån/tilskot)	-	1) Klargjering av bustad innan 30 dagar etter avlevering frå leigetakar
		2) Utarbeiding av buopplæringsplan

	-	for alle nye kontraktshøve
	-	3) Finansinstitusjonar og brukarar skal få betre informasjon om startlån og tilskot
Status tiltak 2. Tertial	-	1) Gjennomfører faste bustadmøter med samarbeidnede avdelingar. Utfordring kring krevjande leigehøve. Drøftar med Helse og omsorg om endringar i bustadmøta.
	-	2) Buopplæringsplan er under utarbeiding, men er ikkje ferdigstilt. Samarbeid med kommunane i Sjustjerna. Engasjert HiVO fpr å utarbeide informasjonsmateriell.
	-	3) Gjennomført eit møte. Arbeider med å få gjennomført fleire.

4. Organisasjon

Kommunen gjennomførde Kommunekompasset i 2016 og fekk ein skår på 329 av 800 moglege. Dette er middels bra og midt på listene over dei 45 kommunane som har gjennomført ein eller fleire kommunekompassevalueringar sidan 2010:

Utfordringane for kommuneorganisasjonen dei komande åra:

- Nedbemanning som følgje av nødvendig økonomisk omstilling.
- Kompetanseutvikling.
- Gode leiarar på alle nivå for å lukkast i forhold til økonomistyring, omstilling, tilsette, tenestene og brukarane.
- Ta i bruk ny teknologi, til dømes digitalisering og velferdsteknologi.

Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeids-gjevarepolitikken sine mål.	Auka nærver i samsvar med målsettinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidlegavgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
Korleis lukkast?	Oppfølging Kommunekompasset.	Oppfølging arbeids-gjevarepolitikken.	Førebygge og følgje opp sjukemelde.	Oppfølging seniorpolitikken.
Korleis måle?	Ny gjennomgang Kommunekompasset.	Medarbeidarundersøking.	Sjuefråverstatistikk.	Statistikk.
Status 2016	329 poeng	Ikkje undersøkt.	8,42 %	67,7 % i arbeid ved 65 år, 45,5 % i arbeid ved 67 år.
Ambisjon 2020	450 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	90 % i arbeid ved 65 år, 50 % i arbeid ved 67 år.

Resultatmål 2017	Neste måling i 2018.	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	90 % i arbeid ved 65 år, 50 % i arbeid ved 67 år.
Tiltak i Stab	Leiarutviklingsprogram i samband med medarbeidarundersøking (10-faktor) i regi av KS konsulent	Med bakgrunn i resultat og faktorane i medarbeidarundersøkinga 10-faktor, skal det utarbeidast tiltaksplan innanfor kvar avdeling	Gjennomføre regelmessige IA-møte med partane i IA-ualet	Revidering av arbeidsgjevarpolitikk og rutinar på personalområdet
Status tiltak 2. tertial	Gjennomført 2. samling av 3 i leiarutviklingsprogrammet (10-faktor)	Under planlegging.	Gjennomført eit IA-møte.	Partsamansett arbeidsgruppe har arbeidd kontinuerleg med revidering av arbeidsgjevarpolitikk og rutinar på personalområdet.

5. Samfunnsutvikling

Gjennom arbeidet med samfunnsdelen av kommuneplanen 2013-2015 er det utarbeidd mål, strategiar og handlingsplan for samfunnsutviklinga. Dette er søkt innarbeidd i dette dokumentet og lagt til grunn for prioriteringane.

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar.	Herøy kommune skal ha godt omdøme.
Korleis lukkast?	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan
Korleis måle?	Innbyggjarundersøking. Folketalsutviklinga. Data reiseliv.	Innbyggjarundersøking.	Innbyggjarundersøking
Status 2016	8 972 innbyggjarar.	Manglar data.	Manglar data.
Ambisjon 2020	10 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.
Resultatmål 2017	9 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.
Tiltak i Stab	1) Obligatorisk opplæring for nyttilsette	-	1) Annonserer politiske møter og sakliste på Facebook
	2) Gjennomgang og revisjon av arbeidsgjevarpolitikken	-	2) Etablere forslagskasse for innbyggjarane til politikarane
	3) Utarbeide turkart	-	3) Etablere kontaktpunkt for ordførar og innbyggjarar
Status tiltak	1) Gjennomført fyrste		1) Under arbeid.

1. tertial	samling. Berre 1 deltakar. For ressurskrevjande å gjennomføre. Må vurdere anna opplegg for 2018.	-	Samarbeid mellom Servicetorget og Dokumentsenteret.
	2) Under arbeid. Vil truleg ikkje verte vedtekn før i 2018.	-	2) Under arbeid. Dialog med rådmannen.
	3) Ikkje gjennomført. Er i dialog med Samfunnsutvikling. Har fått på plass turistkart med reklame.	-	3) Gjennomført "bygdeturnè".

6. Staus prosjekt i Eigdomsavdelinga og IKT-avdelinga

Prosjekttiltak Eigdomsavdelinga			
Nr.	Prosjekt	Aktivitet	Staus 2. tertial
51408	Einedalen skule – fleirbrukshall	Revisjon av byggeprogram	Byggeprogram for gymsal eller fleirbrukshall ved Einedalen samt vurdering vedrørende gymsal ved Einedalen og fleirbrukshall ved Herøy kulturhus og idrettshall er oversendt til politisk behandling.
51412	Omsorgsbustadar og base for heimetenesta	Nybygg	Prosjektet er overlevert til ordinær drift. Eigdomsavdelinga jobbar med økonomisk avslutning av prosjektet.
60106	Herøy kulturhus og idrettshall	Asbestsanering	Asbestsanering er fullført. Gulvlegging er under ferdigstilling.
		Nye ytterdører og skalsikring	Konkurranseskrutning sendast ut i løpet av kort tid.
		Soneinndeling og delvis utskifting av innerdører	Konkurranseskrutning sendast ut i løpet av kort tid.
		Rehabilitering av lokale for Frivillegsentralen	Pågår.
60604	Hovudbrannstasjon	Forprosjekt - alternative løysingar	Forprosjekt er ferdigstilt og skal oversendast til politisk behandling i plan- og byggenemnda 18.09, Formannskapet 19.09 og kommunestyret 28.09.
61302	Ny bil eigdomsavdelinga – reinhald	-	Kjøpt
61504	Herøy ressurscenter	Forprosjekt	Eigdomsavdelinga avventar overordna vurdering av det framtidige helse- og omsorgstilbodet i Herøy.
61510	Nedre Dragsund 2 - mindre rehabilitering	Tilrettelegging for utleige.	Plan for tilrettelegging for utleige er under ferdigstilling og skal drøftast med brannteknisk konsulent 31.08.2017. Fleire leigetakarar er på veg inn.

70016	Bergsøy skule Borga - mindre rehabilitering	Rehabilitering av yttertak – gymsal	Konkurransesgrunnlag for mindre rehabilitering av fasade sendst ut i løpet av kort tid. Uteområdet mot Havila Stadion og Kulturhusområdet er fortsatt avstengt grunna fare for takras.
		Desentralisert ventilasjon – prøveprosjekt	Ferdigstilt. Meget positive resultat. Vi ber om ytterlegare midlar i 2018-budsjettet.
70017	Brannsikring av kommunale bygg	Lukking av branntekniske avvik	Landa tiltak 2,8 mill i midlar
70018	EPC – Energisparekontrakt	Fase 1 – Analyse	Kartlegging del 1 er gjennomført. Kartlegging del 2 pågår
70020	Herøy omsorgssenter - mindre rehabilitering	Oppgradering av utvendig rømningsveg	Gjennomført.
		Nye ytterdører og skalsikring	Gjennomført.
		Rehabilitering av brannseksjonering mot Herøy helsesenter	Gjennomført.
		Bygging av mindre utebod for kjøkkenavdelinga	Gjennomført.
70021	Herøy rådhus - mindre rehabilitering	Asbestsanering	Under planlegging.
		Nye ytterdører og skalsikring	Under planlegging.
		Nye branddører	Under planlegging.
		Ombygging av personaltoalett	Ombygging kansellert. Toaletta vert rehabilitering slik dei står i dag
		Rehabilitering av personheis – forprosjekt	Forprosjekt under utarbeidelse saman med forslag til rullestolrampe og utfasing av trappeheis.
70022	Leikanger skule og grendahus	Tilbygg og rehabilitering	Økonomisk avslutning gjenstår.
70039	Kvithaugsmyra 4 - mindre rehabilitering	Rehabilitering av yttertak	Pågår.
70040	Myrsnipa barnehage - mindre rehabilitering	Rehabilitering av yttertak	Pågår.
Prosjekttiltak IKT-avdelinga			
Prosjekt	Aktivitet	Status 2. tertial	
Nytt supportsystem IKT	Testfase	Ferdig. Er i full drift. Vert kopla mot SLA 2018.	
Vurdering nytt skuleadministrativt system	Sjustjernaprojekt	Gjennomgang av innkomne anbod har starta	
Flytting av kulturserver/DX-billetsal	Mogleg i februar, men ventar på svar frå DX	Ferdig. Gjennomført i mars	
Nytt program helsestasjon	Overgang til HsPro saman med Sande (dei andre 5 kører dette)	Jobbast med. Ikkje sikkert det vert noko av. Pilotversjon. Inger Marie	

WIFI- Flytte alle WIFI-antenner over til SSIKT	Starta januar - Cisco prime for wlan kontrollere vil forenkle bl.a. utdeling av gjestenett-passord	Ferdig
Flytte internettaksess	Februar/mars	Ferdig
Flytting av ISY-proaktiv	2017	Ferdig. KomTek installert
Oppgradering av ShiftManager til ny versjon	Veke 6	Ferdig
Flytting av DB Visma barnehage	Program er flytta til driftssenteret, database ligg igjen lokalt	Ferdig
Prosjekt 10G nettverk	Kjernenettet klart for 10G linjer ut til andre kommunale bygg med fiber. Vert testa mot skular som nyttar streaming	Ferdig
Flytting fiber rådhuskjellar	Tussa og Herøy kommune sin fiber skal trekkast til telerommet i staden for gamle serverrommet. (tussa ville finne ein dato i februar). Full nedetid alle tenester	Ventar på Tussa. Ove Einar som hadde prosjektet har slutta i Tussa.
Utrulling iPad til alle elevar på 1. og 2. trinn	Samarbeid med oppvekstavdelinga som finansierer kjøp av einingane	Utrulling pågår. Ferdig medio september
Nedbygging/avvikling serverrom på rådhuset	2017	Ferdig
Nybygg OBOBH - Eggesbøtun	Trådløs, klientar, AV osv.	Ferdig
Maskinrulling	2017	Pågår
Nye AV-løysingar møterom rådhus	2017	Smarttavle servicetorg montert – skinne til golv bestilt. Videokonferanse til møterom 1 klar til montering.. Midlertidig løysing i formannskapssalen
ID-kort?	2017?	Bilete er lagt inn av alle på rådhuset
Flytting av låsesystem?	2017?	Under vurdering
Flytting av SD-anlegg?	2017?	Eigedom har eit eige prosjekt rundt dette

7. Sjukefråvær 2. tertial¹

Tabell 1 nedanfor viser sjukefråvær for 3. tertial 2016, 1. tertial og 2. tertial 2017

Tertialvise fråvær i % Herøy kommune 3. tertial 2016 og 1. og 2. tertial 2017									
L= Langtidsfråvær, K= Kortidsfråvær									
Avdeling	3. tertial	K	L	1. tertial	K	L	2. tertial	K	L
Personal og org. inkl. H	2,26	2,15	0,11	5,81	1,99	3,81	3,15	2,23	0,93
Økonomi (>10)	2,13	2,13	0	2,77	1,36	1,41	4,86	3,26	1,6
Fellessekr. (<5)	10,99	1,22	9,77	12,71	0,64	12,07	0	0	0
Rådm./ass.rådm. (<5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IKT (<5)	1,16	1,16	0	6,58	2,47	4,12	0	0	0
Servicetorget (<10)	4,85	4,85	0	5,49	4,66	0,82	6,26	0,65	5,62
Utviklingsavd. (<10)	10,84	2,73	8,12	17,76	0,82	16,94	3,33	0,72	2,61
Barnehageavd. (<40)	4,24	2,49	1,75	5,8	3,14	2,33	5,71	3,47	2,24
Grunnskuleavd. (<250)	3,77	1,57	2,2	6,68	1,94	4,75	4,65	0,68	3,97
Anl. og drift (<15)	0,86	0,86	0	2,01	2,01	0	4,57	0,63	3,95
Brannvern (<30)	0,66	0,2	0,46	8,98	3,66	5,32	21,35	0,02	21,33
Helse (<40)	5,54	1,27	4,27	4,72	1,17	3,55	3,13	0,4	2,73
Pleie og omsorg (<300)	10,42	2,59	7,83	9,76	2,33	7,43	7,79	1,67	6,12
Bu og hab. (<75)	13,19	2,28	10,91	19,09	3,39	15,7	10,52	2,1	8,82
Barnevern (<10)	11,01	2,13	8,88	18,89	3,92	14,97	14,28	1,09	13,19
Kultur (>10)	3,96	2,01	1,95	1,78	0,32	1,46	2,41	0,73	1,67
Eigedom (<40)	9,08	2,61	6,47	6,46	2,49	3,97	8,49	1,85	6,64
NAV kommune (10)	20,19	2,5	17,7	20,82	2,71	18,11	21,36	1,77	19,58
Totalt fråvær	7,39	2,11	5,28	9,05	2,26	6,79	6,83	1,4	5,43

Tabell 2 viser sjukefråvær for 2. tertial 2015, 2016 og 2017

Tertialvise fråvær i % Herøy kommune 2. tertial 2015, 2016 og 2017									
L= Langtidsfråvær, K= Kortidsfråvær									
Avdeling	2. tertial	K	L	2. tertial	K	L	2. tertial	K	L
Personal og org. inkl. H	4,52	1,4	3,12	0,92	0,92	0	3,15	2,23	0,93
Økonomi (>10)	15,14	0,79	14,4	3,53	3,53	0	4,86	3,26	1,6
Fellessekr. (<5)	0	0	0	6,8	0,51	6,29	0	0	0
Rådm./ass.rådm. (<5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IKT (<5)	11,57	0	11,6	10,59	0	10,59	0	0	0
Servicetorget (<10)	0,88	0,88	0	3,38	3,38	0	6,26	0,65	5,62
Utviklingsavd. (<10)	2,07	0,84	1,23	5	0,31	4,69	3,33	0,72	2,61
Barnehageavd. (<40)	8,35	2,93	5,41	6,4	1,35	5,05	5,71	3,47	2,24
Grunnskuleavd. (<250)	5,38	0,87	4,51	3,01	1,06	1,95	4,65	0,68	3,97
Anl. og drift (<15)	4,89	0,42	4,47	1,24	1,24	0	4,57	0,63	3,95
Brannvern (<30)	0,28	0,13	0,15	0,28	0,13	0,14	21,35	0,02	21,33
Helse (<40)	6,61	0,74	5,86	0,95	0,55	0,4	3,13	0,4	2,73
Pleie og omsorg (<300)	8,87	1,98	6,89	6,78	1,36	5,42	7,79	1,67	6,12
Bu og hab. (<75)	8,02	2,28	5,74	11,72	2,3	9,41	10,52	2,1	8,82
Barnevern (<10)	8,08	0,74	7,34	3,58	1,16	2,43	14,28	1,09	13,19
Kultur (>10)	3,43	2,68	0,75	0,45	0,22	0,22	2,41	0,73	1,67
Eigedom (<40)	8,96	2,32	6,64	10,84	2,38	8,46	8,49	1,85	6,64
NAV kommune (10)	17,4	2,77	14,7	11,1	3,9	7,21	21,36	1,77	19,58
Totalt fråvær	7,25	1,55	5,7	5,57	1,39	4,17	6,83	1,4	5,43

¹ Fråværstala for 2. tertial vart generert per 01.09.17. Vanlegvis vert fråværet generert medio kvar månad, og vi kan forvente at tala hadde vore noko høgare om vi hadde generert fråværet på eit seinare tidspunkt i månaden. Tala er såleis ikkje heilt samanliknbare.

Saksopplysningar:

Herøy kommune har eit samla sjukefråvær på 6,83% for 2. tertial 2017. Desse tala vart generert per 01.09.17. Vanlegvis vert fråværet generert medio kvar månad, og vi kan forvente at tala hadde vore noko høgare om vi hadde generert fråværet på eit seinare tidspunkt i månaden. Tala er såleis ikkje heilt samanliknbare.

Herøy kommune har mål om eit nærvær på 92,5%, og trass i at innmeldingar manglar kan vi likevel tru at målet er nådd.

Dersom vi samanliknar tala for dei tre siste åra ser vi at resultatet for 2. tertial 2017 er betre enn i 2015, men dårlegare enn i 2016 der tala viser 7,25% i 2015 og 5,57% i 2016.

Tabell 1 viser utviklinga for dei 3 siste tertiala, og vi kan sjå at nokre avdelingar har ein nedgang i sjukefråværet mellom 3. tertial 2016 og 2. tertial 2017 og/eller mellom 1. og 2. tertial 2017. Avdeling dokumentesenter/politisk sekretariat (fellessekretariatet), har gått frå i underkant av 11% fråvær til 0. Utviklingsavdelinga har fått redusert sjukefråværet sitt frå 1. tertial til 2. tertial med om lag 14%, og vi ser at pleie- og omsorgsavdelinga har hatt ein jamn nedgang frå 3. tertial 2016 til 2. tertial 2017. Sist nemnde avdeling har gått frå 10,42% til 7,79%, og er dermed i ferd med å nå måltala til Herøy kommune. Kultur viser også ein nedgang.

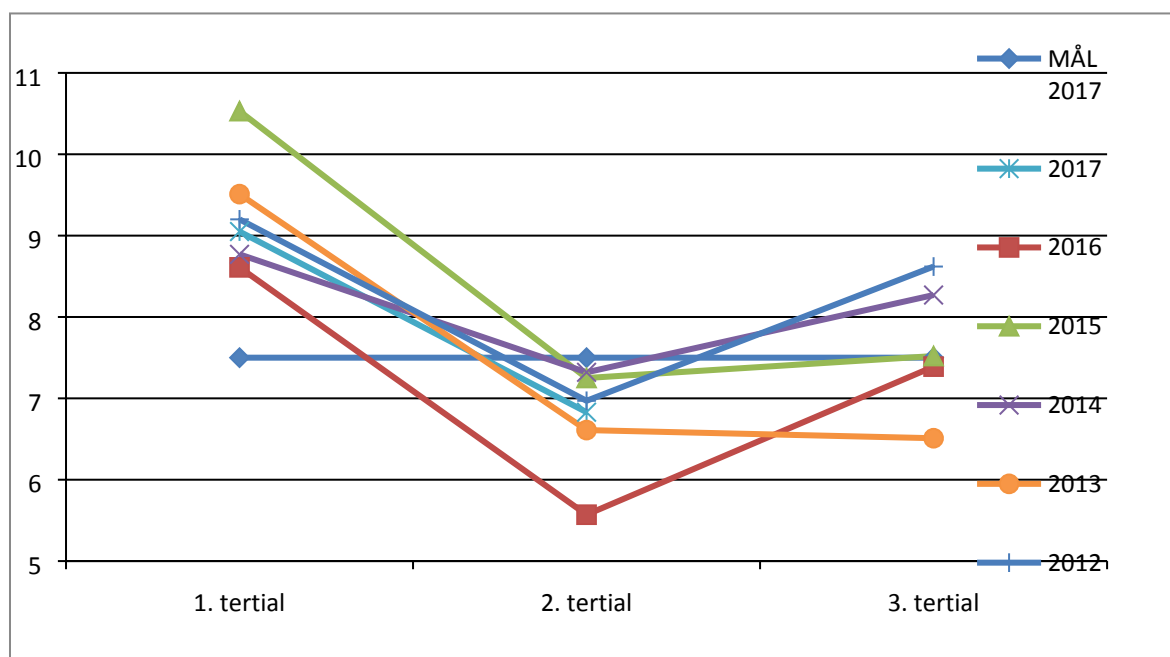
Isolert sett er nedgangen i desse avdelingane positiv, men det er verd å merke at bak tala i den enkelte avdeling kan variasjonane vere store. Dette gjeld til dømes i pleie- og omsorgsavdelinga, der fråværet varierer mellom 0 og 12,94%.

Om vi ser på den andre enden av skalaen er det særleg Nav kommune og barnevern som har særleg høgt sjukefråvær. Nav kommune har hatt eit jamt høgt sjukefråvær dei 3 siste tertiala, og med små variasjonar ligg dei med over 20% i fråvær. Barnevern på si side har hatt ein auke frå 11,01% i 3. til 18,89% i 1. tertial, for så å gå ned til 14,28% i 2. tertial 2017. Vi ser også at brannvern har høgt sjukefråvær i 2. tertial, men som normalt sett har lågt sjukefråvær. Dette kan vi også sjå av tabell 2 som viser tala for 2. tertial dei tre siste åra.

Det er også viktig å ha i tankane at fråvær ved dei små avdelingane gir seg stort utslag på statistikken.

Ved å sjå på tabell 3, kan vi registrere at 2. tertial 2017 plasserer seg om lag midt på treet i høve til samanliknande år som er oppgitt i diagrammet.

Tabell 3 viser tertialvist frávær frá 2012 til 2. tertial 2017



Vurdering og konklusjon:

Statistikken over sjukefrávær for 2. tertial 2017 viser at sjukefráværet i fleire avdelingar har auka eller halde seg stabilt høgt, samtidig ser vi ein nedgang i nokre av avdelingane. Dette gjeld både små og store avdelingar, der utslaget på frávær blir stort i små avdelingar og mindre i dei større avdelingane.

Vi ser også ein nedgang i fleire av avdelingane, som dermed gjer seg utslag i ein samla nedgang i sjukefráværet.

Statistikken for 2. tertial er nok også påverka av at det har vore ferietid, i den forstand at ein del av dei som er sjukmelde har hatt ferie.

Trass i systematisk arbeid med førebygging og sjukefráværsoppfølging, ser vi altså at fleire avdelingar har høgt sjukefrávær. Vi veit at årsakene til fráværet er svært samansett, noko som gjer at vi må jobbe både på person- og organisasjonsnivå for å redusere sjukefráværet.

Førebygging og oppfølging er tema både i enkeltsaker, i IA-møte og vi samarbeider med Nav arbeidslivssenter og Stamina.

Målet er at vi skal verte betre og at vi over tid skal ha eit nærvær på 92.5%

Fosnavåg den [06.09.2017](#)

Jan Vidar Dammen-Hjelmeseth

Kommunalsjef Stab

Tertialrapport 2 OPPVEKST

Sølvi Lillebø Remøy

1. Viktige hendingar

1. 4 nye avdelingsleiarar på plass frå 1.august 2017; for skulane Leikanger, Einedalen, Ytre Herøy ungdomsskule og PPT.
2. Sektor Oppvekst har satsa på tidleg innsats i barnehagen, og tilsett ytterlegare 2 støttepedagogar (150%) for koordinert og målretta arbeid med barn i «gråsona».
3. Fagsamling for alle tilsette i Oppvekst før skulestart.
Tema:Relasjonskompetanse.
4. Oppstart at satsinga l'pad i begynnaropplæringa, med opplæring av tilsette medio juni. Ny opplæring med lærarar og elevar startar medio september.
5. Talet på barn i enkelte barnehagar er redusert frå august'17. Personell er omplassert til andre avdelingar i sektor Oppvekst.
6. Svært mange nye 1.klassingar har starta på Bergsøy og på Einedalen.
Utfordrande i høve arealdisponering, særleg på avd. Blåhaugen.
7. Avd. EMA (einslege, mindreårige asylsøkjjarar) nedlagt frå 31. august, som følgje av nedlegging av asylmottaket.
8. Mange nye barn av arbeidsinnvandrarar har starta i grunnskulen dette skuleåret. Innføringsklassa for 5.-10.årstrinn er stor, og timar til undervisning er auka opp.

2. Vedtak

Ingen vedtak som gjeld Oppvekst, i kommunestyret tertial 2.

Delegerte vedtak gjort av oppvekstkontoret:

Kategori / lovheimel	Tal på vedtak	Klage ja/nei
Skuleskyss etter Opplæringslova §13-4	2	nei
Tilpassa opplæring v/støttepedagog, etter Barnehagelova §1 og 2.	8	Nei
Tilrettelegging av barnehagetilbodet for funksjonshemma barn, etter Barnehagelova §19 G	5	Nei
Moderasjonsordning for foreldrebetaling, etter Barnehagelova §15 og forskrift §3	23	Nei
Spesialpedagogisk hjelp etter Barnehagelova §19A	6	Nei
Spesialundervisning etter Opplæringslova §5.1	15 *	Nei
Psykososialt skulemiljø etter Opplæringslova §9A -3	2	1 klage

*I tillegg vedtak ute på den enkelte skule, ingen klager.

3. Teneste

Satsingsområde	Måleindikator	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2017
Grunnskulen/ SFO:				
Målretta arbeid med lesing	Resultat Nasjonale prøver lesing 5.trinn. Prosent elevar på Meistringsnivå 2 og 3	63,1%	59,9%	65%
Status etter 2.tertial: Målet nådd for snitt Herøyskulen. Arbeidet med ytterlegare tiltak for å styrke lesing held fram				
Alle elevar skal ha eit godt læringsmiljø	Resultat frå Elevundersøkinga, indikator Meistring	7.trinn:4,0 10.trinn:4,0	7.trinn:3,9 10.trinn:3,8	Minimum 4,0
	Grunnskulepoeng 10.trinn	42,1	39,1	
Status etter 2.tertial: Resultat for indikator Meistring ligg godt over målet for snitt på 7.trinn, men ikkje heilt for 10.trinn Snitt grunnskulepoeng etter eksamen våren 2017, vart 41,6 - mot 39,1 året før. Positiv utvikling.				
Barn skal trivast på SFO	Udir si Foreldreundersøking	-	-	4,5
Status etter 2.tertial: Foreldreundersøkinga vart gjennomført i mai'17. Lav og variert deltaking, snitt svarprosent 35%. Resultat 4,2 (av 5) på spørsmål om trivsel.				
Kulturskulen				
Kvalitet på tilbodet	Brukarundersøking, Fornøgd med total kvalitet	-	-	4,0
Status etter 2.tertial: Brukarundersøking er gjennomført. Svært lav deltaking, resultat ikkje klart.				
Barnehagen				
Mange nok pedagogar til å gi barna eit tilbod i samsvar med lokalt og nasjonalt lovverk.	Pedagogtettleik over minstenorm, for å møte muleg framtidig krav	-	-	50% innan 2020

Godt samspel vaksne- barn og barn-barn.	Brukarundersøking	-	-	5,4
Godt samarbeid med heimen	Brukarundersøking			5,4
Status etter 2.tertial:				
Brukarundersøking er gjennomført. Resultat vart framlagd i eiga sak. Målet nådd med god margin.				
Behov for auke i talet på pedagogar, kjem tilbake i samband med budsjett 2018.				

Sektorovergripande mål for organisasjonsutviklinga i Herøy kommune:

Kommunen gjennomførde Kommunekompasset i 2016 og fekk ein skår på 329 av 800 moglege. Dette er middels bra og midt på listene over dei 45 kommunane som har gjennomført ein eller fleire kommunekompasser sidan 2010:

Utfordringane for kommuneorganisasjonen dei komande åra:

- Nedbemanning som følgje av nødvendig økonomisk omstilling.
- Kompetanseutvikling.
- Gode leiarar på alle nivå for å lukkast i forhold til økonomistyring, omstilling, tilsette, tenestene og brukarane.
- Ta i bruk ny teknologi, til dømes digitalisering og velferdsteknologi.

Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeids-gjevarpolitikken sine mål.	Auka nærver i samsvar med målsettinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidlegavgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
Korleis lukkast?	Oppfølging Kommunekompasset.	Oppfølging arbeids-gjevarpolitikken.	Førebygge og følgje opp sjukemelde.	Oppfølging seniorpolitikken.
Korleis måle?	Ny gjennomgang Kommunekompasset.	Medarbeidarundersøking.	Sjukefråverstatistikk.	Statistikk.
Status 2016	329 poeng	Ikkje undersøkt.	8,42 %	67,7 % i arbeid ved 65 år, 45,5 % i arbeid ved 67 år.
Ambisjon 2020	450 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	90 % i arbeid ved 65 år, 50 % i arbeid ved 67 år.
Resultatmål	Neste måling i	Betre enn	7,5 %	90 % i arbeid

2017	2018.	landsgjennomsnittet.		ved 65 år, 50 % i arbeid ved 67 år.
Tiltak 2.tertial	Nasjonalt satsing på barnehage- og elevmiljø godt igang. Fagsamling Relasjonskompetanse, gjennomført august. Fleire tiltak i gang	Leiarstøtte, opplæring og kompetanseutvikling. Bygge ytterlegare kompetanse på Oppvekstkontoret. Fleire tiltak i gang	Godt samarbeid mellom arbeidsgivar, tilsette og verneombod. Trygge og forutsigbare arbeidsmiljø Godt kollegaskap. Prosessar og tiltak er i gang	Medarbeidar-samtalar, seniorsamtalar. Tilrettelegging der det er muleg Medarbeidar-samtalar gjennomført i alle avdelingar

Sektorovergripande mål for samfunnsutviklinga:

Gjennom arbeidet med samfunnsdelen av kommuneplanen er det utarbeidd mål, strategiar og handlingsplan for samfunnsutviklinga. Dette er søkt innarbeidd i dette dokumentet og lagt til grunn for prioriteringane.

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar.	Herøy kommune skal ha godt omdøme.
Korleis lukkast?	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan
Korleis måle?	Innbyggjarundersøking. Folketalsutviklinga. Data reiseliv.	Innbyggjarundersøking.	Innbyggjarundersøking
Status 2016	8 972 innbyggjarar.	Manglar data.	Manglar data.
Ambisjon 2020	10 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.
Resultatmål 2017	9 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.
Tiltak 2.tertial	God kvalitet i barnehagar, skular og kulturskule. Omdømmebygging Legge til rette for minoritetsspråklege barn og vaksne Kontinuerleg arbeid i gang	Score over middels på aktuelle indikatorar i Elevundersøkinga og Brukarundersøkingar Undersøkingar gjennomført, viser til eigne saker med resultat	Høg kvalitet, servicehaldning og dyktige tilsette i alle ledd Kontinuerleg arbeid i gang

Avviksmeldingar i Kvalitetslosen

9 avvik meldt i Kvalitetslosen i perioden. Dei fleste av desse var i ein kategori som gjorde at dei vart handtert utanom avvikssystemet. Resten vart handtert ved å setje inn tiltak, og lukka

i systemet.

Pålegg frå offentlege tilsynsorgan

Mattilsynet har hatt tilsyn på nokre barnehagar, skulekjøkken og SFO. Utbetring av pålegg er handtert av Oppvekst (rutinar og dokumentasjon), medan det som gjeld bygning/utstyr er sendt over til Eigedomsavdelinga

Fosnavåg, 5.september 2017

Kommunalsjef Oppvekst

Rapportering 2.tertial, helse og omsorg

1. Viktige hendingar

Avdelingane pleie- og omsorg, barn, familie og helse, og bu- og habilitering vart samla i sektor for Helse og omsorg frå 01.01.17. Helse og omsorg er den største sektoren i Herøy kommune, og hadde 18 avdelingar/seksjonar per 01.01.17. Ny hovudstruktur for avdelingsnivå vart avgjort innan fristen den 01.07.17.

Sektor for helse og omsorg har frå 01.07.17 slik avdelingsstruktur: Avdeling for barn, familie og helse, avdeling for pleie og omsorg, avdeling for bu og habilitering og avdeling for tenestekoordinering. Det vart lyst ut etter nye avdelingsleiarar for følgjande avdelingar: Avdeling for pleie og omsorg, avdeling for bu og habilitering og avdeling for tenestekoordinering. Det vil bli arbeid vidare med seksjonsstruktur i avdelingane.

Helse og omsorg har hatt tilsyn frå Fylkesmannen knytt til tilbodet for ROP-pasientar (pasientar med rus og psykiske helseplagar). Førebels rapport er levert, og Herøy kommune har svarfrist for å kommentere satt til 1.oktober. Endeleg rapport vil kome i etterkant av det.

Ressurssenter for omstilling (RO) vann anbodet frå Herøy kommune, for å kartlegge og evaluere helse og omsorgstenestene. Arbeidet som er gjort, skal gi grunnlag for eit vidare arbeid for å ruste oss for ei god og framtidsretta helse og omsorgsteneste. Resultatet av arbeidet var presentert for helse og omsorgskomiteen, rådsrepresentantar, hovudtillitsvalde, hovudverneombod og leiarar. I tillegg vart det lagt fram ein presentasjon i kommunestyret i august. Rapport vil bli tilsendt til politiske fora og til øvrige deltakarar i kartlegginga.

Resultat av brukarundersøkingar er under kontinuerlig handsaming. Resultat frå lege, fysioterapitenesta og tenester til utviklingshemma er arbeid med internt og presentert for politisk handsaming. Resultat frå sjukheim og dagsenter er under intern oppfølging og kjem til politisk handsaming i løpet av hausten. Barnevernseksjonen planlegg å gjennomføre si brukarundersøking i siste tertial.

2. Vedtaksrapport

K-sak 22/17	Busetjing av flyktningar i 2017	Under arbeid
K-sak 75/17	Forskrift om rett til sjukeheims plass eller tilsvarande bustad særskilt tilrettelagt for heildøgnstenester, kriterie og venteliste	Effektuert
K-sak 96/17	Familiestøtte – servicetilbod for familiar om hjelp i heimen ved spesielle behov.	Under arbeid

3. Tertialrapportering teneste

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar.	Avvik og klager.
Status 2016	Ikkje målt.	Manglar data.
Ambisjon 2020	Betre enn landsgjennomsnittet.	Manglar data.
Resultatmål 2017	Betre enn landsgjennomsnittet.	Manglar data.
Resultatmål barnevern	Barnevernet leverar kvalitativt gode tenester til dei som treng det.	Undersøkelsessaker i barnevern skal følgje krava til tid for undersøking som er i lovverket.
Korleis måle?	Brukarundersøking.	Ingen overskridelser i undersøkelsessaker.
Tiltak 2.tertial	Brukarundersøking var planlagt i første halvår, dette har ein måtte utsette til andre halvår.	Det har også denne perioden vore nokre fristoversittingar. Arbeidet med å reetablere ny rutinebok er nesten ferdigstilt og klar for innlegging i Compilo.
Resultatmål legetenesta	Legetenesta leverar kvalitativt gode tenester.	“Ta tilbake” pasientane til Herøy frå andre kommunar ved så skape trygghet for befolkninga med stabil legedekning.
Korleis måle?	Brukarundersøking.	Rekruttere i henhold til rekrutteringsplan for fastleger. Sjå på tala og samanlikne med det som årleg vert rapportert ifht bruk av fastlegar i andre kommunar.
Tiltak 2. tertial	Brukarundersøking vart gjennomført i første tertial. Resultatet er teke opp ved legekantora, samt at det har vore lagt fram som politisk sak til kommunestyret.	Det er tilset ein fastlege ved Myrvåg legesenter. Det er også ein lege som per 1.9.17 tiltrer i heimel ved Herøy legeseenter. Det vert utlyst to heimlar ved Herøy legesenter med det første. Det vert arbeida kontinuering med rekruttering av fastleger .
Resultatmål psykisk helse	Tal på ungdom som slit psykisk i kommunen, skal reduserast	Auke tal på personar med vedtak på tenester i Psykisk Helse, som har tildelt aktivitetstilbod utanfor eigen heim.
Korleis måle?	Ny kartlegging av status, med betre resultat enn 2015.	Fleire inn i tildelte dagaktivitetstilbod, gruppetilbod og individuelt tilpassa tilbod.
Tiltak 2. tertial	Resultat av UngData kartlegging forelå før sommaren. Oppfølgingen og vidare arbeid med resultat vert gjort utover hausten.	Prosjektet “Kvikk” Herøy er godt i gang, og det arbeidast aktivt med å få fleire på gruppetilbod. Det har vist seg utfordrande å få “nye” brukare til å kome til tilboda.
Resultatmål rehabilitering	Fysioterapitenesta leverar kvalitativt gode tenester.	Redusere ventelistene til fysioterapi
Korleis måle?	Brukarundersøking for dei private fysioterapeutane.	Færre på venteliste.
Tiltak 2. tertial	Brukarundersøking vart gjennomført i første tertial.	Gode gruppetilbod som gir tilbod til fleire samstundes.

	Resultatet er teke opp ved begge fysioterpaesenter, samt at det har vore lagt fram som politisk sak til kommunestyret	
Resultatmål flyktingtenesta	Få på plass gode samarbeidsrutinar med samarbeidspartane i flyktingtenesta.	
Korleis måle?	Evaluere samarbeidsavtalen mellom NAV, Internasjonal skule og flyktingtenesta.	
Tiltak 2. tertial	Det er arbeida med å få til gode samarbeidsarenaer med dei ulike fagpersonane. Det ser likevel litt arbeid som står igjen her.	
Resultatmål NAV	Redusere utbetaling av økonomisk sosialhjelp, jamført med same tidspunkt i 2016	
Korleis måle?	Mindre utbetaling i 2017 enn i 2016.	
Tiltak 2. tertial	Ulike tiltak er set i verk for å redusere utbetalingen av sosialhjelp. Desse tiltaka følgast nøye og særleg kommunal tiltakspakke har ført med seg mange positive ringvirkningar.	
Resultatmål buhabtenesta	Sikre kvalitet, likeverdig tenestetilbod og stor grad av brukarorientering.	Kompetanseutvikling i teneste for utviklingshemma.
Korleis måle?	Brukarundersøking	Fleire tilsette med yrkes og høgskulekompetanse i tenesta. Frå 74,5 % til 80% tilsette med utdanning. Færre dispensasjonar frå for tilsette knytt til HOTL kap 9 om tvang og makt. Frå 8 til 6 dispensasjonar knytt til kap 9 om tvang og makt.
Tiltak 2. tertial	Brukarundersøking er gjennomført, med eit samla snitt på 4,4 poeng, mot landssnittet på 4,6. Tiltak er satt i verk, og rapporten er lagt fram for politisk handsaming i kommunestyret.	Målretta kurstilbod, vidare og etterutdanning, og god bruk av fagdagar.
Resultatmål pleie og omsorgstenesta	Eit trygt og godt tenestetilbod til dei som treng det.	Betre kvalitet i demensomsorga
Korleis måle?	Brukarundersøking i bedre kommune.	Auka tal på tilsette med vidareutdanning innan demens, frå 12 til 15 tilsette.
Tiltak 2. tertial	Brukarundersøking for dagsenter og institusjon, fyrste halvår 2017 er gjennomført. Rapportane er under intern gjennomgang per d.d	Tilby vidareutdanning til dei som kan vere aktuelle.

Resultatmål pleie og omsorgstenesta	Offensiv satsing på velferdsteknologi	
Korleis måle?	Auke i tal på tilsette med mobilpleie i tenesta frå 24 til 30.	
Tiltak 2. tertial	Auke i lisensar ved behov. Pilot på eRomprosjekt i Myrvåg vert budsjettert for 2018	

Tertialrapportering 2 Samfunnsutvikling

1. Viktige hendingar

a. Rehabilitering av Sunnmørsjekta «Anna Olava»

2. Vedtaksrapport

Vedtaksrapporten omfattar vedtak frå kommunestyret tilbake til mars 2015:

SAKSNUMMER	Bypark, Huldalskrysset og trafikkforhold Djupedalen
Vedtak	K SAK 33/15 – 26.03.2015
Status	Ikkje arbeid med i siste periode
Framdrift	Vert å vurdere i samband med byutviklingsprosjektet der ein ser samla på byrom, parkering og mobilitet for Fosnavåg.

3. Tertialrapportering teneste

Mål	Måleindikator	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2017
Utvikling				
Kommunen yter tenester i samsvar med lovverket Ikkje avvik	Fylkesmannen stadfester at klagesaker er i tråd med kommunen sine vedtak	67%	100%	100%
Brukarane er tilfredse med dei kommunale tenestene Ikkje gjennomført	Det skal gjennomførast brukarundersøkingar (bedrekommune) i 2017 der ein skal ha høgare snitt enn kommuner ein kan samanlikne seg med	-	-	Høgare snitt enn kommuner ein kan samanlikne seg med
Brann	Måleindikator	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2017
Feiing og tilsyn Ikkje utført feiing og tilsyn i 2 kvartal	Feiing av pipe og tilsyn av ildsted	Utført etter oppsett frekvens/pl	Utført etter oppsett frekvens/pl	Ein skal halde same frekvens som i 2016

		an	an	
Trygg og sikker innsats Det har vore 0-skadde under innsats i 2. tertial.	Måleindikatorar hentast ut frå adaptit			0-skadde under innsats
Tverrfagleg kartlegging av risikogrupper Kartlegging er under arbeid.	Rapportering gjennom samarbeid			3 kartleggingar
Bekymringsmeldingar Det er gjennomført tilsyn etter alle mottekne bekymringsmeldingar	Utføre tilsyn når ein mottek bekymringsmeldingar			100%
Nasjonale kampanjer Ingen kampanjer gjennomført i 2 tertial.	Ein skal følgje opp nasjonale kampanjer knytt til ansvarsområdet			3 kampanjer
Kultur	Måleindikator	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2017
KULTURKONTOR Bygdemøter er gjennomført og arbeidet med sortering av føreslåtte kulturminner har starta.	Godkjend kulturminneplan	-	-	1
Ikkje starta opp.	Nye turkart i samarbeid med Sande kommune	-	-	1
BARNE- OG UNGDOMSARBEID Status: Mål nådd kvar andre veke. Juniorklubben er ikkje starta opp att då denne aldersgruppa har svært	Tal besøkande fritidsklubben pr. veke fordelt på to kveldar	(stengt. gr. vasslekkasje)	100 (haust)	100

mange fritidstilbud.				
Status: - 2 pr. august	Tal saker med uttale frå ungdomsrådet	2	3	5
Status: - 3 arr. pr. april (2 x nattcup + UKM) - 4 arr. pr. august (sommarfest PU)	Tal gjennomførte ungdomsarrangement pr år.	4	5	10
Status: - Gjennomført med 45 deltakarar.	Tal deltakarar på UKM	40	43	50
FRIVILLIGSENTRAL Status: Avventer byggearbeid i regi av eigedoms- avdelinga før flytting kan skje.	Flytte etablerte møteplasser/tiltak til nye lokalar i Kulturhuset	-	-	100 %
Status: 2 nye aktivitetar starta opp; Seniornett og Radiobingo.	Etablere nye møteplasser og tiltak	-	-	2
KULTURHUS Status: Gjennomført	Tildeling av øvingstider til alle som søker (innan fristen)	-	100 % (ny)	100 %
Status: Ikkje starta opp.	Brukarundersøkingar	-	-	1 pr/år
IDRETTSHALL Status: Gjennomført	Tildeling av treningstider til alle som søker (innan fristen)	100 %	71 %	100 %
Status: Ikkje starta opp.	Brukarundersøkingar	-	-	1 pr/år
FOLKEBIBLIOTEK Status: - 800 pr. august <i>Det er avvik i målalet knytt til at utlån til skular og barnehagar vert registrert som ein lånar. Dette gjeld og</i>	Auke tal aktive personlege lånarar	-	1 122	5 % (1178)

<i>familiar der ein føresett låner bøker til fleire i familien.</i>				
Status: Ikkje starta opp.	Auke tal arrangement for unge	-	6 (ny)	2
KONSERTHUS Status: - 7 663 pr. august	Selte billetter	17 000	15 000	14 000
Status: - 52 pr. august	Tal arrangement pr. år (40 egne + 20 innleigde)	66 (44 egne og 22 innleigde)	69 (44 egne og 24 innleigde)	60
Status: Ikkje starta opp.	Brukarundersøkingar	-	-	1 pr/år
KINO Status: - 17 163 pr. august	Selde billetter	27 843	30 429	29 000
Status: Ikkje starta opp.	Brukarundersøkingar	-	-	1 pr/år

Avdelinga rapporterer særleg om fylgjande hendingar innafør sitt ansvarsområde:
Plan

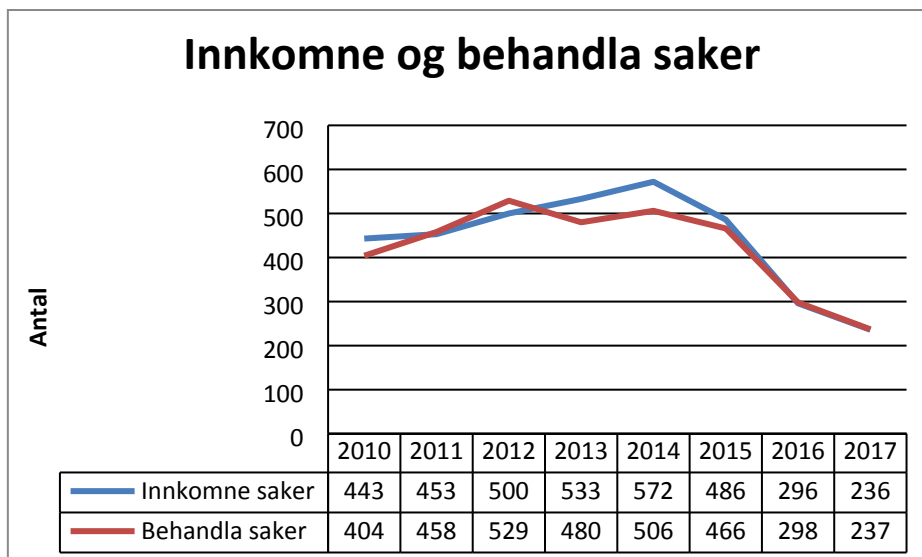
Det har vore arbeidd med mange saker og fleire av sakene ligg i dag ute til høyring.

Følgjande planar er avslutta i siste periode med vedtak i kommunestyret eller formannskapet: **Revidert handlingsprogram for trafikktrygging, Skarabakken, Tarberg hytteområde, mindre reguleringsendring Røyra 2**

Avdelinga har 42 planoppgåver på lista si pr.dato, av desse er 12 private planar.

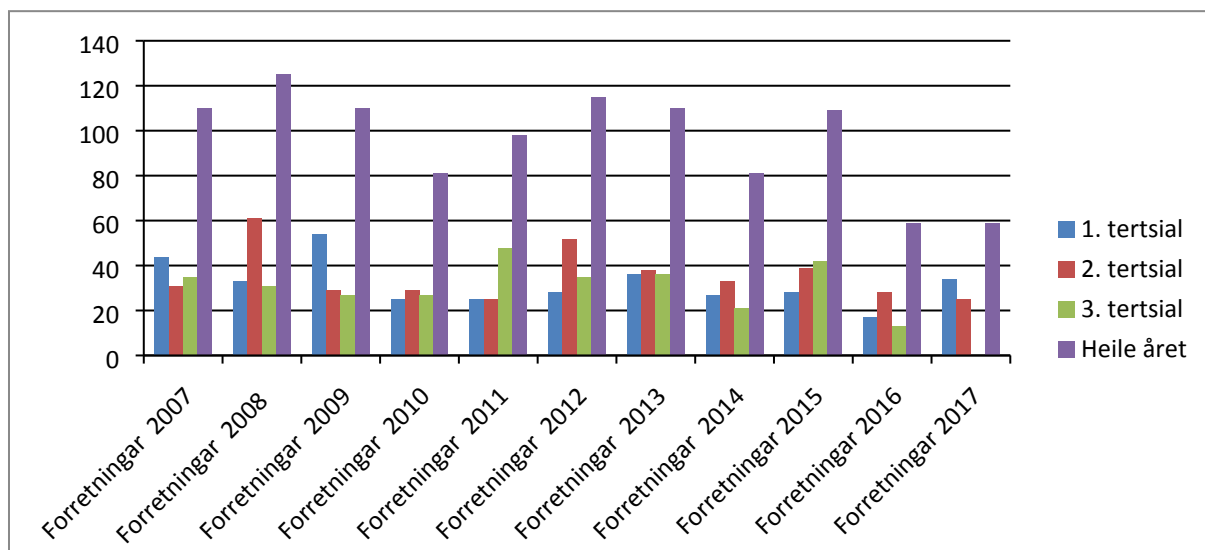
Byggesak

Avdelinga ser ein nedgang av innkomne saker, men kompleksiteten aukar. Det er til tider høgt arbeidstrykk på dei tilsette og sjukemeldingar. Det er henta inn vikar for å halde oppe saksproduksjonen. I andre tertial er det kome inn 109 saker og det er handsama 128 saker.



Oppmåling

I andre tertial er det gjennomført 25 oppmålingsforretningar, Det er oppretta nye matrikkeleiningar til føremål: 7 bustad, 2 industri, 2 naust, 3 fritid og 3 anna formål. Det er oppretta 9 nye matrikkeleiningar som tilleggsareal til bustad. I perioden er gjennomført 1 arealoverføringar. Ein har pr. 01.09.2017. 10 oppmålingsforretningar på vent.



Eigedom

Det vert arbeidd systematisk og godt saman med servicetorget .

Brann

Politisk sak om revidering av Brannordninga med tilhøyrande ROS-analyse er i prosess og er forventa vedtatt desember 2017.

Arbeidsmiljøprosessen går vidare med som planlagt.

Kultur

Det har vore gjennomført byggjearbeid ved kulturhuset i sommar, og lokala har vore heilt og delvis stengde som følgje av dette. Enkelte aktivitetar vart flytta til alternative lokalitetar, mens andre ikkje vart gjennomført i den aktuelle perioden.

I forbindelse med stenging av kulturhuset i sommar har folkebiblioteket gjennomført kassering av ca. 5 000 bøker (mot normalt 1 500 pr. år). Kasseringa er eit ledd i førebuingar til sjølvbetjent og meirope bibliotek.

Fritidsklubben har i regi av ungdomsrådet måla og oppgradert fritidsklubben. Arbeidet har skjedd primært som dugnadsarbeid og med fokus på gjenbruk av gjenstandar. Kulturkontoret erfarer ein auke i tal søknader om kulturtilskot, truleg som konsekvens av bortfall av RDA-midlar og at sponsormarknaden er betydeleg dårlegare enn føregåande år. I 2017 er det lagt ned fleire hundre timar, primært i dugnadsarbeid samt i regi av Ottar Bjørkedal, for rehabilitering og klargjering av kommunens båt; Sunnmørsjekta «Anna Olava». Målet har vore å setje den i stand slik at den igjen kan takast i bruk etter formålet. Båten har ligge på land i ca. 6 år og Eigarstyret ved Herøy Kystmuseum har hatt ansvaret for rehabiliteringa som er koordinert av kulturkontoret. Utgiftene er dekt av RDA-tilskot motteke i 2015 og 2016.

Drift

Det kommunale vegnettet har enno mange vegar med dårleg dekke og bereevne. Behovet for reasfaltering er aukande. Innanfor området idrett er det ressursmangel som medfører at det berre vert utført eit minimum av drift og vedlikehald. Sentrumsområda er til dels slitne og har behov for opprusting og vedlikehaldsetterslepet aukar år for år.

Hamnegebyr er vedtatt innført og ein har inngått samarbeid med Ålesund hamn om innkrevjing av gebyr. Det vart starta med logging av anløp den 4.april. Har vore nokre utfordringar med samhandling mellom datasystema som skal logge anløp og hendle utsendinga av gebyra. Alle systema var oppe å gå frå midten av Juni. Anløp før denne tida har vorte registrerte manuelt.

Teknisk vakt er innført og fungerer godt.

På avlaupssida er det utfordringar med gamle kombileidningar som må separerast for å få vekk overvatnet som fører med seg stein og grus som igjen skadar pumpesystema. Vil vere utfordringar med knappe resursar på drifta, då ansvarsområdet har vore pressa over tid og no vart auka ved innføring av hamnegebyr.

4. Tertialrapportering organisasjon:

Kommunen gjennomførde Kommunekompasset i 2016 og fekk ein skår på 329 av 800 moglege. Dette er middels bra og midt på listene over dei 45 kommunane som har gjennomført ein eller fleire kommunekompassevalueringar sidan 2010:

Utfordringane for kommuneorganisasjonen dei komande åra:

- Nedbemanning som følgje av nødvendig økonomisk omstilling.
- Kompetanseutvikling.
- Gode leiarar på alle nivå for å lukkast i forhold til økonomistyring, omstilling, tilsette, tenestene og brukarane.
- Ta i bruk ny teknologi, til dømes digitalisering og velferdsteknologi.

Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeidsgjevarpolitikken sine	Auka nærver i samsvar med målsettinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidlegavgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest
------------	--	---	---	---

		mål.		mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
Korleis lukkast?	Oppfølging Kommune-kompasset.	Oppfølging arbeids-gjevarpolitikken.	Førebygge og følge opp sjukemelde.	Oppfølging seniorpolitikken.
Korleis måle?	Ny gjennomgang Kommune-kompasset.	Medarbeidarundersøking.	Sjukefråverstatistikk.	Statistikk.
Status 2016	329 poeng	Ikkje undersøkt.	8,42 %	67,7 % i arbeid ved 65 år, 45,5 % i arbeid ved 67 år.
Ambisjon 2020	450 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	90 % i arbeid ved 65 år, 50 % i arbeid ved 67 år.
Resultatmål 2017	Neste måling i 2018.	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	90 % i arbeid ved 65 år, 50 % i arbeid ved 67 år.
Tiltak 2017	<p>*Utvikle innbyggardialog, i prosess</p> <p>*Utvikle politiske saksframlegg, i prosess og delvis gjennomført</p> <p>*Omorganisering, gjennomført</p>	<p>*Leiaropplæring, i prosess</p> <p>*Delta i lokale nettverk, i prosess</p> <p>*Legge til rette for innovasjonskultur, i prosess</p> <p>*Kundebehandlarpris, i prosess</p> <p>*Utvikle delegasjon på leiarnivå, i prosess</p>	<p>Godt samarbeid mellom arbeidsgivar, tilsette og verneombod.</p> <p>Trygge og forutsigbare arbeidsmiljø</p> <p>Godt kollegaskap.</p>	Medarbeidar-samtalar, seniorsamtalar, tilrettelegging der det er muleg

5. Tertialrapportering samfunnsutvikling

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen	Herøy kommune skal ha godt omdøme.
------------	---	--	------------------------------------

		si rolle som samfunnsbyggjar.	
Korleis lukkast?	Oppfølging samfunnsplan og budsjettvedtak	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan
Korleis måle?	Innbyggjarundersøking. Folketalsutviklinga. Data reiseliv. Grad av ferdigstilling på prosjekt	Innbyggjarundersøking.	Innbyggjarundersøking
Status 2016	8 972 innbyggjarar.	Manglar data.	Manglar data.
Ambisjon 2020	10 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.
Resultatmål 2017	9 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.
Tiltak 2017	<p>*Gjennomføre investeringsprosjekt i tråd med vedteke budsjett, i prosess</p> <p>*Visjon for byutvikling, i prosess</p> <p>*Bygge ut Solsida park, i prosess</p> <p>*Vidareutvikle FNP gjennom oppretting utviklingsforum for vekst og utvikling i Herøy, i prosess</p> <p>*Delta i FOU prosjekt mot "havromet", i prosess</p>	Score over middels på aktuelle indikatorar.	<p>Høg kvalitet, servicehaldning og dyktige tilsette i alle ledd</p> <p>*SMS undersøking for å måle status på kundetilfredshet, ikkje gjennomført</p> <p>*Serviceerklæring, ikkje gjennomført</p> <p>*Systematisk bruk av sosiale medie, i prosess</p>

6. Investeringsprosjekt

Status: 1= Ferdig , 2 = Under arbeid , 3= Ikkje starta opp

Prosjekt	Budsjett	Status
Planfri kryssing Frøystadtoppen	24 125 000	2

Arkeologiske utgravingar	450 000	-
Miljømurdring Fosnavåg	170 000	2
Strategiske grunnkjøp	11 500 000	2
Skarabakken, utbetring m.m.	17 000 000	2
Planlegging av tursti Myklebustvatnet	125 000	2
Trafikktryggingstiltak	4 000 000	2
Myrabakken Bustadfelt, Moltu	8 350 000	2
Opparbeiding Almenningen	1 600 000	2
Vegarm campus-Myklebustvegen		2
Dreneringsgrøfter byggefelt	1 015 000	2
Infrastruktur byggefelt	4 985 000	2
Opparbeiding/tilordning Vike-Toftedal	1 355 000	1
Byutvikling Fosnavåg, sentrumstiltak	295 000	2
Sjøledning avløp Vågsholmen		2
Almenningen	1 010 000	2
Kloakkutbygging	7 975 000	2
Div. kulturhuset	288 000	2
Nye:		
Biblioteket, sjølvbetjeningsautomatar	500 000	2
Nørvågen. Opparbeiding fortau med meir	4 000 000	2
Eggesbønes. Etablering av nytt industriområde	500 000	2
Mjølstadneset. Etappevis utbygging	5 625 000	2
Byutvikling Fosnavåg	5 000 000	2
Fosnavåg Hamn	5 000 000	2
Ny bru til Vågsholmen	2 800 000	2
Trafikktryggingstiltak	1 500 000	2

Grunnkjøp	3 000 000	2
Leine hamn, heving av industriveg m.m	500 000	3
Mindre prosjekt i bustadfelt og snuplassar	750 000	2
Div. kulturhuset	100 000	2

Andre dato Valgt dato: Juli - 2017

Kontor: 1515 - Herøy

Brukerperspektivet													
ID	Navn	Prioritet	Siste periode			Hittil i år			Trend	Siste periode			Aktive tiltak
			Virkelig	Mål	Forrige måling	Snitt/Sum	Mål	Status		Virkelig	Mål	Forrige måling	
B.12	Del arbeidsøkonomer / brukere med nedsett arbeidsevne med oppfølging siste 3 mnd	Middels	77 %	75 %	82 %	81 %	75 %	↓					
B.13	Andel arbeidssøkere / brukere med nedsett arbeidsevne under 30 år med oppfølging siste 3 mnd	Middels	68 %	65 %	93 %	88 %	85 %	↓					
B.14	Del graderte på 12 ukeers tidspunkt	Middels	26 %	32 %	38 %	34 %	32 %	↓					
B.15	Del arbeidsøkonomer med overgang til arbeid	Middels	68 %	60 %	51 %	59 %	60 %	↑					
B.16	Del personer med nedsett arbeidsevne med overgang til arbeid	Middels	29 %	42 %	40 %	41 %	42 %	↓					
B.22	Del verksemder som har fått arbeidsmarkedstilstand fra NAV	Middels	9,7 %	20,0 %	15,1 %	18,8 %	20,0 %	↓					
B.23	Tal formidlinger	Middels	3,0	3,0	1,0	2,3	3,0	↑					
B.40	Del "kontakt bruker" behandla innan fristen	Middels	80 %	85 %	74 %	80 %	85 %	↓					
B.50	Del gjennomførte dialogmøte 2 innan 26 veker (kun sjukmeldte utan fritak)	Middels	50 %	80 %	75 %	74 %	80 %	↓					
B.922	Andel virksomheter som har fått IA-tjenester og arbeidsmarkedstilstand fra NAV	Middels	9,7 %	25,0 %	15,1 %	18,8 %	25,0 %	↓					

Økonomiperspektivet													
ID	Navn	Prioritet	Siste periode			Hittil i år			Trend	Siste periode			Aktive tiltak
			Virkelig	Mål	Forrige måling	Snitt/Sum	Mål	Status		Virkelig	Mål	Forrige måling	
M.1	Sjuekråver for statlig ansatte (sum av løgmeldt og egenmeldt fravær) (1 måned på etterskoll)	Middels	27,7 %	10,0 %	23,2 %	18,2 %	10,0 %	↓					
M.2	Andel ansatte med gjennomført medarbeidersamtale dokumentert i kompetanse@NAV (akkumulert pr. kalenderår)	Middels	11 %	60 %	11 %			↑					



HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2016/1532
		Arkiv:	243

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
69/17	Komite for næring, kultur og idrett	24.10.2017

KOMMUNALT NÆRINGSFOND - RETNINGSLINER FOR TILDELING

Tilråding:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Særutskrift:
Sektor for Samfunnsutvikling, utviklingsavdelinga

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Kommunale næringsfond - retningsline frå Møre og Romsdal fylkeskommune 14.03.2017
- 2 KN-sak 8/17. Særutskrift. Kommunalt næringsfond - lokal retningsline for tildeling frå kommunalt næringsfond

Samandrag av saka:

Komite for næring, kultur og idrett har bedt administrasjonen om å leggje fram sak om gjeldande retningsliner for tildeling frå kommunalt næringsfond for drøfting.

Saksopplysningar:

For tildeling av midlar frå kommunalt næringsfond ligg det i hovudsak til grunn to dokument:

1. Retningsline frå Møre og Romsdal fylkeskommune datert 14.03.2017.
2. KN-sak 8/17 – Lokal retningsline for tildeling frå kommunalt næringsfond vedteke i Komite for næring, kultur og idrett 06.02.2017.

Administrasjonen anser retningslinene som negativt avgrensa. Det vil seie at dersom retningslina ikkje seier tiltaket ikkje kan gjevast tilskot, skal det innstillast positivt. Bruk av skjønn skal overlatast til det politiske mynde.

Som vi ser av dokumenta er retningslina frå fylkeskommunen revidert i etterkant av komiteen sitt vedtak om lokale retningsliner.

Dette gjer at den lokale retningslina ikkje tek opp i seg ei utfordring som har kome i etterkant av ei endring i fylkeskommunen sine retningsliner.

Per 06.02.2017 hadde ikkje Herøy kommune moglegheit for å gje tilskot til investeringar i maskiner og utstyr. Etter 14.03.2017 har Herøy kommune denne moglegheita. Dette er truleg ei endring som kan føre til at midlane raskt kan bli brukt opp i store investeringar i maskiner og utstyr.

Herøy kommune har dei siste åra fått overført store summar i form av RDA-midlar. Møre og Romsdal fylkeskommune vedtok derfor at Herøy kommune ikkje skulle få overføringar til sitt kommunale næringsfond slik andre kommunar får. Vi måtte setta av midlar av RDA-potten og overføre det til det kommunale næringsfondet. Det vart årleg sett av omkring kr. 500.000,- til det kommunale næringsfondet. Frå 2018 får ikkje Herøy kommune lenger RDA-midlar og kommunen må få friske midlar til det kommunale næringsfondet frå Møre og Romsdal fylkeskommune slik det var før. Etter omveltninga i offshorenæringa i 2015 og 2016 har Herøy kommune i 2017 sett ei betydeleg auke i søknadar inn mot det kommunale næringsfondet av personar som ynskjer å starte nye verksemder. Herøy kommune har per oktober 2017 tildelt over kr. 800.000,- til nyoppstarta verksemder og eksisterande verksemder og truleg tidele over kr. 1.000.000,- ved utgangen av 2017.

Dersom denne utviklinga held fram vil kommunen ha knapt med midlar for 2018 då dei aller fleste kommunar får mellom kr. 400.000,- - 600.000,- i overføringar frå Fylkeskommunen.

Dette talar for at Herøy kommune ikkje lenger kan handsame søknadar om tilskot frå kommunalt næringsfond fortløpande. Dette kunne vi gjere tidlegare då vi har hatt ei

overføring som stemmer ganske godt overens med antal søknadar og størrelse på søknadsbeløp. Herøy kommune bør no vurdere å samle opp søknadar om tilskot til kommunalt næringsfond for å kunne vurdere dei opp mot kvarandre slik at offentlege midlar går til dei som treng det mest (nyoppstarta og ideegarar).

Herøy kommune har også sett mange søknadar om tilskot frå kommunalt næringsfond frå nyoppstarta «datterselskap» av eksisterande selskap. Det bør for slike tilfeller vere ei retningsline som seier noko om desse skal likestillast med nystarta verksemder.

Gjeldande kriterier og retningsliner for tildeling frå kommunalt næringsfond:

Kriterier for tildeling (retningsline frå Møre og Romsdal fylkeskommune datert 14.03.2017:

- Det kan gjevast støtte til bedrifter, nyetablerarar eller samarbeid mellom bedrifter. Søkar må vere registrert med organisasjonsnummer i Einingsregisteret.
- Tiltak som får støtte frå næringsfondet må bidra til å skape nye, eller sikre eksisterande arbeidsplassar.
- Tiltak kan vere investering i produksjonsanlegg og utstyr, profilering og merkevarebygging, produktutvikling, kompetansehevingstiltak, marknadsundersøking, bedriftsutvikling, rådgjeving, bedriftsnettverk e.l
- Tiltak kan støttast med inntil 50 % av totale kostnader, avgrensa til maksimalt 150 000 kroner. Kommunane kan vurdere ein høgare finansieringsandel (inntil 75 %) til nyetablerarar.
- Eit prosjekt skal ikkje gjevast støtte over lengre tid enn 3 år.
- Støtte frå kommunalt næringsfond skal ha ein utløysande effekt. Det betyr at midlane skal bidra til at tiltak som elles ikkje ville ha blitt gjennomført, blir realisert.
- Kommunalt næringsfond skal supplere, ikkje erstatte, andre offentlege støtteordningar for bedrifter.

Avgrensingar:

Kommunale næringsfond kan ikkje brukast til:

- Renter, avdrag og refinansiering av lån, kausjon og garantier
- Kjøp av aksjar eller investering i eigenkapital uavhengig av organisasjonsformer
- Ordinær drift av verksemder. All støtte som ikkje er knytt til konkrete utviklingsprosjekt vert sett på som driftsstøtte. I bedrifter vil dette til dømes gjelde vedlikehald og utskifting av gammalt utstyr med nytt utstyr av same type.
- Investeringar i, og ordinær drift og vedlikehald av, offentlige oppgåver.
- Tilretteleggande næringsutviklingsarbeid i regi av kommunen eller andre organisasjonar

Lokal retningsline for bruk av kommunalt næringsfond, KN-sak 8/17:

- Eigeninnsats/arbeidstimar kan ikkje reknast inn som ein del av grunnlaget for tildeling av midlar.
- Frist for gjennomføring av prosjekt og utbetaling av tilskot vert sett til 31.12. påfølgande år.
- Søknadar kan gjevast tilskot med inntil 50% av søknadsgrunnlaget. Dersom det skal gjevast tilskot over 50% skal dette avgjerast av det politiske skjønn, maksimalt 75%.

- Tilskot under 100.000,- kan utbetalast ved oversending av kvitteringar og enkelt rekneskap i tråd med innvilga søknad.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen legg fram saka om kriterier for bruk av kommunalt næringsfond utan tilråding for drøfting i komiteen og opnar for at komiteen kan gjere vedtak om nye eller presisere eksisterande retningsliner for å skjerpe krava.

Fosnavåg, 17.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn

Retningslinjer for kommunale næringsfond i Møre og Romsdal

vedtekne av Regional- og næringsutvalet 14.03.2017

Grunnlag for tildeling av næringsfond til kommunane

1. Ramme

Fylkeskommunen kan gje løyvingar til kommunale næringsfond frå dei regionale utviklingsmidla. Ramme vert fastsett i Handlingsprogram for kompetanse og verdiskaping, og regional og næringsutvalet gjer vedtak om tildeling til kommunane.

2. Reglar for fordeling av ramme mellom kommunane

Kommunalt næringsfond blir tildelt kommunar i Møre og Romsdal med særlege distriktsutfordringar eller omstillingsbehov.

Fordeling av ramme til kommunane blir gjort med utgangspunkt i Kommunal- og moderniseringsdepartementet sin årlege distriktsindeks. I tillegg vert det gjort skjønsmessige vurderingar basert på utviklingstrekk i demografi og næringsliv.

Årleg tildeling kan bli redusert ved manglande rapportering, bruk av midlar i strid med retningslinene eller ved lite bruk av tidlegare tildelt støtte frå næringsfondet.

Kommunar med eigne kraftfond, eller andre ekstraordinære inntekter som kan brukast til næringsutvikling, får ikkje tildelt kommunalt næringsfond.

Utbetaling blir gjort når rapport frå føregåande år er mottatt og godkjend. Kommunane skal plassere fondet på rentebærande konto. Renteinntekter skal ikkje brukast til andre formål enn kommunale næringsfond.

Bruk av kommunalt næringsfond

3. Mål

Kommunale næringsfond skal brukast til å styrke nyskaping, innovasjon og næringsutvikling i Møre og Romsdal. Støtte frå næringsfondet skal gå til bedrifter og nyetablerarar som bidrar til vekst ved å skape nye arbeidsplasser. Unge, kvinner og innvandrarar skal prioriterast.

4. Grunnvilkår

Det kan gjevast støtte til bedrifter, nyetablerarar eller samarbeid mellom bedrifter. Søkar må vere registrert med organisasjonsnummer i Einingsregisteret.

Tiltak som får støtte frå næringsfondet må bidra til å skape nye, eller sikre eksisterande arbeidsplassar.

Tiltak kan vere investering i produksjonsanlegg og utstyr, profilering og merkevarebygging, produktutvikling, kompetansehevingstiltak, marknadsundersøking, bedriftsutvikling, rådgjeving, bedriftsnettverk e.l.

Tiltak kan støttast med inntil 50 % av totale kostnader, avgrensa til maksimalt 150 000 kroner. Kommunane kan vurdere ein høgare finansieringsandel (inntil 75 %) til nyetablerarar.

Eit prosjekt skal ikkje gjevast støtte over lengre tid enn 3 år.

Støtte frå kommunalt næringsfond skal ha ein utløysande effekt. Det betyr at midlane skal bidra til at tiltak som elles ikkje ville ha blitt gjennomført, blir realisert.

Kommunalt næringsfond skal supplere, ikkje erstatte, andre offentlege støtteordningar for bedrifter.

5. Avgrensingar

Kommunale næringsfond kan ikkje brukast til:

- Renter, avdrag og refinansiering av lån, kausjon og garantier
- Kjøp av aksjar eller investering i eigenkapital uavhengig av organisasjonsformer
- Ordinær drift av verksemder. All støtte som ikkje er knytt til konkrete utviklingsprosjekt vert sett på som driftsstøtte. I bedrifter vil dette til dømes gjelde vedlikehald og utskifting av gammalt utstyr med nytt utstyr av same type.
- Investeringar i, og ordinær drift og vedlikehald av, offentlige oppgåver.
- Tilretteleggande næringsutviklingsarbeid i regi av kommunen eller andre organisasjonar

6. Satsar for eigeninnsats

Ved utrekning av kapitalbehov inngår normalt reine pengeutlegg. Unntaksvis kan eigen arbeidsinnsats reknast inn i kapitalbehovet. Eigeninnsats for privatpersonar kan prissettast inntil kr.200,- pr. time.

Dersom tilskotsmottakaren er eit regnskapspliktig selskap som bruker egne tilsette i form av eige arbeid, må selskapet kostnadsføre eigeninnsatsen i regnskapet for at det skal kunne vere del av godkjent kostnadsgrunnlag. I slike tilfelle skal eigeninnsatsen prissettast til 1,2 promille av årslønn, maks kr.600,- pr. time.

Det skal førast timeliste for dokumentasjon.

Forvaltning av næringsfond i kommunane

7. Styrende dokument

Lokale strategiar for næringsutvikling skal ligge til grunn for kommunen sin bruk av næringsfondet. Kommunane kan utarbeide lokale retningslinjer for kommunalt næringsfond.

8. Forvaltingsansvar

Kommunen har vedtaksmynde, men kan delegere forvaltningsansvaret til ein annan forvaltar. Då må kommunen utarbeide oppdragsbrev eller avtale som inneheld vilkår for forvaltning av fondet. Slik avtale skal godkjennast av fylkeskommunen.

9. Regelverk for statstøtte

Tilskot frå kommunale næringsfond er rekna som bagatellmessig støtte etter EØS-regelverket. Ei bedrift kan motta maksimalt 200.000 euro bagatellmessig støtte over ein rullerande treårs periode. Det er bedrifta sitt ansvar å oppgi tidlegare mottatt bagatellstøtte i søknaden.

10. Kunngjering

Høve til å søkje støtte frå kommunalt næringsfond skal kunngjerast. Kunngjeringa må opplyse om målgruppe, formålet med ordninga, tildelingskriterium, kva opplysningar som trengst i søknaden og eventuell søknadsfrist.

11. Søknad

Kommunale næringsfond kan berre tildelast på grunnlag av søknad. Kommunane skal motta og behandle alle søknader i søknadsportalen www.regionalforvaltning.no.

12. Tildelingsbrev

Avgjersle om tildeling av tilskot skal vere skriftlig dokumentert, ved eit tildelingsbrev skal sendast kvar enkelt tilskotsmottakar. Tildelingsbrev skal innehalde:

- Formål, dvs. kva tiltak tilskotet skal brukast til
- Tilskotsbeløp
- Utbetalingsvilkår
- Vilkår for bruken av tilskotet og eventuell frist for mottakar til å akseptere vilkåra
- Krav til rapportering
- Informasjon om kontrolltiltak som kan bli iverksett
- Moglege reaksjonsformer dersom mottakar ikkje opptre i samsvar med forutsetningane for tilskotet
- Informasjon om klagerett

Tilskotsmottakar skal skriftleg akseptere at tilskotet er mottatt med dei vilkåra som gjeld.

13. Klagerett

Vedtak om kommunale næringsfond er enkeltvedtak, og kan klagast på etter kommunelova §29 og forvaltningslova §28. Klage skal behandlast av kommunen sitt klageorgan.

14. Utbetaling

Tilskotsmottakar skal føre separat regnskap for bruken av tilskotet. Sluttutbetaling skal i utgangspunkt skje etterskotsvis mot rapport og regnskap. Kommunane kan vurdere vilkår for delutbetalingar men det skal ikkje betalast ut meir enn 75% av tilskotet før prosjektet er avslutta og sluttrapport godkjent.

For tilskot over kr.100.000 vert det krevd revisorattestert regnskap og prosjektrapport.

Tilskotsmottakar som ikkje er revisjonspliktig kan få regnskapet stadfesta av autorisert regnskapsfører. Kommunane kan vurdere om det krevst attest frå revisor/autorisert regnskapsfører for tilsegn under kr.100.000.

15. Oppfølging og kontroll

For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av tilskot, skal dei som forvaltar tilskot ha etablert system, rutinar og tiltak som skal førebygge, avdekke og korrigere feil og manglar, jfr §14 Intern kontroll i Reglement for økonomistyring i staten og kapittel 6 forvaltning av tilskotsordningar i bestemmelser om økonomistyring i staten.

16. Rapportering til fylkeskommune og KMD

Kommunen skal rapportere om bruken av næringsfond via www.regionalforvaltning.no . Kommunen må rapportere kor mange nye arbeidsplassar kommunalt næringsfond har ført til. Rapporteringsfristen 01. februar påfølgande år.

17. Andre vilkår

Kommunane, eller den kommunen har gitt forvaltningsansvaret, kan bruke inntil 5 % av årets løyving til å dekke kostnader ved forvaltning av kommunale næringsfond.

Det kan ikkje gjevast tilsegn utover det som til ei kvar tid står på fondet. Det er ikkje lov å gi tilsagn basert på neste års bevilgning fra fylkeskommune. Kommunane kan skyte egne midlar inn fondet.



Utviklingsavdelinga

SAKSPROTOKOLL

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2016/1532
		Arkiv:	243

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
8/17	Komite for næring, kultur og idrett	06.02.2017

KOMMUNALT NÆRINGSFOND - LOKAL RETNINGSLINE FOR TILDELING FRÅ KOMMUNALT NÆRINGSFOND

Tilråding:

Komite for næring, kultur og idrett vedtek følgjande lokal retningsline for bruk av kommunalt næringsfond:

- Eigeninnsats/arbeidstimar kan ikkje reknast inn som ein del av grunnlaget for tildeling av midlar.
- Frist for gjennomføring av prosjekt og utbetaling av tilskot vert sett til 31.12. påfølgande år.
- Søknadar kan gjevast tilskot med inntil 50% av søknadsgrunnlaget. Dersom det skal gjevast tilskot over 50% skal dette avgjerast av det politiske skjønn, maksimalt 75%.
- Tilskot under 100.000,- kan utbetalast ved oversending av kvitteringar og enkelt rekneskap i tråd med innvilga søknad.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Vedtak i Komite for næring, kultur og idrett - 06.02.2017

Komite for næring, kultur og idrett vedtek følgjande lokal retningsline for bruk av kommunalt næringsfond:

- Eigeninnsats/arbeidstimar kan ikkje reknast inn som ein del av grunnlaget for tildeling av midlar.
- Frist for gjennomføring av prosjekt og utbetaling av tilskot vert sett til 31.12. påfølgande år.

- Søknadar kan gjevast tilskot med inntil 50% av søknadsgrunnlaget. Dersom det skal gjevast tilskot over 50% skal dette avgjerast av det politiske skjønn, maksimalt 75%.
- Tilskot under 100.000,- kan utbetalast ved oversending av kvitteringar og enkelt rekneskap i tråd med innvilga søknad.

Særutskrift:

Sektor for Samfunnsutvikling, utviklingsavdelinga

Sektor for Stab, økonomiavdelinga

Vedlegg

- 1 Kommunale næringsfond - retningsline frå Møre og Romsdal fylkeskommune
- 2 Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemiddel

Saksopplysningar:

Administrasjonen ynskjer med denne saka å vedta ei lokal retningsline som skal leggest til grunn ved handsaming av søknadar om tilskot frå kommunalt næringsfond.

Om kommunalt næringsfond:

Herøy kommune får overført midlar til kommunalt næringsfond årleg frå *næringsretta midlar til regional utvikling*(RDA-midlar).

Kommunalt næringsfond skal nyttast til å styrke nyskaping, innovasjon og næringsutvikling. Tilskot frå kommunalt næringsfond skal ha ein utløyssande effekt og såleis bidra til at tiltak som elles ikkje hadde blitt gjennomført, blir realisert.

Herøy kommune er plassert i sone II. Dette betyr at det ikkje kan gjevast tilskot til investeringar i maskiner og utstyr.

Utdrag frå del 2 i retningslina frå Møre og Romsdal fylkeskommune:

4. Satsar for eigeninnsats

Ved utrekning av kapitalbehov inngår normalt reine pengeutlegg. Unntaksvis kan eigen arbeidsinnsats reknast inn i kapitalbehovet. Eigeninnsats for privatpersonar kan prissettast inntil kr.200,- pr. time. Det skal førast timeliste for dokumentasjon. Dersom tilskotsmottakaren er eit regnskapspliktig selskap som bruker egne tilsette i form av eige arbeid, må selskapet kostnadsføre eigeninnsatsen i regnskapet for at det skal kunne vere del av godkjent kostnadsgrunnlag. I slike tilfelle skal eigeninnsatsen prissettast til 1 promille av årslønn, maks kr.500,- pr. time.

Kommunane kan sjølve bestemme om dei godkjenner eigeninnsats som kostnadsgrunnlag.

6. Avgrensingar i bruk av kommunale næringsfond

Kommunalt næringsfond kan heller ikkje nyttast til følgjande tiltak:

- *Renter, avdrag og refinansiering av lån, kausjon og garantiar.*
- *Kjøp av aksjar eller investering i egenkapital.*
- *Ordinær drift av verksemder. Alle stønad som ikkje er knytt til konkrete utviklingsprosjekt vert sett på som driftsstøtte.*
- *Investeringar i, og ordinær drift og vedlikehald av offentlige oppgåver. Det gjeld også kommunen sine ordinære oppgåver i nærings- og samfunnsutviklingsarbeid. Private verksemder som utfører kommunale oppgåver på vegne av det offentlige skal ikkje tildelast kommunale næringsfond.*
- *Fysisk infrastrukturtiltak i kommunane, som sentrumsutbygging, utbygging av industri/næringsareal, vegar, havner, vassverk m.m.*

7. Andre vilkår

Eit prosjekt skal ikkje gjevast støtte over lengre tid enn 3 år.

Både tilretteleggende og bedriftsretta tiltak kan støttast med inntil 50% av totale kostnader. Kommunane kan vurdere ein høgare finansieringsandel (inntil 75 %) til nyetablerarar.

10. Utbetaling

Tilskotsmottakar skal føre separat regnskap for bruken av tilskotet. Sluttutbetaling skal i utgangspunkt skje etterskotsvis mot rapport og regnskap.

For tilskot over kr.100.000 vert det krevd revisorattestert regnskap og prosjektrapport. Tilskotsmottakar som ikkje er revisjonspliktig kan få regnskapet stadfesta av autorisert regnskapsfører. Kommunane kan vurdere om det krevst attest frå revisor/autorisert regnskapsfører for tilsegn under kr.100.000.

Vurdering og konklusjon:

I praksis ser rådmannen utfordringar knytt til praktisering av punkt 4 «satsar for eigeninnsats» i retningslina frå Møre og Romsdal fylkeskommune.

Dette med arbeidsinnsats vert praktisert svært ulikt frå søkjarane. Nokre reknar ikkje arbeidsinnsats i søknadsgrunnlaget i det heile og dei som vel å rekne arbeidsinnsats inn i kapitalbehovet legg ofte kr. 500,- per time til grunn.

Rådmannen vil foreslå at arbeidsinnsats ikkje kan leggst til grunn ved utrekning av kapitalbehov/søknadsgrunnlag. Dette vert foreslått på grunn av svært ulik praktisering av søkjar og at dersom arbeidstimar skal leggst til grunn vil det kunne «tømme» næringsfondet veldig raskt.

Rådmannen ynskjer at det vert gitt ein fast frist for gjennomføring av prosjekta. I punkt 3 i retningslina opnar dei for at prosjekt kan gå over 3 år. Sidan søknadar om tilskot frå kommunalt næringsfond er avgrensa både i tid og omfang vil dei fleste verte gjennomført i løpet av eitt år, men rådmannen ser at nokre av prosjekta har gått noko over. Rådmannen rår derfor til at frist for søknad om utbetaling vert sett til 31.12. det påfølgande året. I praksis vil dette bety at dei som får innvilga søknad i januar har nærmast 2 år på å gjennomføre prosjektet medan dei som får innvilga søknad i desember vil ha eitt år.

I retningslina frå Møre og Romsdal fylkeskommune står det: *Både tilretteleggende og bedriftsretta tiltak kan støttast med inntil 50% av totale kostnader. Kommunane kan vurdere ein høgare finansieringsandel (inntil 75 %) til nyetablerarar.*

Rådmannen viser til at administrasjonen har hatt ein praksis som tilseier at søknadar kan gjevast tilskot med inntil 50%. Det har ikkje blitt innstilt saker med høgare prosentvis tilskot. Rådmannen rår til at denne praksisen vert stadfesta i retningslina og dersom det skal gjevast høgare prosentvis tilskot vil dette mynde ligge til det politiske skjønn. Jf. brev frå Møre og Romsdal fylkeskommune 02.03.2016 vil øvre grense for tilskot vere på kr. 150.000,-

Rådmannen ynskjer at komite for næring, kultur og idrett stadfestar at tilskot under 100.000,- kan utbetalast ved oversending av kvitteringar og eit enkelt rekneskap i tråd med innvilga søknad.

Rådmannen rår til at komite for næring, kultur og idrett vedtek lokal retningsline for bruk av kommunalt næringsfond slik det står i tilrådinga.

Fosnavåg, 17.01.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn



Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2016/1669
		Arkiv:	C10

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
	Komite for helse og omsorg	05.10.2017
30/17	Komite for oppvekst	18.10.2017
70/17	Komite for næring, kultur og idrett	24.10.2017
166/17	Formannskapet	17.10.2017
	Kommunestyret	26.10.2017

UNGDATA 2017 - RAPPORTAR FRÅ UNDERSØKINGA

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for oppvekst - 18.10.2017

Kommunestyret tek resultatata til vitande.

Tilråding:

Kommunestyret tek resultatata til vitande.

Særutskrift:
Herøy ungdomsråd
Komiteane

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Uttale frå ungdomsrådet om Ungdata-undersøkinga
- 2 Høyringsuttale - ungdom og buss
- 3 Høyringsuttale - ekstra spørsmål
- 4 Høyringsuttale - oppfordring til dei ulike sektorane
- 5 Herøy 2017 – Nøkkeltallsrapport (videregående)
- 6 Herøy 2017 – Nøkkeltallsrapport (ungdomsskolen)
- 7 Herøy 2014_2017– Trend
- 8 Herøy 2017 - Kjønn (videregående)
- 9 Herøy 2017 - Kjønn (ungdomsskolen)
- 10 Herøy 2017 - Klassetrinn (ungdomsskolen)
- 11 Ekstraspørsmål om trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar - fylkesrapport

Samandrag av saka:

Undersøkinga Ungdata vart gjennomført i Herøy våren 2017 ved Ytre Herøy ungdomsskule, Stokksund skule, Møre barne- og ungdomsskule og Herøy vidaregåande skule. Same undersøkinga vart gjort i 2014. Rapportane frå undersøkinga er mangfaldige. Ein har mellom anna rapportar som samanliknar Herøy med fylket og landet, trendrapportar som viser endring i Herøy frå 2014 til 2017-undersøkinga og kjønnsdelte rapportar som viser forskjell i svar mellom gutar og jenter.

Det er eit stort materiale å gå gjennom. I saksutgreiinga har dei ulike sektorane kome med tolking av undersøkinga for sine fagfelt. Ungdomsrådet har handsama saka og kome med uttale. Saka er koordinert av folkehelsekoordinator.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Undersøkinga Ungdata vart gjennomført i Herøy våren 2017 ved Ytre Herøy ungdomsskule, Stokksund skule, Møre barne- og ungdomsskule og Herøy vidaregåande skule. Ungdata er ei undersøkinga basert på spørjeskjema, som gir eit breitt bilde av korleis ungdom har det og kva dei driv med på fritida. 318 ungdomsskuleelevar (svarprosent 89) og 72 elevar frå vidaregåande (svarprosent 55) deltok.

Ungdata er eit verktøy basert på spørjeskjema. Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus og sju regionale kompetansesenter innan rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkinga vert gjennomført i samarbeid med kommunen, som er ansvarleg for den praktiske gjennomføringa på skulane. Data frå alle kommunar vert samla i den nasjonale Ungdatabasen. Databasen inneheld svar frå meir enn 300.000 ungdomar som har delteke i Ungdata sidan den første undersøkinga vart gjennomført i 2010. Helsedirektoratet finansierer Ungdata, som er eit gratis tilbod til alle kommunar i Noreg.

Gjennomføring av Ungdata ligg inne i Herøy kommune sin tverrfaglege plan «Alle barn og unge skal ha gode og trygge oppvekstvilkår». Undersøkinga skal gjennomførast kvart 3. år, som eit verktøy for informasjon i det førebyggjande arbeidet. Første gjennomføring var i 2014.

Undersøkinga er anonym, og det er frivillig for ungdomane å delta. Alle foreldre vert informert om undersøkinga i forkant, og kan melde frå til skulen om dei ikkje ønskjer at barnet deira skal delta.

Intensjonen med Ungdata er å kartlegge korleis ungdom har det og kva dei driv med på fritida. Undersøkinga omfattar tema knytt til familie, vennskap, skule, lokalmiljø, helse, mobbing, regelbrot og deltaking i fritidsaktivitetar. Resultata må tolkast lokalt, og kan vere med å seie noko om kva område kommunen bør satse på framover for å vidareutvikle oppvekstmiljøet.

Spørjeskjemaet som vert brukt, er tilpassa elevar på ungdomstrinn og vidaregåande opplæring. Det vert utarbeidd separate rapportar, som kommunane får tilsendt.

Rapportane er svært omfattande og må studerast og analyserast av den enkelte fagavdeling og i eit tverrfagleg samarbeid framover. Resultata i Herøy er sett opp slik at ein kan samanlikne med resultat for Møre og Romsdal, samt med resultat frå små (under 10.000) mellomstore (10-50.000) og store kommunar (over 50.000).

I saksframstillinga har vi valt å presentere dei områda der Herøy skil seg frå andre små kommunar.

Kva seier ungdom i Herøy?

Ungdomsskuleelevar

Oppvekst:

Ungdom i Herøy er meir fornøgd med lokalmiljøet sitt, og meir fornøgd med skulen sin. Dei brukar vesentleg meir tid framfor ein skjerm enn andre kvar dag, men brukar mindre tid på lekser. Fleire uttrykkjer at dei er plaga av einsemd og depressive symptom, samt mobbing. Ein har vore sjeldnare rusa på alkohol. Det er færre som deltek i organiserte fritidsaktivitetar. Det er færre som trur dei får eit lykkeleg liv.

Ser ein på resultata for Herøy opp mot trendane som kjem fram i den nasjonale rapporten, ser ein at mykje stemmer overeins. Ein ser eit trendsifte i forhold til m.a. tid på skularbeid, framtidstru og tankar om høgare utdanning. Etter mange år med oppgang på desse områda, ser ein no nedgang.

Helse og omsorg:

På mange av områda er det forskjell på resultata etter kjønn. Dette ser vi spesielt godt på bruk av helsetenester, men også på svar om psykiske helseplager.

Kultur og fritidsaktivitetar:

Venner:

Ungdomstida vert gjerne beskriven som ein fase i livet der jamnaldrande er særlig viktige. Venner er for dei fleste ei kjelde til leik, glede, støtte, tilhøyrslø og bekræfting. På lengre sikt har samspelet med jamnaldrande tyding for utvikling av sjølvbilde og sosial kompetanse. Mange knyter venskap som varer livet ut i denne perioden. I overgangen frå born til tenåring endrar venene tyding. Mens leiken står i sentrum blant de yngste, blir det etter kvart like viktig kven ein er saman med som kva ein gjer.

Ungdomstrinnet seier i følgje nøkkeltalsrapporten at dei aller fleste har venner dei kan stole på. Trendrapporten viser lita endring i Herøy frå 2014 til 2017.

Organisert fritid:

Organisasjonar, klubbar, lag og foreiningar er viktige arena for samvær med andre unge. Samanlikna med skulen og det uformelle samværet ungdom imellom, gir deltaking i organisasjonane ungdom andre typar erfaringar. På sitt beste gir organisasjonane ungdom moglegheit til å utvikle evner, dei lærer å fungere i eit fellesskap, ytre egne meningar og å jobbe målretta. Sjølv om det er en viss nedgang i løpet av ungdomsårene, er det på landsbasis to av tre ungdomsskuleelevar som deltek i ein eller annan form for organisert fritidsaktivitet. Idretten organiserer klart flest. Landsrepresentative undersøkingar frå dei siste tiåra tyder på at andelen unge medlemmar i frivillige organisasjonar har gått ned.

Ungdomstrinnet seier i følgje nøkkeltalsrapporten at dei aller fleste har gjennom oppveksten delteke i organiserte fritidsaktiviteter. 8 % færre ungdom er med i organisasjonar/klubbar/lag eller foreiningar enn på landsbasis. Trendrapporten viser lite endring i Herøy frå 2014 til 2017, og nokre fleire har aldri vore med i organiserte fritidsaktivitetar etter fylte 10 år. Vedkomande deltaking i fritidsklubb/ungdomshus/ungdomsklubb ser vi ein auke i deltakinga frå 2014 til 2017 på 21% og dette har blant anna samanheng med at kommunen sin fritidsklubb har opna igjen sidan førre måling, samt at kyrkjene har utvikla sitt fritidstilbod i denne perioden. Sistnemnte vert bekrefta gjennom ein auke i deltakinga i religiøse foreiningar med 10 %. Fleire opplever at tilbodet til ungdom er bra når det gjeld lokalar for å treffe andre unge, idrettsanlegg og kulturtilbod.

Elevar i vidaregåande skule

Nøkkeltala for elevar i vidaregåande skule er sett opp med samanlikning mellom Herøy og Noreg.

Oppvekst:

Vidaregåande elevar i Herøy seier dei er vesentleg meir plaga av einsemd og vert meir mobba enn andre. Fleire har fysiske plager kvar dag, og fleire har blitt skada på grunn av vald. Dei røyker meir, men er sjeldnare rusa på alkohol og færre har brukt cannabis. Færre er fornøgde med lokalmiljøet og med skulen sin. Færre deltar i organiserte fritidsaktivitetar, færre trenar minst ein gong pr. veke og færre trur dei får eit lykkeleg liv. Men dei er like fornøgde med venene sine og like mange har minst ein fortruleg venn. Dei fleste kjenner seg trygge i nærområdet.

Helse og omsorg:

Også for denne aldersgruppa er det forskjell på resultatata etter kjønn. Svarprosenten er også lågare enn for ungdomsskuleelevane, men det er viktig å gripe fatt i og undersøkje nærare kva som skjer med ungdom frå ungdomsskule og til vidaregåande når det gjeld helseutfordringar.

Kultur og fritidsaktivitetar:

Vidaregåande elevar seier i følgje nøkkeltalsrapporten at dei aller fleste har venner dei kan stole på. Trendrapporten viser liten endring i Herøy frå 2014 til 2017, og samla sett er det fleire som har ein ven dei kan stole på.

Nøkkeltalsrapporten viser at 33 % av elevane på Herøy vidaregåande deltek i organisert aktivitet, mot 49 % på landsbasis. Trendrapporten viser ein nedgang i deltaking i organiserte aktivitetar på 5 % sidan 2014. 12 % fleire enn ved førre måling har vore med i organisert aktivitet tidligare.



Unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar (ekstra spørsmålspakke).

Saman med Møre og Romsdal fylkeskommune og Møre og Romsdal idrettskrets arbeider KoRus for at fleire lag og organisasjonar skal lage eigne retningslinjer for tryggleik og trivsel. Dette er også nedfelt i handlingsprogrammet i fylket sin regionale delplan for folkehelse. Tilleggsmodulen gir kunnskap om unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar og om grunnar til at unge sluttar med organiserte fritidsaktivitetar.

Rapporten viser at om lag like mange deltek i ein organisert aktivitet i Herøy som fylket elles, og at fleire i ungdomsskulen deltek i meir enn ein aktivitet. Færre har slutta eller ikkje delteke i organisert aktivitet enn elles i fylket. Fleire jenter enn gutar er med i organisert aktivitet både på ungdomstrinnet og på vidaregåande.

Knytt til reglar så har dei fleste felles slike. I ungdomsskulen er det færre som har snakka om reglane enn fylket elles og færre opplever at trenaren er inkluderande. Respondentane trives med vennane i aktivitetane.

Det kan sjå ut til at nokre fleire vaksne og ungdommar nyttar alkohol på turar og i anna sosialt samvær enn fylket samla.

Dei hyppigaste årsakene til at ungdom sluttar med aktivitet er at trenarane prioriterer dei flinkaste, at ingen av venene er med og at tidene ikkje passar.

Uttale frå Ungdomsrådet

Herøy ungdomsråd har vurdert rapportane og laga fleire uttalar (ligg vedlagt saka). Dei har konsentrert seg mest om rapporten frå ungdomsskuletrinnet. Dei kommenterer blant anna nokre resultat som overraskar (m.a. mobbing) og nokre tal dei oppfatar som paradoks.

Oppsummering

Ungdata er eitt av fleire verktøy som gir oss informasjon om status i oppvekstmiljøet. Vi har i tillegg andre både kvantitative og kvalitative verktøy som vi må nytte når vi skal oppsummere status som grunnlag for strategiar og tiltak.

Resultata frå Ungdata vil bli brukt vidare både på leiarnivå i den enkelte fagavdeling, samt i det tverrfaglege arbeidet, med analyse og vurdering av årsaker og tiltak. I dette arbeidet vil den rapporten som vert kalla Trendrapport Herøy 2017 vere nyttig. Denne viser ei samanlikning mellom svara i 2014 og 2017, og viser dermed positiv og negativ utvikling.

Fosnavåg, 21.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef oppvekst

Sakshandsamar: Tanja Rafteseth

HØYRINGSUTTALE I HØVE UNGDATA

Herøy Ungdomsråd har konsentrert seg mest om rapporten frå ungdomsskulen og finn utviklinga i mobbeprosenten overraskande. Vi registrerer at trivselen på skulen har gått dramatisk ned og det er fleire som brukar mindre tid på lekser og at prosenten på dei som skulkar har gått betydeleg opp. Vi ser ei utvikling der prosentandelen ungdommar som har vore tydeleg rusa siste året (på alkohol) har gått opp, mens at bruken hasj/marihuana har gått ned (frå 4% til 2%) Ungdommen brukar meir tid på "sosiale medier" og føler seg åleine. Det er færre som trur dei vil få eit lykkeleg liv, færre som vil ta høgare utdanning og fleire som trur dei blir arbeidsledige (frå 3% til 15%)

Det er nokre tal som blir oppfatta som "paradoks" i samanlikninga, noko som er spennande og kan undersøkast vidare. Eit ønske til neste gjennomføring av Ungdata er å definere betre kor stor frivilligheita blant ungdommen i Herøy Kommune er idag. Alt i alt er det mykje ein kan sjå nærare på og undersøkje - som vidare kan føre til smarte tiltak for å betre kvardagen til Herøyungdommen.

Herøy Ungdomsråd.

2016/1669

HØYRINGSUTTALE

Ungdom og buss

Ungdom er opptatt av samferdsel og kanskje ungdom i utkantane er ekstra opptatt av dette. Tilbod utenom foreldre sine skyssplikter er ofte lite tilrettelagte og lite tilpassa ungdomane sine behov.

Herøy ungdomsråd er som ungdomspanelet i Møre og Romsdal opptatt av at samferdsel er tilrettelagt for ungdomen og ikkje omvendt. Ein er opptekne av enkle fleksible løysingar som ivaretek ungdomane sine behov og som ikkje minst viser kva tilbod ungdomane har. Gode frekvensar på busstilbudet i tider då ungdomen ikkje er på skule er å foretrekke. Det må leggest til rette for gode tilbod frå ulike bygdelag i Herøy som er korresponderende med ruter inn til hovedaksen FV654 frå Fosnavåg mot dei andre kommunesenterane Hareid, Ulsteinvik, Larsnes og Volda.

Ungdom i Herøy er opptatt av fleksibilitet og at ein kan ta den bussen som passar best for den reisande. Det kan ikkje vere slik at når ein går på bussen ved Herøy vidaregåande skule at bussjåføren nektar å stoppe i Tjørnvåg, men først kan setje av passasjerar i Myrvåg. Ungdomen forventar fleksibilitet og serviceinnstilte bussverter som er til for dei reisande. Vi forventar faktisk at når vi trykker på knappen så stoppar bussen på næraste bussholdeplass!

Ungdomen vil ikkje vere låst av at busskort gjeld i bestemte tidsperioder eller på bestemte bussruter til eller frå skulen. Ungdom vil ha FRITT valg uansett tidspunkt og ruter.

Fylkeskommunen legg vekt på barn og unge sin trivsel er viktig for framtidig busetting i fylket. Faktisk så seier Fylkeskommunen at ein pliktar å ivareta barn og unges interesser i planlegginga og ein framhevar i sine planar at barn og unge er ei viktig målgruppe for dei fylkeskommunale tenestene.

Dette er flotte ord som ein håper kan realiserast ved at vi som ungdom får :

bruke bussen når VI vil

at busstilbudet er tilpassa der VI bur og til vår rytme utanfor skuletida at vi vêrt møtt med respekt av flinke servicevertar som set sikkerhet høgt at vi får gode gode kollektivtilbud i helgane at busstopp får skilt som viser kva buss-stoppet heiter og at dette samsvarer med elektroniske rutetabeller og app.

at vi får sanntidsvisning på buss-stopp

at rutetabeller vert hengt opp på buss-stopp

Ungdomen i Herøy er opptatt av fleksible tilpassa tilbod i distrikta, heilt i tråd med fylkeskommunen sin eigen fylkesplan.

Vi er opptatt av at ein høyrer på brukarane av tenesta. Både innbyggjarundersøkelser og vår eigen Ung data undersøkelse viser at ein ikkje er nøgd med kollektivtilbudet.

Skal kollektivtilbudet i framtida aukast må ein byrje med å legge til rette tilbodet for ungdomen. Får ungdomen gode positive erfaringar med å nytte kollektivtilbudet vil dette auke bruken av kollektivtilbudet på sikt.

Vi er den rette målgruppa å begynne med ! Legg tilboda tilrette for oss så skal vi bruke tilbodet aktivt.

Helsing

Herøy ungdomsråd.

2016/1669

HØYRINGSUTTALE EKSTRA SPØRSMÅL

Herøy ungdomsråd registrerer eit mønster der mange og særskilt i 9.klasse fell ut av dei organiserte fritidsaktivitetane. 21,9% av ungdomsskuleelevane i Herøy tek ikkje del i nokon organisert fritidsaktivitet til samanlikning med 15,7% på fylkesnivå.

Herøy ungdomsråd kan ikkje finne årsaka til dette då Herøy har blitt bytta ut med Stordal i rapporten frå side 11-13. Vi kan difor heller ikkje måle oss opp mot fylket.

Det er ønskjeleg at ein i framtidige undersøkingar har eit kommentarfelt under «andre grunnar» då dette talet på fylkesnivå er nesten oppe i 70%

Helsing
Herøy ungdomsråd

2016/1669

HØYRINGSUTTALE

Oppfordring til dei ulike sektorane i høve Ungdata

Herøy Ungdomsråd vil utfordre dei ulike sektorane til å sette fokus på det vi ser som er viktigast.

Skule/Oppvekst og Helse/Omsorg:

Vi registrerer ei auke i skulk, mobbing, depresjon, einsemd og det å ikkje bli sett. I løpet av 3 år på ungdomsskulen ser vi at skulehelsetenesta blir nytta betraktelig mindre frå 8. til 10. klasse.

Herøy Ungdomsråd ønskjer at sektorane jobbar for å styrke denne tenesta. Dette kan til dømes vere å opprette obligatoriske møter hjå helsesyster alle 3 åra.

Kultur/fritidstilbod

Herøy ungdomsråd har registrert gjennom Ungdatarapporten at det er mange einsame samt ein stor del som ikkje deltek i organiserte fritidsaktivitetar. Vi ønskjer at kulturavdelinga kan sjå på muligheita om å utvide opningstidene på fritidsklubben, samt sette fokus på fleire alternative fritidsaktivitetar. Mange unge kjenner ikkje til alle tilboda vi har i kommunen. Kanskje kunne det vore ein ide om vi fikk ein kommunal APP som gir lett tilgjenge om aktivitetar og tilbod.

Helsing

Herøy ungdomsråd

Videregåendeelever i Herøy kommune



Hva driver ungdommene med?
Hvordan har de det?

ungdata

Ungdataundersøkelsen

Ungdata gjennomføres ved at skoleelever over hele landet svarer på et elektronisk spørreskjema som omfatter ulike sider ved deres livssituasjon. Undersøkelsen gjennomføres i skoletiden med en voksen til stede i klasserommet. De fleste bruker mellom 30 og 45 minutter på å besvare alle spørsmålene.

Det er frivillig for ungdommene å være med på undersøkelsen. Alle foreldre blir informert om undersøkelsen i forkant, og de kan si fra til skolen dersom de ikke ønsker at barnet deres skal delta.

Spørreskjemaet som brukes i Ungdata er tilpasset elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Denne rapporten omfatter elever som går på videregående skoler som ligger i kommunen.

I rapporten sammenliknes resultatene i 2017 med landsrepresentative tall, basert på ungdataundersøkelser gjennomført over hele landet i perioden 2014-2016.

Hvem står bak Ungdata?

Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus og sju regionale kompetansesentre innen rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med kommunen, som står for den praktiske gjennomføringen på skolene.

Data fra alle kommuner samles i den nasjonale Ungdatabasen. Databasen inneholder svar fra mer enn 300.000 ungdommer som har deltatt i Ungdata siden de første undersøkelsene ble gjennomført i 2010.

Helsedirektoratet finansierer Ungdata som et gratistilbud til alle kommuner i Norge.

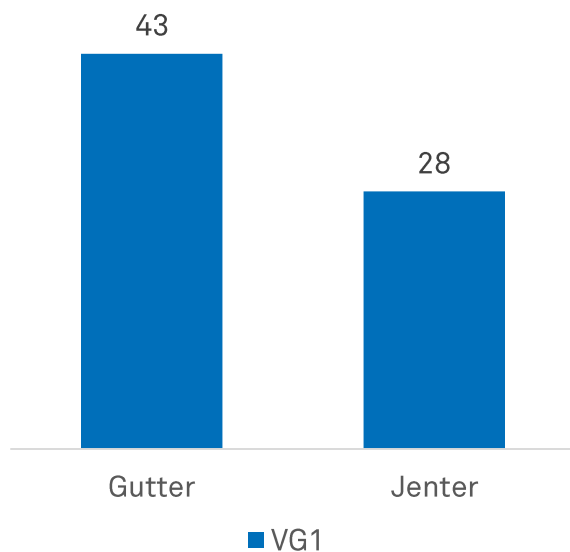
Hvor mange deltok i undersøkelsen?

72

Hva er svarprosenten?

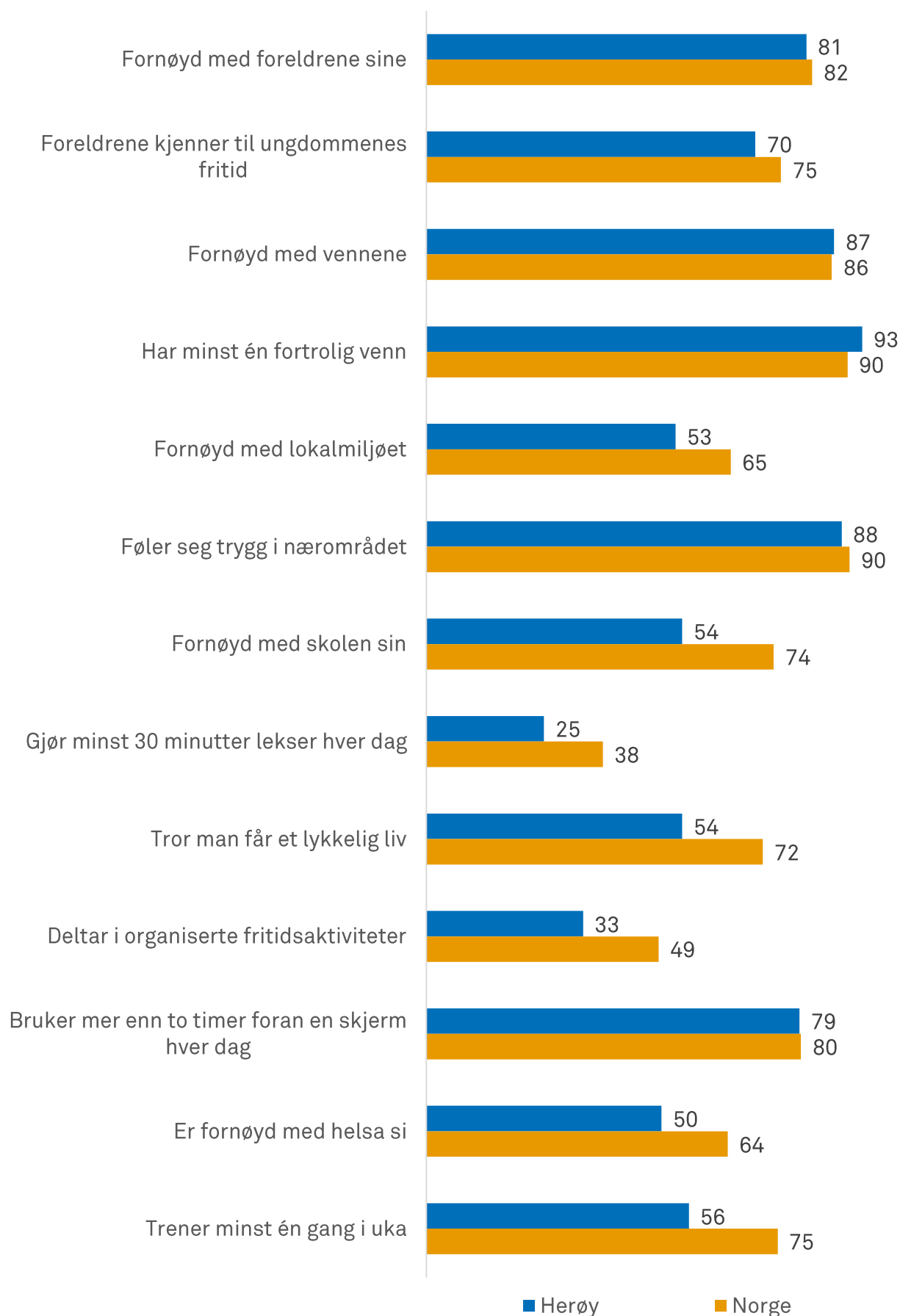
55 %

Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen i Herøy

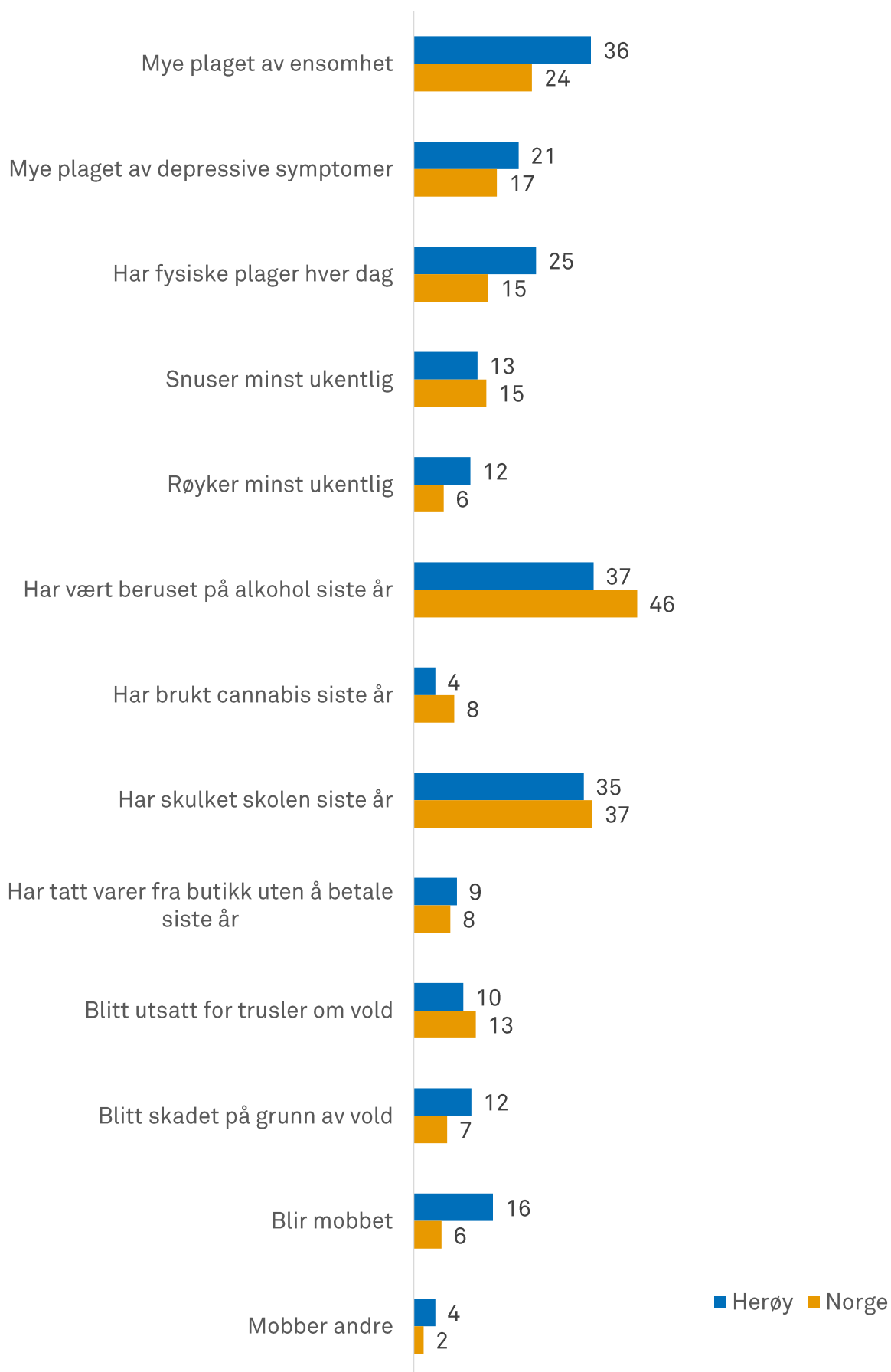


I tolkningen av resultater kan det være lurt å ta hensyn til at det alltid er noe statistisk usikkerhet knyttet til prosentene som oppgis. Usikkerheten er størst i undersøkelser der det er relativt få ungdommer som har svart på undersøkelsen.

Nøkkeltall – VG1 (side 1)



Nøkkeltall – VG1 (side 2)



Nøkkeltall – definisjoner (side 1)

Fornøyd med foreldrene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med foreldrene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Foreldrene kjenner til ungdommenes fritid:

Indikatoren er målt gjennom følgende utsagn: «Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritiden», «Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritiden» og «Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine». Indikatoren viser andelen som i «gjennomsnitt» minst mener at disse utsagnene «passer ganske godt».

Fornøyd med vennene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med vennene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Har minst én fortrolig venn:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «Ja, helt sikkert» eller «Ja, det tror jeg».

Fornøyd med lokalmiljøet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet ditt?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Føler seg trygg i nærområdet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, svært trygt» eller «ja, ganske trygt».

Fornøyd med skolen sin:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med skolen din?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Gjør minst 30 minutter lekser hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletiden)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig bruker minst en halv time på lekser.

Tror man får et lykkelig liv:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Tror du at du vil komme til å få et godt og lykkelig liv?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja».

Nøkkeltall – definisjoner (side 2)

Deltar i organiserte fritidsaktiviteter:

Indikatoren er målt gjennom seks spørsmål om deltakelse i ulike organisasjoner, klubber eller lag: «idrettslag», «fritidsklubb/ungdomshus», «religiøs forening», «korps, kor, orkester», «kulturskole/musikkskole» og «annen organisasjon, lag eller forening». Indikatoren viser hvor mange prosent som har deltatt i minst fem aktiviteter den siste måneden.

Bruker mer enn to timer foran en skjerm hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer to timer eller mer.

Er fornøyd med helsa si:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med helsa di?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Trener minst én gang i uka:

Indikatoren er målt gjennom fire spørsmål om hvor ofte ungdom trener eller driver med følgende aktiviteter: «Trener eller konkurrerer i et idrettslag», «Trener på treningsstudio eller helsestudio», «Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)» og «Driver med annen organisert trening (dans, kampsport eller lignende)». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de trener minst én gang i uka.

Mye plaget av ensomhet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du i løpet av den siste uka vært plaget av å føle deg ensom?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «veldig mye plaget» eller «ganske mye plaget».

Mye plaget av depressive symptomer:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man siste uka har vært plaget av noe av det følgende: «Følt at alt er et slit», «Hatt søvnproblemer», «Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert», «Følt håpløshet med tanke på framtida», «Følt deg stiv eller anspent» og «Bekymret deg for mye om ting». Indikatoren viser hvor mange prosent som i gjennomsnitt svarer at de minst er ganske mye plaget av disse symptomene.

Har fysiske plager hver dag:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man har hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned: «Nakke- og skuldersmerter», «Ledd- og muskelsmerter», «Kvalme», «Hjertebank», «Hodepine» og «Magesmerter». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig har hatt noen av disse plagene.

Snuser minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Bruker du snus?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «snuser daglig» eller «snuser ukentlig, men ikke hver dag».

Nøkkeltall – definisjoner (side 3)

Røyker minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Røyker du?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «røyker daglig» eller «røyker ukentlig, men ikke hver dag».

Har vært beruset på alkohol siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har brukt cannabis siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du brukt hasj/marihuana/cannabis det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har skulket skolen siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du skulket skolen det siste året?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har tatt varer fra butikk uten å betale siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du tatt med deg varer fra butikk uten å betale det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Blitt utsatt for trusler om vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «blitt utsatt for trusler om vold». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blitt skadet på grunn av vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling» og «blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blir mobbet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Mobber andre:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Ungdata 2017
Herøy kommune
Resultater fra elever i
videregående skole

ungdata



Ungdomsskoleelever i Herøy kommune



Hva driver ungdommene med?
Hvordan har de det?

ungdata

Rapporten er utarbeidet av Ungdatasenteret i samarbeid med Korus-Midt

Ungdatasenteret

NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus
Stensberggata 26
Postboks 4, St. Olavs plass
0130 OSLO
67 23 50 00
www.hioa.no
www.ungdata.no

KoRus-Midt

St. Olavs Hospital HF
Klinikk for rus- og avhengighetsmedisin
/ Kompetansesenter rus - Midt-Norge
Schwachs gate 3
7030 Trondheim
73 86 29 00 / 06800
<https://stolav.no/korus>



Innhold

Om rapporten	2
Ungdataundersøkelsen	3
Foreldre	4
Venner	6
Lokalmiljøet	8
Skoletrivsel	10
Skolearbeid	12
Skulk	14
Framtidstro	16
Hjemme	18
Ute med venner	20
Mediebruk	22
Organisert fritid	24
Trening	26
Helse	28
Kosthold	30
Fysiske plager	32
Psykiske plager	34
Selvbilde	36
Tobakk	38
Alkohol	40
Hasj	42
Mobbing	44
Vold	46
Regelbrudd	48
Nøkkeltall	50
Litteratur	52

Om rapporten

Ungdata er et spørreskjemabasert verktøy, som gir et bredt bilde av hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritida. I denne rapporten presenteres hovedresultatene fra ungdataundersøkelsen som ble gjennomført blant ungdomsskoleelever i Herøy kommune våren 2017.

Rapporten tar for seg 23 temaer og gir et bilde av ungdomstiden i starten av tenårene. Innenfor hvert tema vil man få svar på hvordan gutter og jenter har besvart spørsmålene, og om det er forskjeller mellom ungdom på ulike klassetrinn. Alle resultatene i rapporten er oppgitt i prosent.

I rapporten sammenliknes resultatene i 2017 med eventuelle tidligere ungdataundersøkelser som er gjennomført i kommunen. Resultatene fra 2017 blir også sammenliknet med landsrepresentative tall, basert på ungdataundersøkelser fra mer enn 300 kommuner gjennomført over hele landet i perioden 2014-2016.



Ungdata kartlegger ungdommenes livssituasjon

Bakerst finnes en oversikt over nøkkeltall på tvers av ulike temaområder, der man kan se hvordan ungdom i kommunen har det sammenliknet med ungdom i fylket og i andre typer av kommuner.

På nettsiden ungdata.no finnes resultater fra ungdataundersøkelser gjennomført i andre kommuner. Her finnes mer informasjon om undersøkelsen og om metodene som er brukt. Her finner man også forskningsresultater basert på Ungdata.

Denne rapporten er en del av gratistilbudet som gis til alle kommuner som ønsker å delta i Ungdata. Alle tall er hentet fra den lokale undersøkelsen, mens tekstene er utformet slik at de skal passe i alle kommuner. Det er derfor ikke foretatt egne vurderinger av hva de konkrete resultatene betyr for den enkelte kommune.

Hva kan Ungdata si noe om?

Intensjonen med Ungdata er å kartlegge hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritiden sin. Undersøkelsen omfatter temaer knyttet til familie, vennskap, skole, lokalmiljø, helse, mobbing, regelbrudd og deltakelse i fritidsaktiviteter.

Gjennom å spørre ungdom direkte om disse temaene kan Ungdata gi en oversikt over hvor mange som for eksempel trives i lokalmiljøet sitt eller som driver med idrett. Resultatene må tolkes lokalt og de kan gi en pekepinn på hvilke områder det kan være verdt for kommunen å satse videre på.

Ungdata brukes nå av de fleste kommunene i landet, som ett av flere kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle lokal oppvekstpolitikk og i arbeidet med å bedre unges folkehelsesituasjon. Resultatene fra Ungdata kan også brukes til å bevisstgjøre ungdom på hvordan andre ungdommer har det og hva som er vanlige fritidsaktiviteter.

Ungdataundersøkelsen

Ungdata gjennomføres ved at skoleelever over hele landet svarer på et elektronisk spørreskjema som omfatter ulike sider ved deres livssituasjon. Undersøkelsen gjennomføres i skoletiden med en voksen til stede i klasserommet. De fleste bruker mellom 30 og 45 minutter på å besvare alle spørsmålene.

Undersøkelsen er anonym og det er frivillig for ungdommene om de ønsker å være med eller ikke. Alle foreldre blir informert om undersøkelsen i forkant, og de kan si fra til skolen dersom de ikke ønsker at barnet deres skal delta.

Spørreskjemaet som brukes i Ungdata er tilpasset elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Denne rapporten omfatter kun ungdomstrinnet. Kommuner som gjennomfører undersøkelsen på videregående får egne rapporter som viser resultater fra den delen av undersøkelsen.

Hvem står bak Ungdata?

Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus og sju regionale kompetansesentre innen rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med kommunen, som står for den praktiske gjennomføringen på skolene.

Data fra alle kommuner samles i den nasjonale Ungdatabasen. Databasen inneholder svar fra mer enn 300.000 ungdommer som har deltatt i Ungdata siden de første undersøkelsene ble gjennomført i 2010.

Helsedirektoratet finansierer Ungdata som et gratistilbud til alle kommuner i Norge.

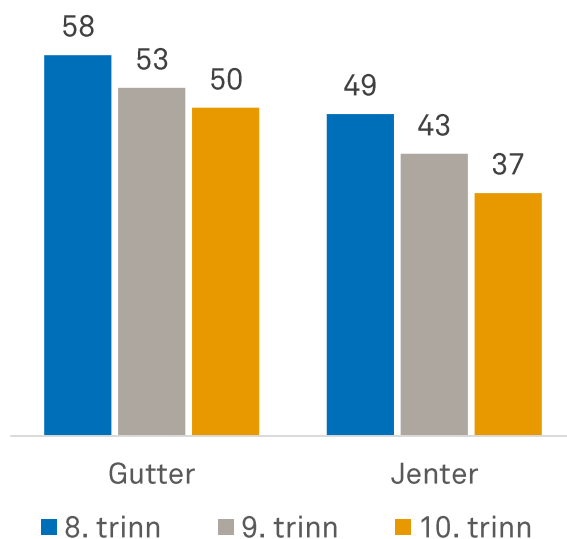
Hvor mange deltok i undersøkelsen?

318

Hva er svarprosenten?

89 %

Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen i Herøy



I tolkningen av resultater kan det være lurt å ta hensyn til at det alltid er noe statistisk usikkerhet knyttet til prosentene som oppgis. Usikkerheten er størst i undersøkelser der det er relativt få ungdommer som har svart på undersøkelsen.

Foreldre

I følge barneloven har foreldrene plikt til å sørge for økonomisk underhold og omsorg, de skal sikre en forsvarlig oppdragelse og at barnet får en utdanning. Foreldrenes ressurser – økonomisk, kulturelt og sosialt – danner grunnlaget for barn og unges levkår og utvikling. Selv om mange ungdom opplever at foreldrene går fra hverandre, bor om lag to av tre tenåringer sammen med begge foreldrene sine.

Etter hvert som barn blir eldre blir egne meninger og interesser tydeligere. En del av det å være ung handler også om løsrivelse og det å bli en selvstendig person. Her kan det ligge kimer til konflikter mellom unge og foreldre. Likevel vedvarer som regel den emosjonelle nærheten til foreldrene utover i ungdomstiden og for mange unge er foreldrene deres viktigste støttespillere når det oppstår problemer av ulik art.

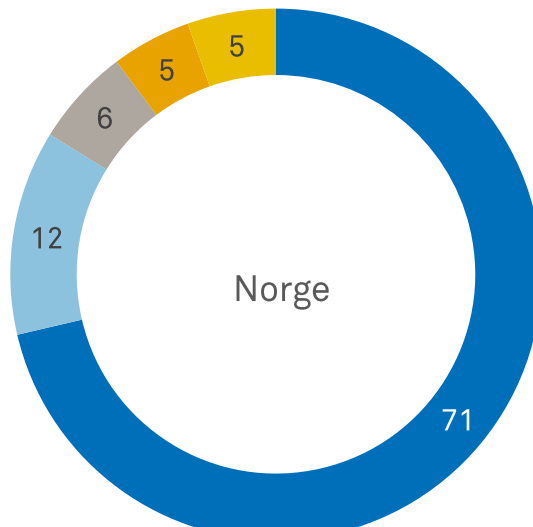
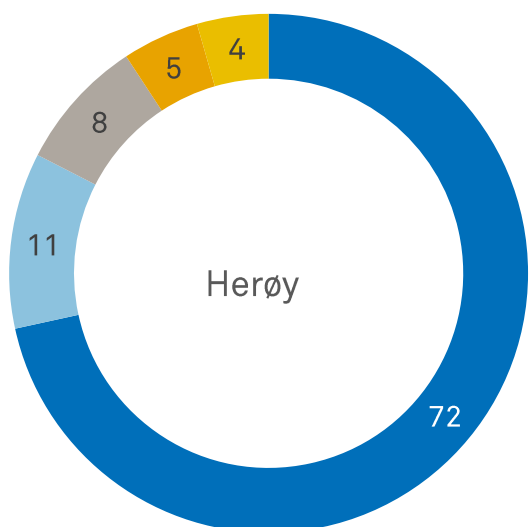
Ungdata viser at de færreste ungdommer opplever stadige krangler med foreldrene, og at det store flertallet er svært godt fornøyd med foreldrene sine.

Svært mange ungdommer har i dag et tillitsfullt og nært forhold til sine foreldre, og mye tyder på at den generasjonskløften som preget en del av de tidligere ungdomsgenerasjonene ikke lenger er til stede. At båndene mellom dagens ungdom og foreldre er preget av tillitt understrekes av at svært mange opplever at foreldrene har god oversikt over hva de gjør i fritiden og hvem de er sammen med.

De fleste er
svært godt fornøyd
med foreldrene sine

Hvor fornøyd er du med foreldrene dine?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

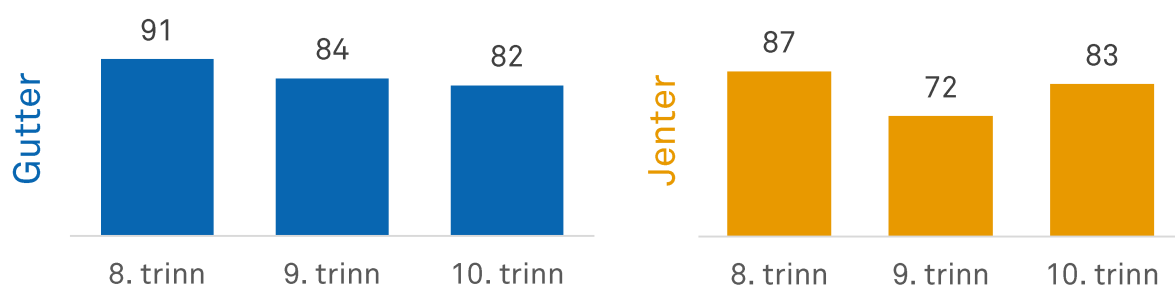


- Svært fornøyd
- Verken fornøyd eller misfornøyd
- Svært misfornøyd

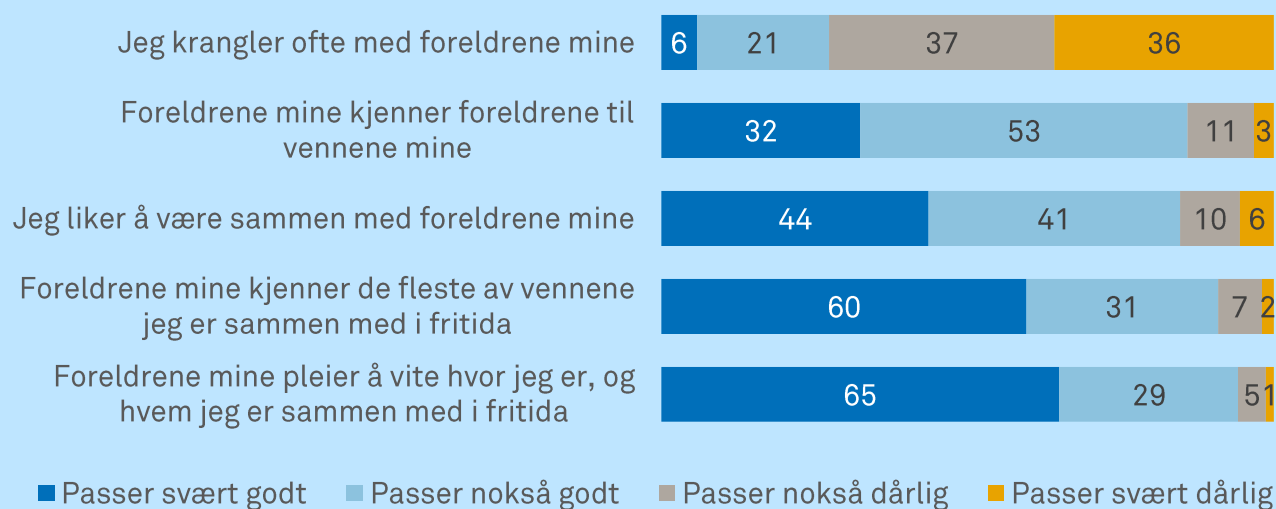
- Litt fornøyd
- Litt misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

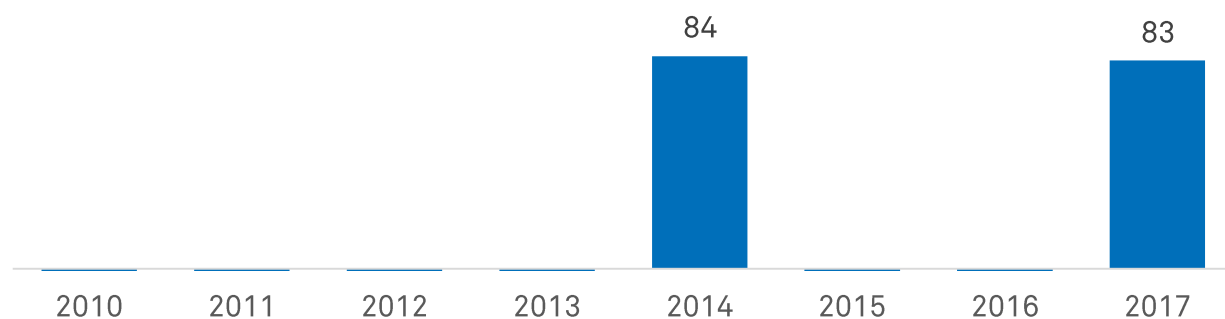


Hvordan ungdom opplever foreldrene sine



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med foreldrene sine



Venner

Ungdomstiden beskrives gjerne som en fase i livet der de jevnaldrende er særlig viktige. Venner er for de fleste en kilde til lek, glede, støtte, samhørighet og bekreftelse. På lengre sikt har samspillet med de jevnaldrende betydning for utvikling av selvbilde og sosial kompetanse. Mange knytter også vennskap som varer livet ut i denne perioden.

I overgangen fra barn til tenåring endrer vennene betydning. Mens leken står i sentrum blant de yngste, blir det etter hvert like betydningsfullt hvem man er sammen med som hva man gjør.

Hvilken rolle de jevnaldrende vennene spiller i hver enkelt ungdoms liv vil variere. Mens noen trives godt med én eller to venner, er andre opptatt av å ha en stor vennegjeng og flest mulig «likes» på Facebook. For mange vil kvaliteten på vennskapene likevel bety mer enn antallet.

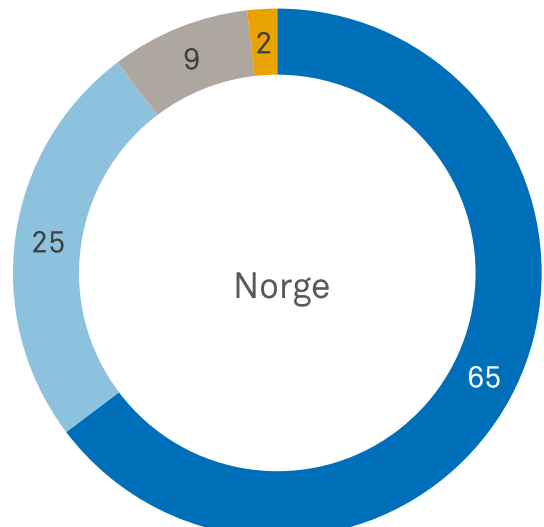
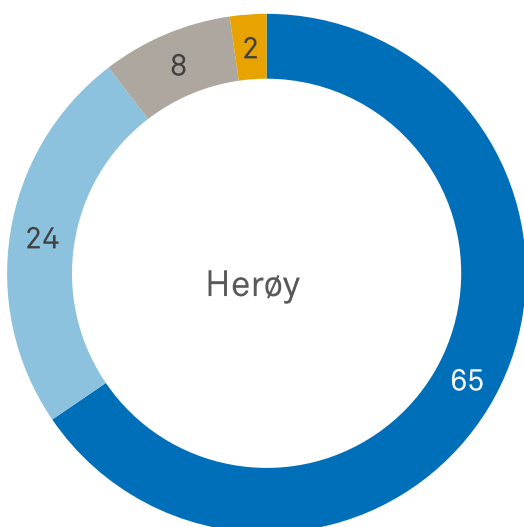
Med økt bruk av sosiale medier har ungdom fått en ny arena å være sammen på. Ungdom deler informasjon og opplysninger om sine liv, hva de gjør, og hvem de er sammen med, på en annen måte enn tidligere.

Å ha venner betyr at man er godtatt, det markerer tilhørighet og det sier noe om hvem man er. Det er derfor positivt når Ungdata viser at de aller fleste ungdommer har venner å være sammen med. Det er samtidig bekymringsfullt at hver tiende ungdom i Norge mangler venner de kan stole på og som de kan snakke med om alt mulig.

De aller fleste har venner de kan stole på

Har du minst en venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

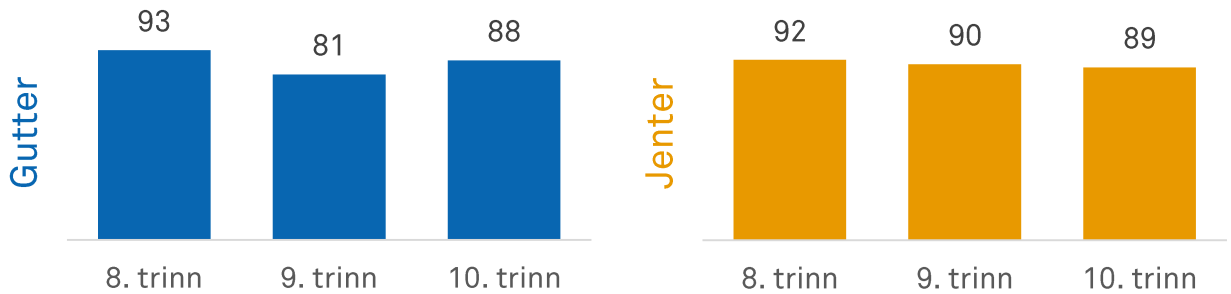
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



■ Ja, helt sikkert ■ Ja, det tror jeg ■ Det tror jeg ikke ■ Har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden

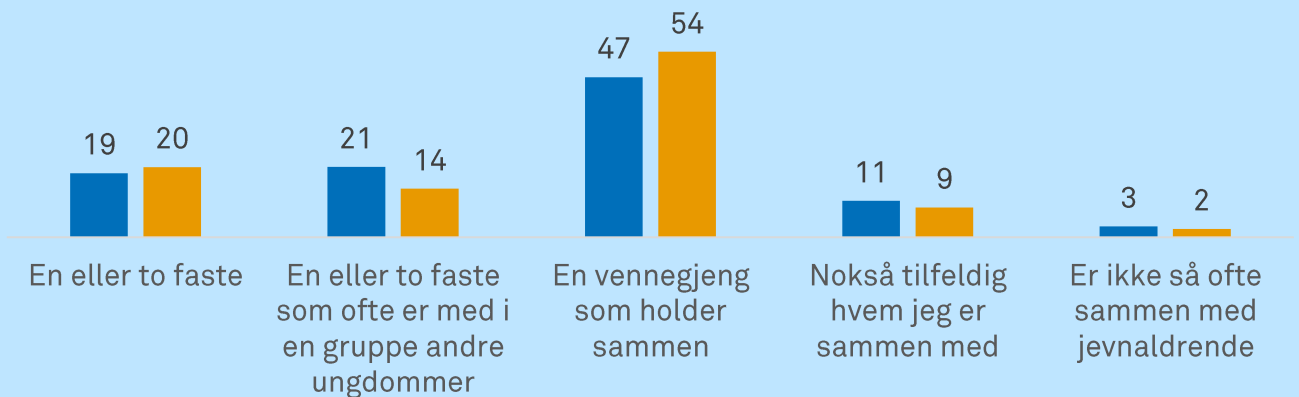
Prosentandel som har en fortrolig venn

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



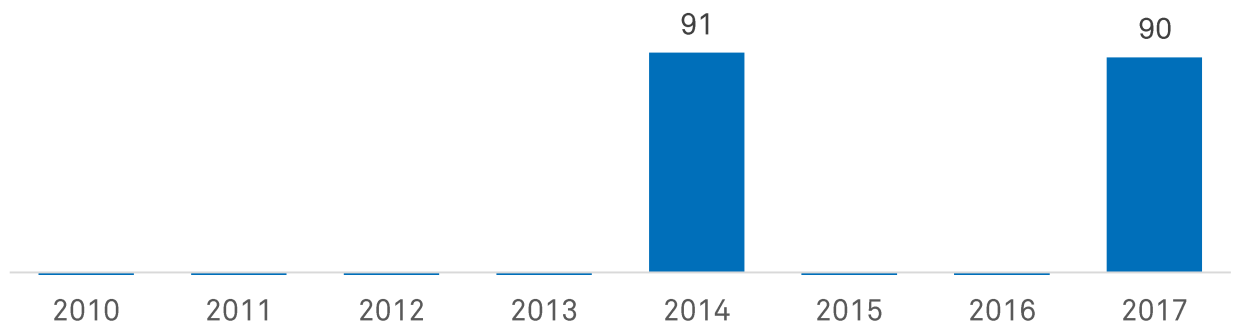
Når du er sammen med venner, hvem er du da som oftest sammen med?

■ Gutter ■ Jenter



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som minst har én fortrolig venn



Lokalmiljøet

Dagens ungdom vokser opp i en globalisert verden der mennesker, meninger og inntrykk vandrer på tvers av landegrensene og sosiokulturelle skiller. Samtidig har det lokale og tilhørigheten til nærmiljøet fremdeles stor betydning i menneskers liv.

Å vokse opp betyr å vokse opp på et bestemt sted, og forskjellige lokalmiljøer kan gi ulike muligheter for utfoldelse og sosialt samvær. Tilbudet av organisasjoner, fritidstilbud og kulturtilbud påvirker hvordan den enkelte kan utfolde seg og bidra samtidig til å skape identitet og tilhørighet i et lokalmiljø. Det samme gjelder tilgangen på åpne møteplasser, rekreasjonsområder og urørt natur. Opplevelsen av lokalmiljøet vil også være preget av utsiktene til utdanning, arbeid og familieetablering på sikt.

Barn og unge bruker lokalmiljøet i større grad og på en annen måte enn foreldrene.

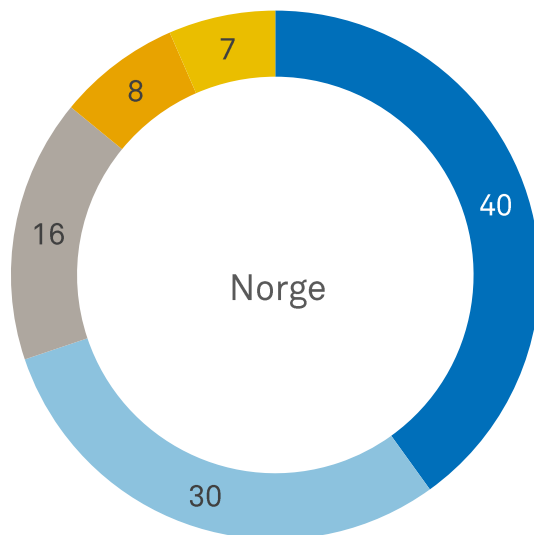
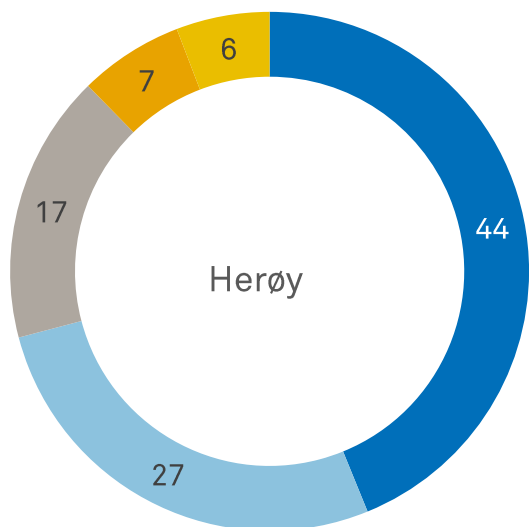
Trygge og sunne lokalmiljøer er derfor særlig viktig for denne aldersgruppes velferd. Barn og unge kan også ha andre meninger enn voksne om hva som gir livskvalitet på hjemstedet.

Ungdata viser at de fleste ungdommer er litt eller svært godt fornøyd med lokalmiljøet sitt. Men det er også en del som ikke er så godt fornøyd. Hva ungdom er fornøyd med og misfornøyd med varierer mye fra kommune til kommune. Dette viser at kommunene kan gjøre mye for å tilrettelegge for ungdommers trivsel.

Ikke alle er like godt fornøyd med lokalmiljøet sitt

Hvor fornøyd er du med lokalmiljøet der du bor?

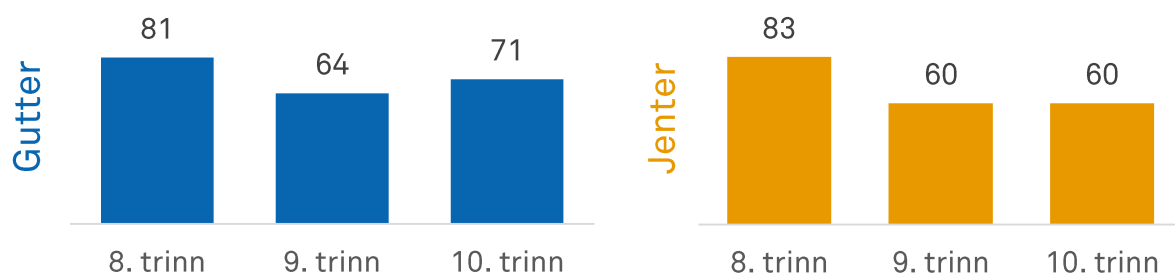
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



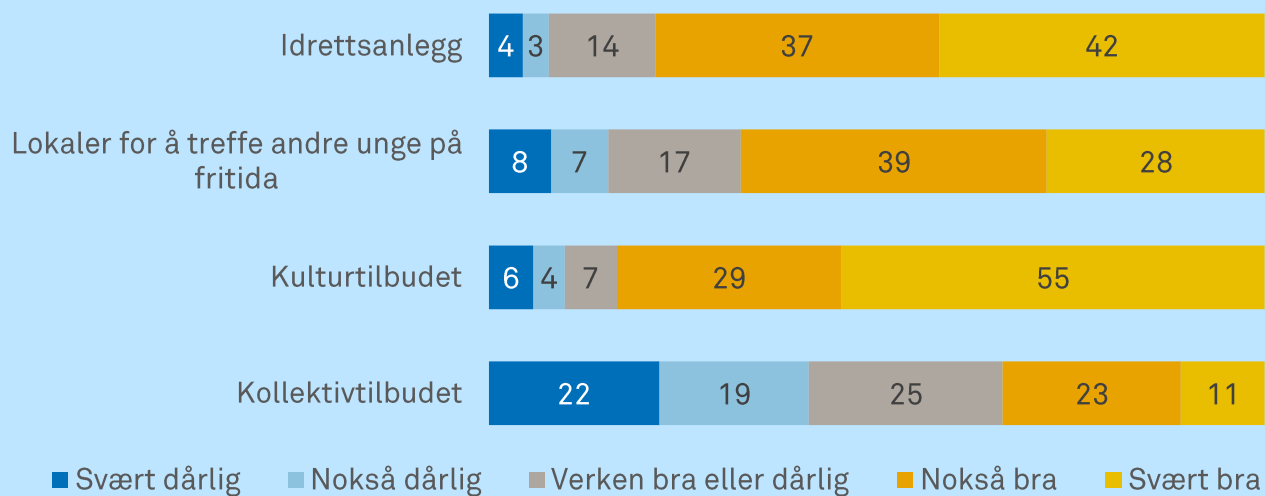
■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

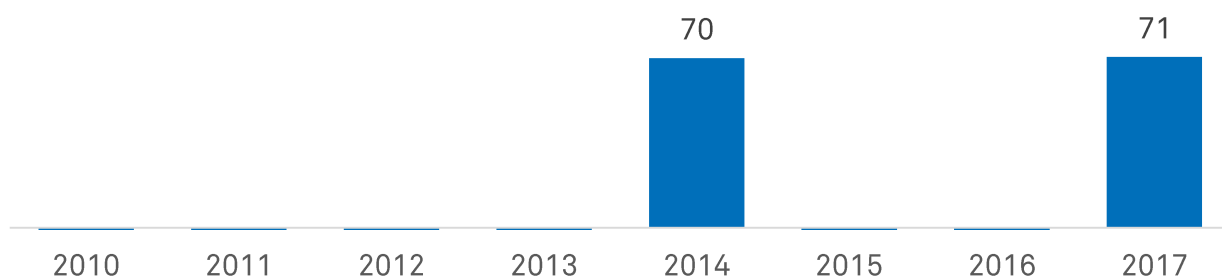


Hvordan ungdom opplever tilbudet der de bor



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med lokalmiljøet de bor i



Skoletrivsel

Skolen er ikke bare et sted for læring, men også en arena for sosialt samvær. Den sosiale siden ved skolen blir kanskje ekstra viktig i en tid der digitale kommunikasjonsformer preger mye av fritiden til ungdom.

Nasjonale studier fra de siste 20-30 årene viser at norske ungdomsskoleelever i økende grad trives på skolen og at det er færre som kjeder seg eller som gruer seg til å gå på skolen. Sammenliknet med elever i mange andre land, er trivselen i norsk skole høy.

Også svarene fra Ungdata viser at de aller fleste trives på skolen. Det store flertallet mener at lærerne bryr seg om dem og like mange føler at de passer inn blant skolens elever. Svarene tyder på at den norske skolen har lykket med å skape et læringsmiljø som oppleves som positivt av det store flertallet av elevene.

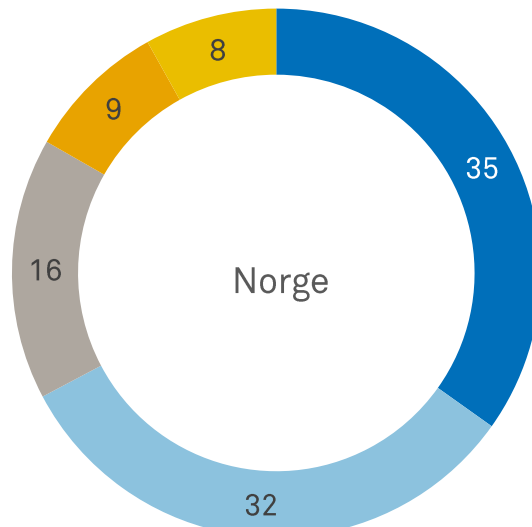
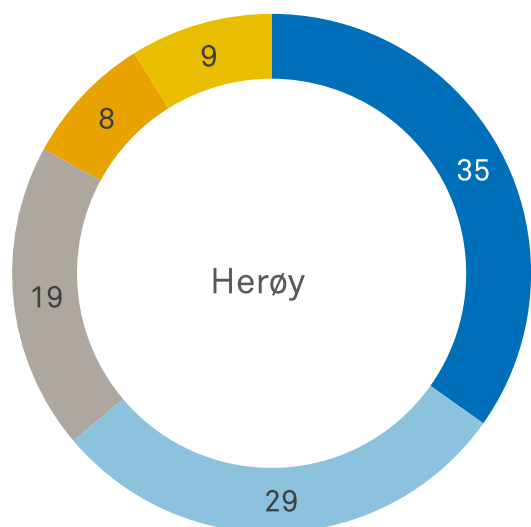
Selv om jenter i gjennomsnitt oppnår en god del bedre karakterer enn gutter, er det ikke noen vesentlige kjønnsforskjeller i skoletrivsel.

Likevel er det ikke alle som er fornøyd med skolen sin. På landsbasis gjelder dette nærmere to av ti elever. Forskning fra Ungdata viser at skoletrivselen varierer med elevenes sosiale bakgrunn. Det er flere som trives på skolen i familier der foreldrene har høy sosioøkonomisk status sammenliknet med de som vokser opp med færre ressurser hjemme.

Skolen et godt
sted å være
– men ikke for alle

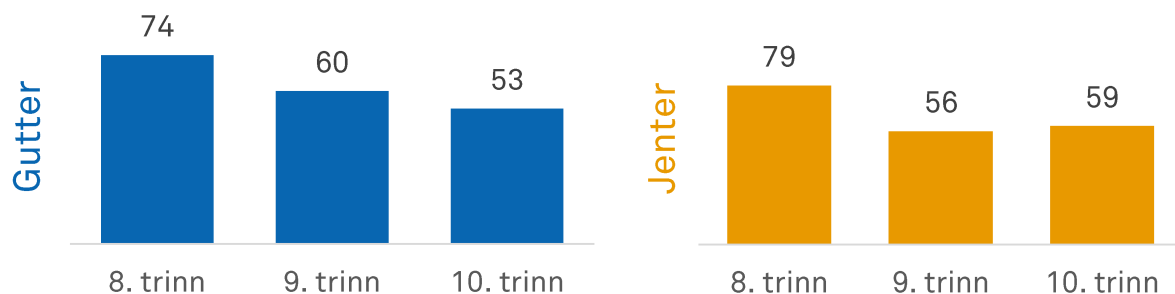
Hvor fornøyd er du med skolen du går på?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

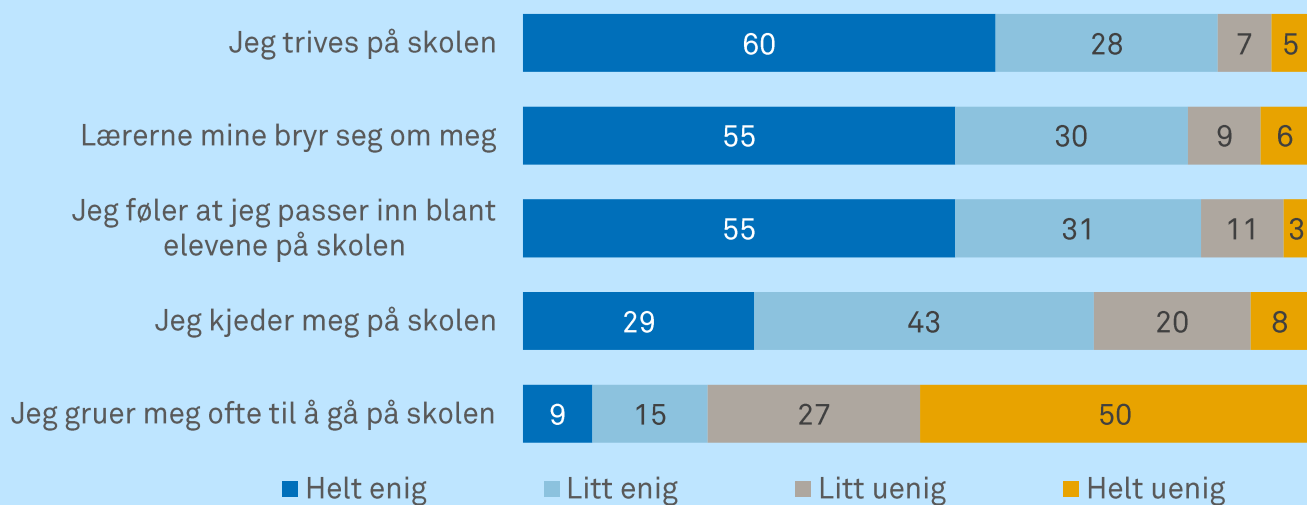


■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med skolen de går på Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

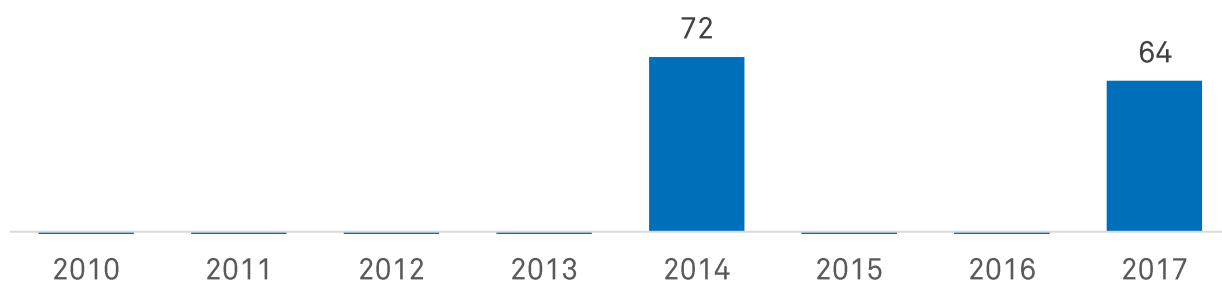


Hvordan ungdom opplever skolen



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med skolen de går på



Skolearbeid

Lekser har lang tradisjon i norsk skole. Opprinnelig ble det gitt for at elevene skulle pugge seg fram til kunnskap, der presten eller læreren gjennom høringer kontrollerte hva elevene kunne. Selv om pugging i dag anses som en mindre relevant læringsstrategi, er lekser likevel noe de aller fleste skoler velger å pålegge elevene.

Lekser kan bidra til økt selvdisciplin og gode arbeidsvaner, og det kan være en effektiv måte for skolen å få involvert foreldrene i skolearbeidet på. Den viktigste begrunnelsen ligger likevel i forventningen om at lekser bidrar til økt læring.

Forskning tyder imidlertid ikke på at leksearbeid i seg selv har særlig store læringseffekter. Det vil blant annet avhenge av under hvilke betingelser leksene gis og skolearbeidet foregår på, men også av tilbakemeldingene fra lærerne i etterkant.

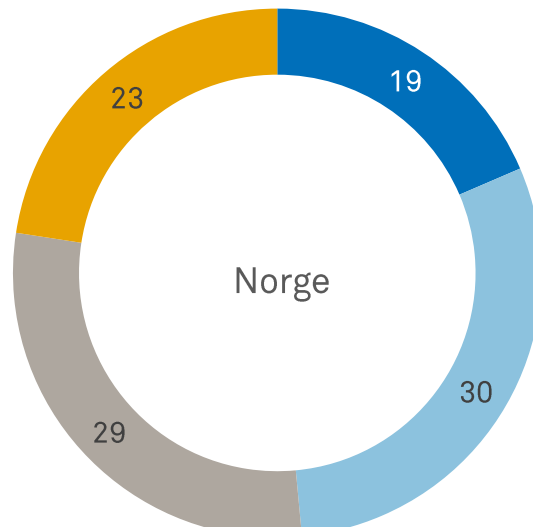
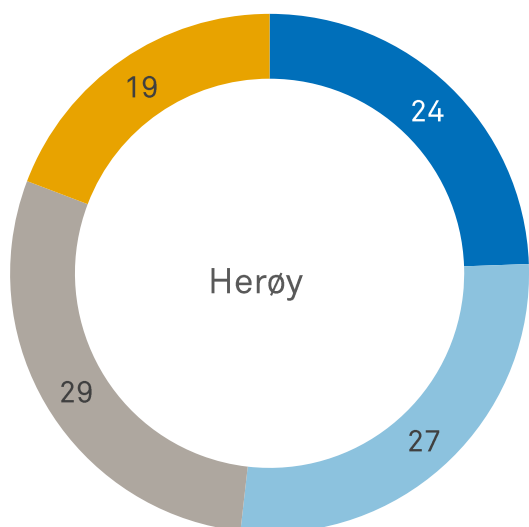
Ungdata viser at det er stor variasjon i hvor mye tid ungdomsskoleelevene bruker på leksearbeid. Noen bruker nesten ingen tid, mens andre bruker flere timer hver dag. I Norge har andelen som bruker mye tid på lekser økt de senere årene, en tidstrend som har vært tydeligst blant jentene.

Mange ungdommer gir gjennom Ungdata uttrykk for at de har mer skolearbeid enn de klarer å gjøre. For noen bidrar lekser og karakterpress til å gjøre skolehverdagen stressende.

Det er stor variasjon i hvor mye tid ungdom bruker på lekser

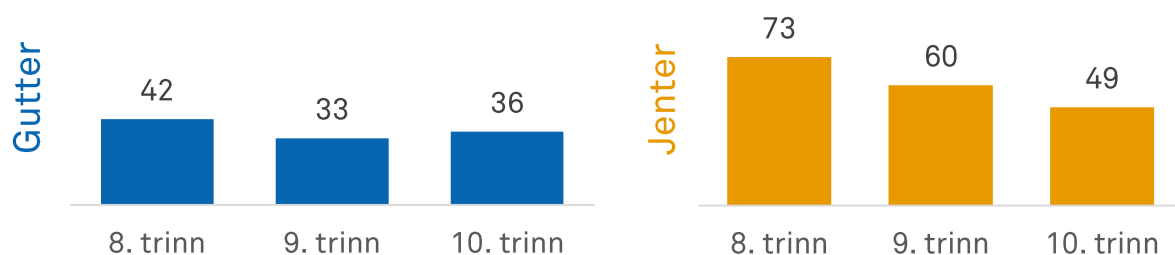
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletiden)?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

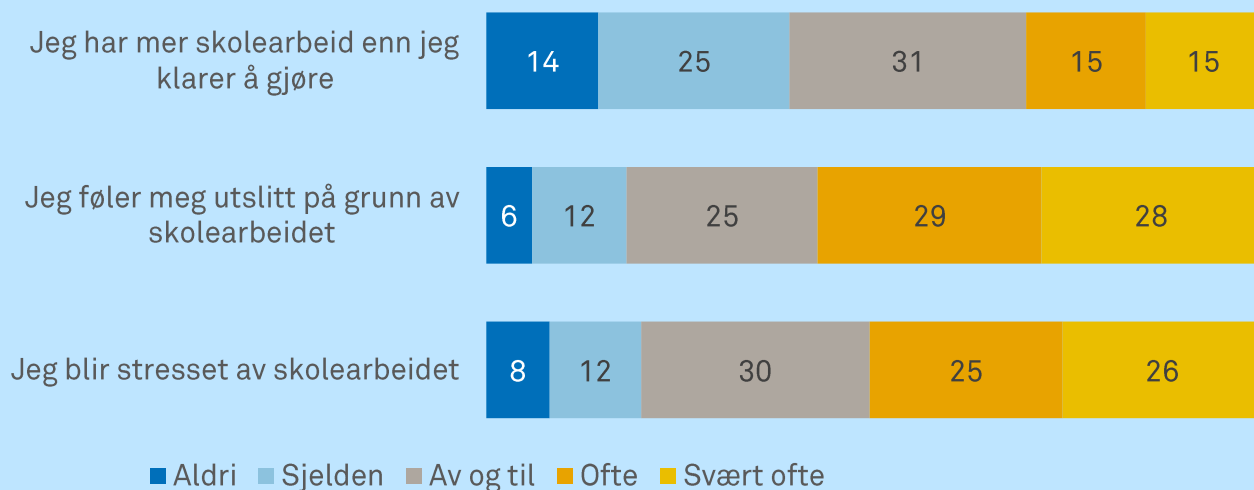


■ Mindre enn en halv time ■ En halv til en time ■ En til to timer ■ To timer eller mer

Prosentandel som bruker mer enn én time daglig på lekser Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

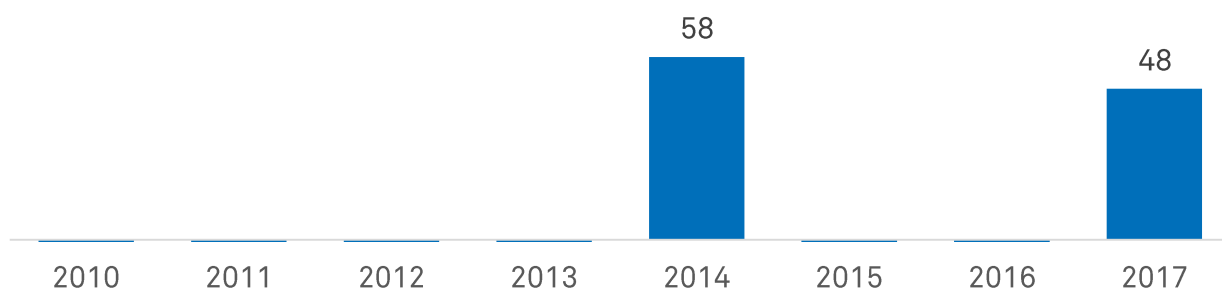


Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene?



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som bruker mer enn én time daglig på lekser



Motivasjon for læring er en sentral drivkraft bak skoleresultatene til den enkelte elev. Dette kommer til syne på ulike måter, både gjennom de utdanningsvalgene elevene gjør, den innsatsen de legger ned og elevenes oppslutning om skolens formål og regler. Skolemotivasjon på ungdomstrinnet har også betydning for i hvor stor grad den enkelte klarer å gjennomføre videregående utdanning.

Å skulke skolen – særlig når dette skjer gjentatte ganger – kan være et uttrykk for enkeltelevers manglende motivasjon for læring.

Lite tyder imidlertid på at norske ungdomsskoleelever slutter mindre opp om skolens hovedformål i dag enn tidligere. Flere undersøkelser viser tvert imot at elevene på mange måter er mer pliktoppfyllende og disiplinerte enn for noen tiår tilbake.

Ungdataresultatene bekrefter denne trenden. Andelen på landsbasis som har skulket skolen har gått noe ned siden starten av 2010-tallet. Særlig gjelder dette for jentene.

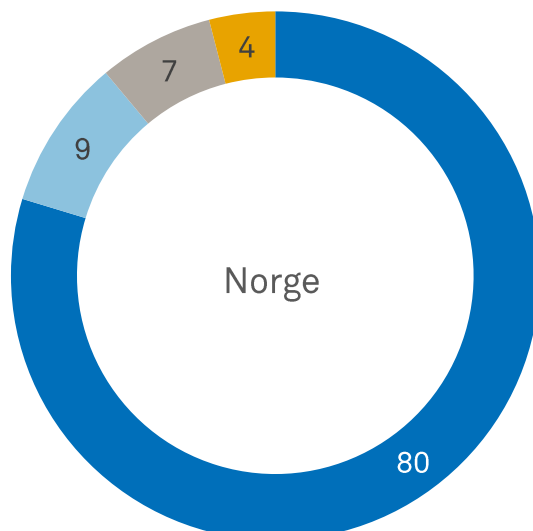
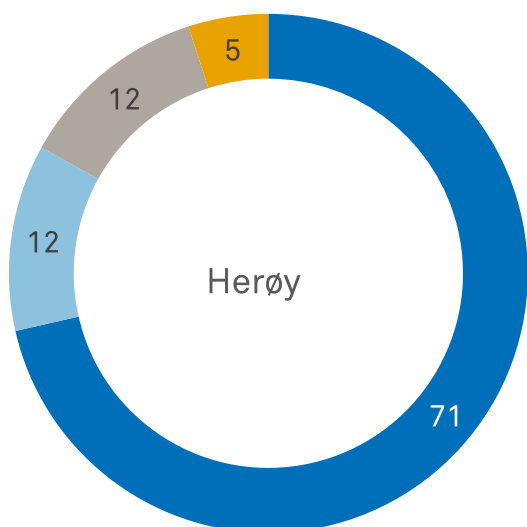
Skulking som fenomen øker derimot betydelig gjennom ungdomsårene. På landsbasis har i overkant av hver tiende elev på starten av ungdomsskolen skulket skolen det siste året. Det samme gjelder nær tre av ti på 10. trinn.

Generelt er det små kjønnsforskjeller i omfanget av skulking.

Færre ungdomsskoleelever skulker skolen enn tidligere

Hvor mange ganger har du skulket skolen siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



■ Ingen ganger

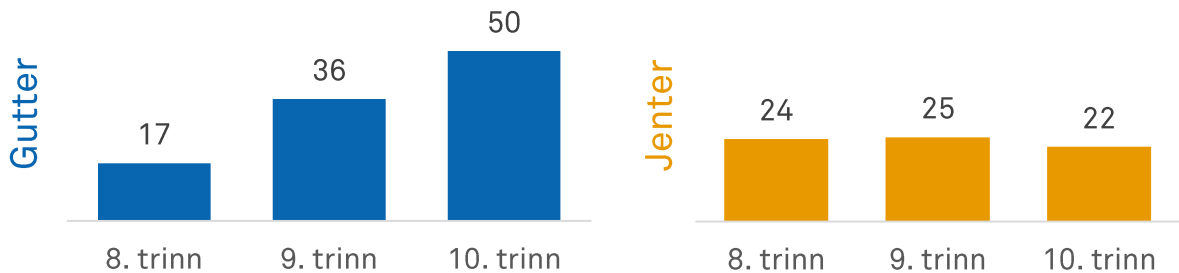
■ 1 gang

■ 2 til 5 ganger

■ 6 ganger eller mer

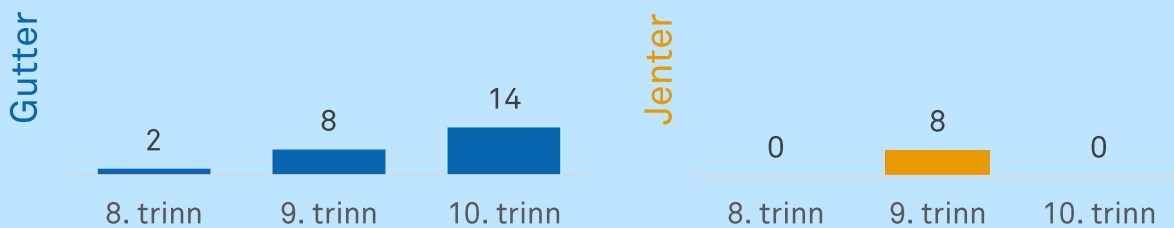
Prosentandel som har skulket minst én gang siste år

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



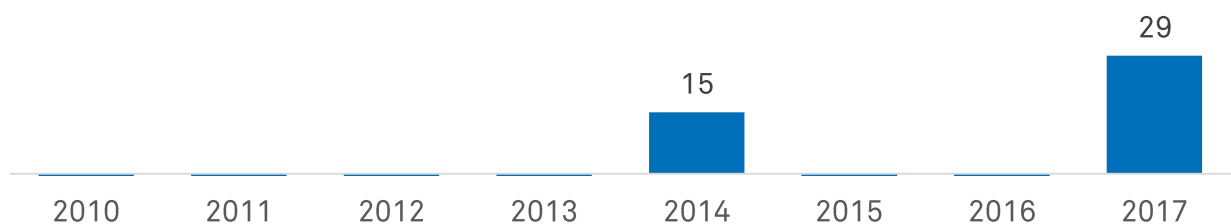
Prosentandel som har skulket minst seks ganger siste år

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har skulket skolen minst én gang siste år



Framtidstro

Ungdata viser at norsk ungdom er svært optimistiske med tanke på framtida. De aller fleste tror de vil få et godt og lykkelig liv og bare et mindretall tror de noen gang kommer til å bli arbeidsledige. Svært mange – og stadig flere – mener at de kommer til å ta høyere utdanning.

Svarene reflekterer at vi i dag har med en utdanningsorientert ungdomsgenerasjon å gjøre. Det har heller aldri tidligere vært så mange unge som tar så lang utdanning som i dag. Mot slutten av 20-årene har over halvparten av jentene, og rundt en tredel av guttene, høyere utdanning.

Selv om nesten alle norske ungdommer begynner direkte i videregående opplæring, er det likevel ikke alle som fullfører. Målinger viser at fem år etter påbegynt videregående utdanning, er det rundt en av fire som har ikke fullført og bestått. Selv om mange av disse fullfører senere, er det likevel rundt 15 prosent av

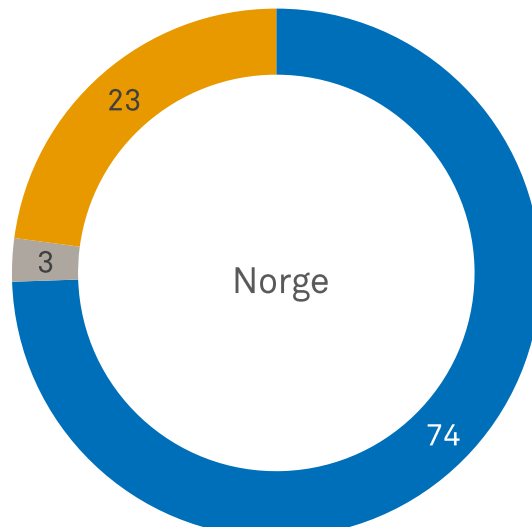
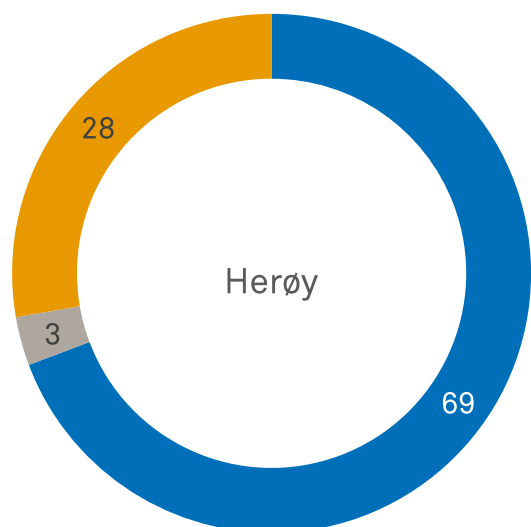
årskullene som trolig aldri kommer til å fullføre videregående opplæring.

En av de sentrale målsettingene i norsk utdanningspolitikk har vært sosial utjevning, slik at alle har de samme muligheter til utdanning. Til tross for et åpent utdanningssystem med gode finansieringsordninger er det fortsatt store forskjeller i utdanningsvalg mellom ungdom som vokser opp i ulike samfunnslag. Samtidig er det mange av de unge med innvandrerbakgrunn som sikter høyt i utdanningssystemet og gjerne mot de mest prestisjefylte studiene.

En optimistisk og utdanningsorientert ungdomsgenerasjon

Tror du at du vil komme til å leve et godt og lykkelig liv?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

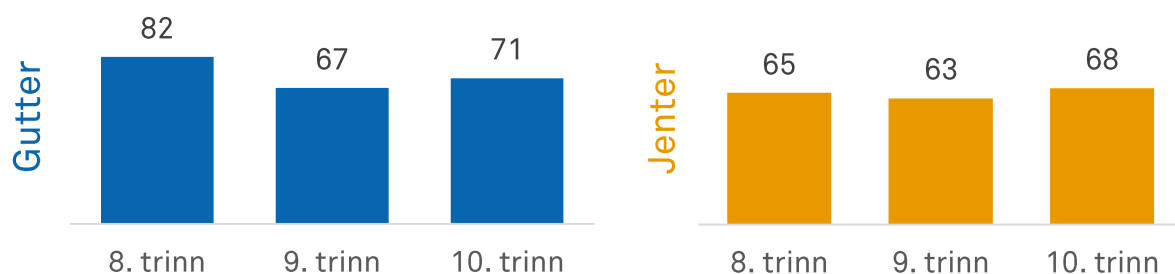


■ Ja

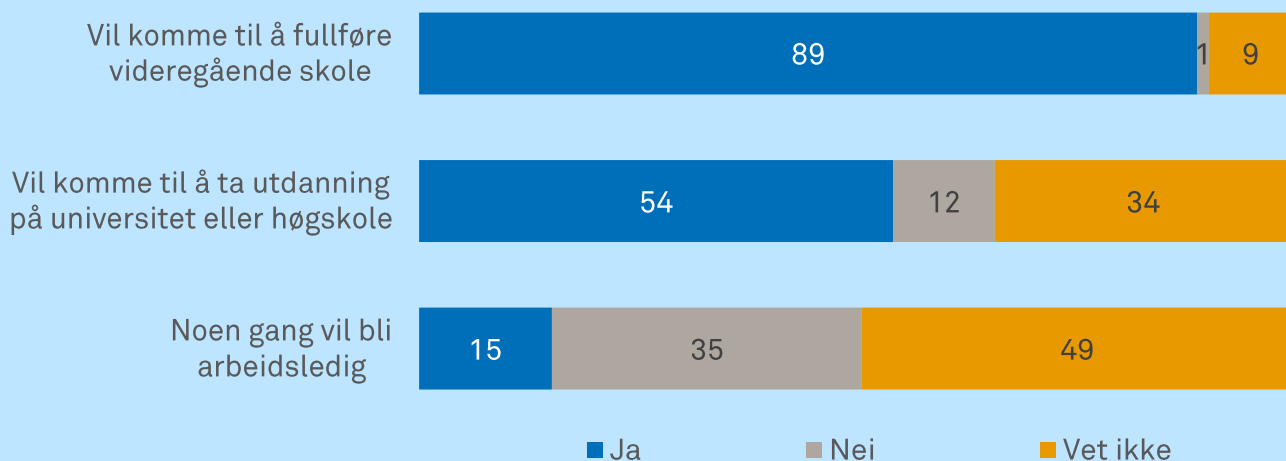
■ Nei

■ Vet ikke

Prosentandel som tror de vil leve et godt og lykkelig liv Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

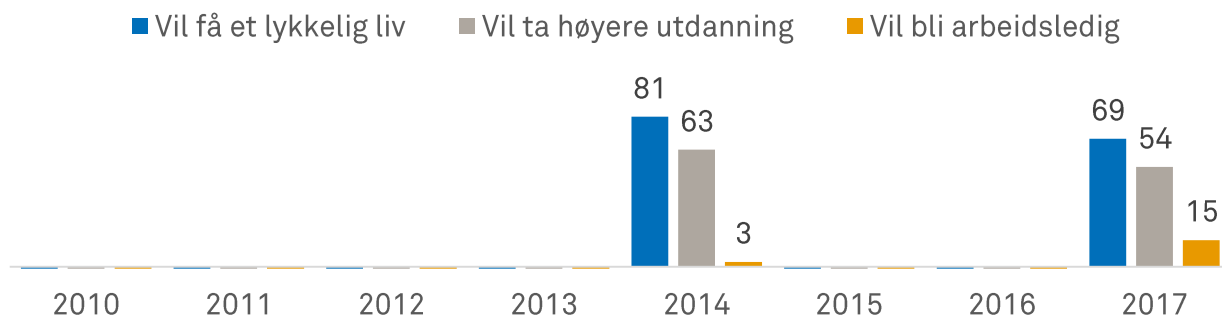


Hva tror du om framtida di? Tror du at du...



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som tror de ...



Hjemme

Ungdoms fritid er i forandring, og hjemmet er blitt et stadig viktigere oppholdssted for de unge. En viktig årsak er den nye kommunikasjonsteknologien som gjør det mulig å være hjemme og samtidig ha kontakt med sine venner. For ungdom har internett gjort behovet for å møtes på senteret eller «på løkka» mindre.

Også andre endringer i ungdoms liv kan bidra til at ungdom bruker mer tid hjemme. Flere har argumentert for at generasjonskløften er mindre enn tidligere. Dette gjør det enklere for mange unge å være i samme hus som sine foreldre. Krav til prestasjoner i skole- og utdanningssammenheng fører til at ungdom bruker mer tid i hjemmet til lekser. At også boligene har blitt større, gjør at de fleste tenåringer har eget rom, og mange disponerer en kjellerstue eller loftstue som de kan bruke til samvær med venner.

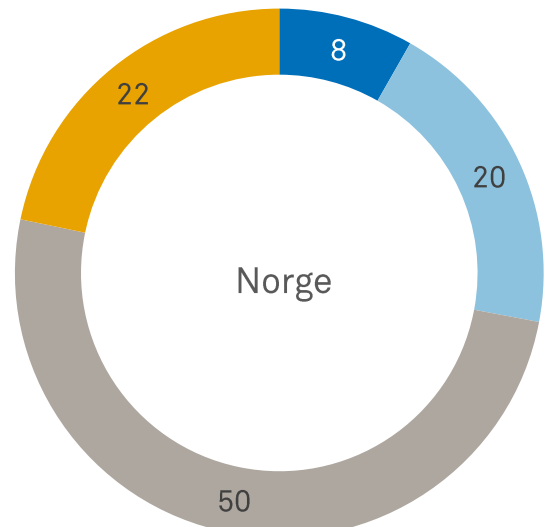
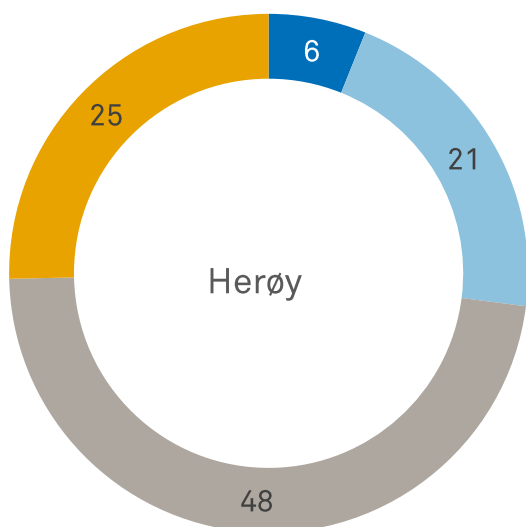
Svarene fra Ungdata tyder på en nokså hjemmekjær ungdomsgenerasjon. Dette gjelder både gutter og jenter og på tvers av alder.

Samtidig viser Ungdata at når ungdom er hjemme, skjer det i stadig mindre grad sammen med andre ungdommer, i hvert fall fysisk. Mange bruker mye tid på å være sosial via nett, enten dette skjer gjennom sosiale medier eller online dataspill. Hjemmet som arena for fysisk samvær med jevnaldrende har dermed blitt svekket de senere årene, til fordel for nye måter å kommunisere med hverandre på.

En hjemmekjær ungdomsgenerasjon

Hvor mange ganger har du vært hjemme hele kvelden i løpet av den siste uka?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



■ Ingen ganger

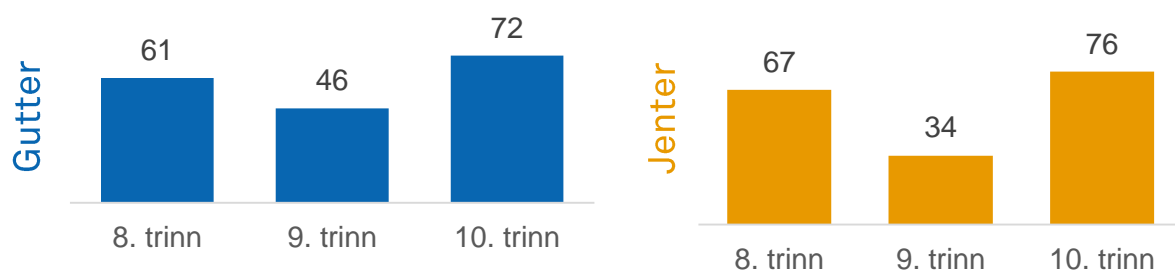
■ 1 gang

■ 2-5 ganger

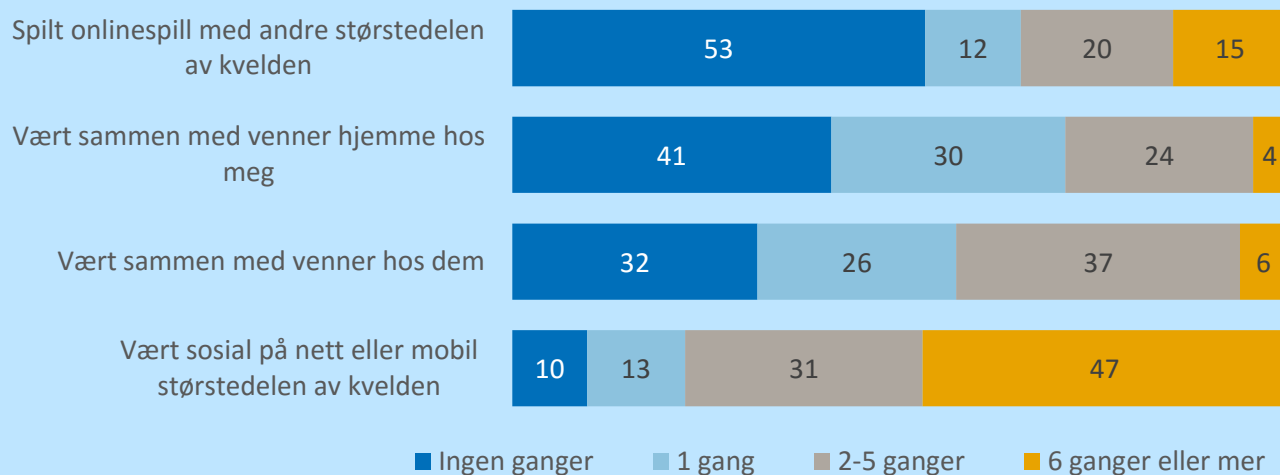
■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som har vært sammen med venner hjemme minst to ganger siste uke

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

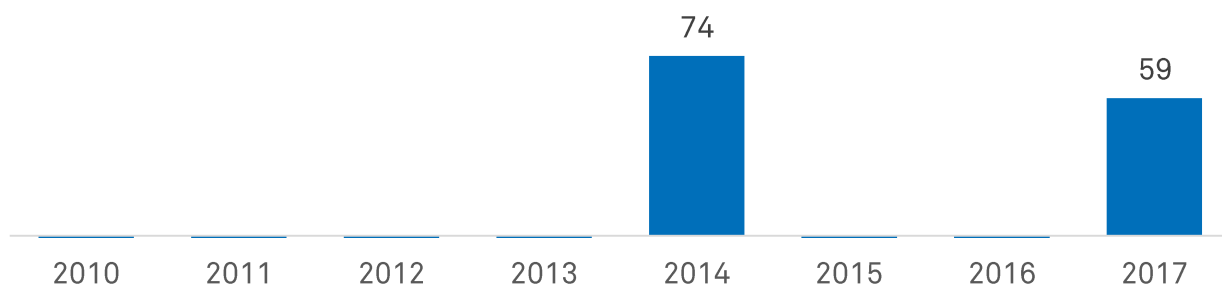


Hvor mange ganger har du gjort dette i løpet av den siste uka?



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har vært sammen med venner hjemme hos hverandre minst to ganger siste uke



Ute med venner

I ungdomsforskningen har det vært vanlig å skille mellom ungdommenes uteorienterte og hjemmeorienterte fritid. Mens den hjemmeorienterte fritiden gir foreldre større muligheter til å kontrollere ungdom, har ungdom større spillerom til å prøve ut grenser når de oppholder seg utenfor hjemmet.

Generelt er det nokså få som bruker størsteparten av kveldene til å henge ute med venner. Svært mange ungdommer er ikke ute med venner en eneste kveld i løpet av en vanlig uke.

Ungdata viser at det i løpet av de siste årene har blitt stadig færre ungdomsskoleelever som bruker fritiden sin ute med venner om kveldene. Med et endret fritidsmønster endres gjerne bekymringene rundt ungdoms bruk av fritiden. I dag vekker digitale aktiviteter foran skjermer av ulikt slag større uro enn det

ustrukturerte samværet med jevnaldrende på gatehjørnet.

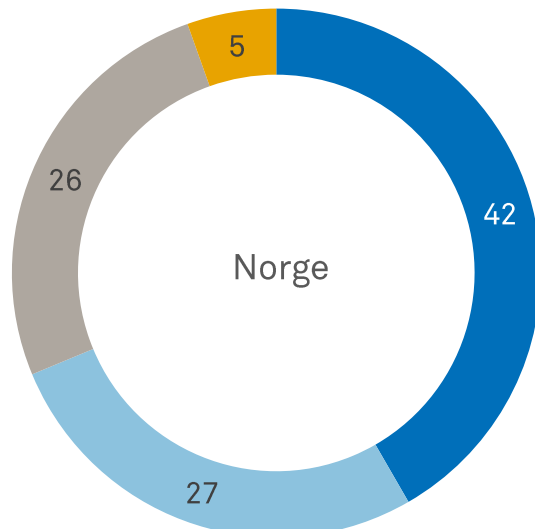
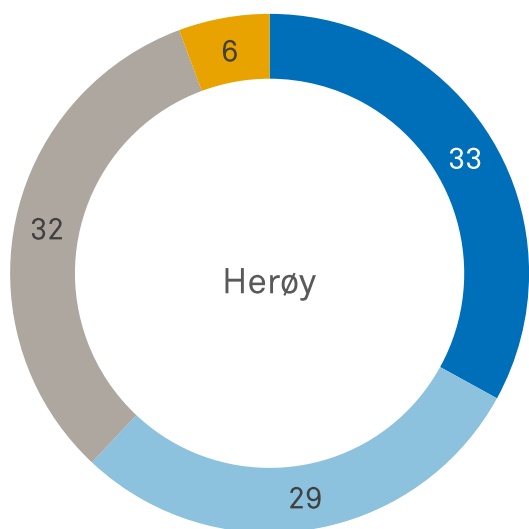
I dag er bekymringene gjerne knyttet til manglende fysisk aktivitet og kvaliteten på det sosiale samværet. Statistisk sentralbyrås tidsbruksundersøkelser viser at dagens unge sammenlignet med de som var unge på 1980- og 1990-tallet, bruker mindre tid på idrett og friluftsliv og er mindre sammen med jevnaldrende.

Generelt er det små kjønnsforskjeller i det uteorienterte fritidsmønsteret, mens det er flere av de eldste ungdomsskoleelevene som henger ute om kvelden.

Det er mindre vanlig at ungdom henger ute med venner

Hvor mange ganger har du vært ute med venner størsteparten av kvelden i løpet av den siste uka?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



■ Ingen ganger

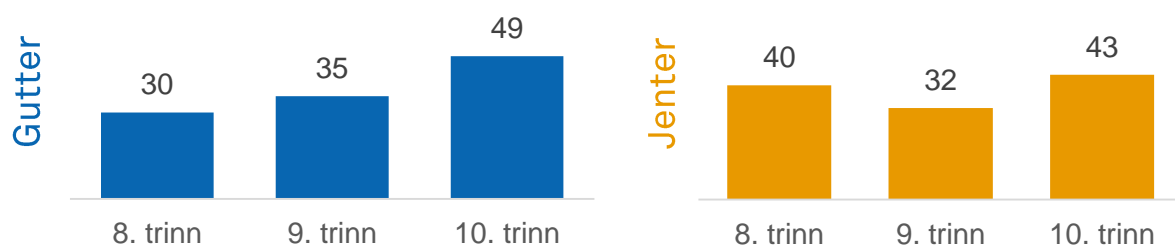
■ 1 gang

■ 2-5 ganger

■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som minst to ganger siste uke har vært ute med venner størsteparten av kvelden

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



Hvor mange ganger har du gjort dette i løpet av siste uka?

Spilt fotball, stått på snowboard eller drevet med annen fysisk aktivitet sammen med venner (ikke i idrettslag)



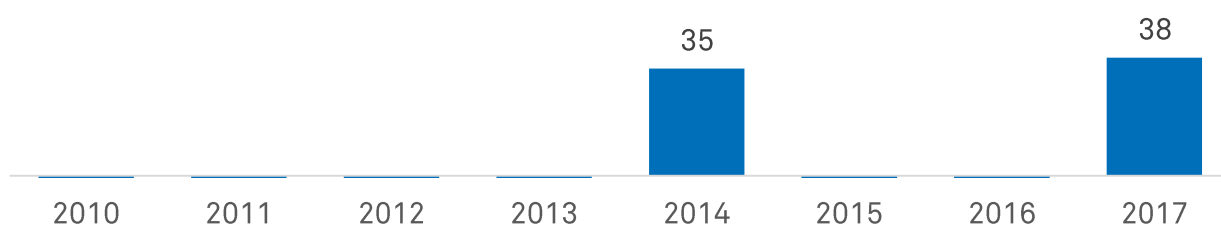
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykkle eller moped for moro skyld (kjørt for å kjøre en tur)



■ Ingen ganger ■ 1 gang ■ 2-5 ganger ■ 6 ganger eller mer

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke



Mediebruk

I løpet av kort tid har det skjedd noe i retning av en digital revolusjon. Smarttelefoner og digitale medier er på mange måter blitt en så integrert del av hverdagen til dagens ungdom, at det for mange er vanskelig å tenke seg et liv uten.

Den viktigste teknologiske endringen handler nok om mulighetene i måter å kommunisere på og komme i kontakt med andre på. De nye mediene er dessuten en sentral formidlingskanal for hva som skjer i ungdomskulturene. Det kan handle om alt fra å holde kontakt med venner til å arrangere fester, konserter eller politiske markeringer. Mange lever ut mye av sin sosiale tid på nettet, og for den enkelte unge kan det ha store sosiale omkostninger å ikke være til stede.

Selv om mange bruker mye av fritiden sin på digitale aktiviteter, er det stor variasjon ungdommene i mellom. Noen få bruker

mindre enn én time daglig, mens rundt halvparten bruker mer enn tre timer.

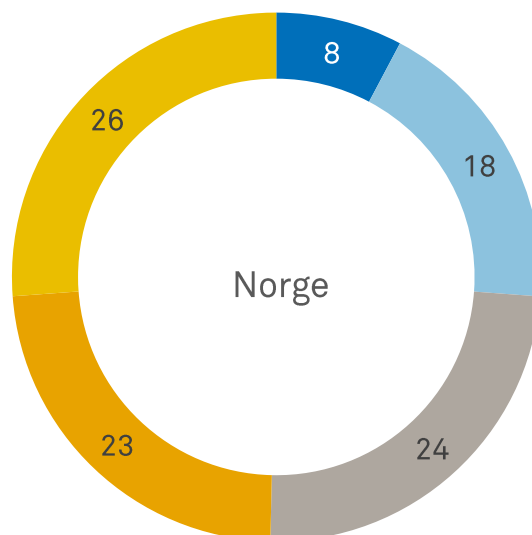
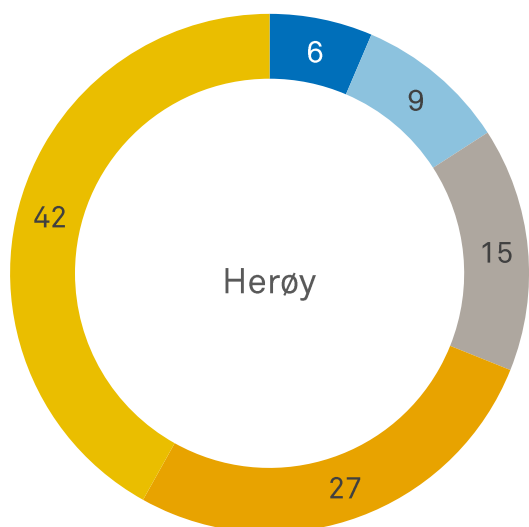
Skjermtiden øker derimot gjennom ungdomstrinnet og på landsbasis bruker gutter samlet noe mer tid foran en skjerm enn jenter.

Det er betydelig kjønnsforskjeller i hva gutter og jenter bruker mediene til. Mens gutter er langt mer opptatt av spill, er jenter oftere på sosiale medier. Jenter bruker samlet sett noe mer tid enn gutter på filmer, serier og TV-programmer.

Stor variasjon i ungdoms bruk av digitale medier

Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis foran en skjerm i løpet av en dag?

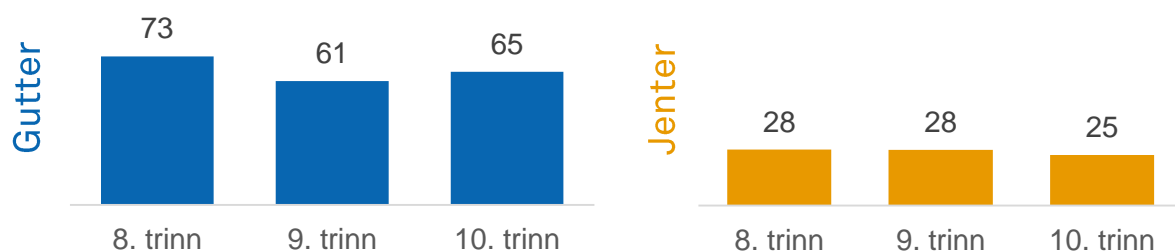
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



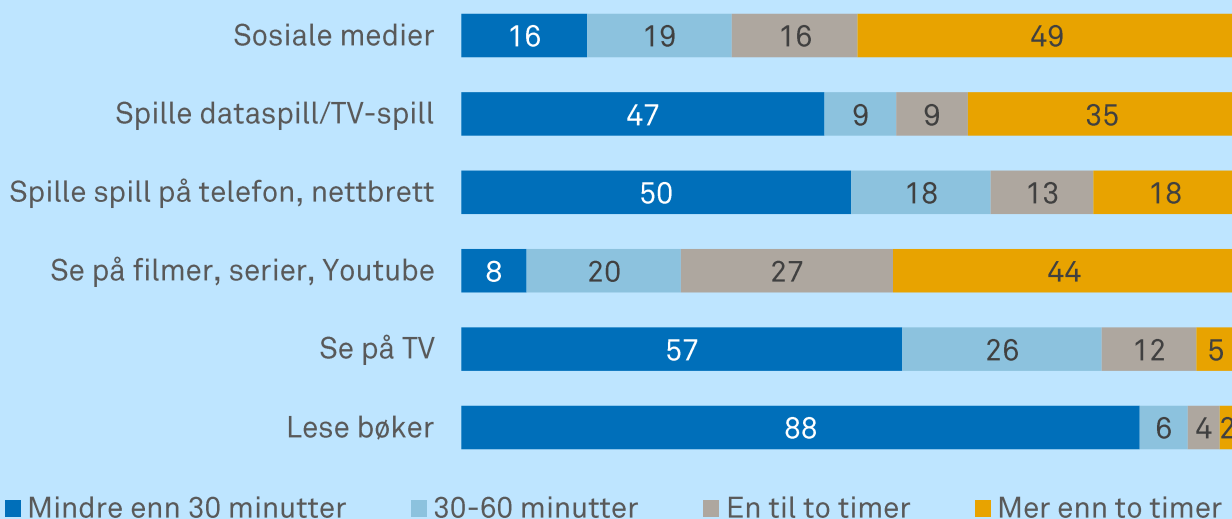
■ Mindre enn én time ■ En til to timer ■ To til tre timer ■ Tre til fire timer ■ Mer enn fire timer

Prosentandel som daglig bruker minst to timer på elektroniske spill

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

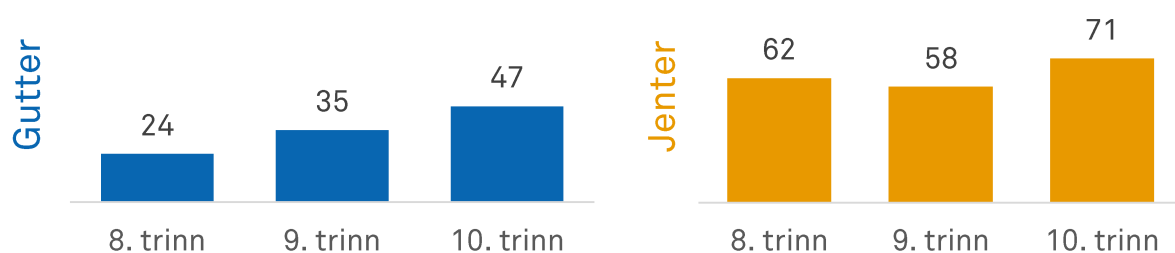


Tidsbruk i løpet av en vanlig dag



Prosentandel som daglig bruker minst to timer på sosiale medier

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



Organisert fritid

Organisasjoner, klubber, lag og foreninger er viktige arenaer for samvær med andre unge. Sammenliknet med skolen og det uformelle samværet ungdom imellom gir deltakelse i organisasjonene ungdom andre typer erfaringer. På sitt beste gir organisasjonene ungdom mulighet til å utvikle sine evner, de lærer å fungere i et fellesskap, ytre egne meninger og å jobbe målrettet.

Barne- og ungdomsorganisasjonene tillegges ofte en forebyggende rolle. Forskning tyder imidlertid på at sammenhengen mellom for eksempel rusmiddelbruk og organisasjonsdeltakelse varierer en del med organisasjonstype. Det er også slik at mange av organisasjonene særlig rekrutterer ungdom som i utgangspunktet er «veltillpassede».

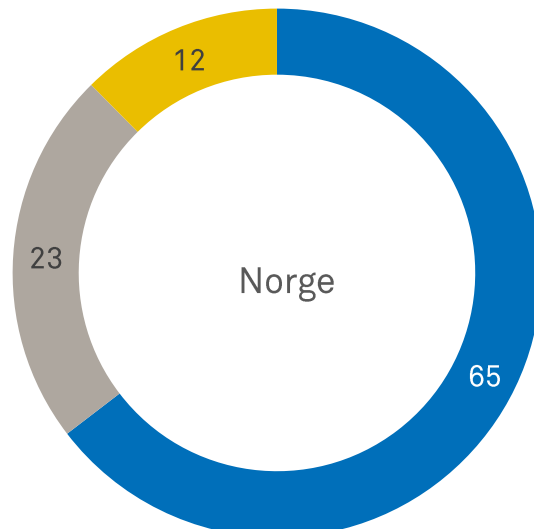
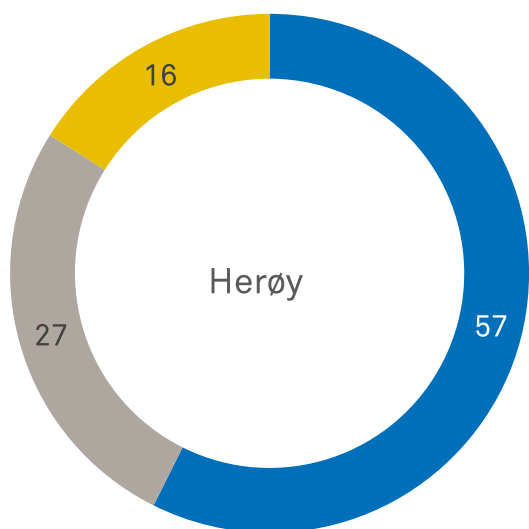
Ungdata viser at de fleste barn og unge har deltatt i eller vært innom ulike typer organiserte fritidsaktiviteter gjennom oppveksten. Selv om det er en viss

nedgang i løpet av ungdomsårene, er det på landsbasis to av tre ungdomsskoleelever som deltar i en eller annen form for organisert fritidsaktivitet. Idretten organiserer klart flest.

Landsrepresentative undersøkelser fra de siste tiårene tyder på at andelen unge medlemmer i frivillige organisasjoner har vært synkende. Det er organisasjoner som speider, korps, kor og religiøse foreninger som har opplevd størst medlemssvikt. Idrettslagene har derimot i stor grad beholdt sin store oppslutning.

De aller fleste har gjennom oppveksten deltatt i organiserte fritidsaktiviteter

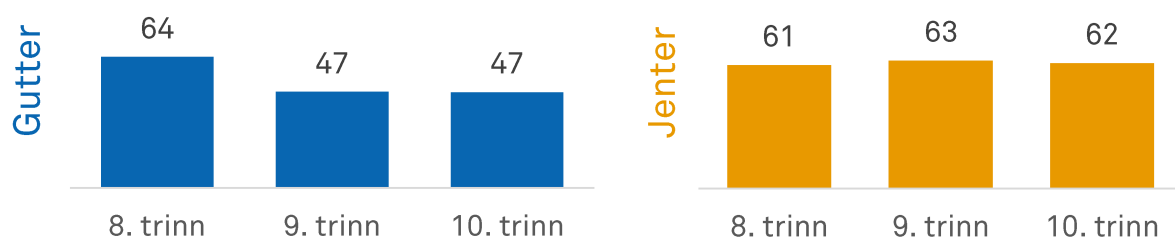
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



■ Ja, jeg er med nå ■ Nei, men jeg har vært med tidligere ■ Nei, jeg har aldri vært med

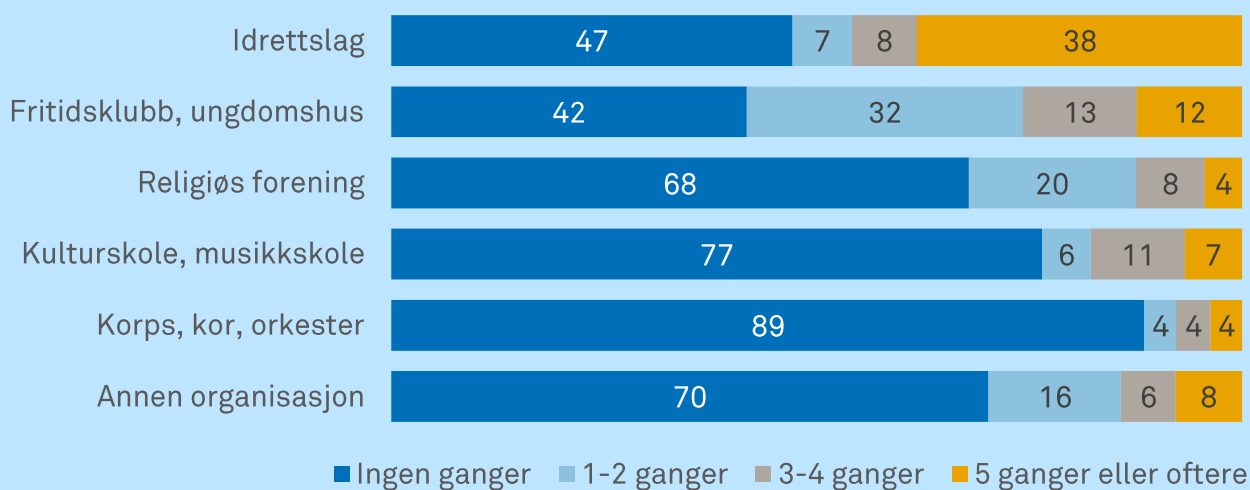
Prosentandel som er med i en fritidsorganisasjon

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



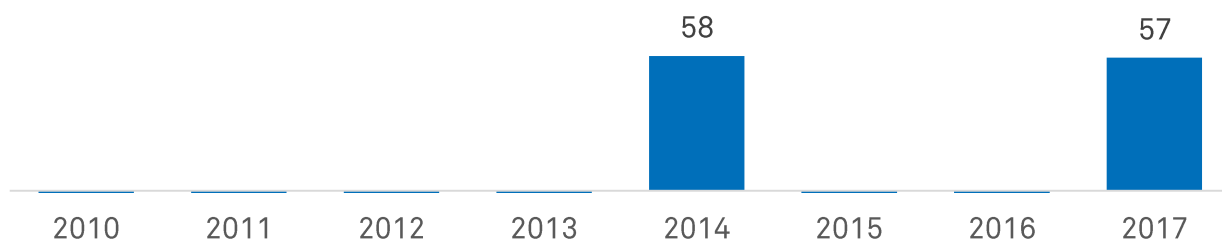
Deltakelse i ulike organiserte fritidsaktiviteter

Antall ganger i løpet siste måned



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er med i en fritidsorganisasjon



Trening

Trening er noe svært mange unge driver med i fritiden sin. Noen spiller håndball, basket eller fotball gjennom et idrettslag, andre trener på et treningssenter. Det er også mange som sykler eller løper seg en tur, enten alene eller sammen med venner.

Mediene gir av og til inntrykk av at norsk ungdom er i ferd med å forfalle fysisk. Selv om omfanget av stillesittende atferd har økt, viser forskning at det er like mange unge som trener i dag som på begynnelsen av 1990-tallet. Samtidig er mange lite fysisk aktive ellers i hverdagen, og det tilbringes mye tid foran ulike typer skjermer.

I løpet av ungdomstiden er det mange som slutter i idrettslagene. En god del av disse begynner å trene på treningssenter eller de trener på egen hånd. Samlet sett er det derfor ikke så store forskjeller i treningsaktivitet mellom ungdom på ulike klassetrinn.

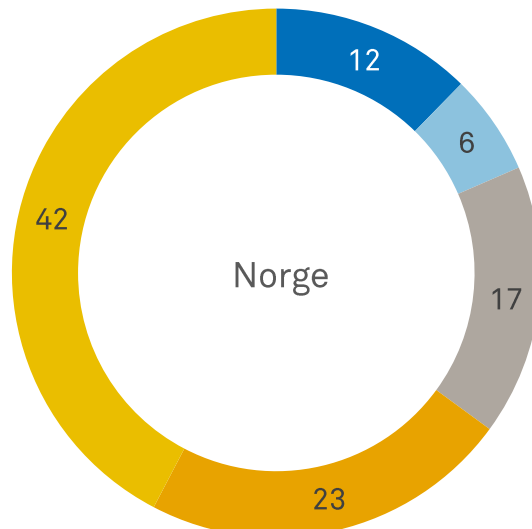
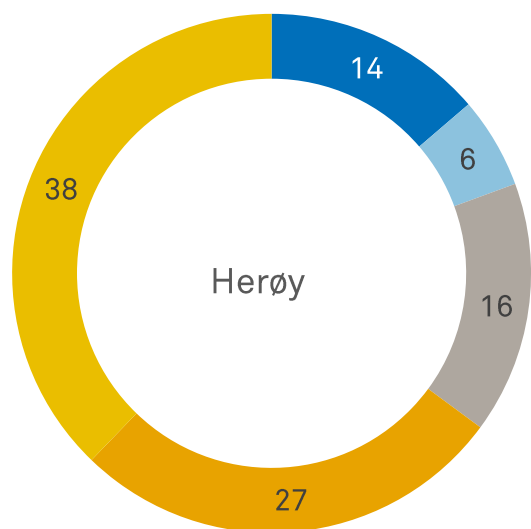
Det har tradisjonelt vært klare kjønnsforskjeller i trening, og særlig har det vært flere gutter enn jenter i idrettslagene. De siste årene har vi sett en tendens til at flere jenter trener på andre arenaer (utenfor idrettslagene), slik at det i dag er små kjønnsforskjeller i trening samlet sett.

I mange idretter stilles det store krav til utstyr og deltakelse, og det kan koste en god del å være med. Dette kan være en utfordring for å nå det overordnede målet for norsk idrett: «idrett for alle».

Dagens ungdom er opptatt av trening

Hvor ofte trener du?

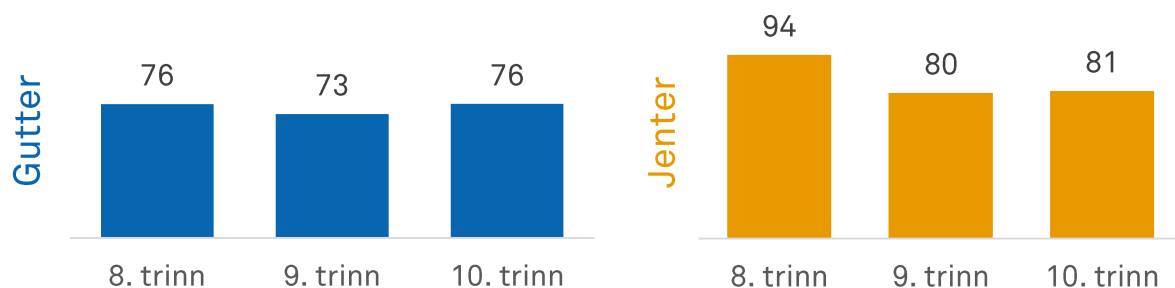
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



■ Aldri eller sjelden ■ 1-3 ganger i mnd ■ 1-2 ganger i uka ■ 3-4 ganger i uka ■ Minst 5 ganger i uka

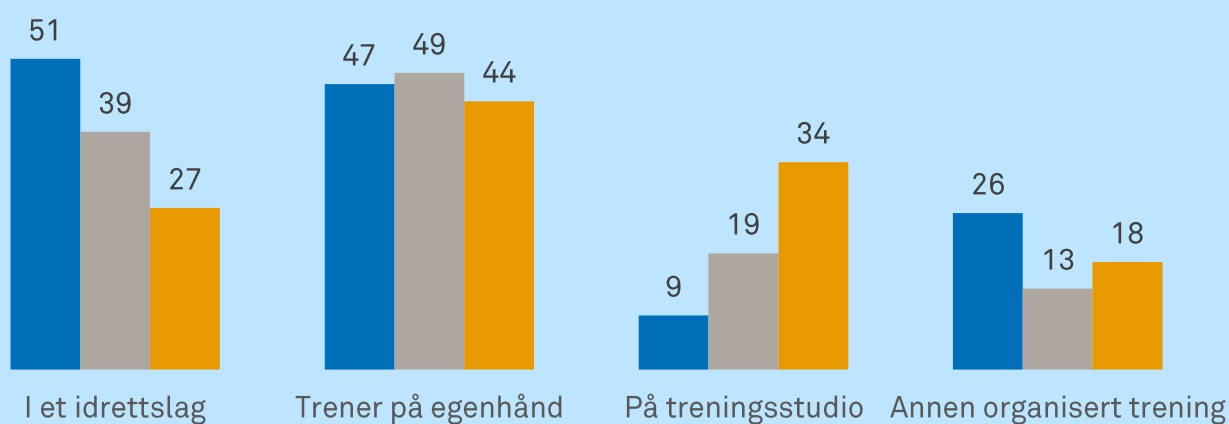
Prosentandel som trener minst én gang i uka

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



Prosentandel som trener minst én gang i uka

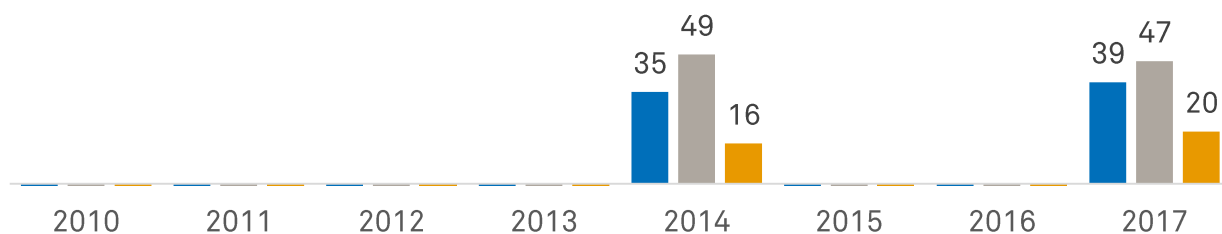
■ 8. trinn ■ 9. trinn ■ 10. trinn



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som trener minst én gang i uka på ulike måter

■ I et idrettslag ■ Trener på egenhånd ■ På treningsstudio



Helse

Egenvurdert helse er en viktig indikator for sykkelighet og bruk av helsetjenester, og anvendes til å overvåke befolkningens helsestatus over tid. Selv om Ungdata viser at det store flertallet er fornøyd med egen helse, er det også en del som ikke er spesielt fornøyd.

Livsstilsvaner etableres ofte i ungdomsårene og kan ha betydning for helse både i ungdomstiden og senere i livet. Andelen som røyker blant unge i Norge har gått ned, og flere av røykerne, særlig blant gutter, har gått over til snus. Nedgang ser man også i alkoholforbruk og bruk av andre rusmidler.

Barn og unge opp til 16-års alder er jevnt over fysisk aktive. Imidlertid synker aktivitetsnivået med alderen. Jenter er mindre fysisk aktive enn gutter. Tilbudet av skjermbaserte aktiviteter har økt med årene, og fremstår som et bekymringsfullt alternativ til fysisk aktivitet.

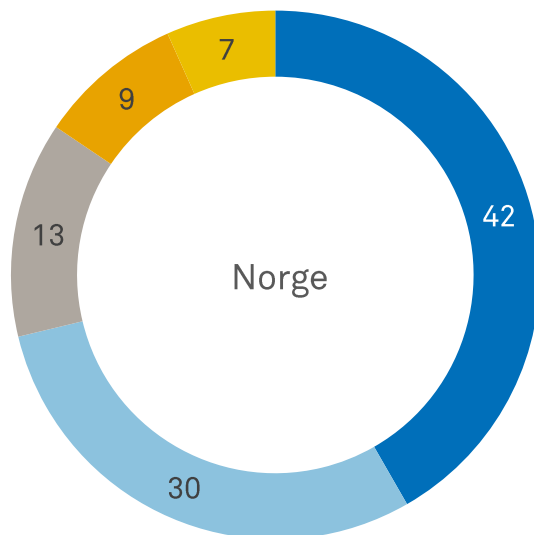
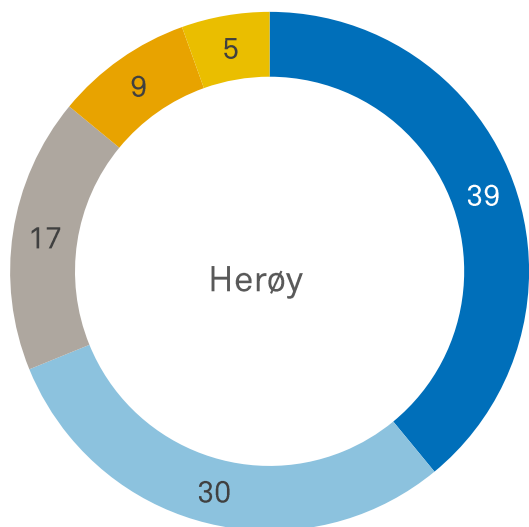
Det er samtidig generelt større fokus på helse i dag enn tidligere, og i en del ungdomsmiljøer har det å være sunn blitt «in». Større kunnskap om risikofaktorer har gjort at vi i dag er mer opptatt av å forebygge dårlig helse. Samtidig har vi sannsynligvis blitt flinkere til å kjenne etter hvordan vi har det.

Ungdata viser at de fleste unge er fornøyd med egen helse. Generelt er jenter litt mer misfornøyd enn gutter. Det er også en tendens til flere som er misfornøyd med egen helse blant de eldste tenåringene.

De fleste er fornøyd med egen helse

Hvor fornøyd er du med helsa di?

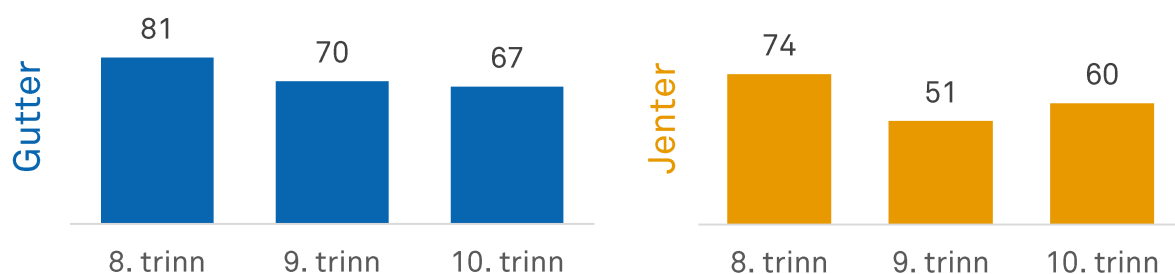
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



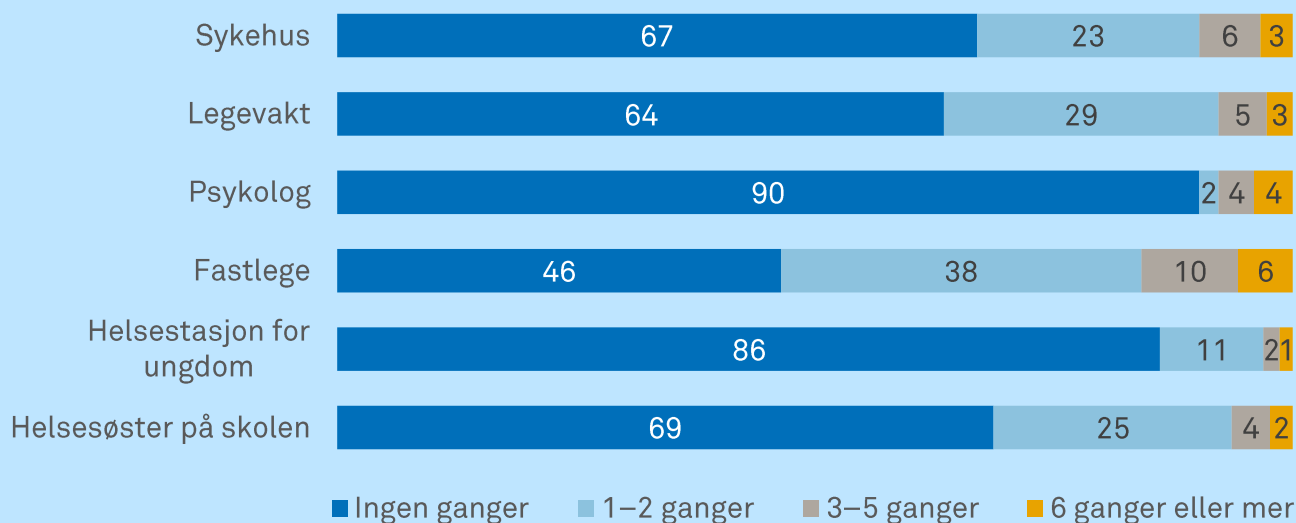
■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med helsa si

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

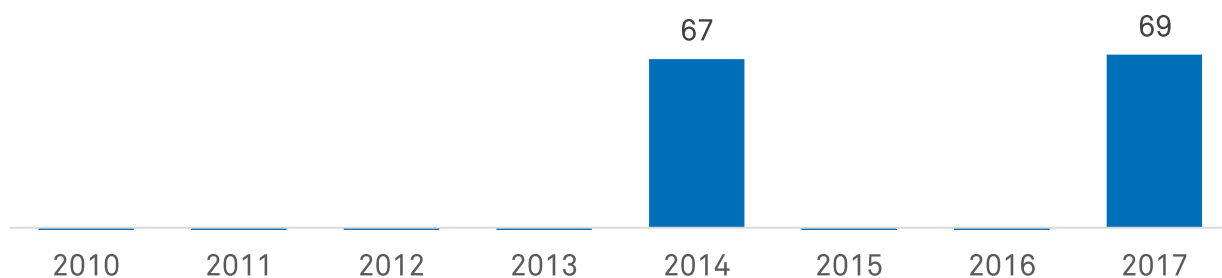


Bruk av helsetjenester – antall ganger siste året



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si



Kosthold

Ungdomstiden er preget av at kroppen utvikler seg raskt og behovet for næringsstoffer øker. Det vi spiser og drikker påvirker helsa vår. Et sunt kosthold og god ernæring kan redusere risiko for en rekke sykdommer, og er avgjørende for vekst og utvikling i ungdomstiden. Gode kostholdsvaner etableres også tidlig og tas med videre i livet.

Folkehelseinstituttet anbefaler at et sunt kosthold blant annet bør inneholde grove kornprodukter, grønnsaker, frukt, fisk, fugl og kjøtt. Samtidig bør inntaket av sukker reduseres.

Større autonomi fra foreldre og bedre tilgang til penger, gjør at ungdom har mer kontroll over eget kosthold enn da de var barn. Fristelsene er store og for mange er det lett å velge usunne drikke- og matvarer.

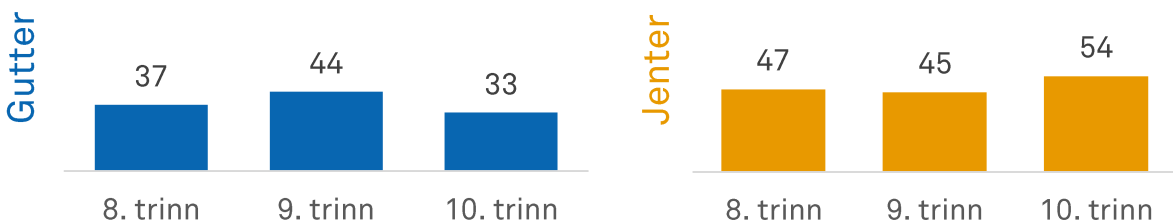
Resultater fra HEVAS-undersøkelsen viser likevel at mange ungdommer har sunne spisevaner ved at de regelmessig spiser frukt og grønt, og spiser frokost, lunsj og middag de fleste dagene i uka. Samtidig blir ofte spisevanene mindre sunne med økende alder, og jenter har i gjennomsnitt noe sunnere matvaner enn gutter.

Spørsmål om kosthold kom for første gang inn i Ungdatas grunnmodul fra 2017. Det mangler derfor foreløpig nasjonale sammenliknbare data på kostholdsområdet.

Hva spiser norske ungdommer

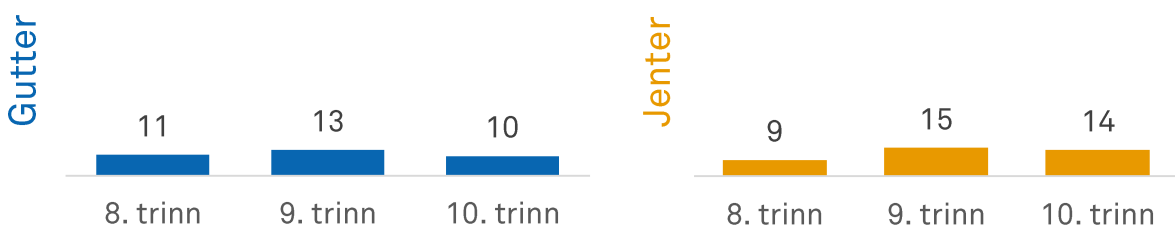
Andel som spiser frukt og bær minst fire ganger i uka

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

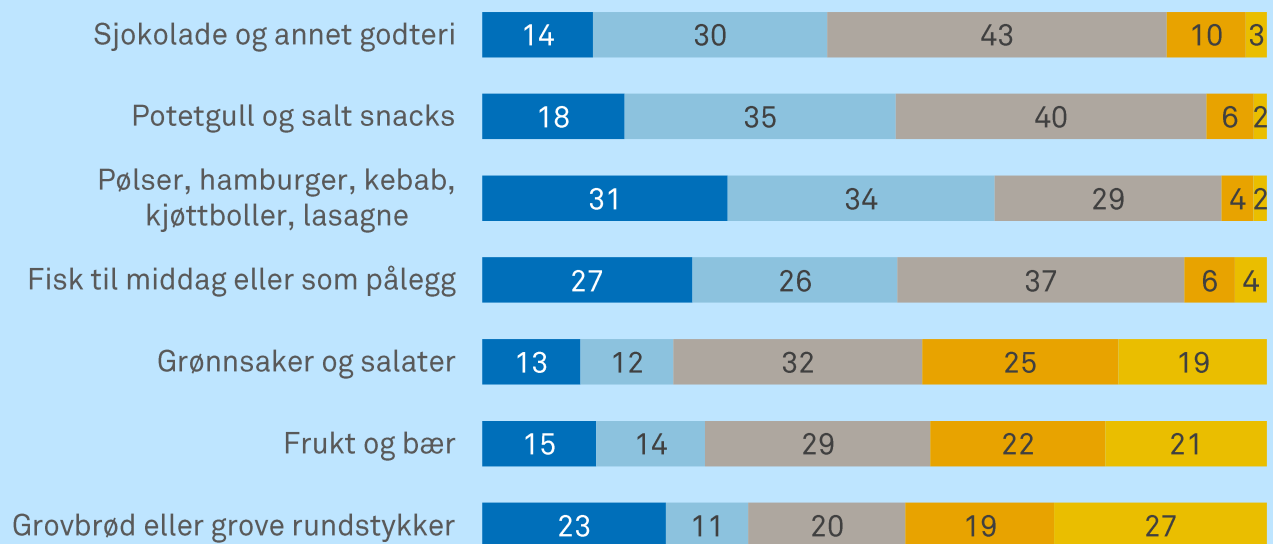


Andel som spiser godteri minst fire ganger i uka

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

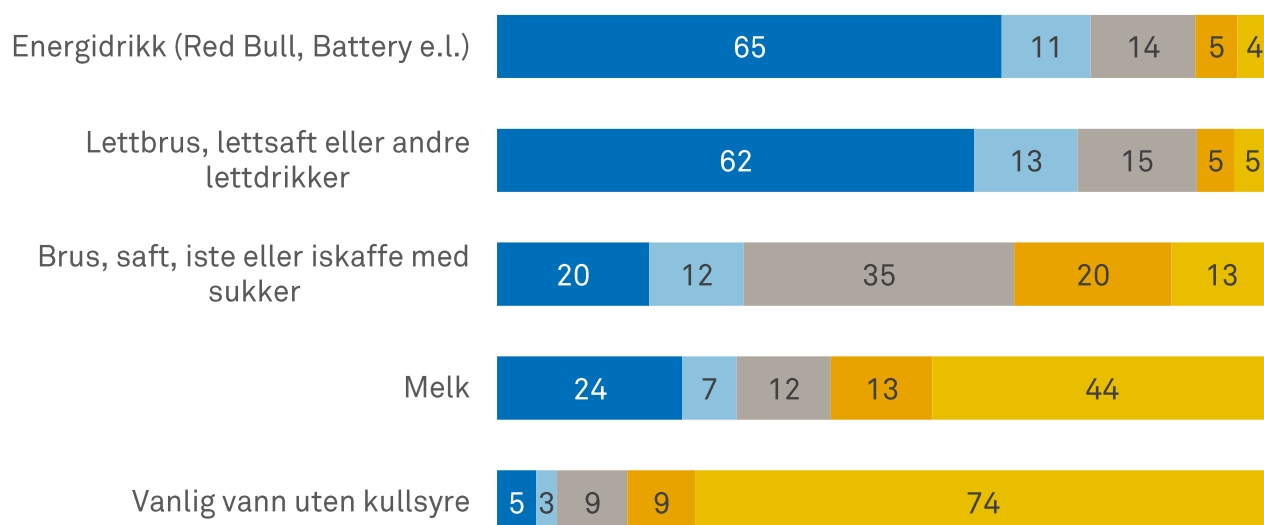


Hvor ofte ungdom spiser...



■ Mindre enn én gang i uka ■ 1 gang i uka ■ 2-3 ganger i uka ■ 4-6 ganger i uka ■ Hver dag

Hvor ofte ungdom drikker...



■ Mindre enn én gang i uka ■ 1 gang i uka ■ 2-3 ganger i uka ■ 4-6 ganger i uka ■ Hver dag

Fysiske plager

Verdens Helseorganisasjon definerer helse som en «tilstand av fullkommen fysisk, psykisk og sosial velvære - ikke bare fravær av sykdom eller svakhet». God fysisk helse innebærer å ha en frisk og sunn kropp, være i fysisk aktivitet, ha god ernæring og å få tilstrekkelig med hvile.

Selv om ungdom generelt har god fysisk helse, er det likevel mange som sliter med ulike typer plager i hverdagen. Ungdata kartlegger en del psykosomatiske plager, og resultatene viser at de aller fleste er plaget av dette fra tid til annen. De mest utbredte plagene er hodepine, magevondt og smerter i nakke, skulder, ledd og muskulatur. For de fleste skjer dette bare noen få ganger.

Likevel er det på landsbasis i underkant av 10 prosent av guttene og rundt 20 prosent av jentene som daglig er plaget av hodepine, magesmerter, ryggsmertor eller andre typer psykosomatiske problemer.

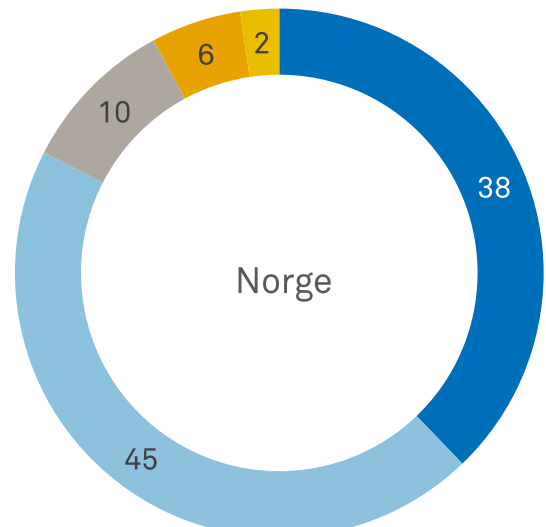
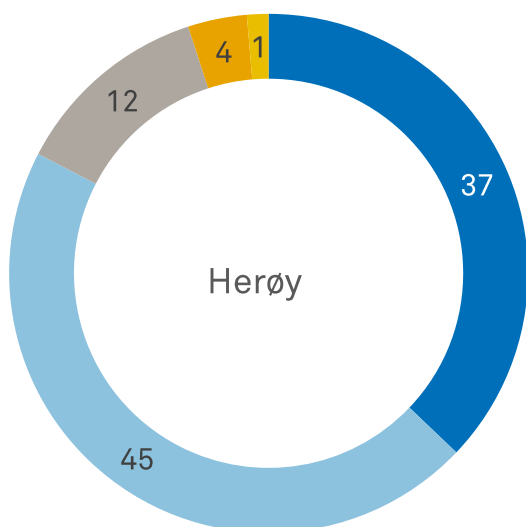
Jentene er altså betydelig mer utsatt enn guttene. For guttene endrer omfanget av helseplager seg lite gjennom ungdomsårene, mens det blant jenter er en betydelig økning i begynnelsen av tenårene for deretter å flate ut.

Det er samtidig langt flere jenter enn gutter som jevnlig bruker reseptfrie medikamenter som Paracetol. Forbruket av smertestillende medisiner blant norske 15-16-åringor er høyt, og har steget betydelig siden 2001.

En god del ungdom sliter daglig med fysiske helseplager

Hvor ofte bruker du reseptfrie medikamenter?

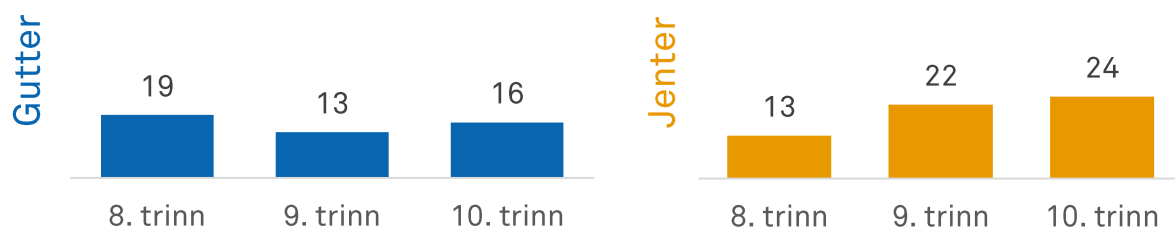
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



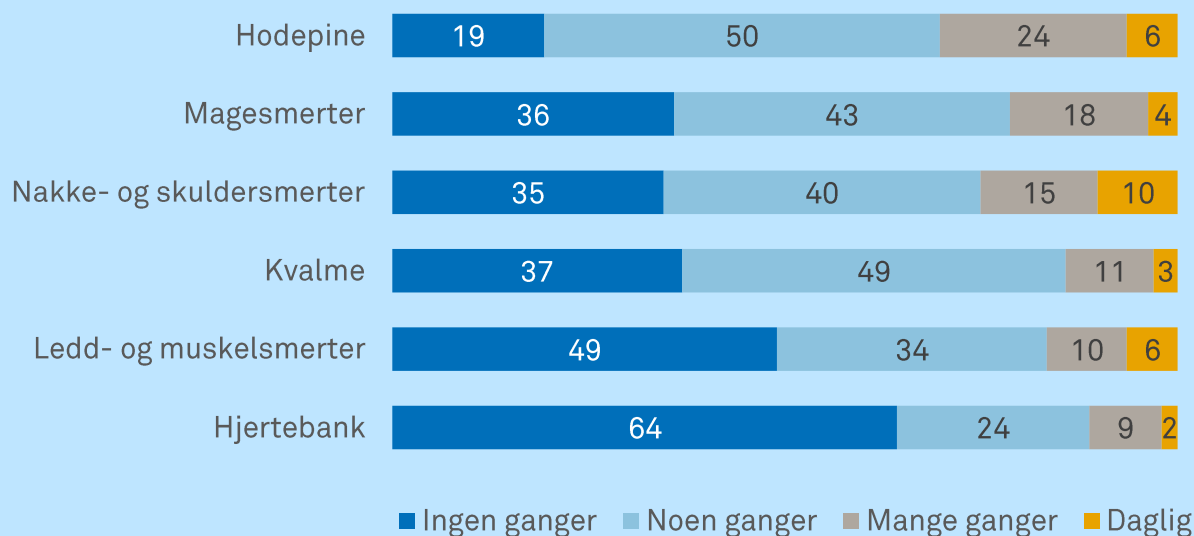
■ Ingen ganger ■ Sjeldnere enn én gang i uka ■ Minst ukentlig ■ Flere ganger i uka ■ Daglig

Prosentandel som bruker reseptfrie medikamenter ukentlig eller daglig

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

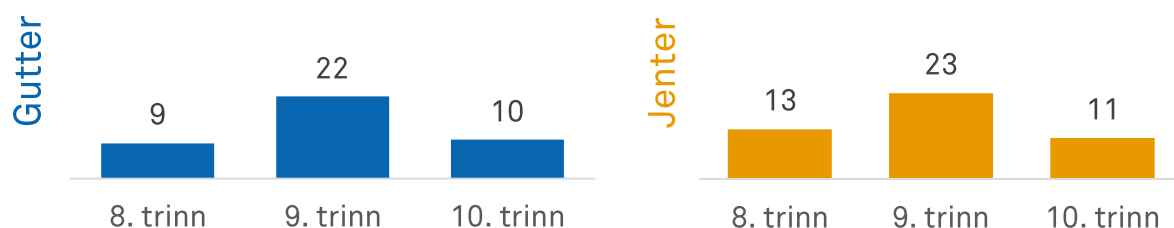


Hvor mange som har hatt ulike plager siste måned



Prosentandel som daglig sliter med en eller flere av de plagene som vist i figuren over

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



Psykisk helse

Ungdomstiden er en sårbar periode som byr på store omveltninger – også mentalt. De unge skal finne ut hvem de er og hva de står for, og møter nye krav og forventninger. Mange unge sliter psykisk i perioder. For de fleste er slike symptomer forbigående, men for noen blir de varige.

Om psykiske problemer øker blant unge, gir forskningen ingen entydige svar på. Det er likevel flere studier som tyder på at stadige flere jenter enn før rapporterer om ulike typer psykiske helseplager. Det har dessuten vært en klar økning i angst- og depresjonslidelser som begrunnelse for uføretrygd blant unge.

Generelt er depresjon og angst de vanligste plagene blant ungdom. Jenter er mer plaget og oppsøker oftere hjelp enn gutter. Konfliktfylte forhold i hjemmet og liten grad av sosial støtte øker risikoen for slike lidelser. Flere undersøkelser viser også en klar sammenheng mellom mobbing og dårlig psykisk helse.

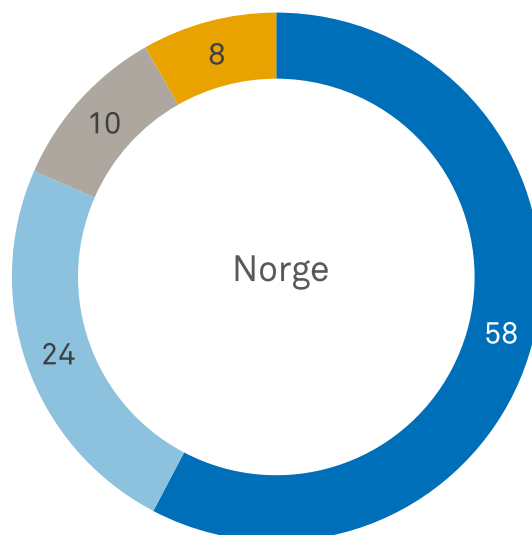
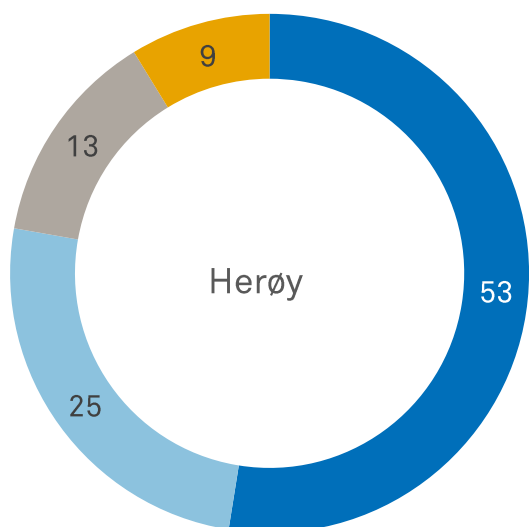
I Ungdata måles psykiske helseplager gjennom spørsmål som skal fange opp ulike former for depressive symptomer. Ungdommene som rapporterer om at de er mye plaget av flere slike symptomer, regnes som å ha et «høyt nivå». På landsbasis er det rundt 15 prosent av ungdomsskoleelevene som tilfredsstillt dette kriteriet. Det er langt flere jenter enn gutter som er mye plaget og omfanget av plager øker en god del gjennom årene på ungdomsskolen, særlig blant jentene.

Det er også en god del ungdommer som føler seg ensomme i hverdagen.

Mange ungdommer sliter med en del psykiske plager i hverdagen

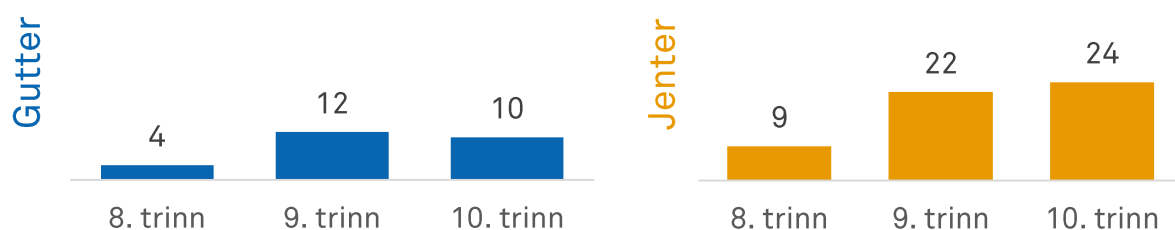
Har du vært plaget av ensomhet i løpet av siste uke?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

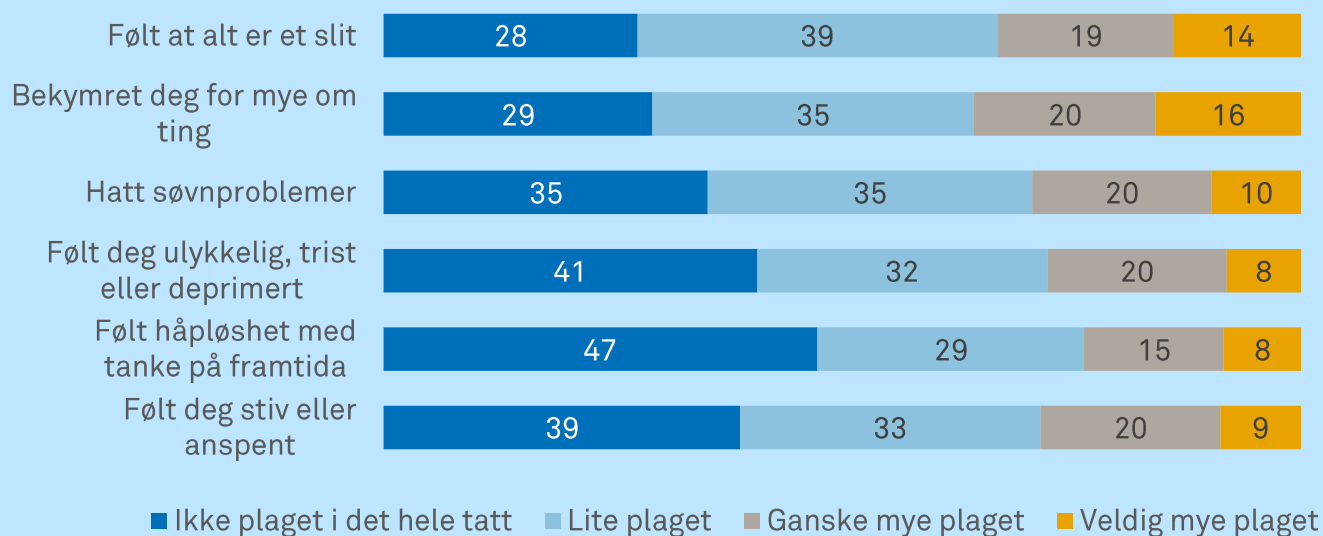


■ Ikke plaget i det hele tatt ■ Lite plaget ■ Ganske mye plaget ■ Veldig mye plaget

Prosentandel som er mye plaget av depressive symptomer Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

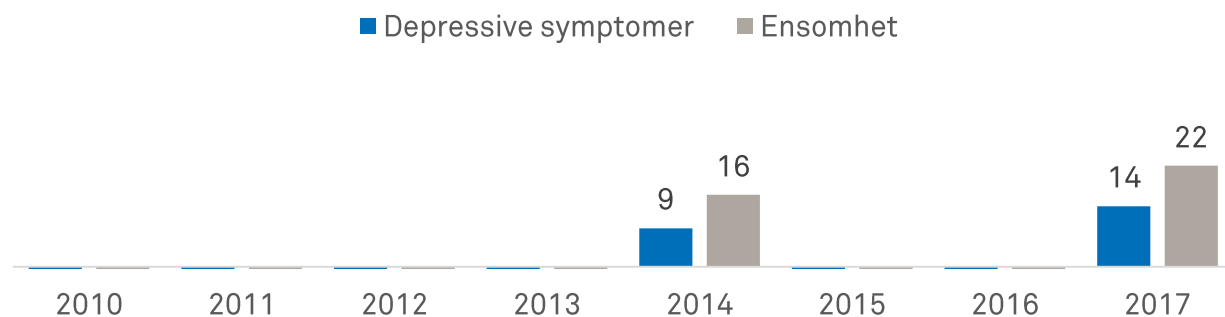


Hvor mange som har hatt ulike plager siste uke



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er mye plaget av ...



Selvbilde

Selvbildet er en viktig del av identiteten vår, og handler om hvordan vi ser på oss selv, både på godt og vondt. Ungdommer som har det bra, har ofte et positivt selvbilde.

Selvbildet blir utviklet gjennom hele livet, og påvirkes av et bekreftende samspill med andre. Positive tilbakemeldinger kan bidra til et positivt selvbilde, mens stadig kritikk kan medvirke til å gi et negativt selvbilde.

Det er ikke uvanlig å føle seg usikker fra tid til annen. Ungdomstiden handler om å bli kjent med seg selv og finne ut av hva de står for. Man er gjerne ekstra vår for andres kommentarer og syn på en selv.

Forskning har vist at det er en sammenheng mellom negativt selvbilde og problemer som spiseforstyrrelser, angst og depresjon. Selvbildet er også påvirket av hvor fornøyd ungdom er med kroppen sin og sitt eget utseende.

Generelt viser Ungdata at det store flertallet av norske ungdommer er ganske godt fornøyd med hvordan de selv er.

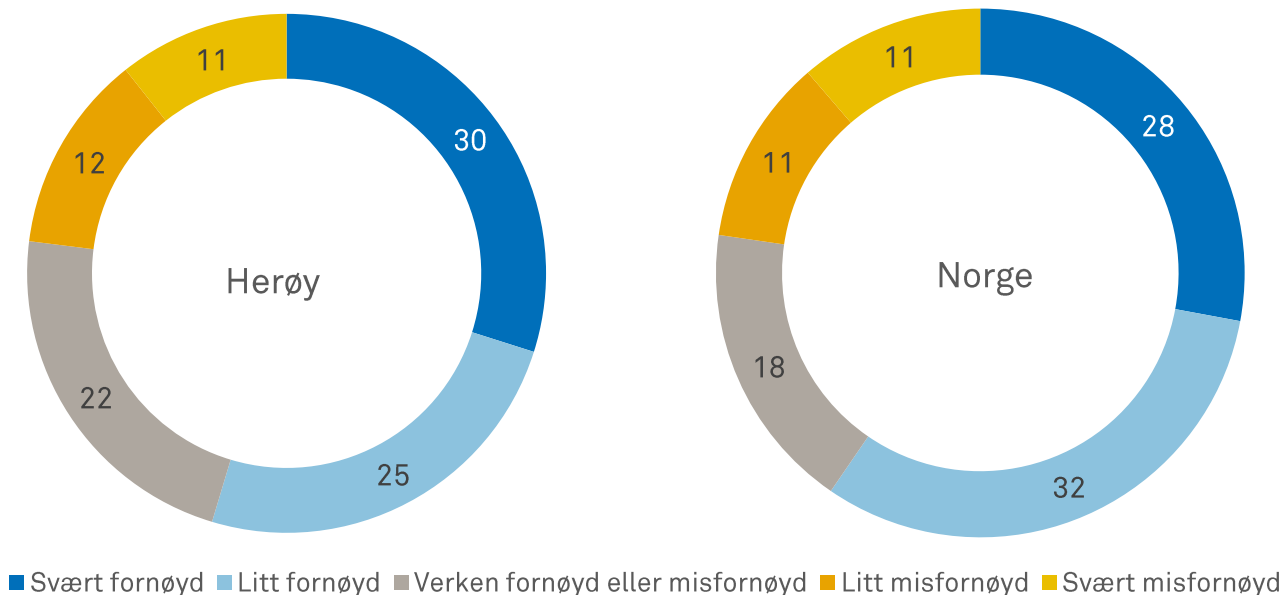
Samtidig er det en god del variasjon i ungdommenes vurderinger, og på spørsmål om hvor fornøyd ungdom er med eget utseende er det nokså mange som er direkte misfornøyd.

Kjønnsforskjellene er betydelige, jentene er langt mindre fornøyd med seg selv, sitt eget utseende og måten de lever livet sitt på enn guttene.

De fleste er fornøyd med seg selv

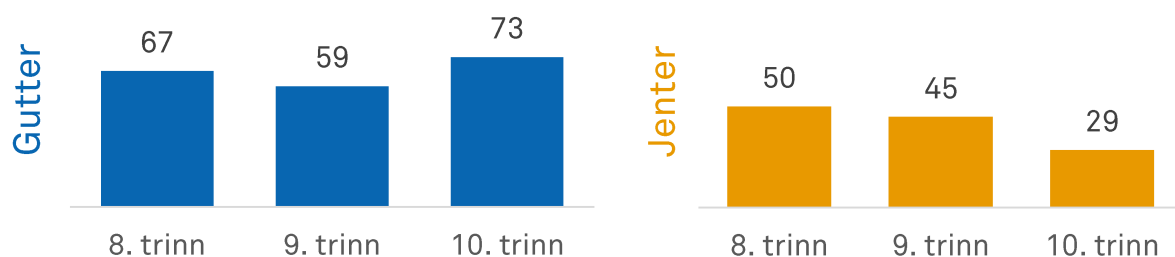
Hvor fornøyd er du med utseendet ditt?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

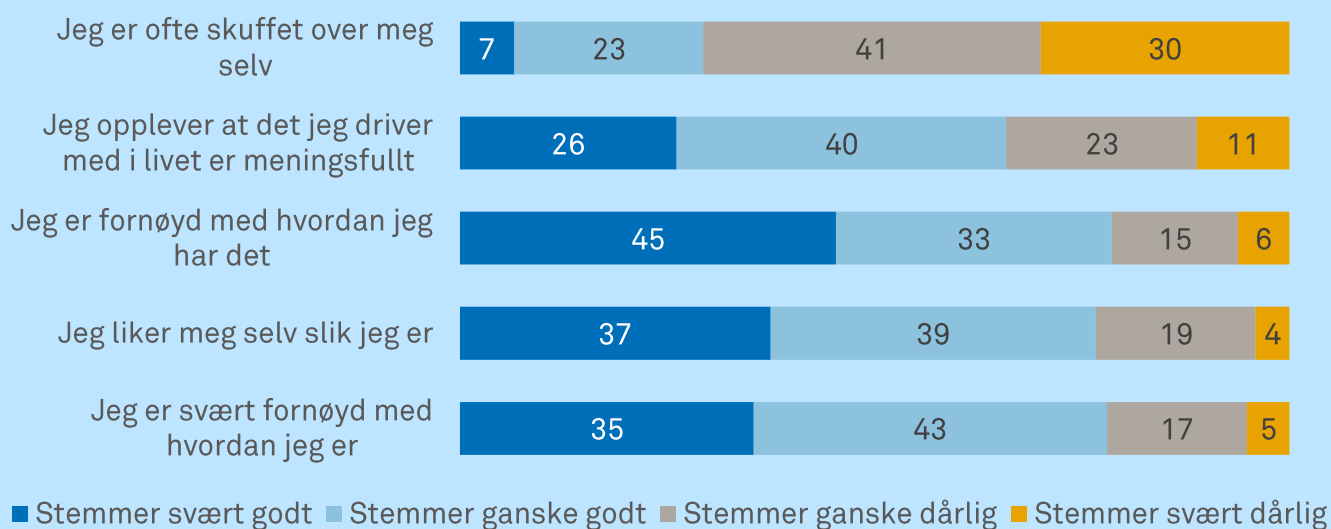


Prosentandel som er fornøyd med utseende sitt

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

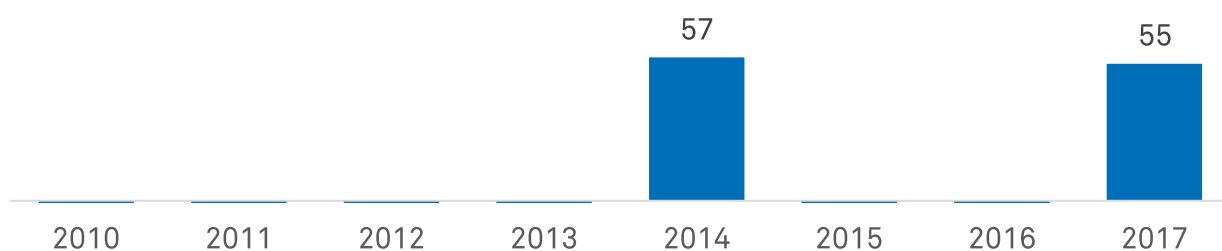


Hvor godt ulike utsagn om selvbilde passer på dem selv



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med utseende sitt



Tobakk

Samfunnet har de senere årene intensivert kampen mot røyking. I 1996 ble aldersgrensen for kjøp av tobakk hevet fra 16 til 18 år, og i 2004 ble det innført totalforbud mot røyking på alle steder hvor allmennheten har adgang.

Andelen røykere både blant ungdom og voksne har gått markant ned fra årtusenskiftet til i dag. Samtidig har andelen i befolkningen som snuser, gått opp.

Parallelt har det skjedd nokså dyptgripende endringer i synet på røyking – også blant de unge. Røyking var tidligere en viktig markør for voksenhet og var forbundet med en viss status. I dag gir røyking derimot liten status og respekt i de fleste ungdomsmiljøer.

Den internasjonale WHO-undersøkelsen «Helsevaner blant skoleelever», viser at tobakksrøyking er langt mindre utbredt blant norske elever enn blant ungdom i de fleste av de 40 landene som deltar i undersøkelsen.

Ungdata viser at røyking er mer eller mindre helt ut, i hvert fall på ungdomstrinnet. Svært få røyker daglig og det er heller ikke så mange som røyker ukentlig. Det store flertallet har aldri prøvd å røyke.

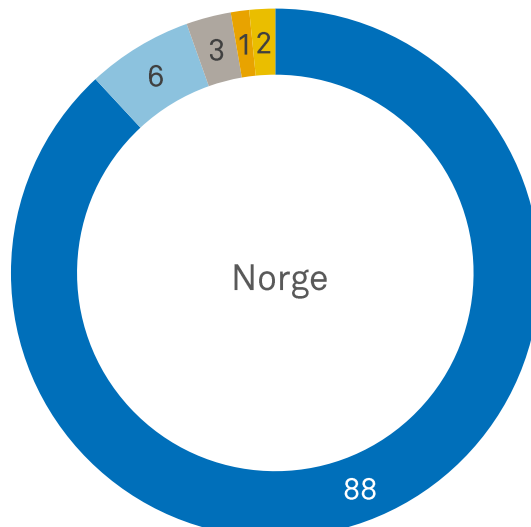
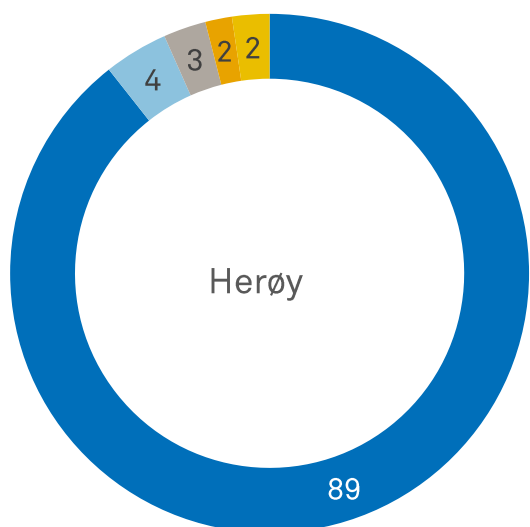
Det er heller ikke så mange på ungdomstrinnet som bruker snus, men det er flere som snuser enn som røyker.

Ungdata viser at det siden 2010 har vært en klar nedgang i andelen elever på ungdomstrinnet som røyker. Det samme gjelder for snusing.

Røyking er helt ut på ungdomsskolen. Det er heller ikke mange som snuser.

Røyker du?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



- Har aldri røykt
- Røyker sjeldnere enn én gang i uka
- Røyker daglig

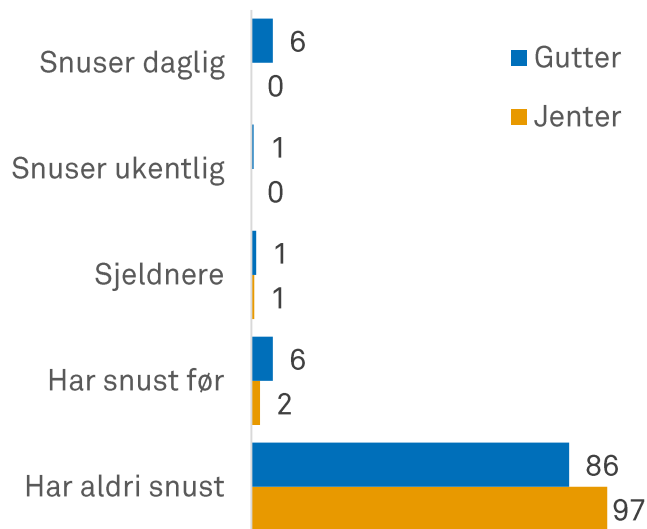
- Har røykt før, men har sluttet helt nå
- Røyker ukentlig, men ikke hver dag

Prosentandel som røyker eller snuser daglig eller ukentlig Blant gutter og jenter

Røyker du?

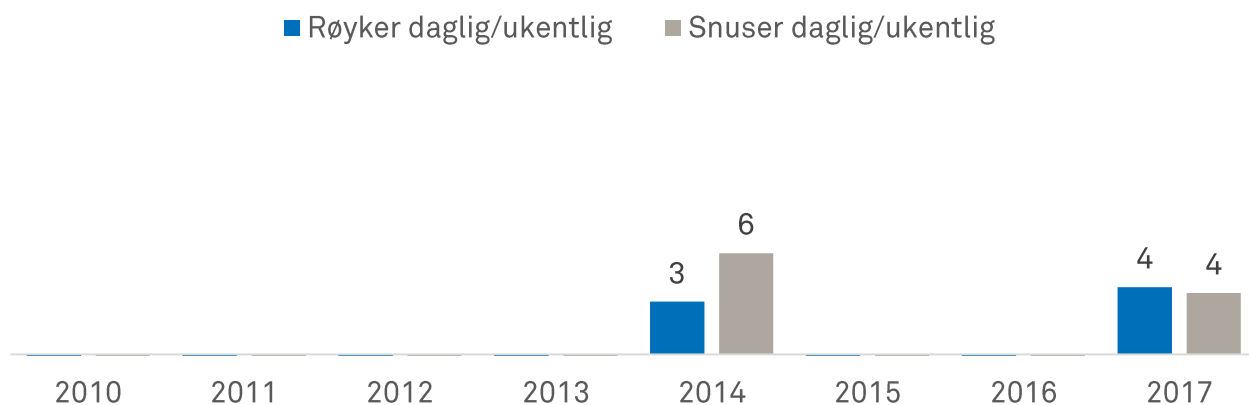


Snuser du?



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som bruker tobakk jevnlig



Alkohol

Alkohol som rusmiddel har en lang tradisjon i Norge. Til tross for at voksne i dag drikker mer alkohol enn tidligere, har de unges bruk av alkohol flatet ut, og fra årtusenskiftet vist en tydelig nedgang. Likevel er det fremdeles mange unge som drikker alkohol, og da særlig i den siste delen av tenårene.

For mange innebærer eksperimentering med og bruk av alkohol en symbolsk markering av overgangen fra barn til ungdom. Å drikke i ungdomsalderen er dessuten sammenvevd med vennskap, flørting og en sosial livsstil. Unge som drikker alkohol midt i tenårene, har som regel mange venner og et aktivt sosialt liv.

Samtidig vet vi at det å drikke alkohol gir risiko for akutte skader, og ungdom som begynner å drikke tidlig, har i mange tilfeller et atferdsmønster der andre typer antisosial atferd og bruk av tyngre rusmidler inngår. Ungdom i en slik situasjon har gjerne et mer trøblete

forhold til skolen og til foreldrene enn andre. De begår mer kriminalitet, har dårligere psykisk helse og får oftere problemer senere i livet.

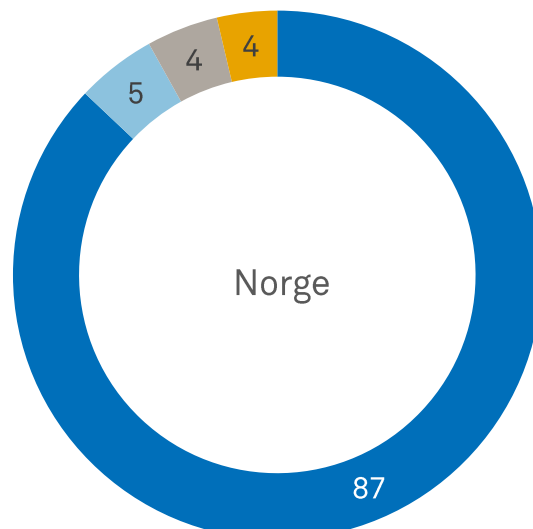
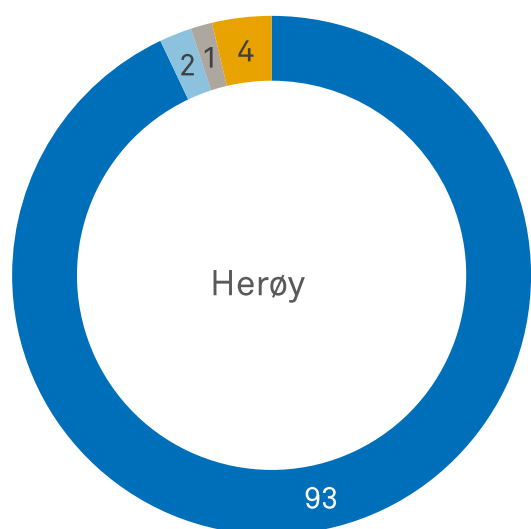
Ungdata viser at det er stor variasjon i hvor gamle ungdom er når de begynner å drikke alkohol. Det store flertallet har ikke vært beruset i løpet av ungdomsskolen. På slutten av ungdomsskolen har omtrent en av fire opplevd å ha vært beruset.

Det er generelt små forskjeller i alkoholvaner mellom gutter og jenter.

Få av ungdomsskoleelevene har vært fulle

Har du drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset i løpet av siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



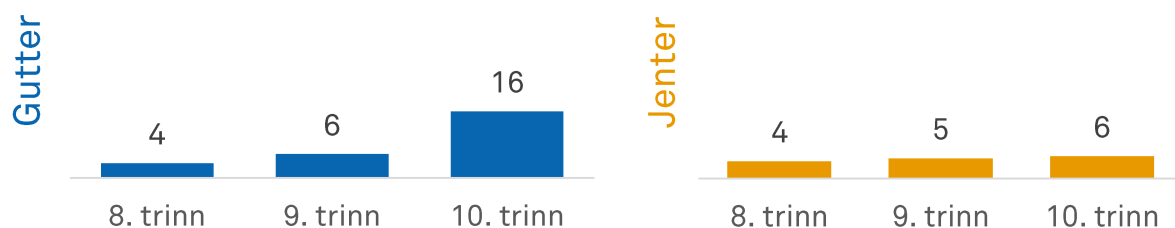
■ Ingen ganger

■ 1 gang

■ 2-5 ganger

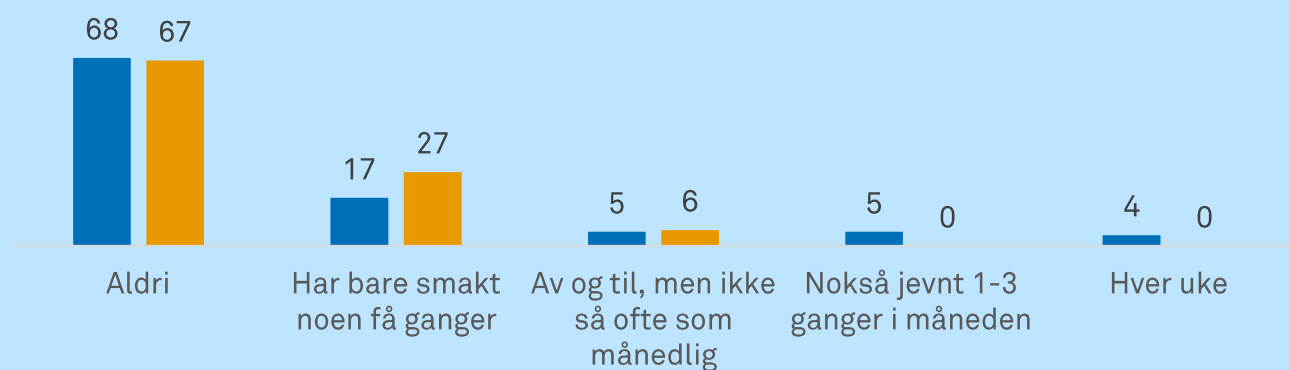
■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som har vært tydelig beruset siste år Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn



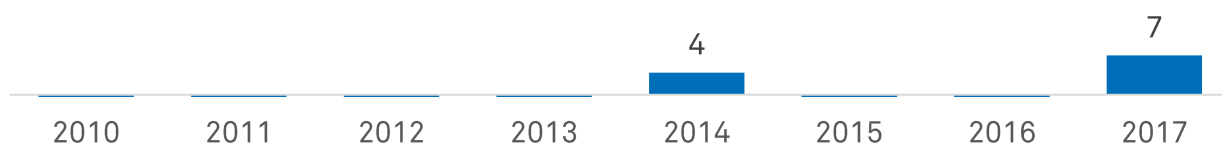
Hender det at du drikker noen form for alkohol?

■ Gutter ■ Jenter



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har vært tydelig beruset siste år



Hasj

Bruk av narkotiske stoffer er ulovlig og blir til dels sterkt fordømt. Fram mot årtusen-skiftet var det en tydelig økning i bruken av hasj og marihuana blant ungdom. Ungdata viser at denne utviklingen har flatet ut eller gått noe ned de senere årene, i hvert fall blant elever på ungdomstrinnet. Stoffer som kokain, ecstasy og heroin har bare marginal utbredelse.

Om det å prøve hasj eller marihuana – isolert sett – er farligere enn å debutere tidlig med alkohol er i dag omdiskutert. Det at alkohol er et legalt og sosialt akseptert rusmiddel, mens hasj og andre narkotiske stoffer er forbudt, utgjør uansett en viktig forskjell. Både rusmiddelbrukerens egen forståelse og omverdenens fortolkning og reaksjon, påvirkes av om stoffet er lovlig eller ikke. Unge som bruker illegale rusmidler, har krysset en ekstra grense.

Ungdata viser at relativt få elever på ungdomstrinnet har erfaringer med hasj og marihuana. Bruken av slike stoffer øker derimot betydelig gjennom tenårene.

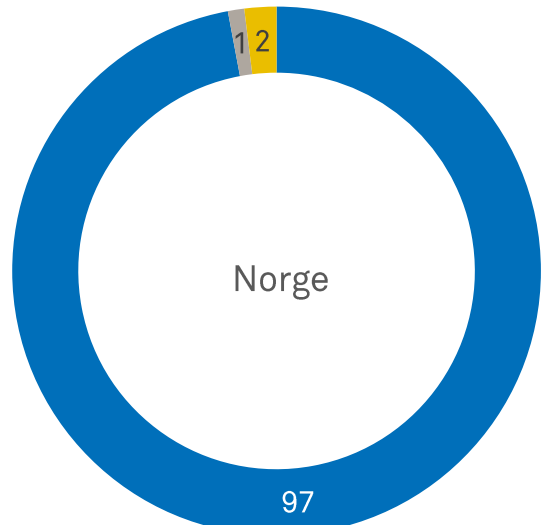
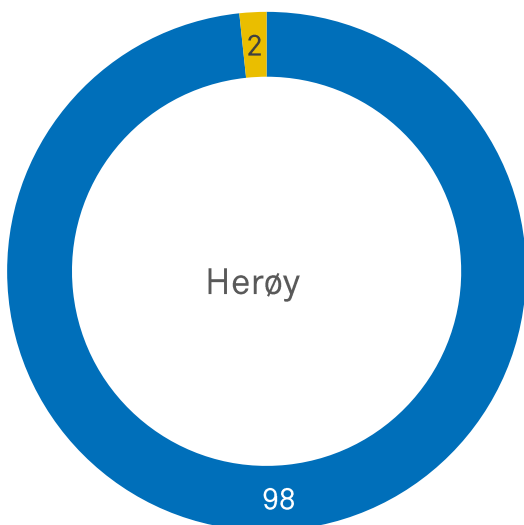
Det er generelt flere gutter enn jenter som har prøvd hasj. Gutter blir også tilbudt hasj oftere enn jenter.

Det er heller ikke så vanlig at ungdom på ungdomstrinnet har blitt tilbudt hasj. Samtidig er det en god del flere som blir tilbudt stoffet enn som selv har prøvd.

Noen få har prøvd
cannabis på
ungdomstrinnet

Har du brukt hasj eller marihuana i løpet av siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

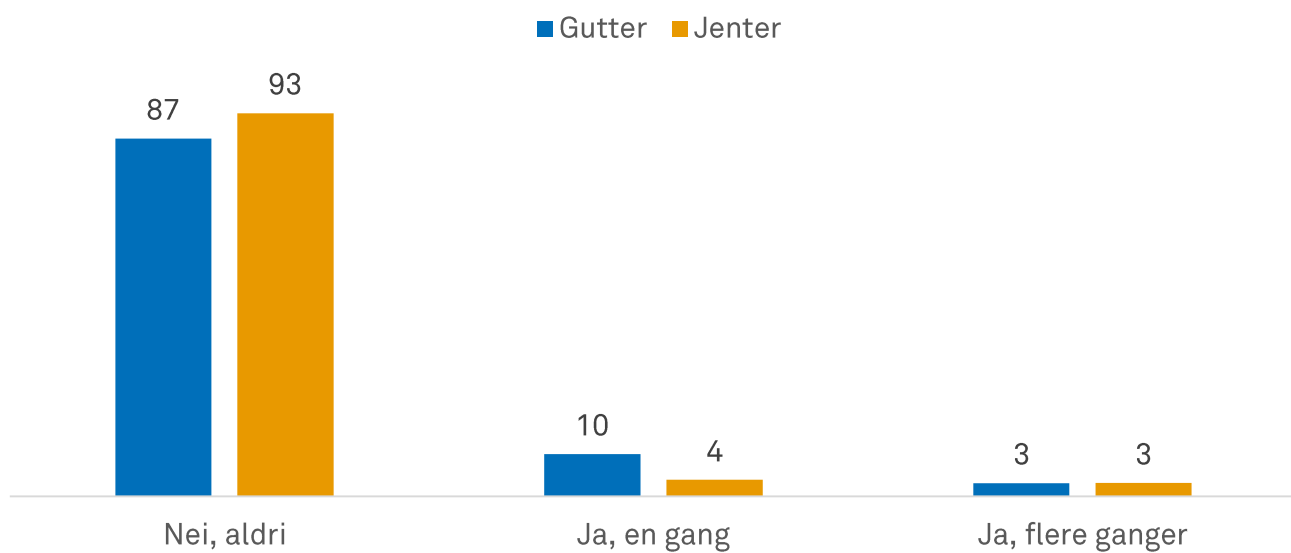


■ Ingen ganger

■ En gang

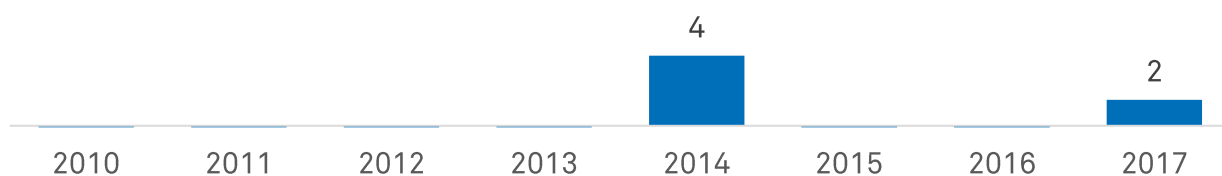
■ To eller flere ganger

Har du i løpet av siste år blitt tilbudt hasj eller marihuana?



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har brukt hasj eller marihuana siste år



Mobbing

Mobbing er et alvorlig problem som rammer mange unge. Det kan defineres som gjentatte negative handlinger der én eller flere personer bevisst og med hensikt skader eller forsøker å skade eller tilføre noen ubehag. Som regel er mobbeofrene ute av stand til å ta igjen. Mobbingen kan være fysisk, ved bruk av vold, eller psykisk, som vedvarende utfrysing fra venneflokken.

Mobbing er mest utbredt på barneskolen og avtar i løpet av tenårene. Det er likevel en del som opplever jevnlig å bli fryst ut, utstengt eller plaget også på ungdomstrinnet. I Ungdata måles mobbing på en indirekte måte. På spørsmål om man blir plaget, fryst ut eller truet av andre ungdommer er det rundt 7-8 prosent av elevene på landsbasis som svarer at de blir utsatt hver 14. dag eller oftere.

Både de som mobber, og de som utsettes for mobbing, er risikoutsatte grupper.

Ofrene er særlig utsatt for psykiske og fysiske problemer senere i livet.

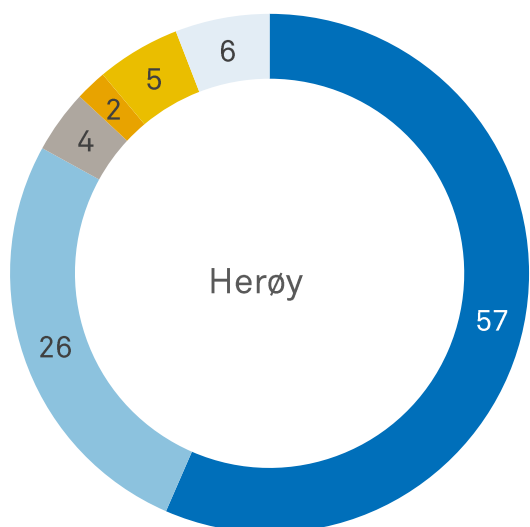
En ny type mobbing har blitt mer aktuell de siste årene – digital mobbing. I Ungdata er det relativt få som rapporterer om at de er utsatt for dette.

Siden 2002 har sentrale aktører i skolen deltatt i et forpliktende samarbeid mot mobbing gjennom Manifest mot mobbing. Likevel har forekomsten av mobbing vært relativt stabil over tid. Trenden i Ungdata siden 2010 tilsier at noen flere jenter enn før opplever å bli mobbet, mens tallene for guttene ikke har endret seg.

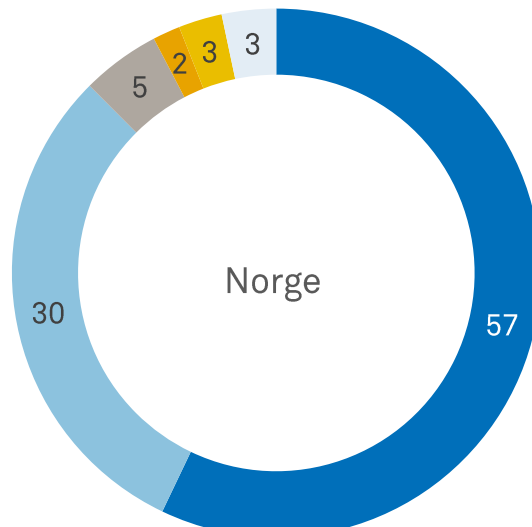
Mange ungdommer blir utsatt for mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

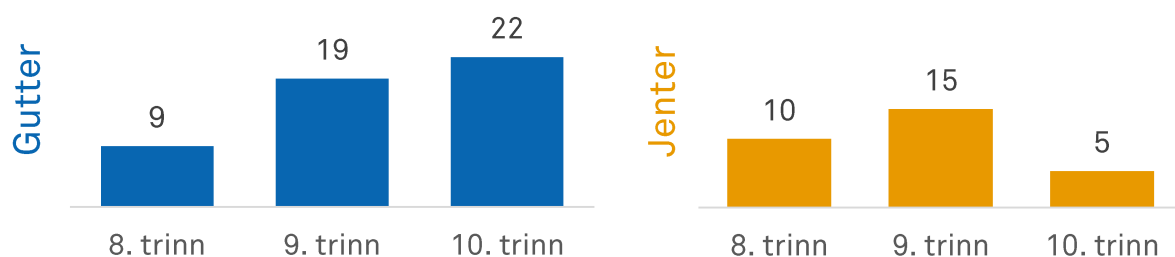


- Aldri
- Ja, omtrent en gang i måneden
- Ja, omtrent en gang i uka

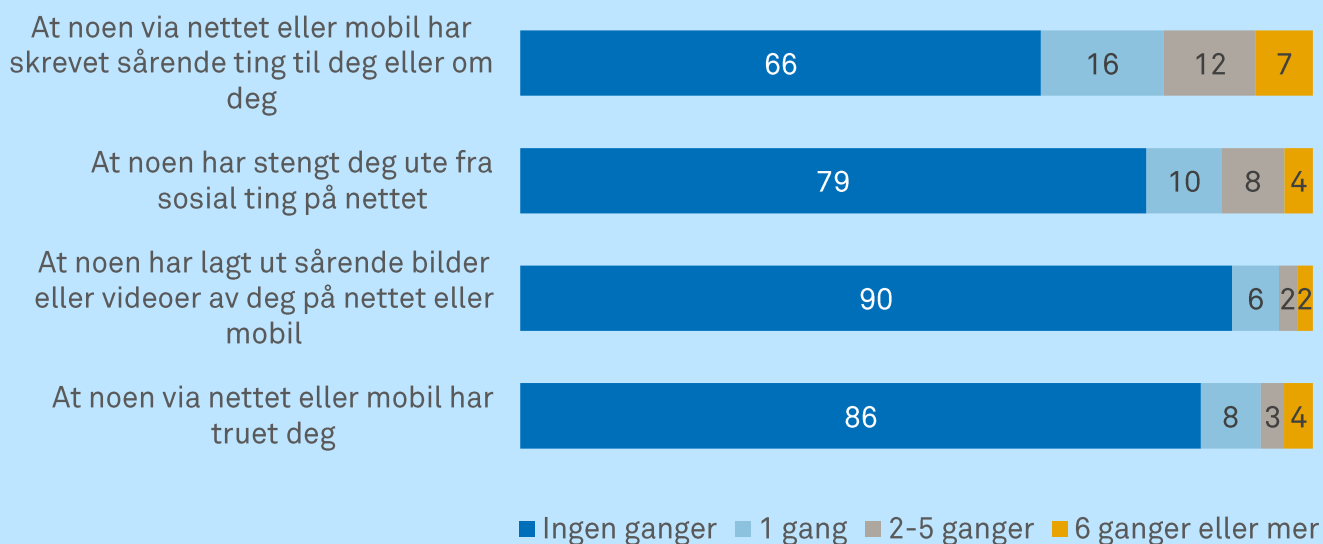


- Nesten aldri
- Ja, omtrent hver 14. dag
- Ja, flere ganger i uka

Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

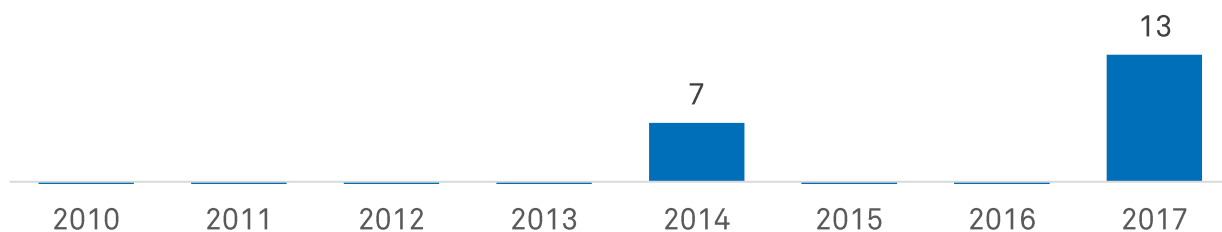


Prosentandel som har opplevd negative ting via nett eller mobil



Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som blir mobbet minst hver 14. dag



Vold

Ungdom er oftere involvert i voldsepisoder enn andre aldersgrupper. Volden kan ta ulik form og kan grovt sett deles inn i fysisk, psykisk og seksuell vold. Gjerningspersonene kan være både voksne og jevnaldrende.

Vold vurderes gjerne ut fra konsekvenser og styrkeforholdet mellom partene. Selv om hoveddelen av den volden som foregår blant ungdom, ikke gir varige mén, kan grov vold i ungdomstiden resultere i alvorlige fysiske og/eller psykiske problemer for de det gjelder.

Noen ganger er det tydelig hvem som er den aktive parten, mens det andre ganger er vanskelig å skille klart mellom offer og utøver. Guttene er overrepresentert i begge grupper. De utøver i langt større grad ulike former for vold sammenliknet med jentene, og de er klart oftere ofre for vold.

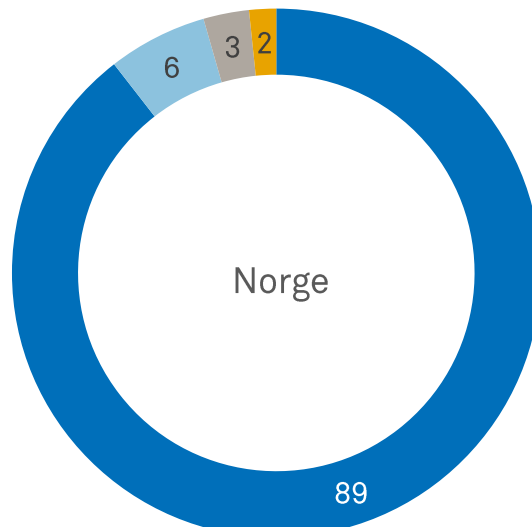
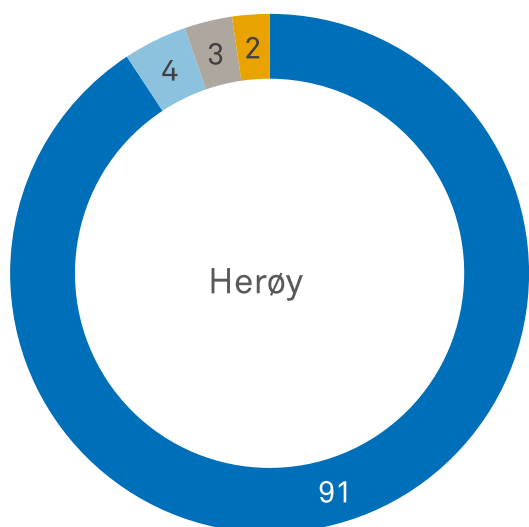
I Ungdata svarer en mindre gruppe av ungdom at de blir utsatt for vold eller trusler om vold. Flest er utsatt for trusler, men det er også en del som blir skadet på grunn av vold. På landsbasis er det så mange som hver tiende gutt på ungdomstrinnet og fem–seks prosent av jentene som har blitt skadet eller såret på grunn av vold.

Kriminalstatistikken viser en økning i vold og trusler i alle aldersgrupper fram til midten av 2000-tallet. Trenden i Ungdata siden 2010 er at stadig færre ungdommer er utsatt for vold.

Gutter er langt mer utsatt for vold enn jenter

Har du blitt utsatt for trusler om vold i løpet av siste året?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



■ Ingen ganger

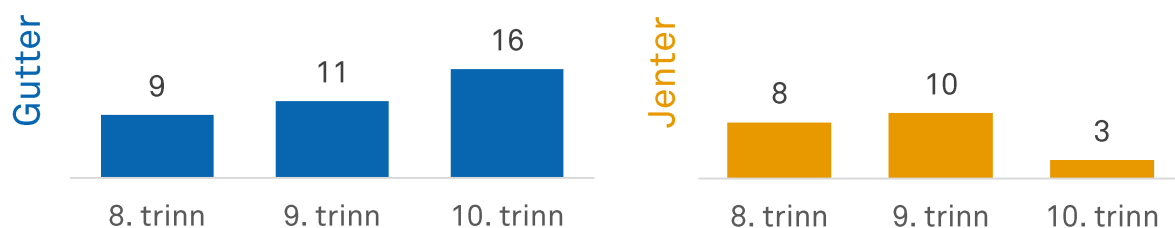
■ 1 gang

■ 2-5 ganger

■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som har blitt utsatt for trusler om vold minst én gang siste året

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

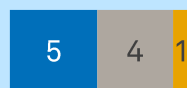


Prosentandel som har blitt utsatt for ulike former for vold siste år

Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling



Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling



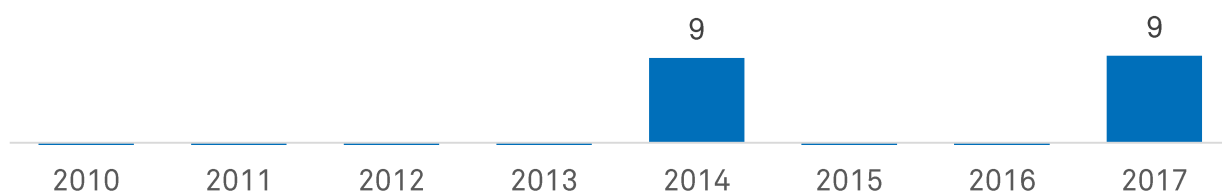
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker



■ 1 gang ■ 2-5 ganger ■ 6 ganger eller mer

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har blitt utsatt for trusler om vold minst én gang i løpet av det siste året



Regelbrudd

Ungdomstida er en periode der de unge prøver seg ut på nye arenaer. I denne fasen deltar mange i handlinger som er på kant med loven – eller på kant med det som er alminnelig sosialt akseptert. Innen kriminologisk forskning er det et etablert funn at lovbrudd forekommer hyppigst blant ungdom og unge voksne.

Å debutere tidlig med kriminalitet og å begå lovbrudd av alvorlig karakter øker risikoen for en kriminell løpebane senere i livet. Det er ikke helt tilfeldig hvem som havner i denne gruppa. Ofte har de andre tilleggsproblemer som ustabile hjemmeliv, svak psykisk helse, dårlig skoletilpasning, svakt sosialt nettverk og rusproblemer.

Etter en nokså kraftig økning i ungdomskriminaliteten gjennom store deler av etterkrigstida, har ungdomskriminaliteten gått tilbake det siste tiåret. Og i et historisk perspektiv blir de unge kriminelle eldre og eldre. På slutten av

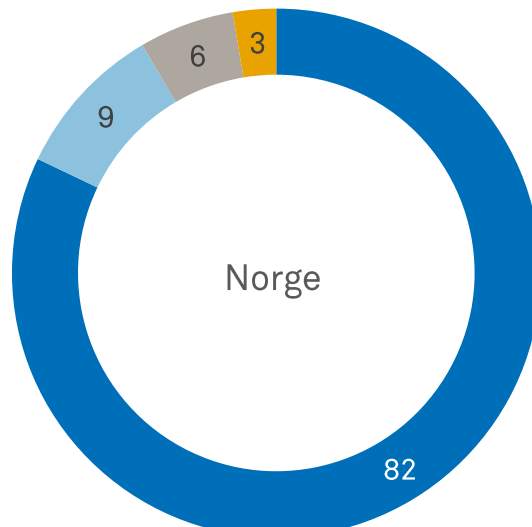
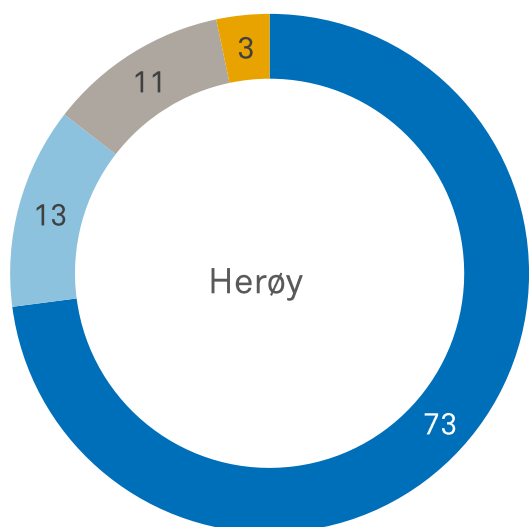
1950-tallet var kriminaliteten i Norge mest utbredt blant 14-åringene. I dag topper 19-åringene kriminalstatistikken.

Dagens ungdom er generelt veltilpasset og ikke spesielt opptatt av å bryte regler. Ungdata viser at det samtidig er en del ungdommer som for eksempel har vært i slåsskamp, nasket i butikker eller som driver med tagging og annet hærverk. Gruppen som driver mye med denne formen for regelbrudd er imidlertid forholdsvis liten, og vil ofte være nokså synlige i mange ungdomsmiljøer.

Dagens ungdom er generelt lite opptatt av å bryte regler

Hvor mange ganger har du vært i slåsskamp siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge



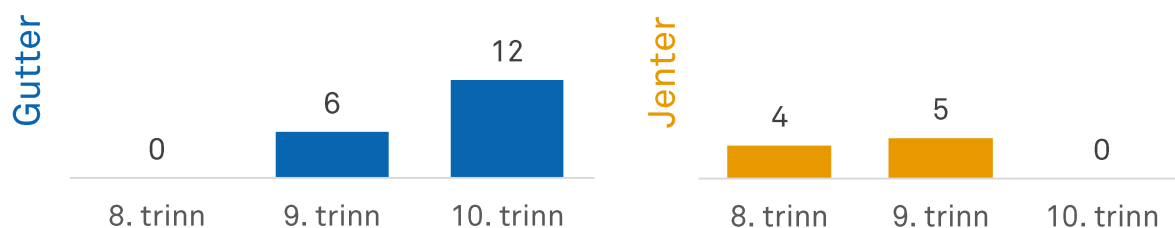
■ Ingen ganger

■ 1 gang

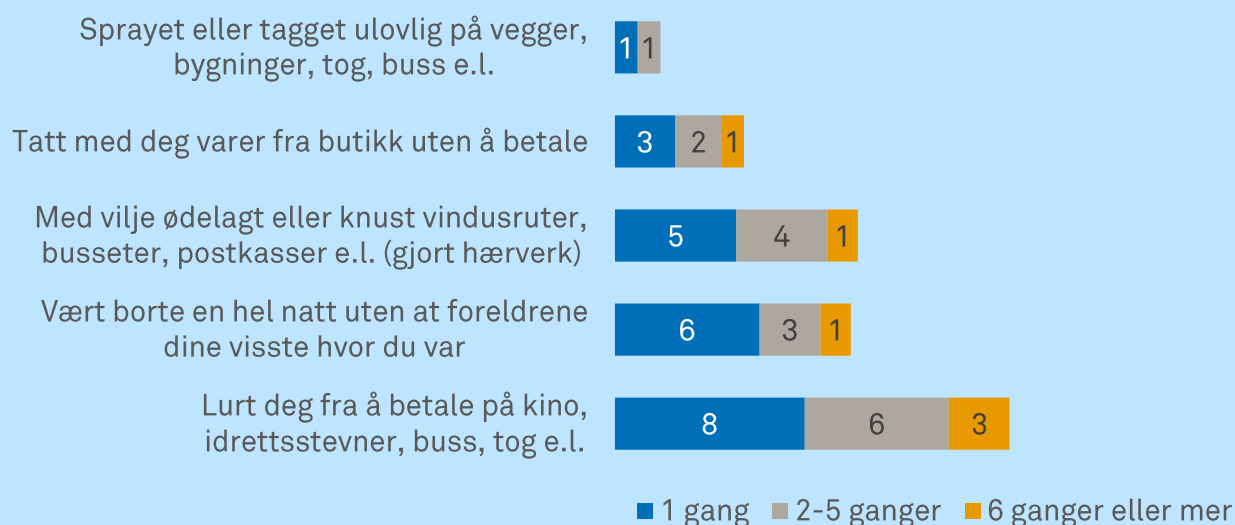
■ 2-5 ganger

■ 6 ganger eller mer

Prosentandel med seks eller flere regelbrudd siste året Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

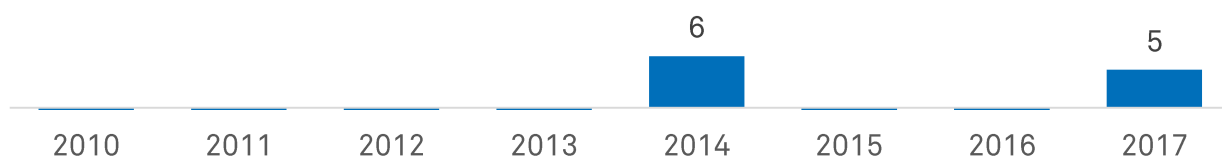


Har du gjort dette i løpet av det siste året?

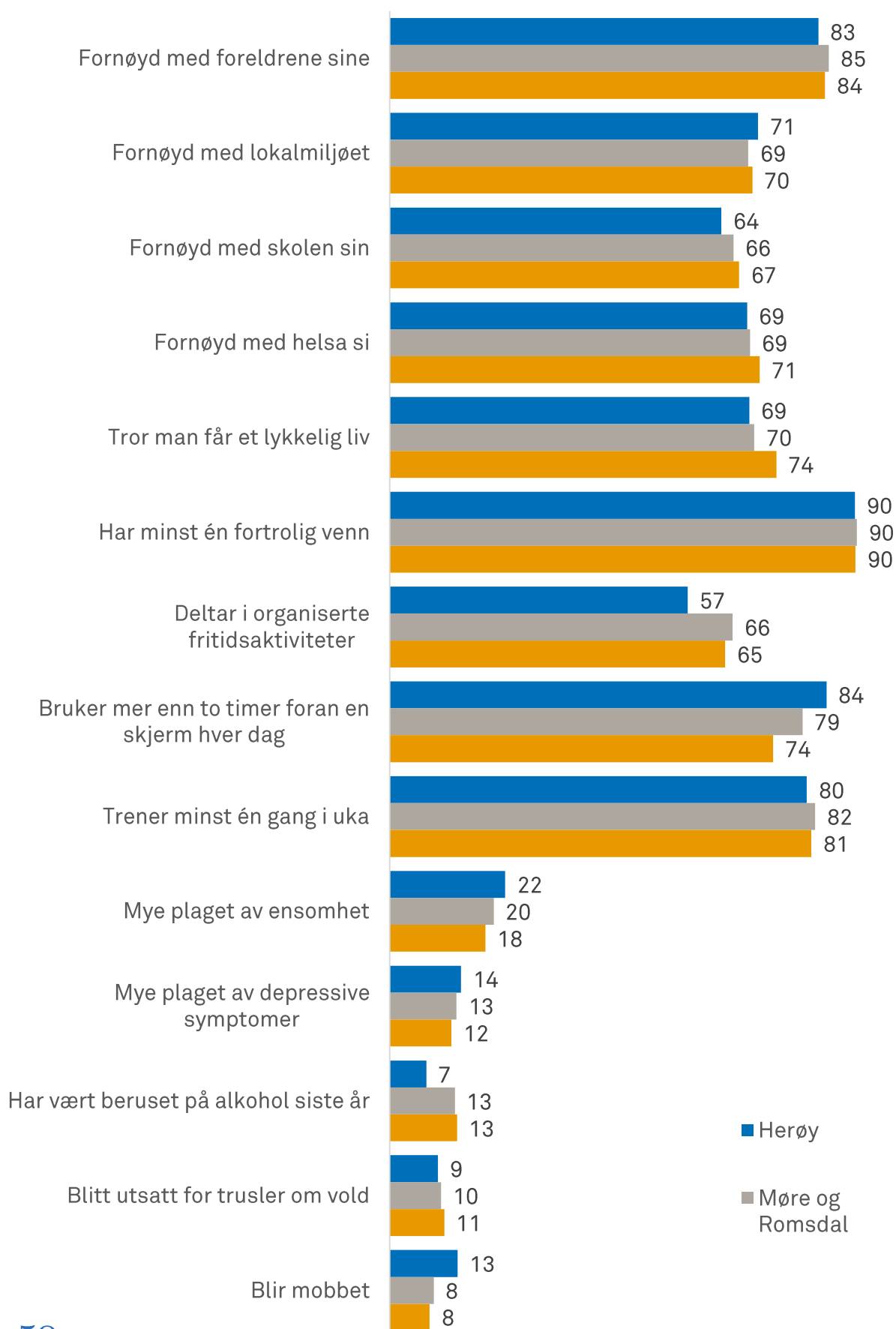


Tidstrend i Herøy

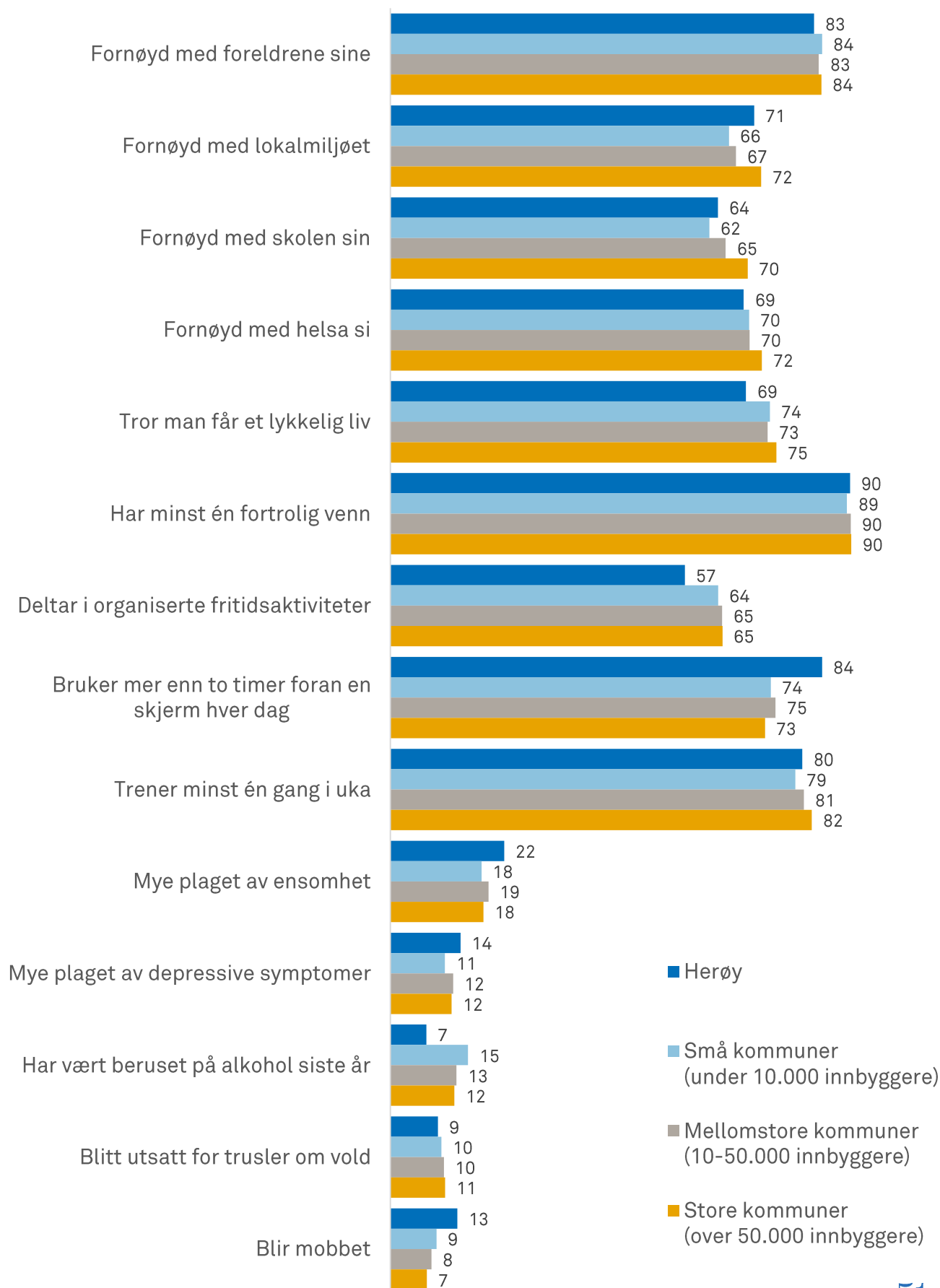
Prosentandel ungdomsskoleelever med seks eller flere regelbrudd siste året



Nøkkeltall – fylket



Nøkkeltall - kommunestørrelse



Nøkkeltall – definisjoner

Fornøyd med foreldrene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med foreldrene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Foreldrene kjenner til ungdommenes fritid:

Indikatoren er målt gjennom følgende utsagn: «Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritiden», «Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritiden» og «Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine». Indikatoren viser andelen som i «gjennomsnitt» minst mener at disse utsagnene «passer ganske godt».

Fornøyd med vennene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med vennene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Har minst én fortrolig venn:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «Ja, helt sikkert» eller «Ja, det tror jeg».

Fornøyd med lokalmiljøet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet ditt?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Føler seg trygg i nærområdet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, svært trygt» eller «ja, ganske trygt».

Fornøyd med skolen sin:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med skolen din?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Gjør minst 30 minutter lekser hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletiden)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig bruker minst en halv time på lekser.

Tror man får et lykkelig liv:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Tror du at du vil komme til å få et godt og lykkelig liv?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja».

Nøkkeltall – definisjoner

Deltar i organiserte fritidsaktiviteter:

Indikatoren er målt gjennom seks spørsmål om deltakelse i ulike organisasjoner, klubber eller lag: «idrettslag», «fritidsklubb/ungdomshus», «religiøs forening», «korps, kor, orkester», «kulturskole/musikkskole» og «annen organisasjon, lag eller forening». Indikatoren viser hvor mange prosent som har deltatt i minst fem aktiviteter den siste måneden.

Bruker mer enn to timer foran en skjerm hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer to timer eller mer.

Er fornøyd med helsa si:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med helsa di?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Trener minst én gang i uka:

Indikatoren er målt gjennom fire spørsmål om hvor ofte ungdom trener eller driver med følgende aktiviteter: «Trener eller konkurrerer i et idrettslag», «Trener på treningsstudio eller helsestudio», «Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)» og «Driver med annen organisert trening (dans, kampsport eller lignende)». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de trener minst én gang i uka.

Mye plaget av ensomhet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du i løpet av den siste uka vært plaget av å føle deg ensom?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «veldig mye plaget» eller «ganske mye plaget».

Mye plaget av depressive symptomer:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man siste uka har vært plaget av noe av det følgende: «Følt at alt er et slit», «Hatt søvnproblemer», «Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert», «Følt håpløshet med tanke på framtida», «Følt deg stiv eller anspent» og «Bekymret deg for mye om ting». Indikatoren viser hvor mange prosent som i gjennomsnitt svarer at de minst er ganske mye plaget av disse symptomene.

Har fysiske plager hver dag:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man har hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned: «Nakke- og skuldersmerter», «Ledd- og muskelsmerter», «Kvalme», «Hjertebank», «Hodepine» og «Magesmerter». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig har hatt noen av disse plagene.

Snuser minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Bruker du snus?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «snuser daglig» eller «snuser ukentlig, men ikke hver dag».

Nøkkeltall – definisjoner

Røyker minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Røyker du?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «røyker daglig» eller «røyker ukentlig, men ikke hver dag».

Har vært beruset på alkohol siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har brukt cannabis siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du brukt hasj/marihuana/cannabis det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har skulket skolen siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du skulket skolen det siste året?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har tatt varer fra butikk uten å betale siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du tatt med deg varer fra butikk uten å betale det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Blitt utsatt for trusler om vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «blitt utsatt for trusler om vold». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blitt skadet på grunn av vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling» og «blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blir mobbet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Mobber andre:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Litteratur

Foreldre og foreldreskap

Kari Stefansen, Ingrid Smette & Åse Strandbu (2016). Understanding the increase in parents' involvement in organized youth sports. *Sport, Education and Society*, 111.

Jon Ivar Elstad & Kari Stefansen (2014). Social Variations in Perceived Parenting Styles among Norwegian Adolescents. *Child Indicators Research* 7(3):649–70

Venner

Lars Roar Frøyland & Cay Gjerustad (2012). Vennskap, utdanning og framtidsplaner. Forskjeller og likheter blant ungdom med og uten innvandrerbakgrunn i Oslo. Oslo: NOVA.

Skole og framtid

Tormod Øia (2011). *Ungdomsskoleelever. Motivasjon, mestring og resultater*. NOVA rapport X/2011. Oslo: NOVA.

Erling Skaalvik & Roger Andre Federici (2015). Prestasjonspresset i skolen. *Bedre skole* (3).

Anders Bakken (2016). Endringer i skoleengasjement og utdanningsplaner blant unge med og uten innvandringsbakgrunn. Trender over en 18-årsperiode. *Tidsskrift for Ungdomsforskning* 16(1):40–62.

Gunn E. Birkelund & Arne Mastekaasa (2009). *Integrert? Innvandrere og barn av innvandrere i utdanning og arbeidsliv*. Oslo: Abstrakt forlag.

Statistikkbanken. ssb.no

Ungdomskultur

Guro Ødegård (2016). Ungdom, opprør og tilpasning. Et essay om generasjonsdannelser. *Sosiologi i dag*, side 9-37 (nr. 3/4, årgang 46).

Tormod Øia & Viggo Vestel (2014). Generasjonskløfta som forsvant. Et ungdomsbilde i endring. *Tidsskrift for Ungdomsforskning* 14(1):99–133.

Mediebruk

Medietilsynet (2016). Barn og medier 2016. www.barnogmedier2016.no.

Lars Roar Frøyland, Marianne B. Hansen, Mira Aaboen Sletten, Leila Torgersen & Tilmann von Soest (2010). *Uskyldig moro? Pengespill og dataspill blant norsk ungdom*. NOVA-rapport 18/10. Oslo: NOVA.

Mira Aaboen Sletten, Åse Strandbu og Øystein Gilje (2015). Idrett, dataspilling og skole – konkurrerende eller på lag? *Norsk pedagogisk tidsskrift* 99(05).

Sosial ulikhet

Anders Bakken, Lars Roar Frøyland & Mira Aaboen Sletten (2016). *Sosiale forskjeller i unges liv. Hva sier Ungdata-undersøkelsene?* NOVA rapport 3/16. Oslo: NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Mira Aaboen Sletten (2011). *Å ha, å delta, å være en av gjengen. Velferd og fattigdom i et ungdomsperspektiv*. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi. Oslo: Universitetet i Oslo.

Organiserte fritidsaktiviteter

Guro Ødegård (2007). Troløs ungdom. Endringer i ungdoms deltagelse i frivillige organisasjoner fra 1992 til 2002. I Strandbu & Øia (red): *Ung i Norge. Skole, fritid og ungdomskultur*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Idrett

Ørnulf Seippel, Mari Kristin Sisjord & Åse Strandbu (2016). *Ungdom og idrett*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Guro Ødegård, Anders Bakken & Åse Strandbu (2016). *Idrettsdeltakelse og trening blant ungdom i Oslo. Barrierer, frafall og endringer over tid*. Rapport 2016-7. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Trygve B. Broch (2016). Trening til samfunnsdeltakelse. Hvordan idrettsungdom leker med og etablerer solidaritet til hierarkier. *Sosiologi i dag* 46 (3/4: 64-86).

Litteratur

Psykisk helse

Mira Aaboen Sletten & Anders Bakken (2016). *Psykiske helseplager blant ungdom – tidstrender og samfunnsmessige forklaringer. En kunnskapsoversikt og en empirisk analyse*. NOVA notat 4/16. Oslo: NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Tilmann von Soest & Christer Hyggen (2013). Psykiske plager blant ungdom og unge voksne - hva vet vi om utviklingen de siste årtiene? I Hammer & Hyggen (red): *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalisering på vei til voksenlivet*. Oslo: Gyldendal akademiske.

Silje Hartberg & Kristinn Hegna (2014). "Hør på meg. Ungdomsundersøkelsen i Stavanger 2013." NOVA-rapport 2/14. Oslo: NOVA.

Lars Wichstrøm (2006). Internaliserende vansker. I *Ung i Norge – psykososiale utfordringer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Helse og trivsel

Oddrun Samdal m.fl (2016). *Helse og trivsel blant barn og unge*. Hemil-rapport 1/2015. Bergen: Hemil-senteret, Universitetet i Bergen.

Rusmidler

Willy Pedersen (2015). *Bittersøtt*. Oslo: Universitetsforlaget.

Willy Pedersen & Tilmann von Soest (2015). Adolescent alcohol use and binge drinking: An 18-year trend study of prevalence and correlates. *Alcohol and alcoholism*, 50(2), 219-225.

Tormod Øia (2013). Ungdom, rus og marginalisering. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Mobbing

Dan Olweus (2012). Cyberbullying: An overrated phenomenon? *European Journal of Developmental Psychology*, 9(5), 520-538.

Kyrre Breivik, Edvin Bru, Charlotte Hancock, Thormod Idsøe, Ella Cosmovici Idsøe, & Mona E. Solberg (2017). Å bli utsatt for mobbing. En kunnskapsoppsummering om konsekvenser og tiltak. Stavanger: Læringsmiljøsentret.

Dan Olweus (2000). *Mobbing i skolen. Hva vi vet og hva vi kan gjøre?* Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Ingunn Marie Eriksen & Selma Therese Lyng (2015). *Skolers arbeid med elevenes psykososiale miljø. Gode strategier, harde nøtter og blinde flekker*. NOVA rapport 14/15. Oslo: NOVA/AFI, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Regelbrudd

Lars Roar Frøyland & Mira Aaboen Sletten (2012). Mindre problematferd for de fleste, større problemer for de få? En studie av tidstrender i problematferd: 1992, 2002 og 2010. *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 12(2), 43-66.

Vold

Svein Mossige & Kari Stefansen (2016). *Vold og overgrep mot barn og unge. Omfang og utviklingstrekk 2007-2015*. NOVA-rapport 5/16. Oslo: NOVA.

Kari Stefansen, Ingrid Smette og Dagmar Bossy (2014). Angrep mot kjønnsfriheten: Unge jenters erfaringer med uønsket befalling. *Tidsskrift for Kjønnforskning* 38(1):3-19.

Nasjonale resultater fra Ungdata

NOVA (2013). Ungdata. Nasjonale resultater 2010-2012. NOVA rapport 10/13.

NOVA (2014). Ungdata. Nasjonale resultater 2013. NOVA rapport 10/14.

NOVA (2015). Ungdata. Nasjonale resultater 2014. NOVA rapport 7/15.

Anders Bakken (2016). Ungdata 2016. Nasjonale resultater. NOVA rapport 8/16.

www.ungdata.no

Ungdata 2017

Herøy kommune

ungdata



Trendrapport Herøy 2017



NOVA
Velferdsforskningsinstituttet
HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

ungdata

 **ST. OLAVS HOSPITAL**
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Ungdomstrinnet

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som er enig i følgende utsagn om skolen																
Jeg trives på skolen					95			88					321			308
Lærerne mine bryr seg om meg					90			85					319			304
Jeg føler at jeg passer inn blant elevene på skolen					90			86					319			304
Jeg kjeder meg på skolen					69			73					320			306
Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen					19			23					319			307
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?																
Under 30 minutter					13			24					318			307
1/2-1 time					29			27								
1-2 timer					33			29								
To timer eller mer					25			19								
Prosentandel som synes følgende utsagn om foreldrene stemmer svært eller ganske godt																
Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritida					96			94					321			308
Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritida					93			91					322			307
Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine					89			86					319			305
Jeg krangler ofte med foreldrene mine					18			27					318			307
Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?																
God råd hele tida/stort sett					77			75					313			301
Vi har verken hatt god råd eller dårlig råd					19			19								
Dårlig råd hele tida/stort sett					4			6								
Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?																
Mindre enn 20					12			12					311			305
20-100					39			40								
100-500					35			35								
Mer enn 500					14			12								
Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...																
Én eller to faste					32			20					316			306
Én eller to faste venner som ofte er med i en gruppe andre ungdommer					11			17								
En vennegjeng som holder sammen					45			51								
Ikke faste venner					12			13								
Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?																
Ja, helt sikkert					66			65					316			307
Ja, det tror jeg					26			24								
Det tror jeg ikke					8			8								
Har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden					1			2								

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø?																
Å være god på skolen					45			36					313			296
Å være flink i idrett					54			51					315			295
Å ha et bra utseende					56			54					312			294
Å være til å stole på					93			89					314			295
Å drikke seg full					9			10					309			293
Å røyke hasj					4			2					308			293
Å ha mange følgere og likes på sosiale medier					32			26					310			298
Prosentandel som har gjort noe av dette det siste året																
Tatt med deg varer fra butikk uten å betale					4			6					316			303
Med vilje ødelagt eller knust vindusruter, busseter, postkasser e.l.					7			11					316			303
Sprayet eller tagget ulovlig på vegger, bygninger, tog, buss e.l.					1			2					315			303
Lurt deg fra å betale på kino, idrettsarrangement, buss, tog e.l.					17			17					316			303
Vært borte en hel natt uten at foreldrene dine visste hvor du var					8			10					314			302
Skulka skolen					15			29					318			301
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					3			3								
Omtrent hver 14. dag					1			2								
Omtrent en gang i måneden					2			2								
Aldri eller nesten aldri					95			94								
Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					5			11								
Omtrent hver 14. dag					1			2								
Omtrent en gang i måneden					6			4								
Aldri eller nesten aldri					88			83								
Prosentandel som har blitt utsatt for vold/trusler det siste året																
Jeg har blitt utsatt for trusler om vold					9			9					318			302
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker					11			18					318			301
Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling					7			10					319			303
Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling					3			1					318			301
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?																
Ja, jeg er med nå					58			57								
Nei, men jeg har vært med tidligere					28			27								
Nei, jeg har aldri vært med					14			16								

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som den siste måneden har vært med på aktiviteter i...																
Idrettslag					52			53					303			301
Fritidsklubb/ungdomshus/ ungdomsklubb					37			58					292			299
Religiøs forening					22			32					288			296
Korps, kor, orkester					17			11					287			296
Kulturskole/musikkskole					34			23					295			298
Annen organisasjon, lag eller forening					26			30					287			295
Prosentandel som har drevet med noe av dette i løpet av siste uka																
Vært sammen med venner hjemme hos meg					74			59					315			301
Vært sammen med venner hos dem					79			68					311			300
Brukt størstedelen av kvelden ute sammen med venner/kamerater					66			67					313			300
Spilt onlinespill med andre størstedelen av kvelden					38			47					310			300
Vært sosial på nett eller mobil størstedelen av kvelden (snakket, chattet e.l.)					88			90					312			300
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykel eller moped for moro skyld					38			38					314			301
Vært hjemme hele kvelden					97			94					315			296
Prosentandel som opplever at tilbudet til ungdom er bra når det gjelder ...																
Lokaler for å treffe andre unge på fritida (fritidsklubb, ungdomshus e.l.)					54			68					310			299
Idrettsanlegg					71			79					309			298
Kulturtilbudet (kino, konsertscener, bibliotek e.l.)					65			84					308			297
Kollektivtilbudet (buss, tog, trikk e.l.)					42			34					308			296
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?													311			301
Ja, svært trygt					59			49								
Ja, ganske trygt					30			38								
Usikker					9			9								
Nei, jeg føler meg utrygg					2			4								
Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?													314			300
Ja					42			46								
Nei					19			14								
Vet ikke					39			40								

	Prosent								Antall svar															
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017								
Røyker du?									315								301							
Røyker ikke																	94		93					
Røyker sjeldnere enn én gang i uka																	3		3					
Røyker ukentlig, men ikke hver dag																	2		2					
Røyker daglig																	1		2					
Snuser du?																	317		301					
Bruker ikke snus																	93		95					
Snuser sjeldnere enn én i uka																	2		1					
Snuser ukentlig, men ikke hver dag																	2		0					
Snuser daglig																	4		3					
Hender det at du drikker noen form for alkohol?																	313		297					
Aldri/har bare smakt noen få ganger																	89		89					
Av og til, men ikke så ofte som månedlig																	7		6					
Nokså jevnt 1-3 ganger i måneden																	3		3					
Hver uke																	1		2					
Får du lov av foreldrene dine å drikke alkohol?																	316		298					
Ja																	3		3					
Nei																	84		81					
Vet ikke																	12		16					
Har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)?																								
Drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset																	4		7		316		298	
Brukt hasj eller marihuana																	4		2		316		298	
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?																	318		301					
Ja, flere ganger																	3		3					
Ja, en gang																	4		7					
Nei, aldri																	93		90					
Prosentandel som helt sikkert ville snakket med eller søkt hjelp hos disse ved et personlig problem																								
Foreldre																	50		46		309		295	
Andre familiemedlemmer (søsken, besteforeldre e.l.)																	26		24		306		295	
Venner																	50		57		311		298	
Andre voksne																	4		4		303		294	
Ingen																	9		15		294		288	
Prosentandel som har brukt helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene																								
Helsesøster på skolen (skolehelsetjenesten)																	21		31		313		297	
Helsestasjon for ungdom																	12		14		310		295	
Fastlege																	53		54		312		297	
Psykolog																	8		10		313		297	
Legevakt																	36		36		313		296	

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som daglig har ulike typer plager																
Hodepine					8			6					314			294
Nakke- og skuldersmerter					12			10					310			295
Ledd- og muskelsmerter					9			6					309			294
Magesmerter					4			4					312			295
Kvalme					3			3					308			295
Hjertebank					2			2					304			294
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?																
Sjeldnere enn ukentlig					75			83					318			299
Minst ukentlig					12			12								
Flere ganger i uka					10			4								
Daglig					3			1								
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																
Følt at alt er et slit					28			33					316			296
Hatt søvnproblemer					26			29					315			297
Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert					20			28					316			297
Følt håpløshet med tanke på framtida					17			24					312			296
Følt deg stiv eller anspent					19			28					316			296
Bekymret deg for mye om ting					25			36					315			297
Følt deg ensom					16			22					313			297
Plutselig redd uten grunn					5			11					315			298
Stadig redd eller engstelig					5			8					312			298
Nervøsitet, indre uro					10			15					311			297
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?																
Minst 3 ganger i uka					52			55					316			294
1-2 ganger i uka					30			32								
1-2 ganger i måneden					6			5								
Sjelden/aldri					12			7								
Prosentandel som minst et par ganger måneden trener på følgende arenaer																
Trener eller konkurrerer i et idrettslag					44			44					315			295
Trener på treningsstudio eller helsestudio					21			31					307			291
Driver med annen organisert trening (dans, kampsport e.l.)					24			23					311			291
Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)					75			66					314			296
Prosentandel som på en gjennomsnittsdag bruker minst to timer på...																
Se på TV					18			5					314			295
Leser bøker (ikke skolebøker)					4			2					313			291
Spille dataspill/TV-spill					21			35					316			292
Spille på telefon/nettbrett					19			18					313			294
Sosiale medier (Facebook, Instagram e.l.)					38			49					317			295

	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?														314				296
Under 1 time					7				6									
1-2 timer					16				9									
2-4 timer					50				42									
Mer enn fire timer					27				42									
Prosentandel som tror at de vil																		
Komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole					63				54					315				291
Noen gang vil arbeidsledig					3				15					314				296
Få et godt og lykkelig liv					81				69					315				296
Prosentandel som mener at følgende utsagn om dem selv passer ganske eller svært godt																		
Jeg er svært fornøyd med hvordan jeg er					77				78					309				291
Jeg er ofte skuffet over meg selv					31				29					306				290
Jeg liker meg selv slik jeg er					76				77					307				291
Prosentandel som er svært eller litt fornøyd med...																		
Foreldrene sine					84				83					316				292
Vennene sine					90				90					316				293
Skolen de går på					72				64					315				293
Lokalmiljøet der de bor					70				71					315				292
Helsa si					67				69					314				292
Utseendet sitt					57				55					315				291

Tilleggsmodul A Rusmiddelbruk	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?																		
At jeg aldri noen gang bør bruke alkohol					15				17						317			295
At jeg ikke får lov å bruke alkohol før jeg har fylt 18 år					62				59									
Får lov å bruke alkohol nå/etter 16 år					11				8									
Annet/vet ikke					12				16									
Prosentandel som minst en gang i måneden drikker følgende...																		
Øl					13				14					62				95
Rusbrus					17				11					60				94
Vin					8				4					59				94
Brennevin					17				15					59				95
Spørsmål om drikkepress. Prosentandel som svarer "ofte"																		
Har du noen ganger drukket hovedsaklig fordi vennene dine gjorde det?					5				3					60				95
Har du blitt direkte oppfordret av andre unge til å drikke?					5				4					60				94
Har du følt deg presset av andre unge til å drikke alkohol selv om de ikke har sagt noe direkte?					5				6					60				93
Tilleggsmodul B Helse og trivsel																		
Hvor ofte pusser du tennene?																		
Flere ganger om dagen					71				73						319			296
Én gang om dagen					27				23									
Annenhver dag					1				2									
Sjeldnere enn annenhver dag					2				1									
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																		
Matthet eller svimmelhet					20				20					315				289
Lett for å gråte					15				23					315				286
Lett for å klandre deg selv					19				23					314				282
Vært sint og aggressiv					17				26					314				287



Videregående trinn 1

	Prosent									Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som er enig i følgende utsagn om skolen																	
Jeg trives på skolen					89			91						93			70
Lærerne mine bryr seg om meg					90			93						91			70
Jeg føler at jeg passer inn blant elevene på skolen					83			81						93			68
Jeg kjeder meg på skolen					53			57						93			69
Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen					21			21						92			70
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?																	
Under 30 minutter					72			51						88			68
1/2-1 time					14			24									
1-2 timer					7			13									
To timer eller mer					8			12									
Prosentandel som synes følgende utsagn om foreldrene stemmer svært eller ganske godt																	
Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritida					88			90						92			70
Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritida					83			90						92			70
Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine					69			70						91			70
Jeg krangler ofte med foreldrene mine					18			25						91			69
Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?																	
God råd hele tida/stort sett					65			62						92			68
Vi har verken hatt god råd eller dårlig råd					24			28									
Dårlig råd hele tida/stort sett					11			10									
Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?																	
Mindre enn 20					18			14						91			70
20-100					48			43									
100-500					23			31									
Mer enn 500					11			11									
Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...																	
Én eller to faste					35			24						93			70
Én eller to faste venner som ofte er med i en gruppe andre ungdommer					14			21									
En venngjeng som holder sammen					33			44									
Ikke faste venner					17			10									
Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?																	
Ja, helt sikkert					65			61						92			69
Ja, det tror jeg					18			32									
Det tror jeg ikke					13			7									
Har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden					3			0									

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø?																
Å være god på skolen					38			17					91			65
Å være flink i idrett					42			37					90			63
Å ha et bra utseende					59			54					91			65
Å være til å stole på					89			95					91			65
Å drikke seg full					20			26					91			65
Å røyke hasj					8			3					91			65
Å ha mange følgere og likes på sosiale medier					26			26					91			66
Prosentandel som har gjort noe av dette det siste året																
Tatt med deg varer fra butikk uten å betale					5			9					91			68
Med vilje ødelagt eller knust vindusruter, busseter, postkasser e.l.					7			13					92			69
Sprayet eller tagget ulovlig på vegger, bygninger, tog, buss e.l.					4			6					92			69
Lurt deg fra å betale på kino, idrettsarrangement, buss, tog e.l.					26			35					90			68
Vært borte en hel natt uten at foreldrene dine visste hvor du var					29			25					92			69
Skulka skolen					27			35					95			69
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					4			4								
Omtrent hver 14. dag					0			0								
Omtrent en gang i måneden					0			3								
Aldri eller nesten aldri					96			93								
Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					11			16								
Omtrent hver 14. dag					4			0								
Omtrent en gang i måneden					8			4								
Aldri eller nesten aldri					77			79								
Prosentandel som har blitt utsatt for vold/trusler det siste året																
Jeg har blitt utsatt for trusler om vold					14			10					92			69
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker					15			22					91			68
Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling					12			12					91			67
Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling					5			1					91			68
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?																
Ja, jeg er med nå					37			33								
Nei, men jeg har vært med tidligere					43			55								
Nei, jeg har aldri vært med					20			12								

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som den siste måneden har vært med på aktiviteter i...																
Idrettslag					31			26					89			69
Fritidsklubb/ungdomshus/ ungdomsklubb					41			26					88			69
Religiøs forening					8			4					88			69
Korps, kor, orkester					9			9					88			69
Kulturskole/musikkskole					13			12					87			68
Annen organisasjon, lag eller forening					29			33					86			69
Prosentandel som har drevet med noe av dette i løpet av siste uka																
Vært sammen med venner hjemme hos meg					73			71					92			69
Vært sammen med venner hos dem					76			79					92			67
Brukt størstedelen av kvelden ute sammen med venner/kamerater					75			77					91			66
Spilt onlinespill med andre størstedelen av kvelden					48			47					92			68
Vært sosial på nett eller mobil størstedelen av kvelden (snakket, chattet e.l.)					87			91					92			68
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykel eller moped for moro skyld					60			67					92			69
Vært hjemme hele kvelden					84			86					90			69
Prosentandel som opplever at tilbudet til ungdom er bra når det gjelder ...																
Lokaler for å treffe andre unge på fritida (fritidsklubb, ungdomshus e.l.)					47			53					90			64
Idrettsanlegg					65			72					86			65
Kulturtilbudet (kino, konsertscener, bibliotek e.l.)					61			77					89			66
Kollektivtilbudet (buss, tog, trikk e.l.)					35			34					88			64
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?																
Ja, svært trygt					57			43								
Ja, ganske trygt					33			45								
Usikker					10			9								
Nei, jeg føler meg utrygg					0			3								
Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?																
Ja					39			43					90			70
Nei					18			10								
Vet ikke					43			47								

	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Røyker du?														91				69
Røyker ikke					75			71										
Røyker sjeldnere enn én gang i uka					13			17										
Røyker ukentlig, men ikke hver dag					5			3										
Røyker daglig					7			9										
Snuser du?														92				69
Bruker ikke snus					73			77										
Snuser sjeldnere enn én i uka					3			10										
Snuser ukentlig, men ikke hver dag					5			7										
Snuser daglig					18			6										
Hender det at du drikker noen form for alkohol?														92				69
Aldri/har bare smakt noen få ganger					47			46										
Av og til, men ikke så ofte som månedlig					38			32										
Nokså jevnt 1-3 ganger i måneden					11			17										
Hver uke					4			4										
Får du lov av foreldrene dine å drikke alkohol?														92				70
Ja					16			23										
Nei					59			47										
Vet ikke					25			30										
Har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)?																		
Drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset					17			37						90				68
Brukt hasj eller marihuana					7			4						90				68
Brukt andre narkotiske stoffer					4			1						92				69
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?														91				71
Ja, flere ganger					14			8										
Ja, en gang					7			6										
Nei, aldri					79			86										
Prosentandel som helt sikkert ville snakket med eller søkt hjelp hos disse ved et personlig problem																		
Foreldre					47			29						86				68
Andre familiemedlemmer (søsken, besteforeldre e.l.)					29			18						84				68
Venner					57			55						88				67
Andre voksne					8			3						84				67
Ingen					18			22						83				68
Prosentandel som har brukt helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene																		
Helsesøster på skolen (skolehelsetjenesten)					27			36						90				70
Helsestasjon for ungdom					19			17						90				69
Fastlege					52			63						89				70
Psykolog					14			9						90				70
Legevakt					37			46						90				69

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som daglig har ulike typer plager																
Hodepine					6			12					90			68
Nakke- og skuldersmerter					4			10					89			68
Ledd- og muskelsmerter					4			12					90			66
Magesmerter					4			7					90			68
Kvalme					4			4					89			68
Hjertebank					2			1					90			68
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?													92			70
Sjeldnere enn ukentlig					79			76								
Minst ukentlig					12			9								
Flere ganger i uka					7			16								
Daglig					2			0								
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																
Følt at alt er et slit					27			40					90			67
Hatt søvnproblemer					22			30					91			69
Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert					25			35					91			68
Følt håpløshet med tanke på framtida					32			30					91			66
Følt deg stiv eller anspent					26			25					90			67
Bekymret deg for mye om ting					36			46					91			69
Følt deg ensom					24			36					89			69
Plutselig redd uten grunn					9			19					92			69
Stadig redd eller engstelig					8			12					91			68
Nervøsitet, indre uro					16			21					92			70
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?													91			67
Minst 3 ganger i uka					34			31								
1-2 ganger i uka					36			36								
1-2 ganger i måneden					12			10								
Sjelden/aldri					18			22								
Prosentandel som minst et par ganger måneden trener på følgende arenaer																
Trener eller konkurrerer i et idrettslag					18			22					87			68
Trener på treningsstudio eller helsestudio					33			36					89			67
Driver med annen organisert trening (dans, kampsport e.l.)					14			12					90			66
Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)					60			62					89			68

	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Prosentandel som på en gjennomsnittsdag bruker minst to timer på...																		
Se på TV					27			1						90				67
Lese bøker (ikke skolebøker)					2			0						90				65
Spille dataspill/TV-spill					34			25						92				68
Spille på telefon/nettbrett					22			25						91				68
Sosiale medier (Facebook, Instagram e.l.)					58			50						93				68
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?														91				68
Under 1 time					9			10										
1-2 timer					7			10										
2-4 timer					41			43										
Mer enn fire timer					44			37										
Prosentandel som tror at de vil																		
Komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole					42			36						89				67
Noen gang vil arbeidsledig					9			6						89				68
Få et godt og lykkelig liv					69			54						89				68
Prosentandel som mener at følgende utsagn om dem selv passer ganske eller svært godt																		
Jeg er svært fornøyd med hvordan jeg er					73			61						89				67
Jeg er ofte skuffet over meg selv					32			42						87				66
Jeg liker meg selv slik jeg er					73			58						89				67
Prosentandel som er svært eller litt fornøyd med...																		
Foreldrene sine					78			81						89				68
Vennene sine					79			87						89				68
Skolen de går på					66			54						89				68
Lokalmiljøet der de bor					61			53						89				66
Helsa si					57			50						89				66
Utseendet sitt					55			41						89				66

Tilleggsmodul A Rusmiddelbruk	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?														92				67
At jeg aldri noen gang bør bruke alkohol					10				4									
At jeg ikke får lov å bruke alkohol før jeg har fylt 18 år					54				54									
Får lov å bruke alkohol nå/etter 16 år					17				22									
Annet/vet ikke					18				19									
Prosentandel som minst en gang i måneden drikker følgende...																		
Øl					21				28					61				46
Rusbrus					29				27					58				44
Vin					14				11					58				45
Brennevin					34				27					61				45
Spørsmål om drikkepress. Prosentandel som svarer "ofte"																		
Har du noen ganger drukkert hovedsaklig fordi vennene dine gjorde det?					10				7					62				46
Har du blitt direkte oppfordret av andre unge til å drikke?					5				13					62				45
Har du følt deg presset av andre unge til å drikke alkohol selv om de ikke har sagt noe direkte?					5				9					62				46
Tilleggsmodul B Helse og trivsel																		
Hvor ofte pusser du tennene?														91				68
Flere ganger om dagen					56				54									
Én gang om dagen					37				41									
Annenhver dag					1				0									
Sjeldnere enn annenhver dag					5				4									
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																		
Matthet eller svimmelhet					24				27					92				64
Lett for å gråte					20				34					92				64
Lett for å klandre deg selv					25				33					91				63
Vært sint og aggressiv					24				22					90				64



Ungdata-undersøkelsen 2017 i Herøy

FAKTA OM UNDERSØKELSEN:

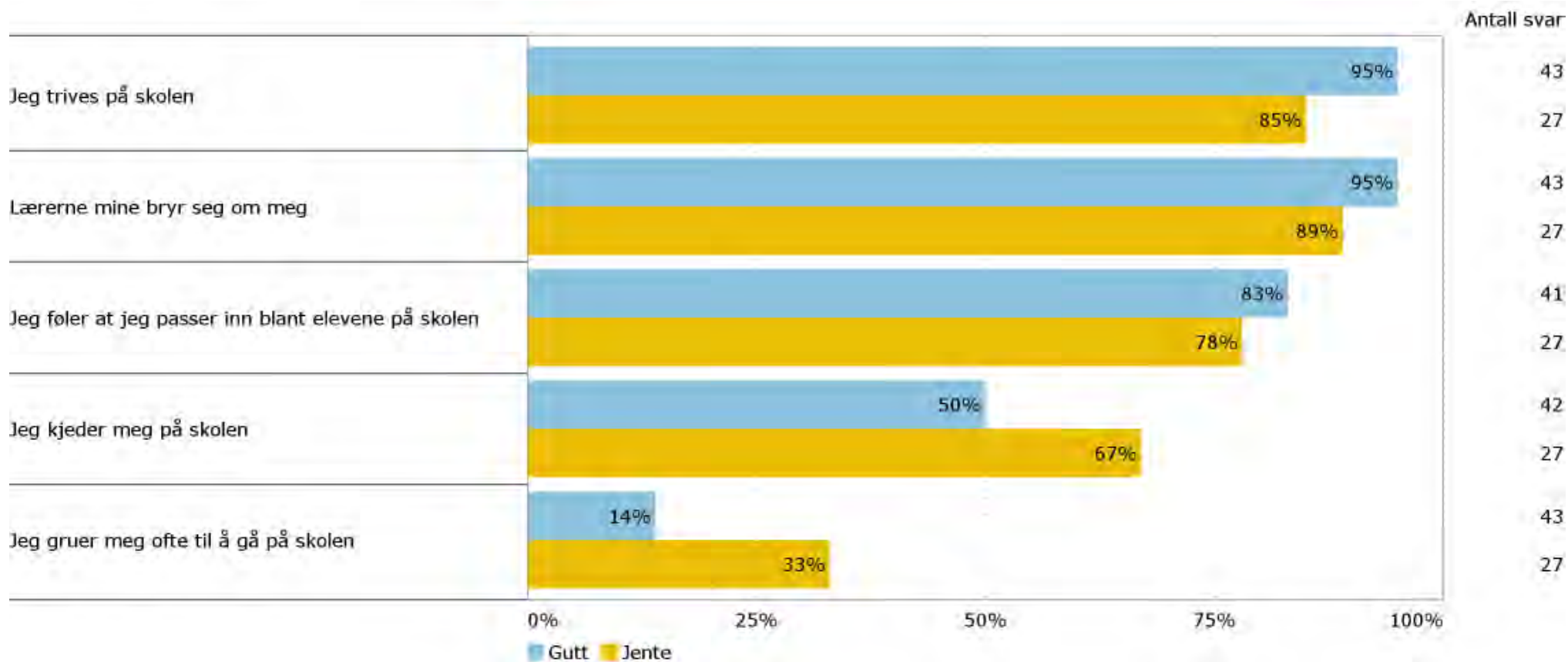
Tidspunkt: Uke 14

Klassetrinn: VG1

Antall: 130

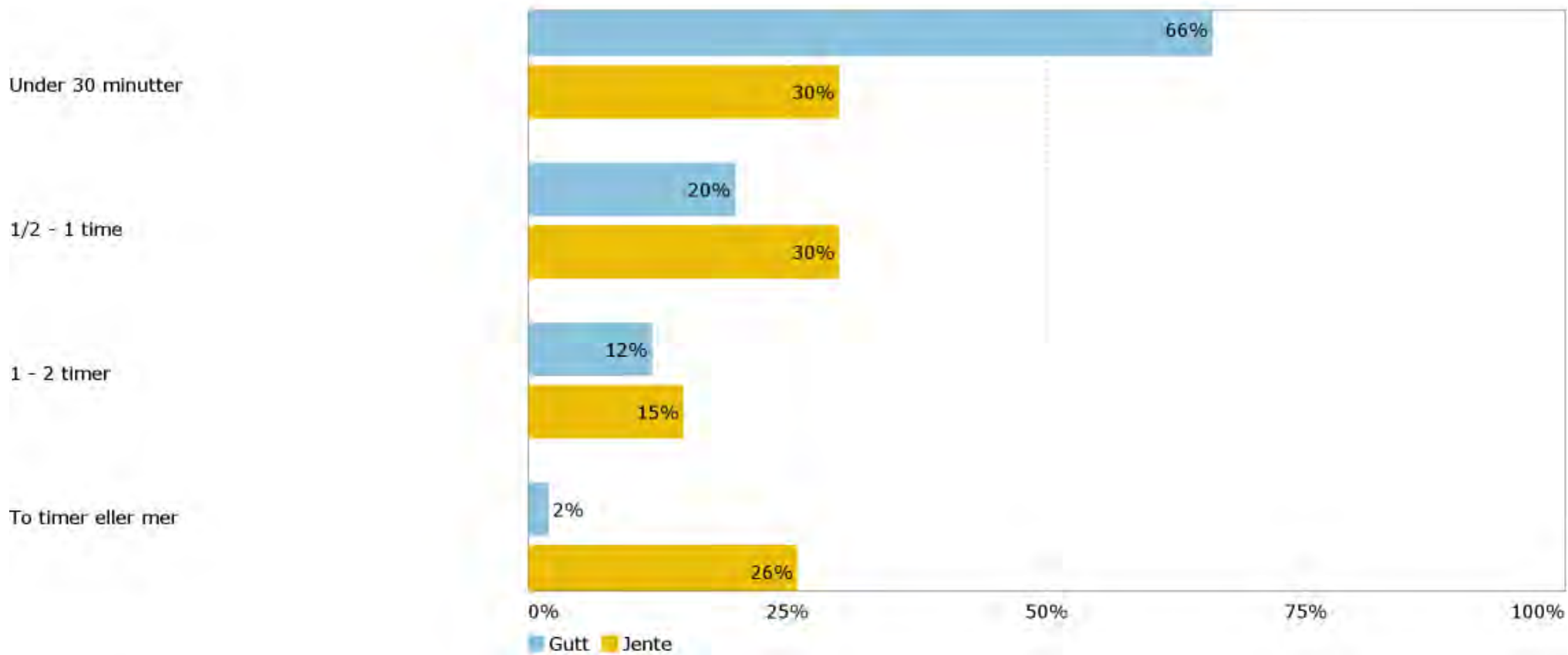
Svarprosent: 59%

Er du enig eller uenig i følgende utsagn om hvordan du har det på skolen? (Prosentandel som har svart 'helt enig' eller 'litt enig')



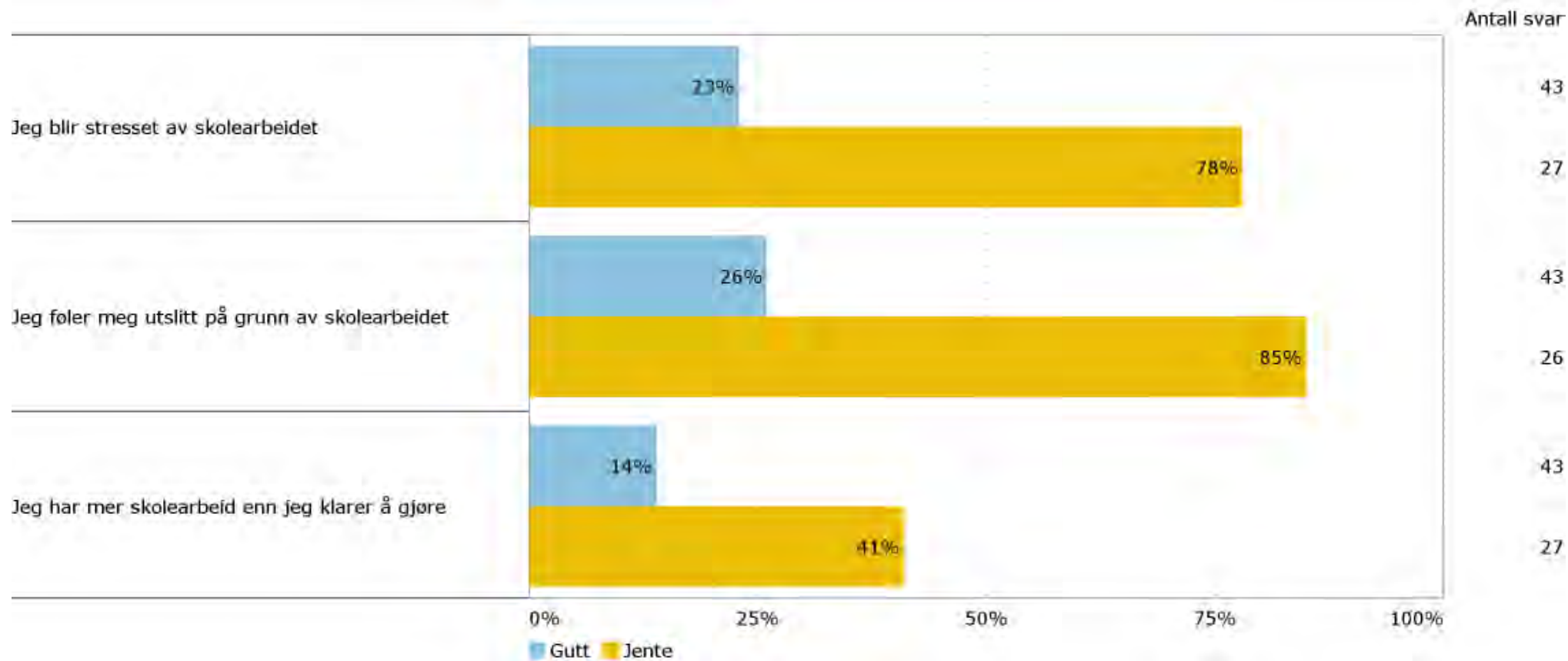
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?

Antall svar 68

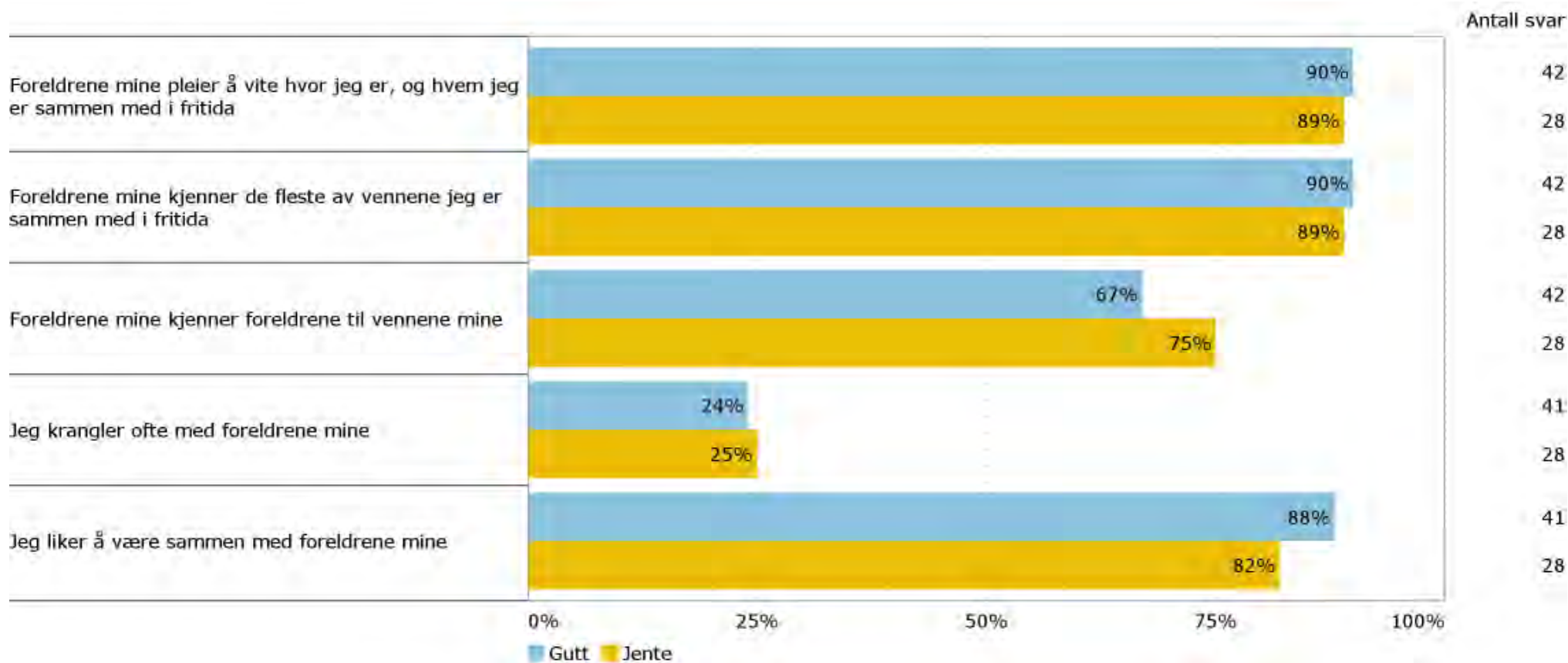


Skolestress

Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene? (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'svært ofte')



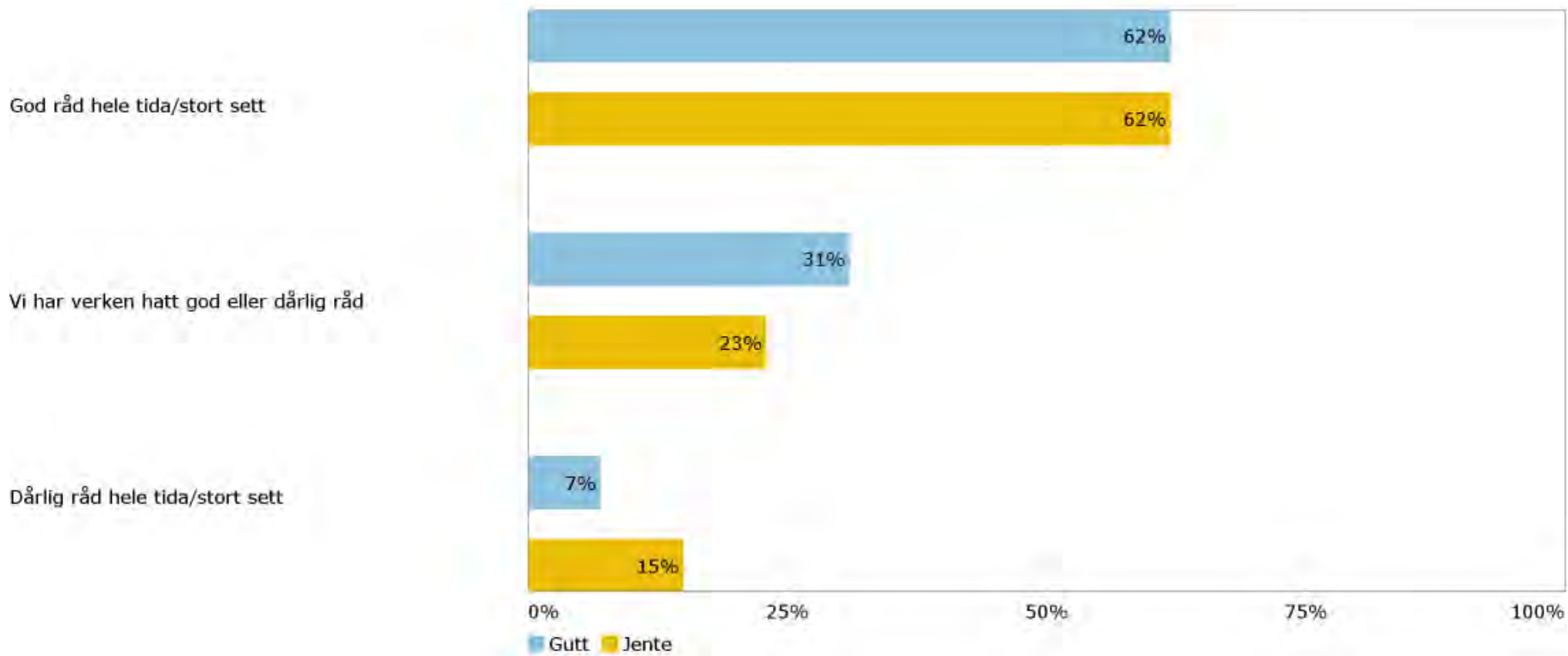
Her kommer noen utsagn om hvordan du vil beskrive forholdet ditt til foreldrene dine (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')



Familieøkonomi

Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?

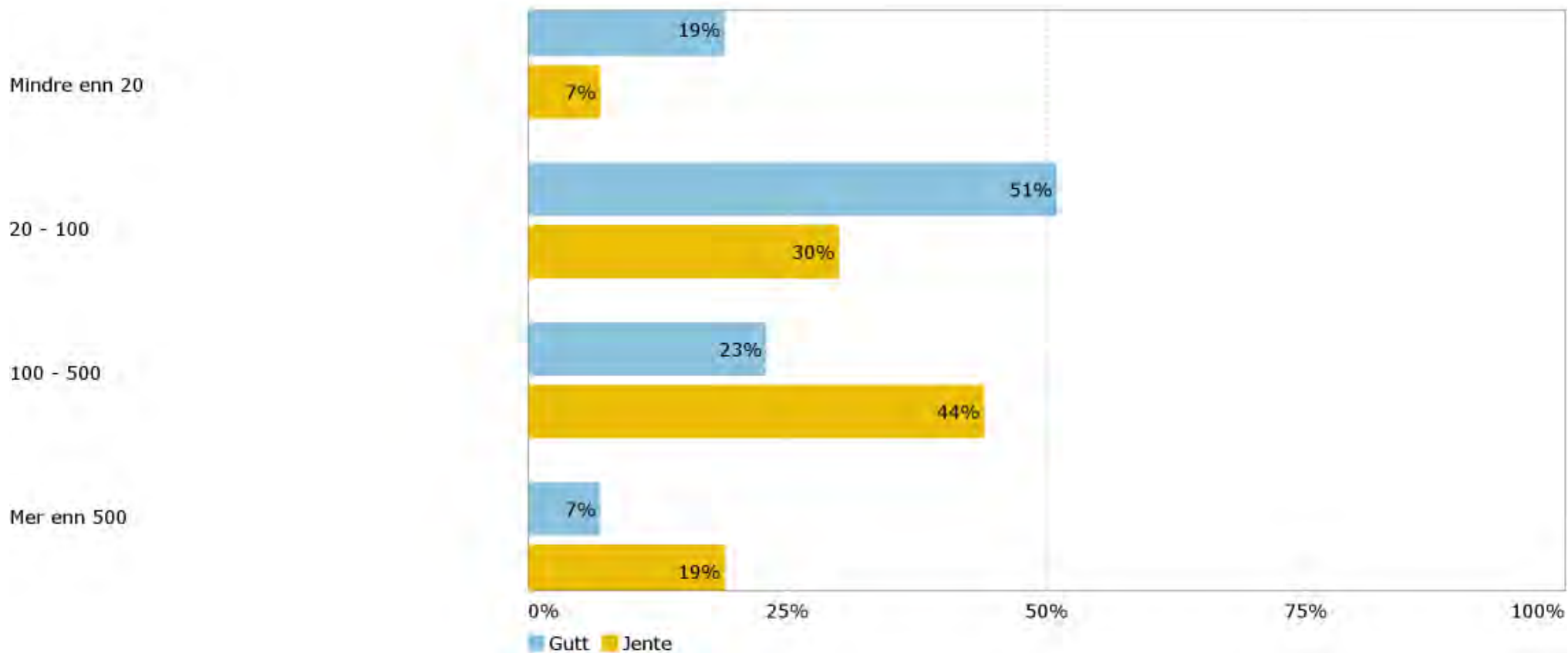
Antall svar 68



Bøker i hjemmet

Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?

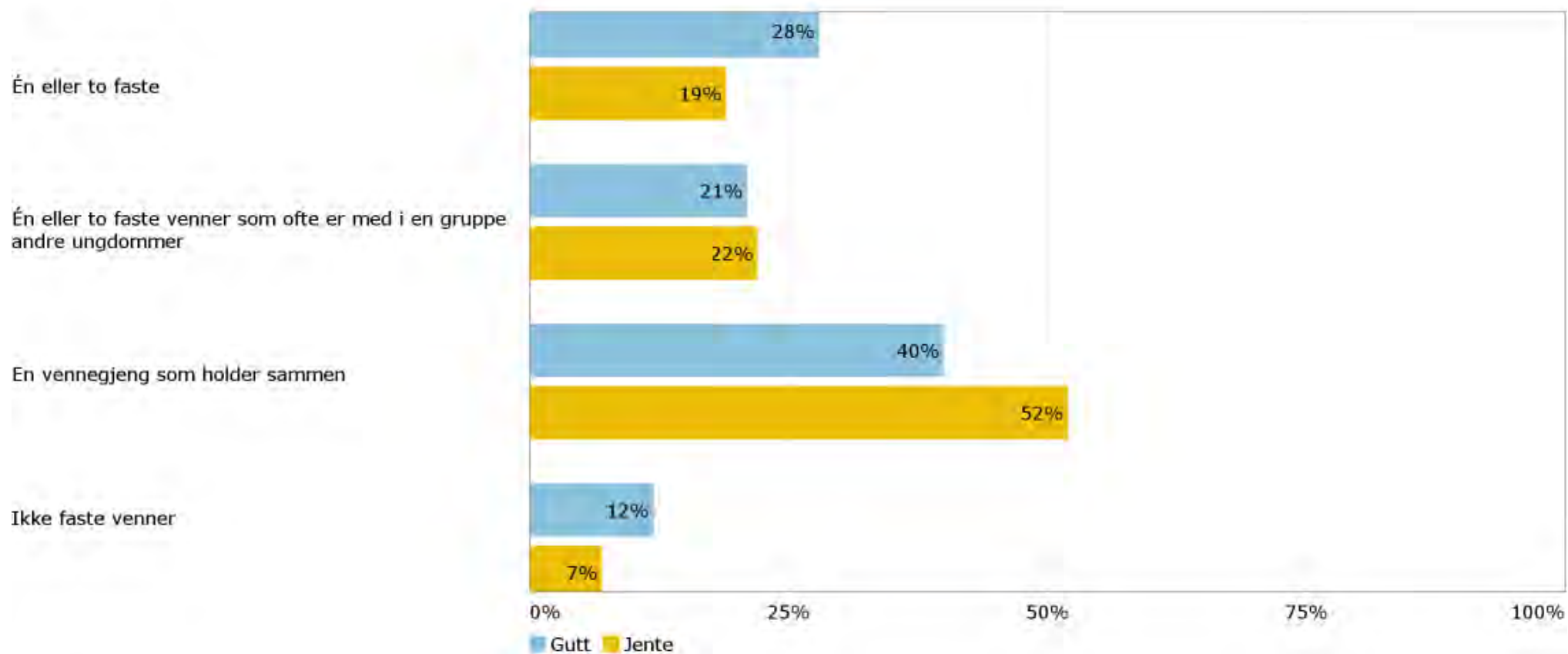
Antall svar 70



Venner

Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...

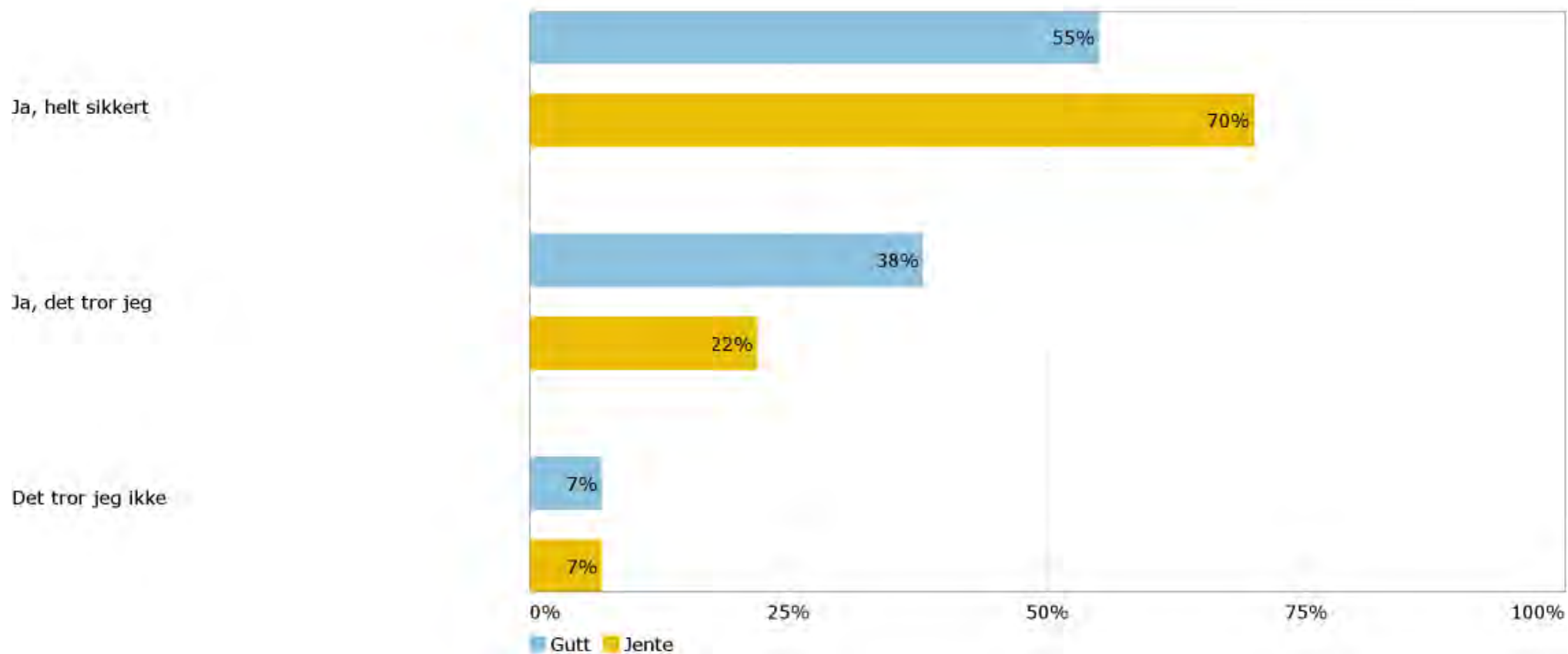
Antall svar 70



Venner

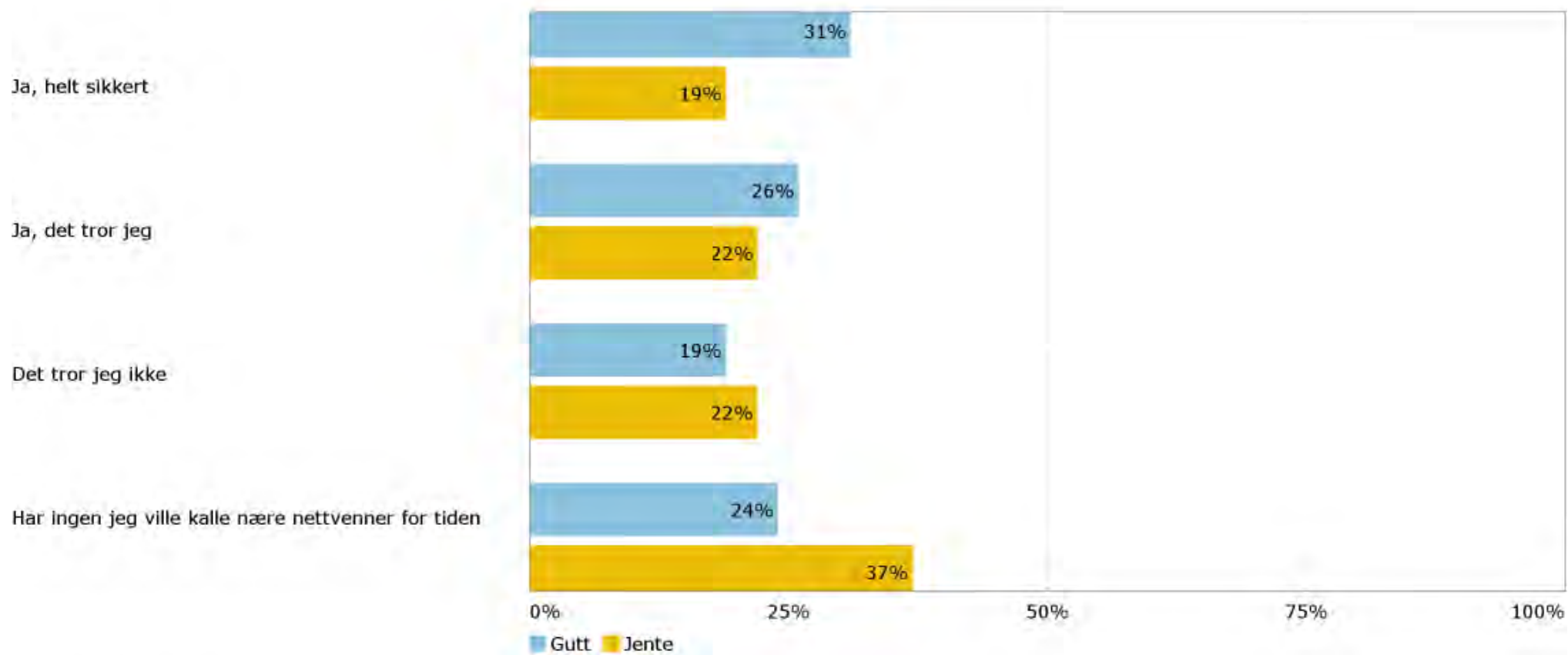
Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

Antall svar 69



Har du minst én nær venn som du bare har kontakt med gjennom nettet?

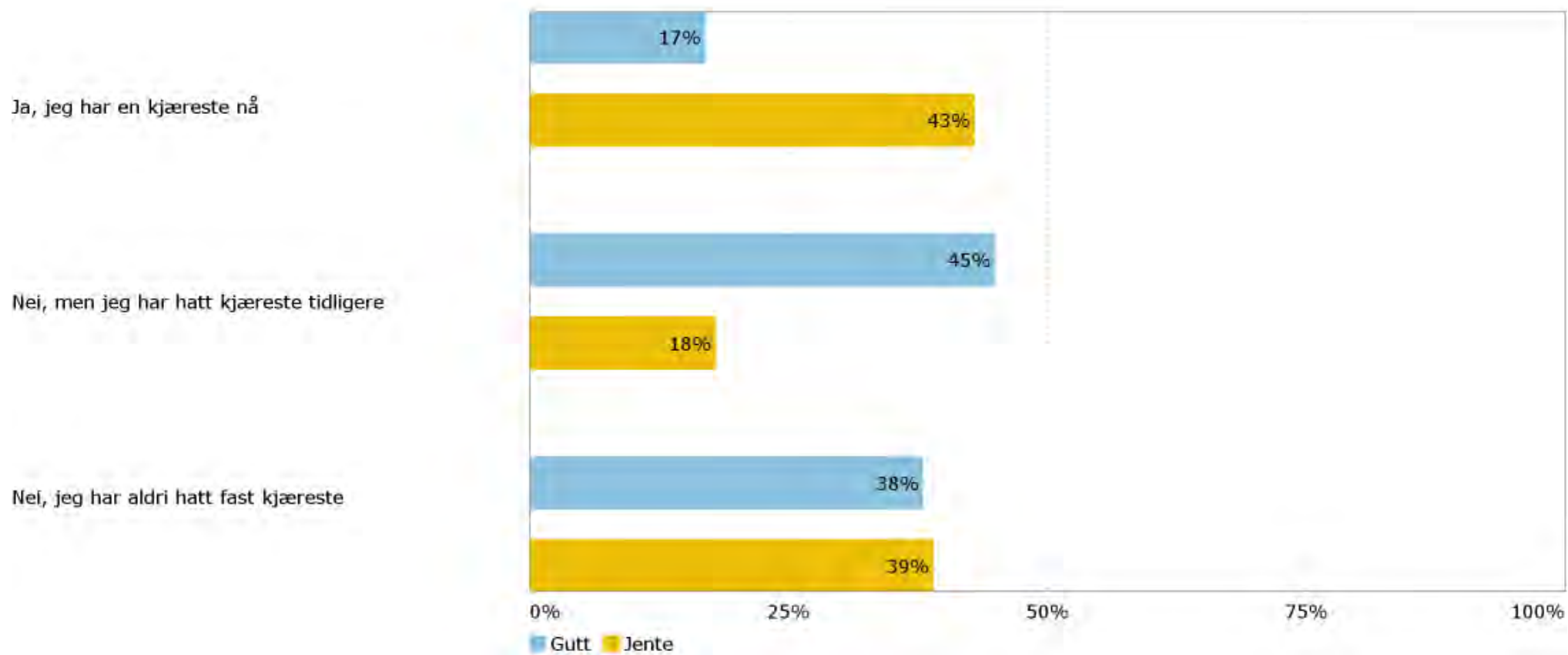
Antall svar 69



Kjæreste

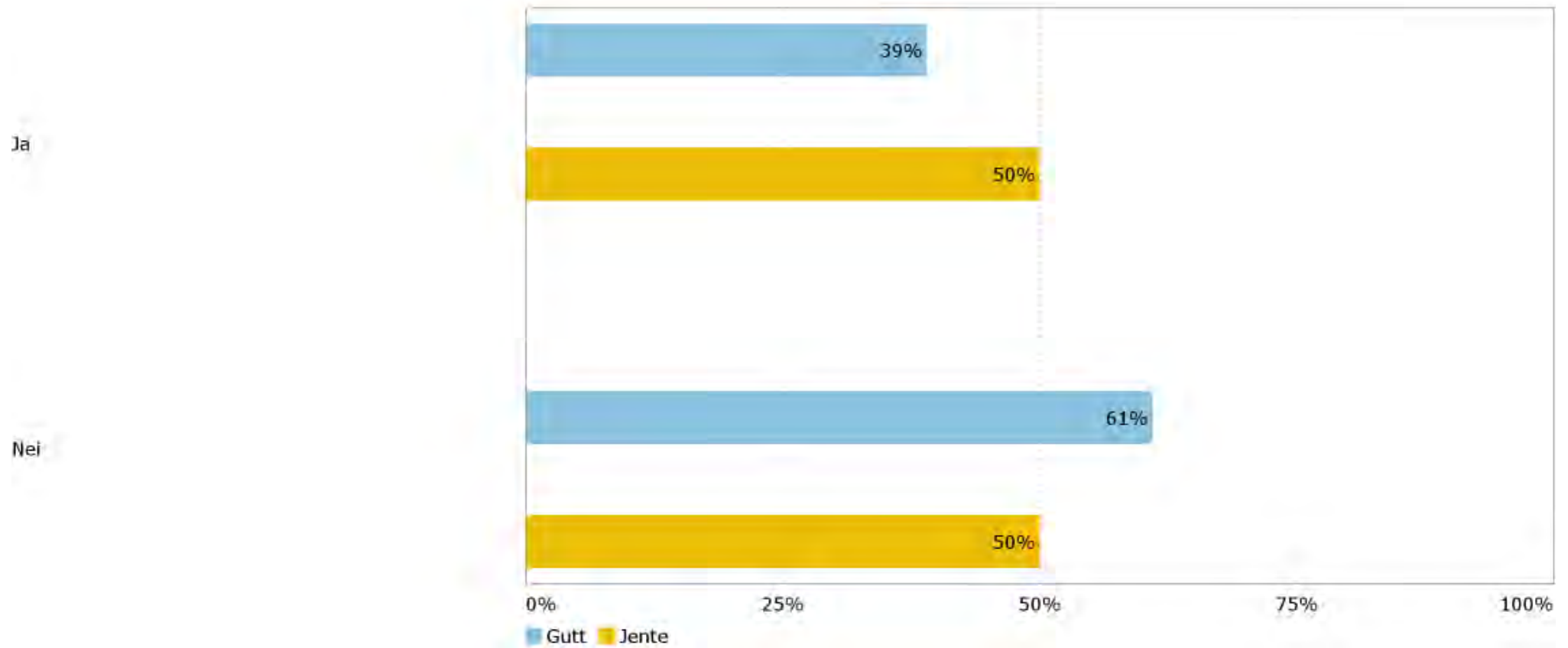
Har du fast kjæreste?

Antall svar 70



Har du hatt samleie med noen (ligget sammen)?

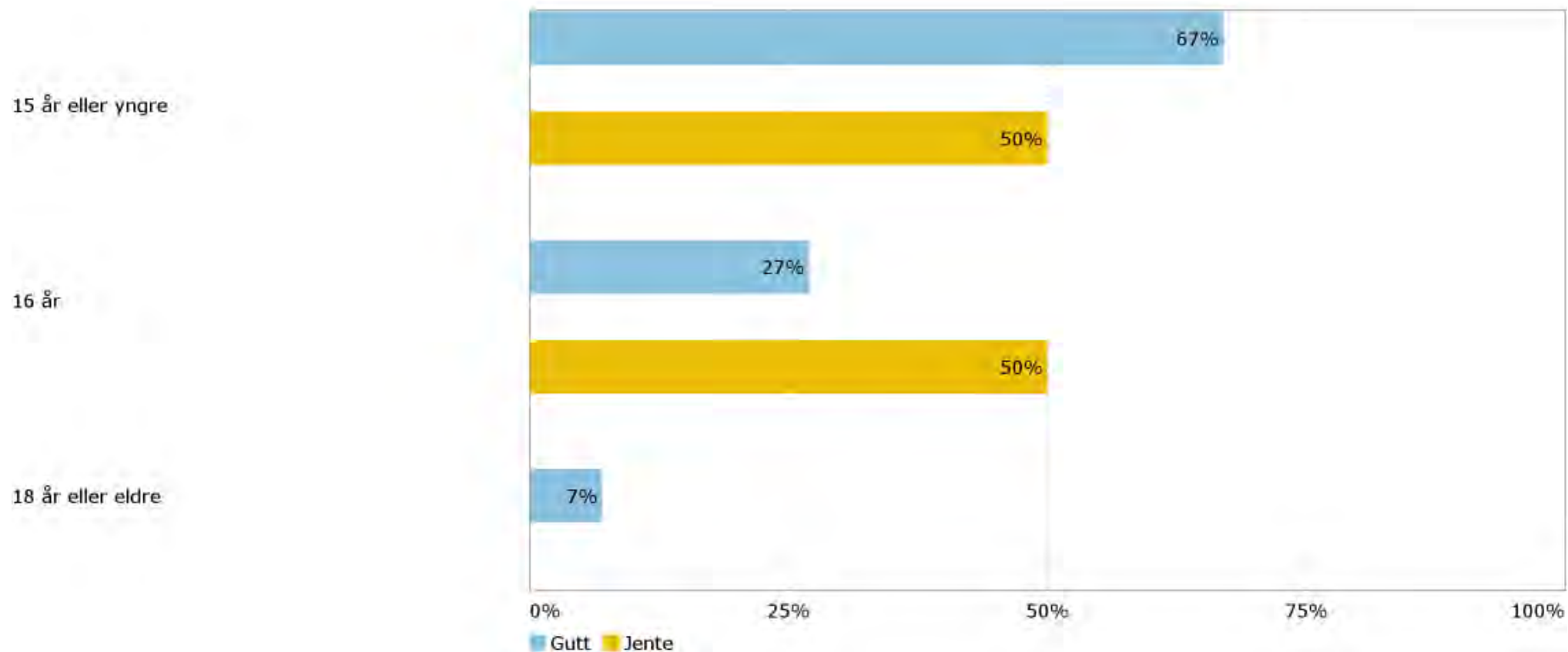
Antall svar 69



Hvor gammel var du da du hadde samleie første gangen?

Spørsmålene er bare stilt til de som har svart at de har hatt samleie.

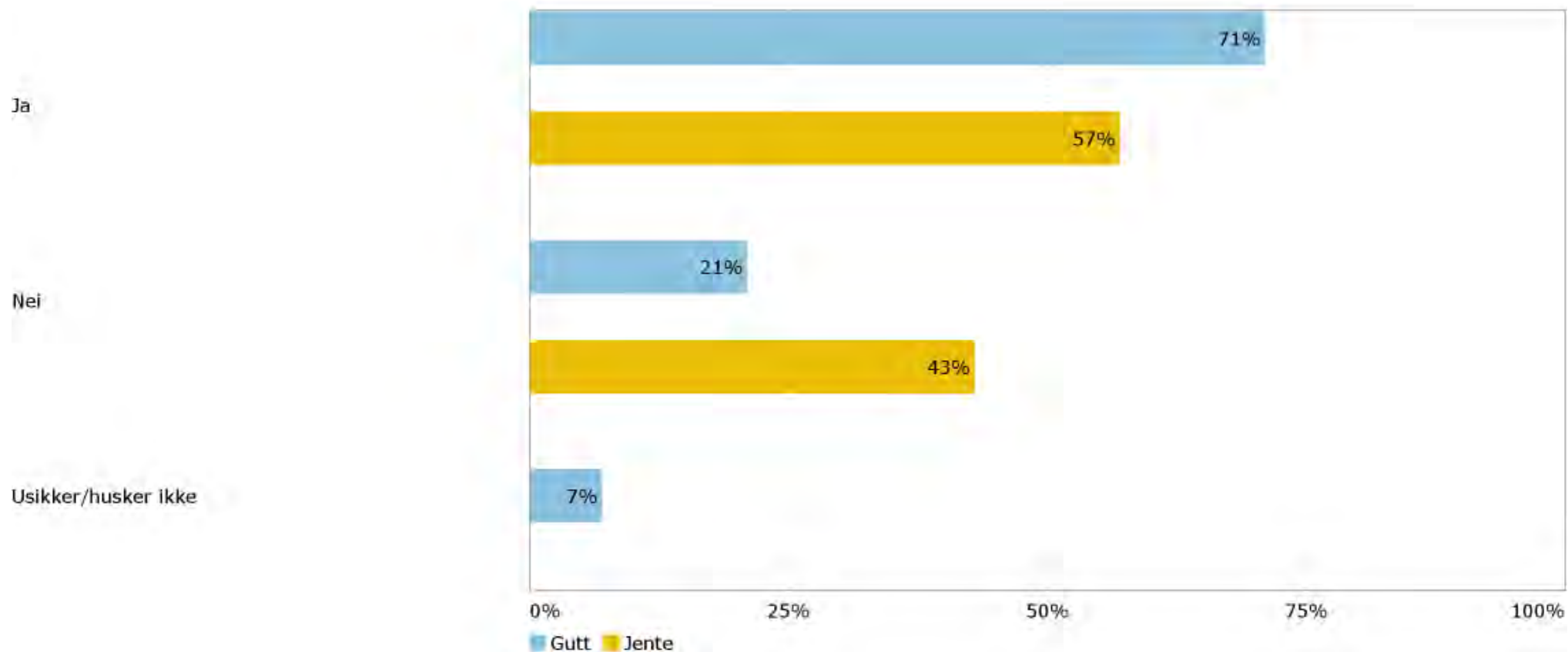
Antall svar 29



Brukte dere prevensjon da du hadde samleie første gang?

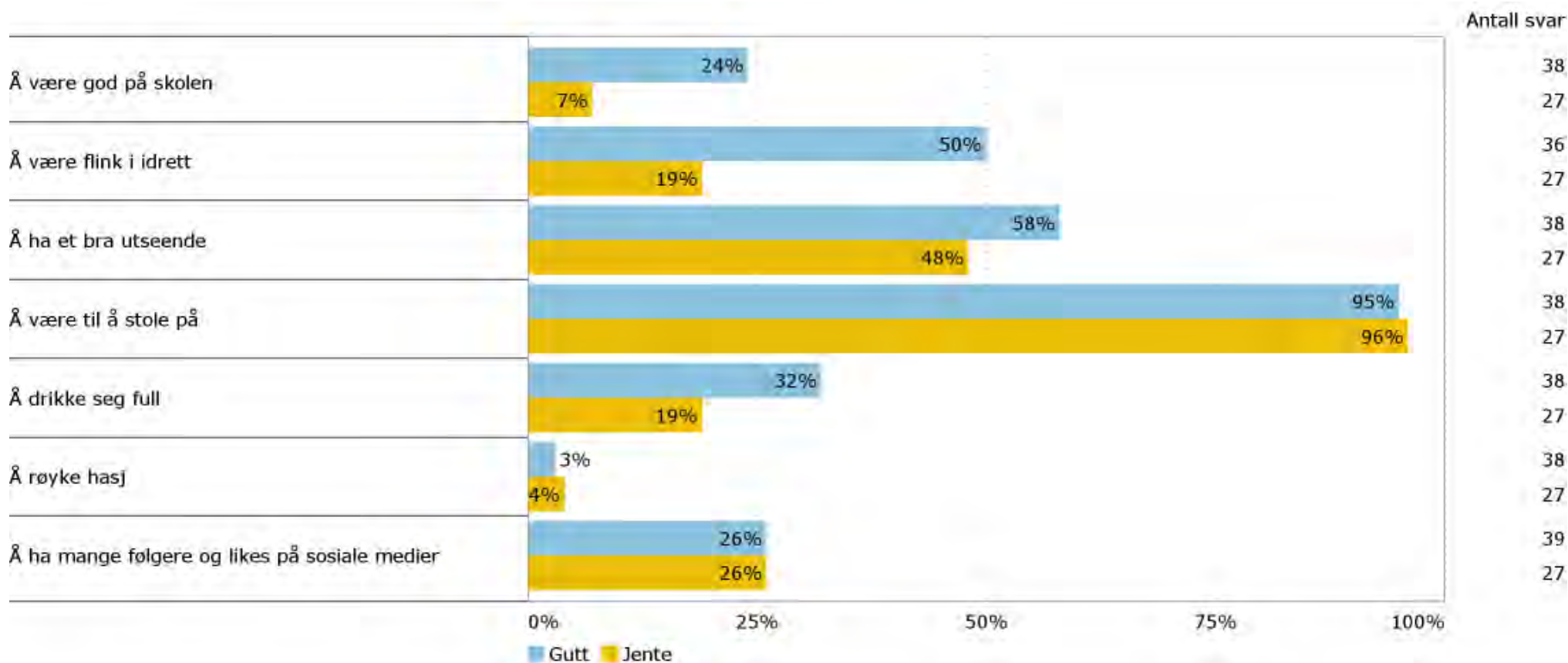
Spørsmålene er bare stilt til de som har svart at de har hatt samleie.

Antall svar 28



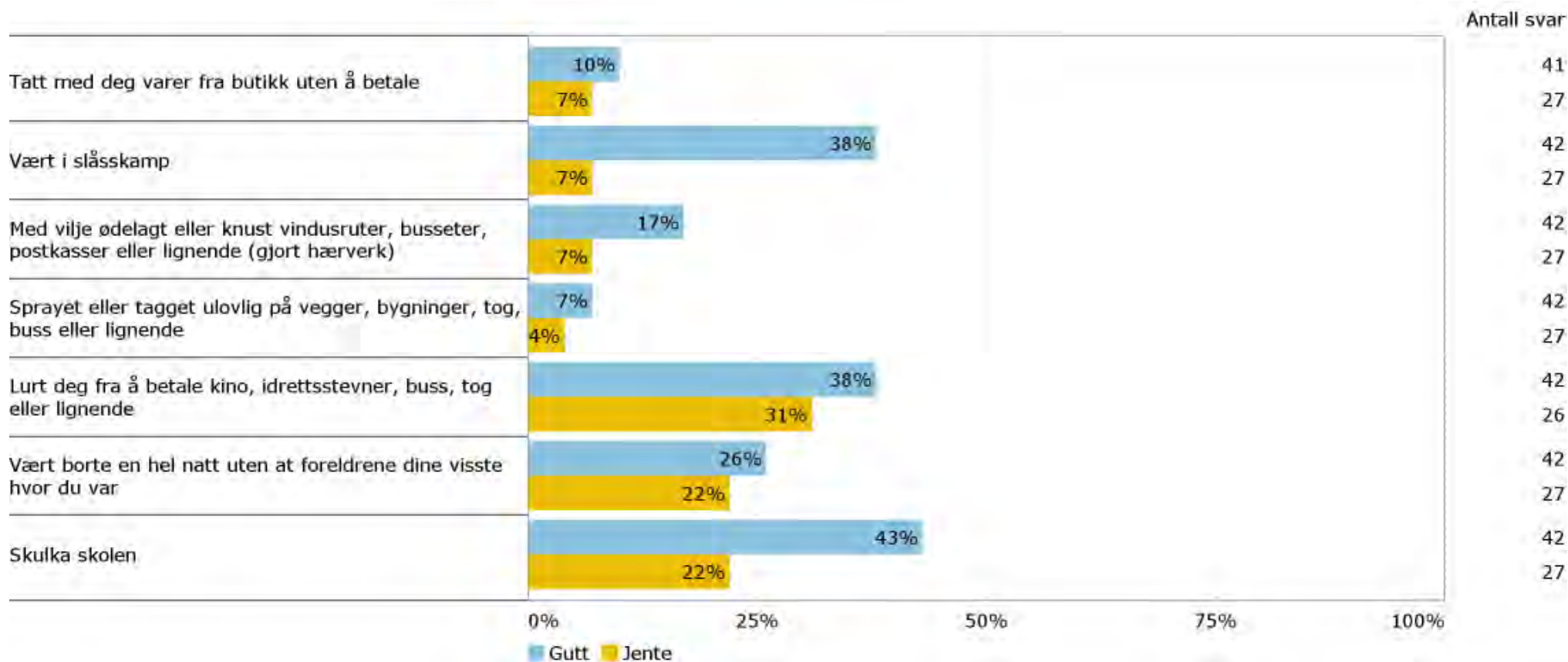
Status i vennemiljøet

Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø? (Prosentandel som har svart 'øker statusen mye' eller 'øker statusen litt')



Regelbrudd

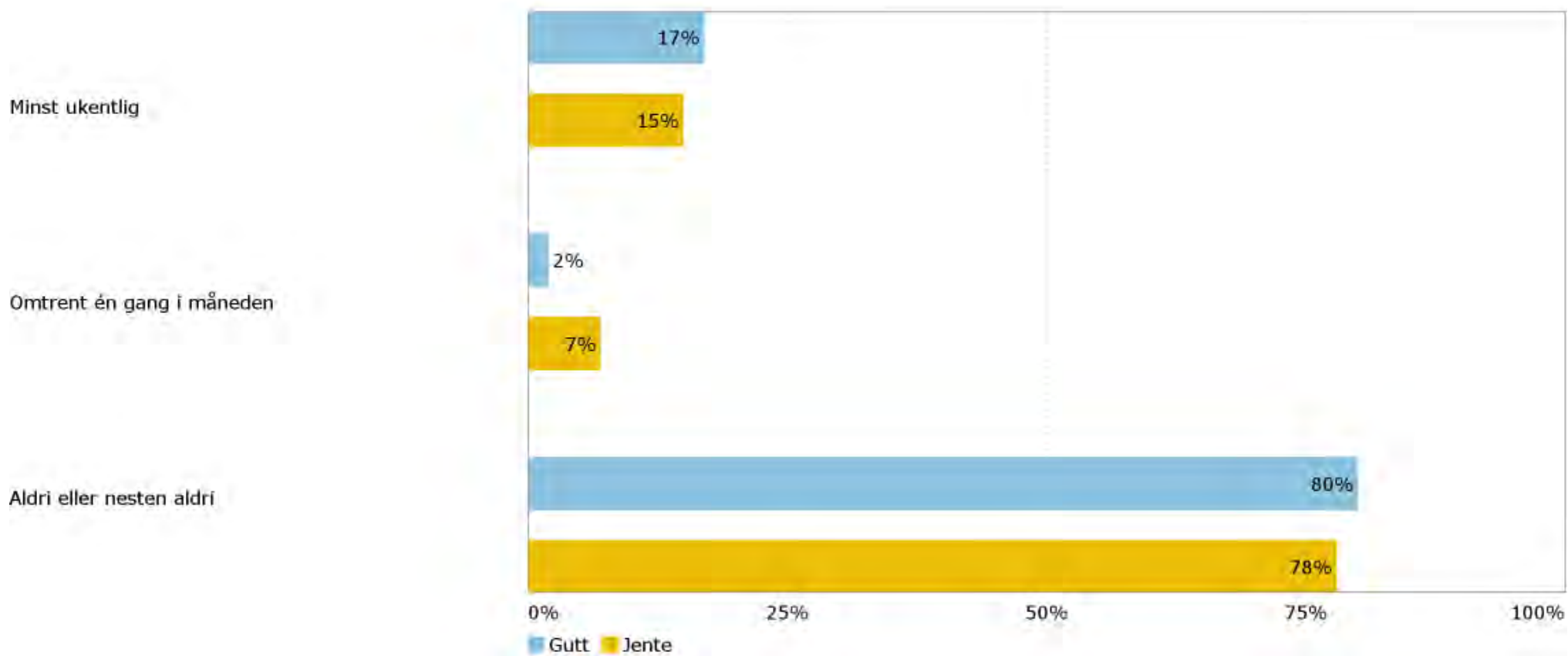
Hvor mange ganger har du vært med på, eller gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

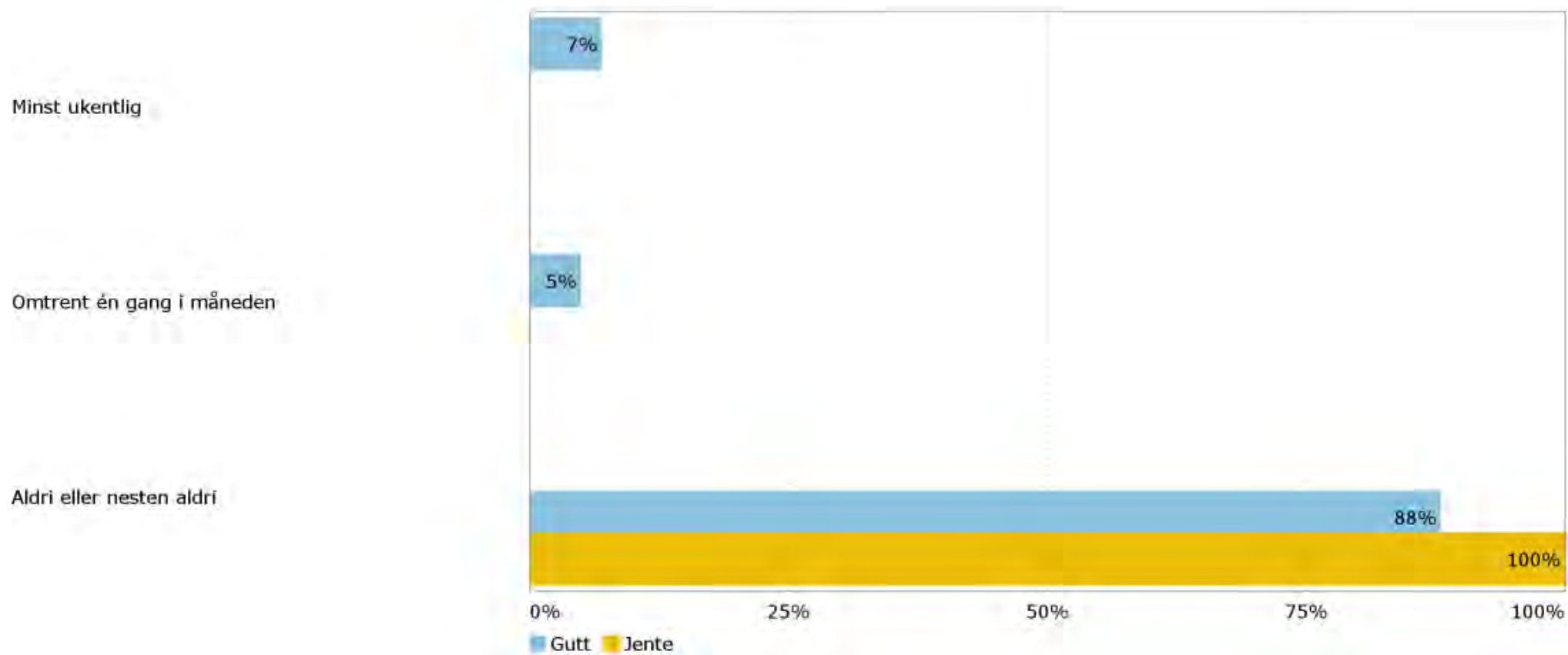
Antall svar 68



Mobbing

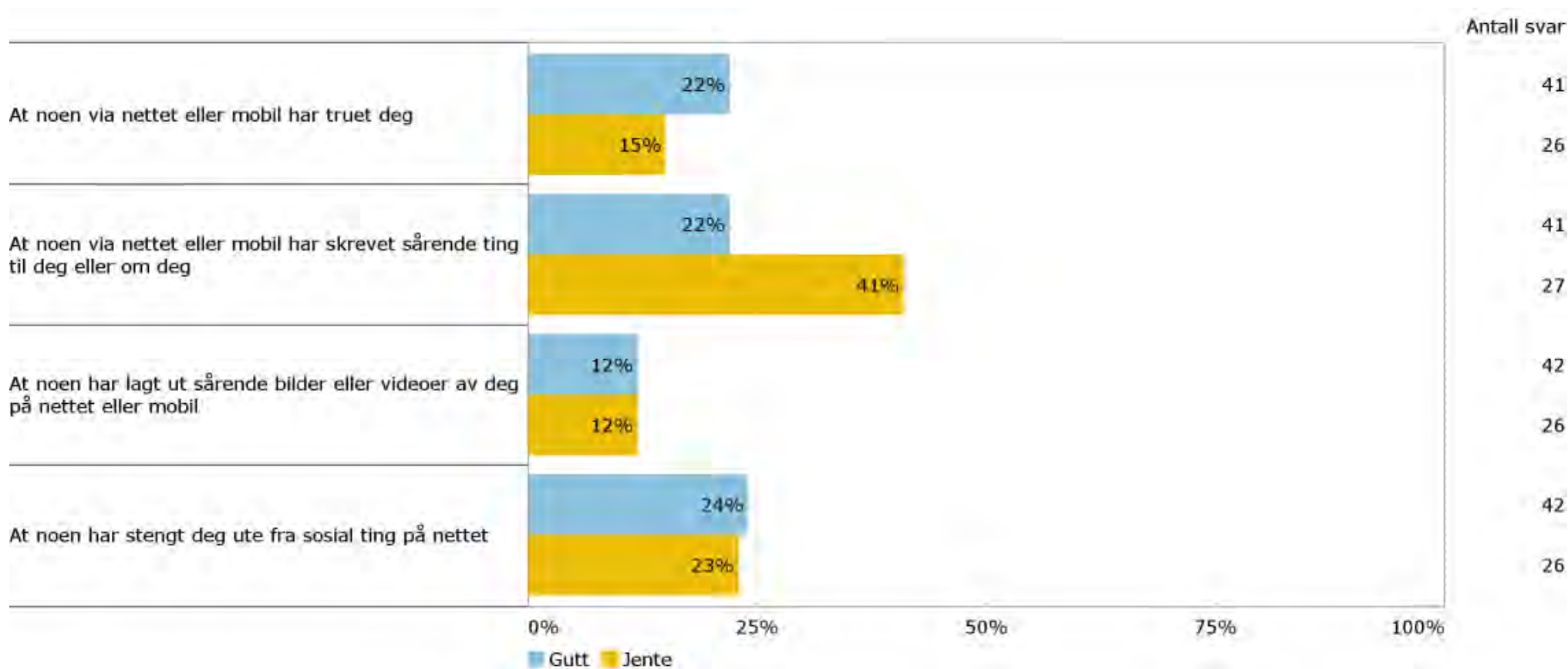
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Antall svar 68

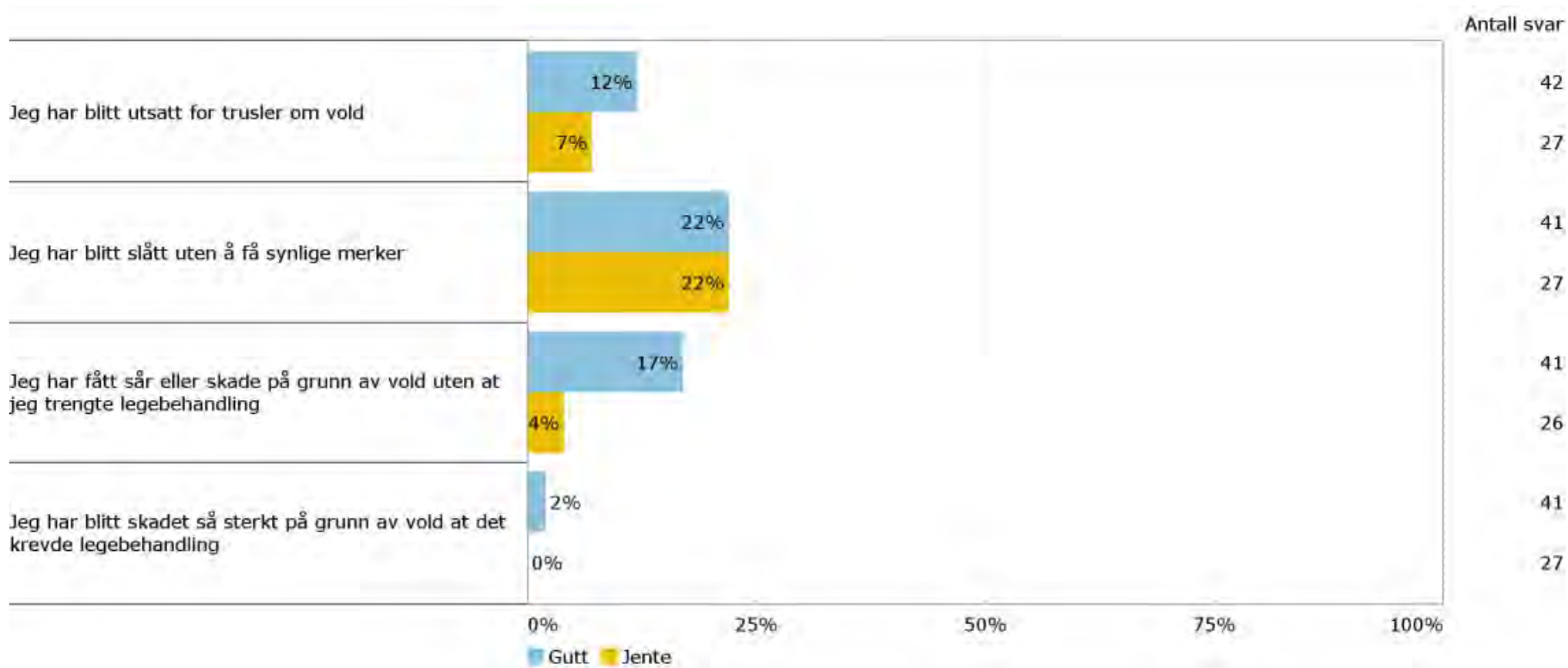


Negative opplevelser på nettet/mobil

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

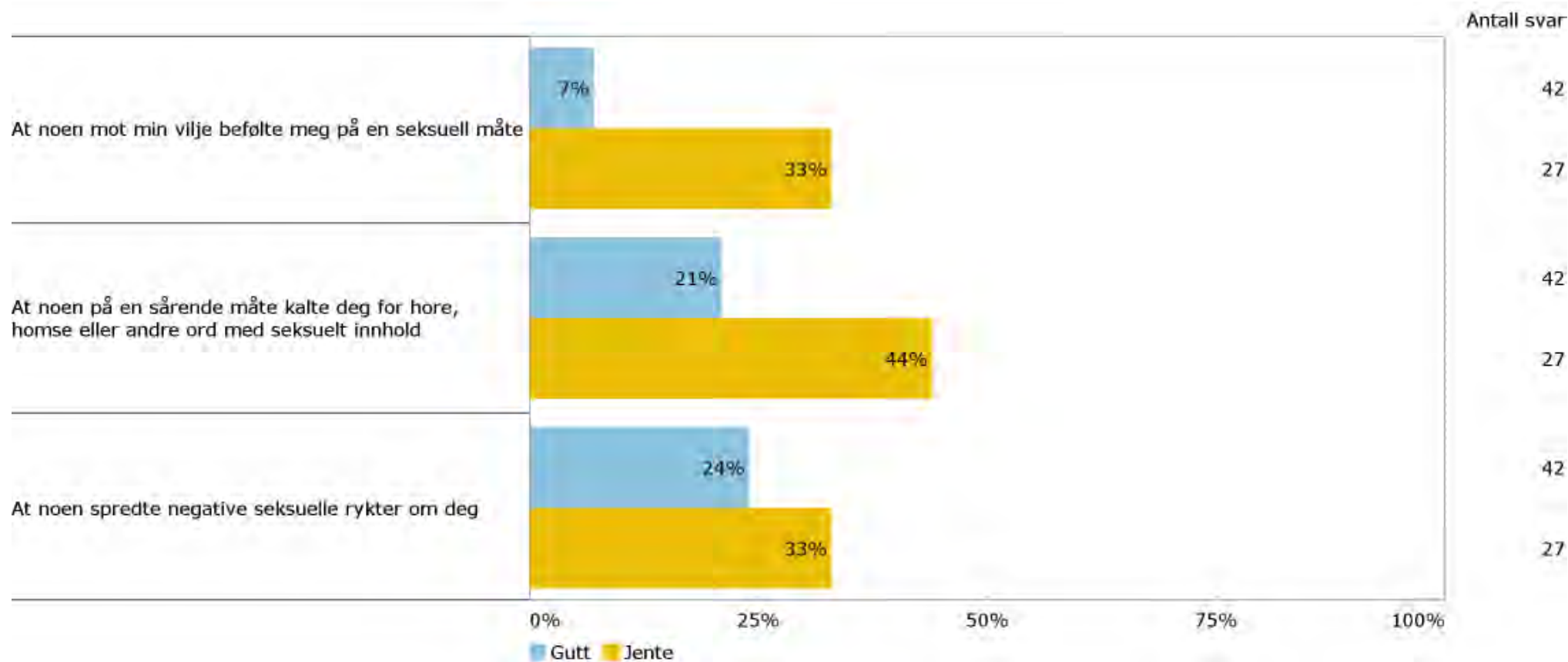


Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Seksuell trakassering

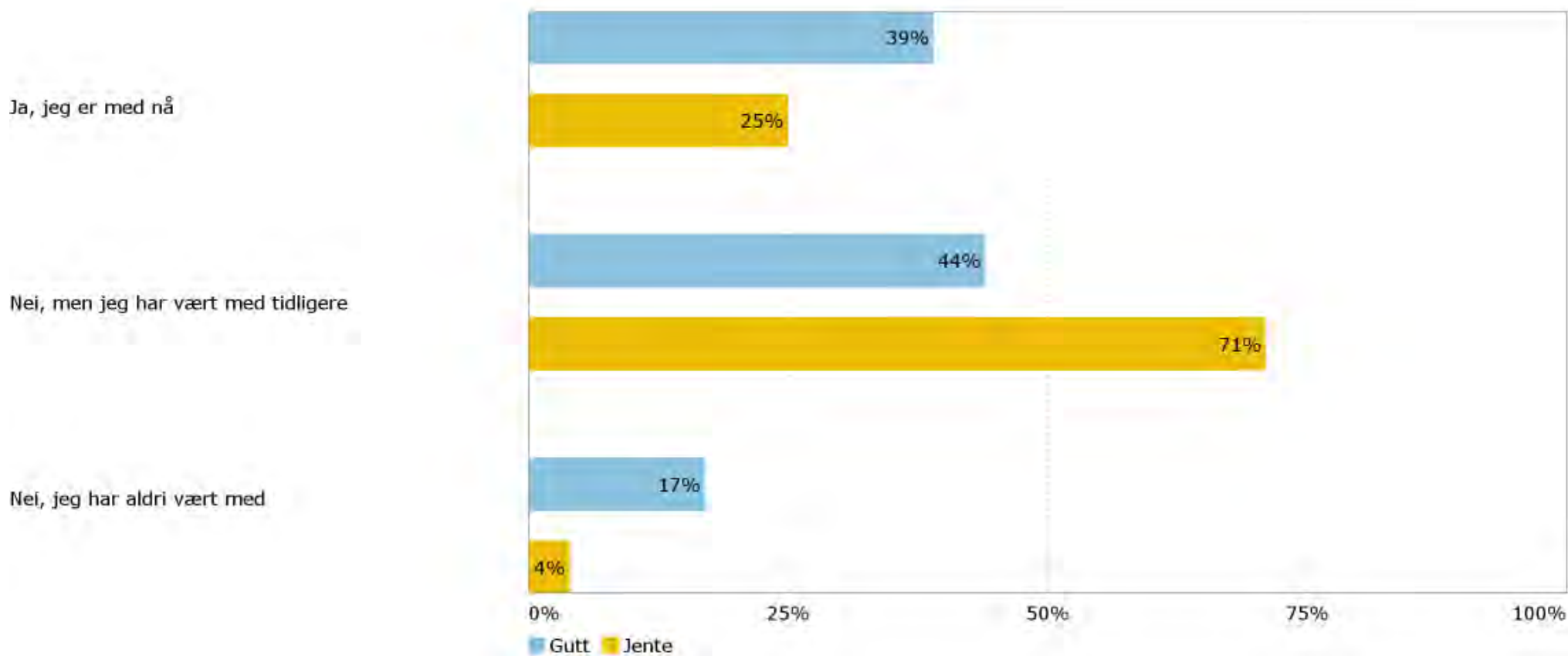
Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det dette på en måte som du absolutt ikke likte? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Faste fritidsaktiviteter

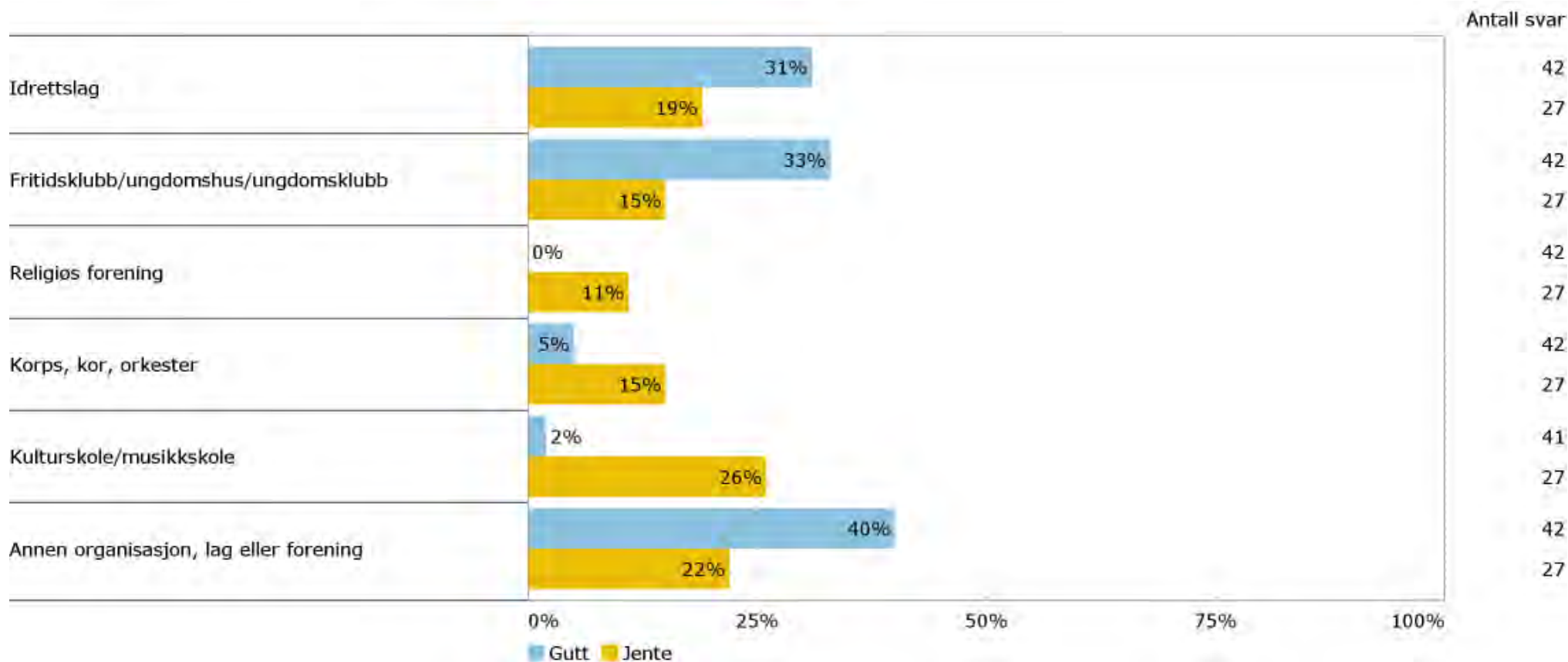
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

Antall svar 69



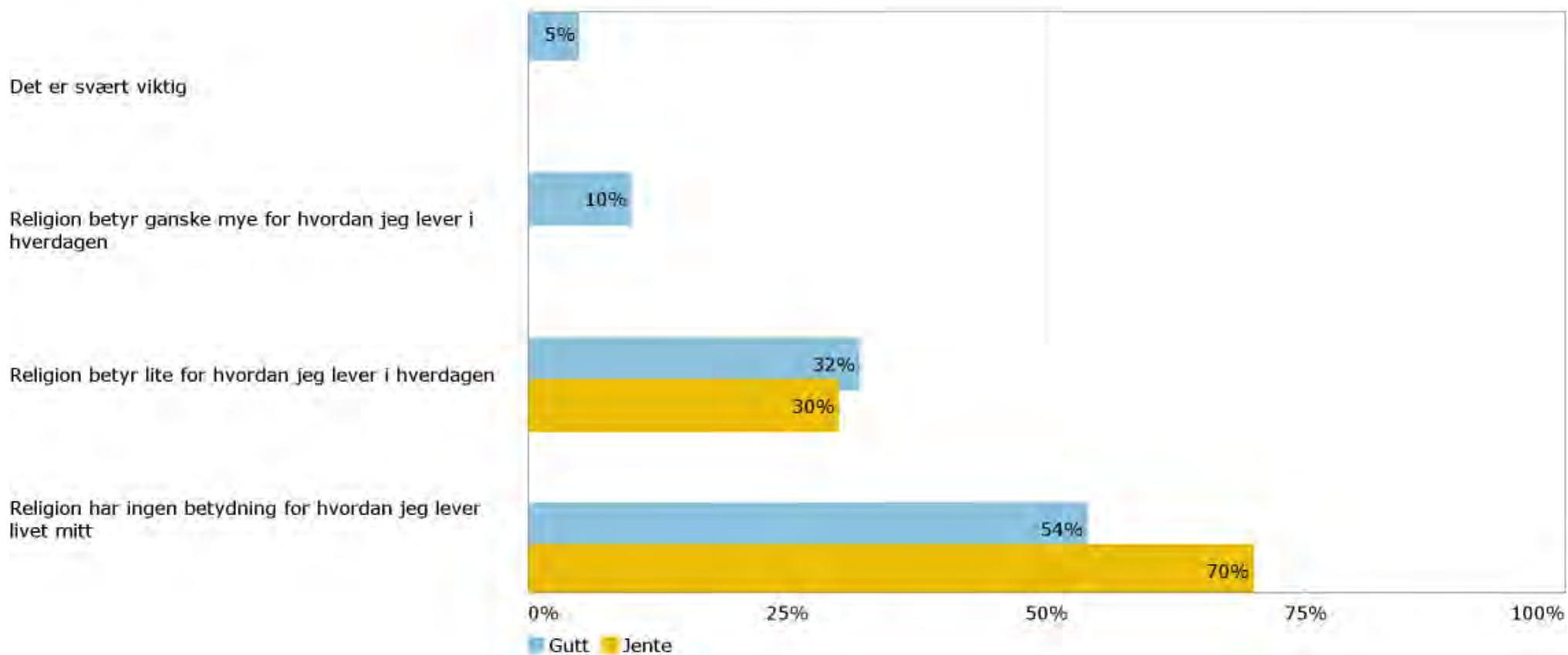
Faste fritidsaktiviteter

Hvor mange ganger den siste måneden har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



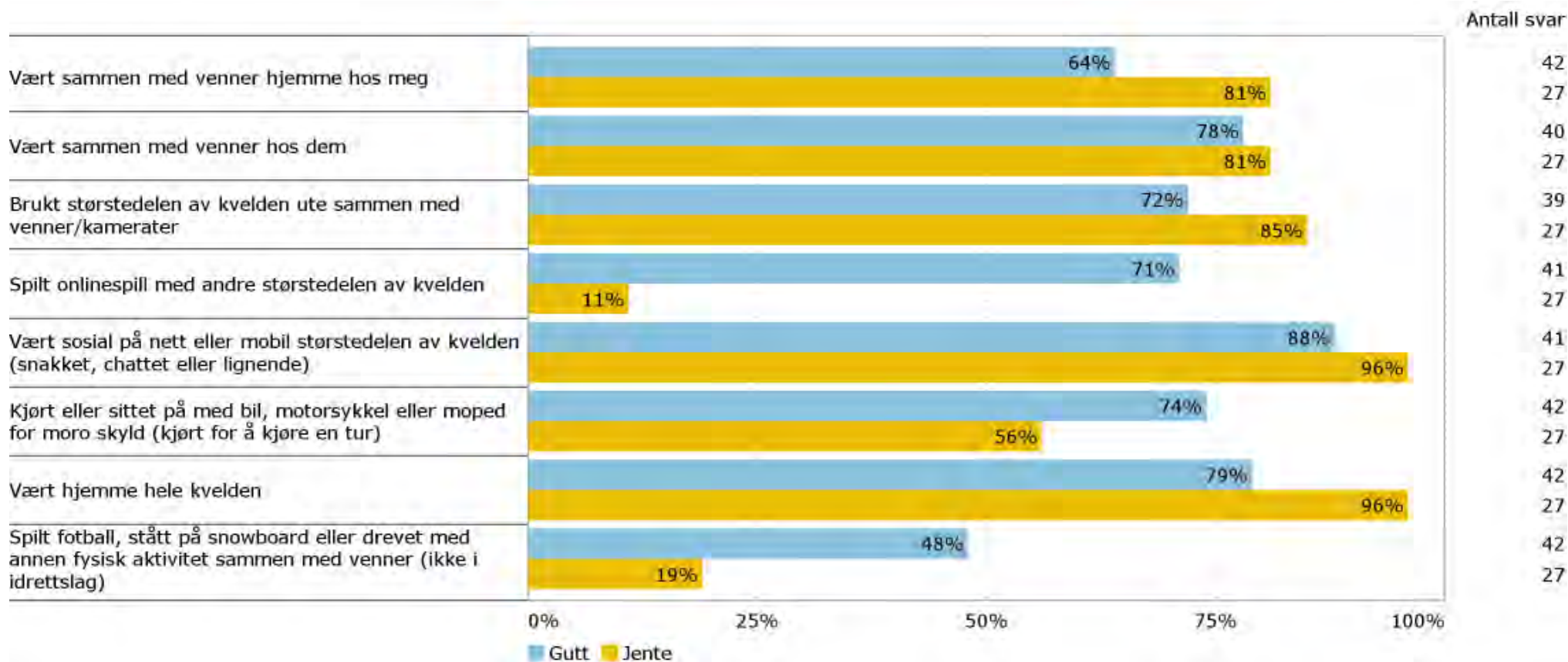
Hvor mye betyr religion for hvordan du lever livet ditt til daglig?

Antall svar 68

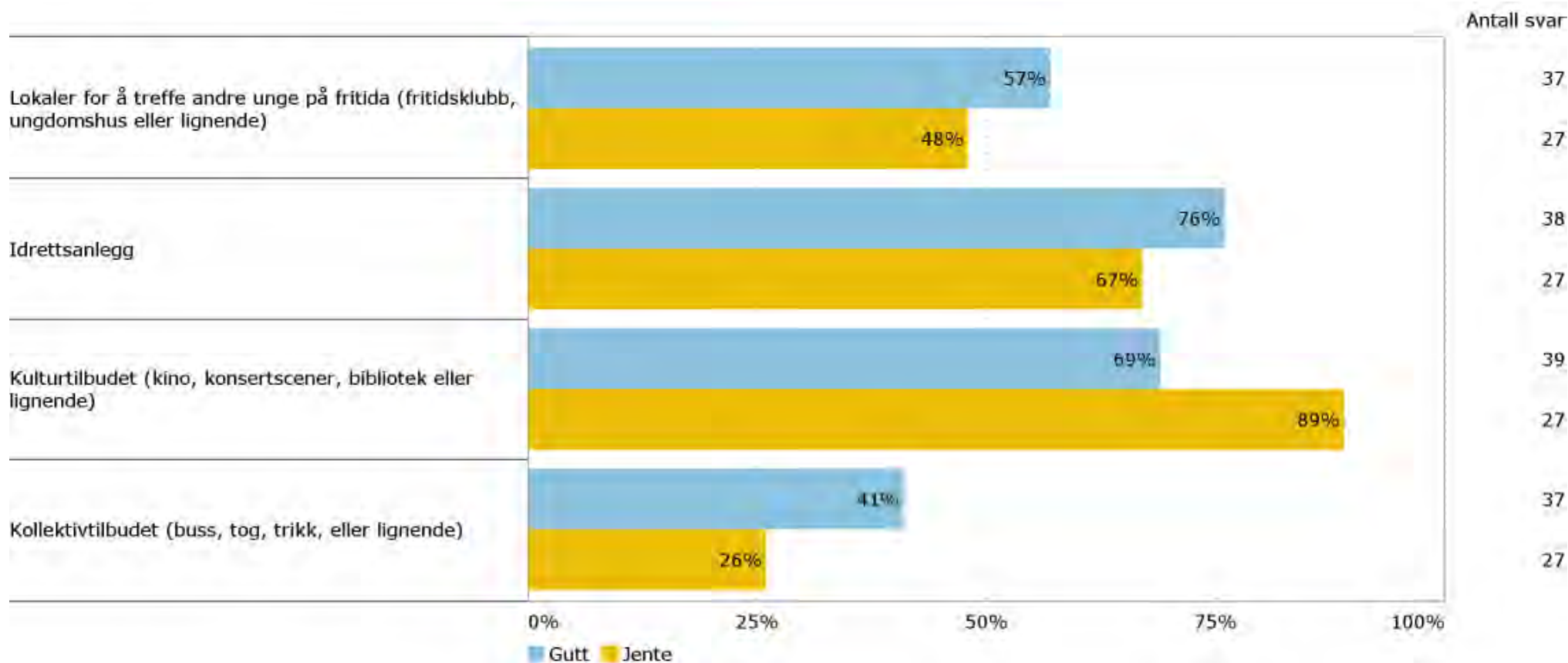


Fritidsaktiviteter

Her blir det nevnt en del aktiviteter som du kan bruke fritida di til. Tenk tilbake på den siste uka (de siste 7 dagene). Hvor mange ganger har du ... (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

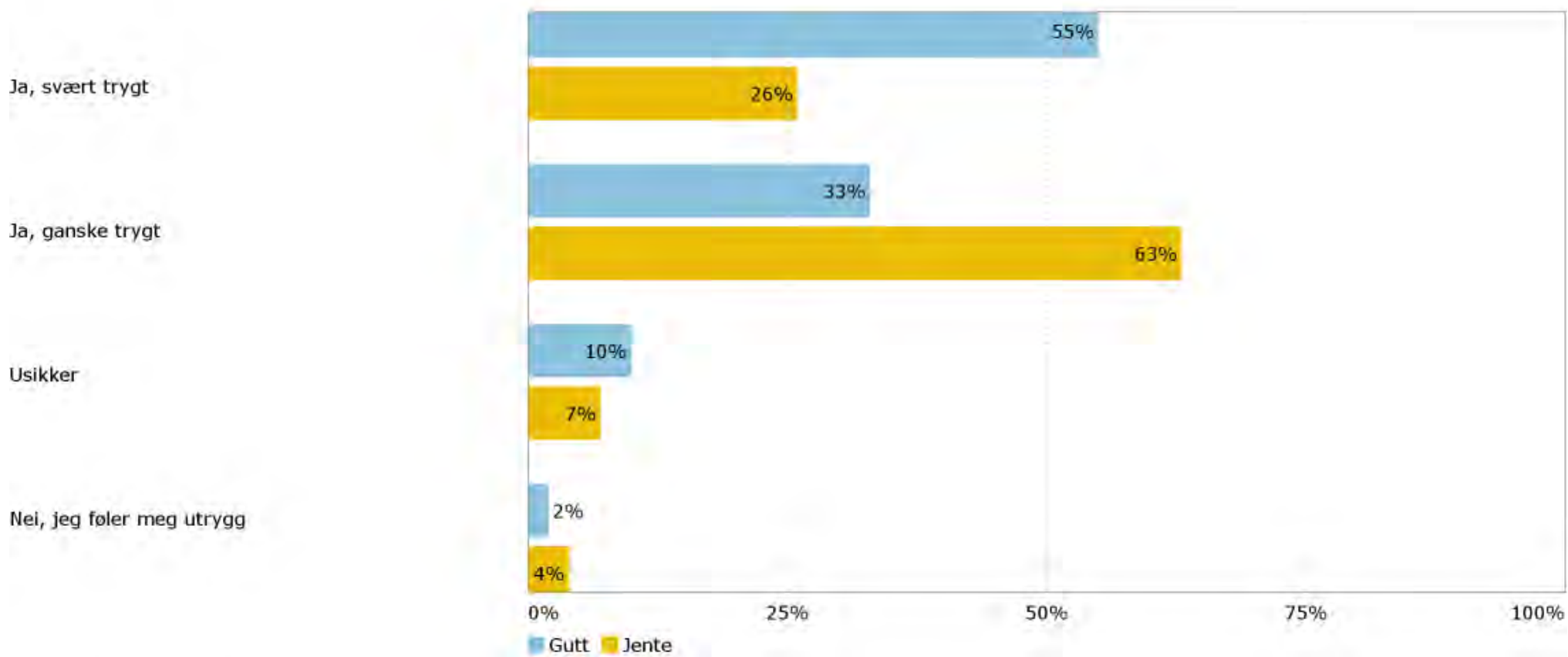


Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ... (Prosentandel som har svart 'svært bra' eller 'nokså bra')



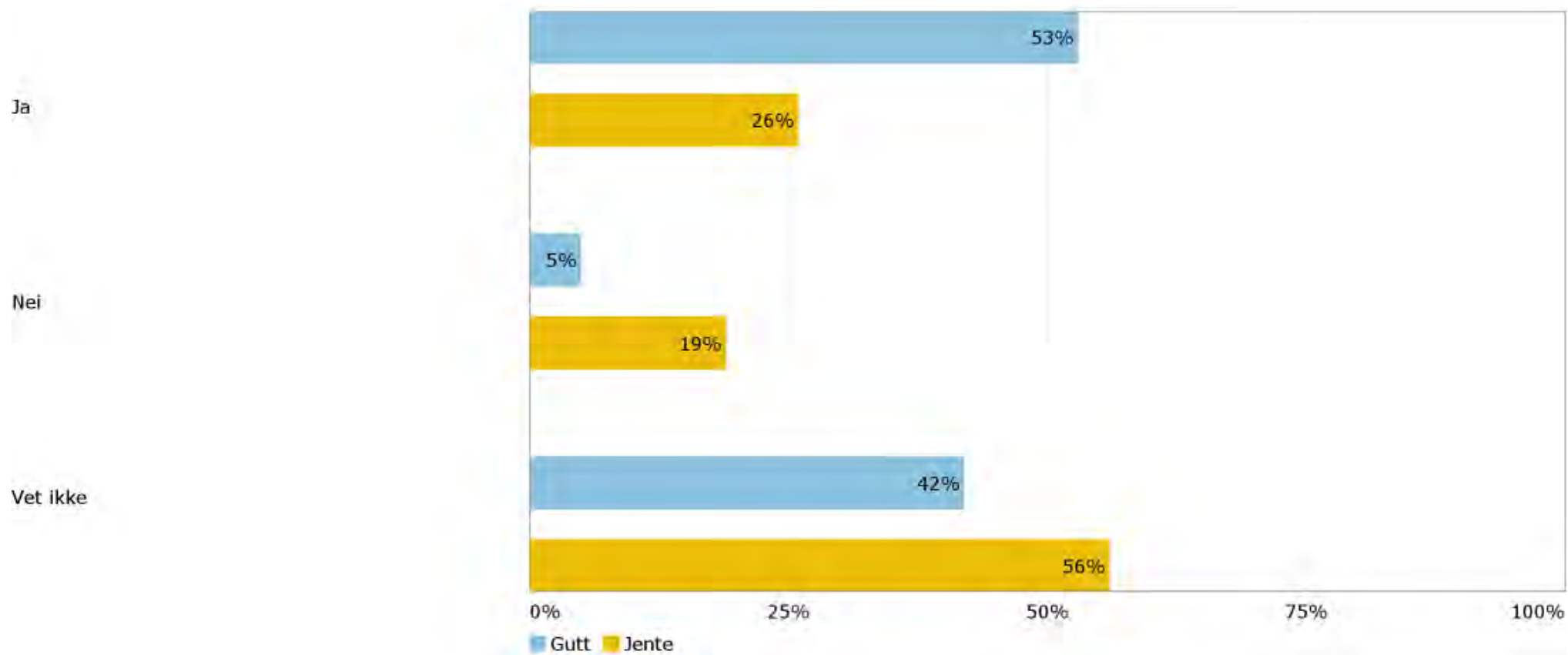
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?

Antall svar 69



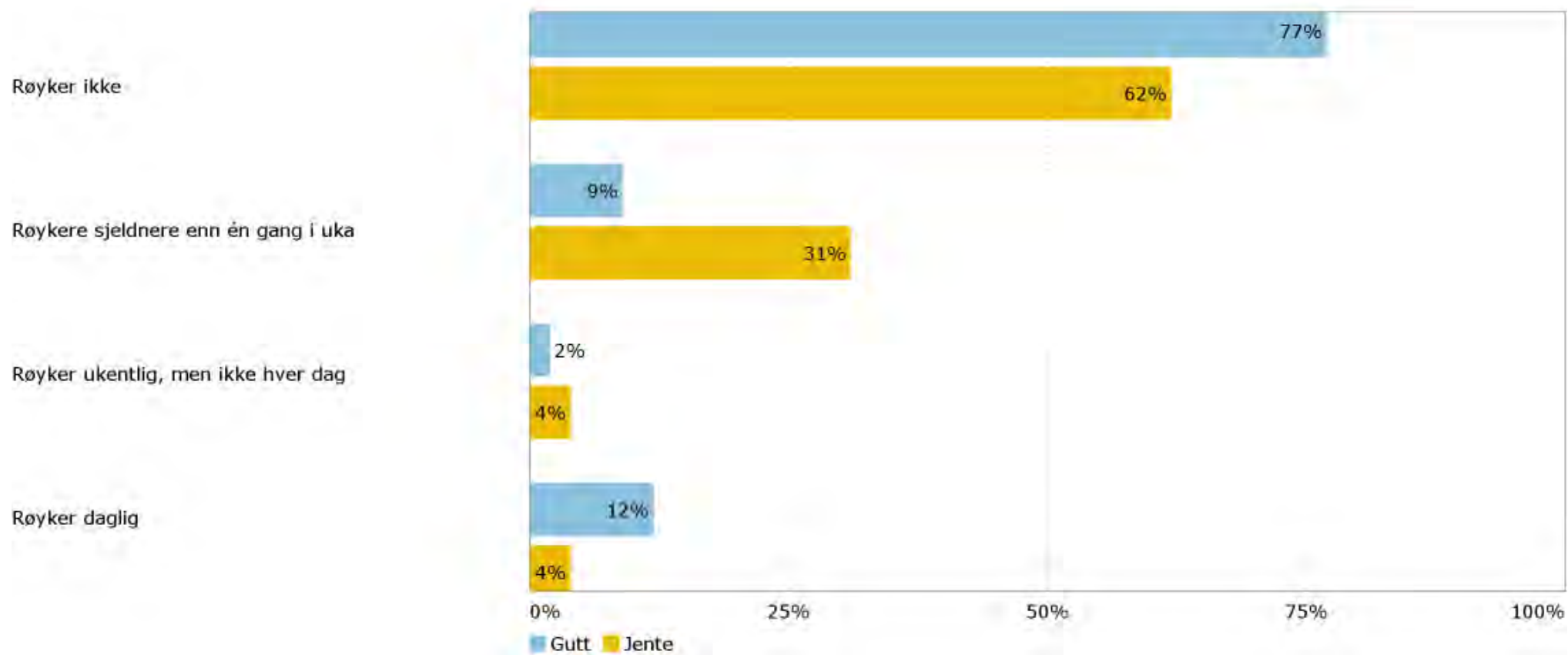
Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?

Antall svar 70



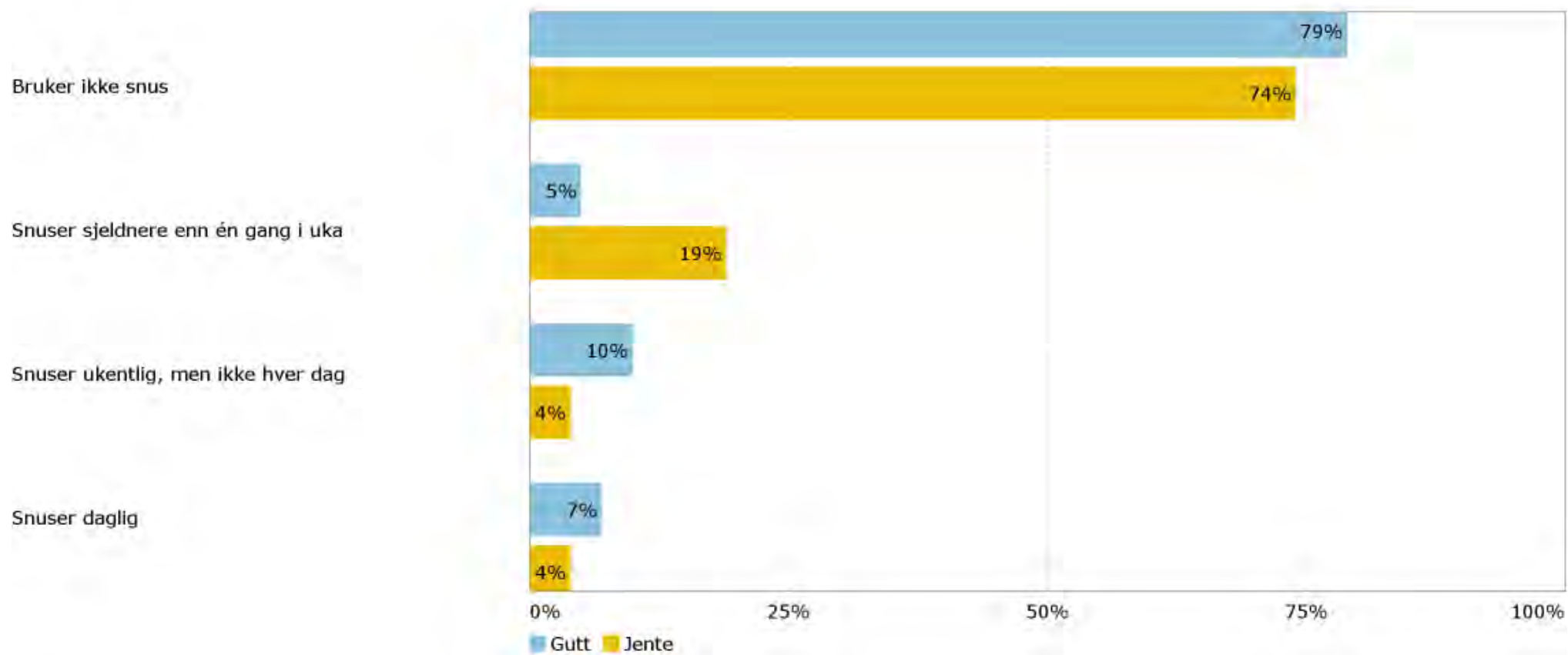
Tobakk

Røyker du?
Antall svar 69



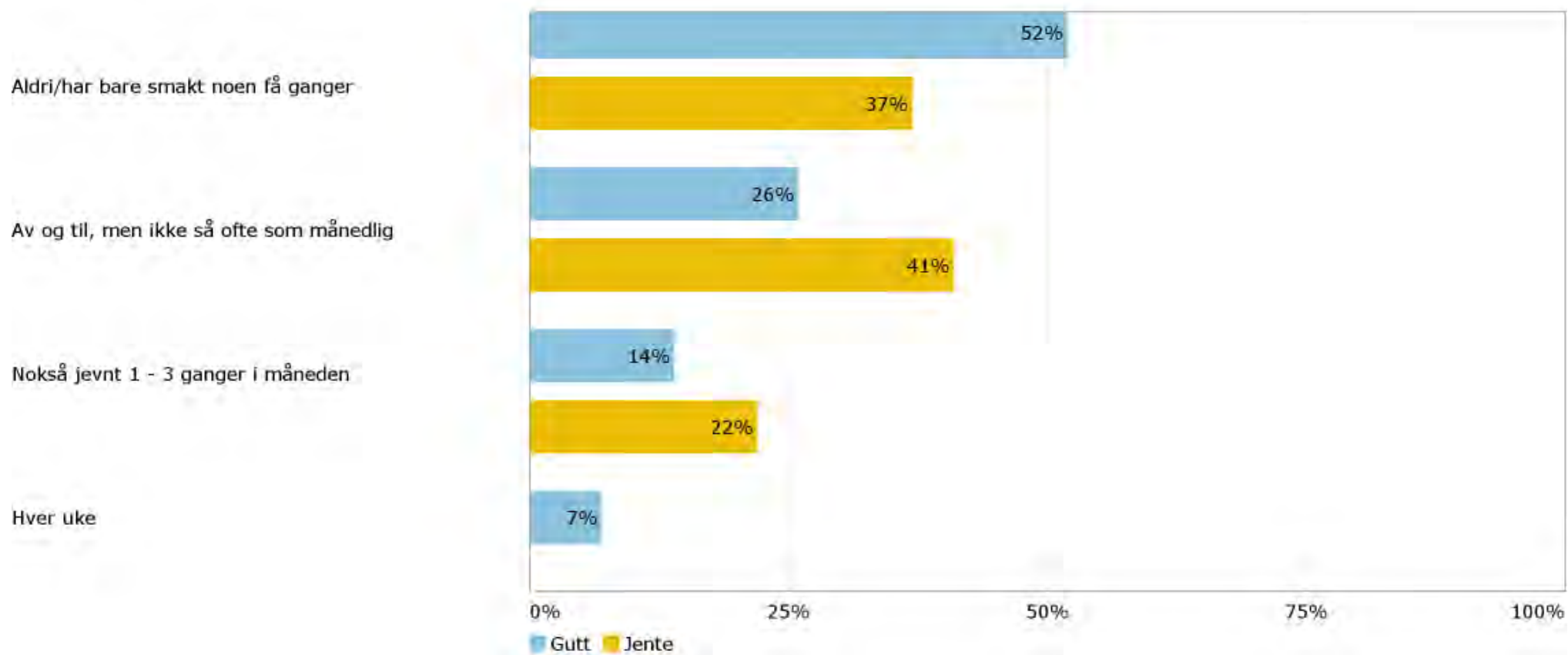
Bruker du snus?

Antall svar 69



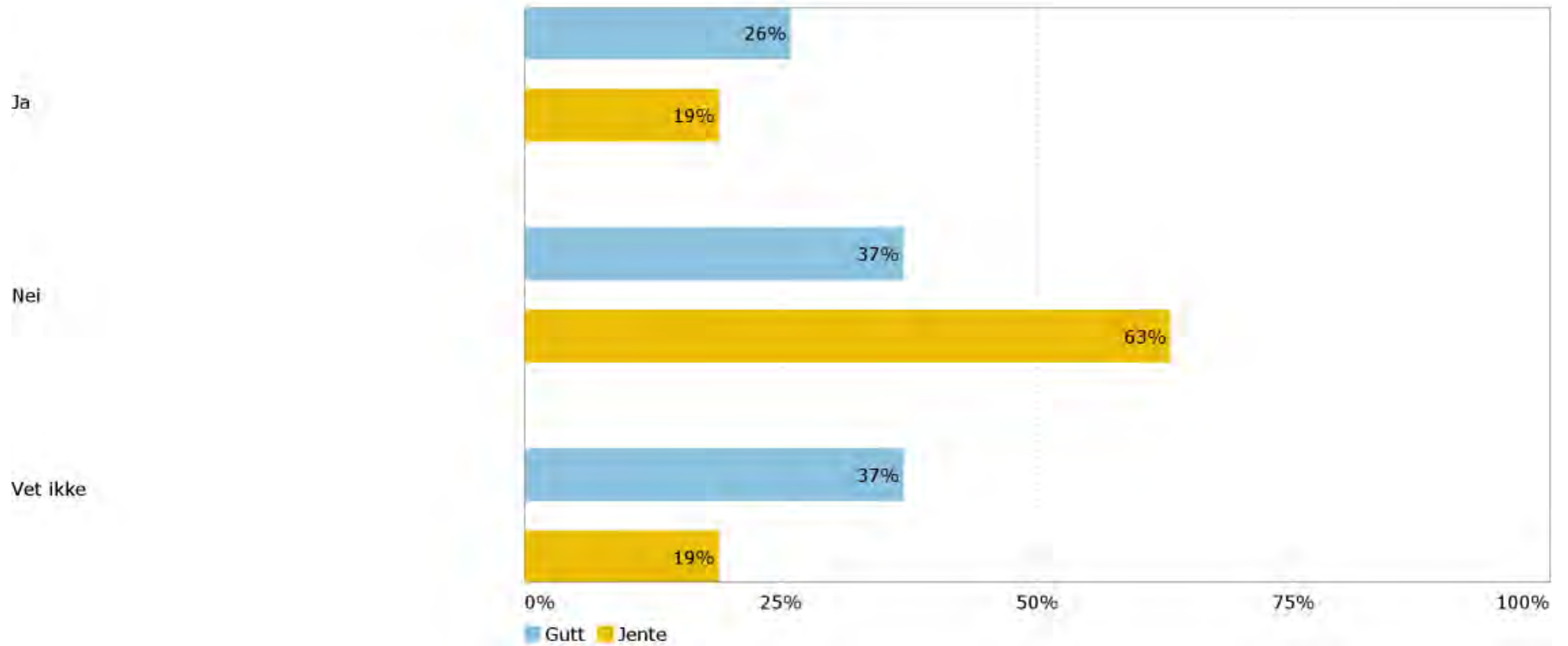
Hender det at du drikker noen form for alkohol?

Antall svar 69



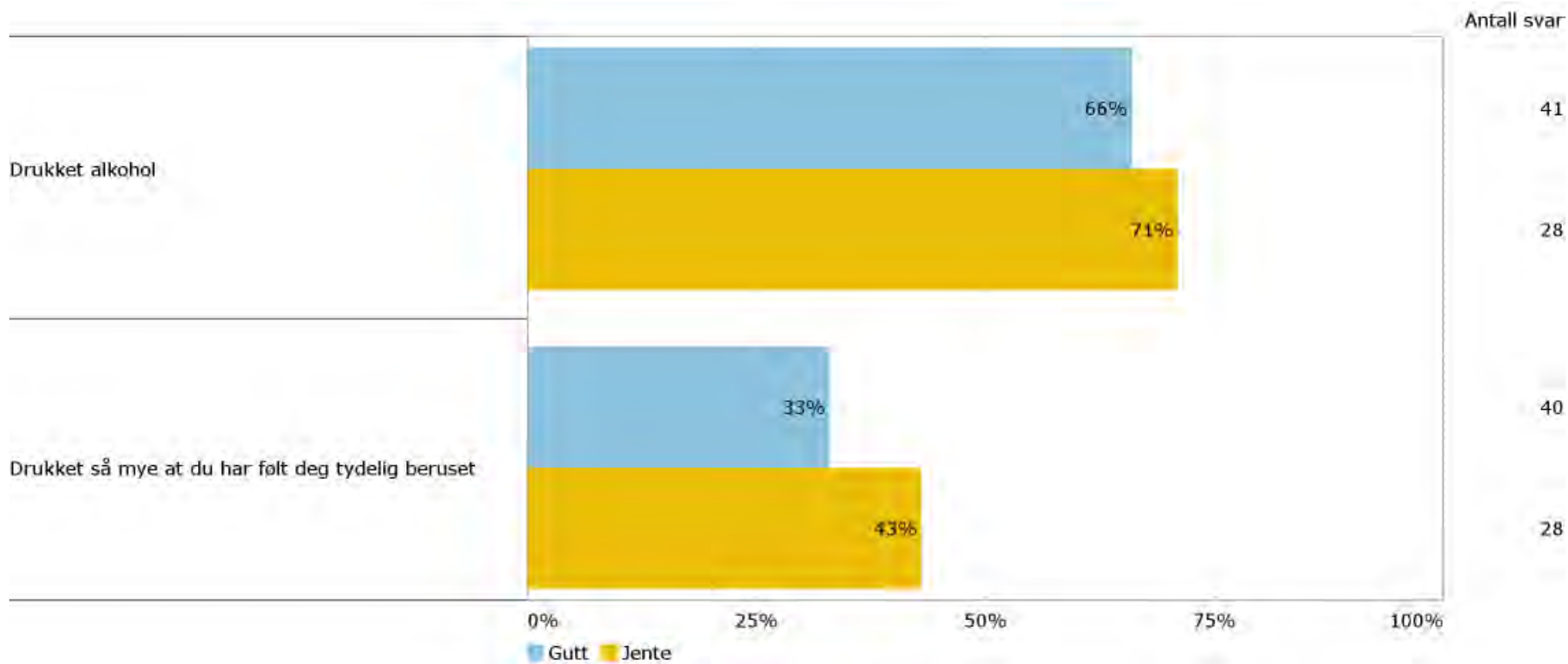
Får du lov til å drikke alkohol av foreldrene dine?

Antall svar 70



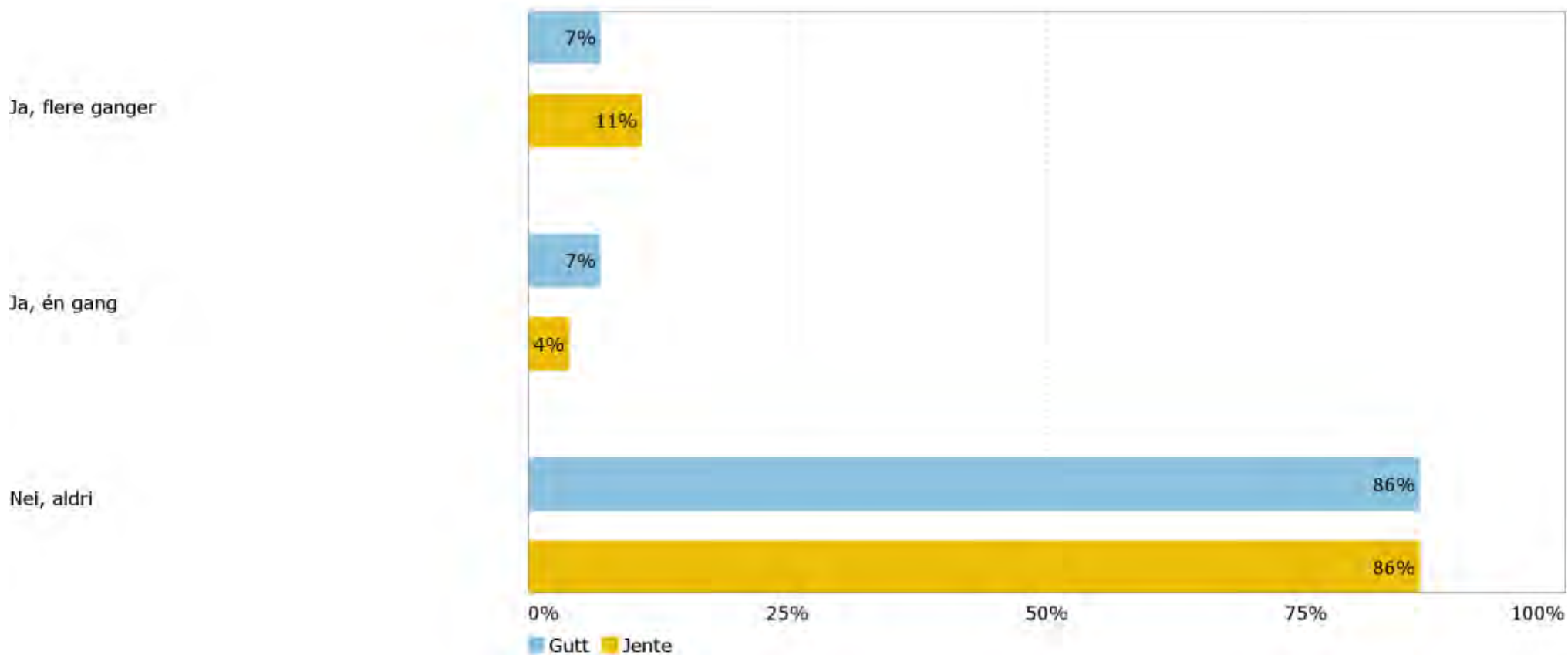
Rusmidler

Hvor mange ganger har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



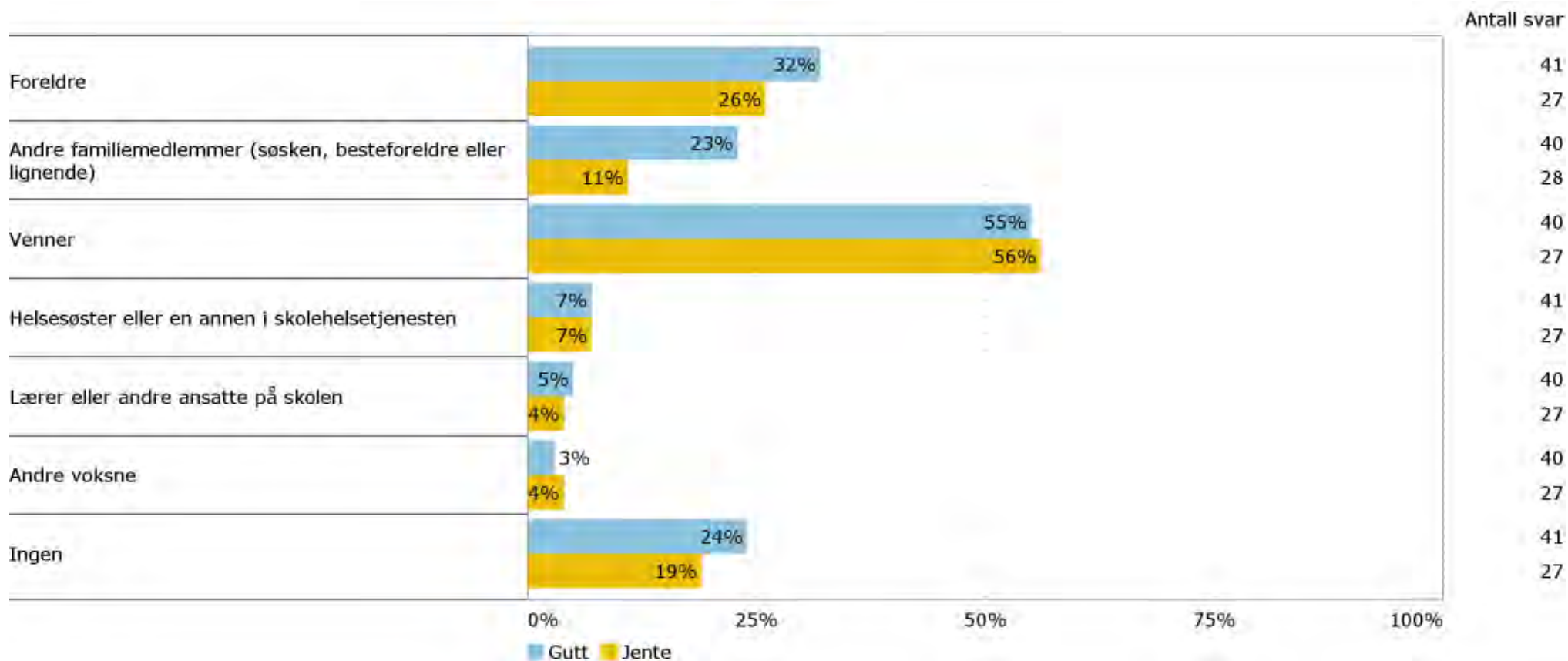
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?

Antall svar 71



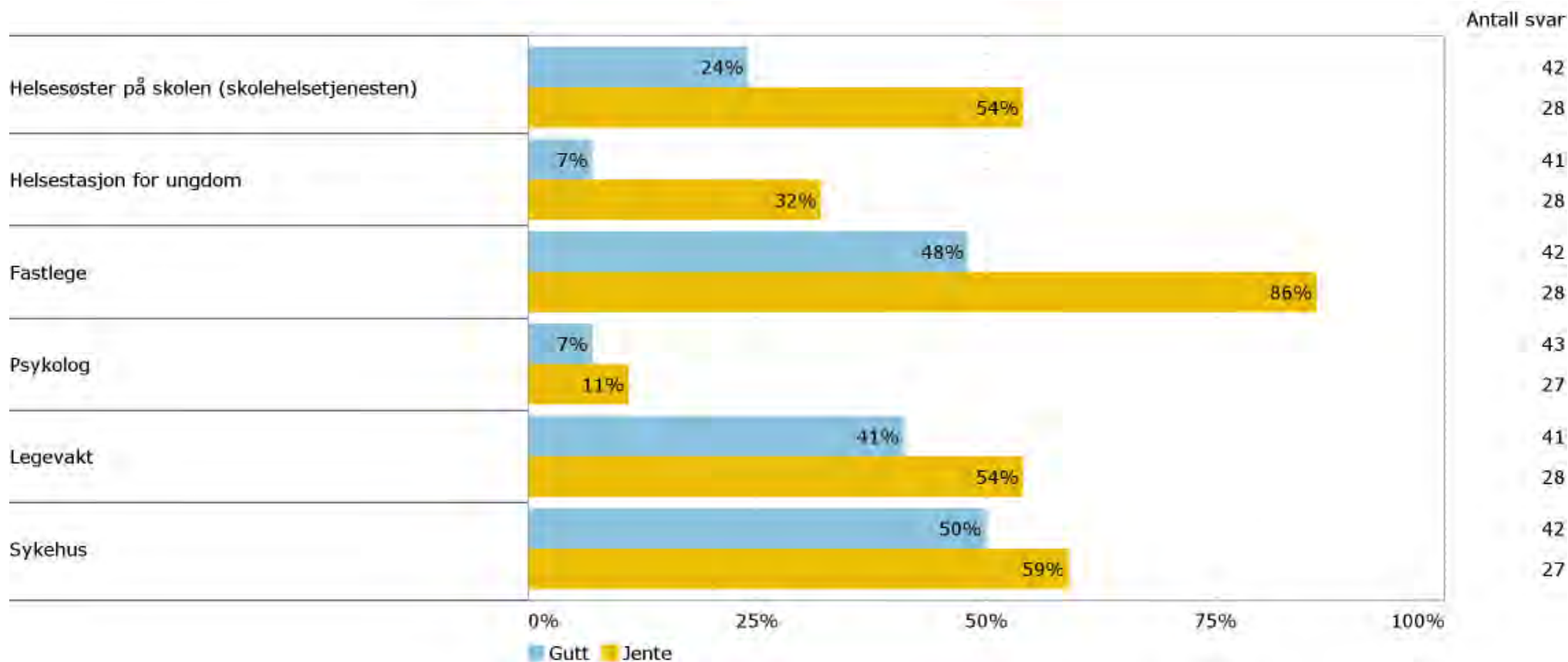
Nære relasjoner

Tenk deg at du har et personlig problem. Du føler deg utafør og trist og trenger noen å snakke med. Hvem ville du snakket med eller søkt hjelp hos? (Prosentandel som har svart 'helt sikkert')



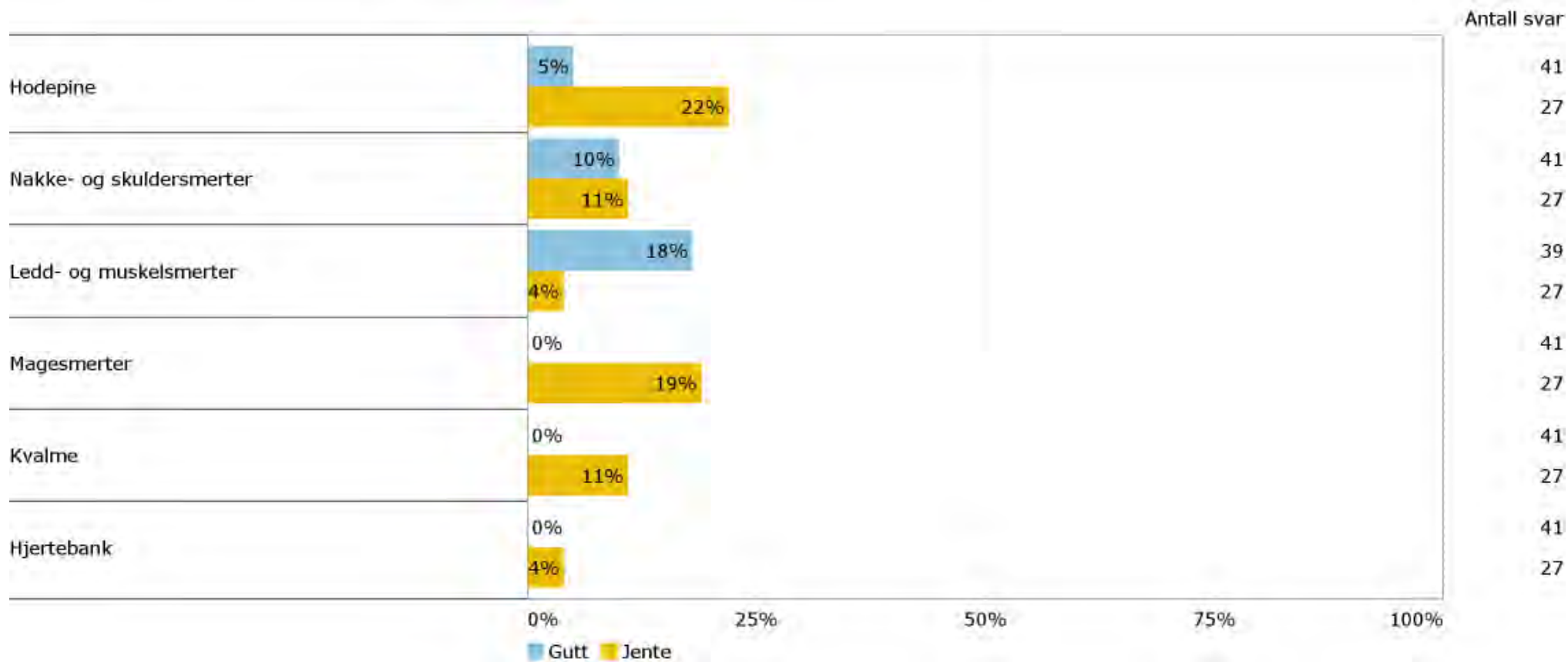
Helsetjenester

Hvor mange ganger har du brukt følgende helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



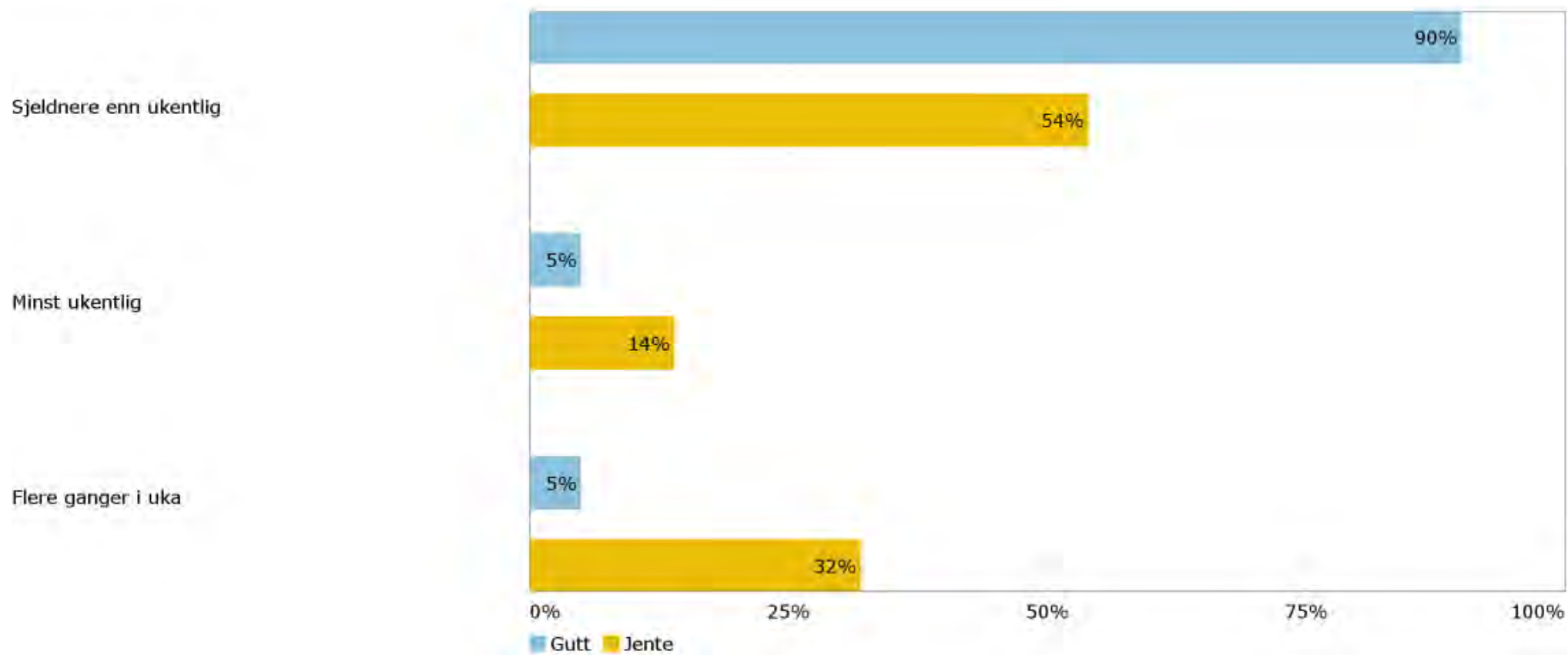
Helseplager

Har du hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned? (Prosentandel som har svart 'daglig')



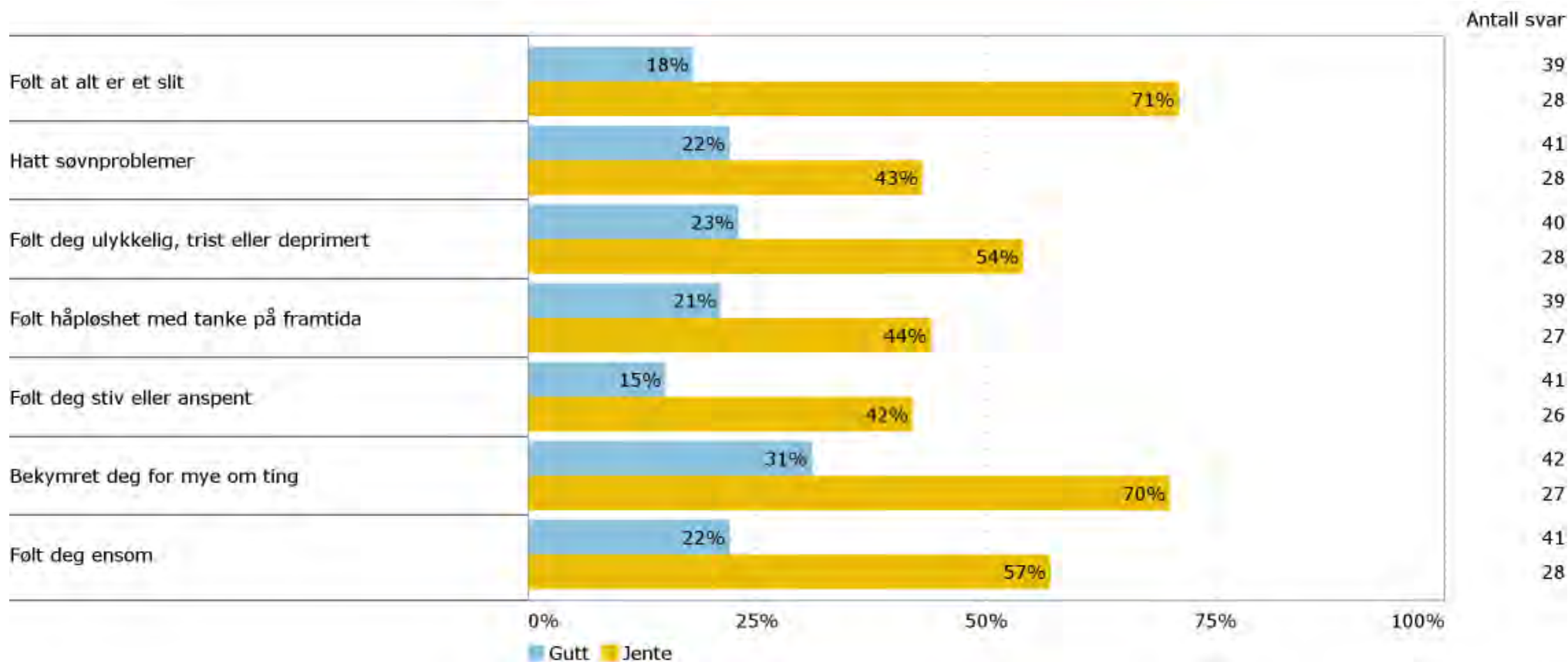
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?

Antall svar 70



Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'ganske mye plaget' eller 'veldig mye plaget')

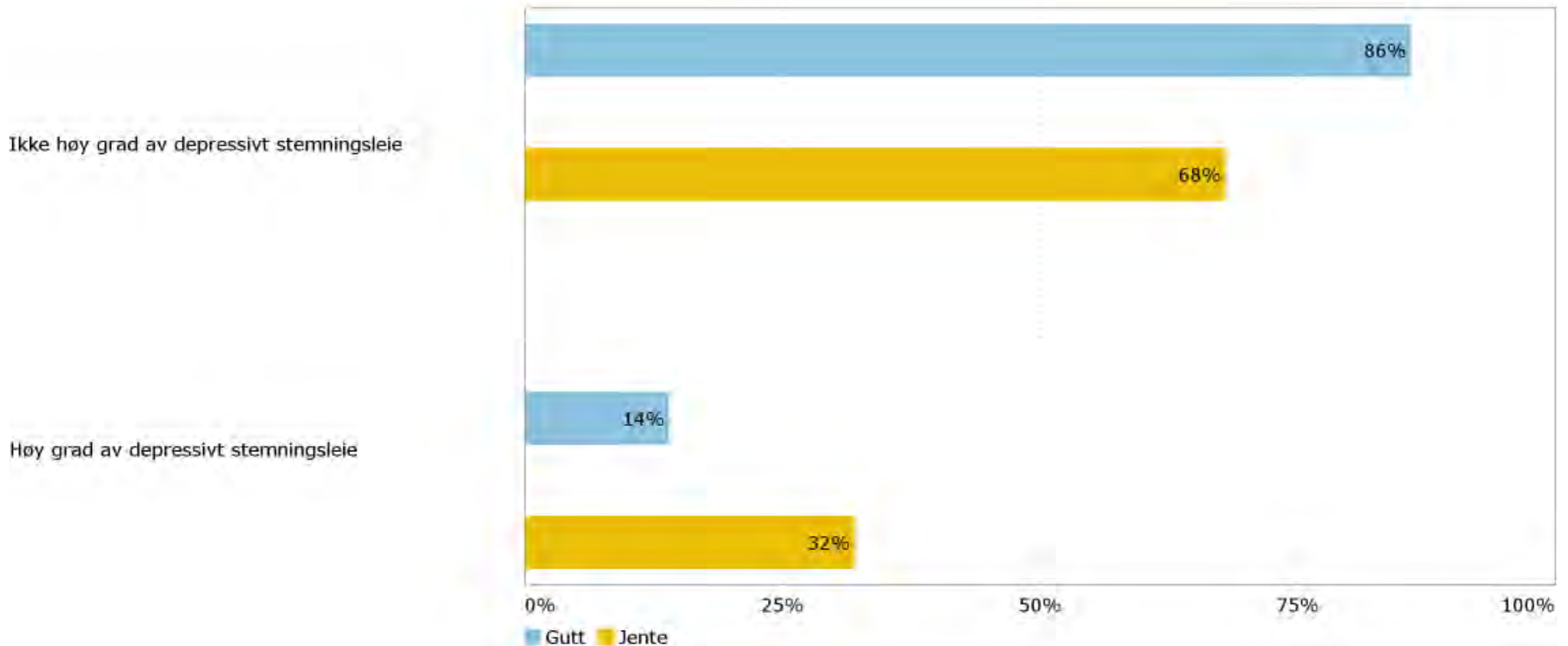


Psykiske helseplager

Depressivt stemningsleie

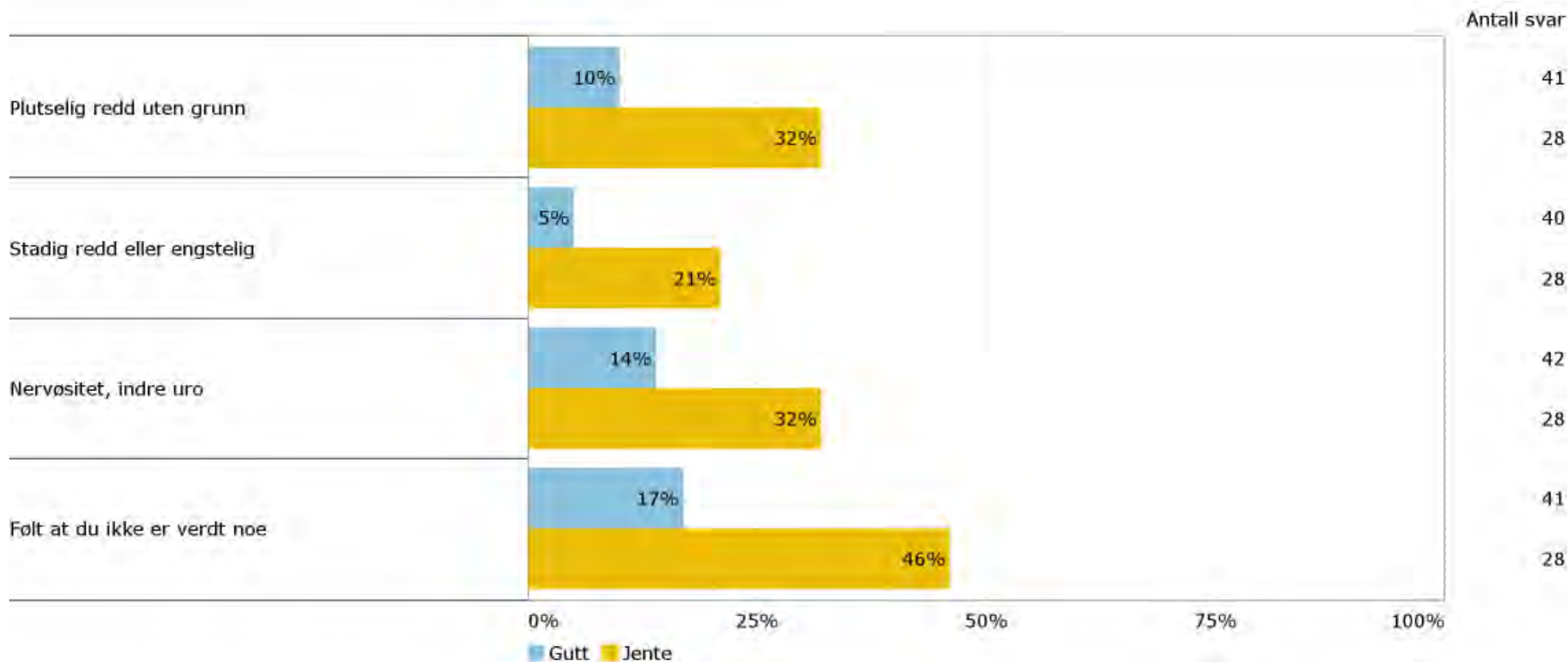
Prosentandelen er beregnet utifra gjennomsnittet av seks spørsmål som kjennetegner depresjon.

Antall svar 70

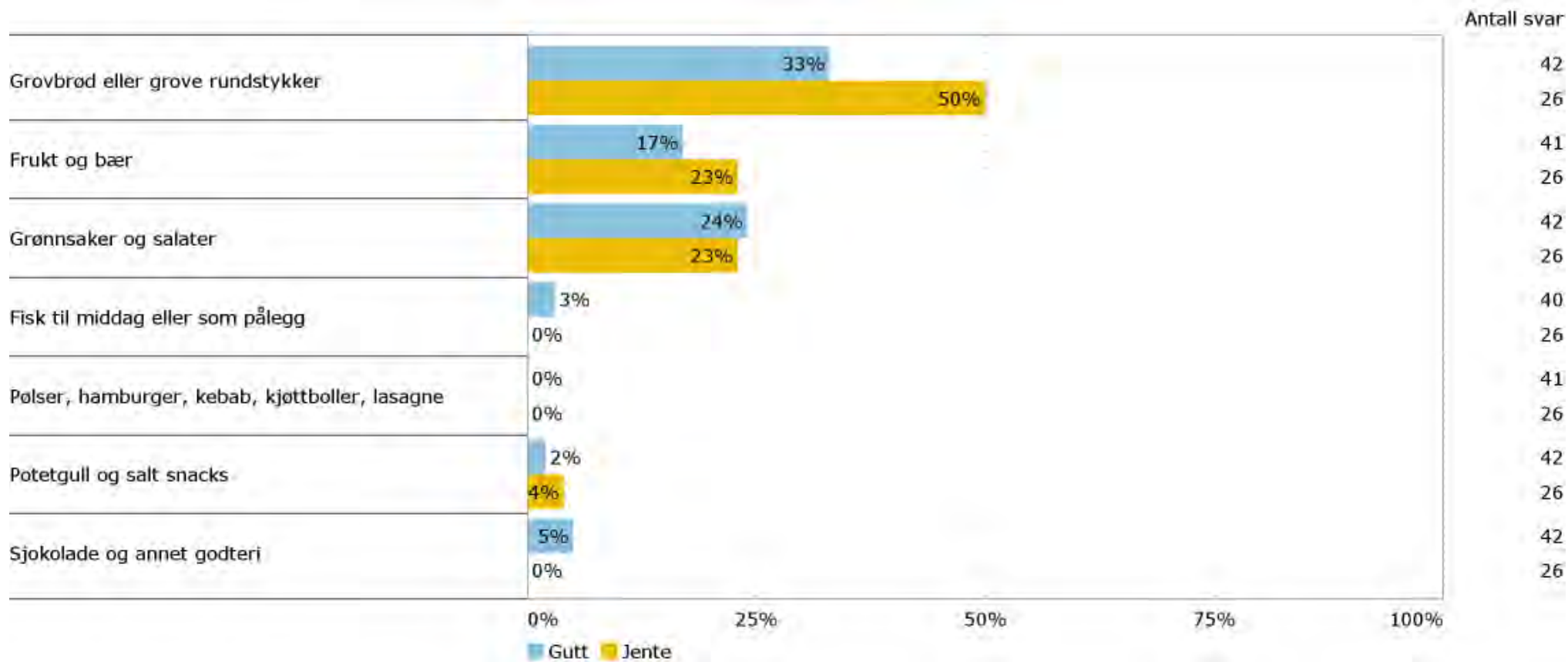


Psykiske helseplager

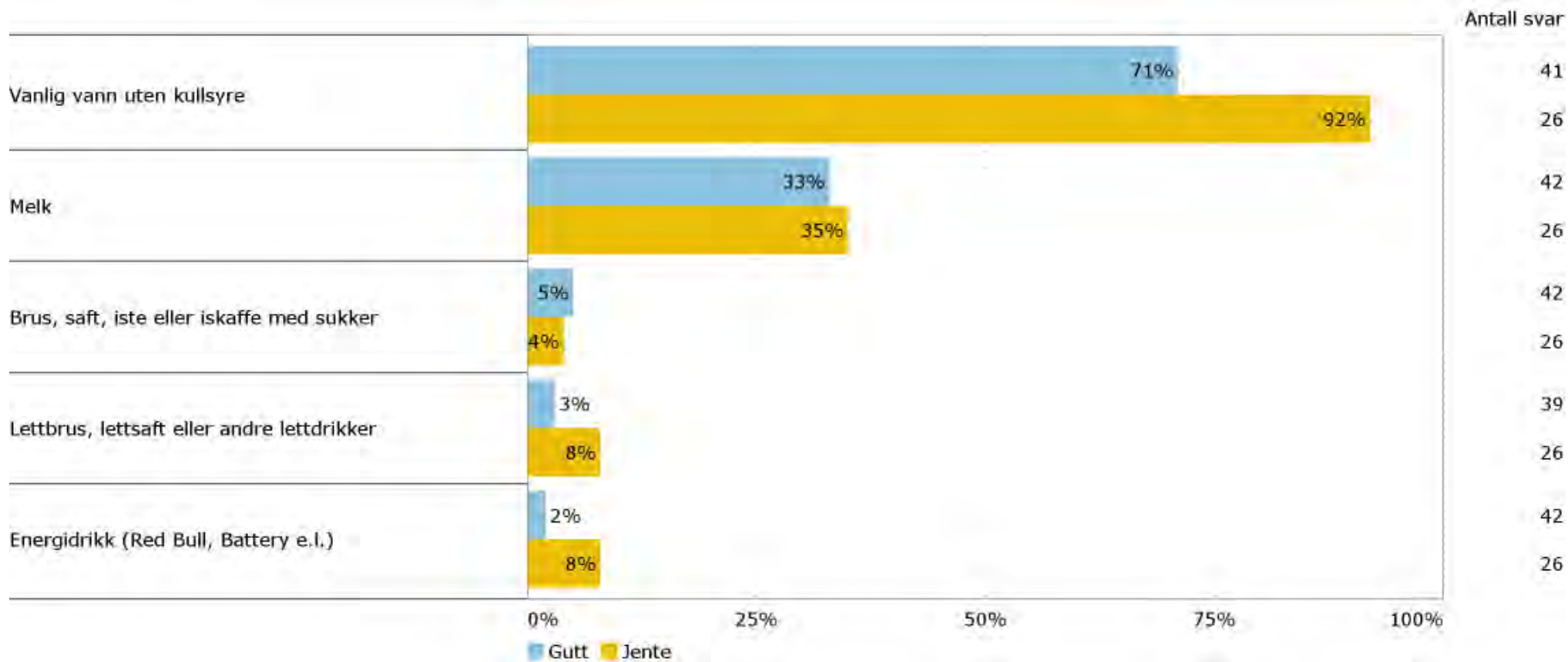
Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')



Hvor ofte spiser du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')



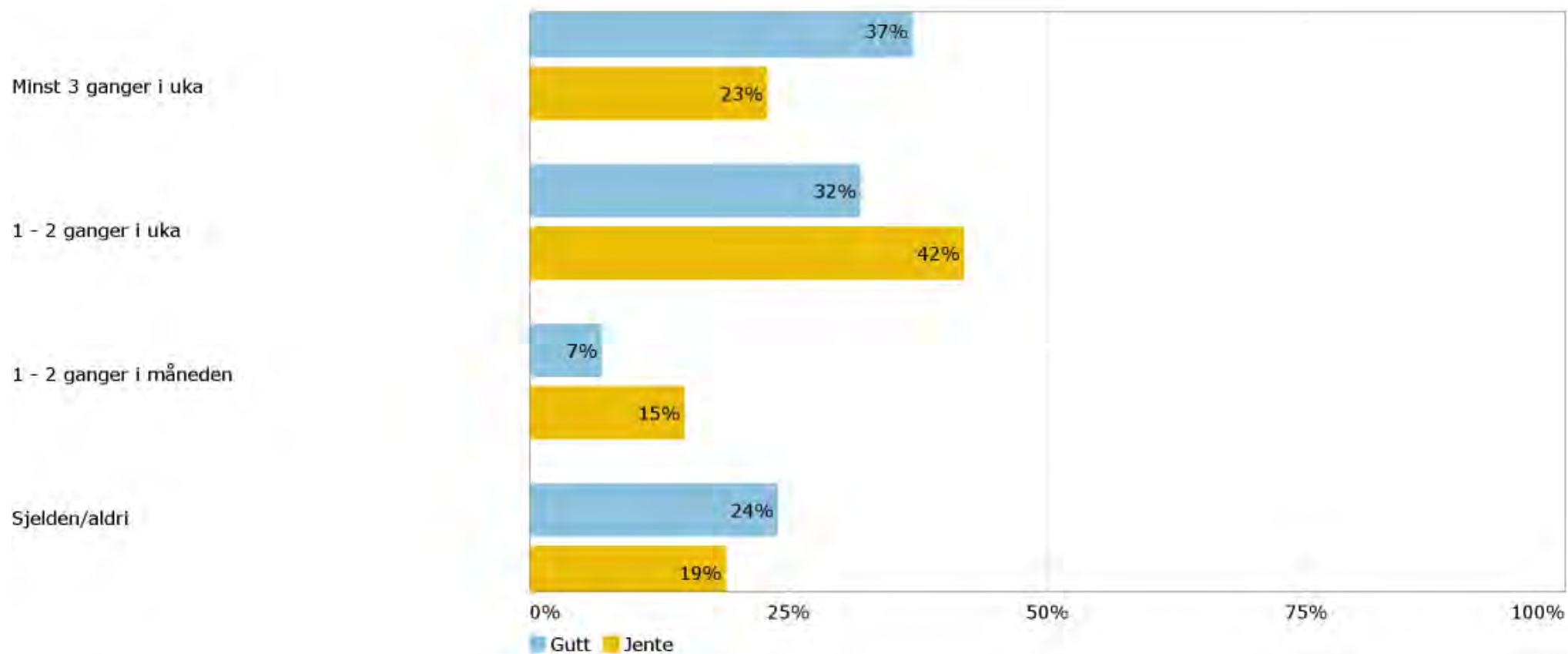
Hvor ofte drikker du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')



Fysisk aktivitet

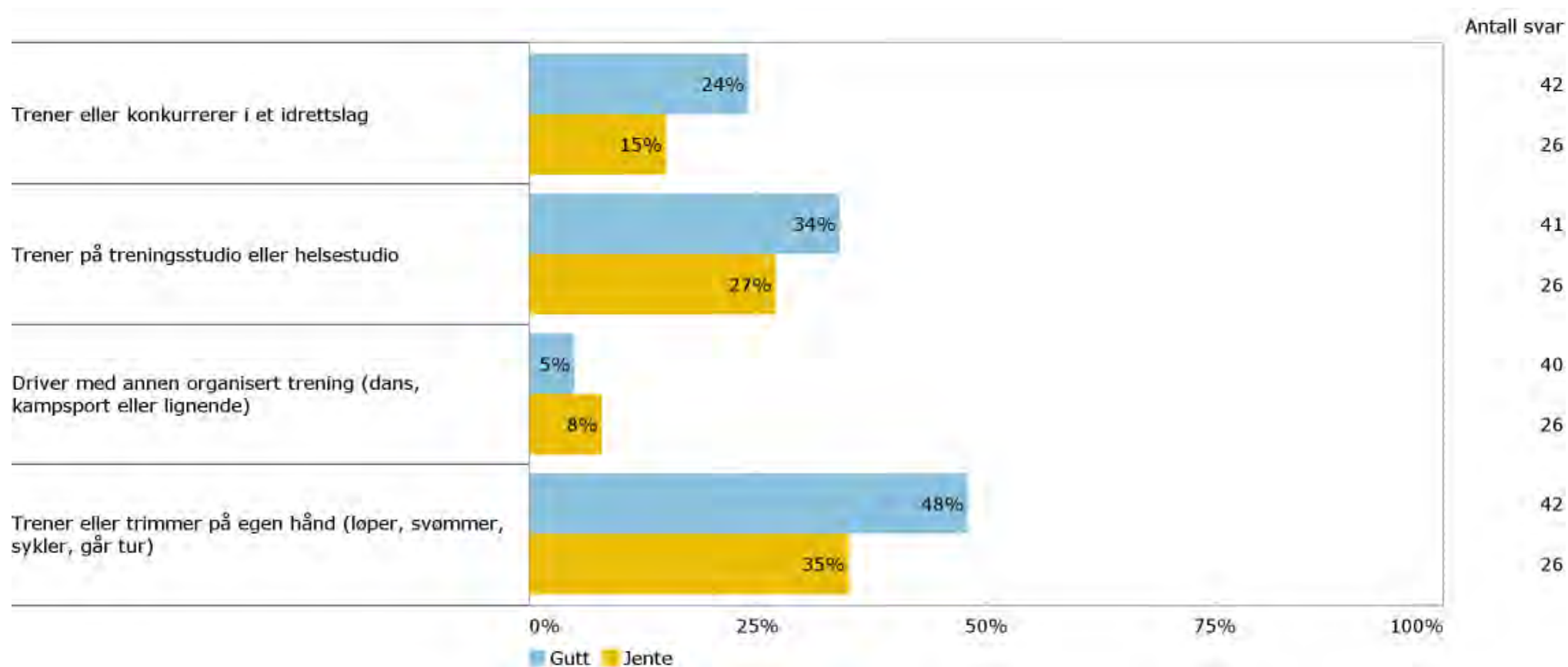
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Antall svar 67



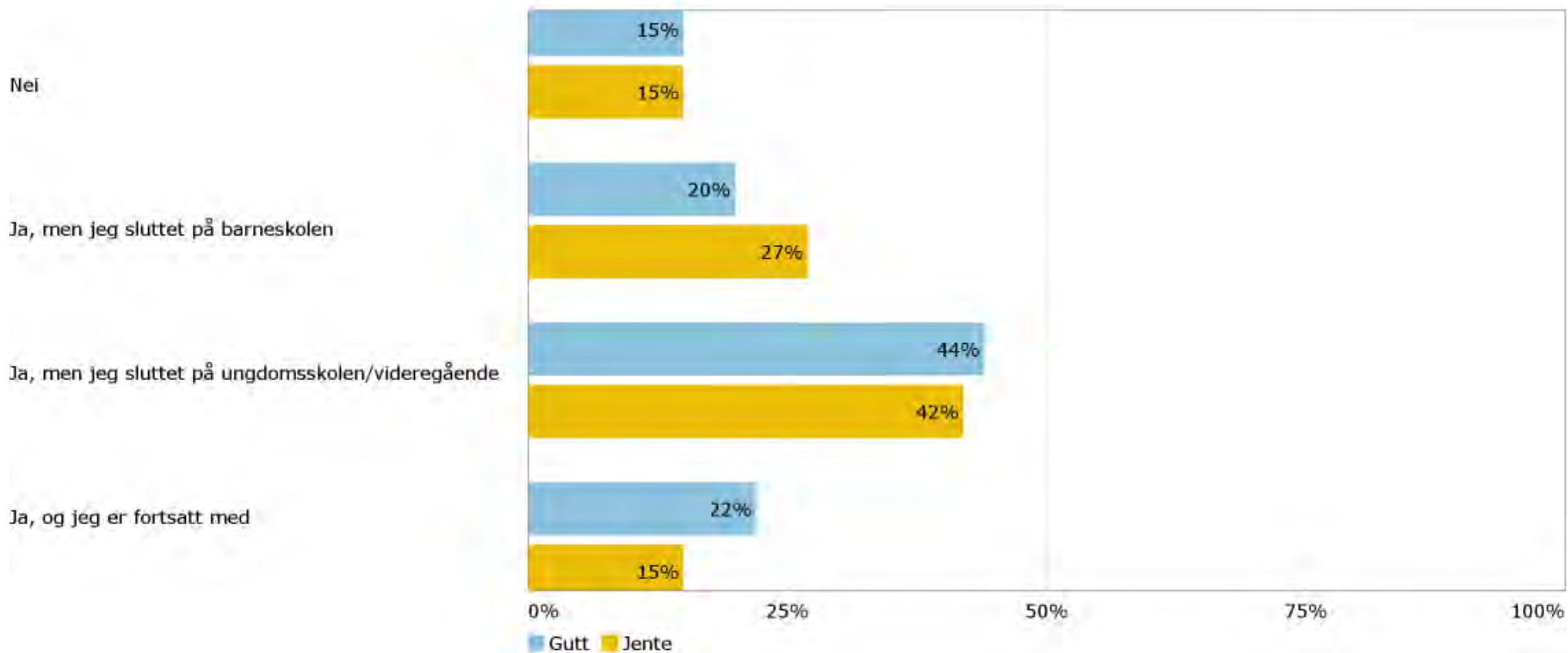
Trening

Hvor ofte trener du eller driver du med følgende aktiviteter? (Prosentandel som har svart 'én gang i uken' eller oftere)



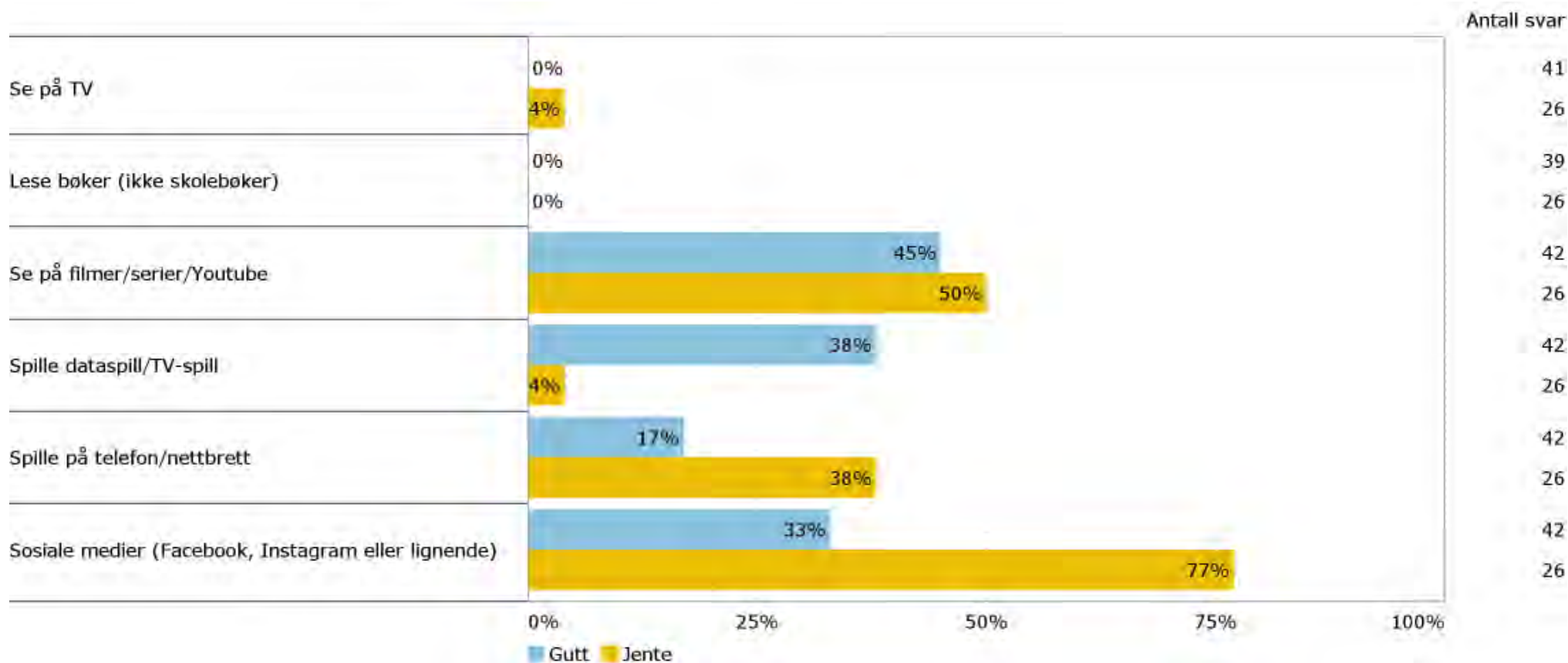
Har du noen gang vært med i et idrettslag eller i en idrettsklubb?

Antall svar 67



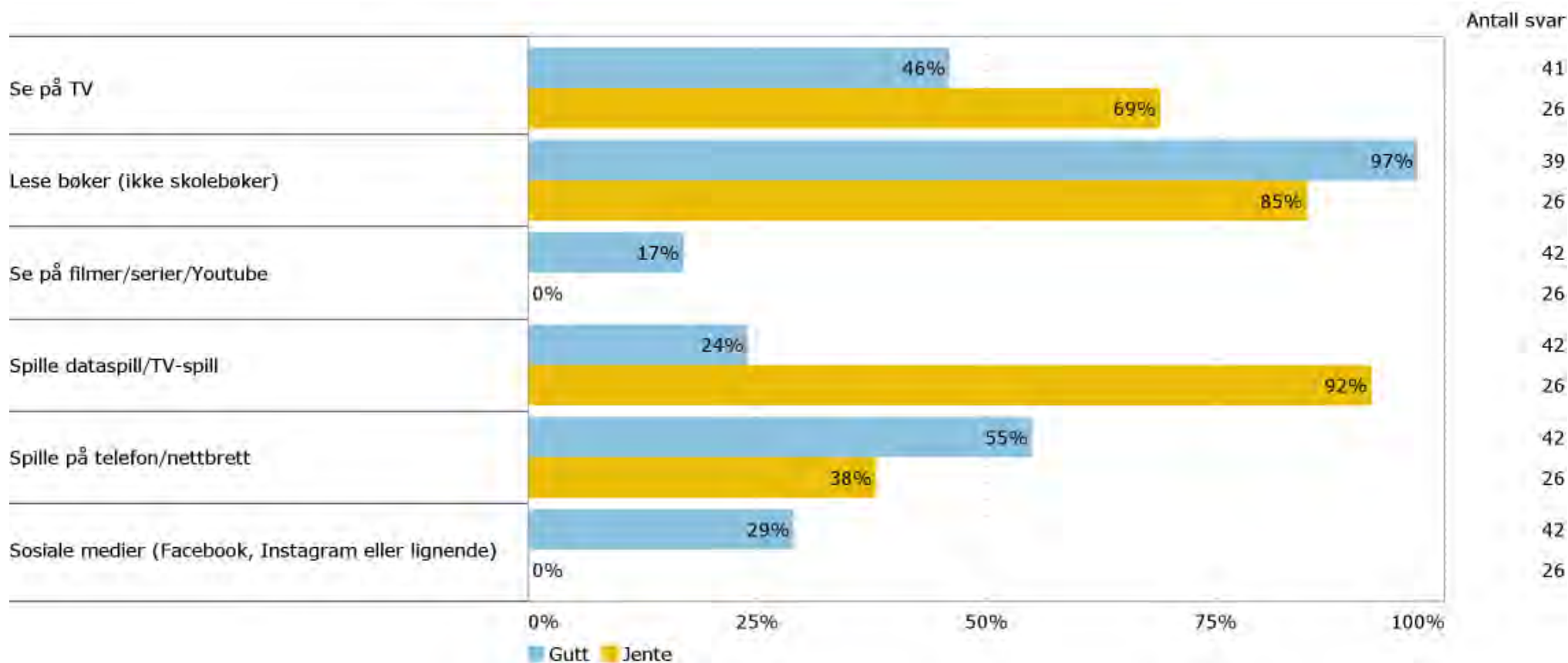
Mediebruk - høykonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart '2-3 timer' eller 'mer enn 3 timer')



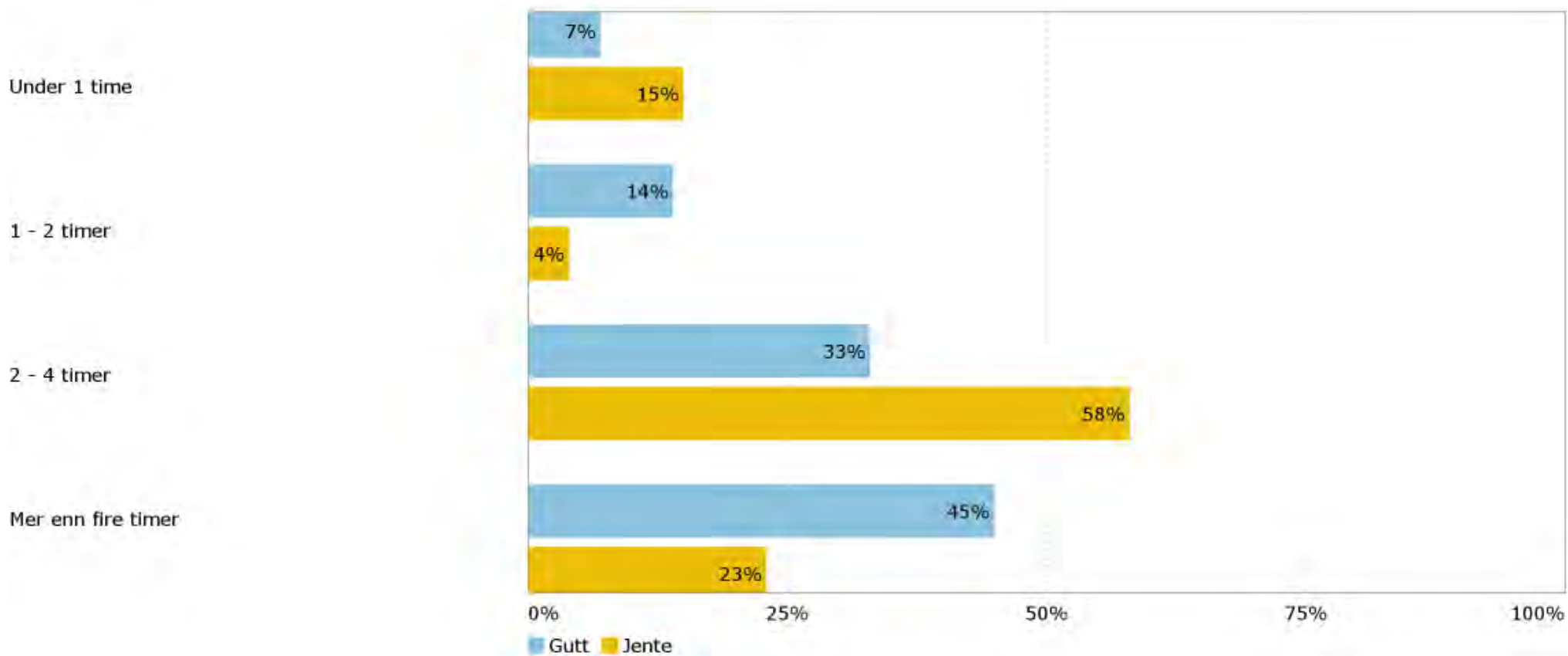
Mediebruk - lavkonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart at de bruker mindre enn 30 minutter)



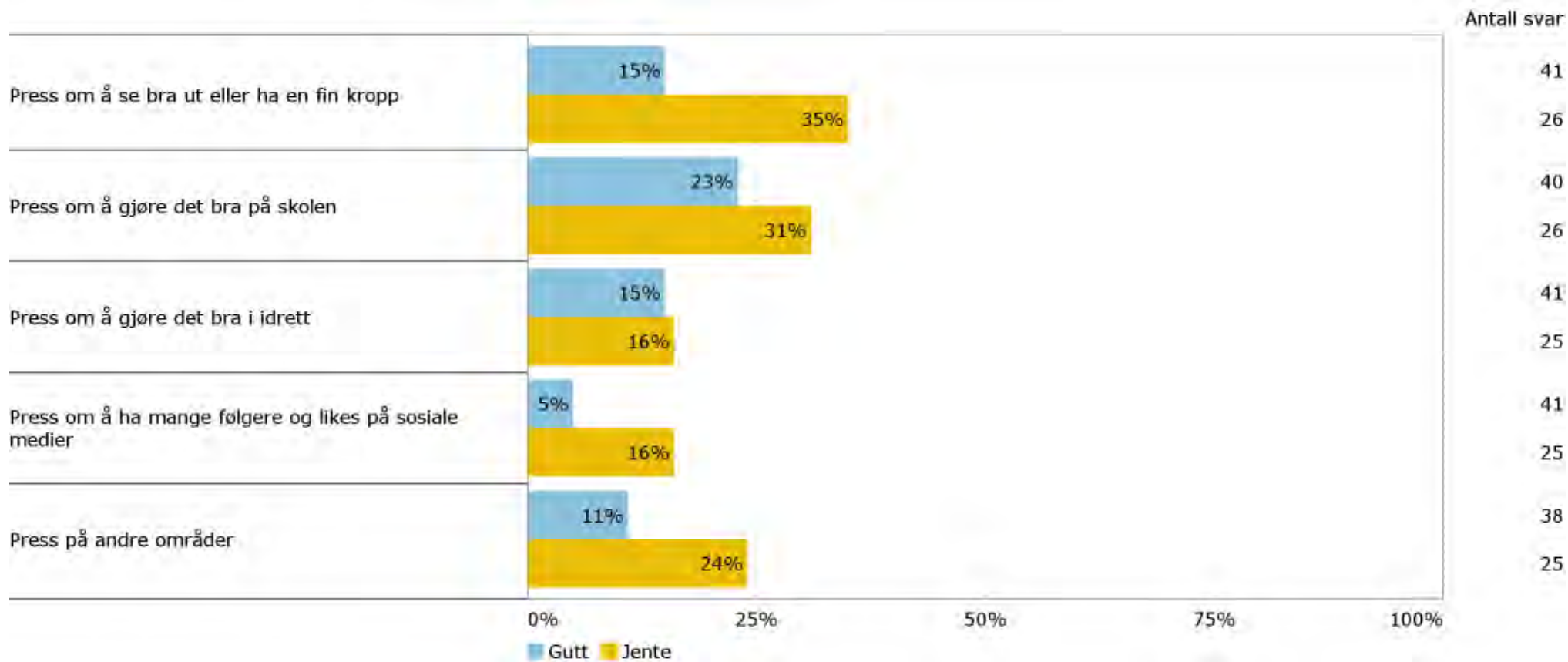
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?

Antall svar 68



Opplevd press

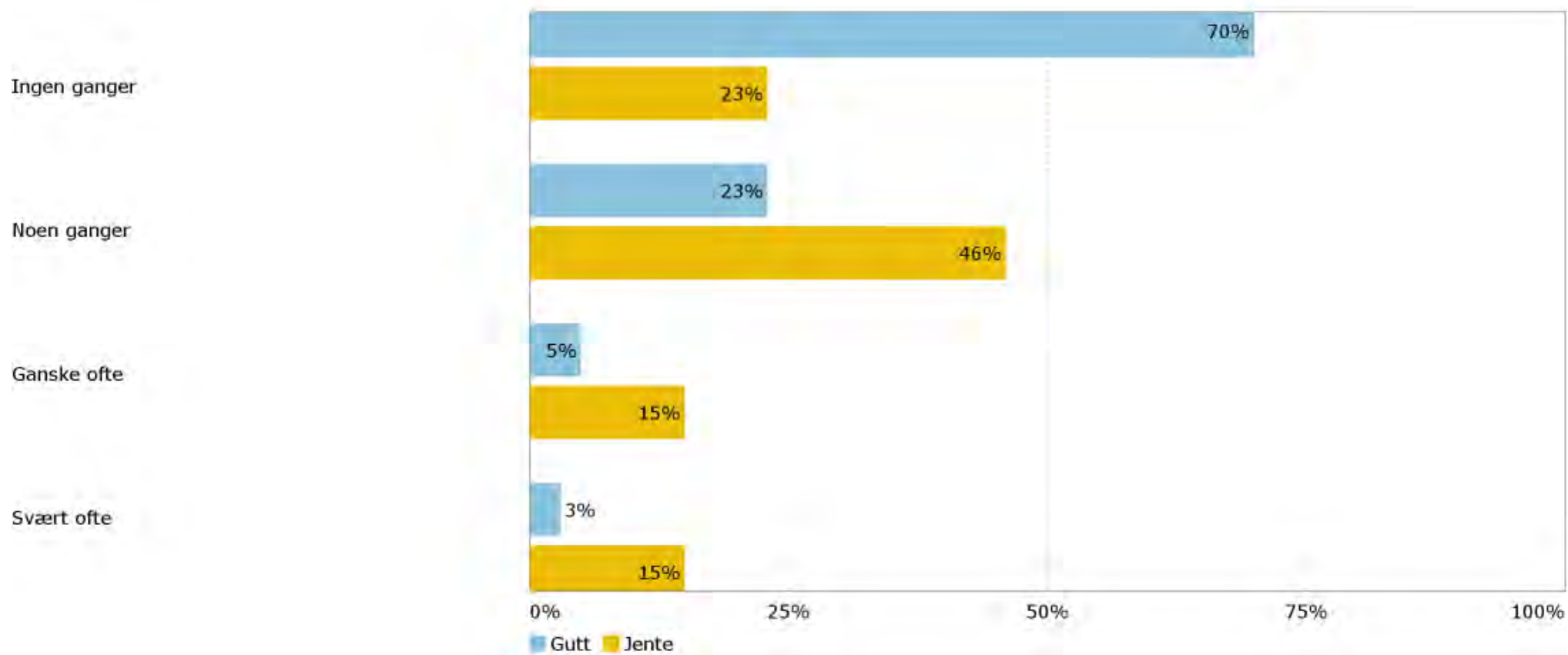
Opplever du press i hverdagen din? (Prosentandel som har svart 'mye press' eller 'svært mye press')



Opplevd press

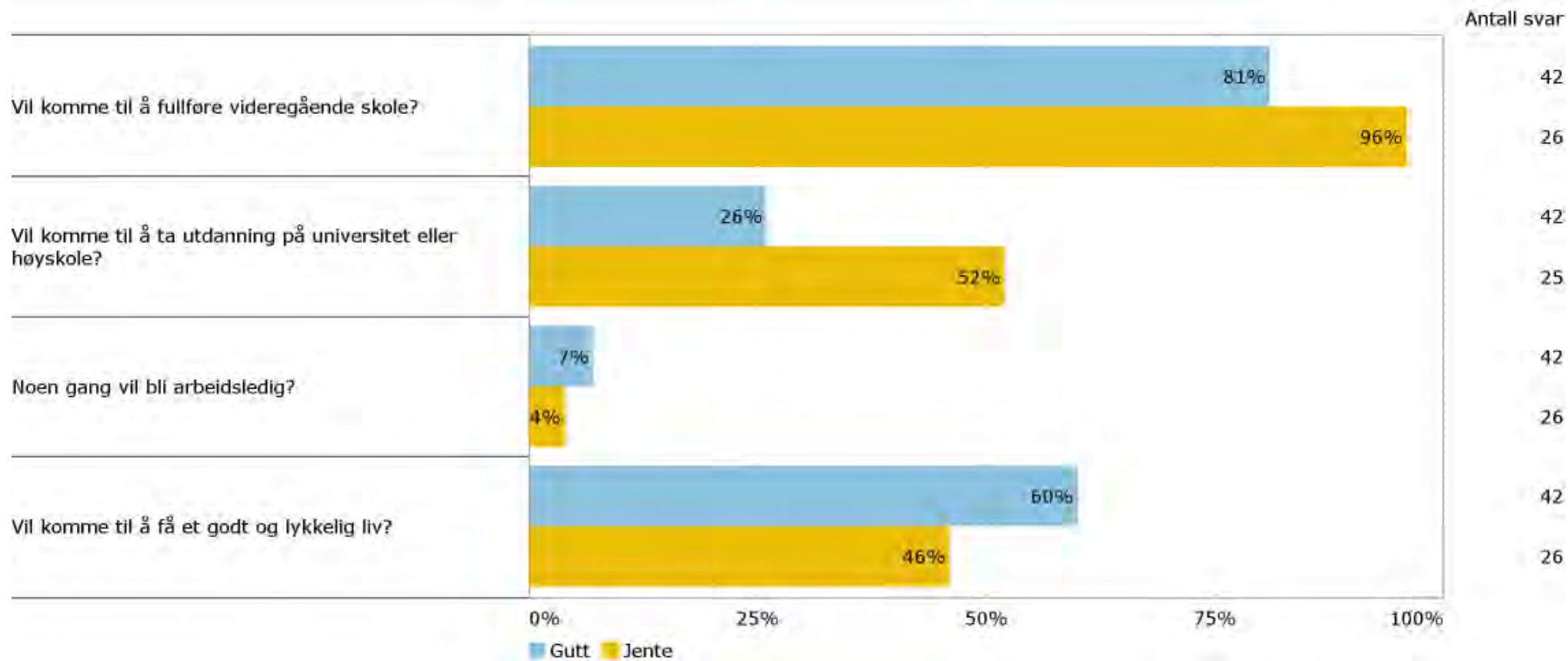
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det?

Antall svar 66

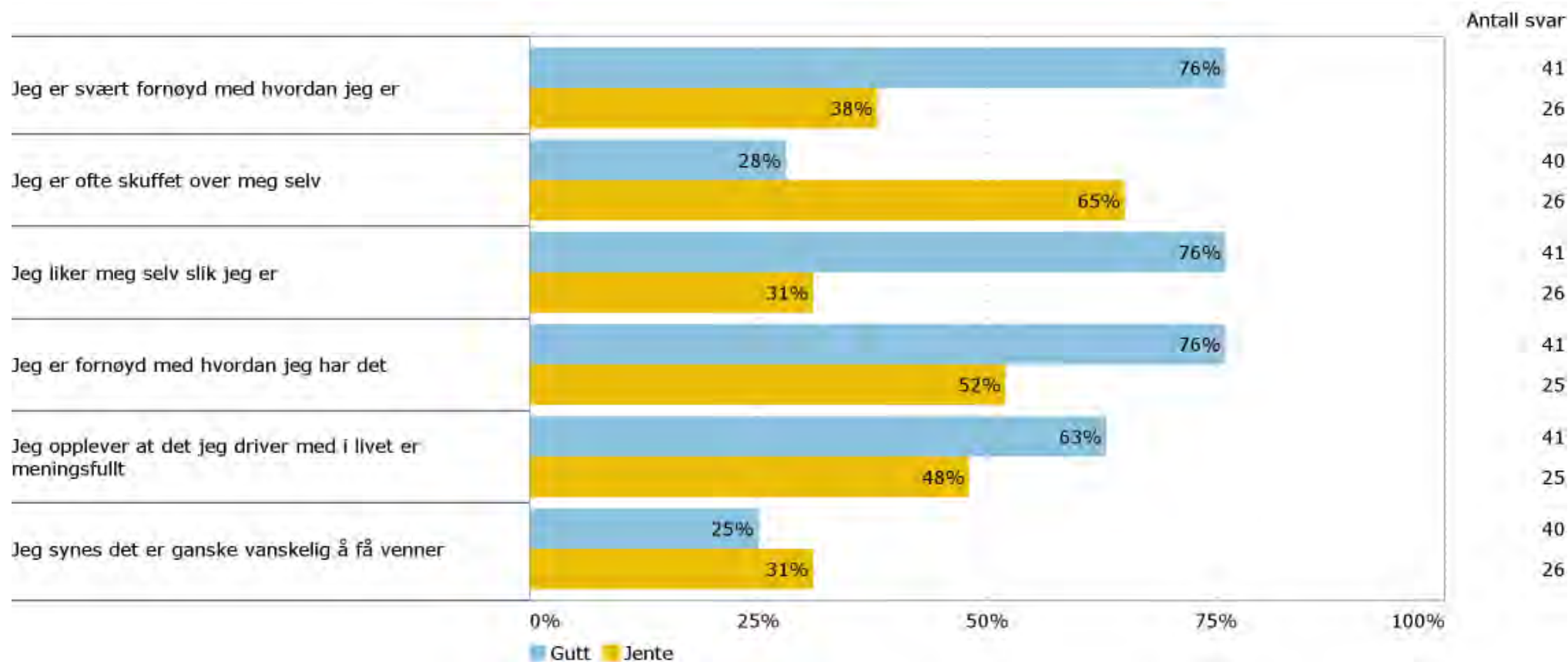


Tanker om framtiden

Hvordan tror du at framtida di vil bli? Tror du at du ... (Prosentandel som har svart 'ja')

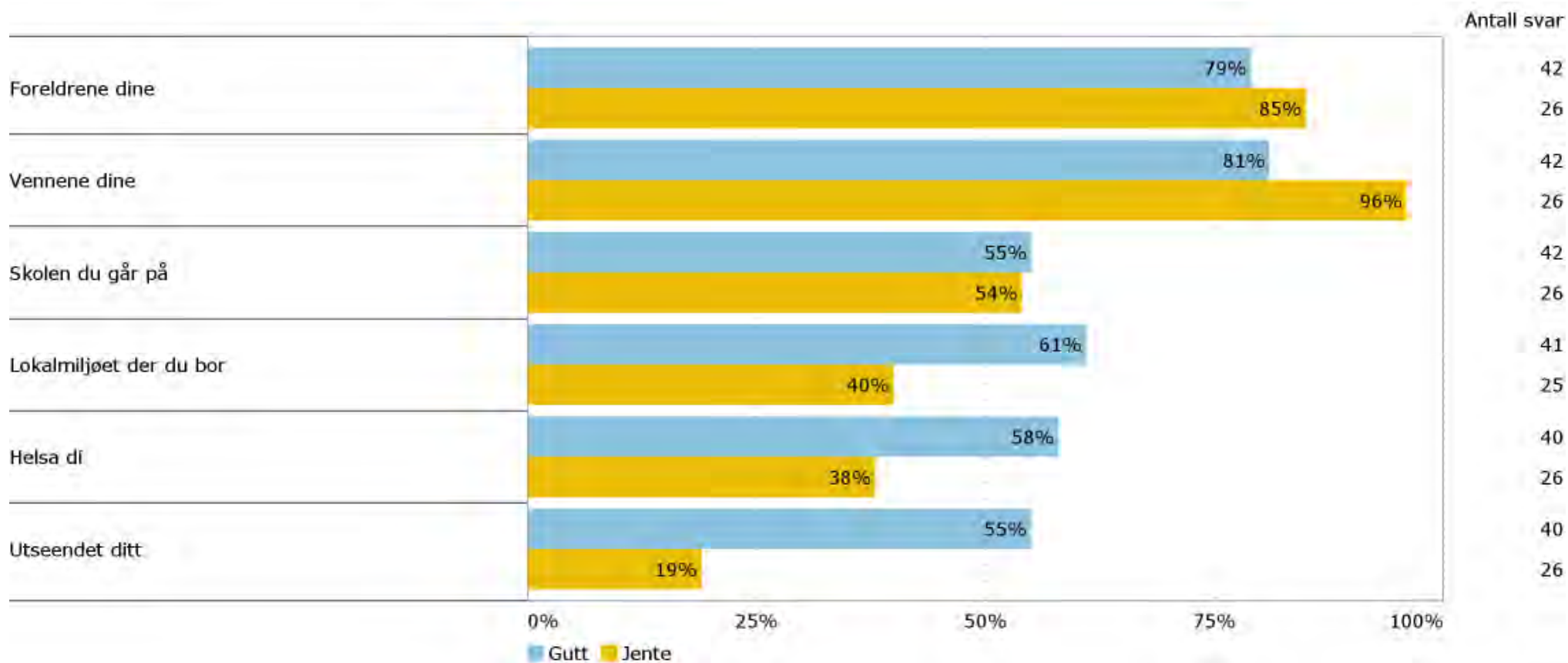


Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')



Fornøydhet med livet

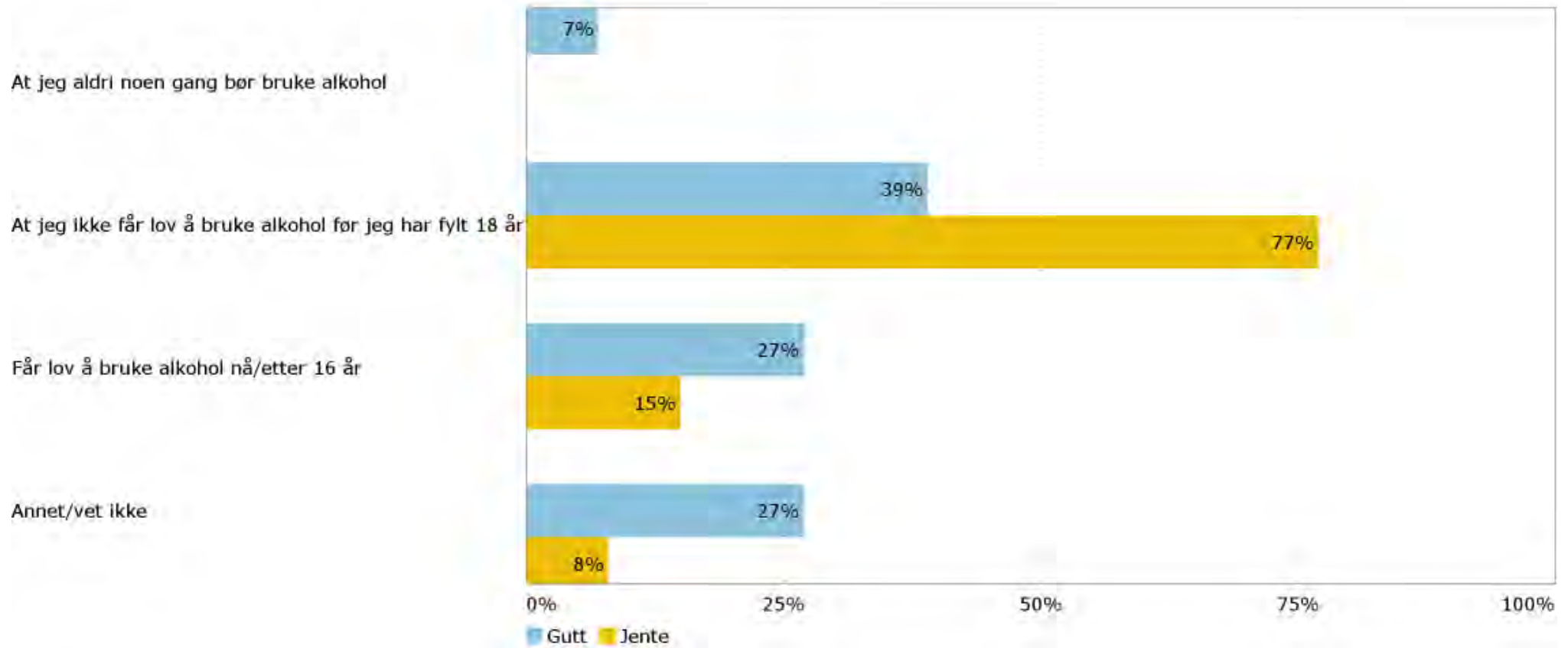
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider ved livet ditt? (Prosentandel som har svart 'litt fornøyd' eller 'svært fornøyd')



A6. Alkoholbruk

Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?

Antall svar 67

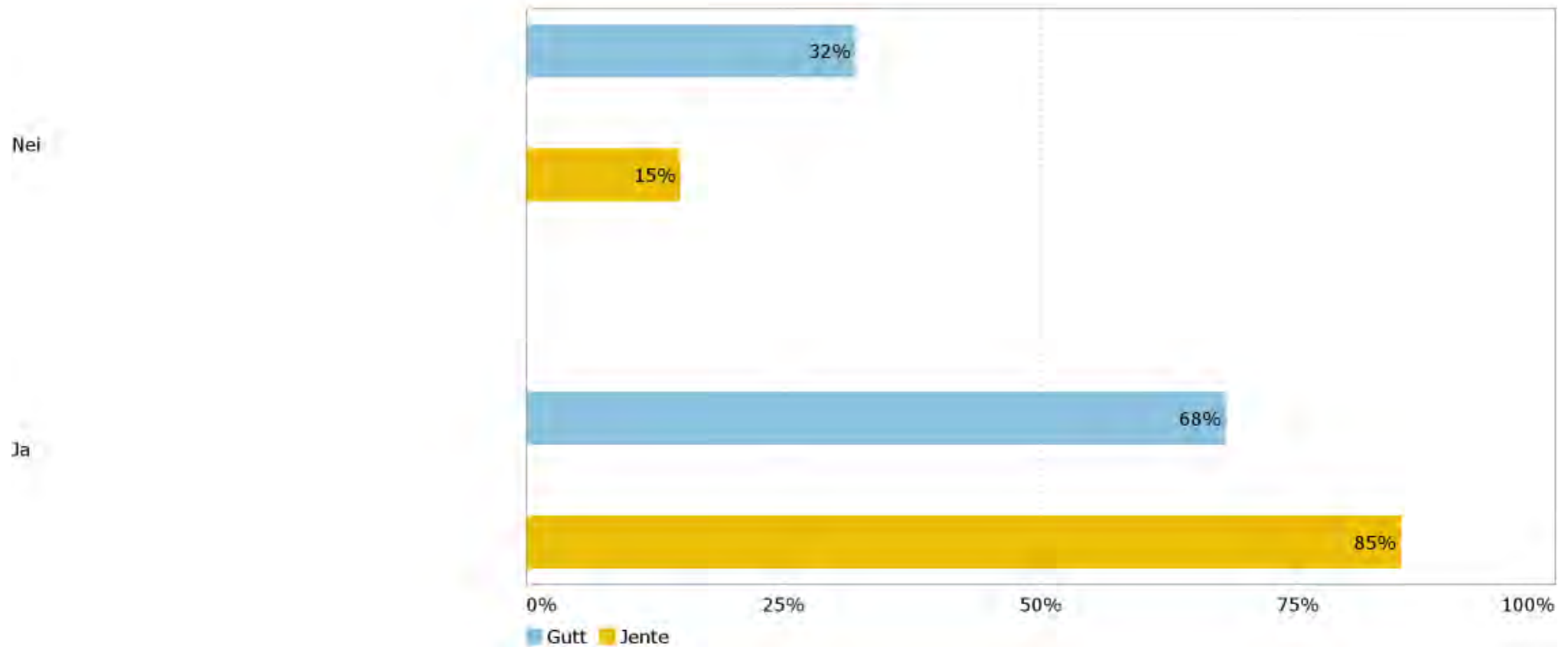


A8. Alkoholbruk

Har du noen gang drukket så mye som en alkoholenhet, eller en drink? Det vil si en flaske pils (0,33 l), en flaske rusbrus/sider, et glass vin eller en drink (brennevin).

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 48

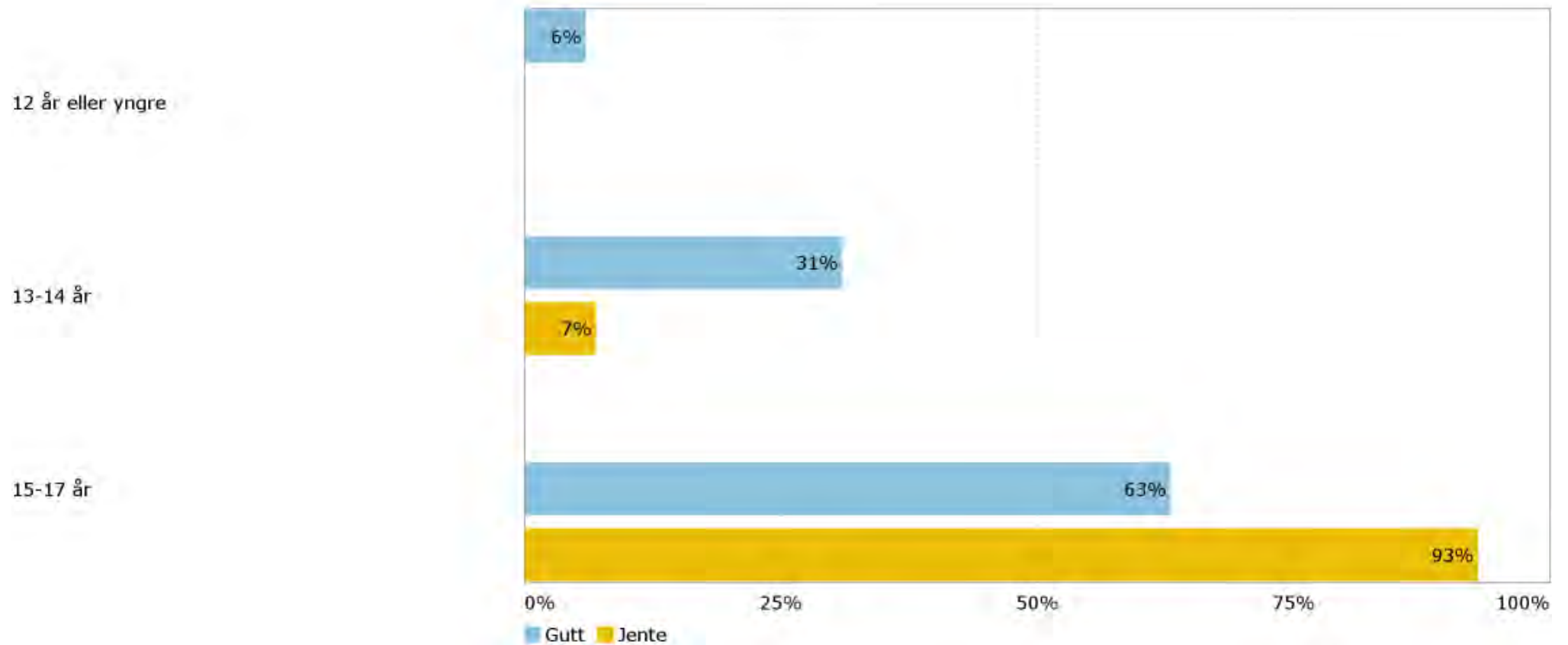


A8. Alkoholbruk

Hvor gammel var du første gang du drakk minst én enhet alkohol?

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

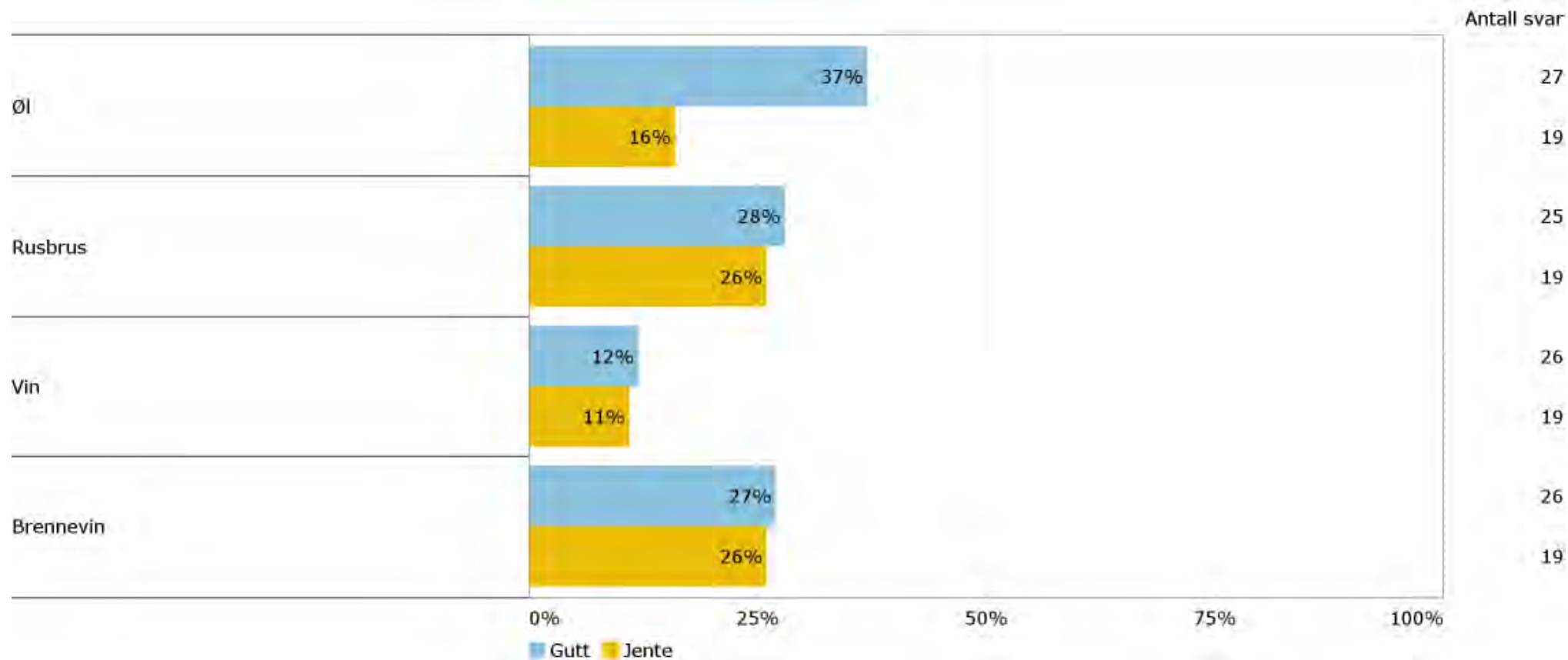
Antall svar 31



A9. Alkoholbruk

Hvor ofte drikker du noe av det følgende? (Prosentandel som har svart 'minst månedlig')

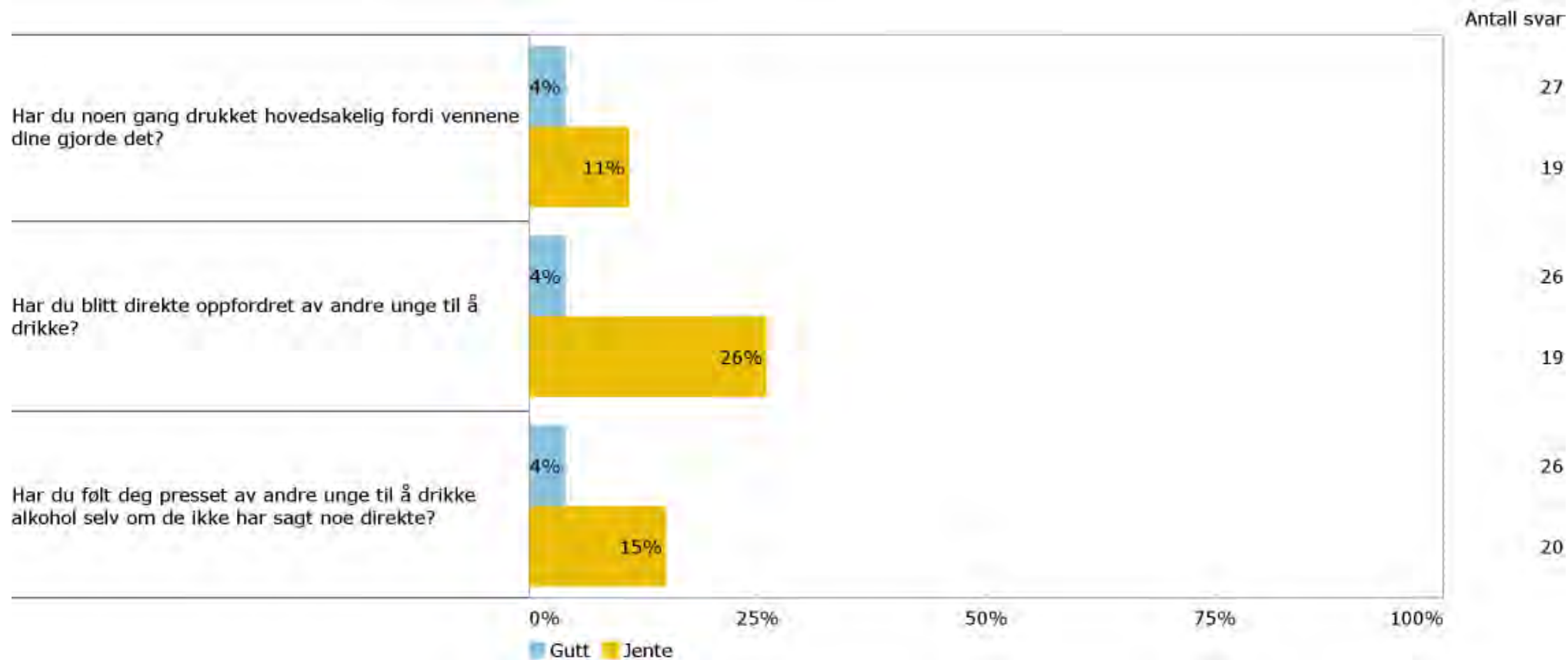
Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.



A9. Alkoholbruk

(Prosentandel som har svart 'ofte')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

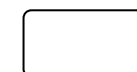


A10. Hvordan unge skaffer seg alkohol

Hvordan får du tak i alkohol? (Prosentandel som har svart 'ja')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

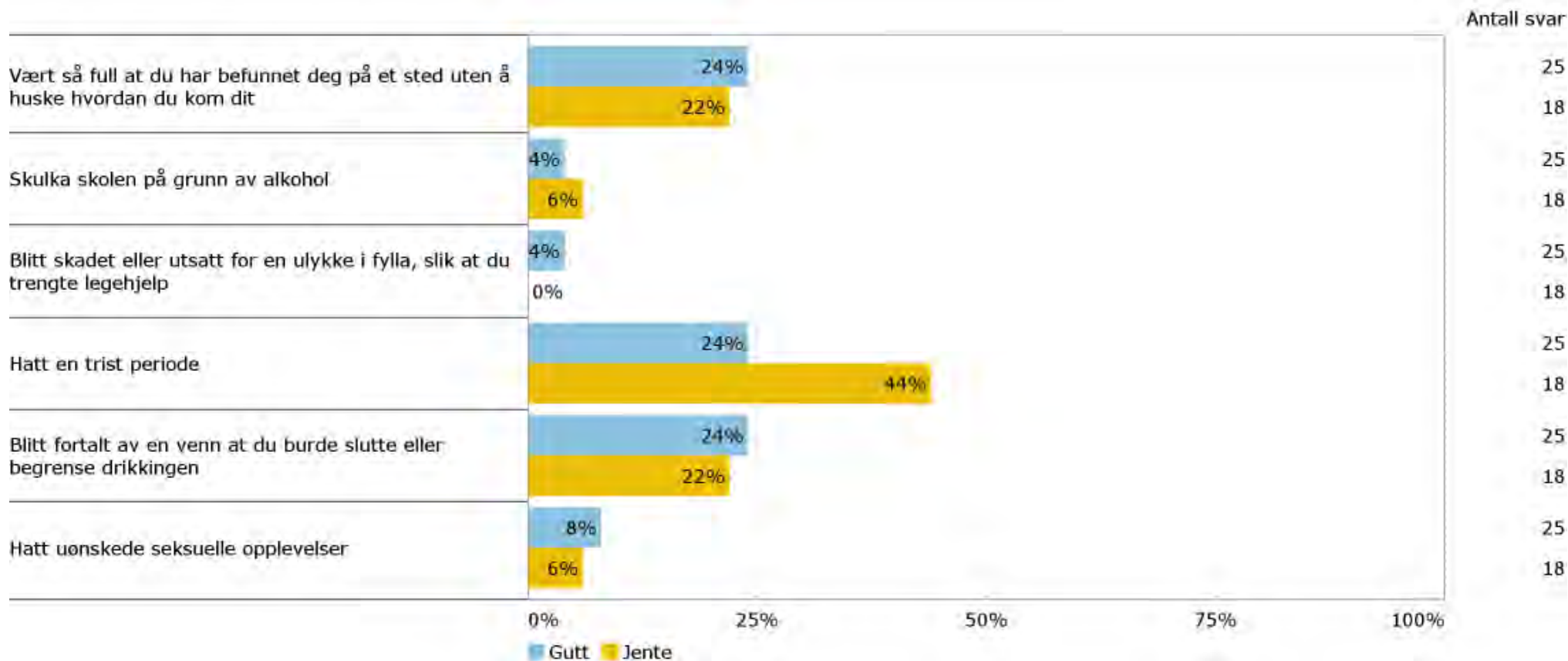
	Gutt	Jente	Antall svar
Kjøper selv i butikk	7	0	46
Kjøper smuglervarer eller hjemmebrent	7	0	46
Får av venner, eller de kjøper for meg	56	89	46
Kjøper på Vinmonopolet	12	6	43
Får av foreldrene	8	5	45
Tar hjemme	16	26	44
Får av andre voksne, eller voksne kjøper for meg	27	11	44
Får tak i alkohol i utlandet	0	0	45
Lager selv	12	0	44
Kjøper på utested	8	5	45



A11-1 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

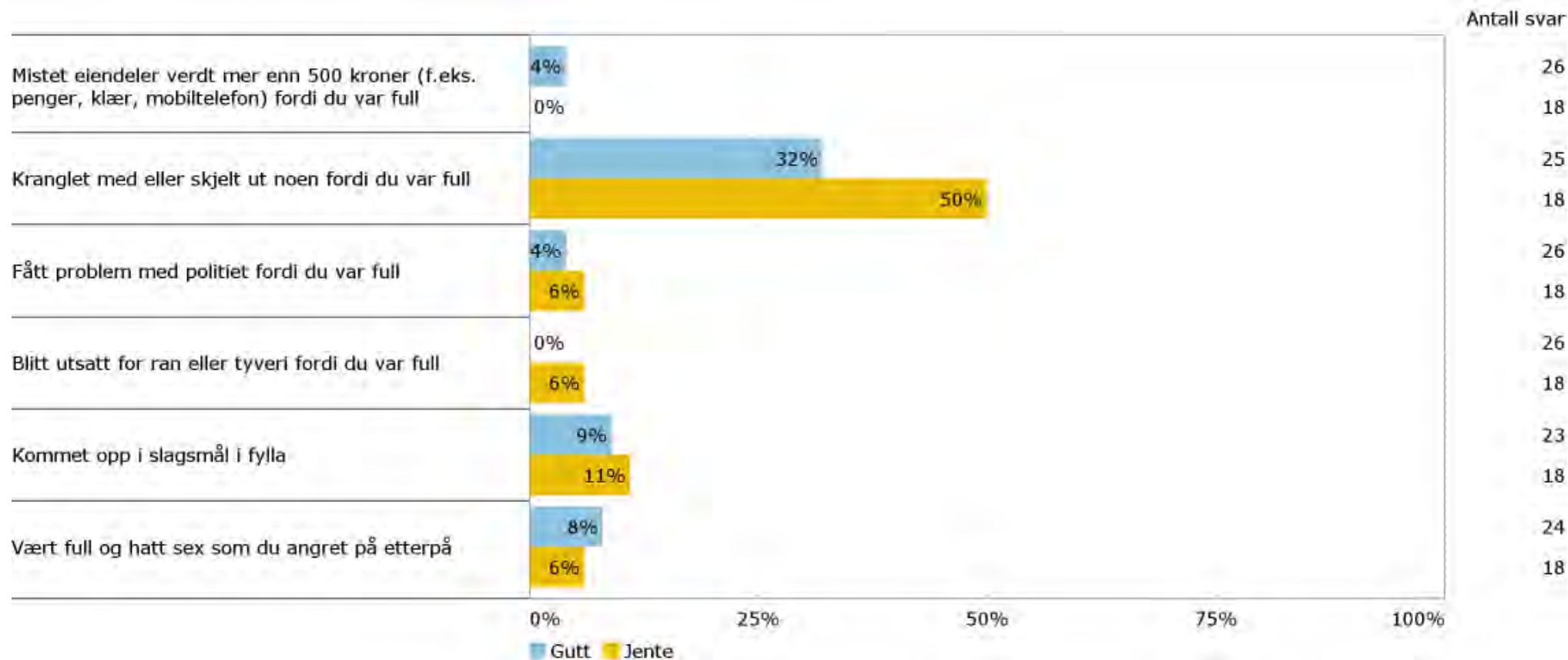
Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.



A11-2 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

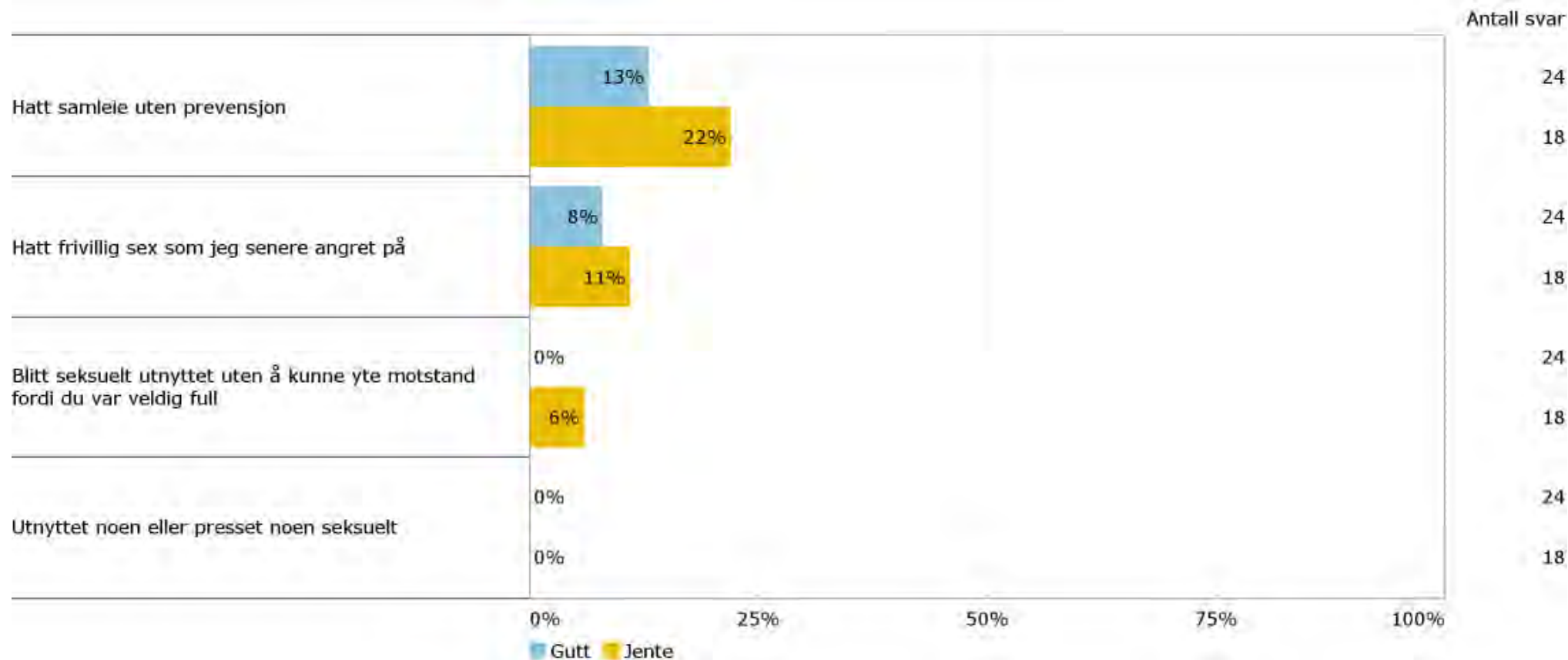
Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.



A11-3 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

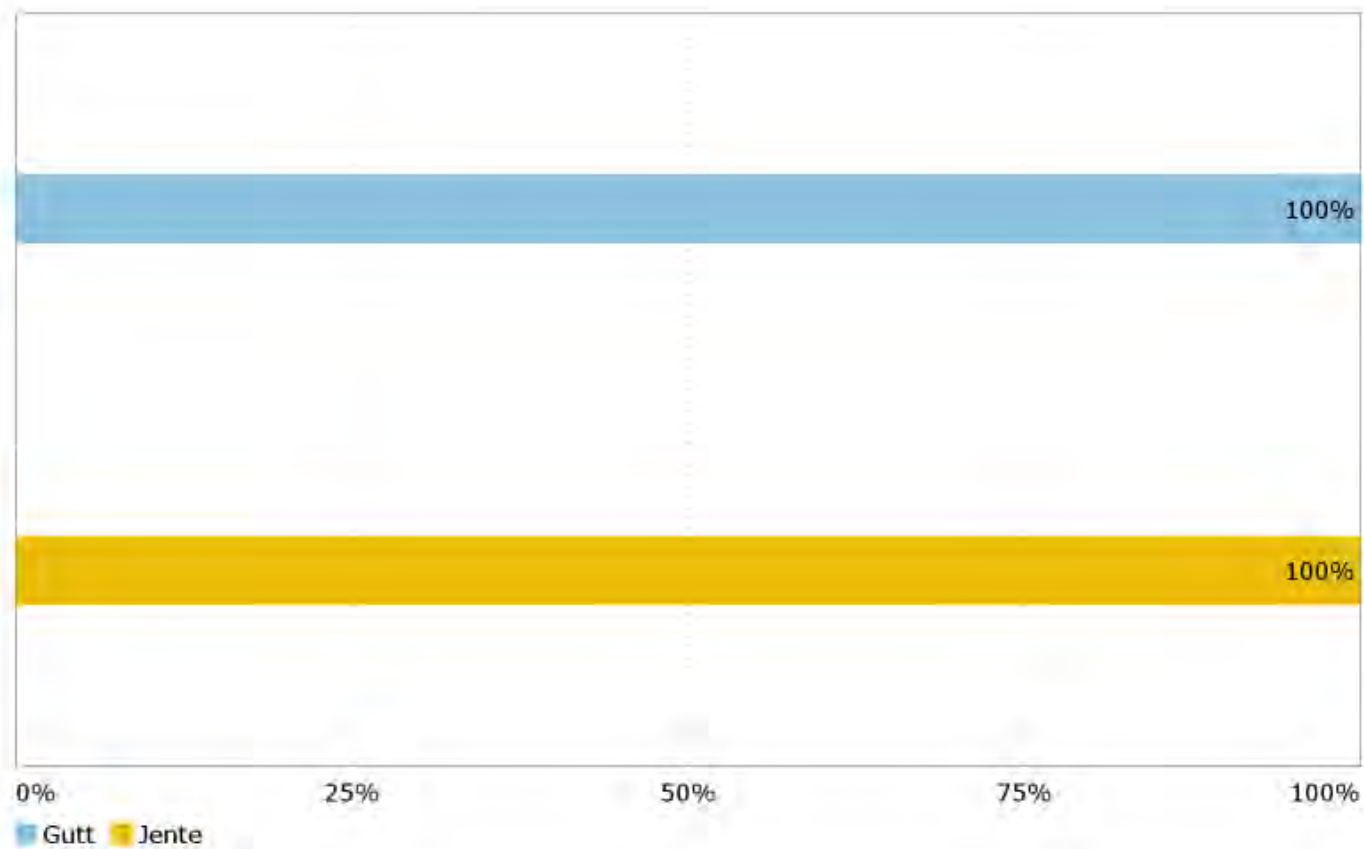


A23. Doping

Har du noen gang brukt dopingmidler (f.eks. anabole steroider, veksthormoner, insulin, testosteron)?

Antall svar 67

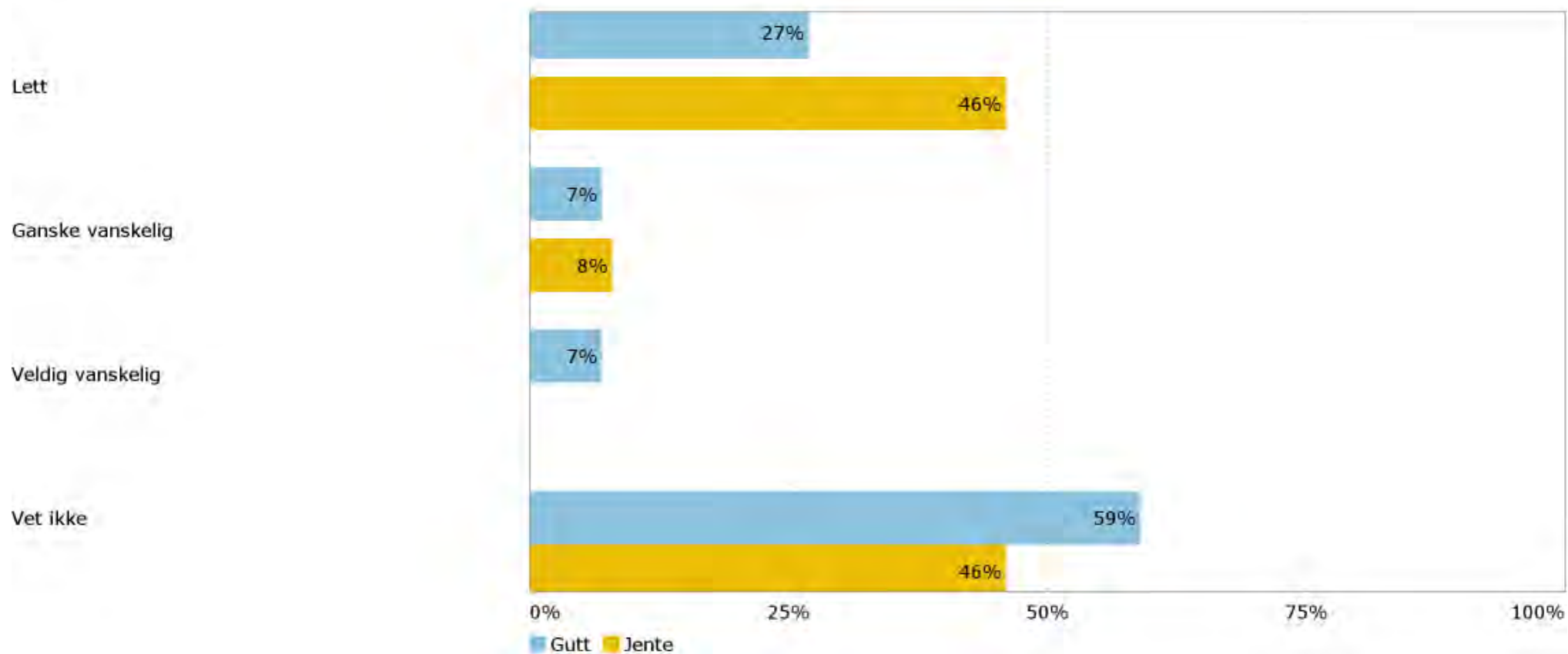
Aldri



A23. Doping

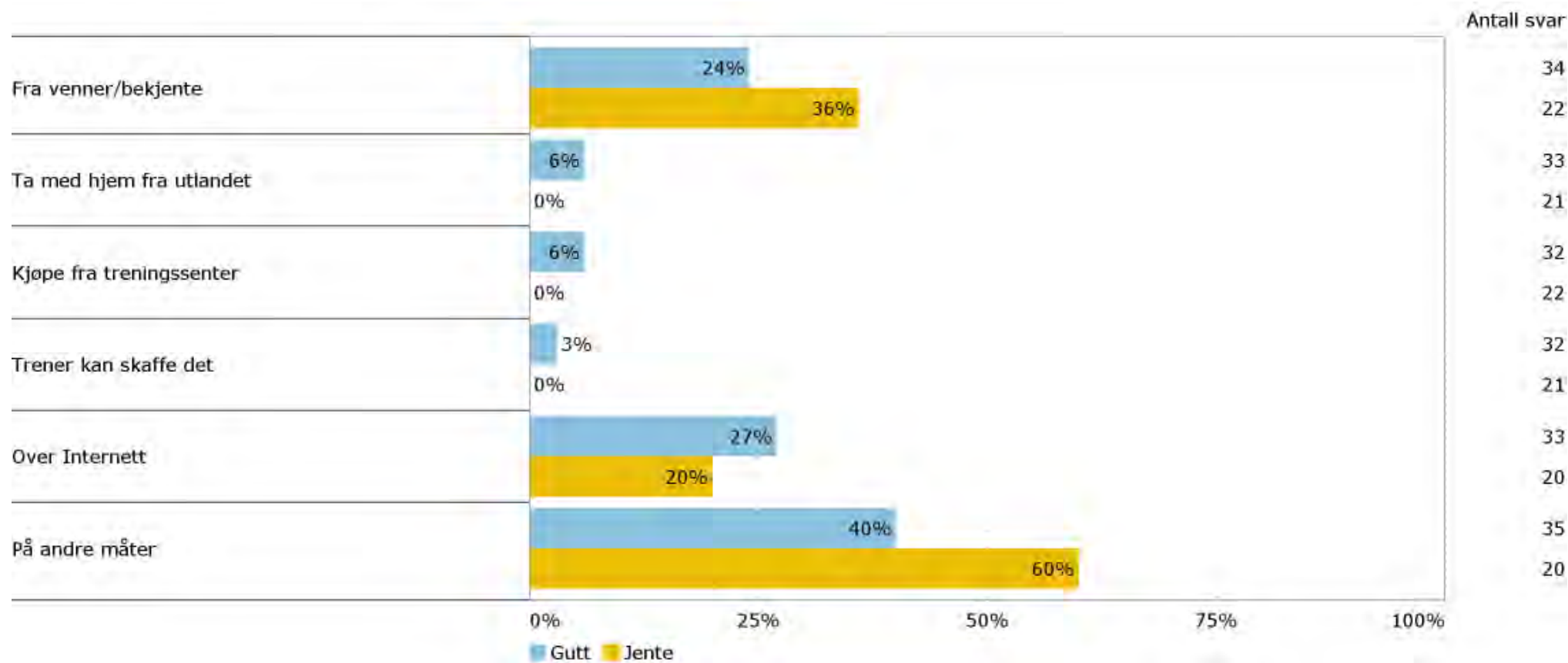
Dersom du ønsket å få tak i dopingmidler, hvor lett kunne du ha skaffet deg det du var på jakt etter?

Antall svar 67



A23. Doping

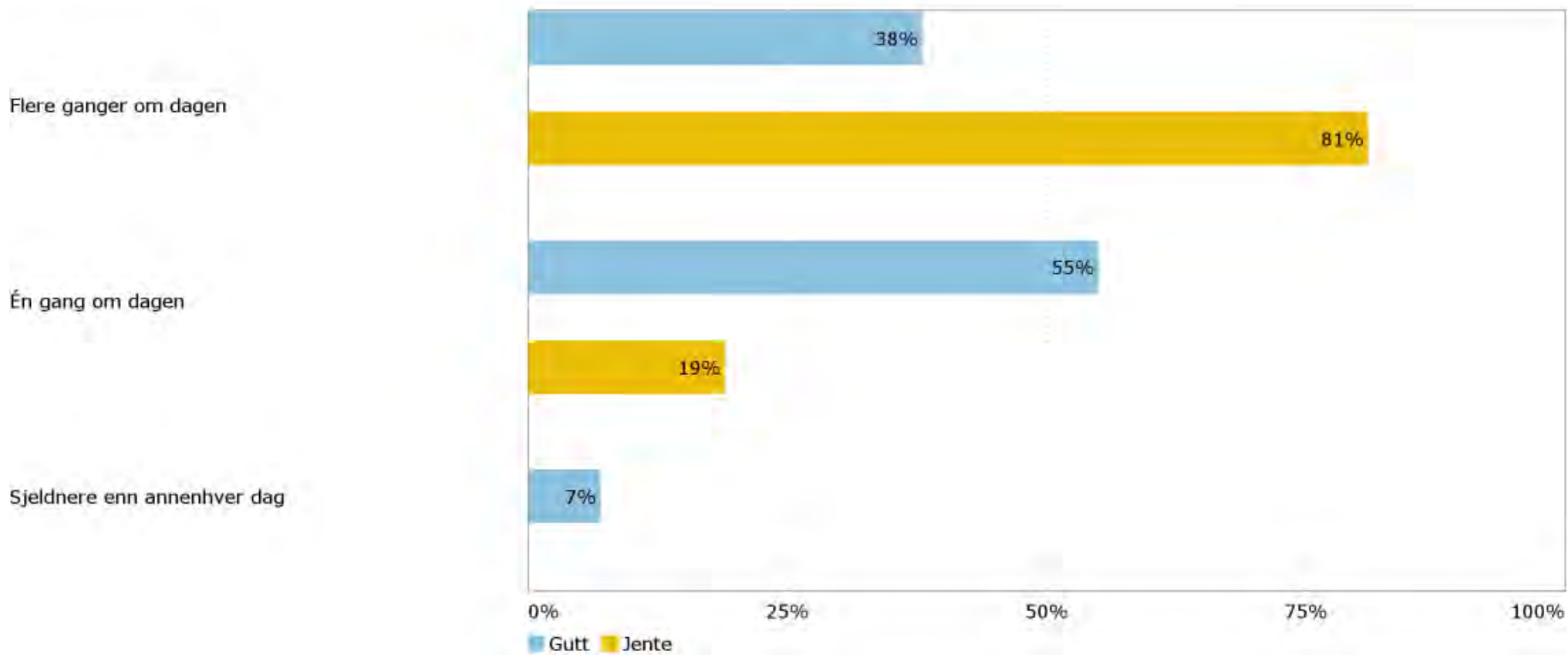
Hvordan kunne du ha skaffet deg dopingmidler dersom du ønsket det? (Prosentandel som har svart 'ja')



B4. Tannpuss

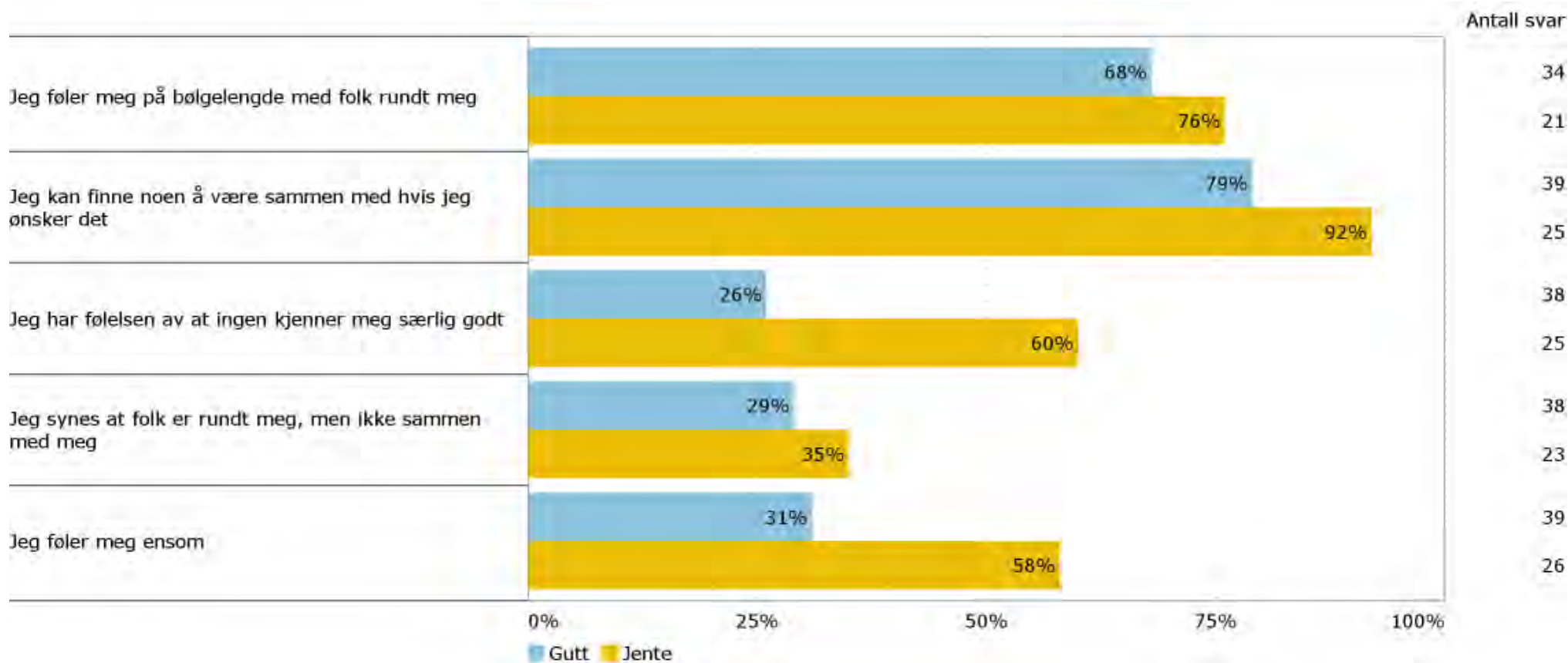
Hvor ofte pusser du tennene?

Antall svar 68



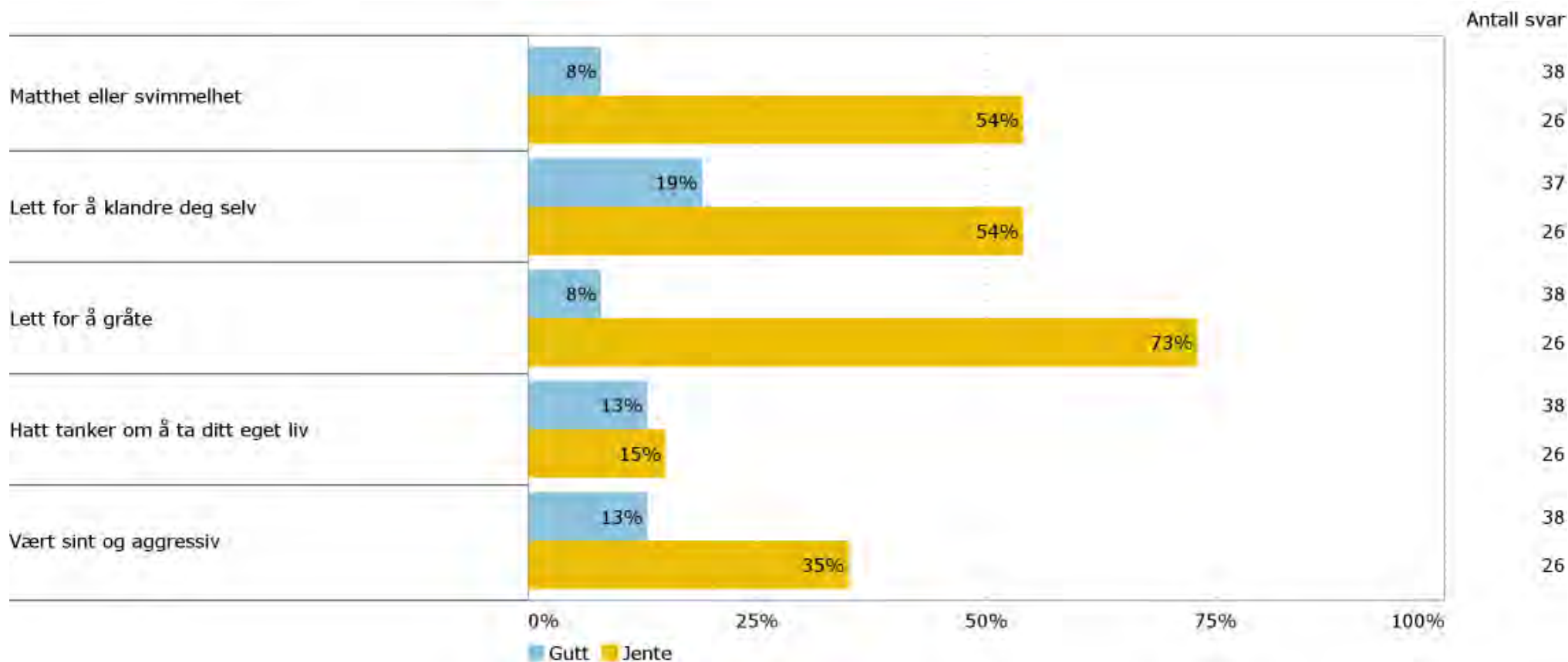
B6. Ensomhet

Her er noen beskrivelser av ulike følelser folk kan ha. Kryss av for hvordan du selv føler deg. (Prosentandel som har svart 'av og til' eller 'ofte')



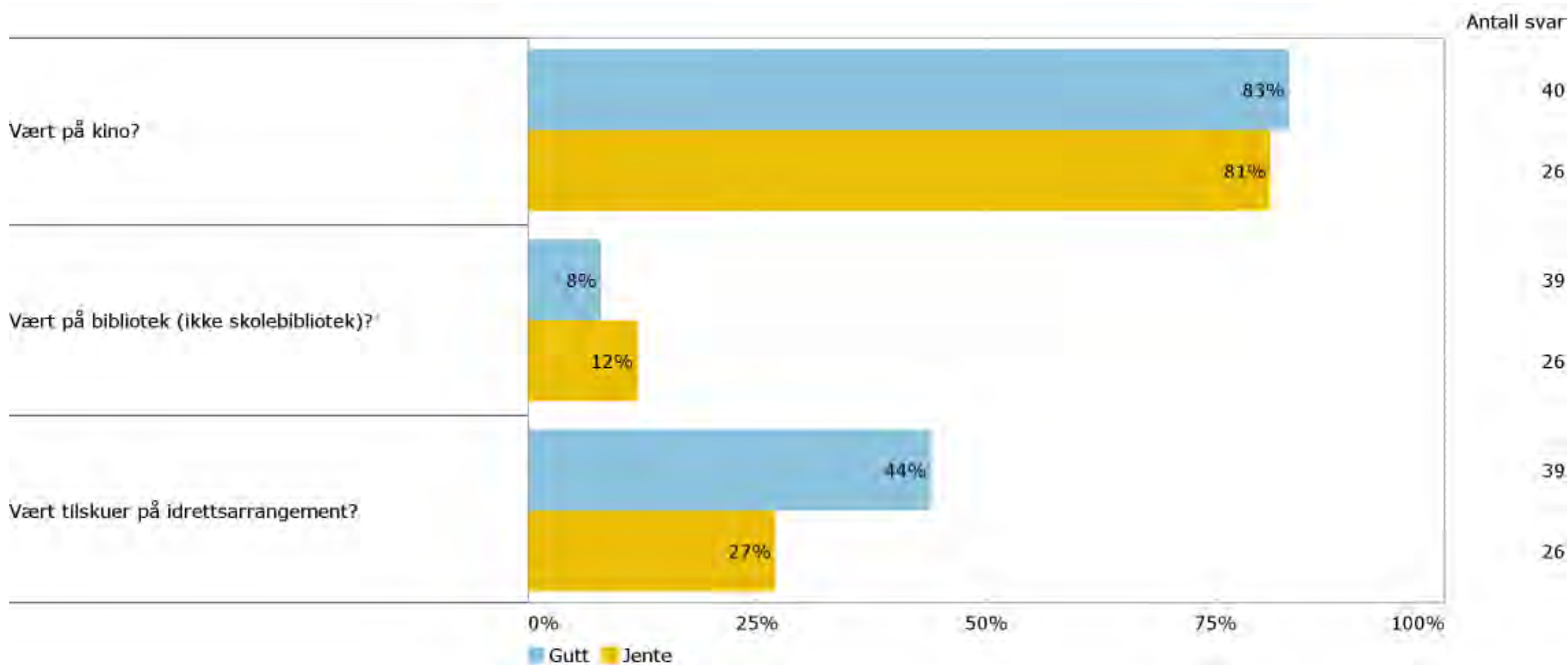
B9. Psykiske plager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')



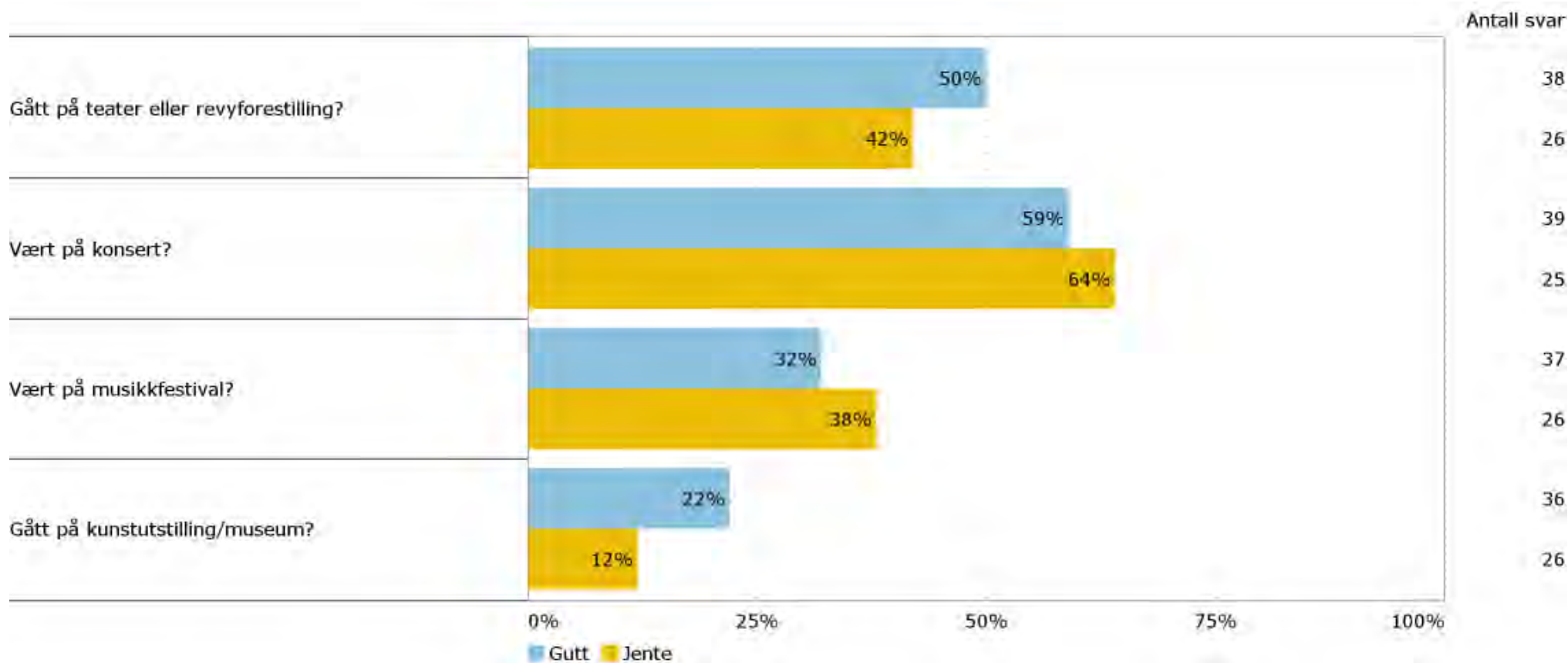
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av den siste måneden (de siste 30 dagene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



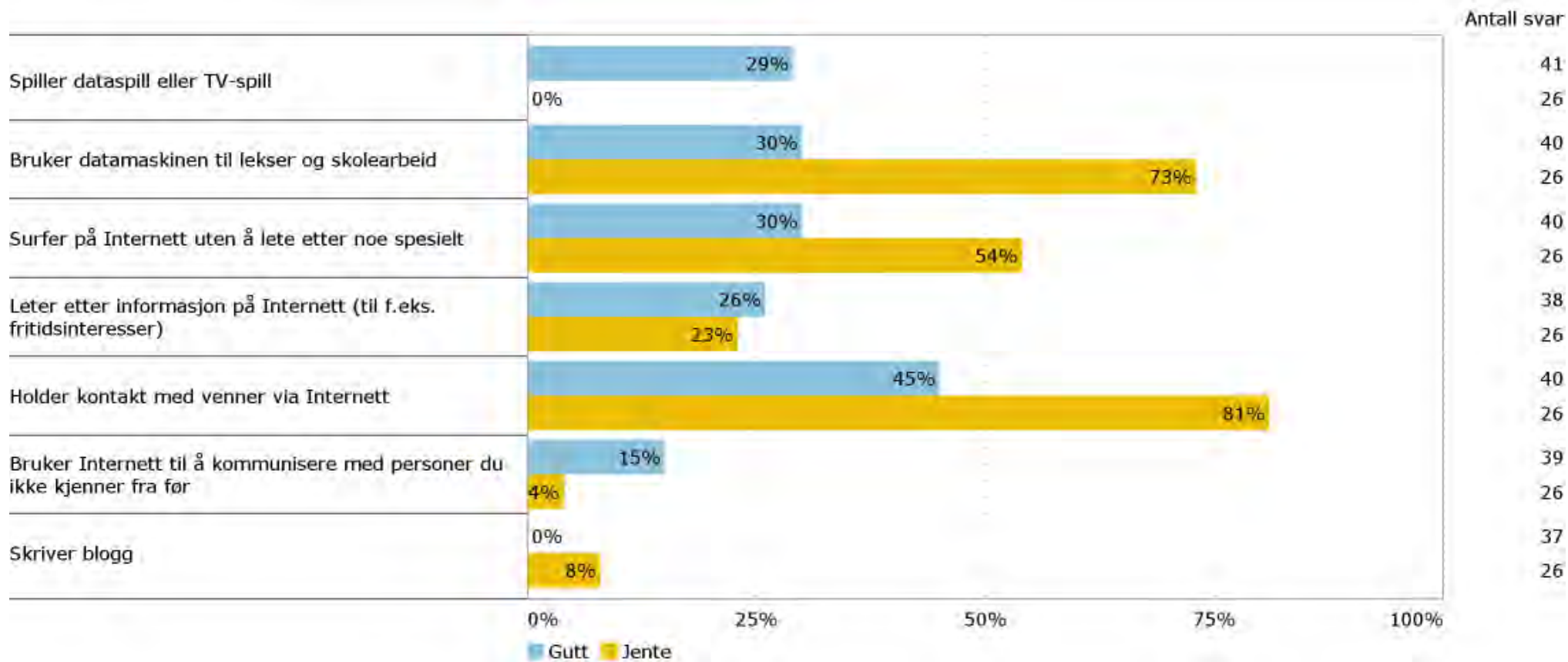
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



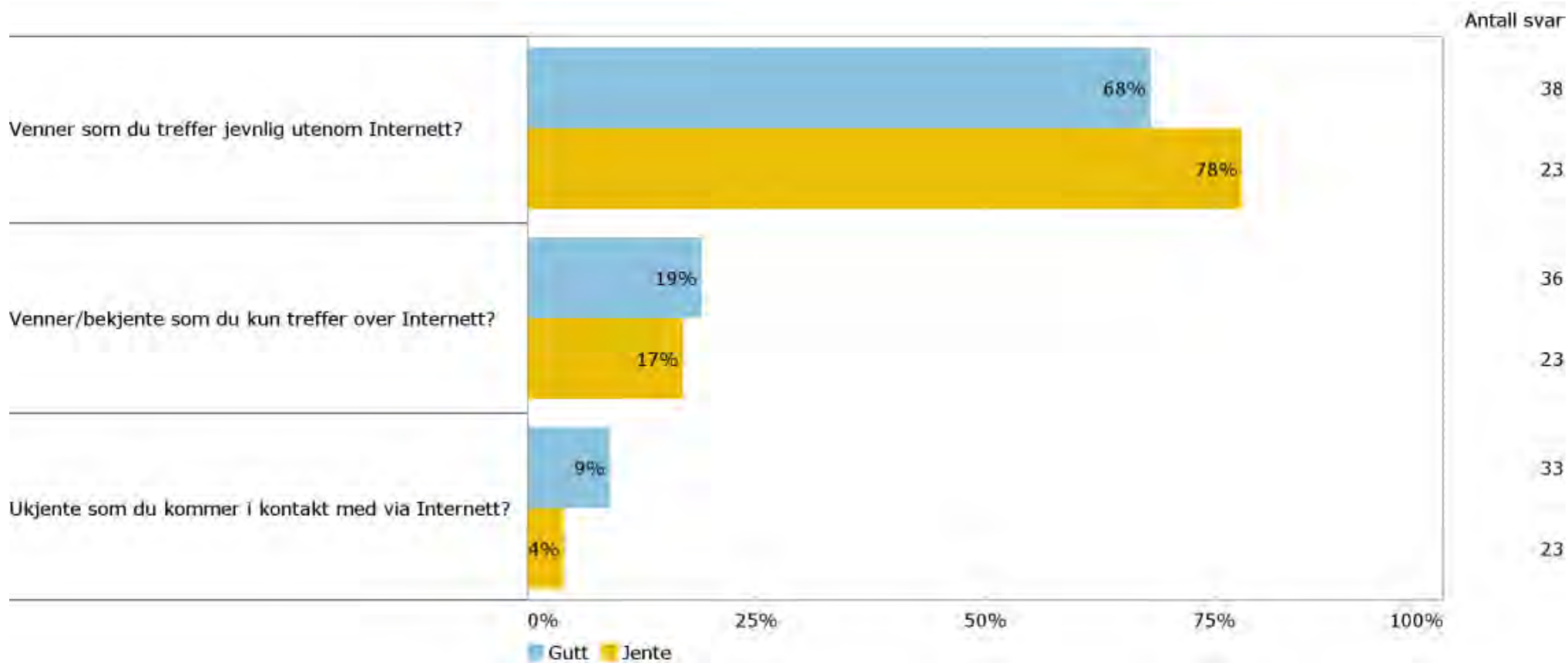
E3. Databruk

Hvor ofte gjør du noen av disse aktivitetene? (Prosentandel som har svart 'daglig')



E6. Nettkontakter

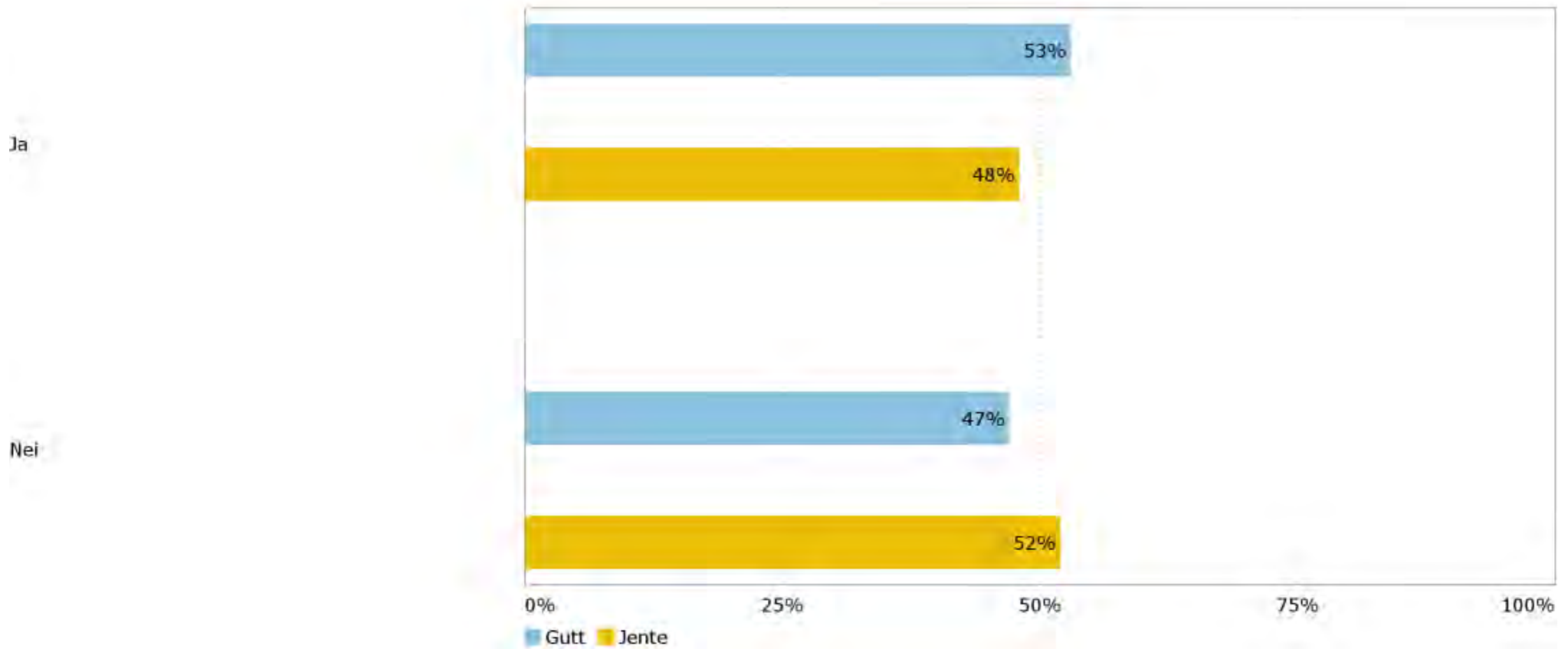
Personene du har kontakt med via Internett, er det ... (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'alltid')



E6. Nettkontakter

Har du møtt noen ansikt til ansikt som du først fikk kontakt med på Internett?

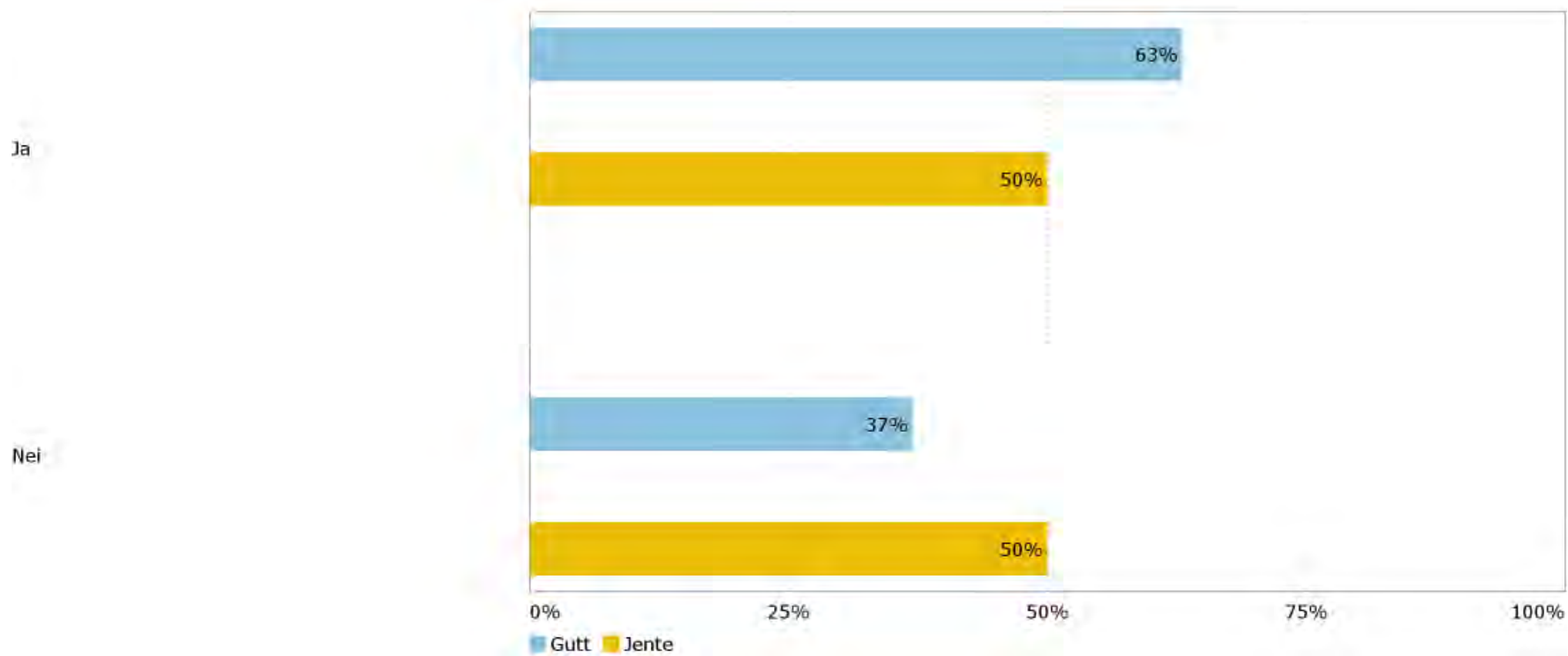
Antall svar 59



E11. Trening

Driver du med noen form for trening?

Antall svar 67



E11. Trening

Hvorfor trener du ikke? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til de som har svart at de ikke trener.

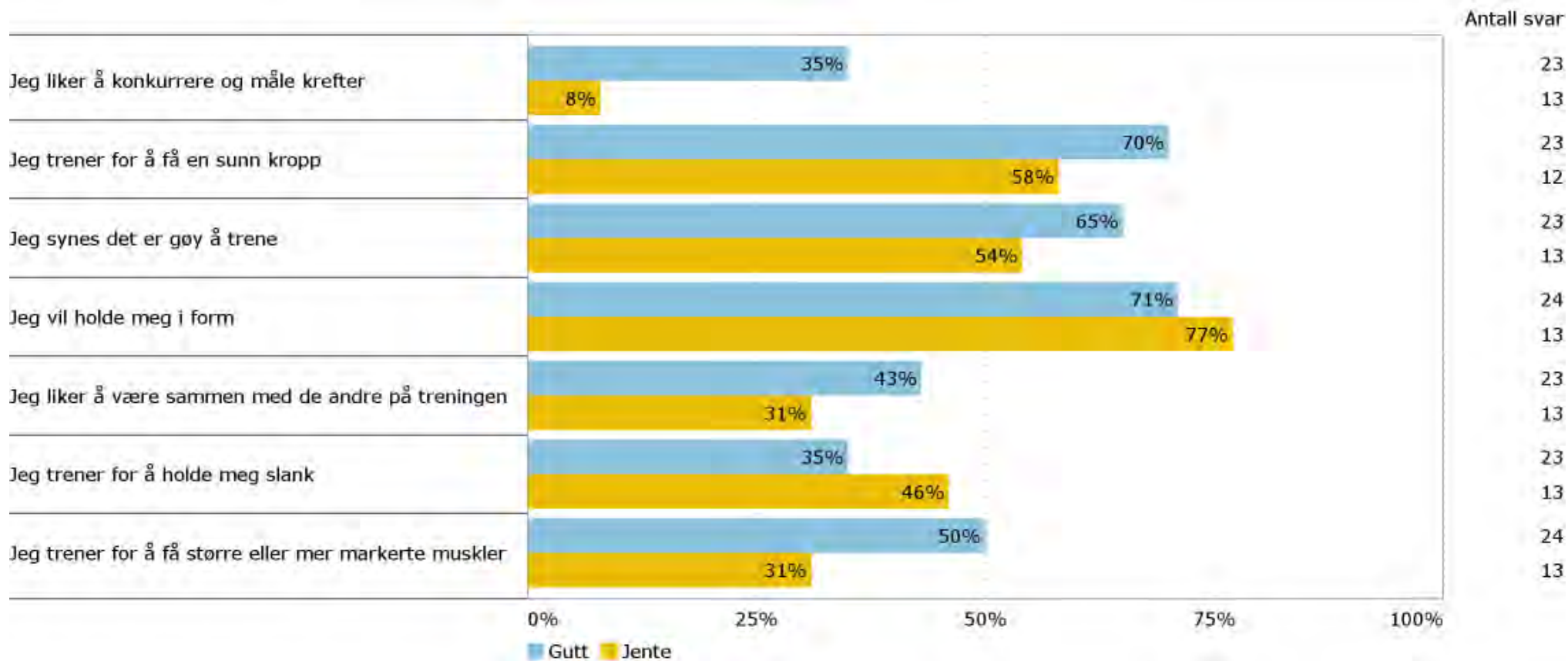
	Gutt	Jente	Antall svar
Jeg har andre interesser	8	27	23
Jeg har ikke tid	25	55	23
Jeg skulle gjerne trene, men kommer aldri i gang	46	55	24
Det er for dyrt å trene	8	17	24
Jeg har ikke funnet noen treningsform som passer for meg	25	17	24
Jeg får mosjon på andre måter (går, sykler og lignende)	8	10	22
Jeg er i for dårlig form	17	8	24
Foreldrene mine vil ikke at jeg skal bruke tid på trening	0	0	23
Jeg er ikke flink i sport/idrett	25	9	23
Jeg synes ikke det er noe gøy å trene	8	42	24
Jeg har en fysisk skade som gjør det vanskelig for meg å trene	8	9	23



E11. Trening

Hvorfor trener du? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

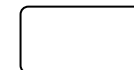
Spørsmålet er bare stilt til ungdommer som har svart at de trener.



E14. Friluftsliv

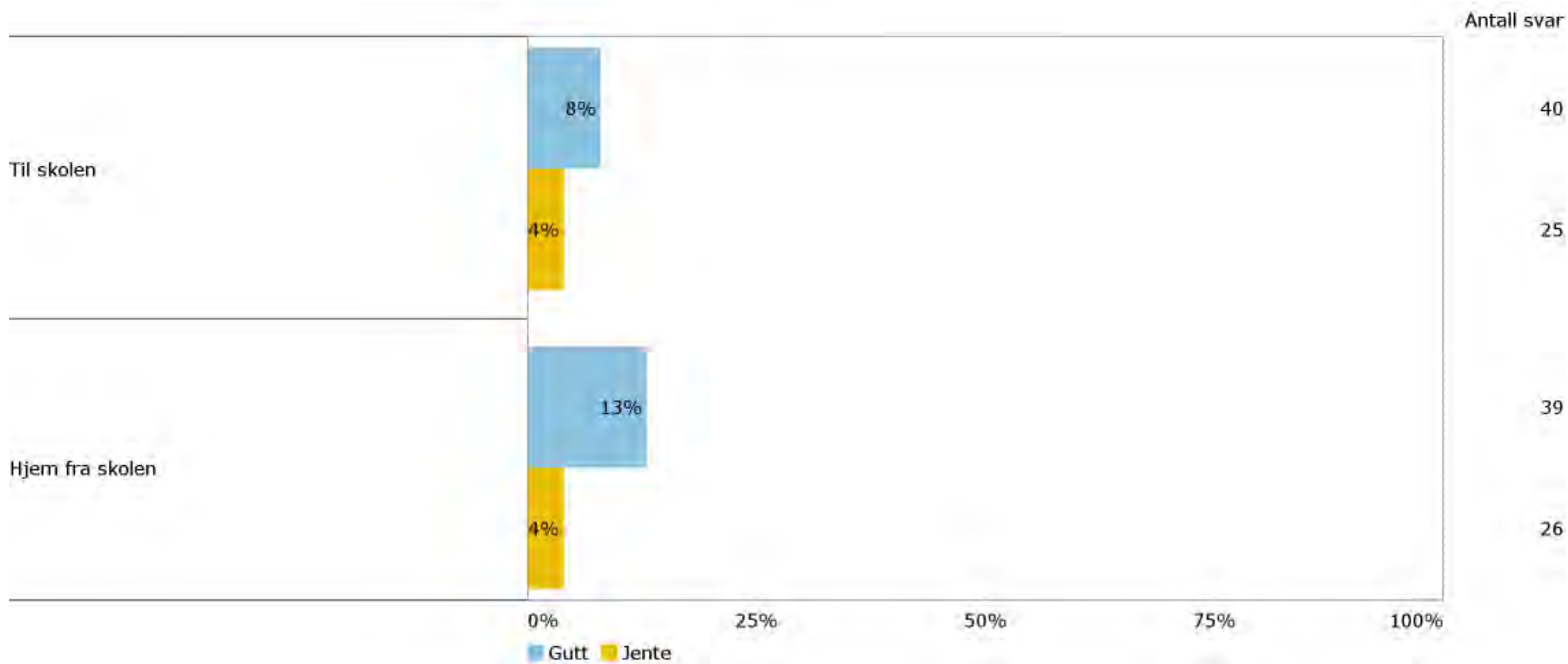
Hvor ofte pleier du å gjøre følgende ting? Tenk på den tida på året da det er sesong for de ulike aktivitetene. (Prosentandel som har svart 'minst ukentlig')

	Gutt	Jente	Antall svar
Går på skitur i fjell, skog og mark	19	4	62
Går på fottur i fjell, skog og mark	27	8	63
Står på rullebrett	6	0	61
Kjører snøbrett, slalåm eller lignende	11	4	61
Drar på fisketur	22	0	62
Overnatter i telt ute i naturen (ikke campingplass)	9	0	61
Driver med bading/svømming	17	0	62
Padler kano eller kajakk	6	0	60
Driver med klatring	6	0	60
Gå på jakt	3	0	62



G9. Skoleveien

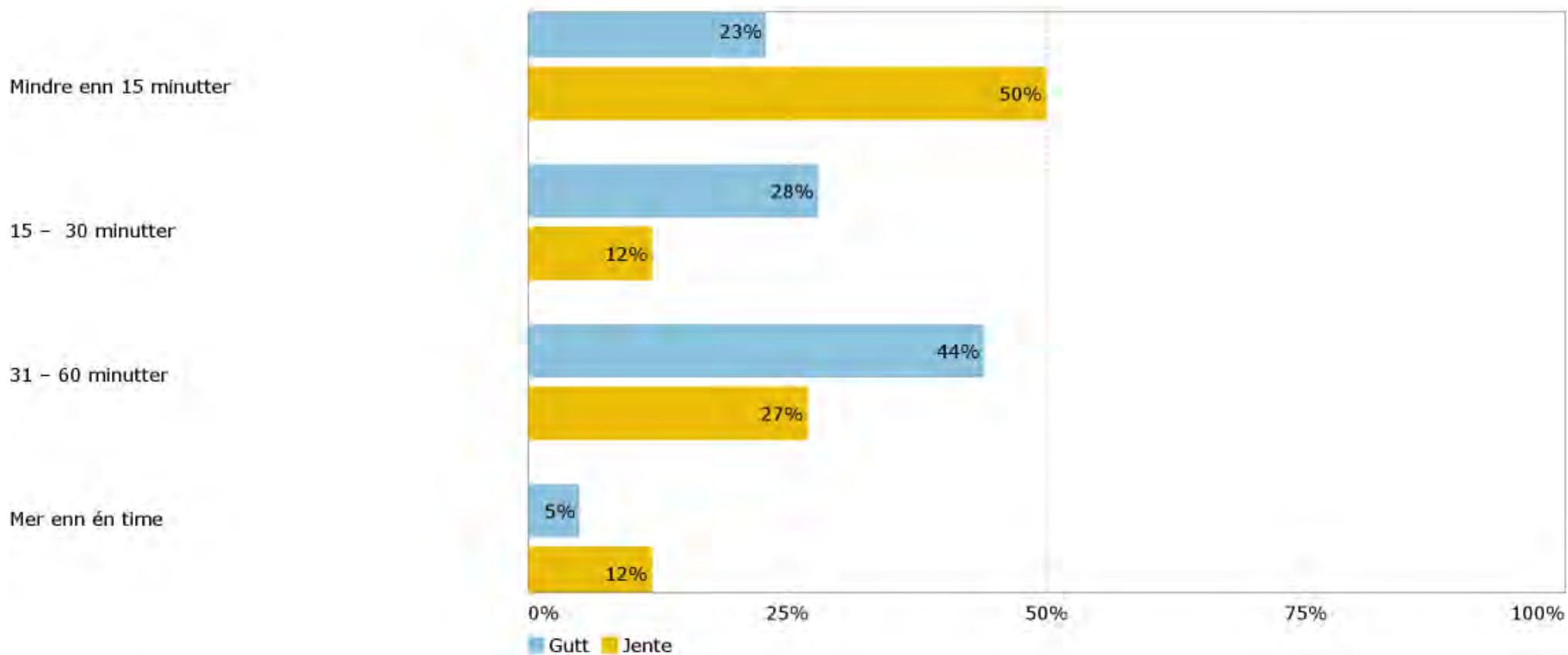
Hvordan kommer du deg som regel til skolen og hjem fra skolen? (Prosentandel som som har svart 'sykler' eller 'går')



G9. Skoleveien

Hvor lang tid bruker du som regel på skoleveien (én vei)?

Antall svar 65





Ungdata-undersøkelsen 2017 i Herøy i Møre og Romsdal

FAKTA OM UNDERSØKELSEN:

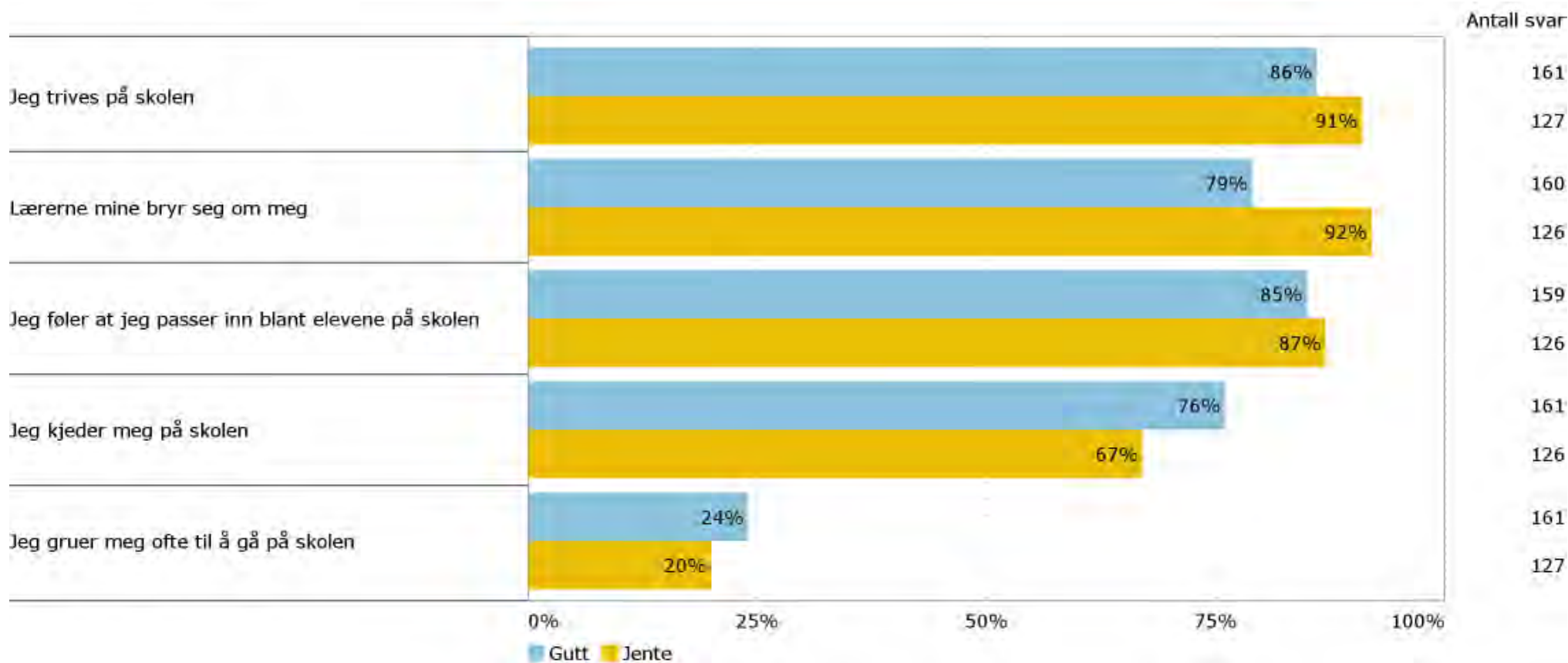
Tidspunkt: Uke 13-14

Klassetrinn: 8. trinn, 9. trinn, 10. trinn

Antall: 359

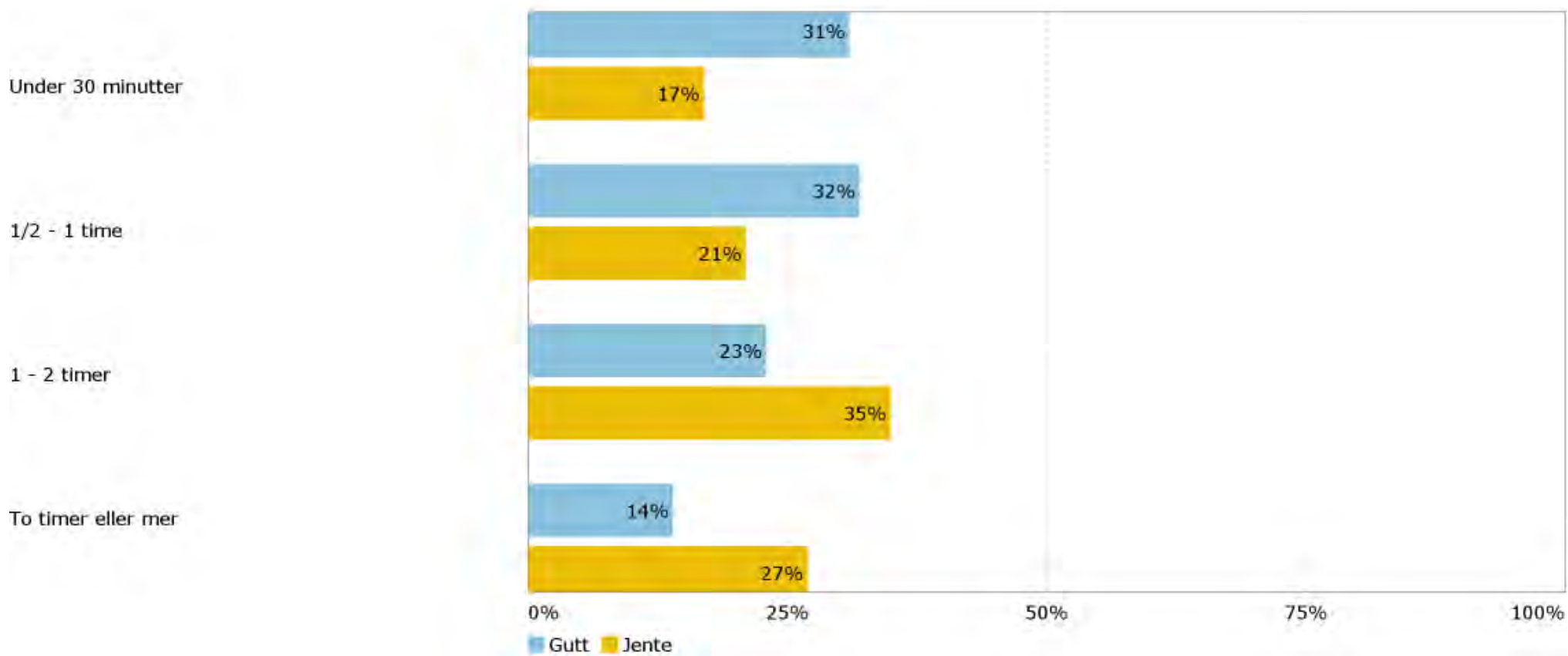
Svarprosent: 89%

Er du enig eller uenig i følgende utsagn om hvordan du har det på skolen? (Prosentandel som har svart 'helt enig' eller 'litt enig')



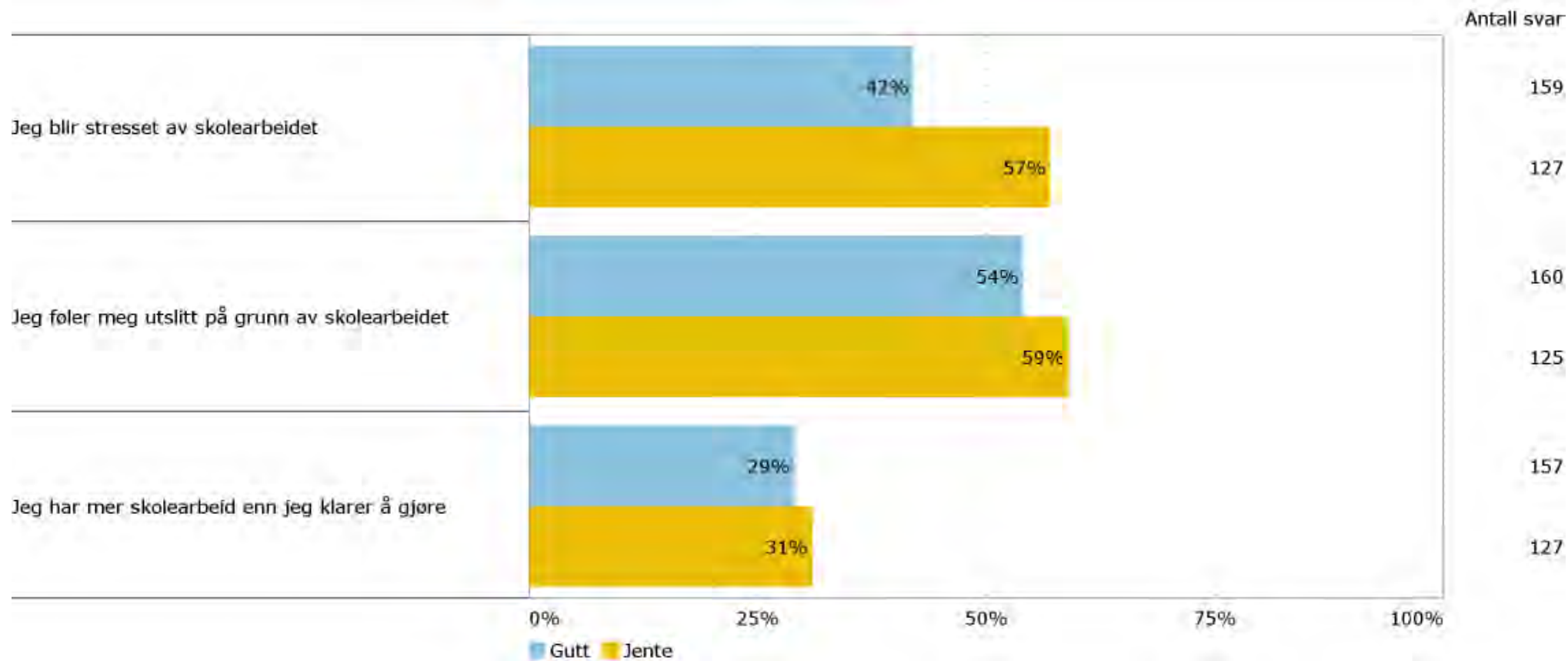
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?

Antall svar 287



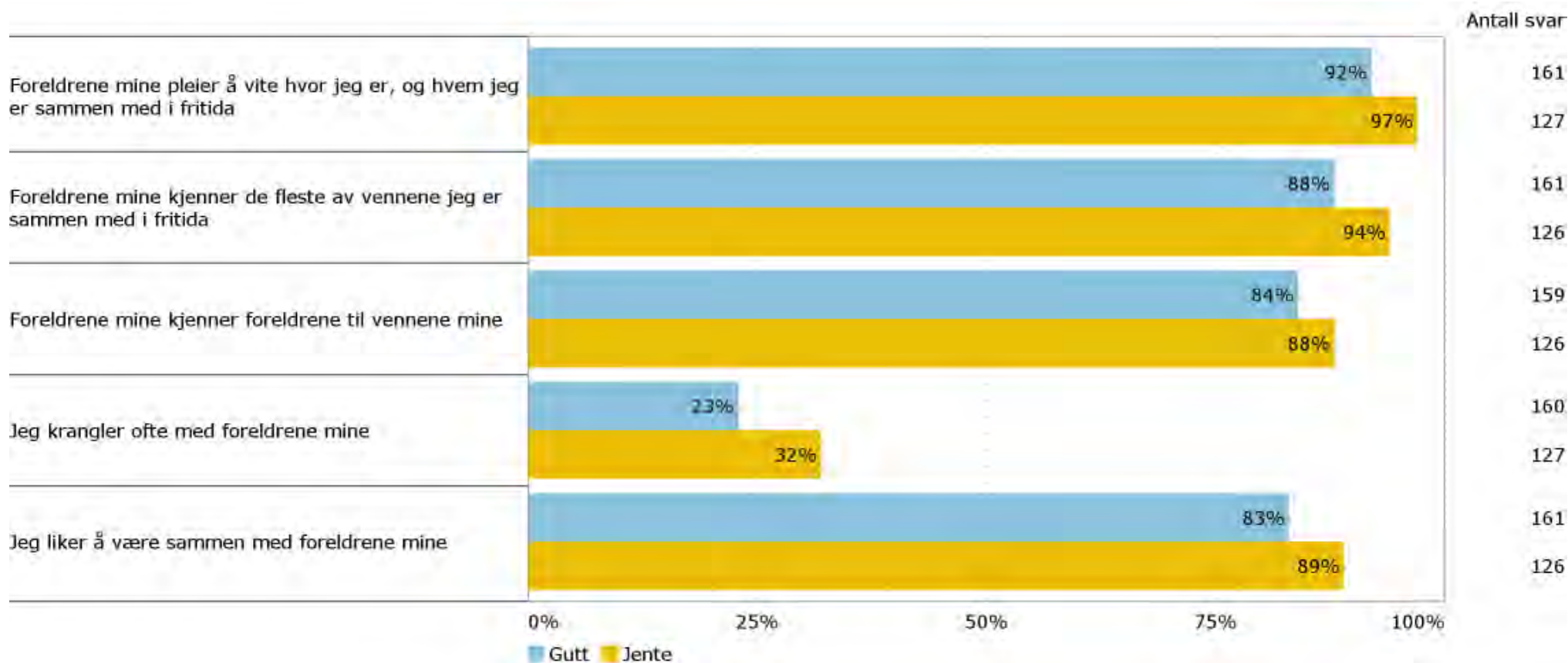
Skolestress

Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene? (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'svært ofte')



Foreldre

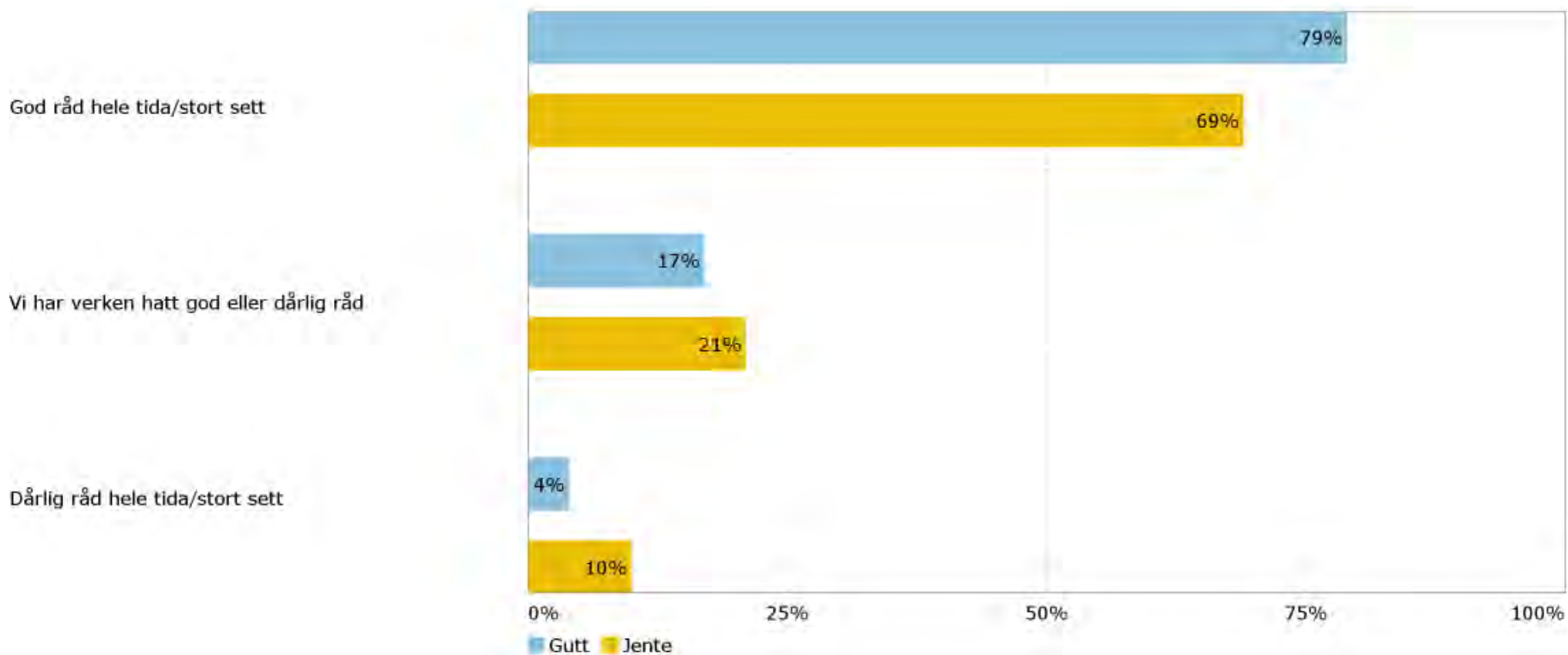
Her kommer noen utsagn om hvordan du vil beskrive forholdet ditt til foreldrene dine (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')



Familieøkonomi

Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?

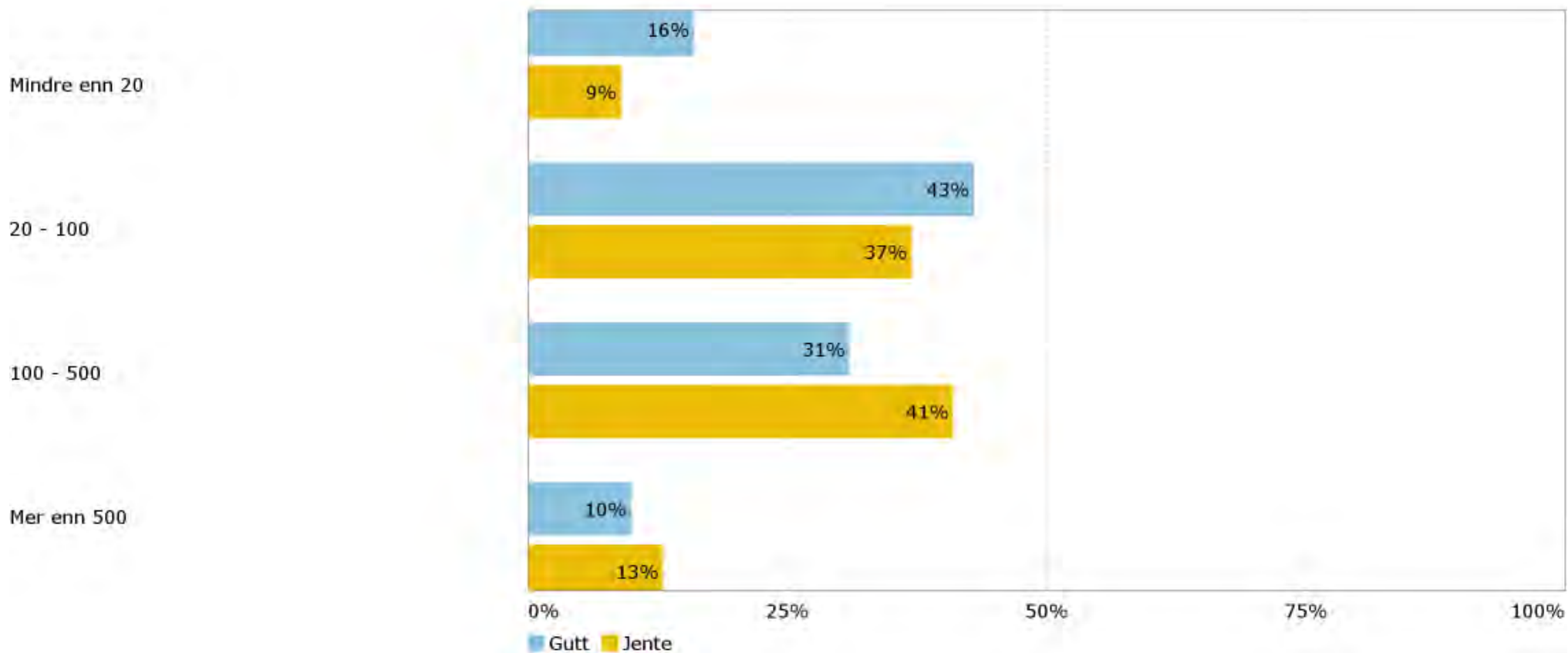
Antall svar 281



Bøker i hjemmet

Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?

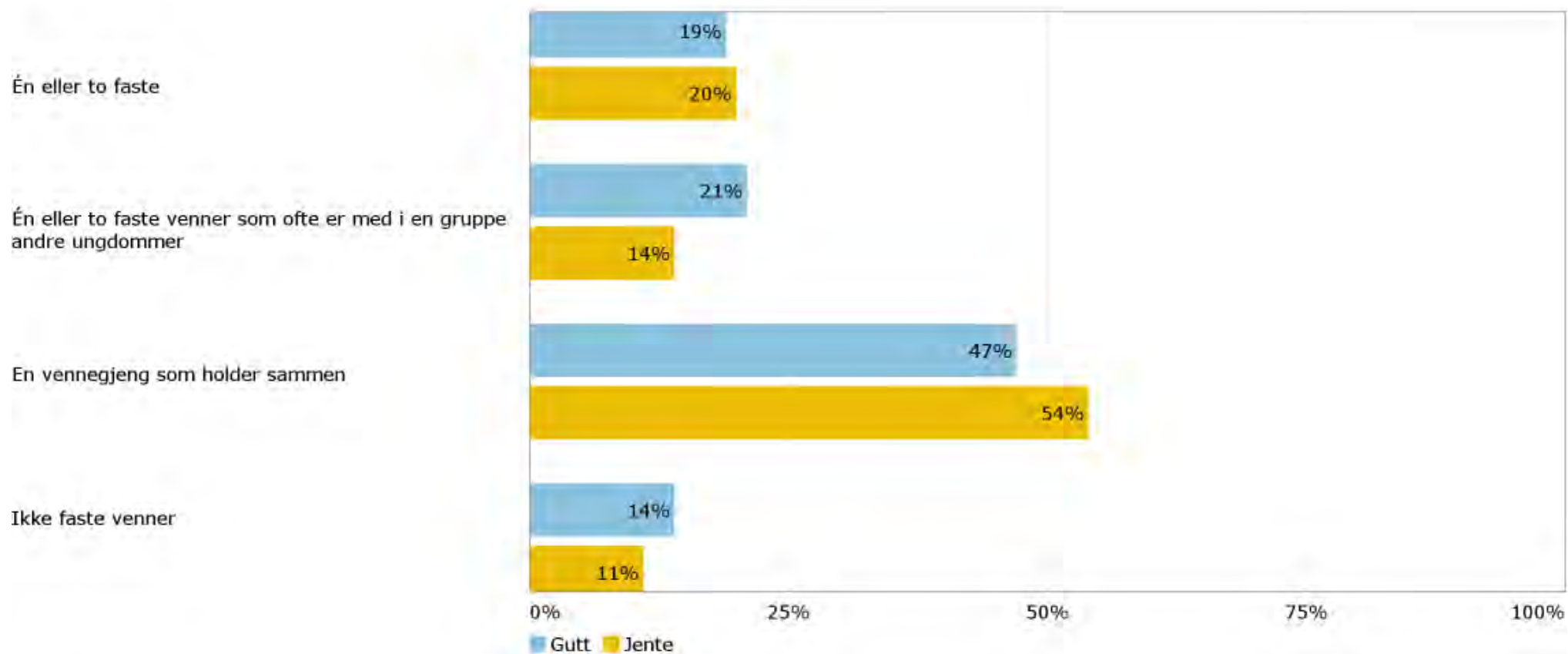
Antall svar 285



Venner

Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...

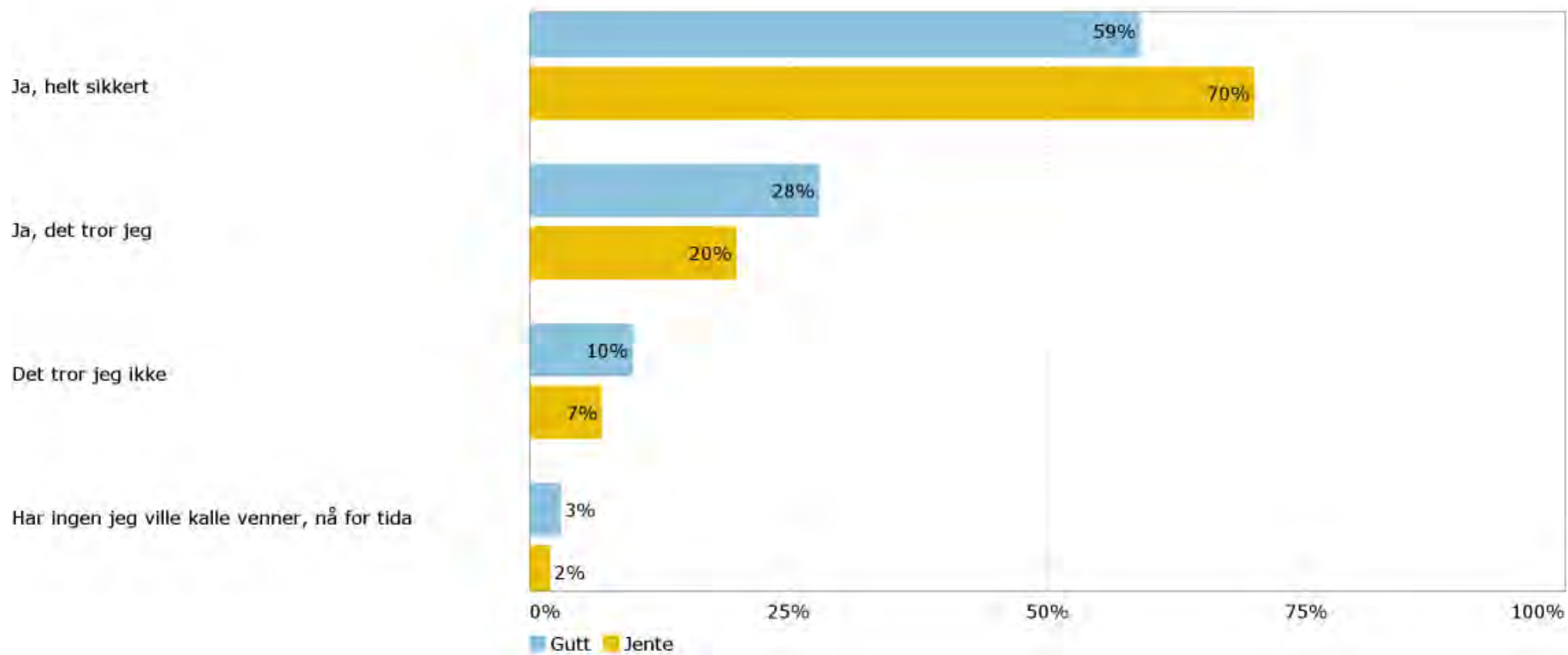
Antall svar 287



Venner

Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

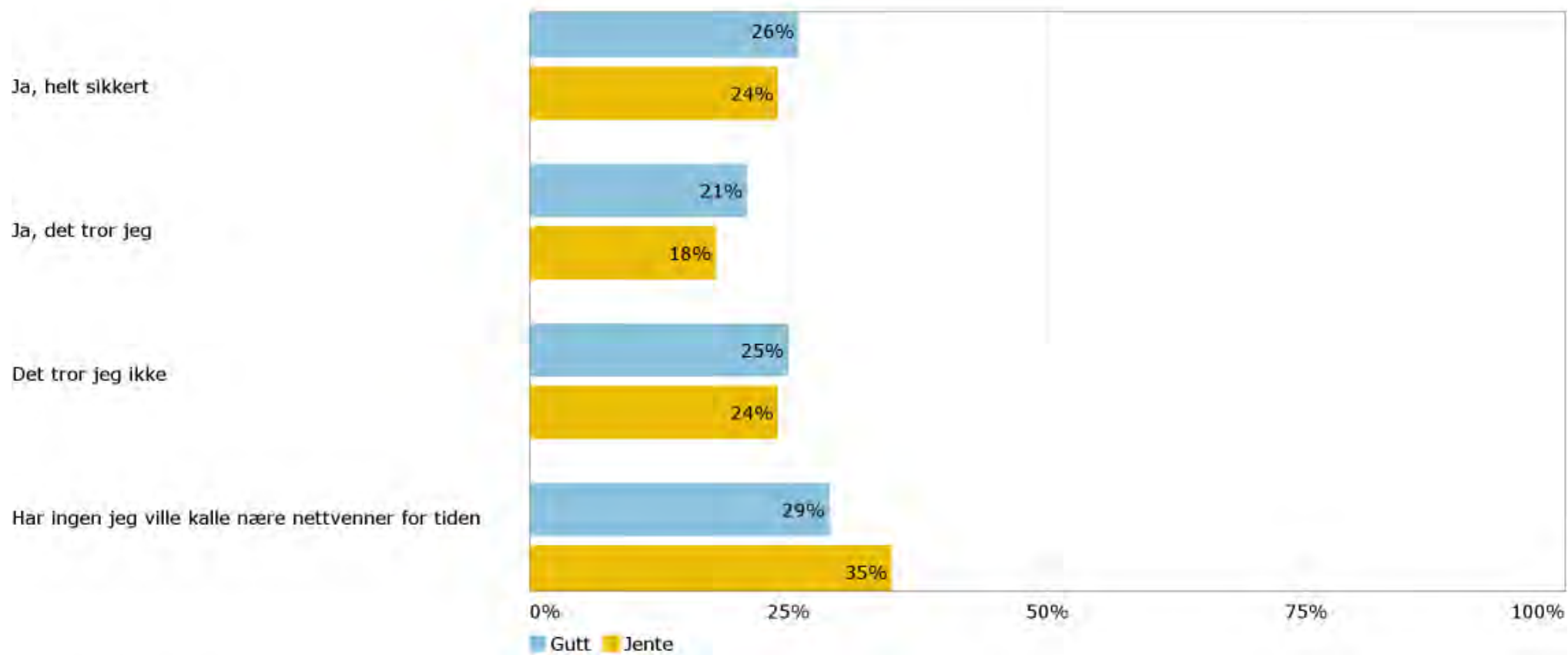
Antall svar 287



Venner

Har du minst én nær venn som du bare har kontakt med gjennom nettet?

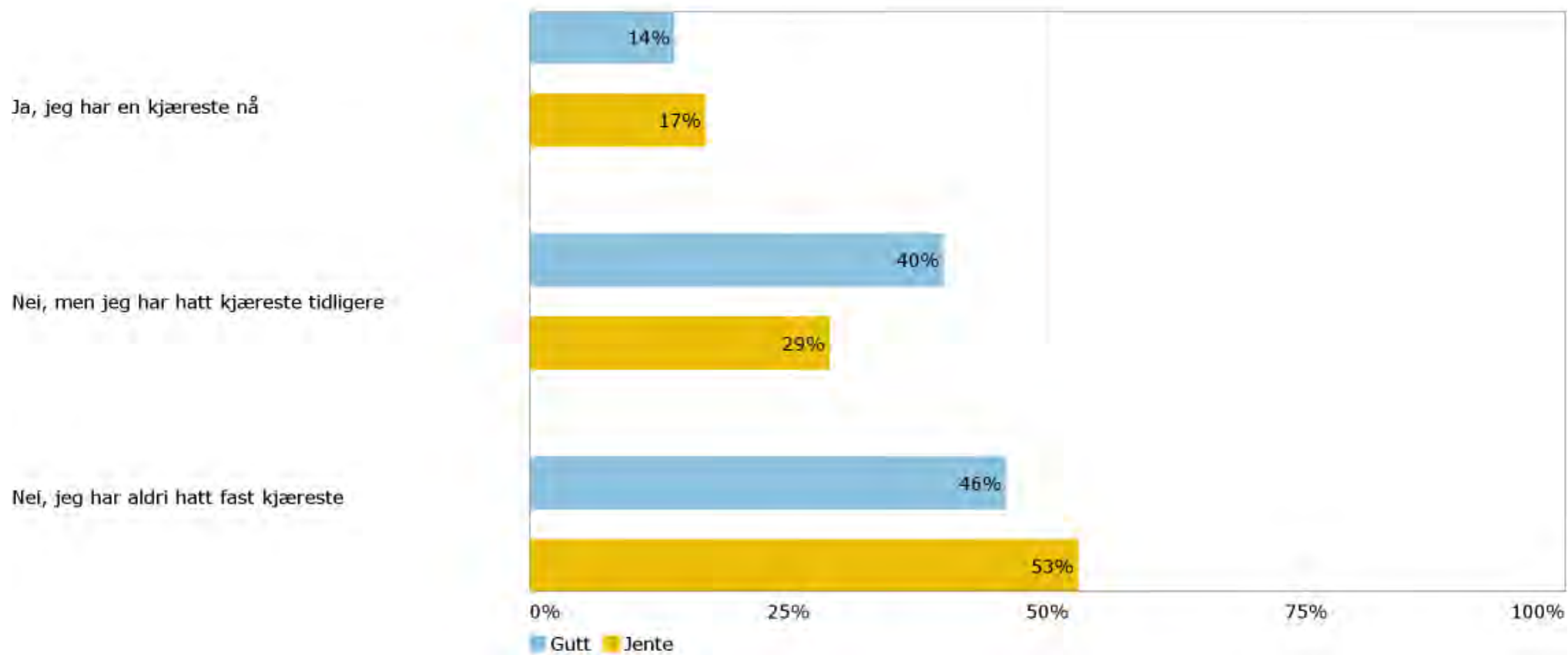
Antall svar 286



Kjæreste

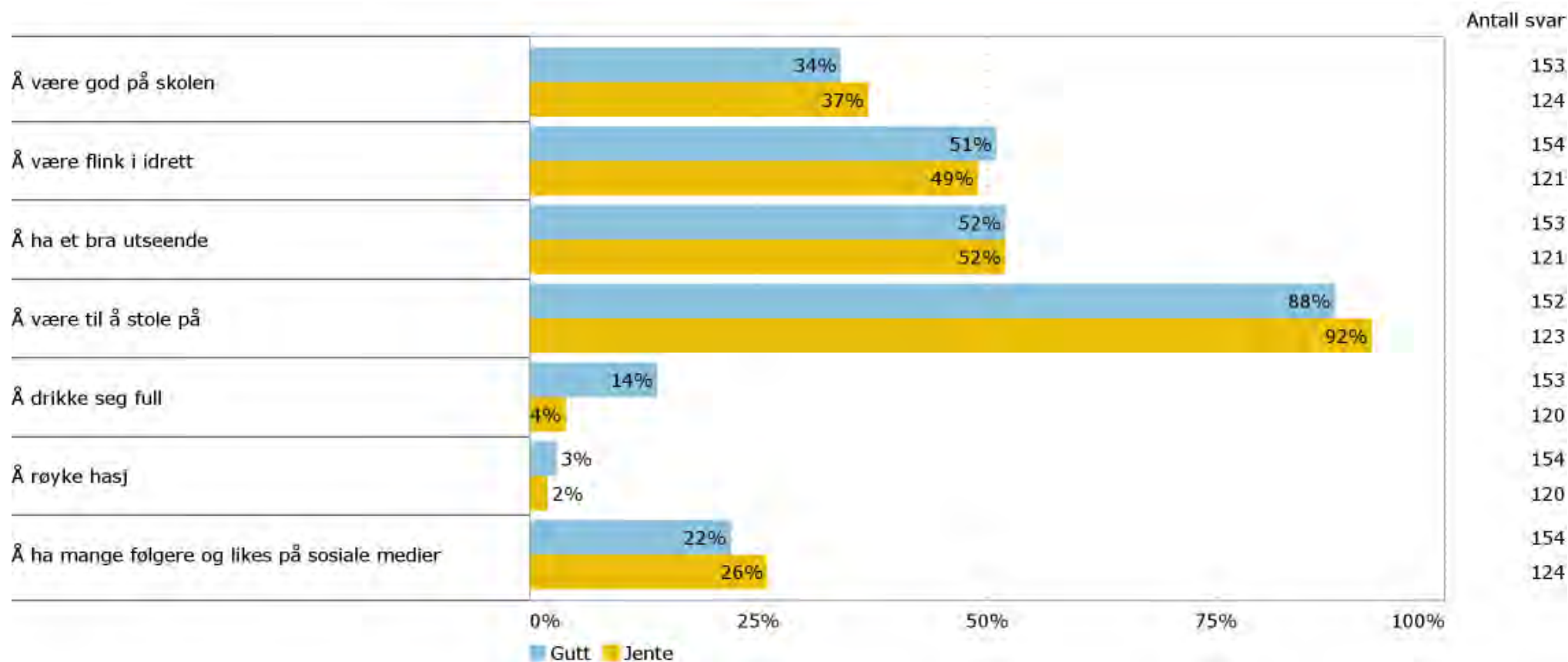
Har du fast kjæreste?

Antall svar 285



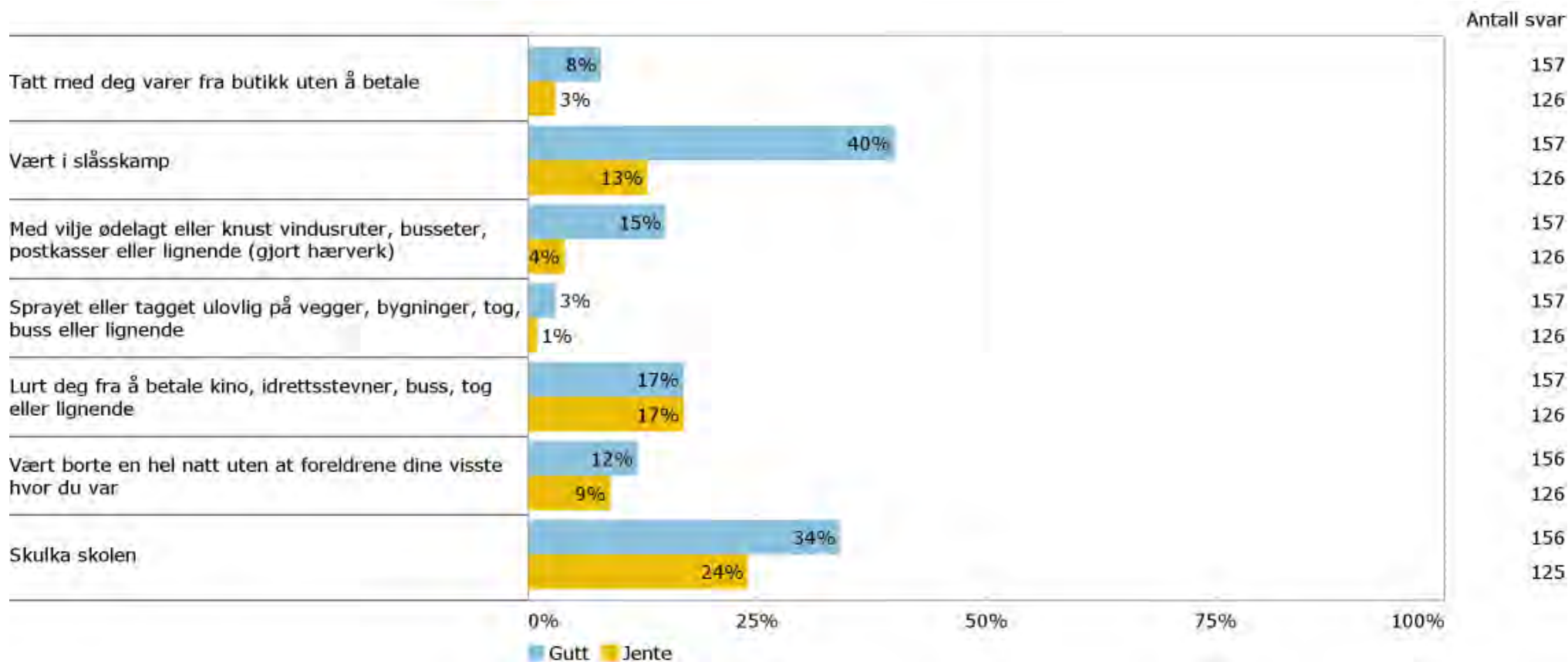
Status i vennemiljøet

Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø? (Prosentandel som har svart 'øker statusen mye' eller 'øker statusen litt')



Regelbrudd

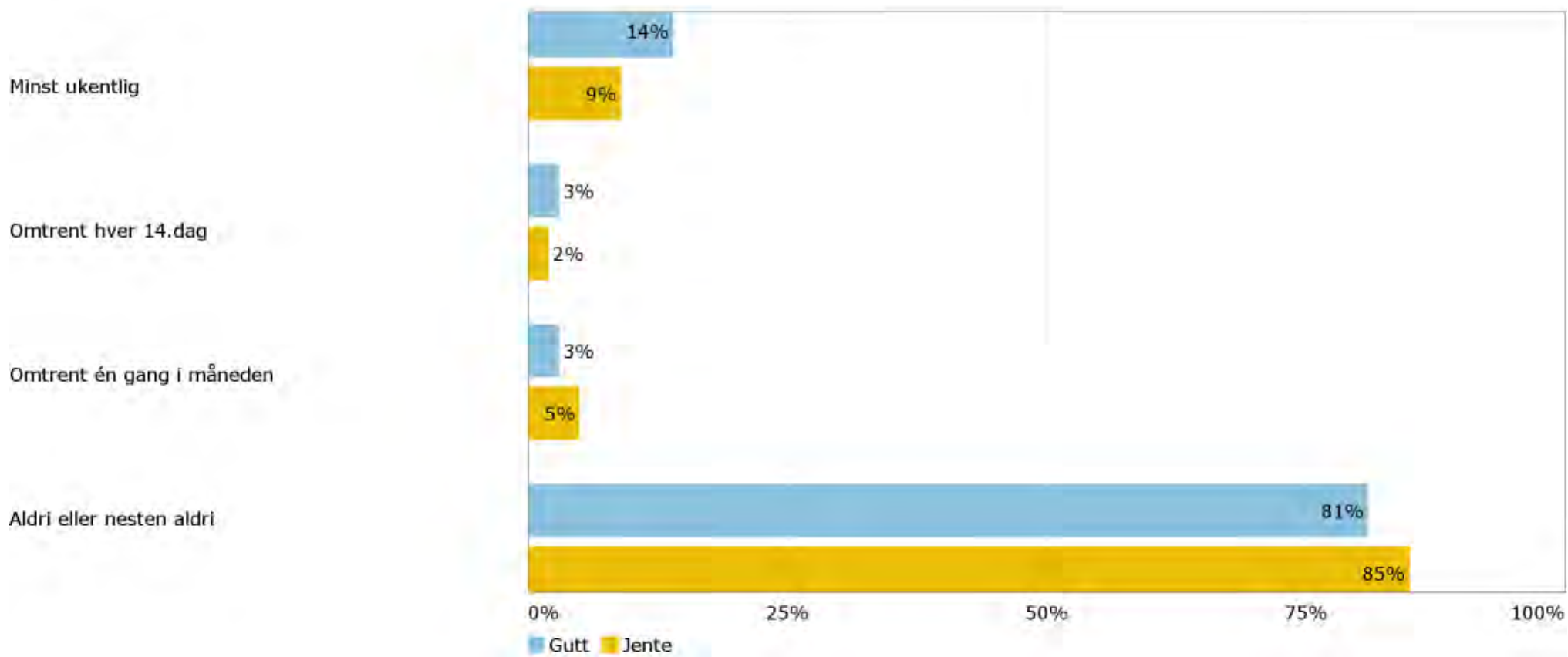
Hvor mange ganger har du vært med på, eller gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

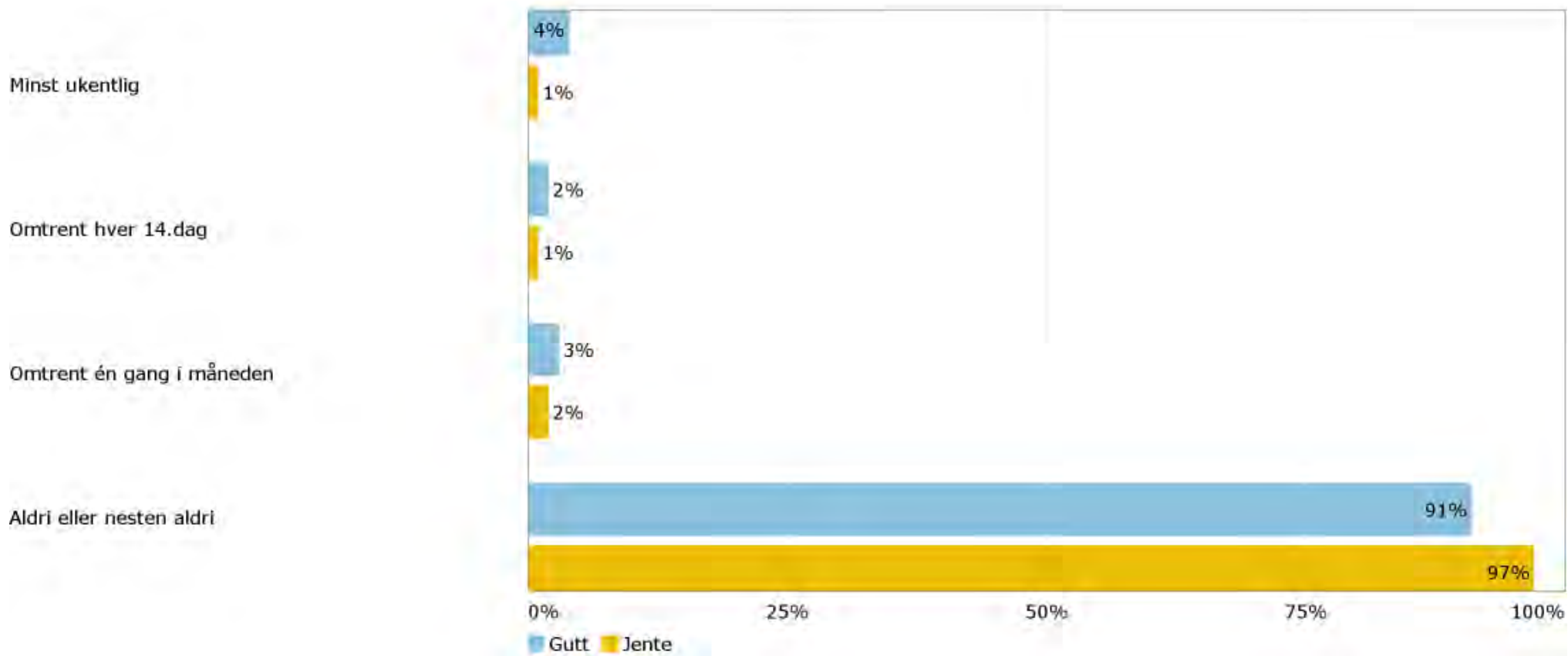
Antall svar 286



Mobbing

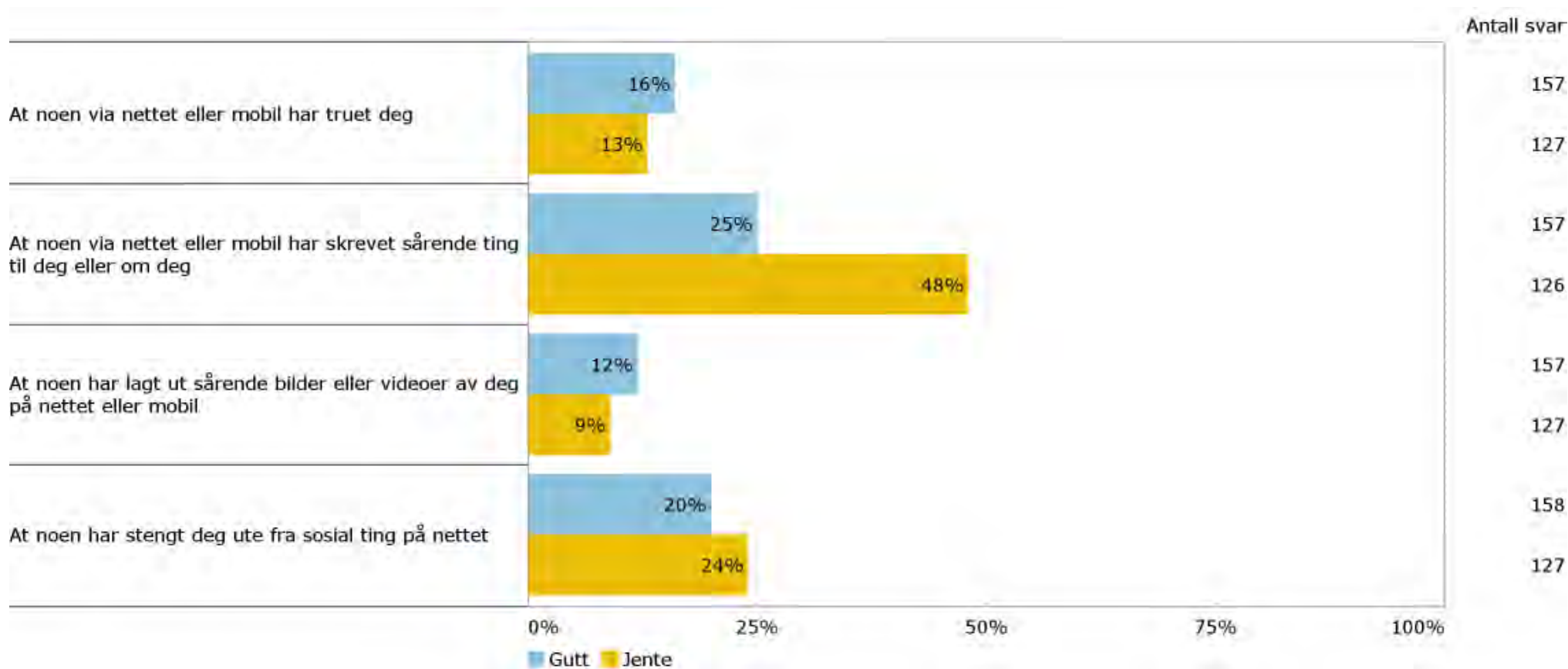
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Antall svar 286

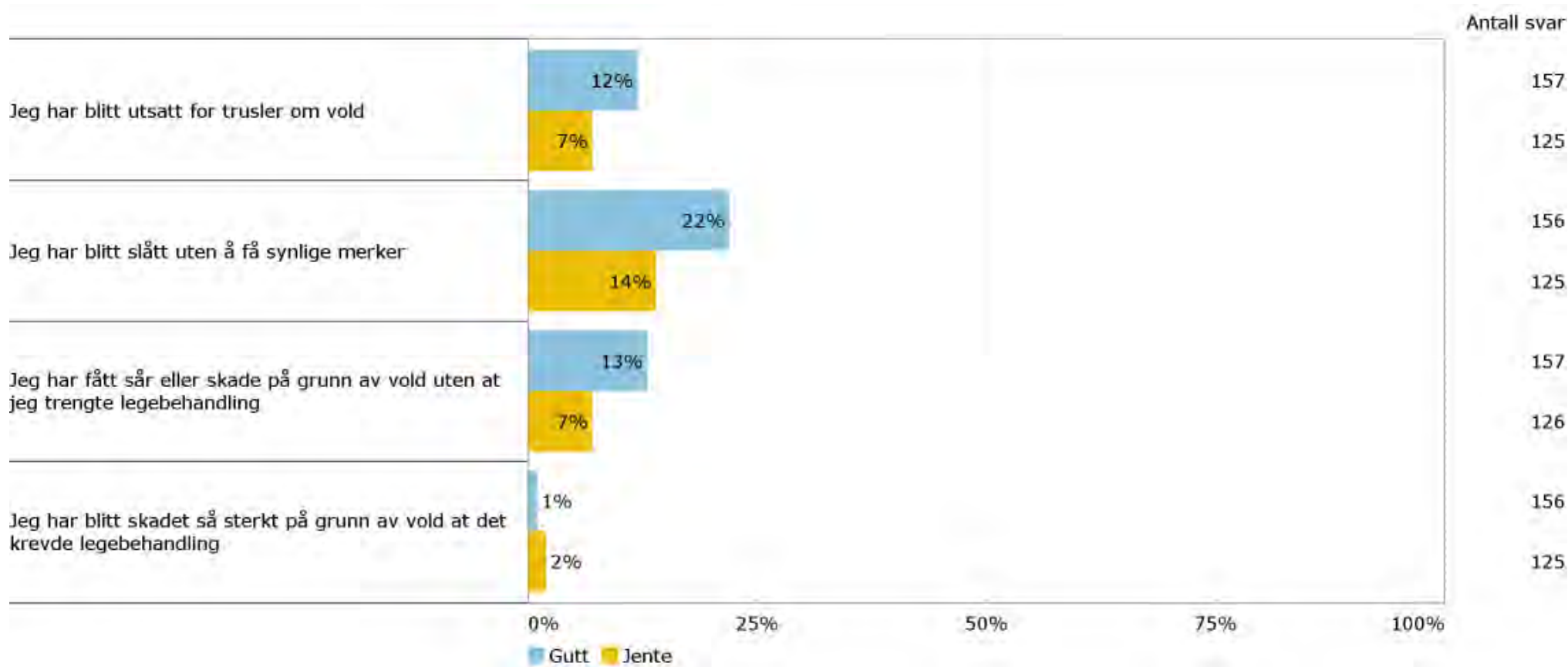


Negative opplevelser på nettet/mobil

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



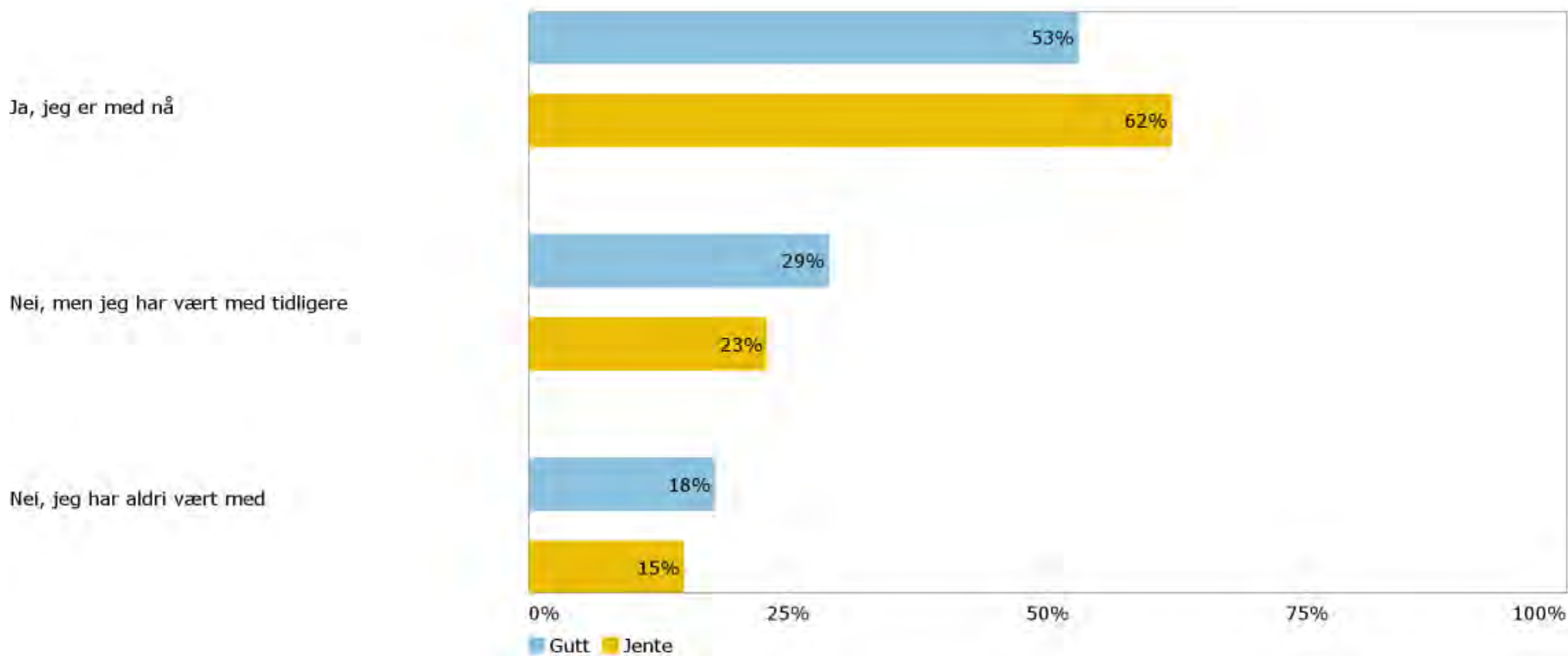
Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Faste fritidsaktiviteter

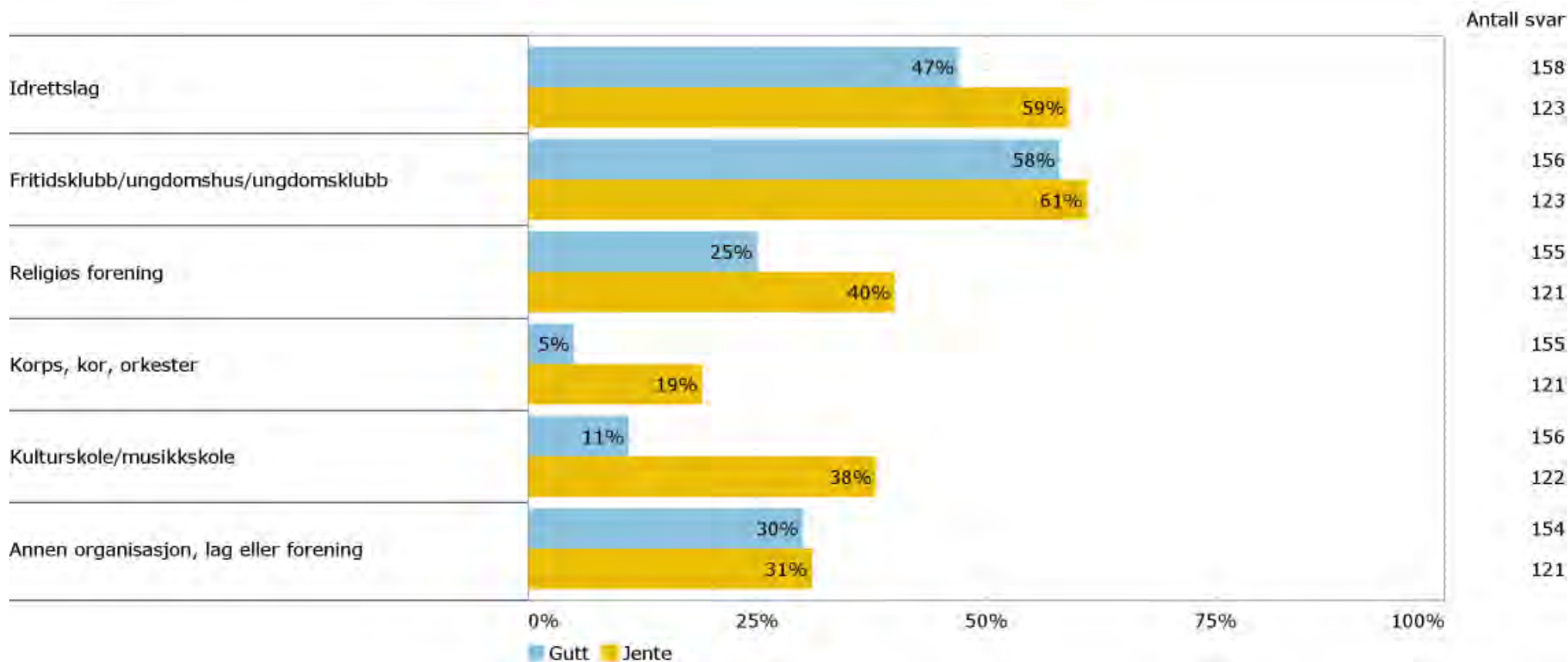
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

Antall svar 285



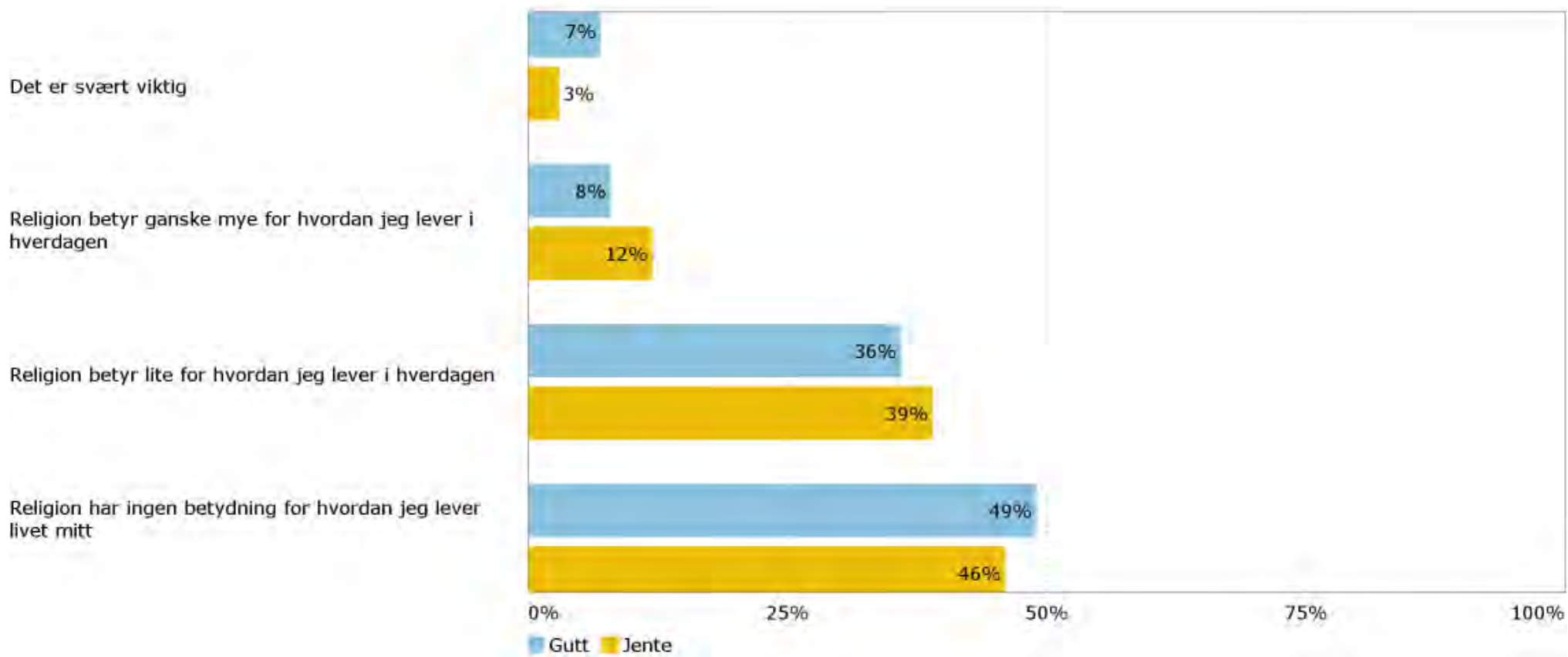
Faste fritidsaktiviteter

Hvor mange ganger den siste måneden har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



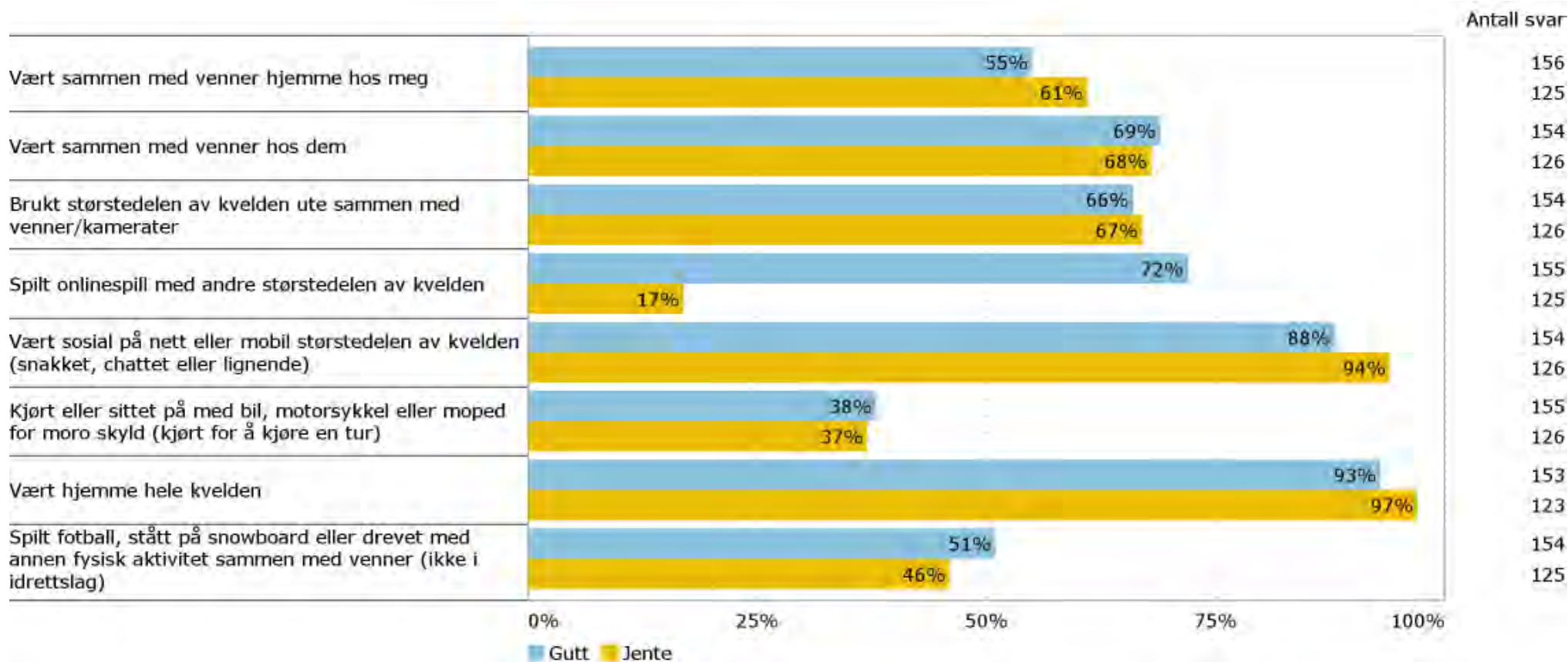
Hvor mye betyr religion for hvordan du lever livet ditt til daglig?

Antall svar 281

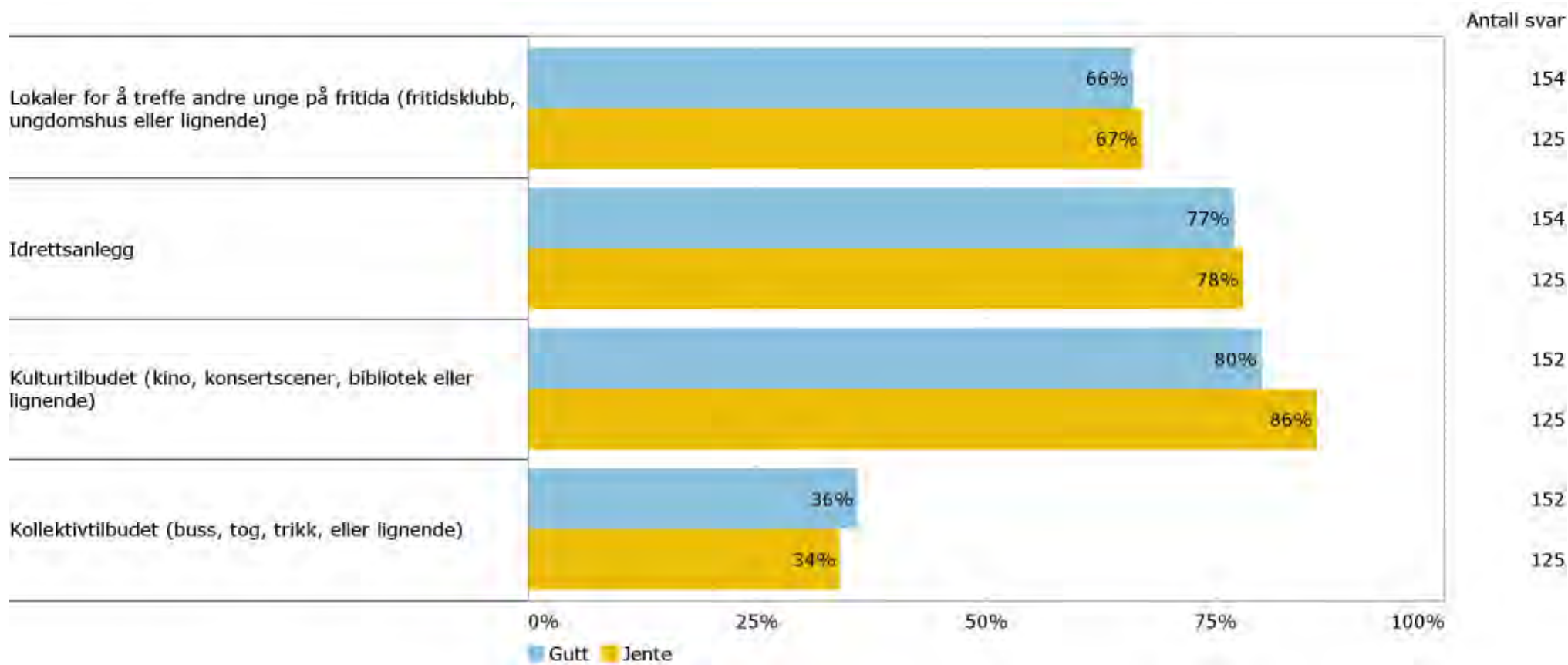


Fritidsaktiviteter

Her blir det nevnt en del aktiviteter som du kan bruke fritida di til. Tenk tilbake på den siste uka (de siste 7 dagene). Hvor mange ganger har du ... (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

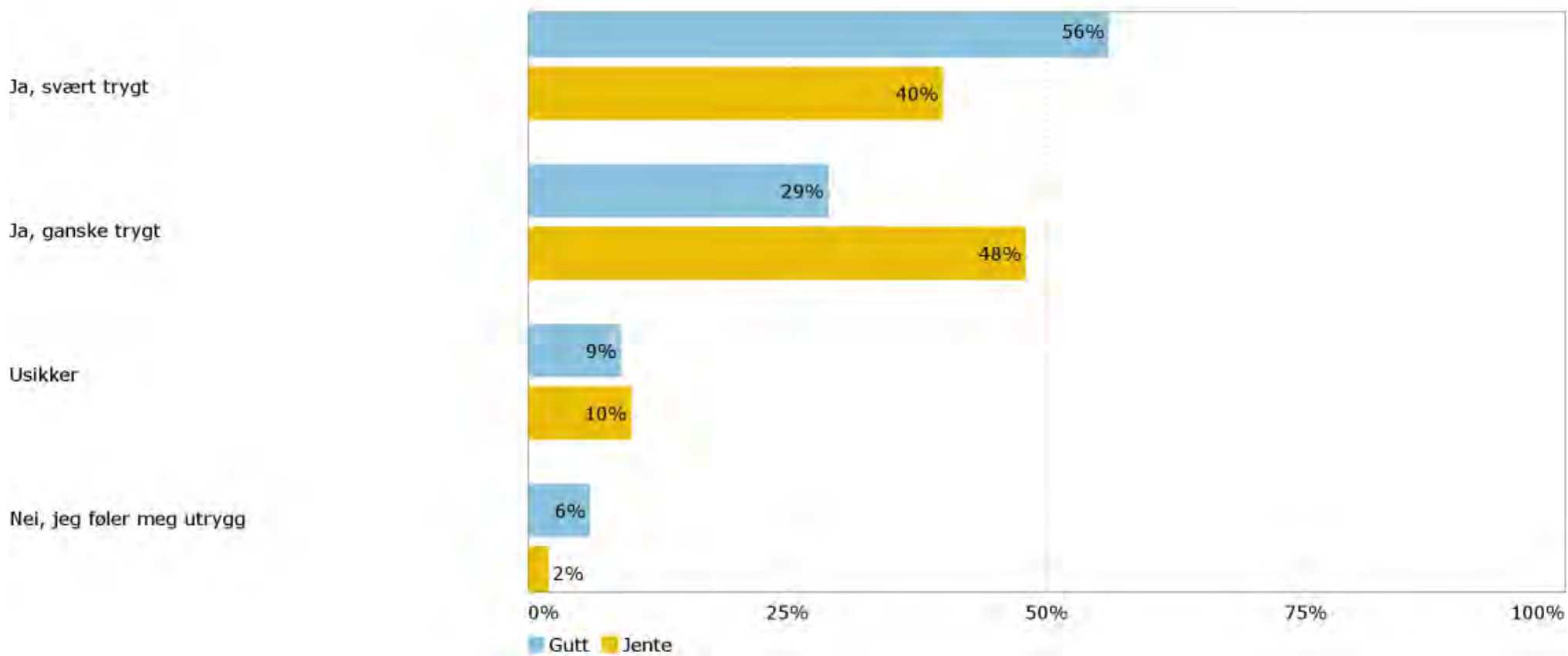


Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ... (Prosentandel som har svart 'svært bra' eller 'nokså bra')



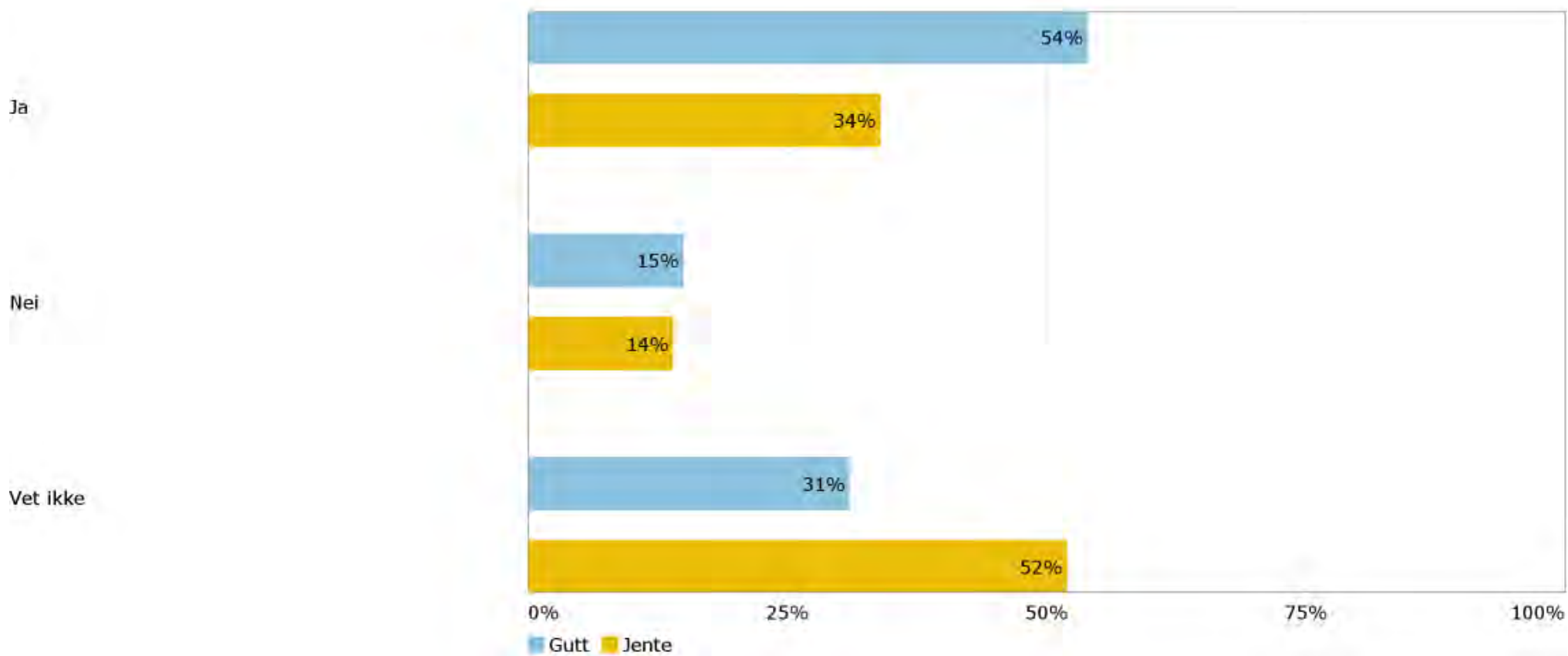
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?

Antall svar 281



Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?

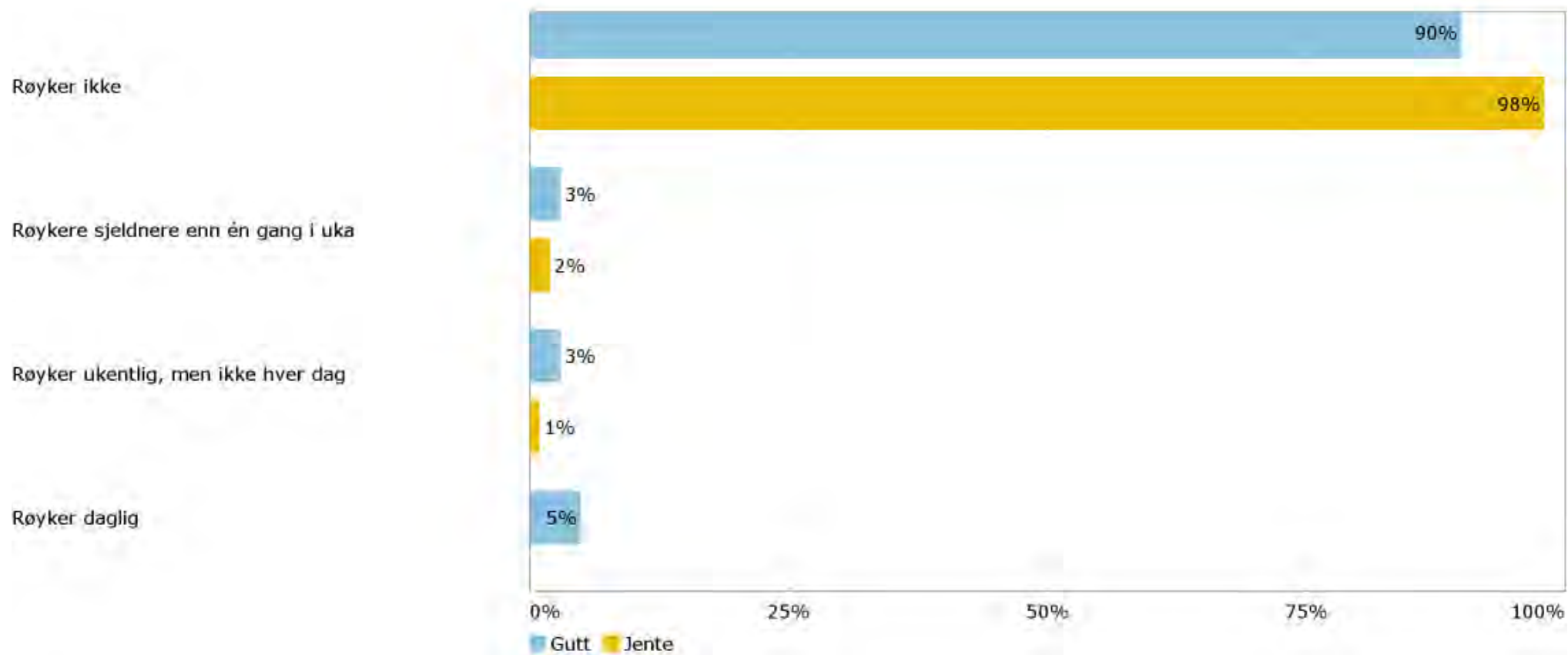
Antall svar 281



Tobakk

Røyker du?

Antall svar 281



Tobakk

Bruker du snus?

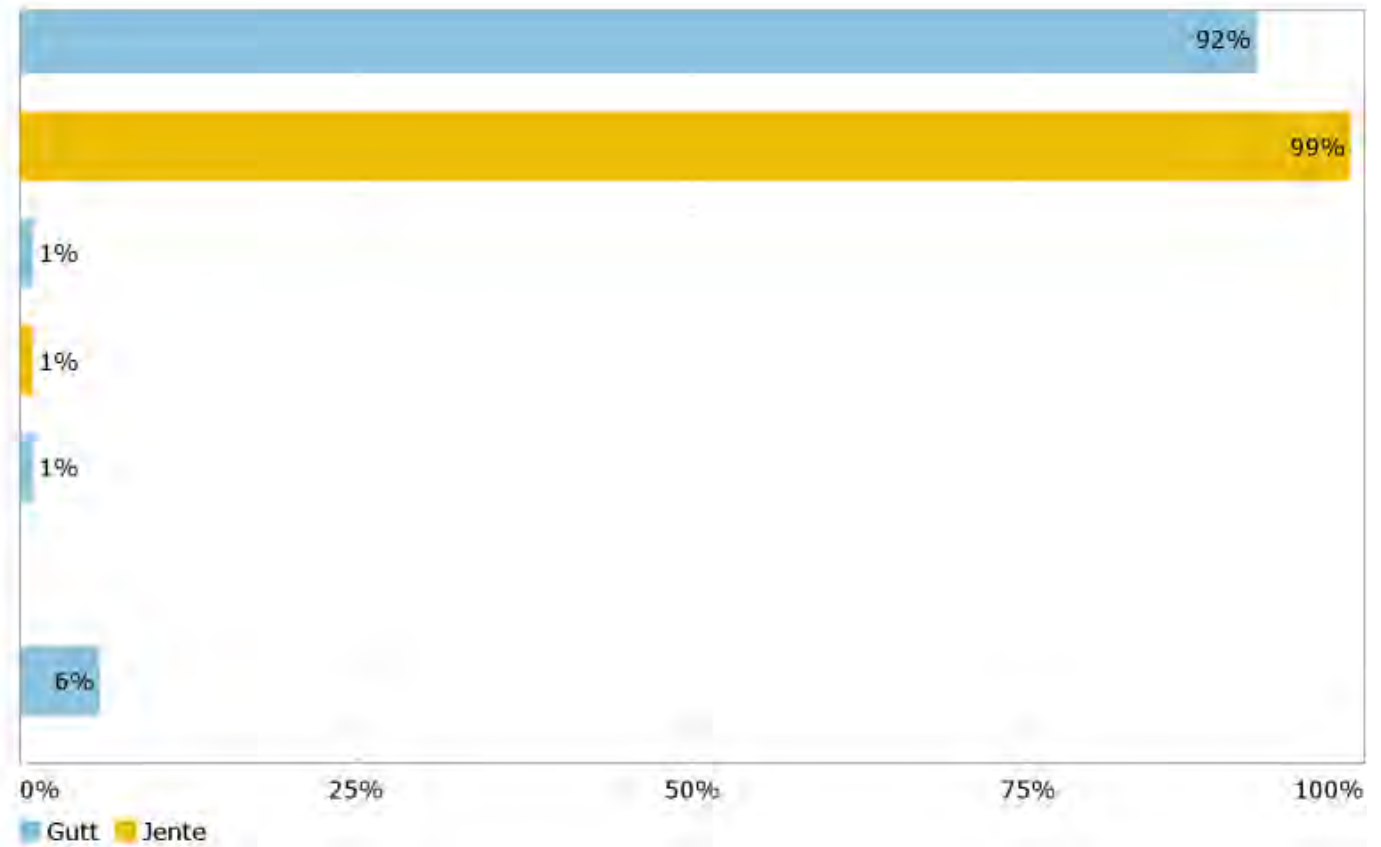
Antall svar 281

Bruker ikke snus

Snuser sjeldnere enn én gang i uka

Snuser ukentlig, men ikke hver dag

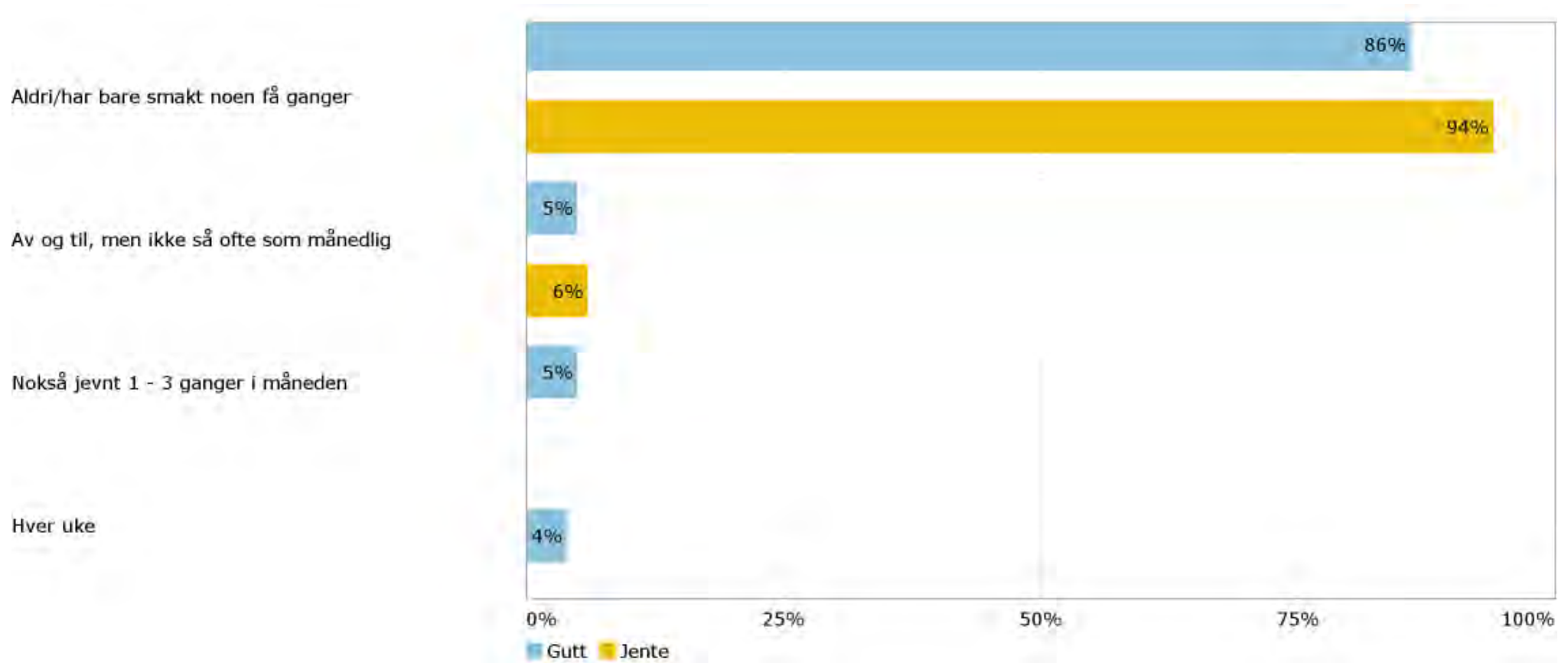
Snuser daglig



Alkohol

Hender det at du drikker noen form for alkohol?

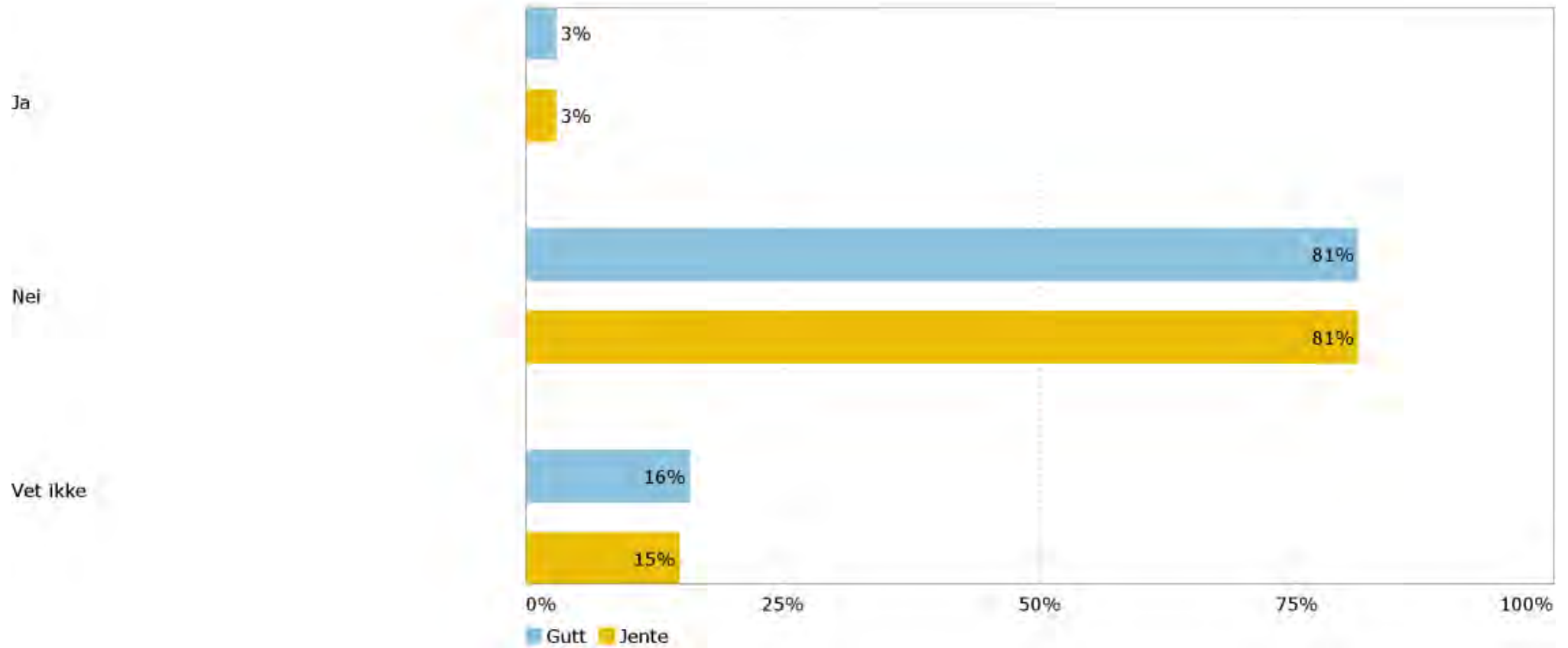
Antall svar 278



Alkohol

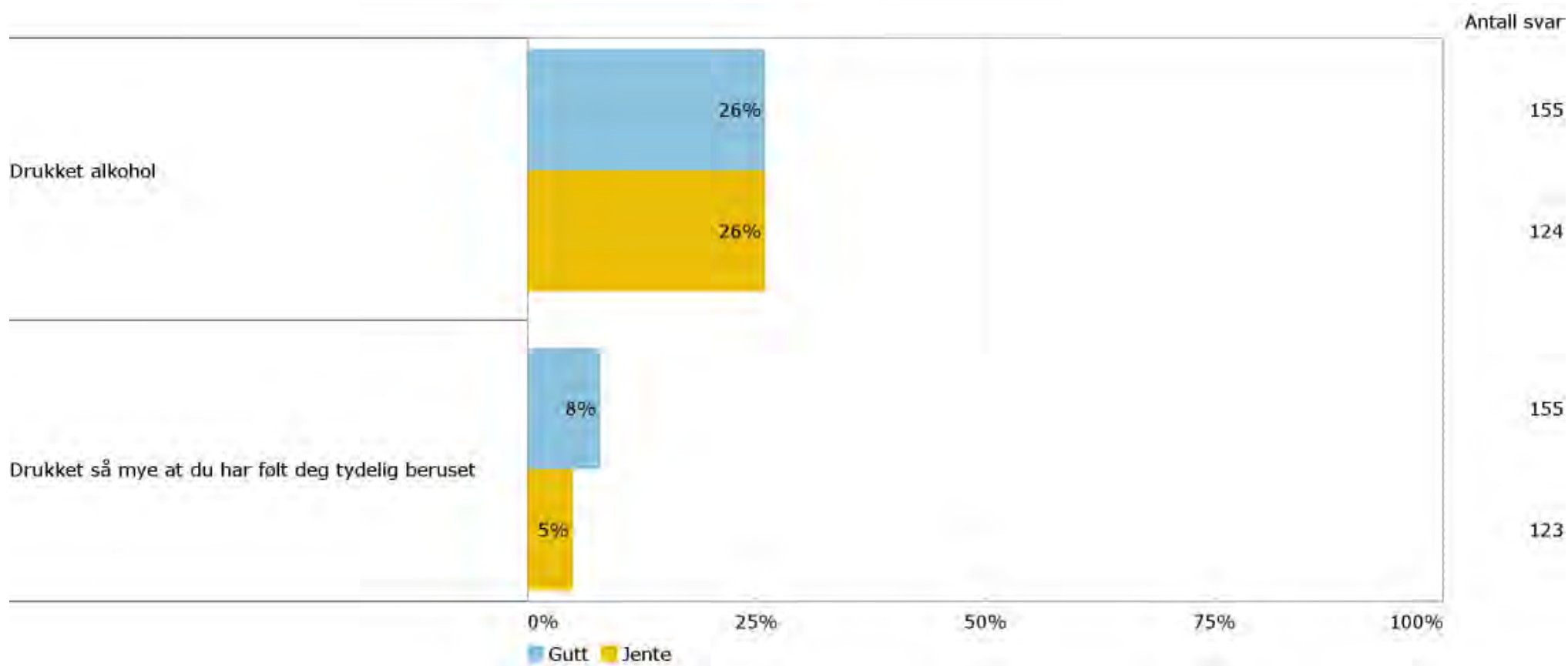
Får du lov til å drikke alkohol av foreldrene dine?

Antall svar 279



Rusmidler

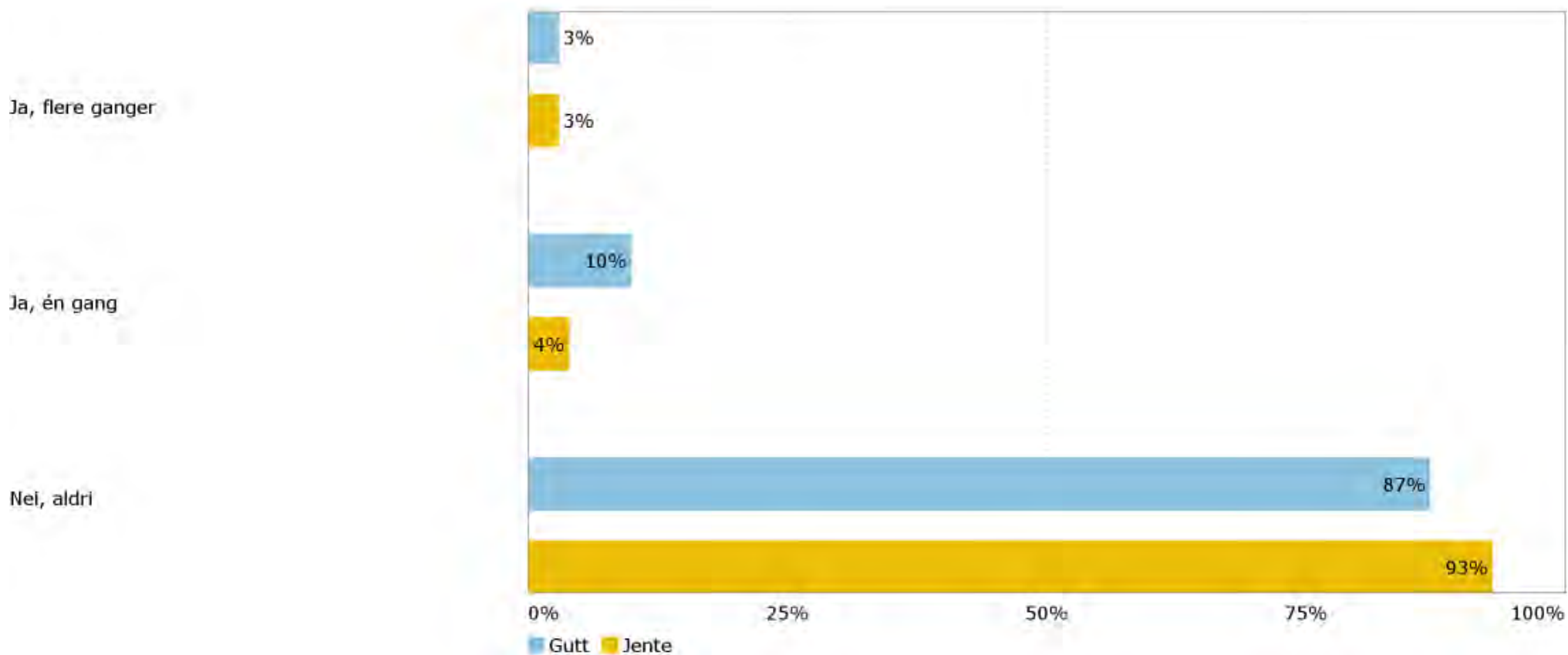
Hvor mange ganger har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Rusmidler

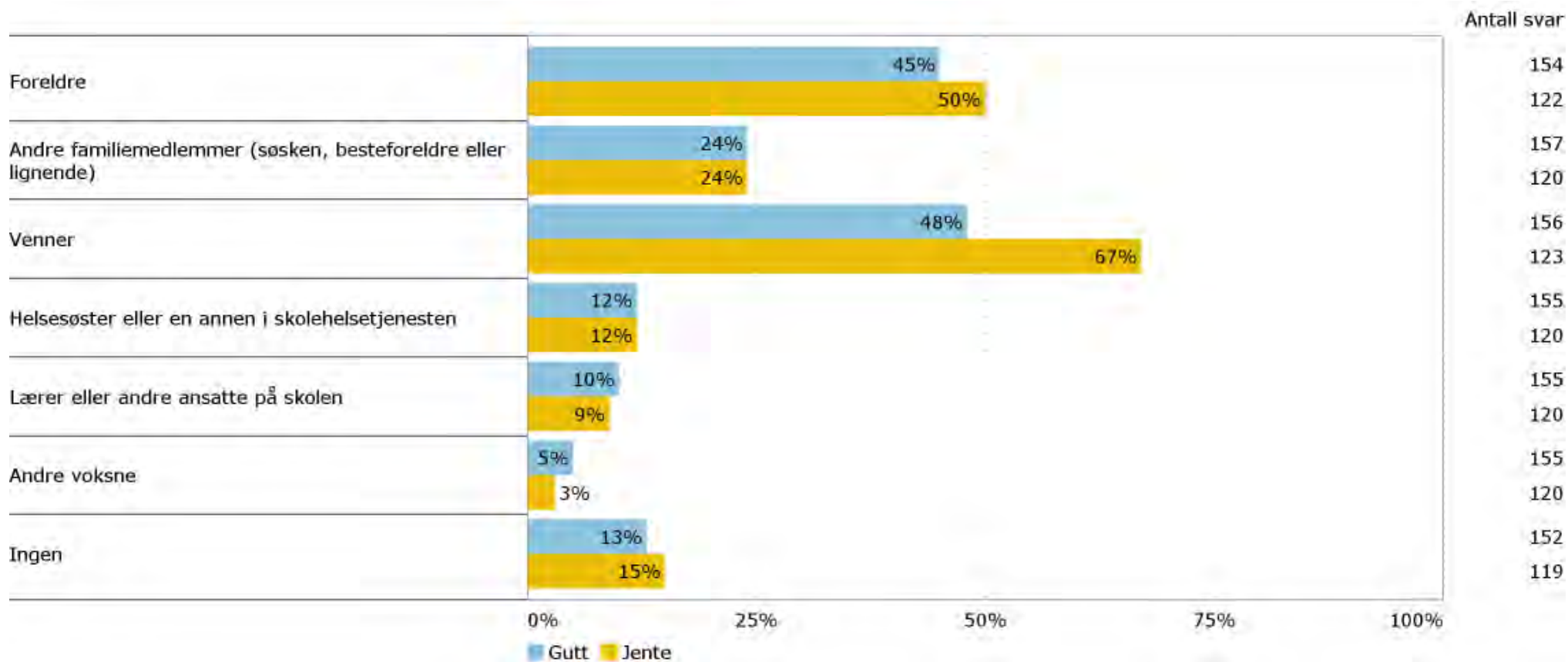
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?

Antall svar 281



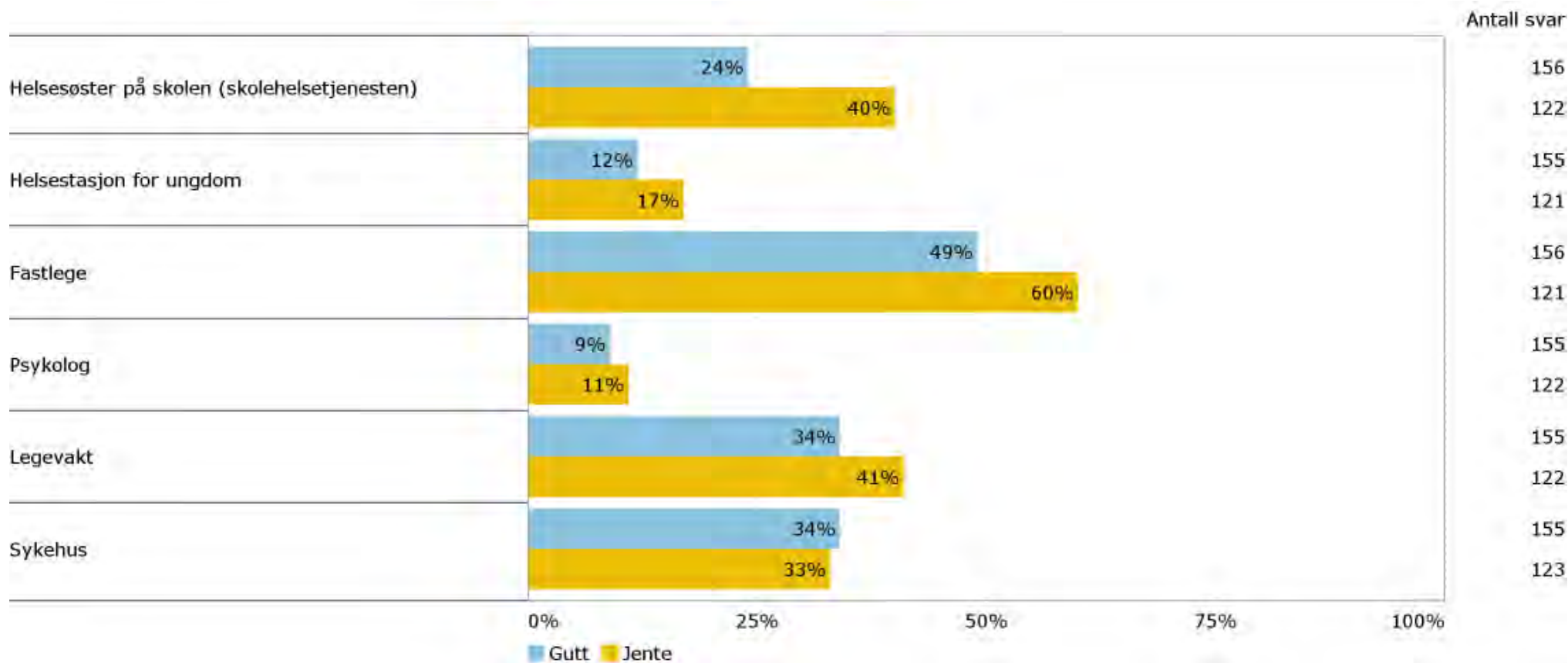
Nære relasjoner

Tenk deg at du har et personlig problem. Du føler deg utafør og trist og trenger noen å snakke med. Hvem ville du snakket med eller søkt hjelp hos? (Prosentandel som har svart 'helt sikkert')



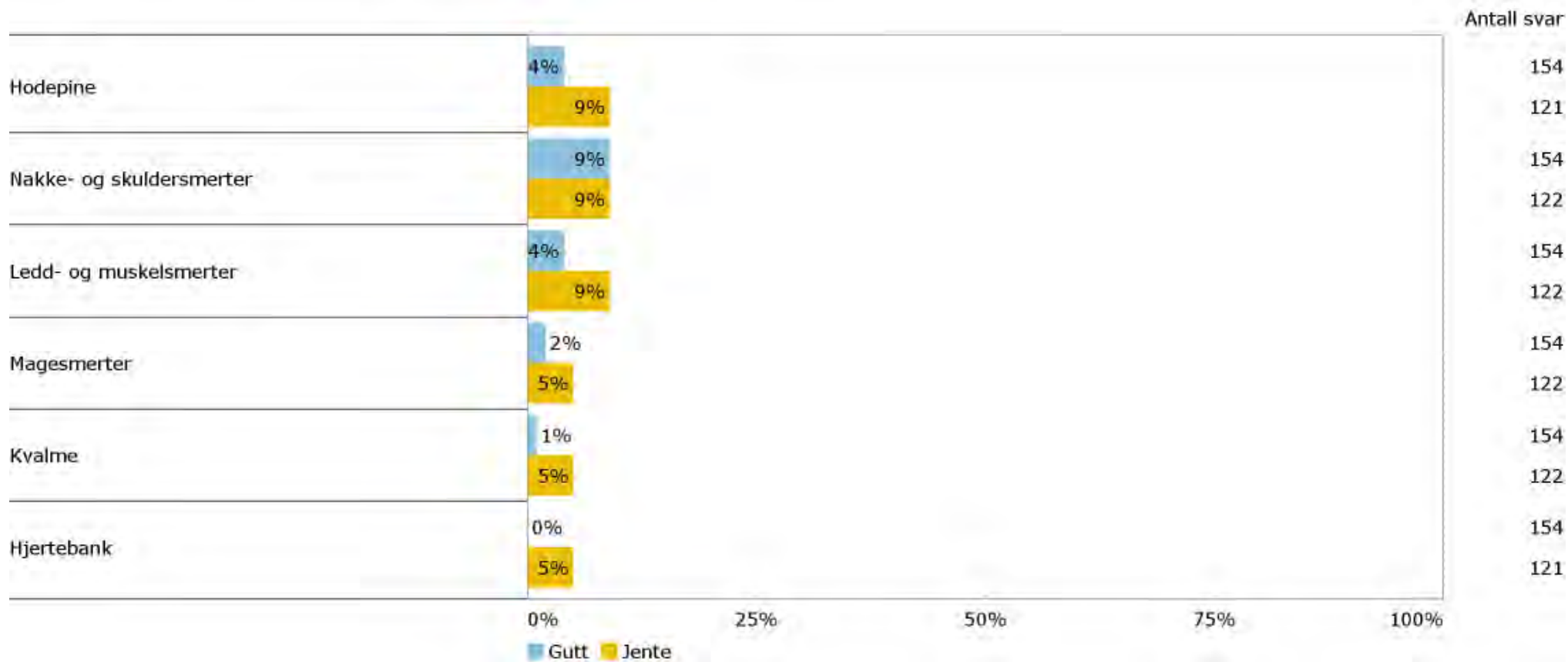
Helsetjenester

Hvor mange ganger har du brukt følgende helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



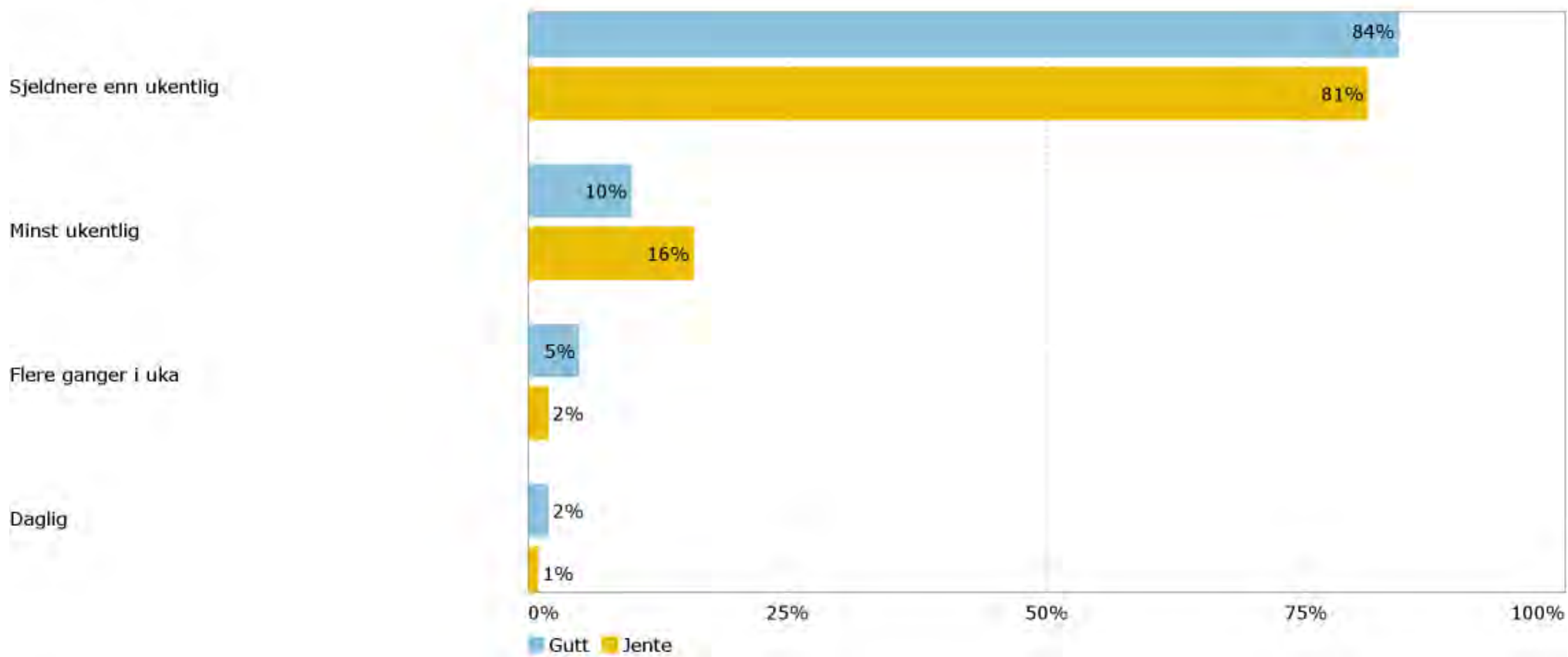
Helseplager

Har du hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned? (Prosentandel som har svart 'daglig')



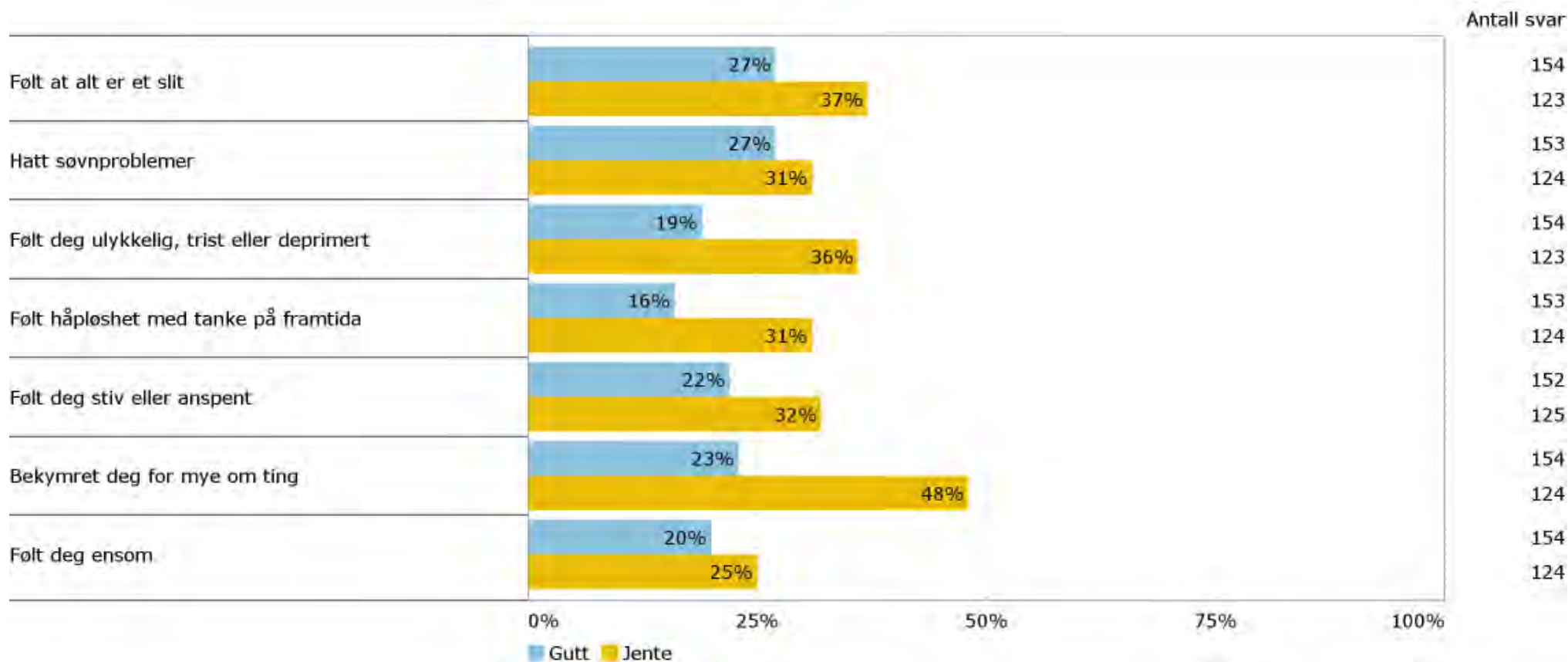
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?

Antall svar 280



Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'ganske mye plaget' eller 'veldig mye plaget')

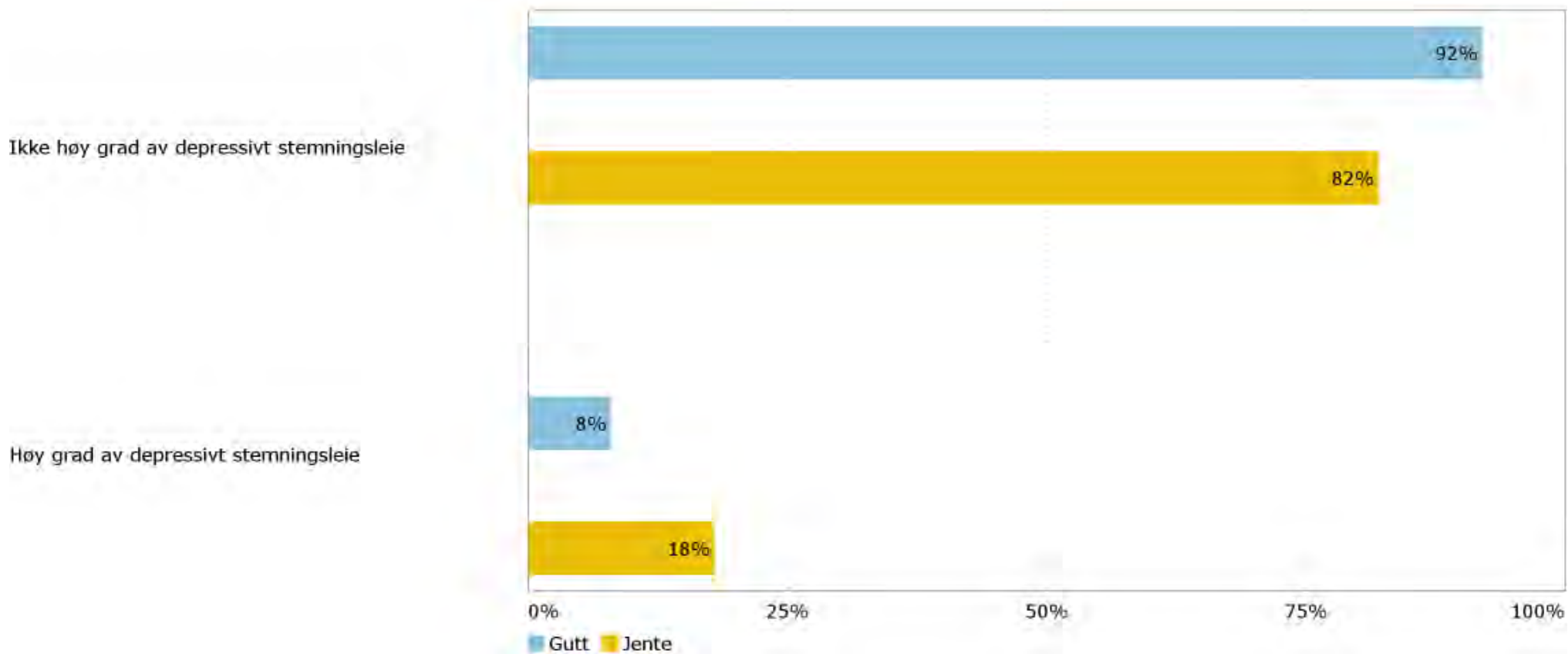


Psykiske helseplager

Depressivt stemningsleie

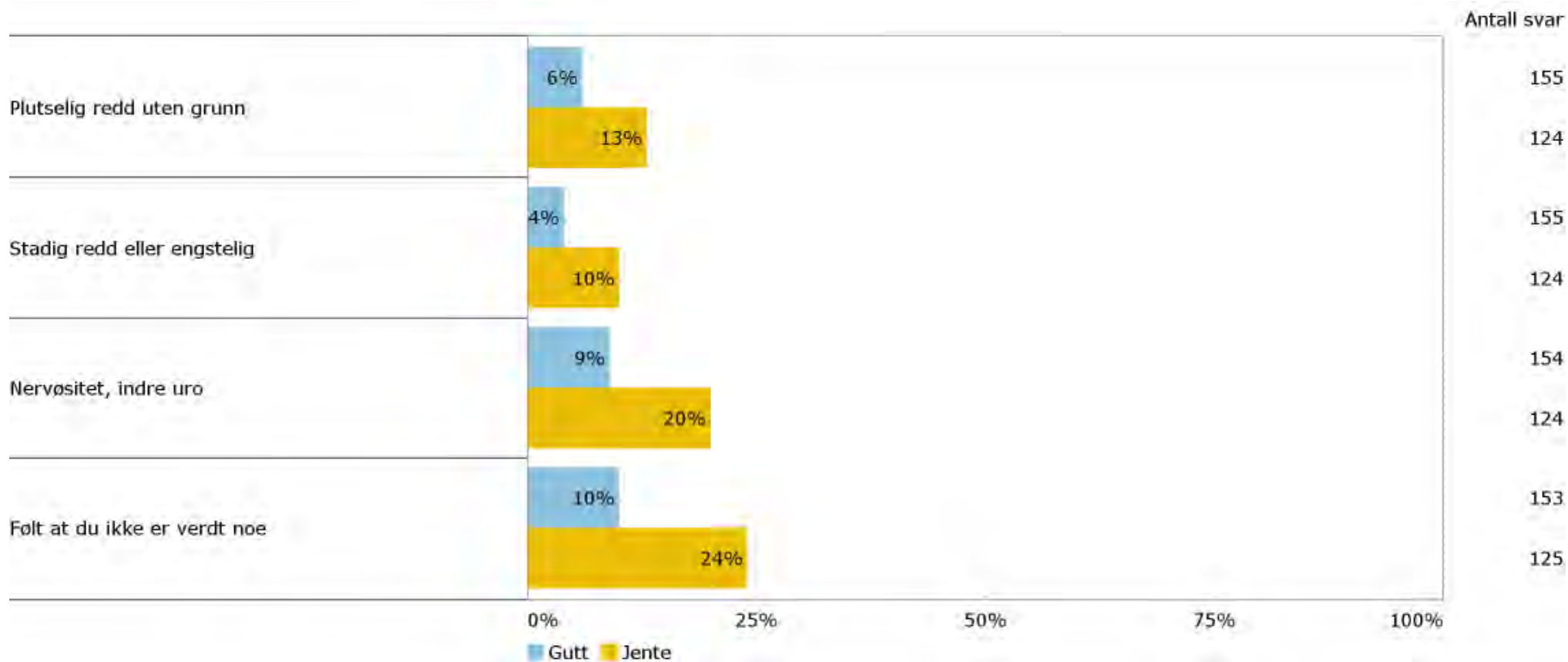
Prosentandelen er beregnet utifra gjennomsnittet av seks spørsmål som kjennetegner depresjon.

Antall svar 279



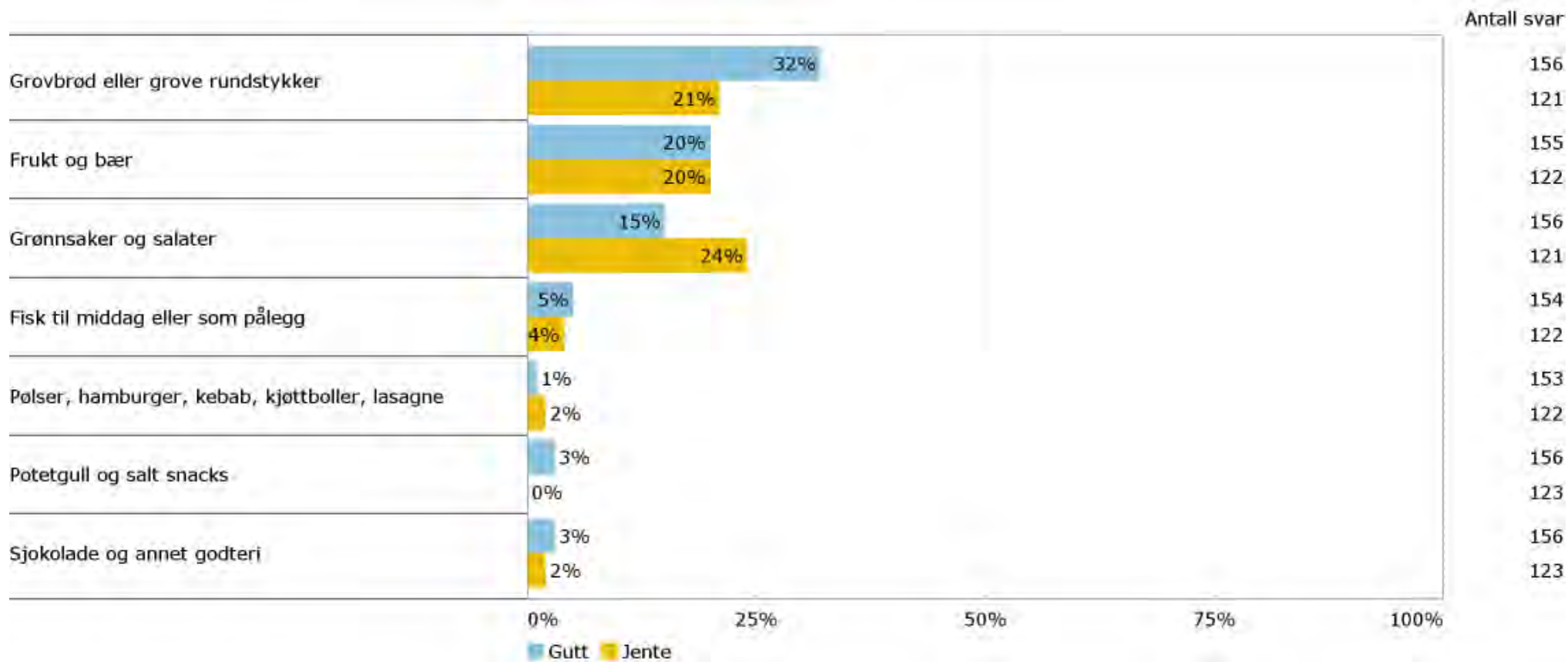
Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

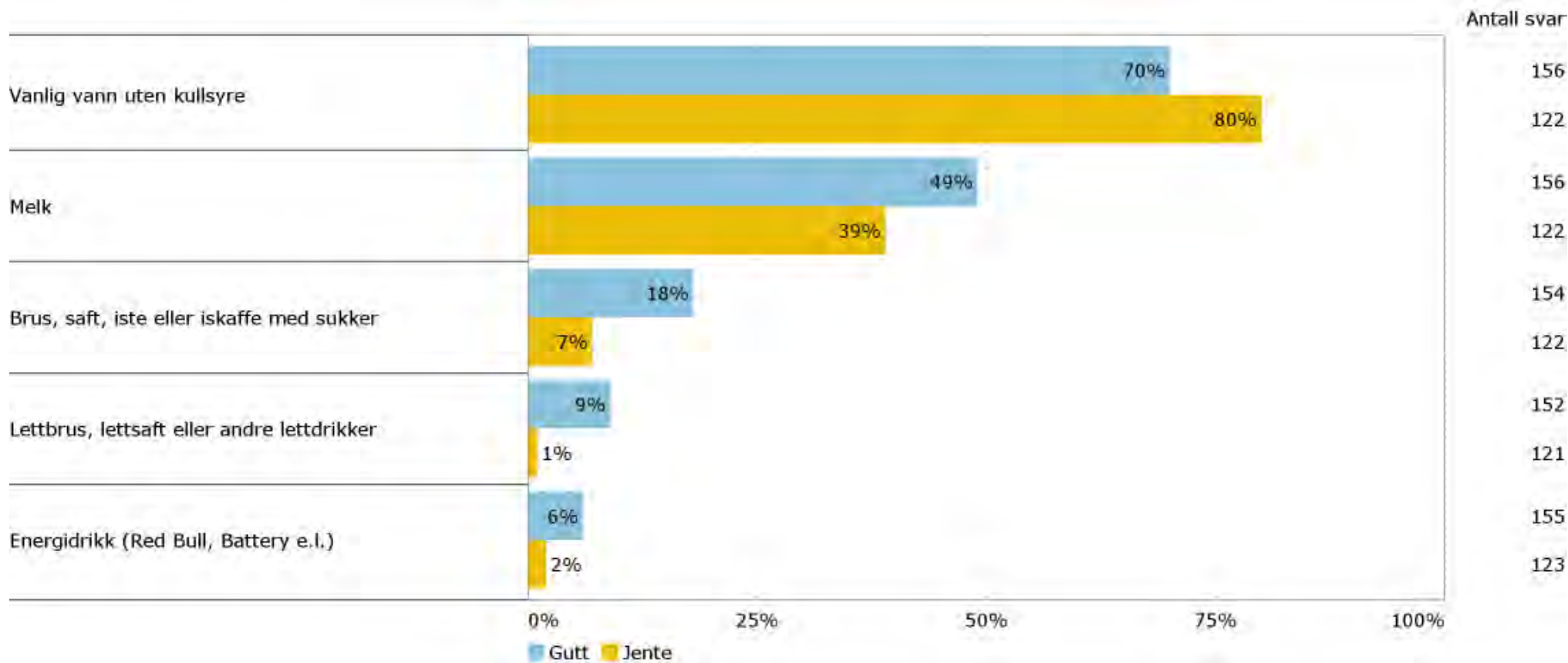


Kosthold

Hvor ofte spiser du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')



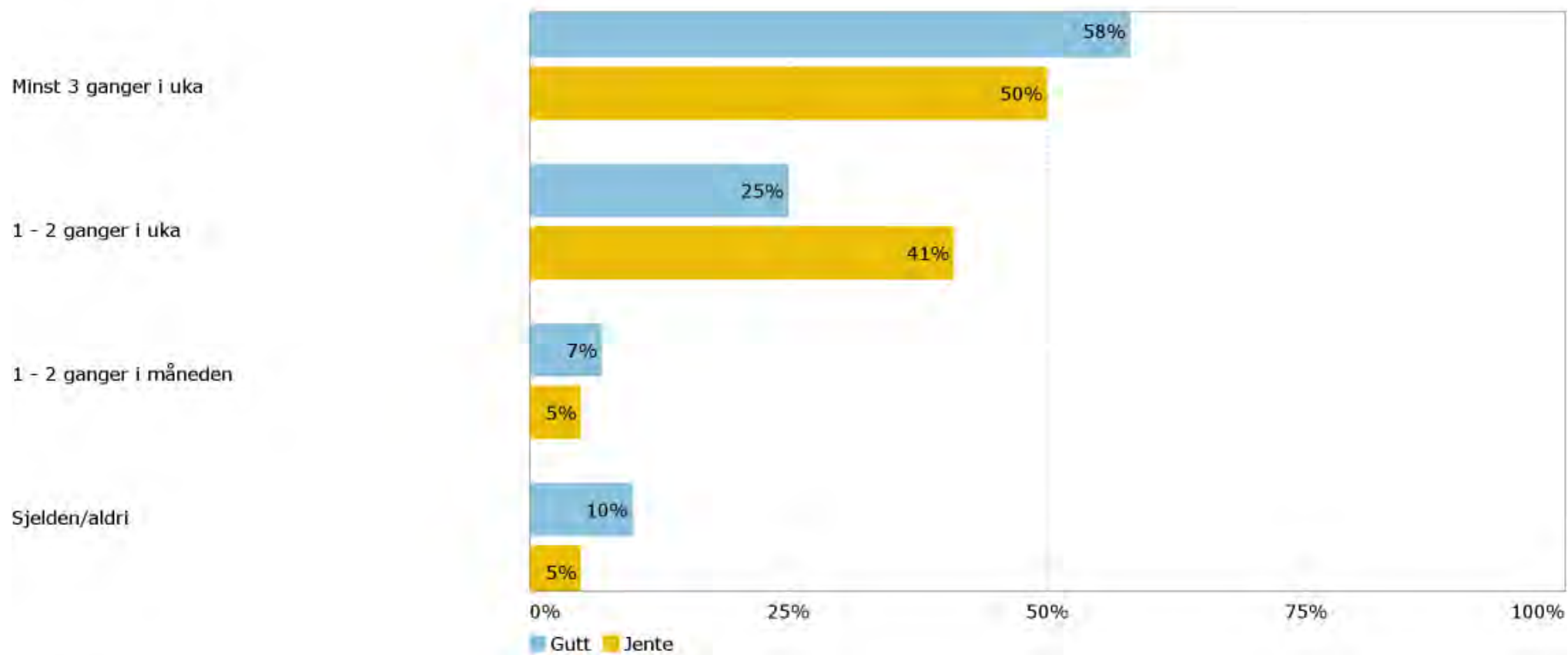
Hvor ofte drikker du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')



Fysisk aktivitet

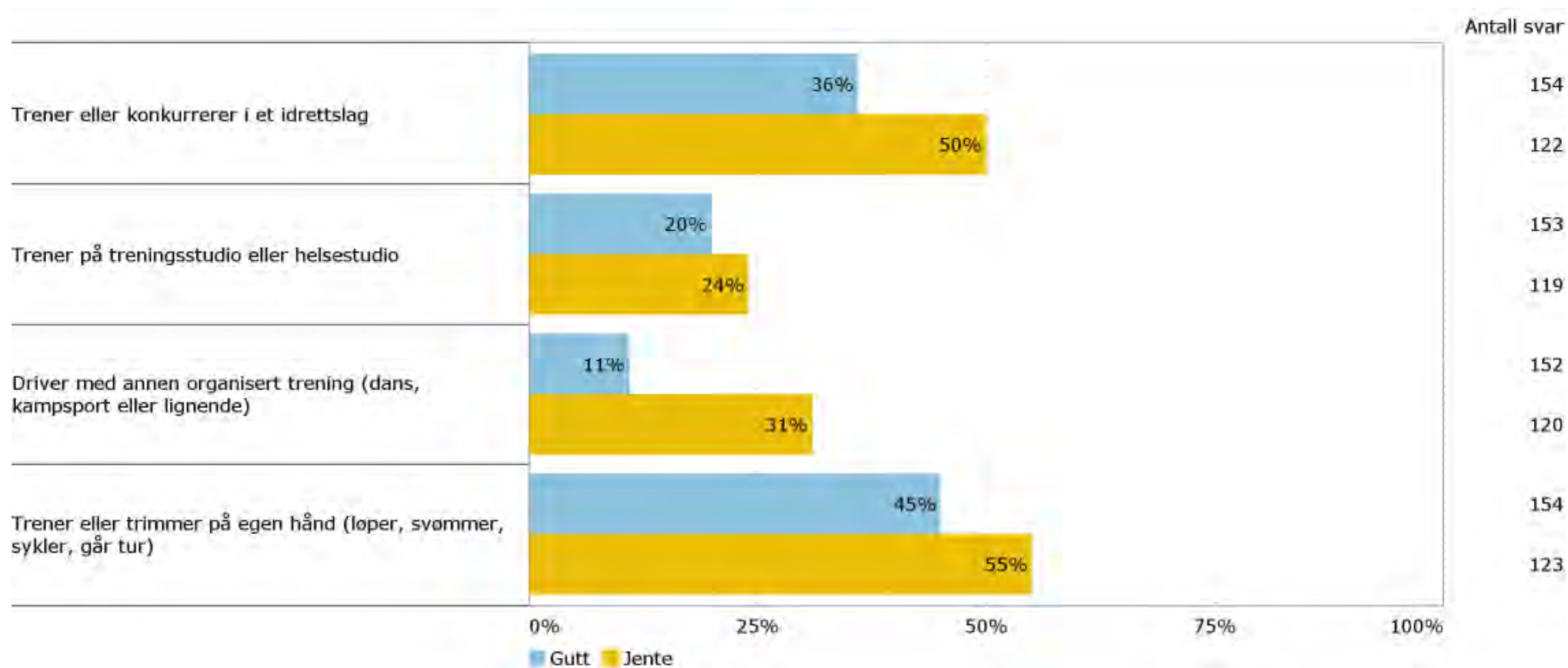
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Antall svar 276



Trening

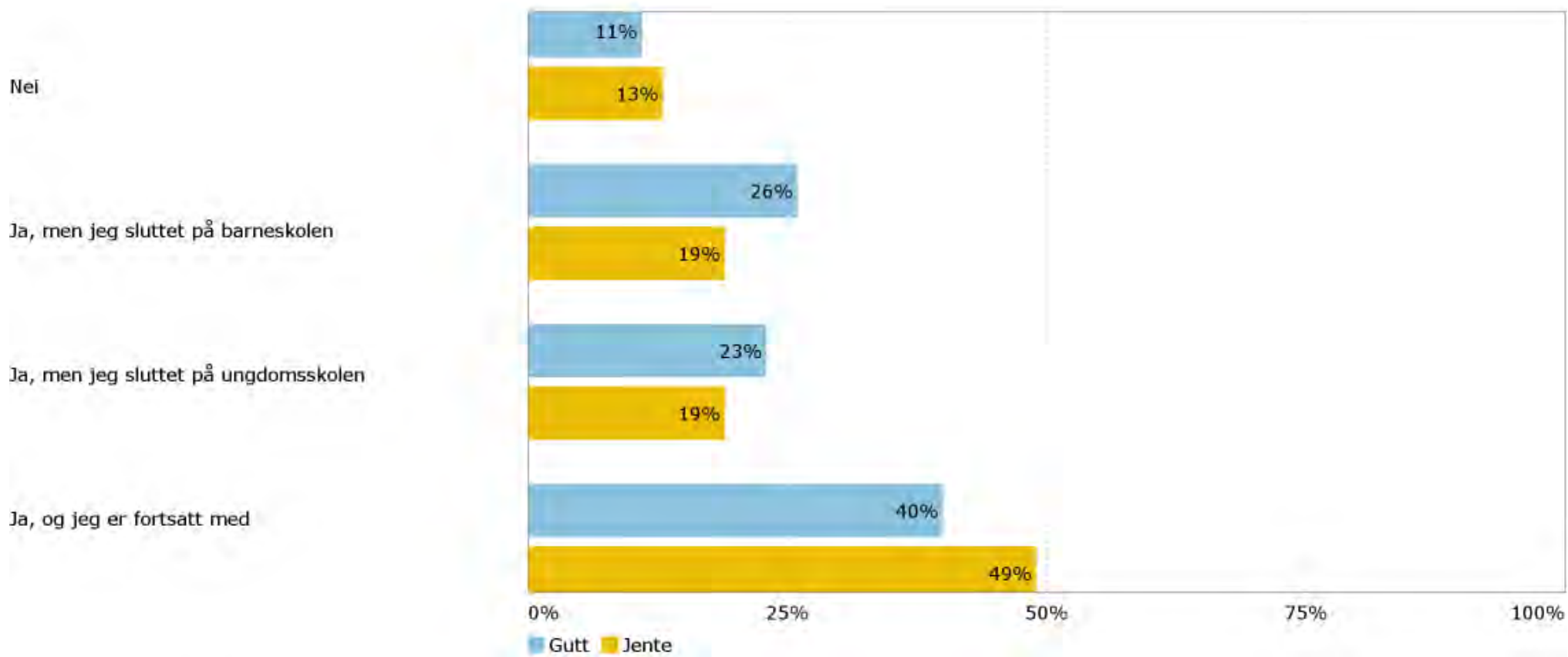
Hvor ofte trener du eller driver du med følgende aktiviteter? (Prosentandel som har svart 'én gang i uken' eller oftere)



Idrettslag

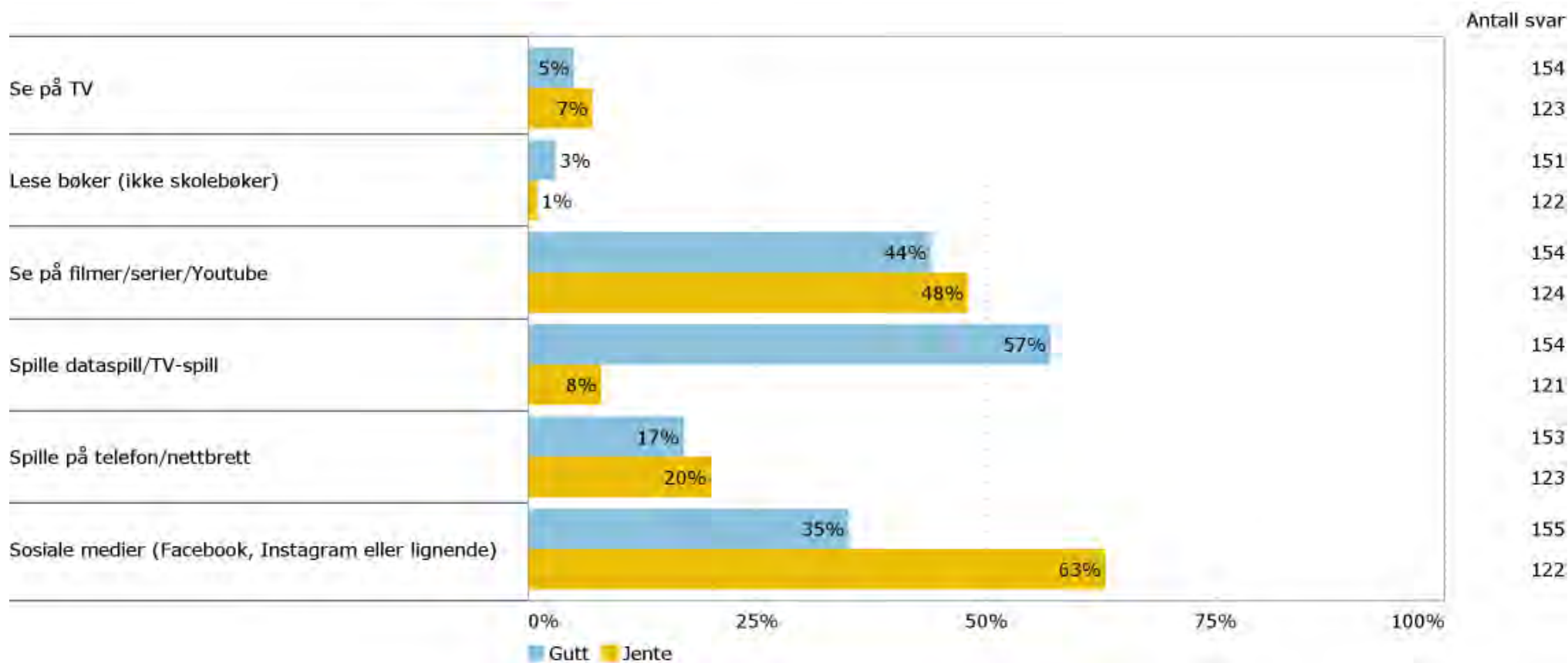
Har du noen gang vært med i et idrettslag eller i en idrettsklubb?

Antall svar 278



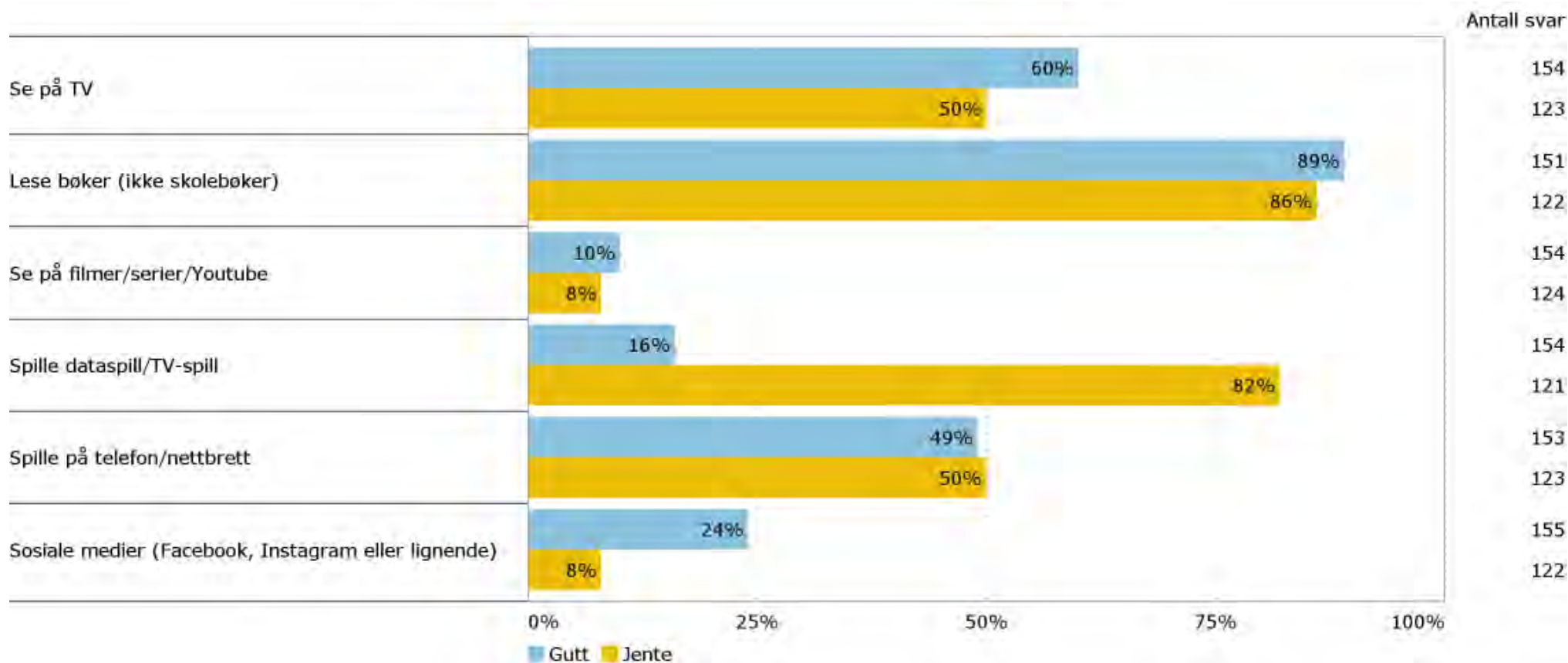
Mediebruk - høykonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart '2-3 timer' eller 'mer enn 3 timer')



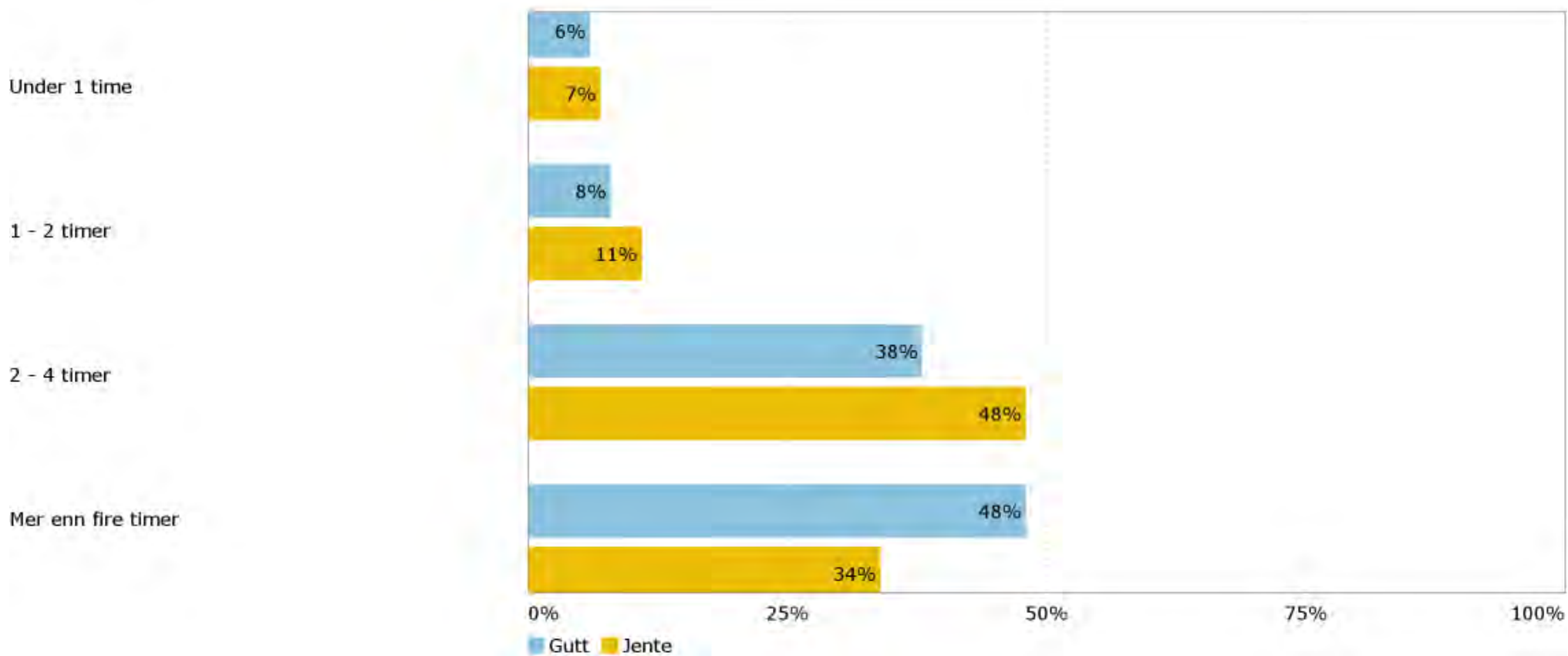
Mediebruk - lavkonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart at de bruker mindre enn 30 minutter)



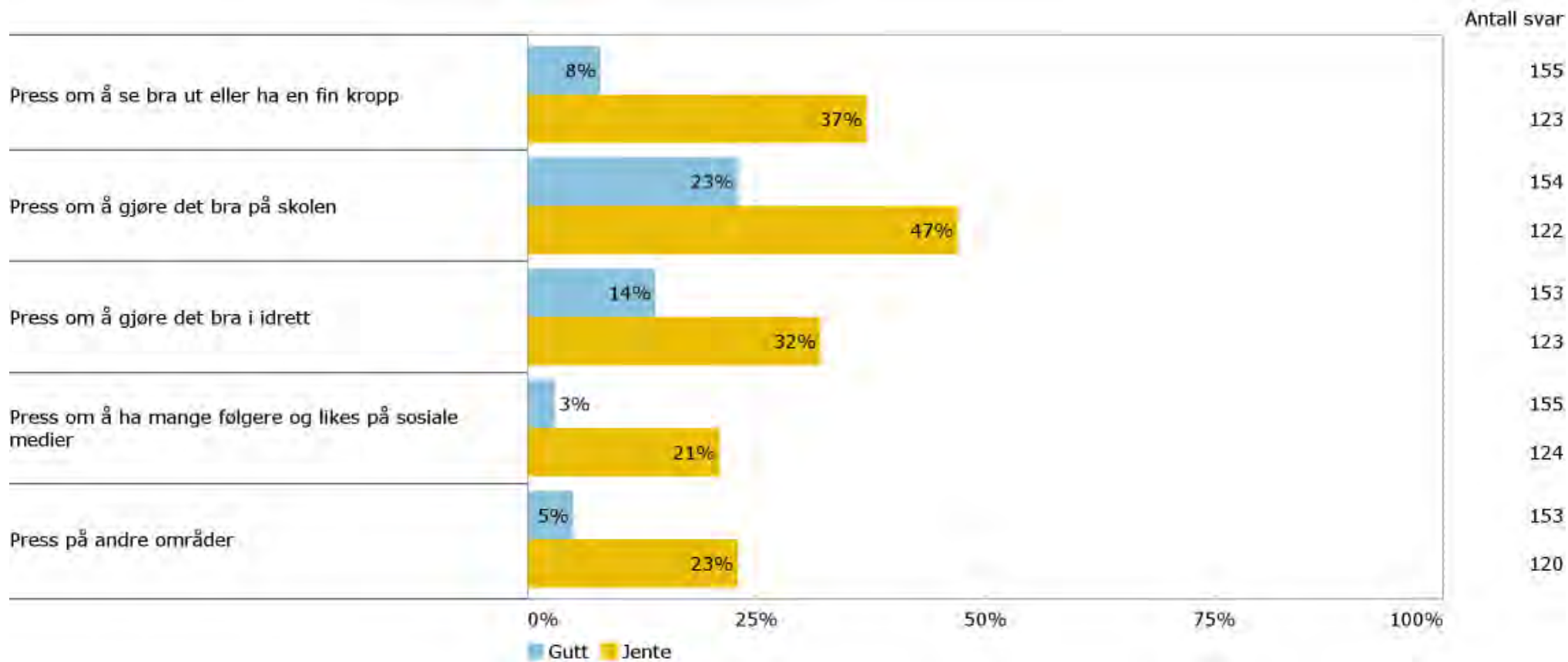
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?

Antall svar 278



Opplevd press

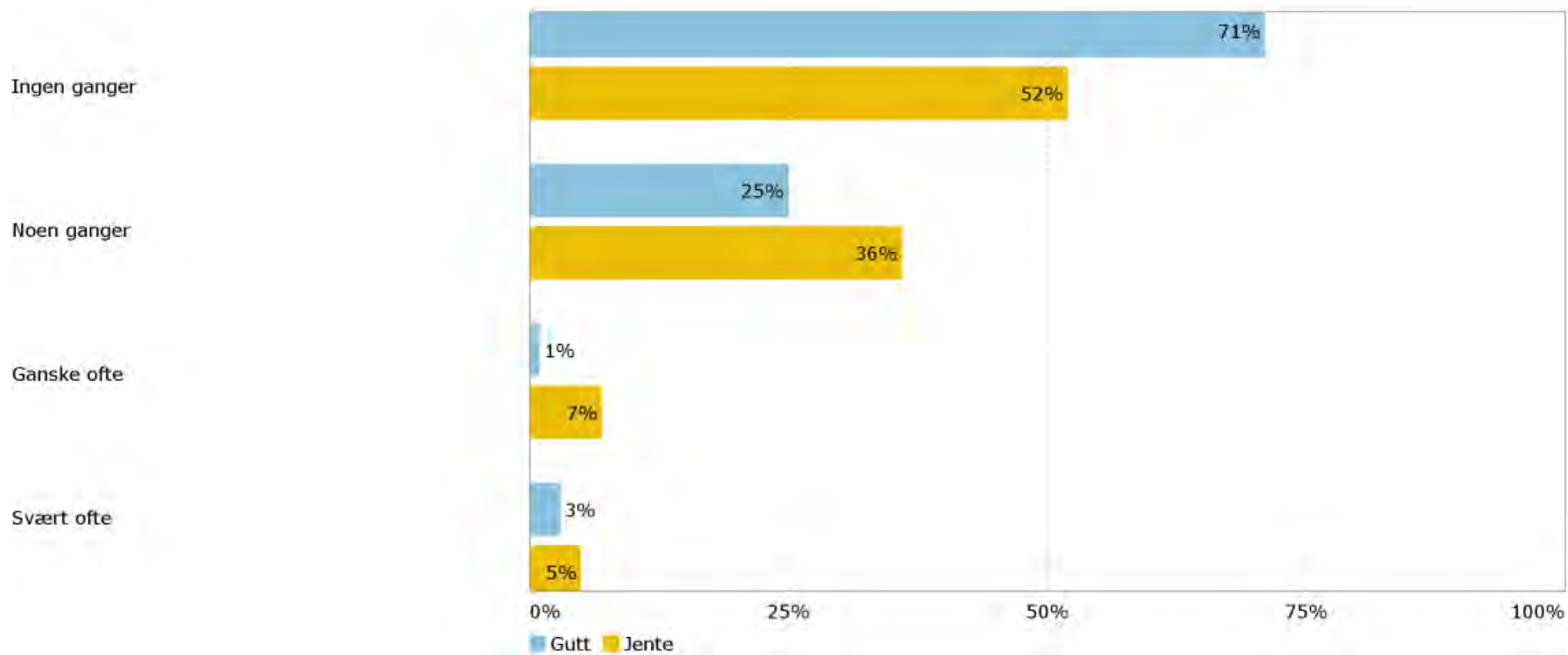
Opplever du press i hverdagen din? (Prosentandel som har svart 'mye press' eller 'svært mye press')



Opplevd press

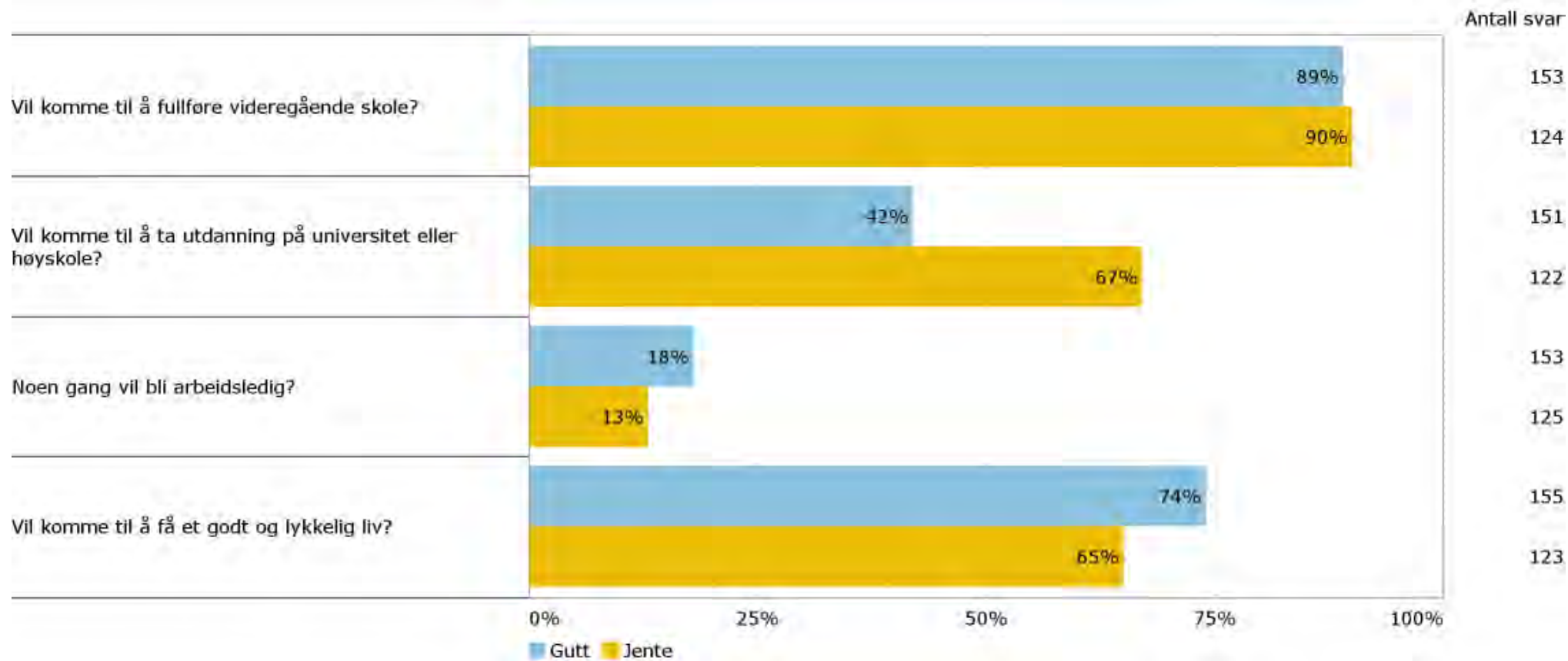
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det?

Antall svar 278

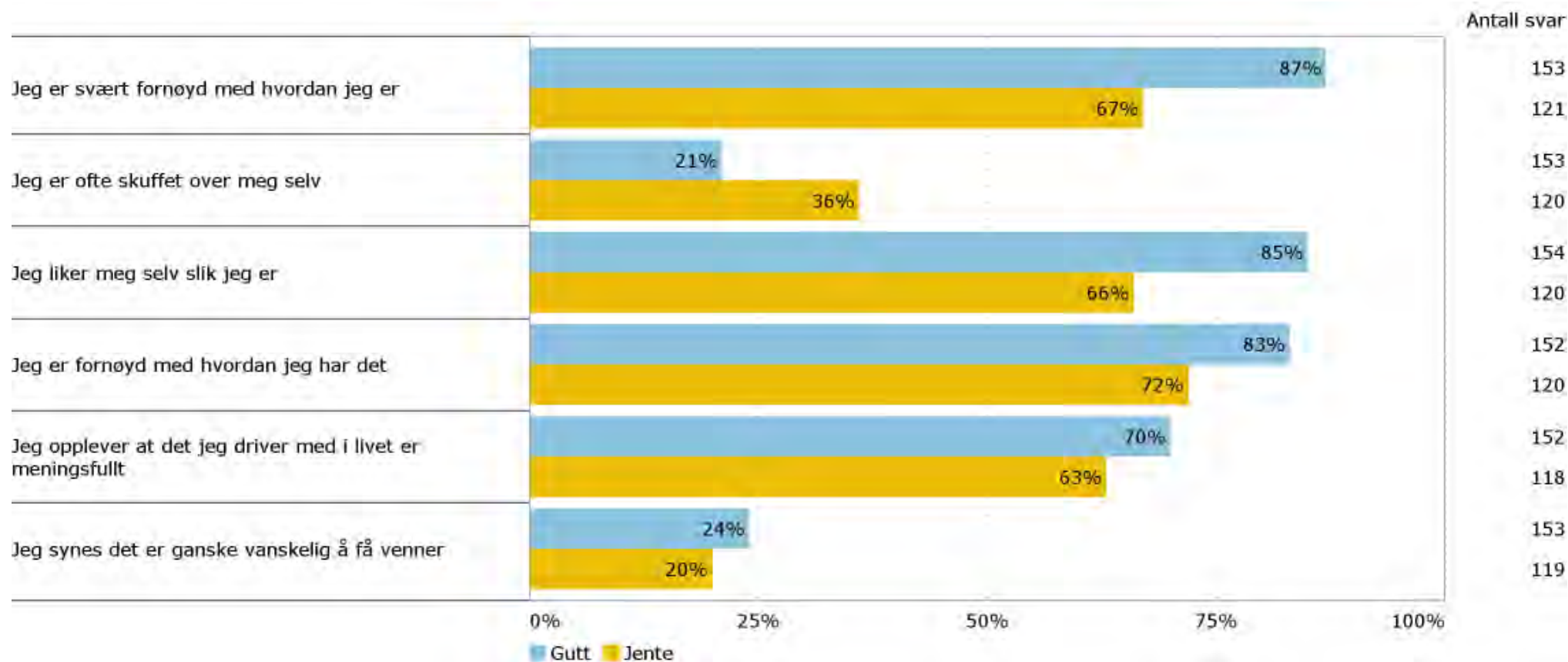


Tanker om framtiden

Hvordan tror du at framtida di vil bli? Tror du at du ... (Prosentandel som har svart 'ja')

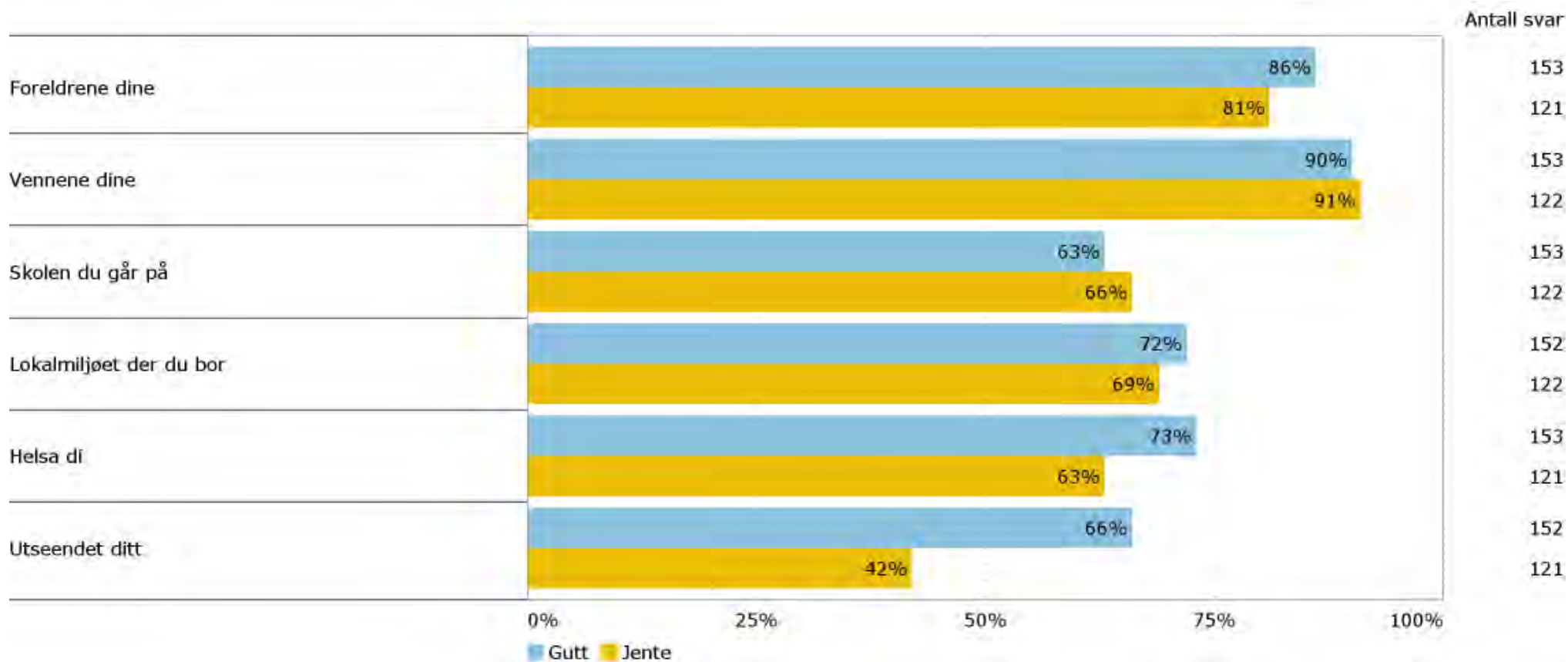


Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')



Fornøydhet med livet

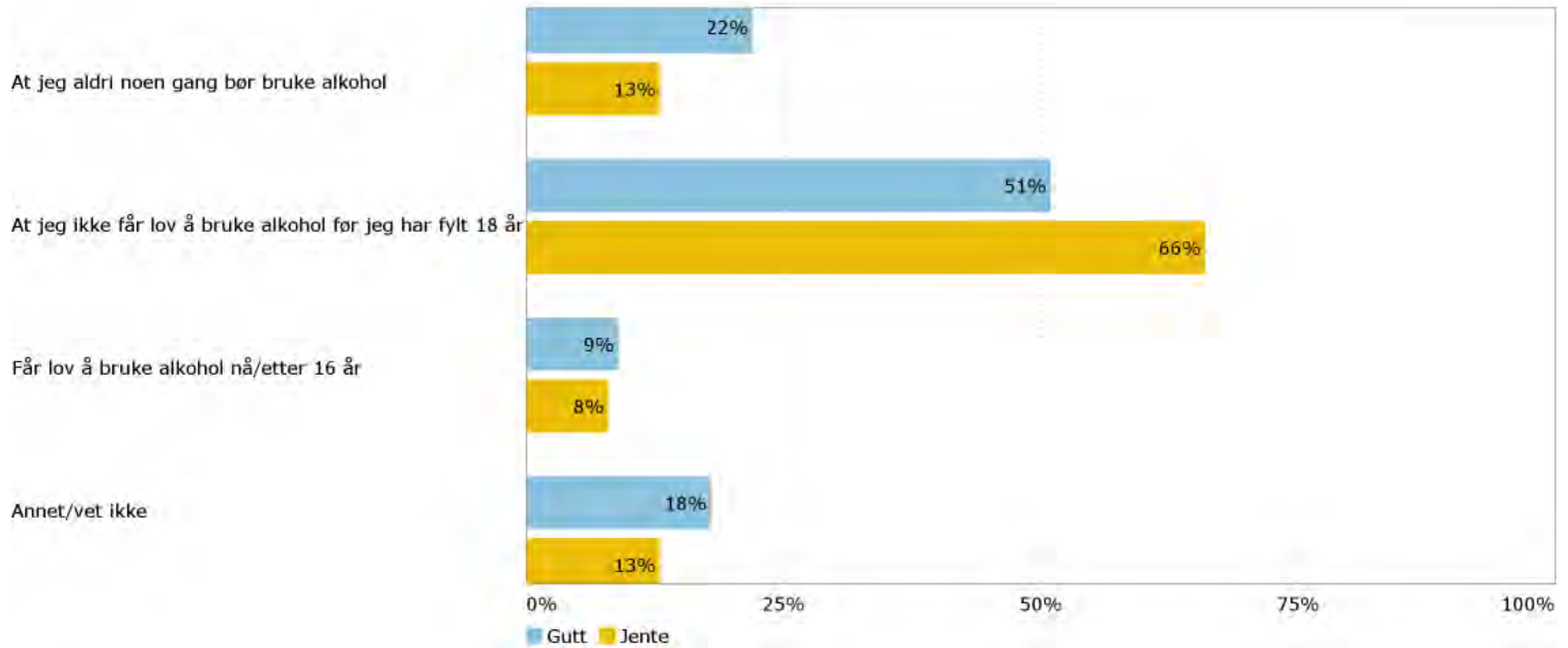
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider ved livet ditt? (Prosentandel som har svart 'litt fornøyd' eller 'svært fornøyd')



A6. Alkoholbruk

Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?

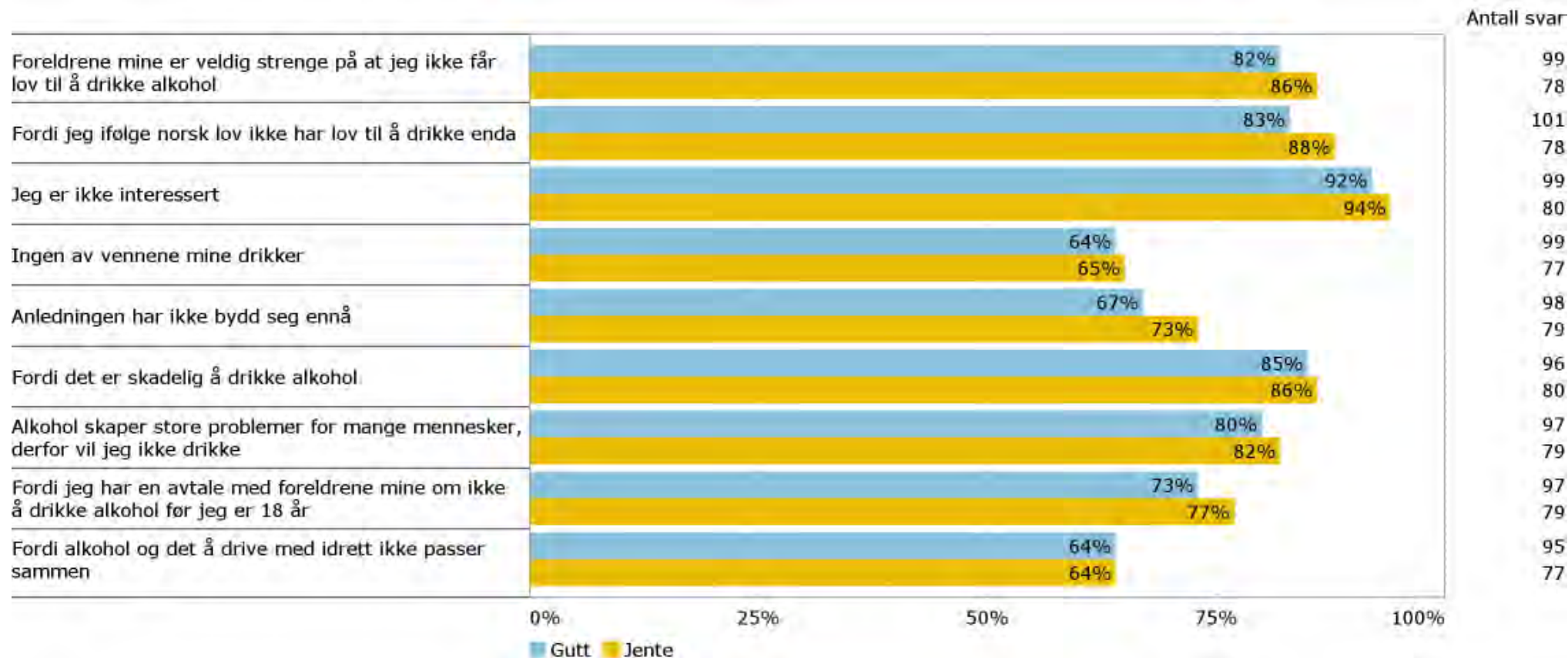
Antall svar 277



A7. Å ikke drikke alkohol

Hva er grunnen til at du aldri har drukket alkohol? (Prosentandel som har svart 'enig')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de aldri drikker alkohol.

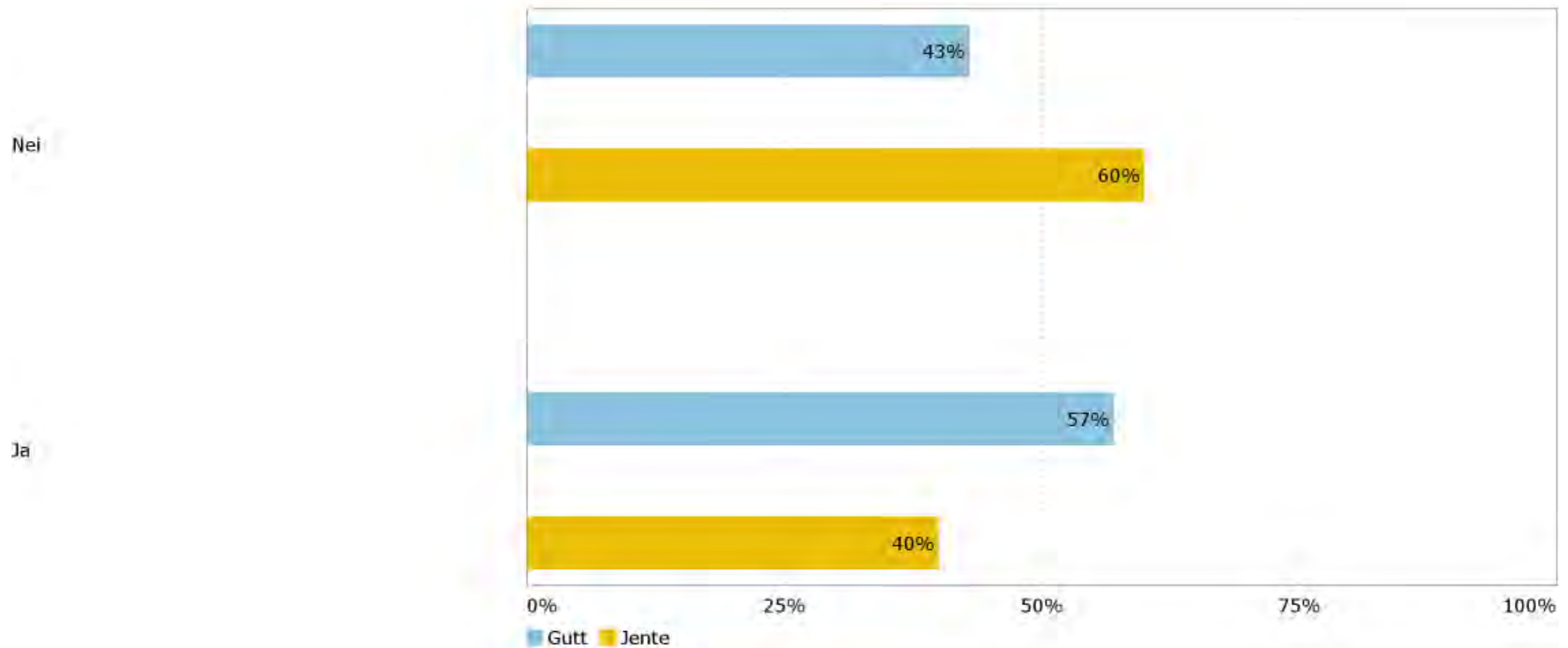


A8. Alkoholbruk

Har du noen gang drukket så mye som en alkoholenhet, eller en drink? Det vil si en flaske pils (0,33 l), en flaske rusbrus/sider, et glass vin eller en drink (brennevin).

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 89

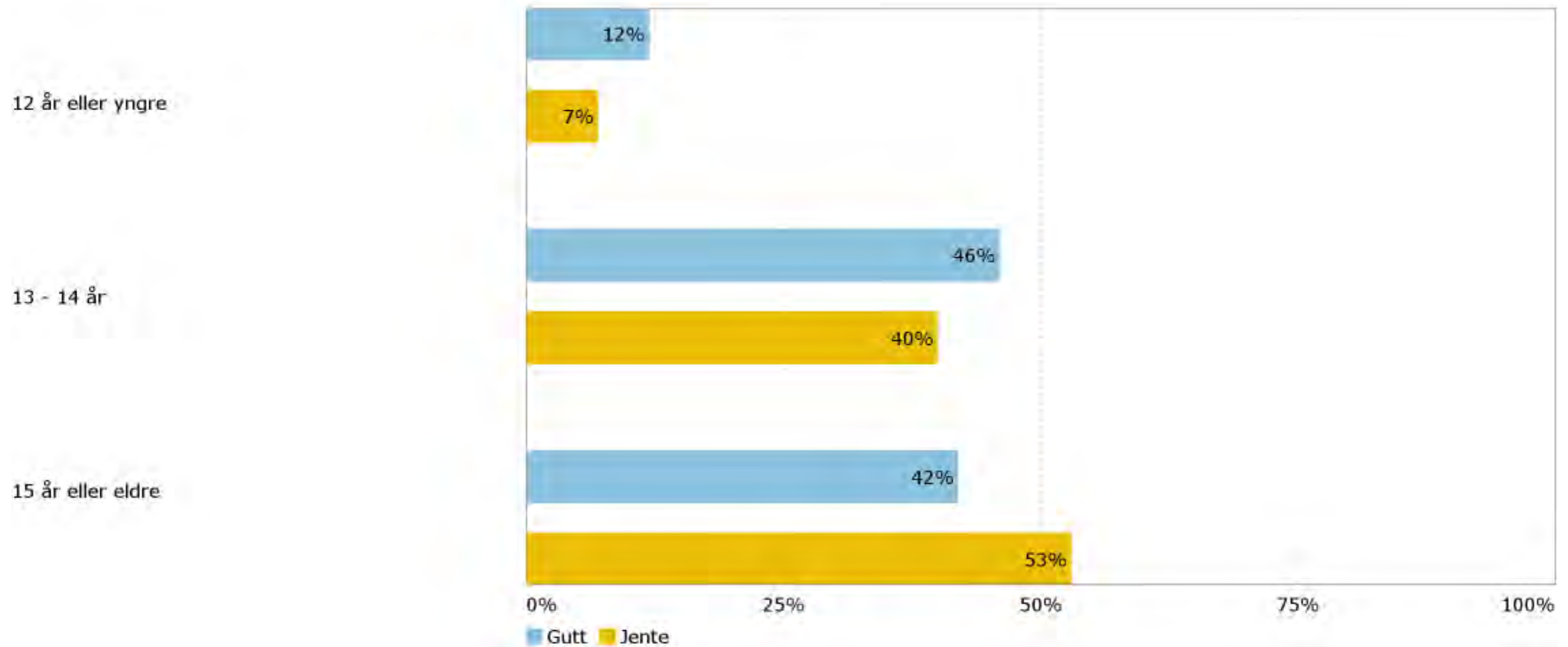


A8. Alkoholbruk

Hvor gammel var du første gang du drakk minst én enhet alkohol?

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 41

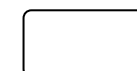


A10. Hvordan unge skaffer seg alkohol

Hvordan får du tak i alkohol? (Prosentandel som har svart 'ja')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

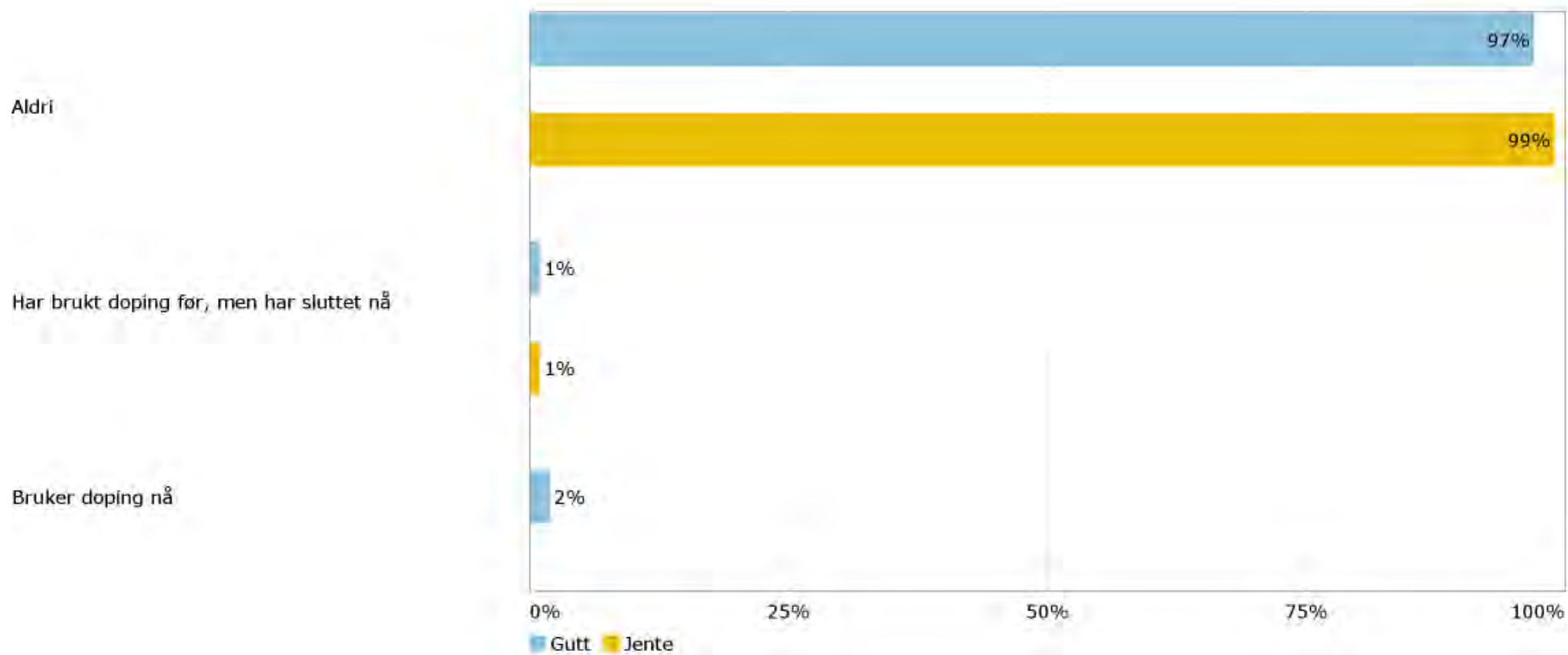
	Gutt	Jente	Antall svar
Kjøper selv i butikk	4	3	86
Kjøper smuglervarer eller hjemmebrent	15	5	84
Får av venner, eller de kjøper for meg	43	28	85
Kjøper på Vinmonopolet	9	0	84
Får av foreldrene	9	3	83
Tar hjemme	36	23	84
Får av andre voksne, eller voksne kjøper for meg	33	5	84
Får tak i alkohol i utlandet	7	5	83
Lager selv	13	3	84
Kjøper på utested	9	3	83



A23. Doping

Har du noen gang brukt dopingmidler (f.eks. anabole steroider, veksthormoner, insulin, testosteron)?

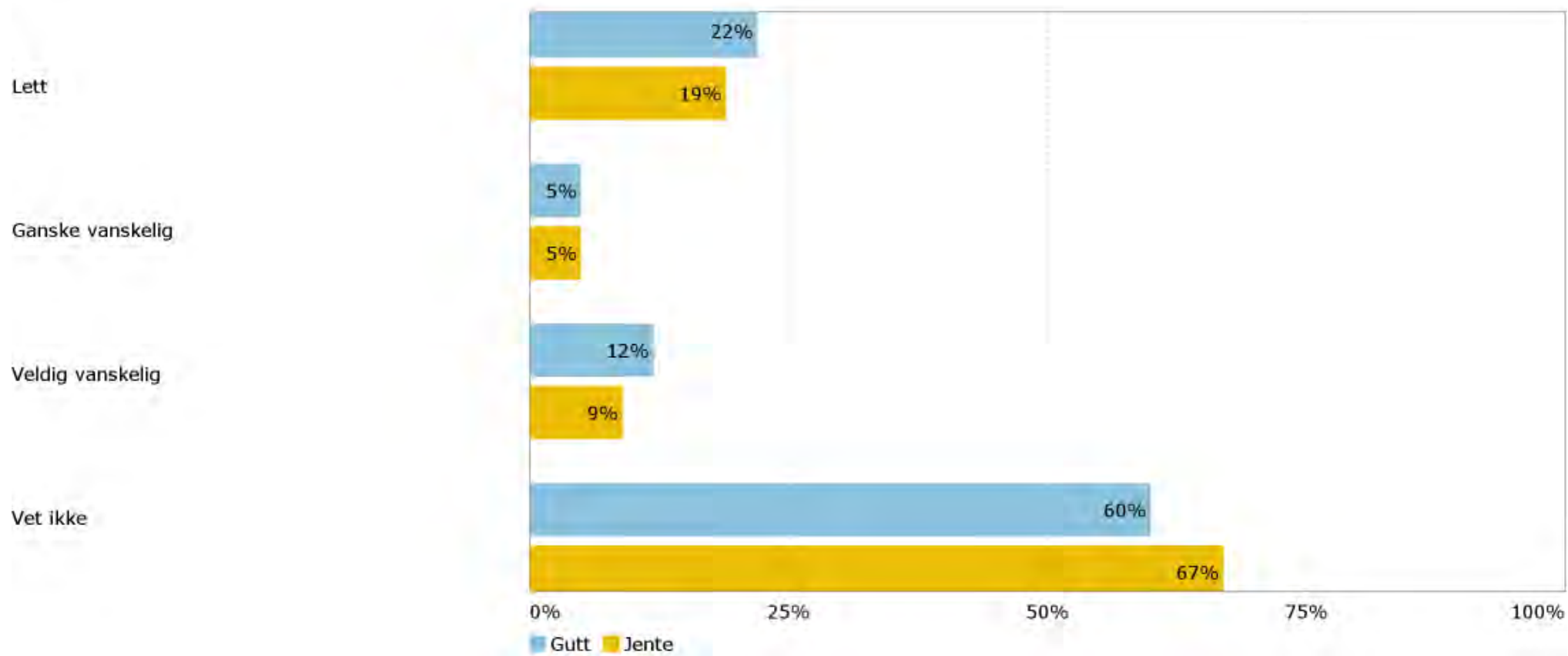
Antall svar 276



A23. Doping

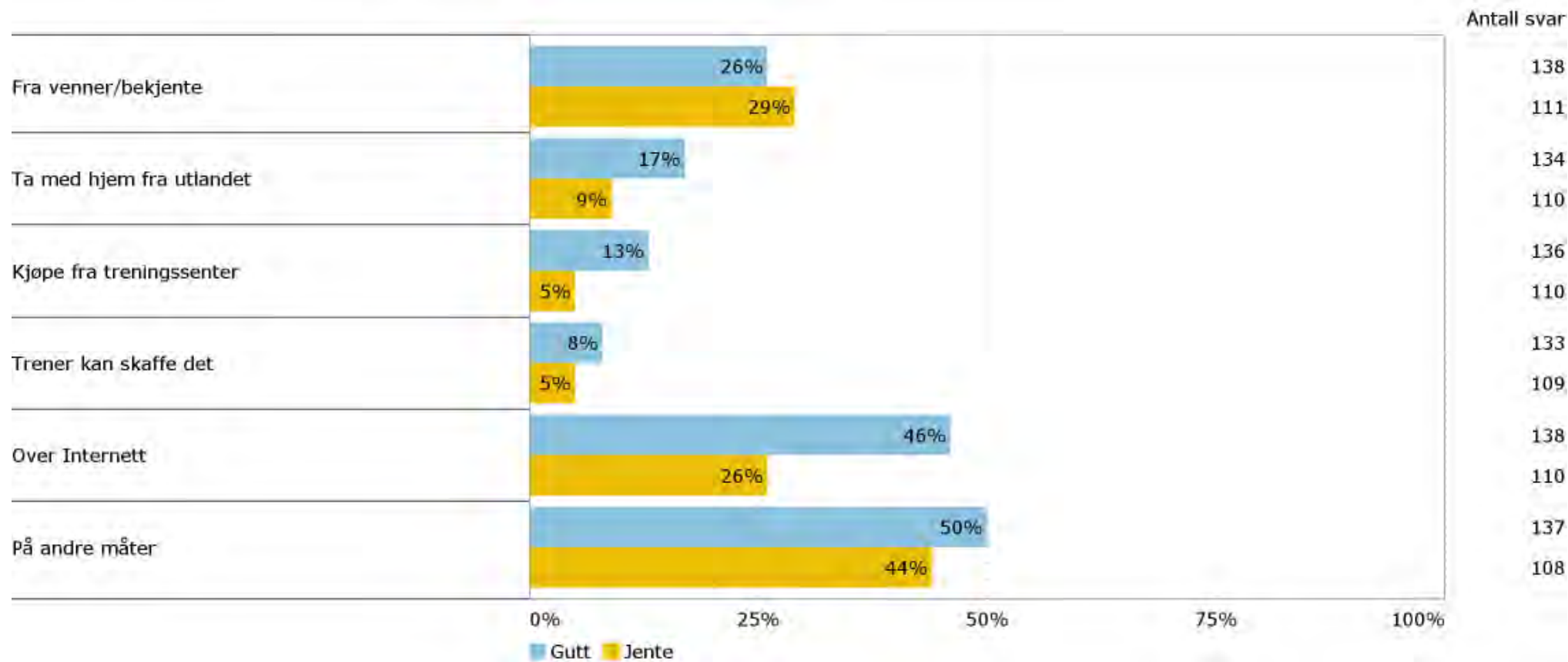
Dersom du ønsket å få tak i dopingmidler, hvor lett kunne du ha skaffet deg det du var på jakt etter?

Antall svar 276



A23. Doping

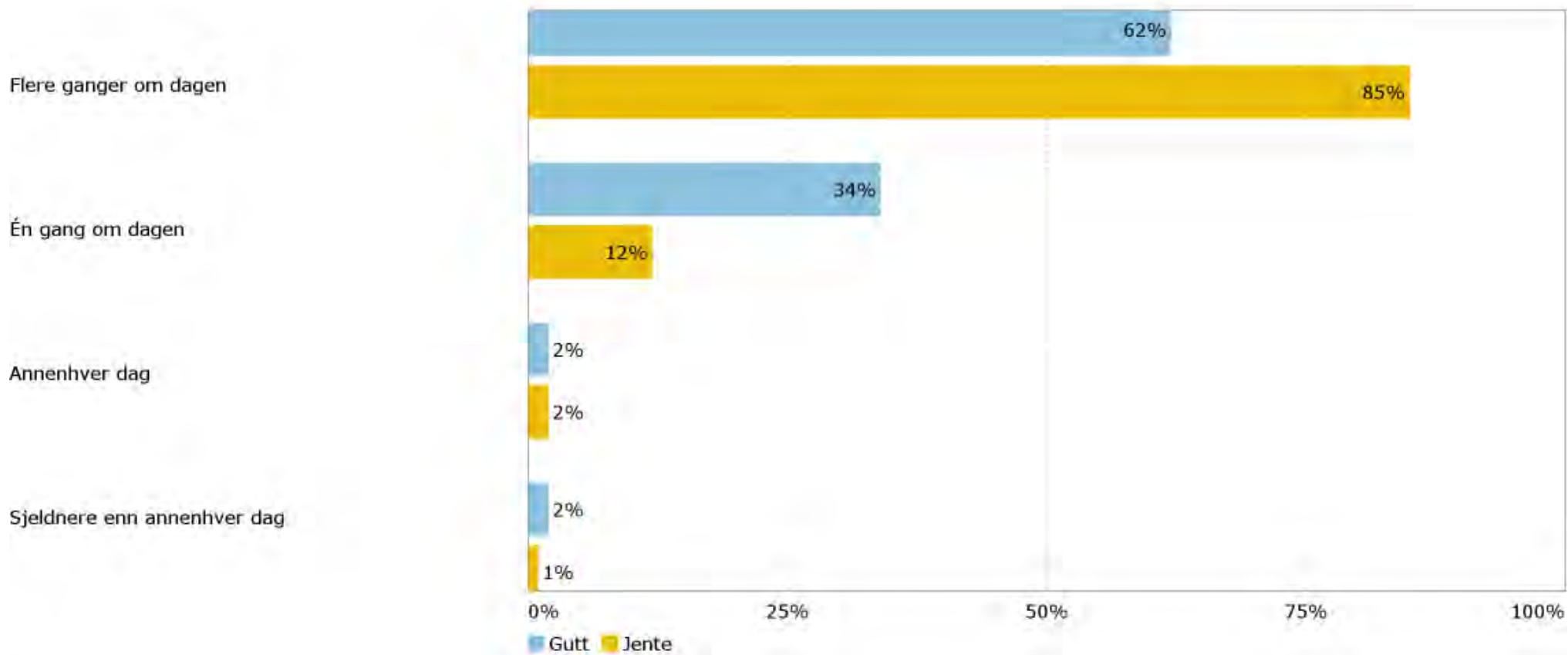
Hvordan kunne du ha skaffet deg dopingmidler dersom du ønsket det? (Prosentandel som har svart 'ja')



B4. Tannpuss

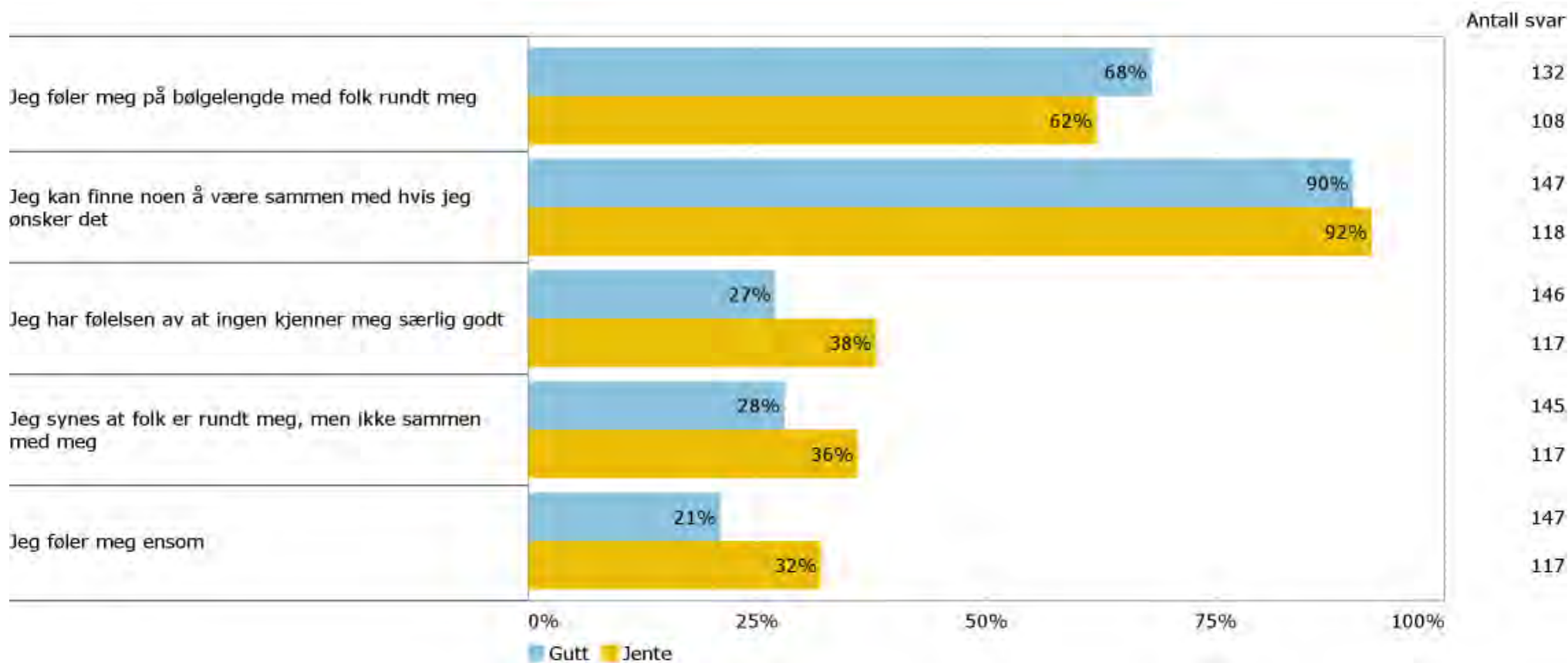
Hvor ofte pusser du tennene?

Antall svar 278



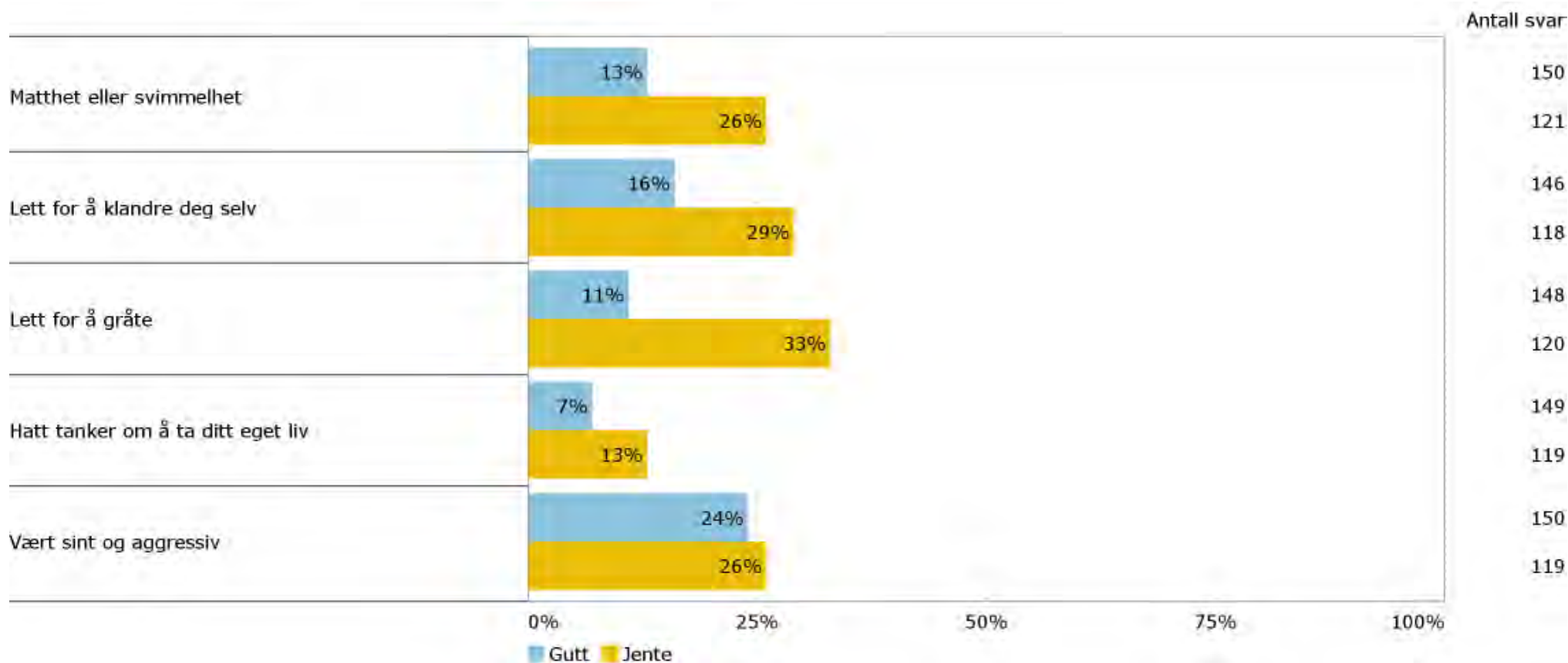
B6. Ensomhet

Her er noen beskrivelser av ulike følelser folk kan ha. Kryss av for hvordan du selv føler deg. (Prosentandel som har svart 'av og til' eller 'ofte')



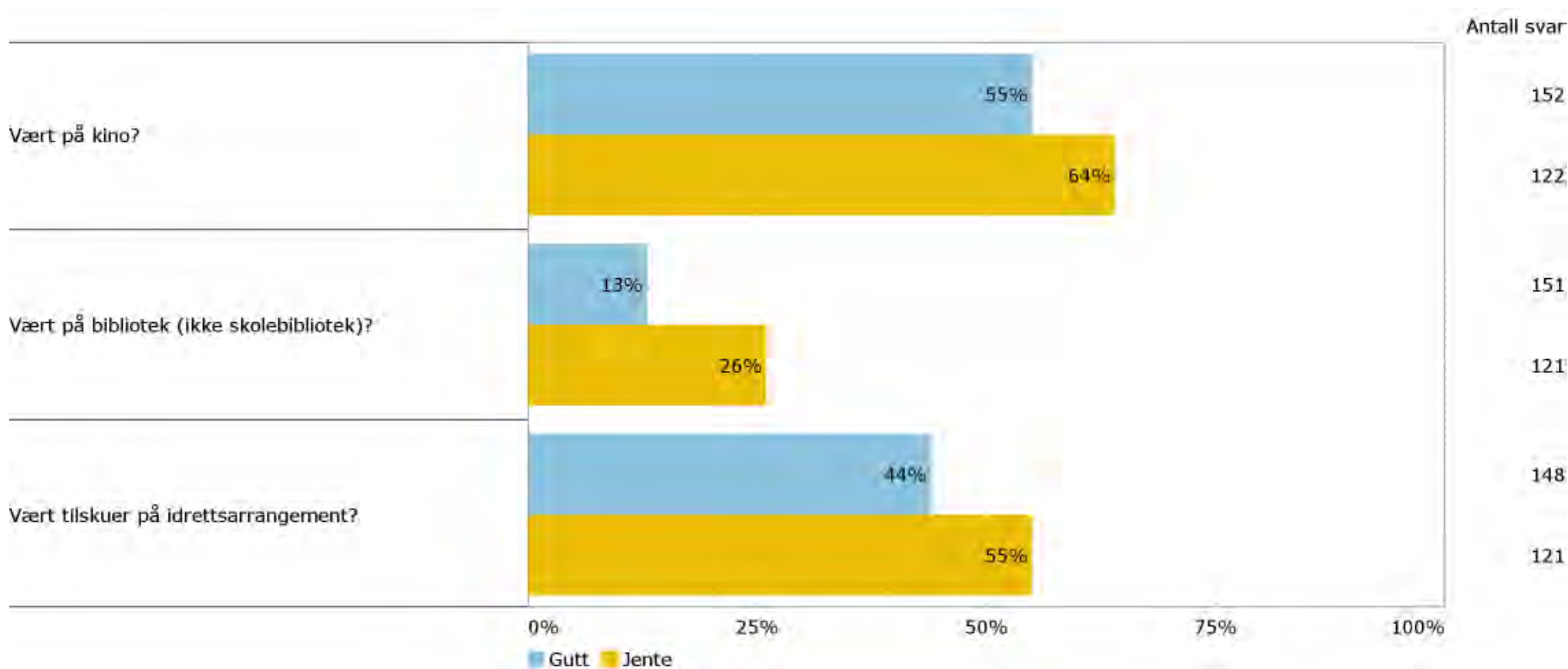
B9. Psykiske plager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')



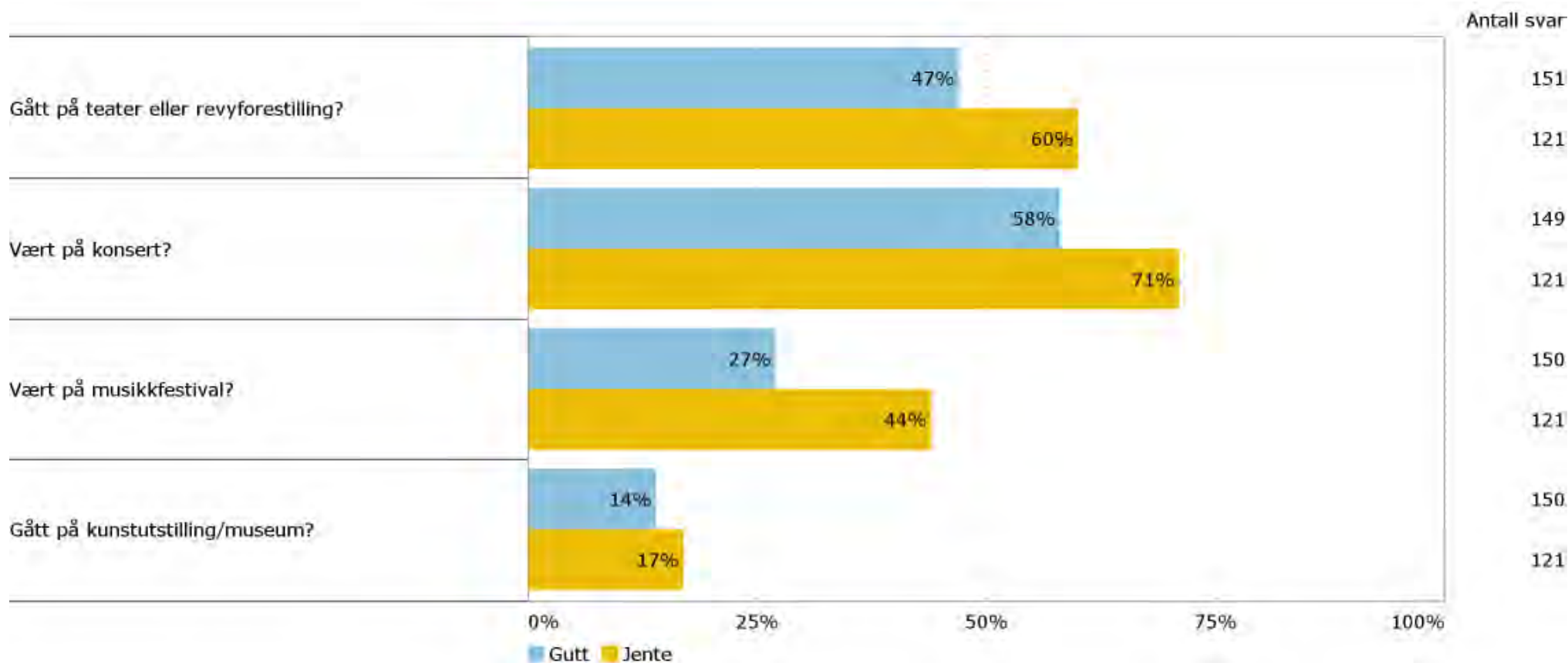
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av den siste måneden (de siste 30 dagene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



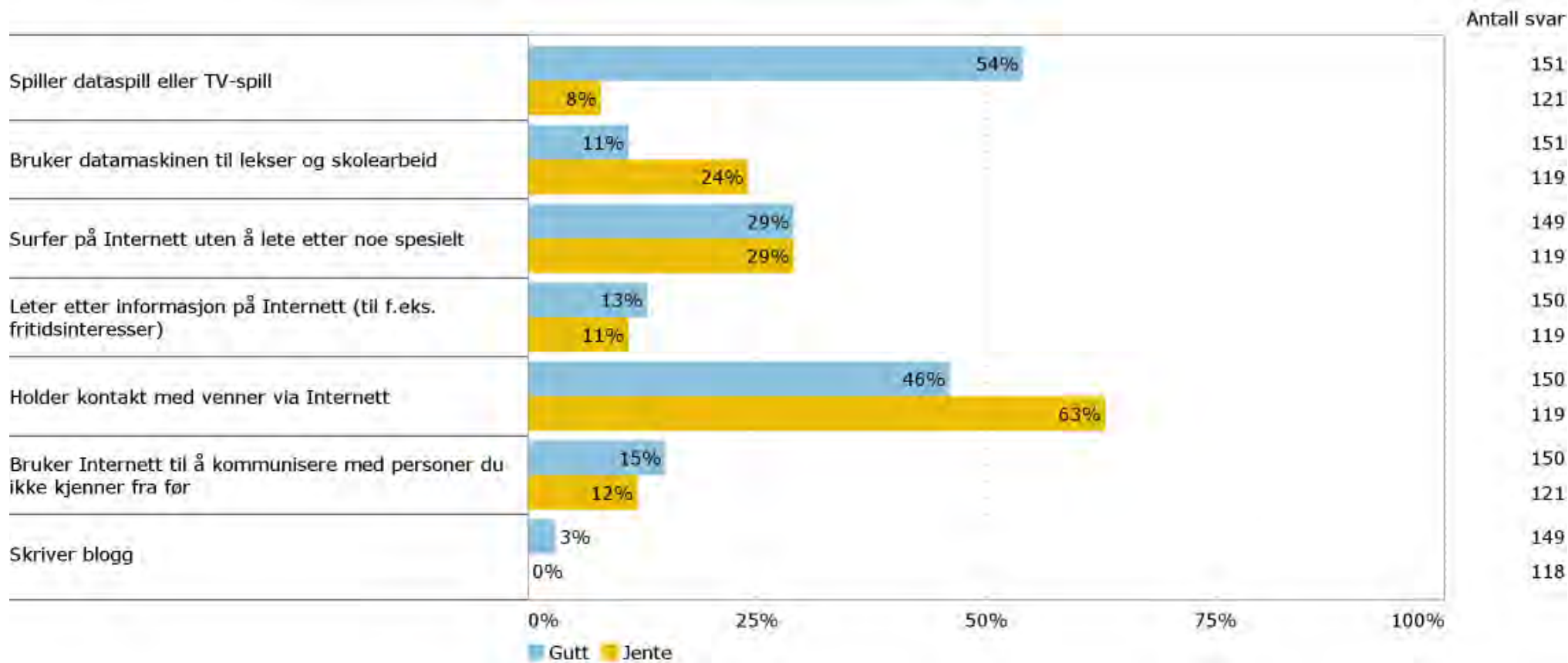
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



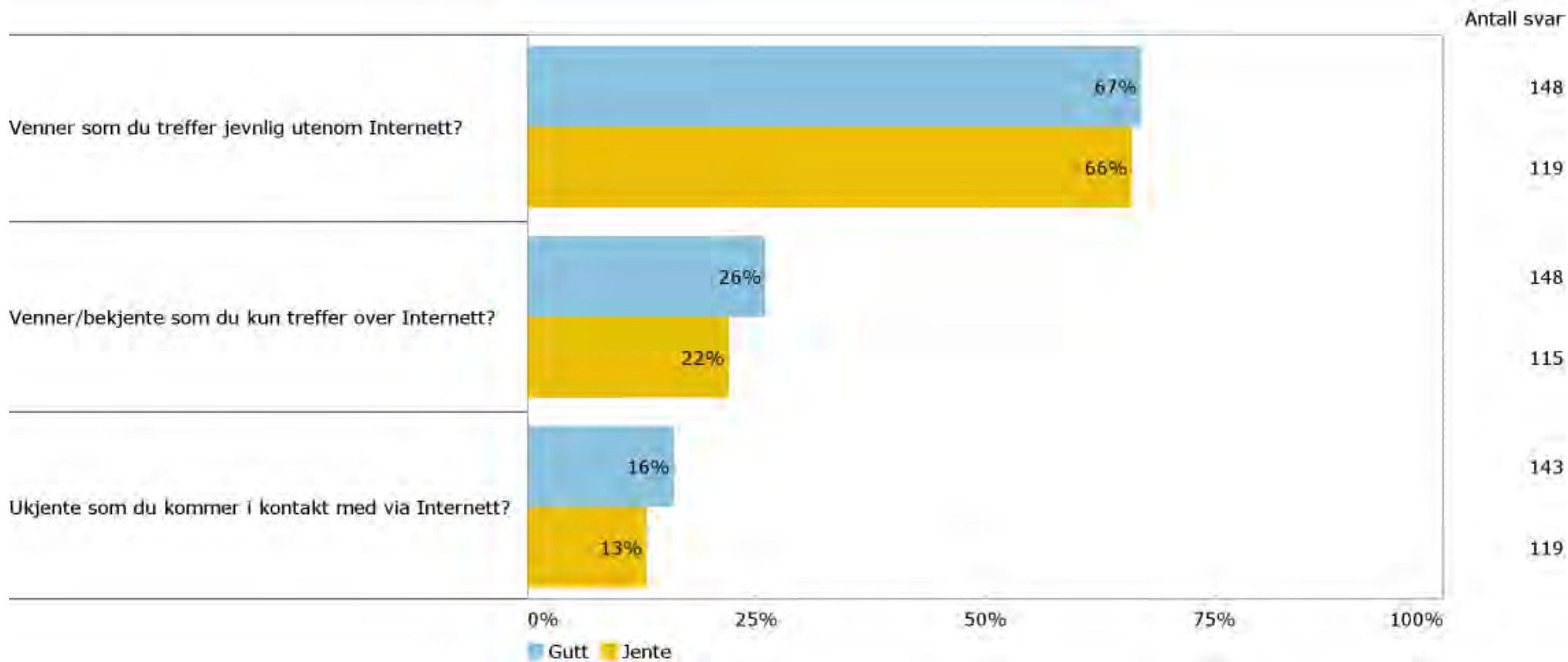
E3. Databruk

Hvor ofte gjør du noen av disse aktivitetene? (Prosentandel som har svart 'daglig')



E6. Nettkontakter

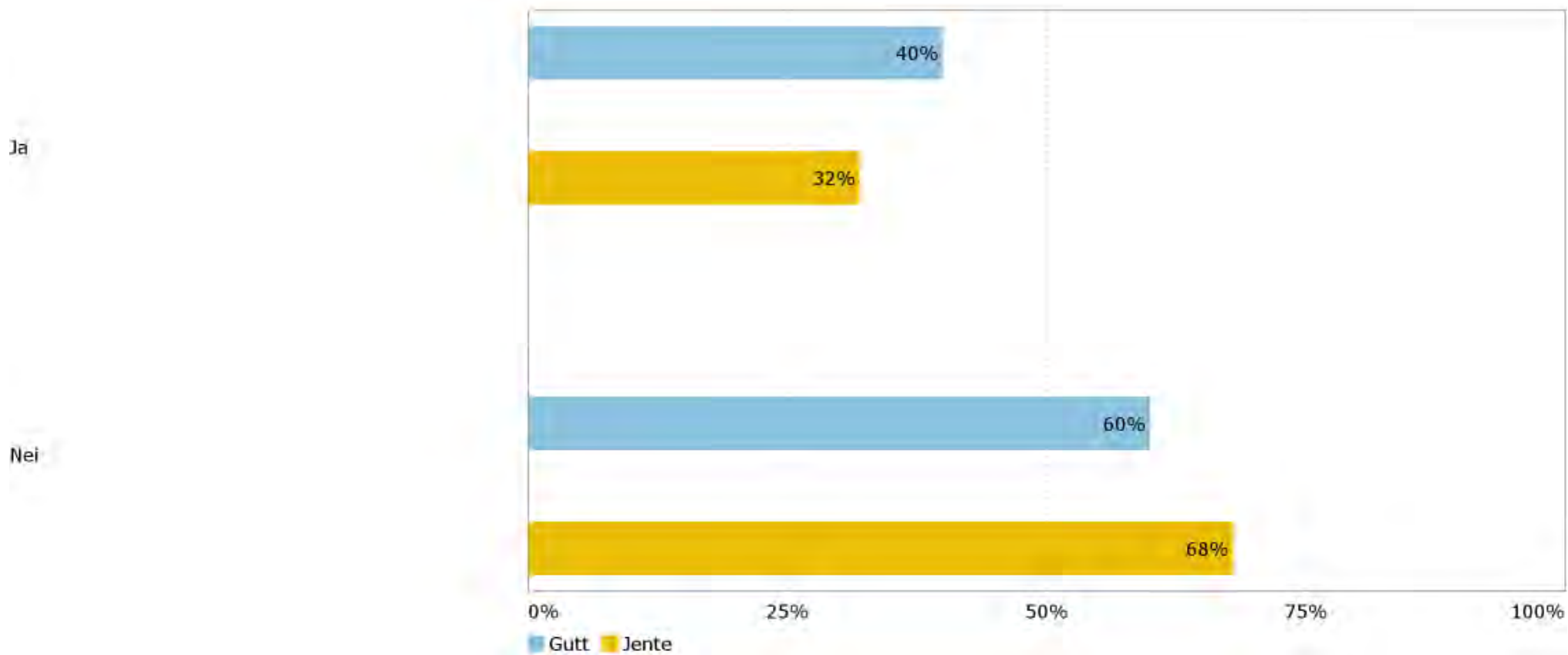
Personene du har kontakt med via Internett, er det ... (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'alltid')



E6. Nettkontakter

Har du møtt noen ansikt til ansikt som du først fikk kontakt med på Internett?

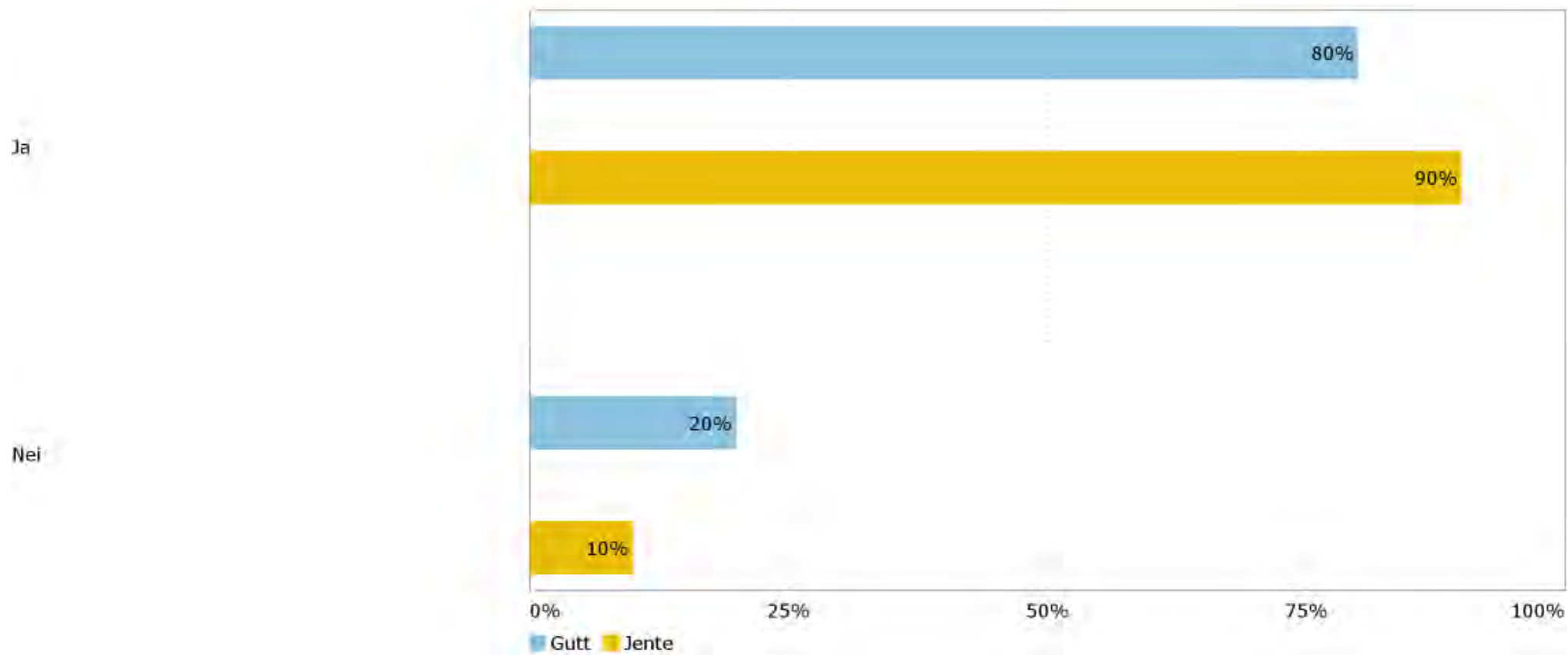
Antall svar 224



E11. Trening

Driver du med noen form for trening?

Antall svar 278



E11. Trening

Hvorfor trener du ikke? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til de som har svart at de ikke trener.

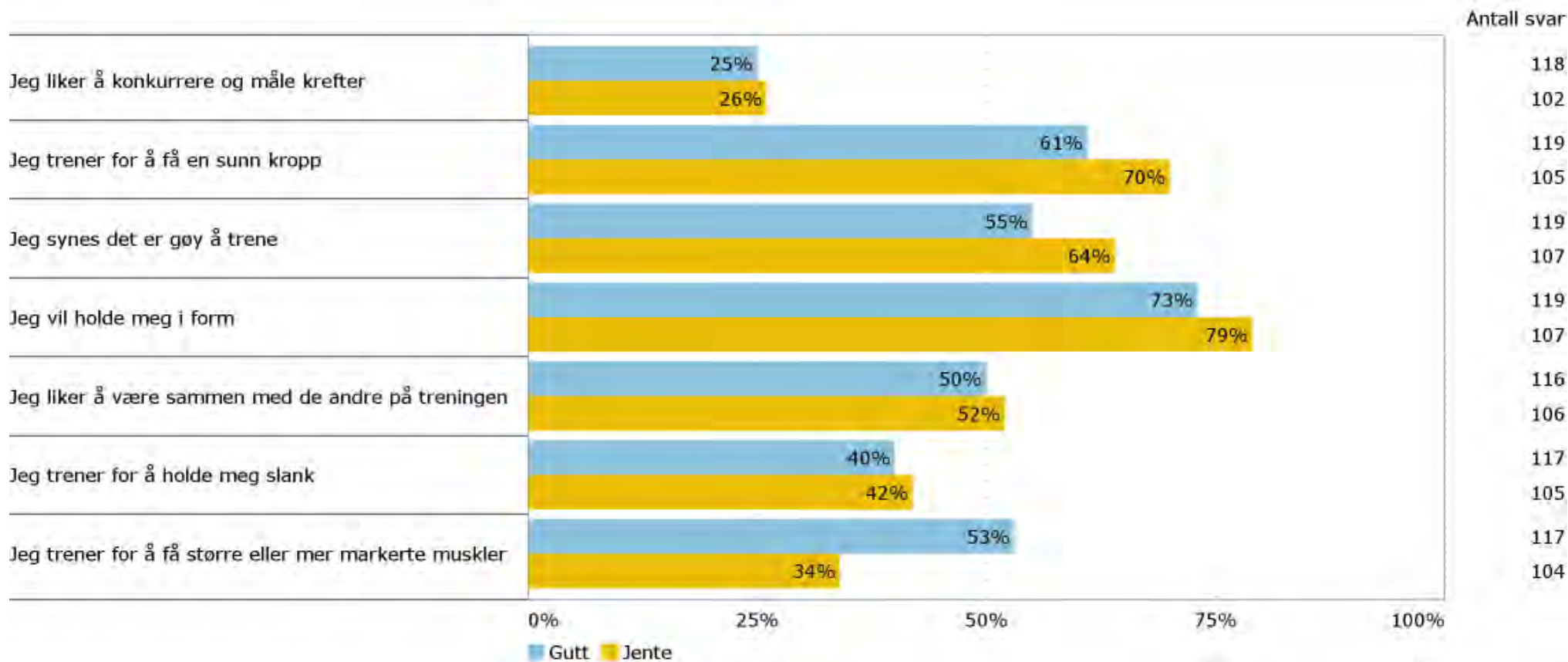
	Gutt	Jente	Antall svar
Jeg har andre interesser	48	42	43
Jeg har ikke tid	16	8	43
Jeg skulle gjerne trene, men kommer aldri i gang	35	25	43
Det er for dyrt å trene	10	0	42
Jeg har ikke funnet noen treningsform som passer for meg	29	8	43
Jeg får mosjon på andre måter (går, sykler og lignende)	26	0	43
Jeg er i for dårlig form	3	17	43
Foreldrene mine vil ikke at jeg skal bruke tid på trening	3	18	42
Jeg er ikke flink i sport/idrett	23	50	43
Jeg synes ikke det er noe gøy å trene	32	45	42
Jeg har en fysisk skade som gjør det vanskelig for meg å trene	6	0	42



E11. Trening

Hvorfor trener du? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til ungdommer som har svart at de trener.



E14. Friluftsliv

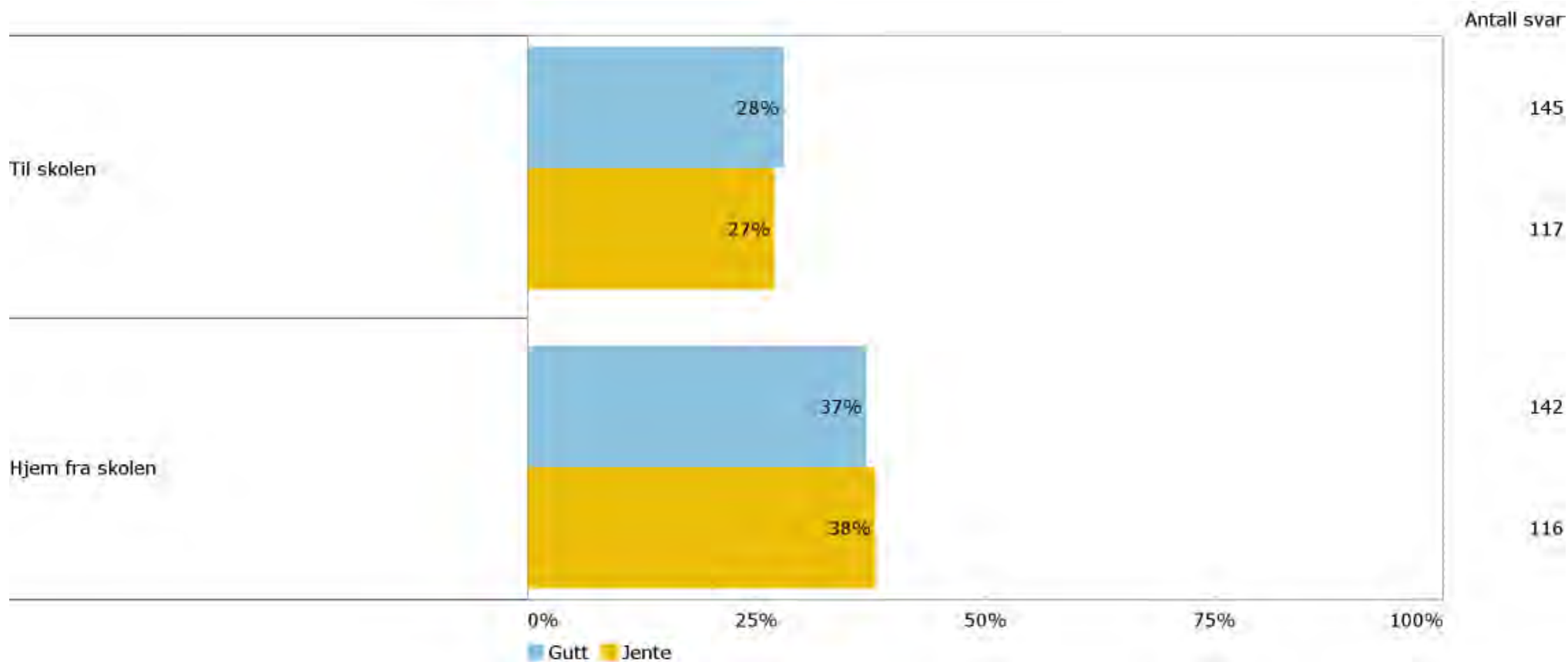
Hvor ofte pleier du å gjøre følgende ting? Tenk på den tida på året da det er sesong for de ulike aktivitetene. (Prosentandel som har svart 'minst ukentlig')

	Gutt	Jente	Antall svar
Går på skitur i fjell, skog og mark	15	10	268
Går på fottur i fjell, skog og mark	21	23	266
Står på rullebrett	9	2	265
Kjører snøbrett, slalåm eller lignende	14	7	266
Drar på fisketur	16	8	267
Overnatter i telt ute i naturen (ikke campingplass)	3	1	267
Driver med bading/svømming	19	13	264
Padler kano eller kajakk	5	2	266
Driver med klatring	6	2	264
Gå på jakt	5	2	265



G9. Skoleveien

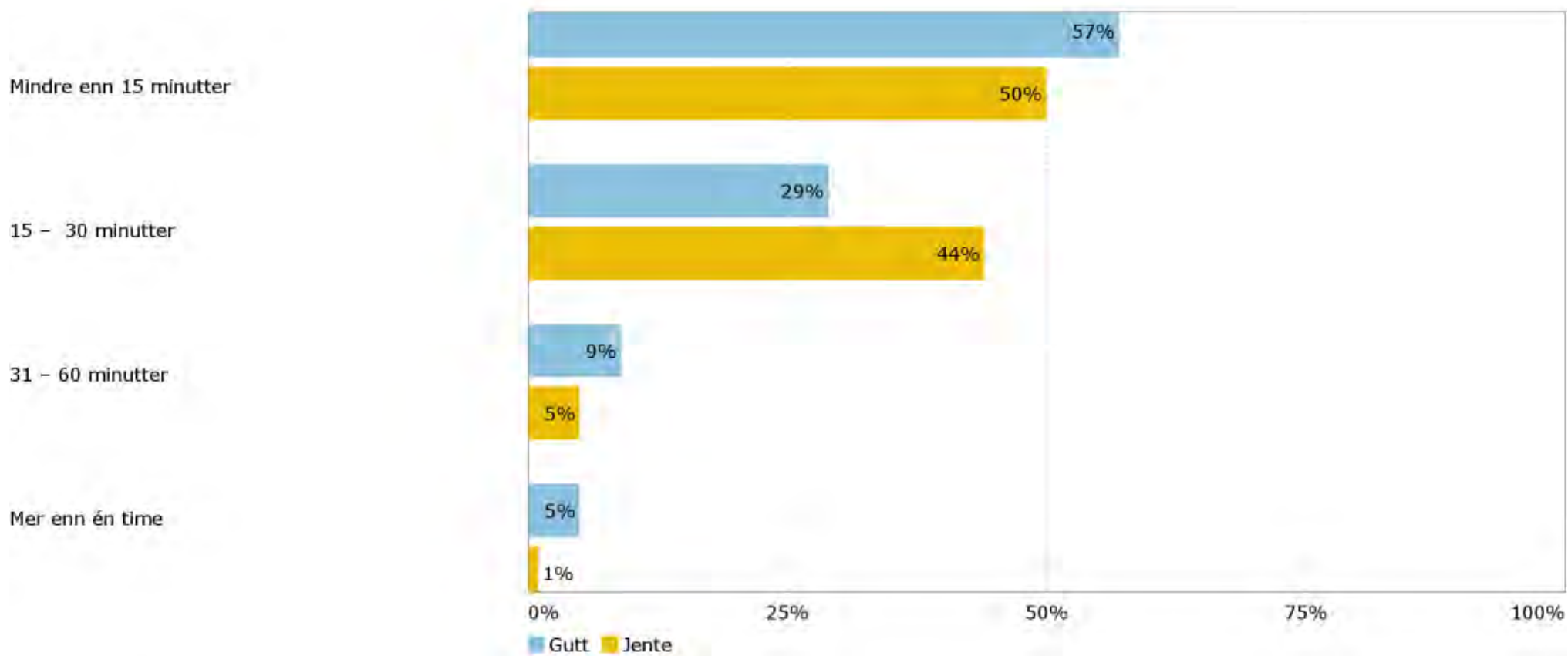
Hvordan kommer du deg som regel til skolen og hjem fra skolen? (Prosentandel som som har svart 'sykler' eller 'går')



G9. Skoleveien

Hvor lang tid bruker du som regel på skoleveien (én vei)?

Antall svar 267





Ungdata-undersøkelsen 2017 i Herøy i Møre og Romsdal

FAKTA OM UNDERSØKELSEN:

Tidspunkt: Uke 13-14

Klasseserier: 8. trinn, 9. trinn, 10. trinn

Antall: 359

Svarprosent: 89%

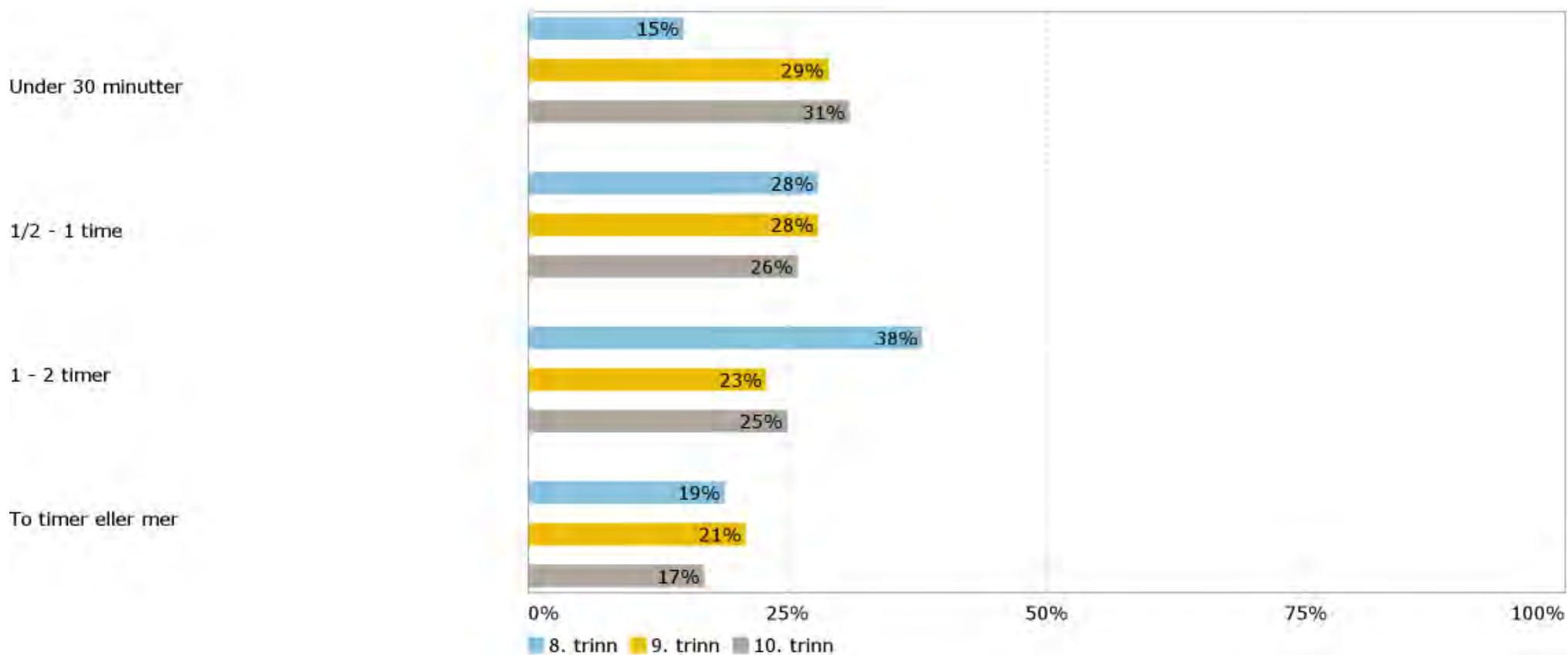
Er du enig eller uenig i følgende utsagn om hvordan du har det på skolen? (Prosentandel som har svart 'helt enig' eller 'litt enig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg trives på skolen	93	86	86	307
Lærerne mine bryr seg om meg	86	91	76	303
Jeg føler at jeg passer inn blant elevene på skolen	90	82	86	303
Jeg kjeder meg på skolen	71	78	70	305
Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen	22	22	27	306



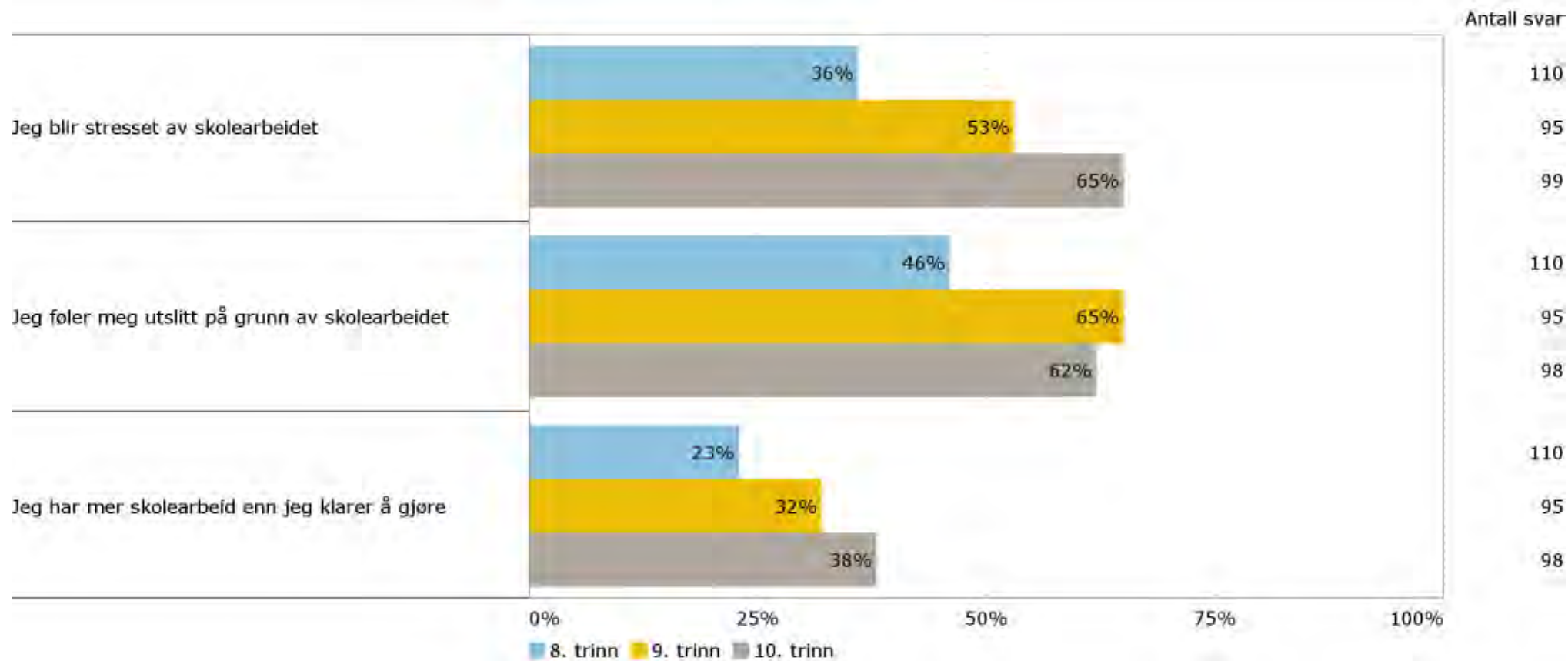
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?

Antall svar 306



Skolestress

Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene? (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'svært ofte')



Her kommer noen utsagn om hvordan du vil beskrive forholdet ditt til foreldrene dine (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

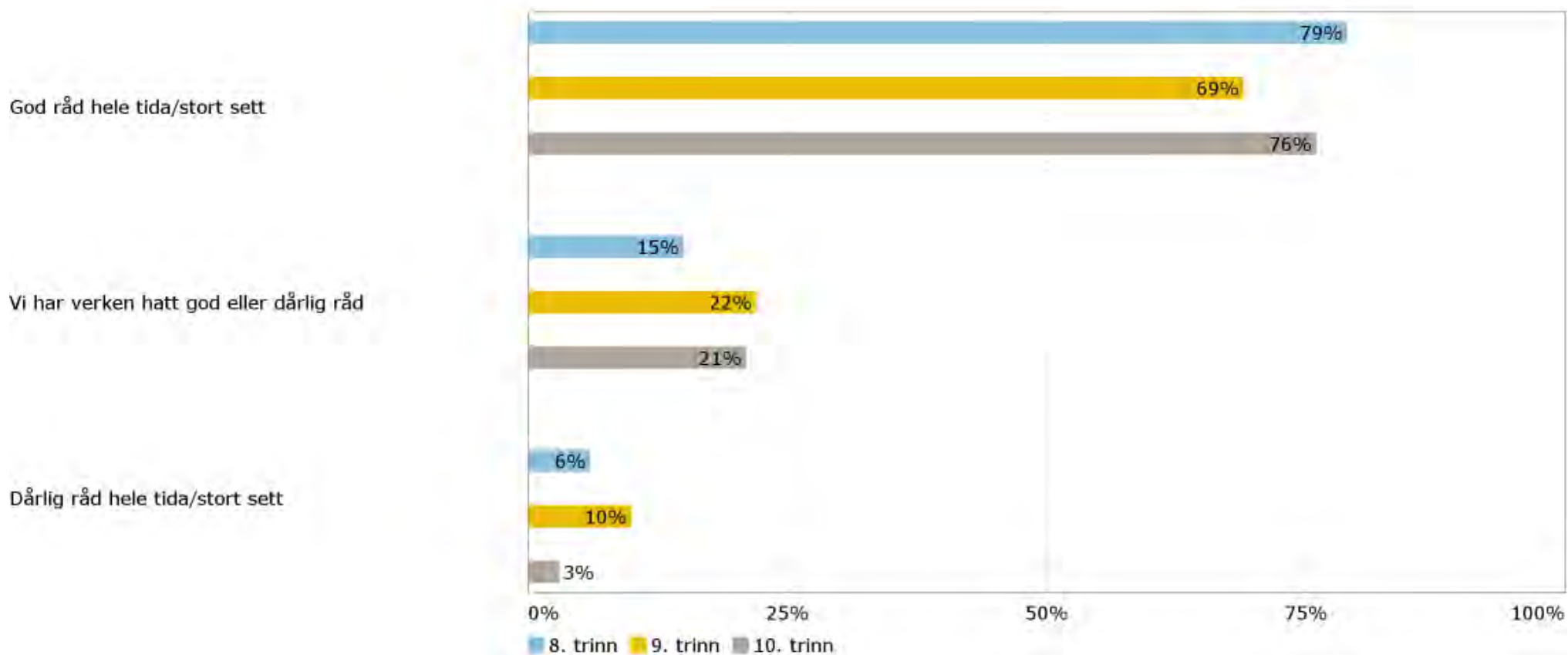
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritida	93	96	94	307
Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritida	86	93	94	306
Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine	83	89	87	304
Jeg kranbler ofte med foreldrene mine	27	27	28	306
Jeg liker å være sammen med foreldrene mine	86	88	80	306



Familieøkonomi

Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?

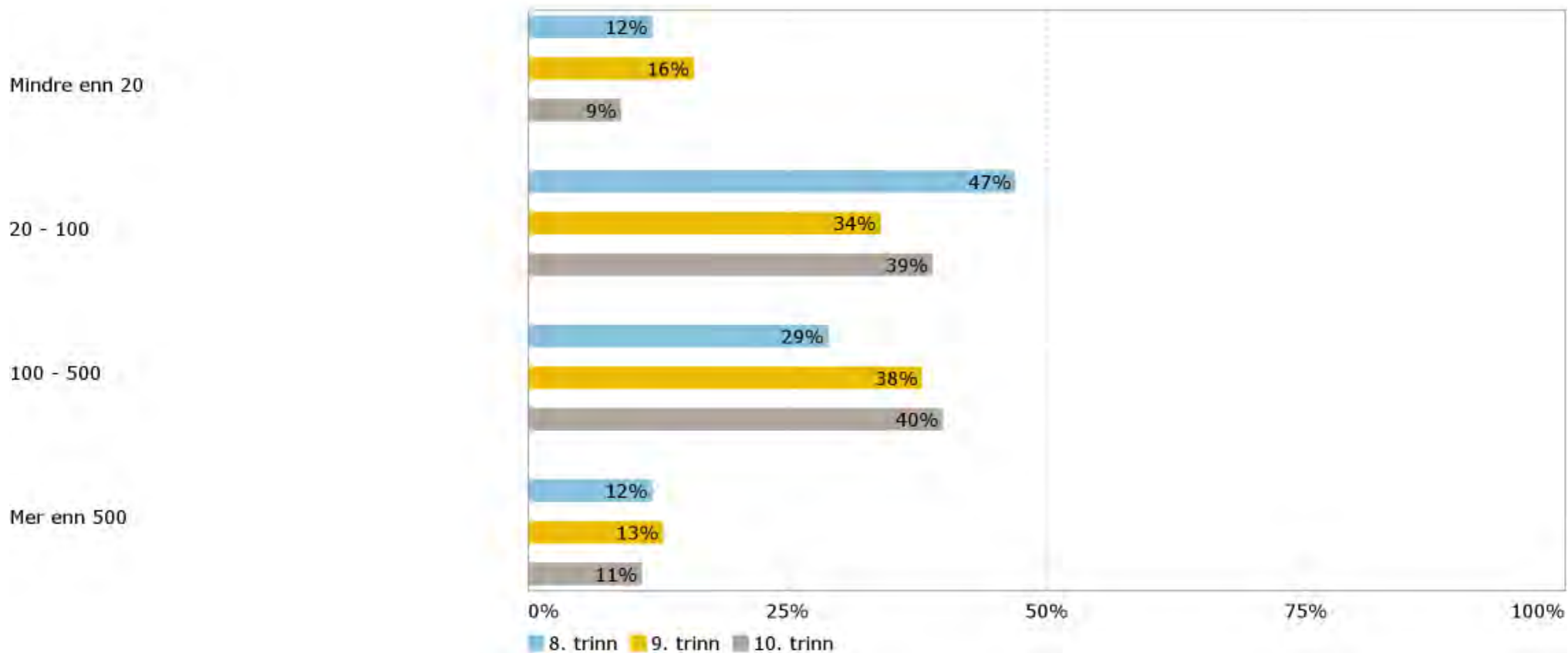
Antall svar 300



Bøker i hjemmet

Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?

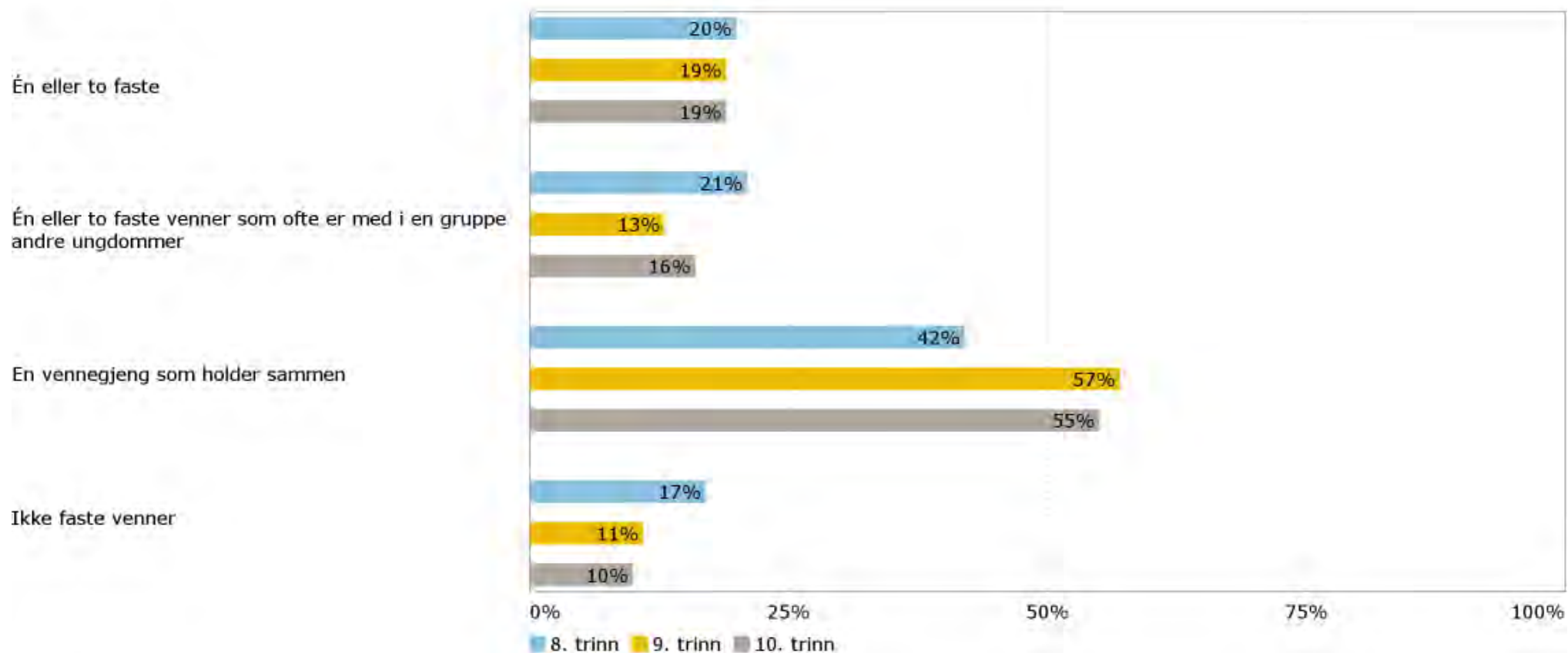
Antall svar 304



Venner

Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...

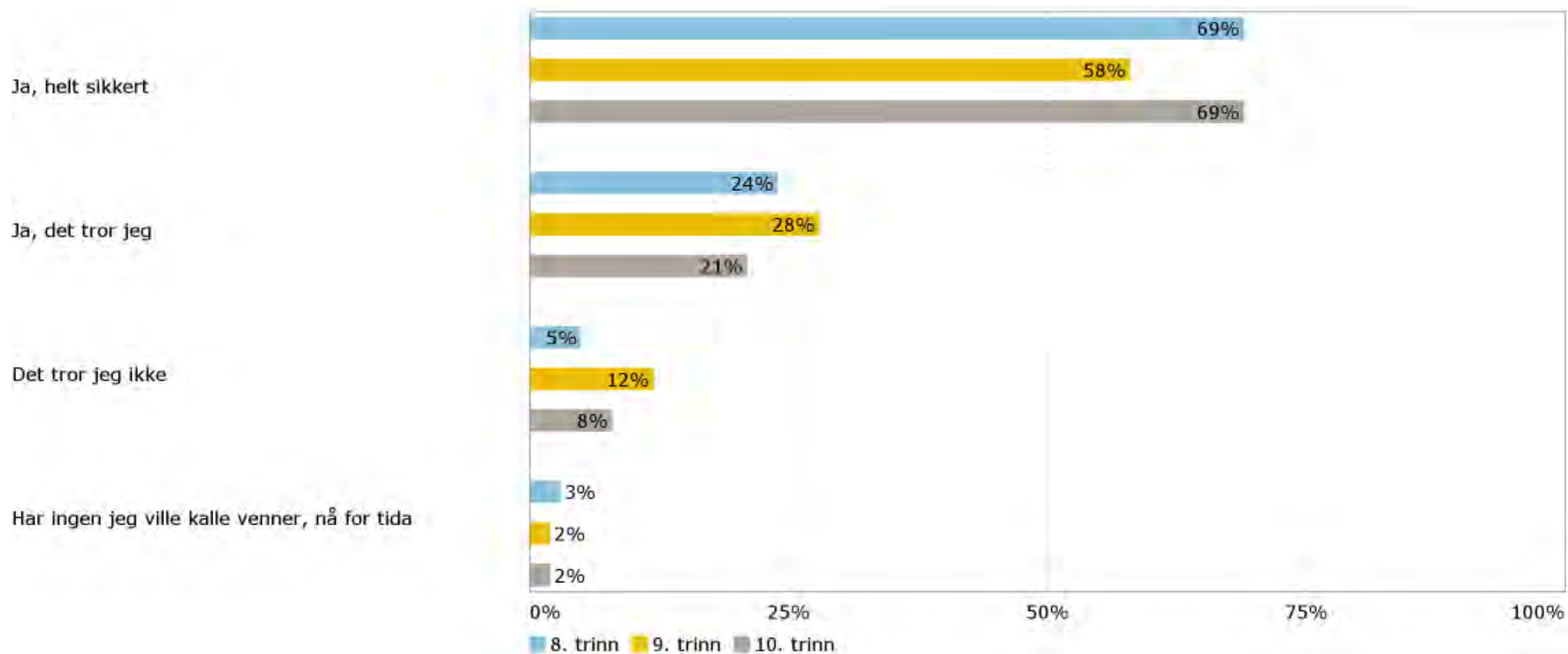
Antall svar 305



Venner

Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

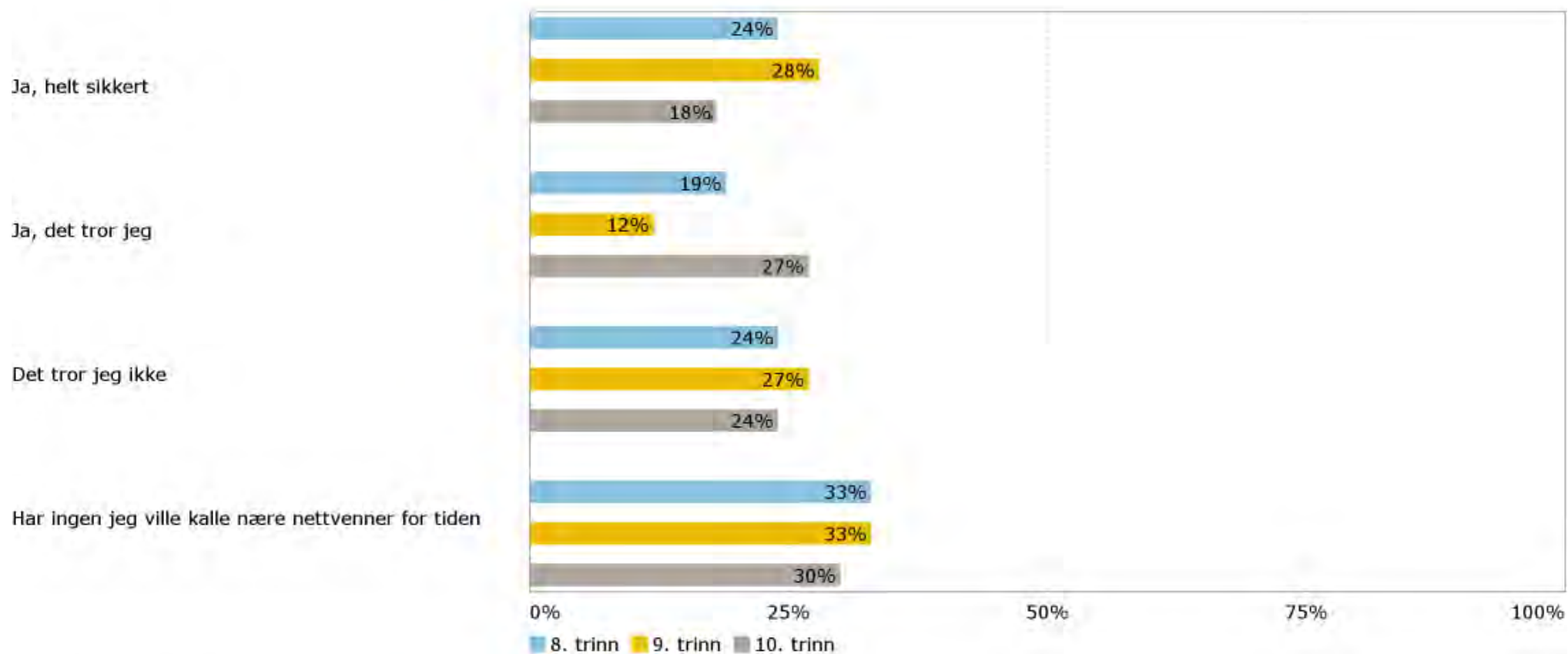
Antall svar 306



Venner

Har du minst én nær venn som du bare har kontakt med gjennom nettet?

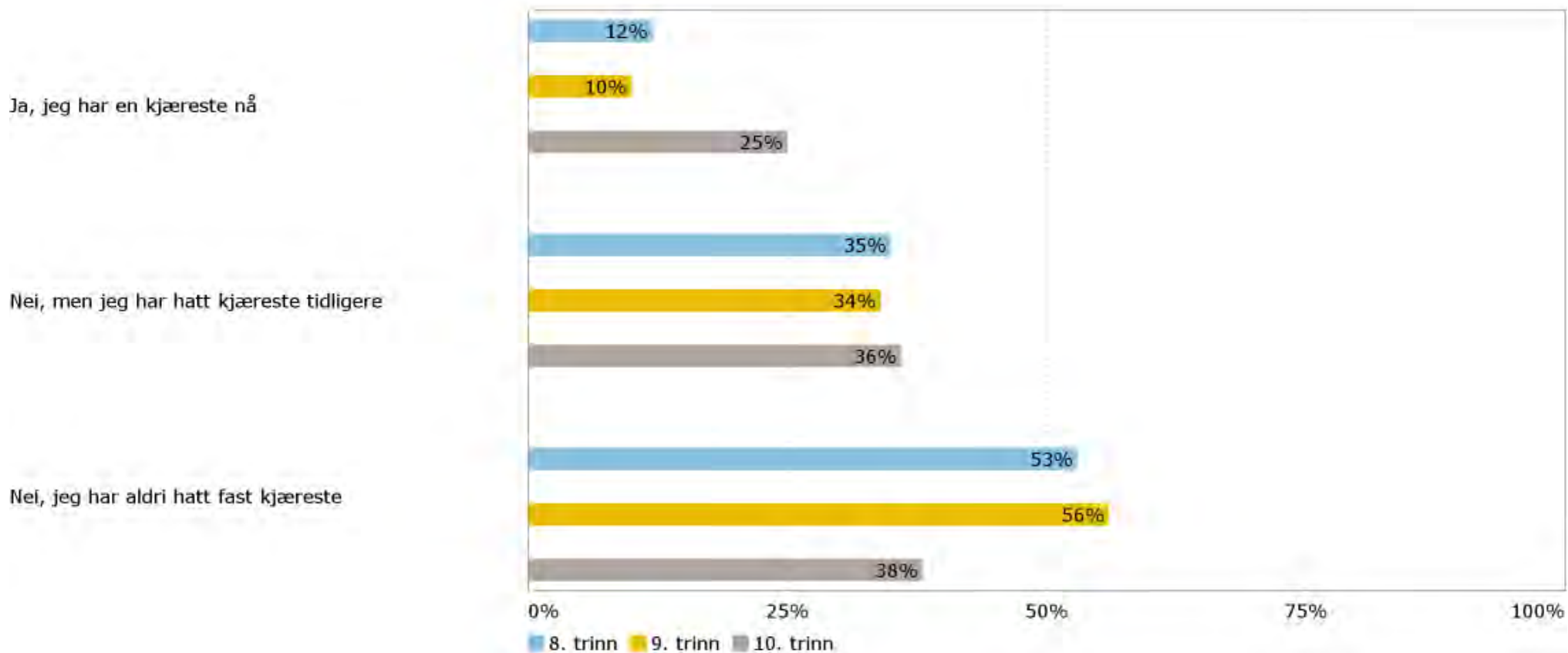
Antall svar 305



Kjæreste

Har du fast kjæreste?

Antall svar 304



Status i vennemiljøet

Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø? (Prosentandel som har svart 'øker statusen mye' eller 'øker statusen litt')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Å være god på skolen	49	26	33	295
Å være flink i idrett	54	57	43	294
Å ha et bra utseende	49	56	57	293
Å være til å stole på	89	91	88	294
Å drikke seg full	5	3	22	292
Å røyke hasj	4	2	1	292
Å ha mange følgere og likes på sosiale medier	23	22	31	297



Regelbrudd

Hvor mange ganger har du vært med på, eller gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

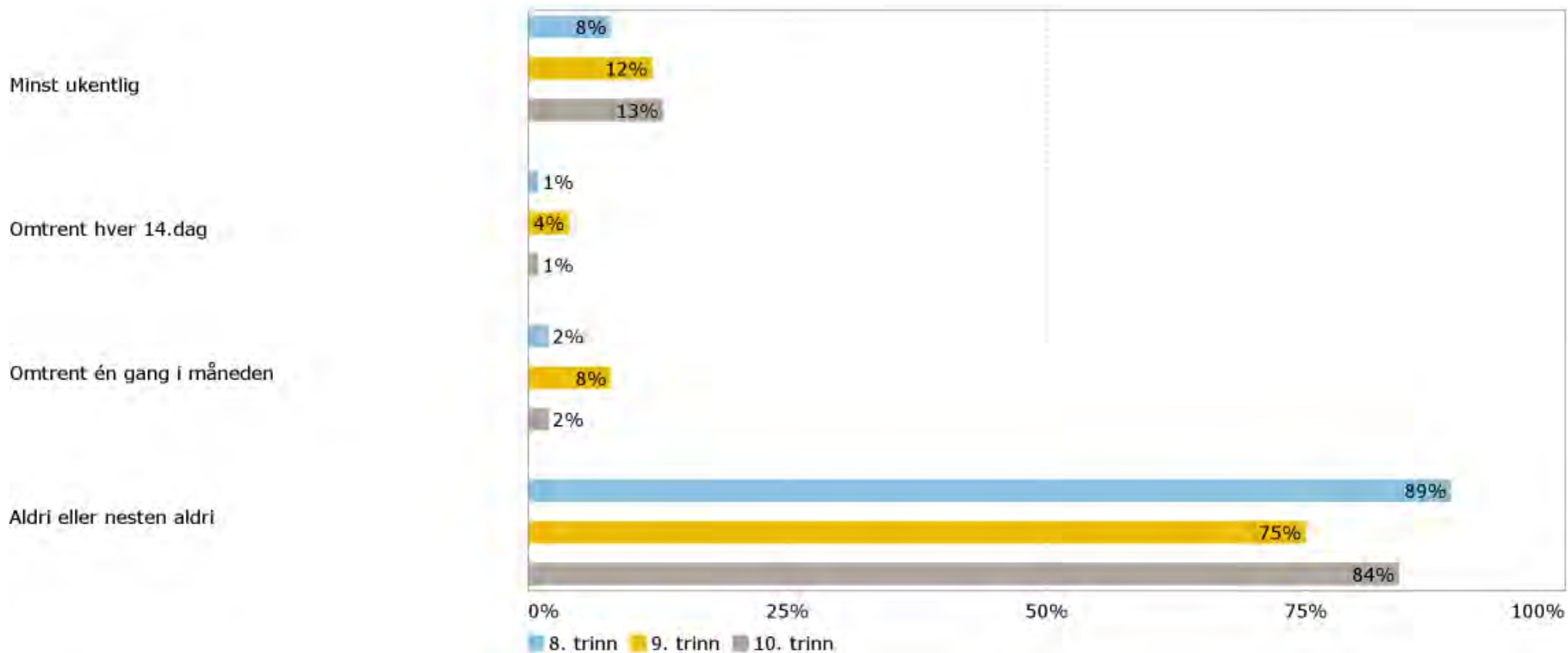
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Tatt med deg varer fra butikk uten å betale	5	2	10	302
Vært i slåsskamp	32	24	25	302
Med vilje ødelagt eller knust vindusruter, busseter, postkasser eller lignende (gjort hærverk)	8	7	16	302
Sprayet eller tagget ulovlig på vegger, bygninger, tog, buss eller lignende	1	1	4	302
Lurt deg fra å betale kino, idrettsstevner, buss, tog eller lignende	14	10	27	302
Vært borte en hel natt uten at foreldrene dine visste hvor du var	5	8	18	301
Skulka skolen	20	31	36	300



Mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

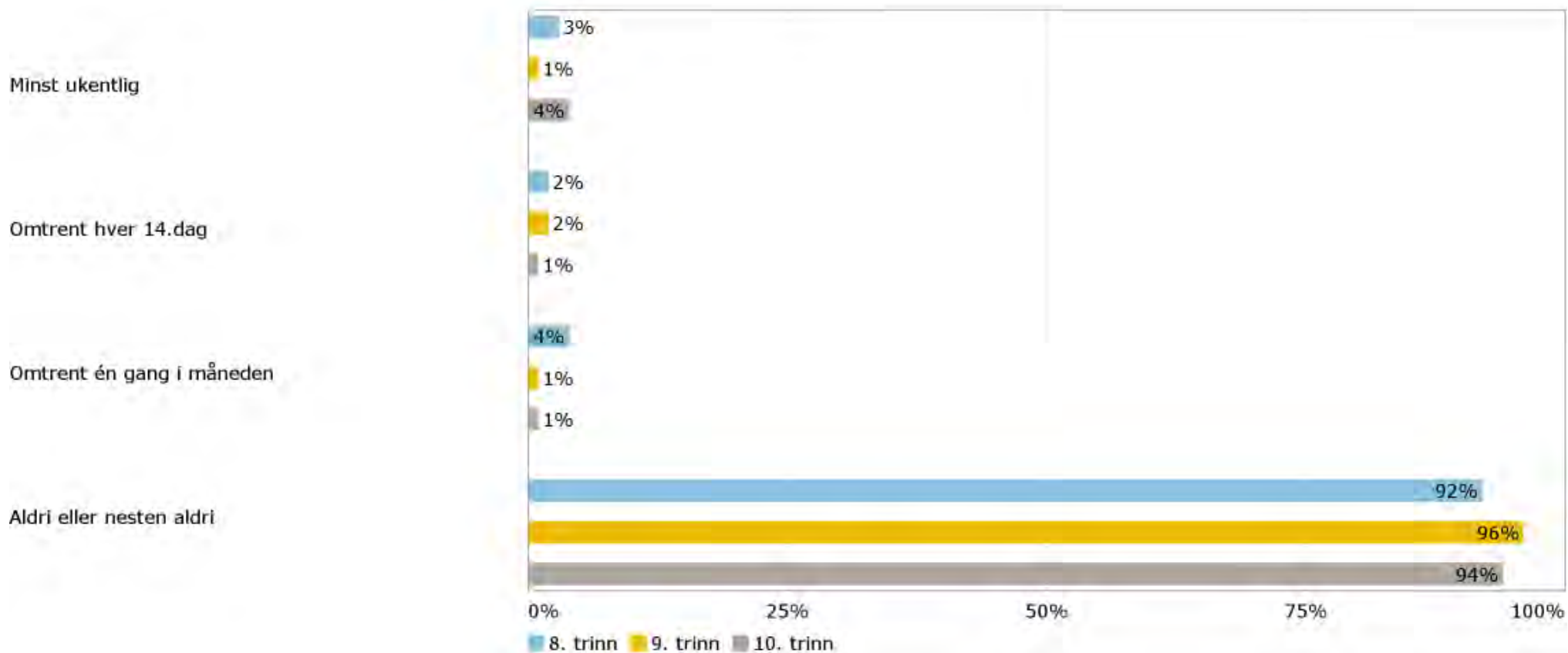
Antall svar 305



Mobbing

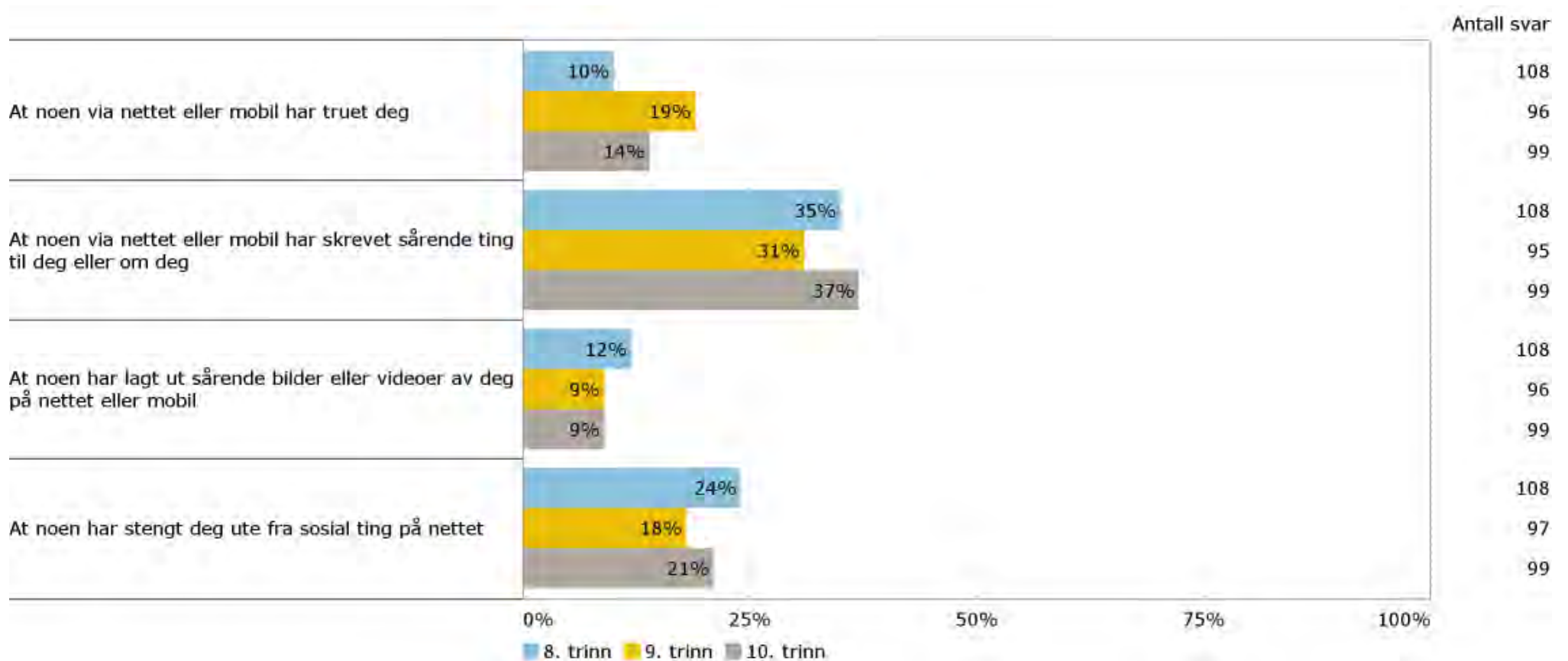
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Antall svar 305



Negative opplevelser på nettet/mobil

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

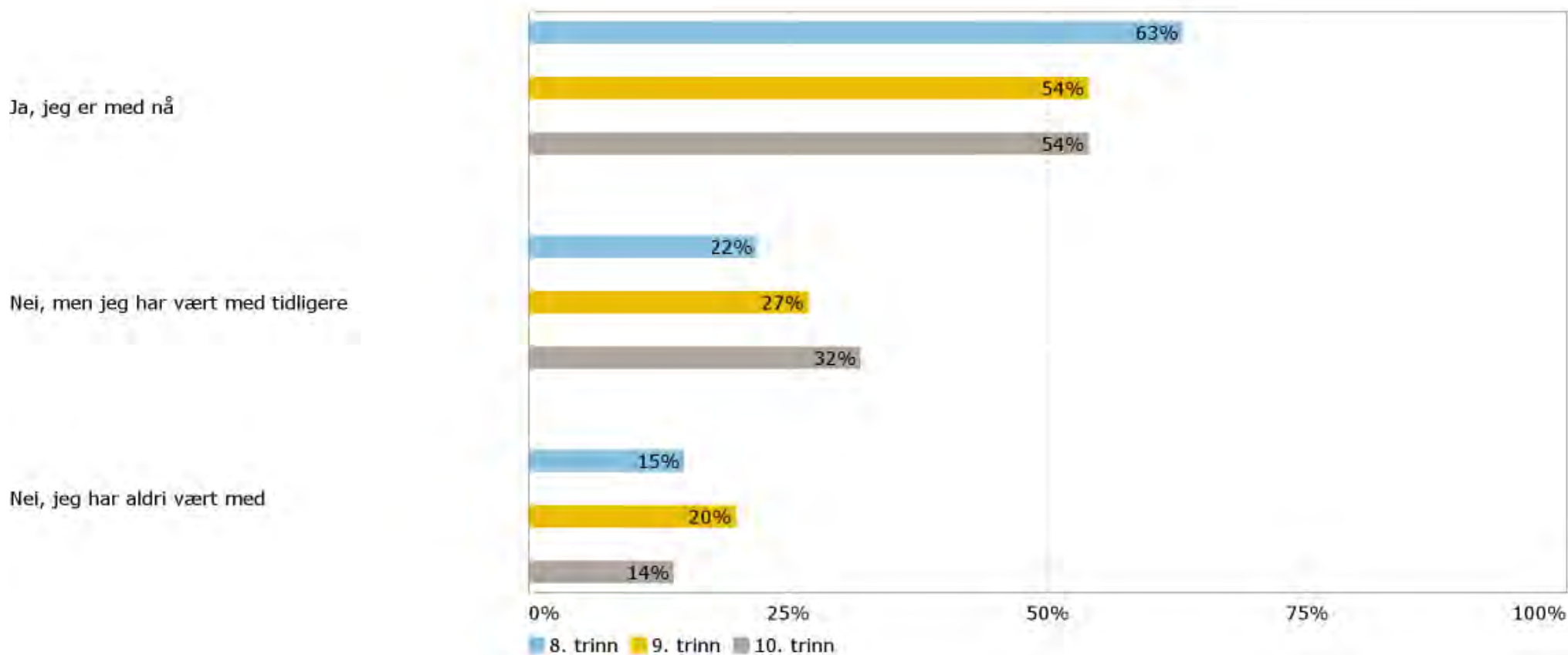
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg har blitt utsatt for trusler om vold	8	10	9	301
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker	20	16	17	300
Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling	10	9	11	302
Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling	3	0	1	300



Faste fritidsaktiviteter

Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

Antall svar 304



Faste fritidsaktiviteter

Hvor mange ganger den siste måneden har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

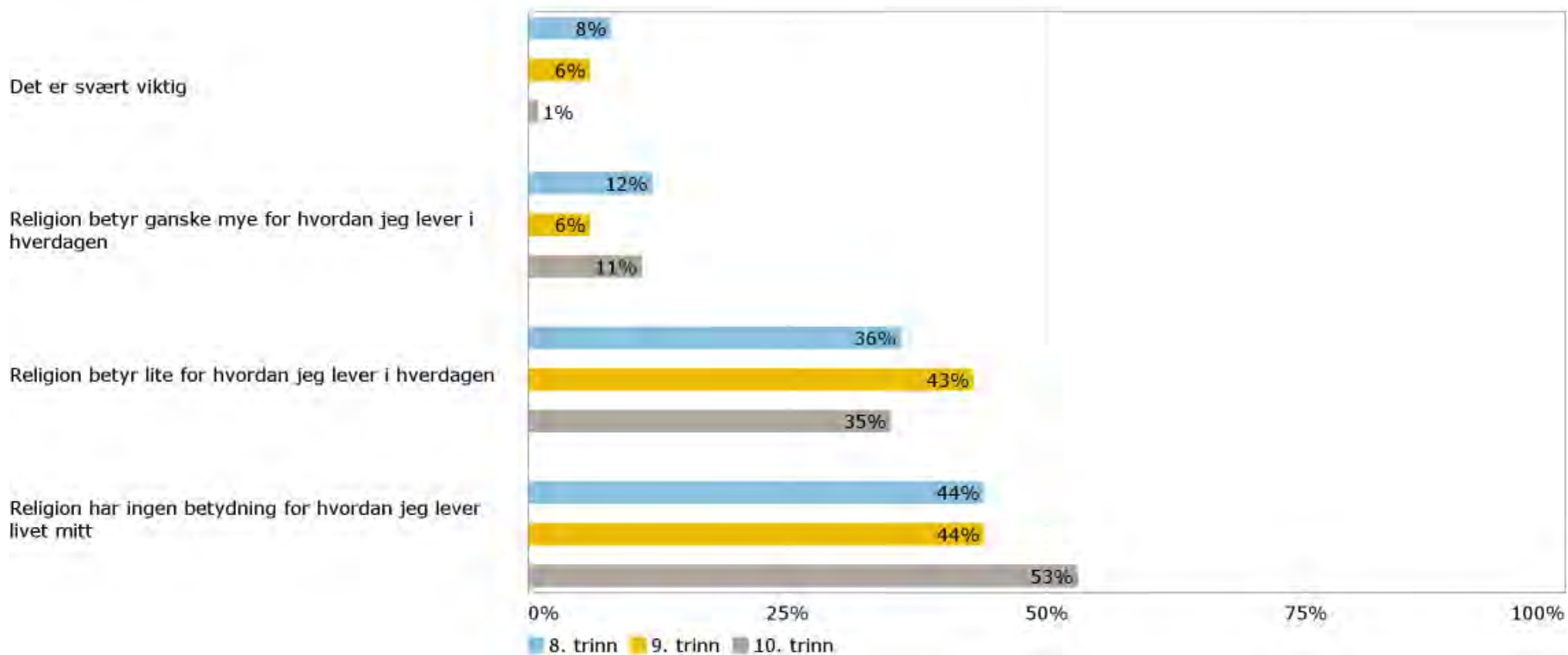
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Idrettslag	64	56	38	300
Fritidsklubb/ungdomshus/ungdomsklubb	73	46	54	298
Religiøs forening	21	58	19	295
Korps, kor, orkester	13	4	16	295
Kulturskole/musikkskole	24	20	27	297
Annen organisasjon, lag eller forening	25	26	39	294



Religion

Hvor mye betyr religion for hvordan du lever livet ditt til daglig?

Antall svar 300



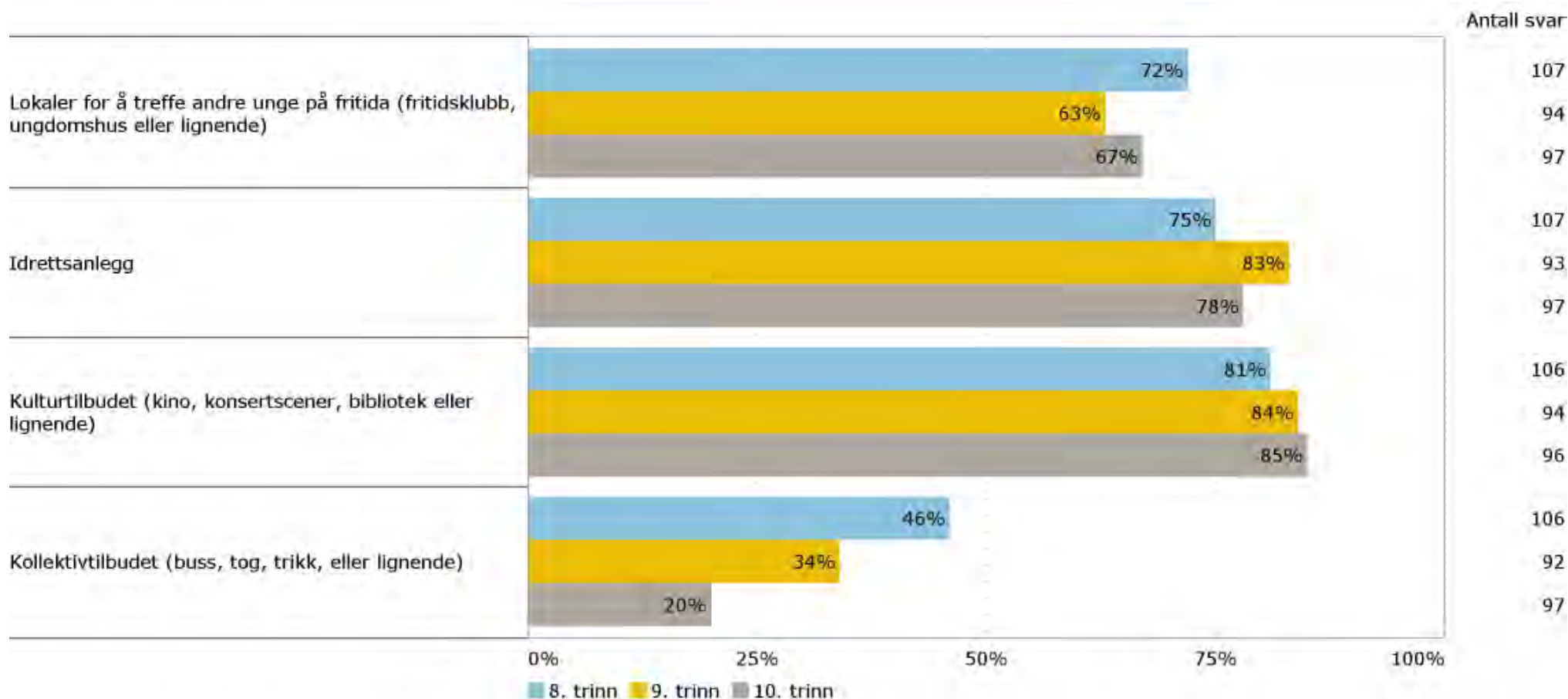
Fritidsaktiviteter

Her blir det nevnt en del aktiviteter som du kan bruke fritida di til. Tenk tilbake på den siste uka (de siste 7 dagene). Hvor mange ganger har du ... (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Vært sammen med venner hjemme hos meg	64	43	68	300
Vært sammen med venner hos dem	74	53	78	299
Brukt størstedelen av kvelden ute sammen med venner/kamerater	67	63	70	299
Spilt onlinespill med andre størstedelen av kvelden	44	53	43	299
Vært sosial på nett eller mobil størstedelen av kvelden (snakket, chattet eller lignende)	90	91	91	299
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykkel eller moped for moro skyld (kjørt for å kjøre en tur)	33	28	52	300
Vært hjemme hele kvelden	94	94	94	295
Spilt fotball, stått på snowboard eller drevet med annen fysisk aktivitet sammen med venner (ikke i idrettslag)	60	49	38	298

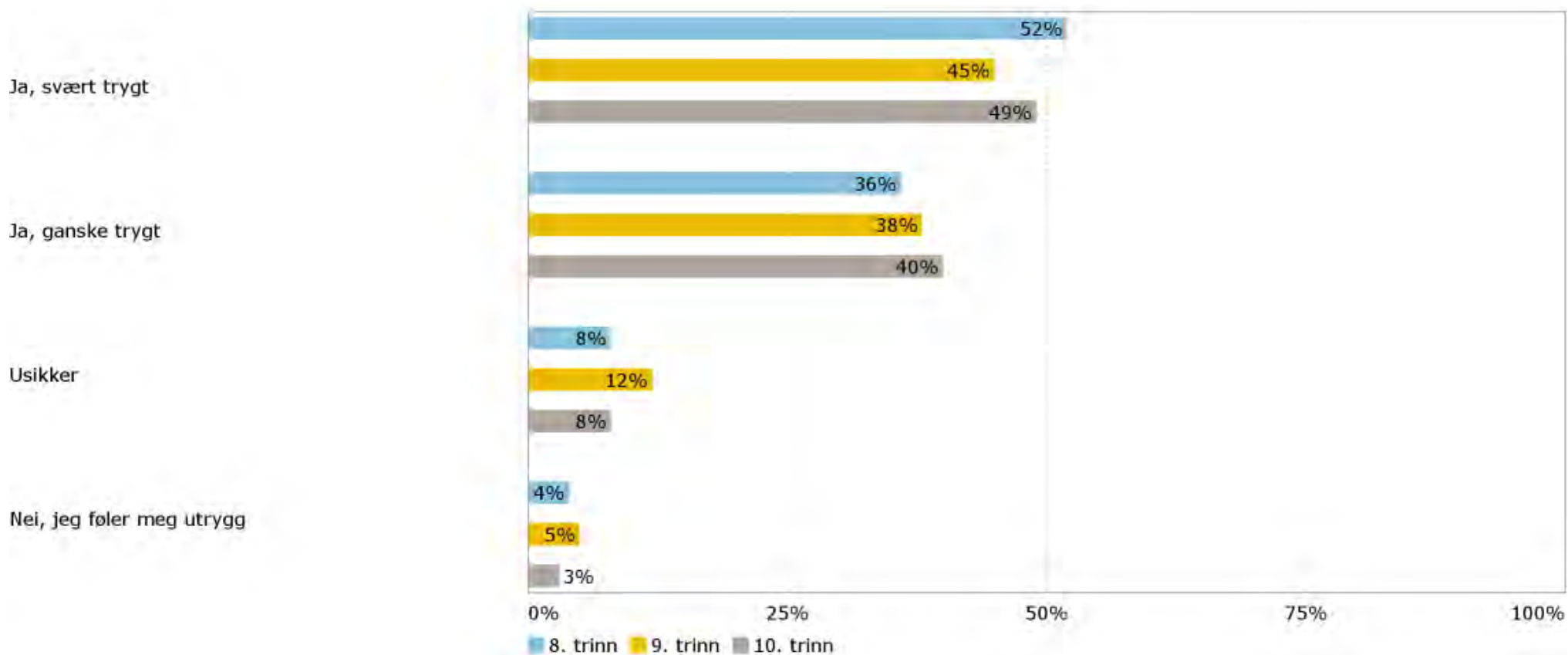


Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ... (Prosentandel som har svart 'svært bra' eller 'nokså bra')



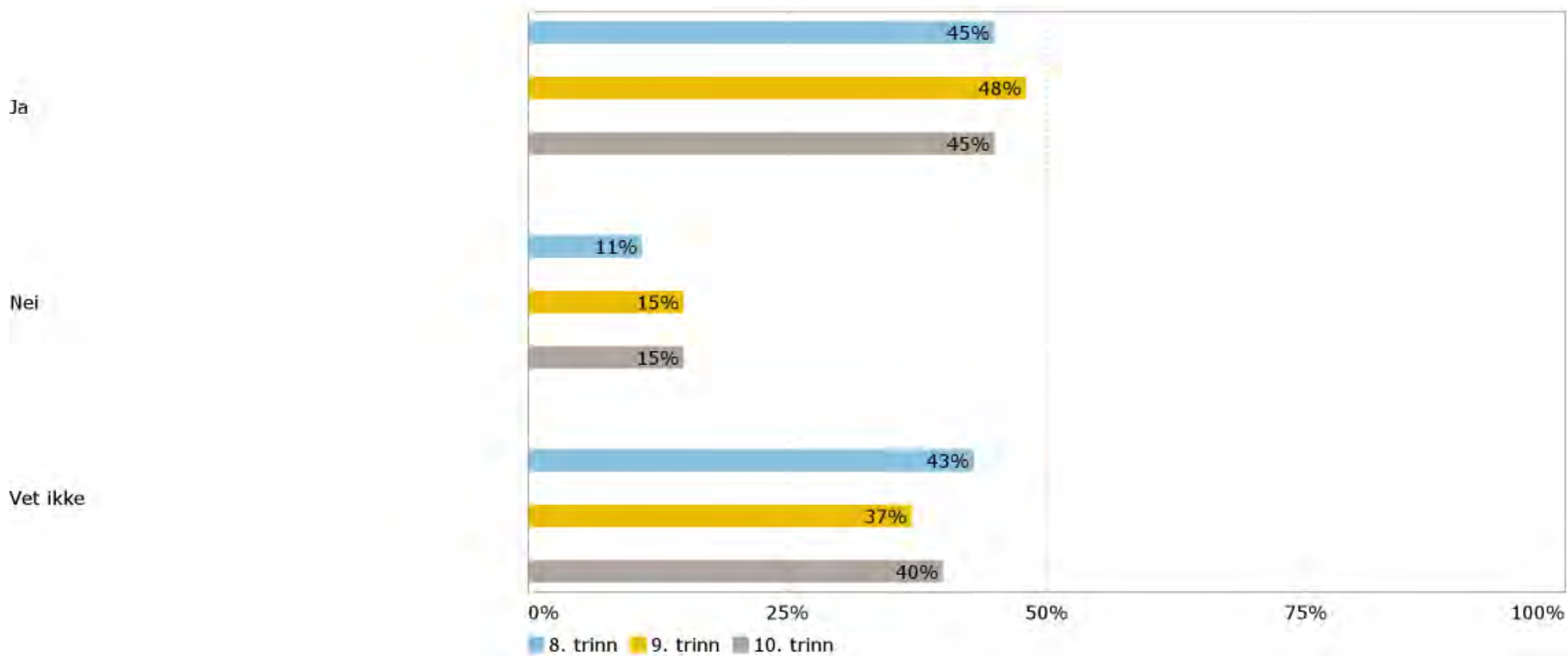
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?

Antall svar 300



Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?

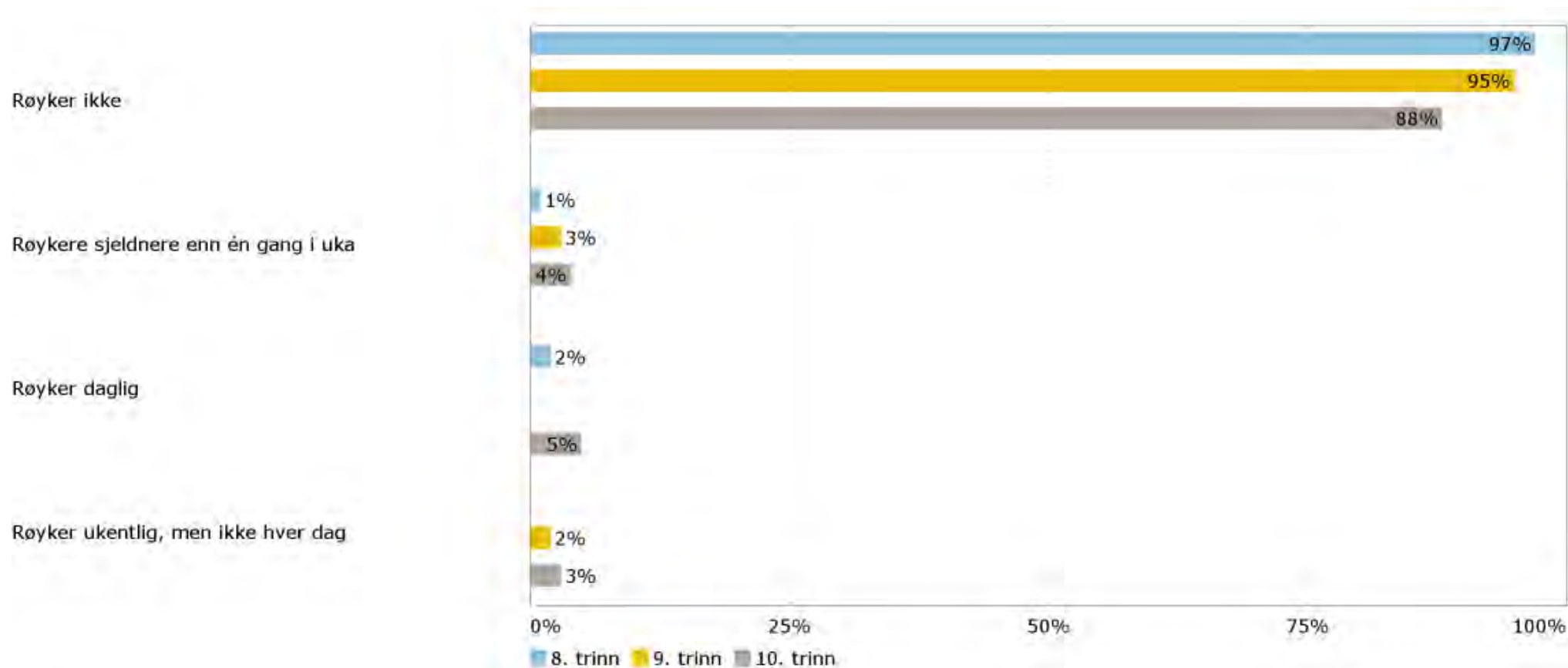
Antall svar 299



Tobakk

Røyker du?

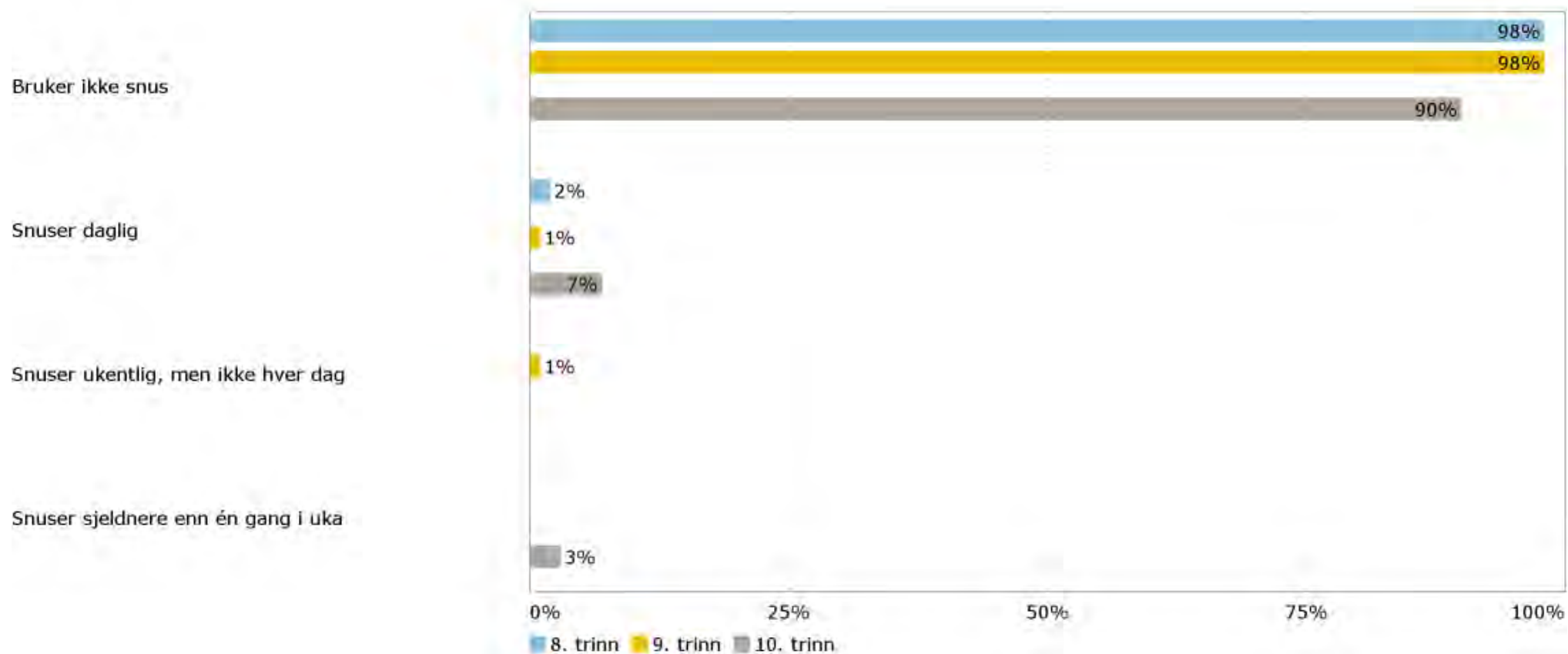
Antall svar 300



Tobakk

Bruker du snus?

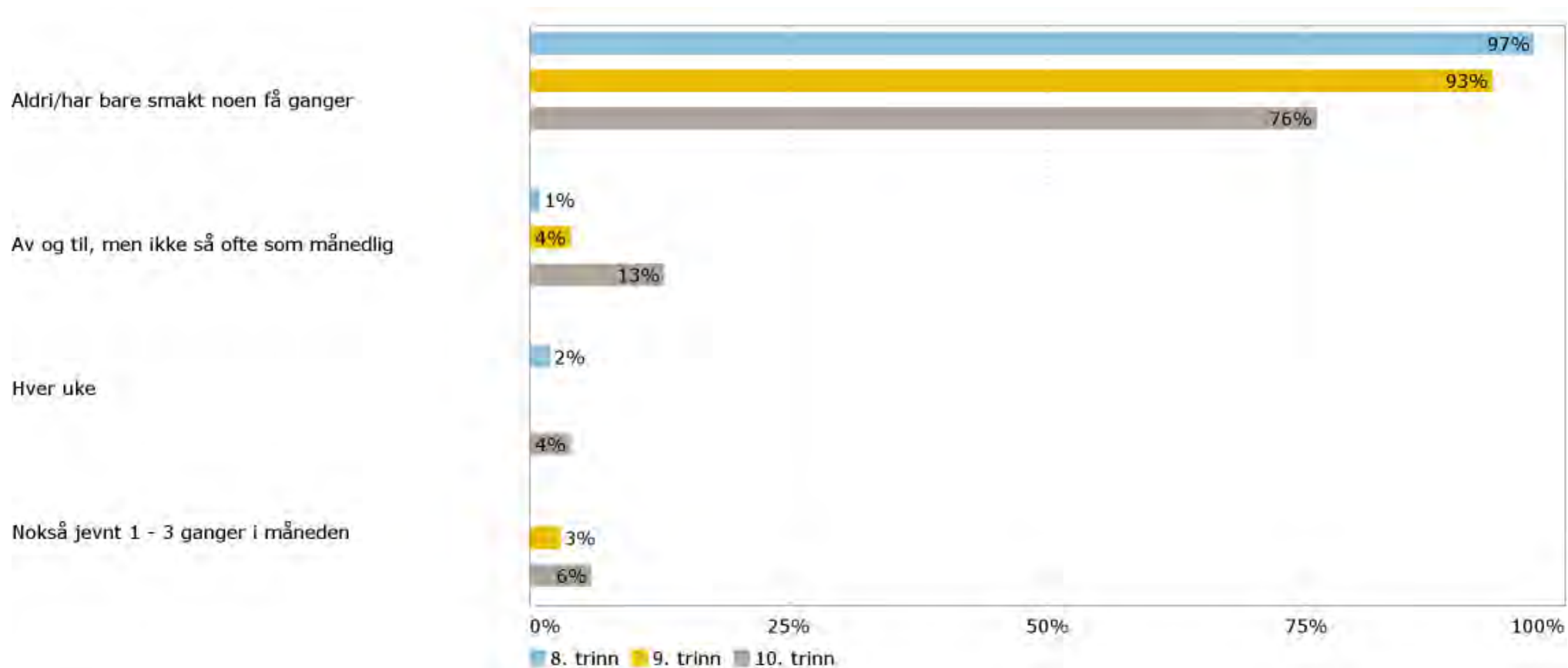
Antall svar 300



Alkohol

Hender det at du drikker noen form for alkohol?

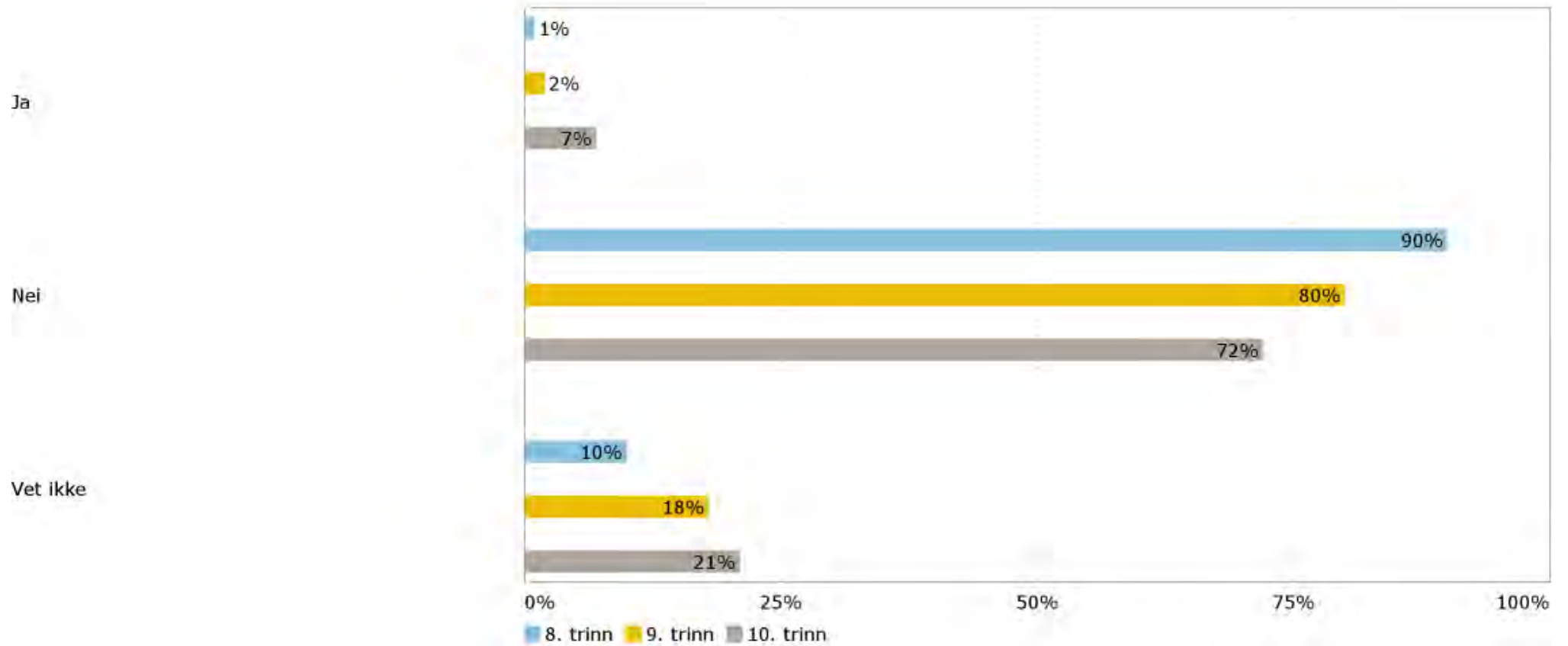
Antall svar 296



Alkohol

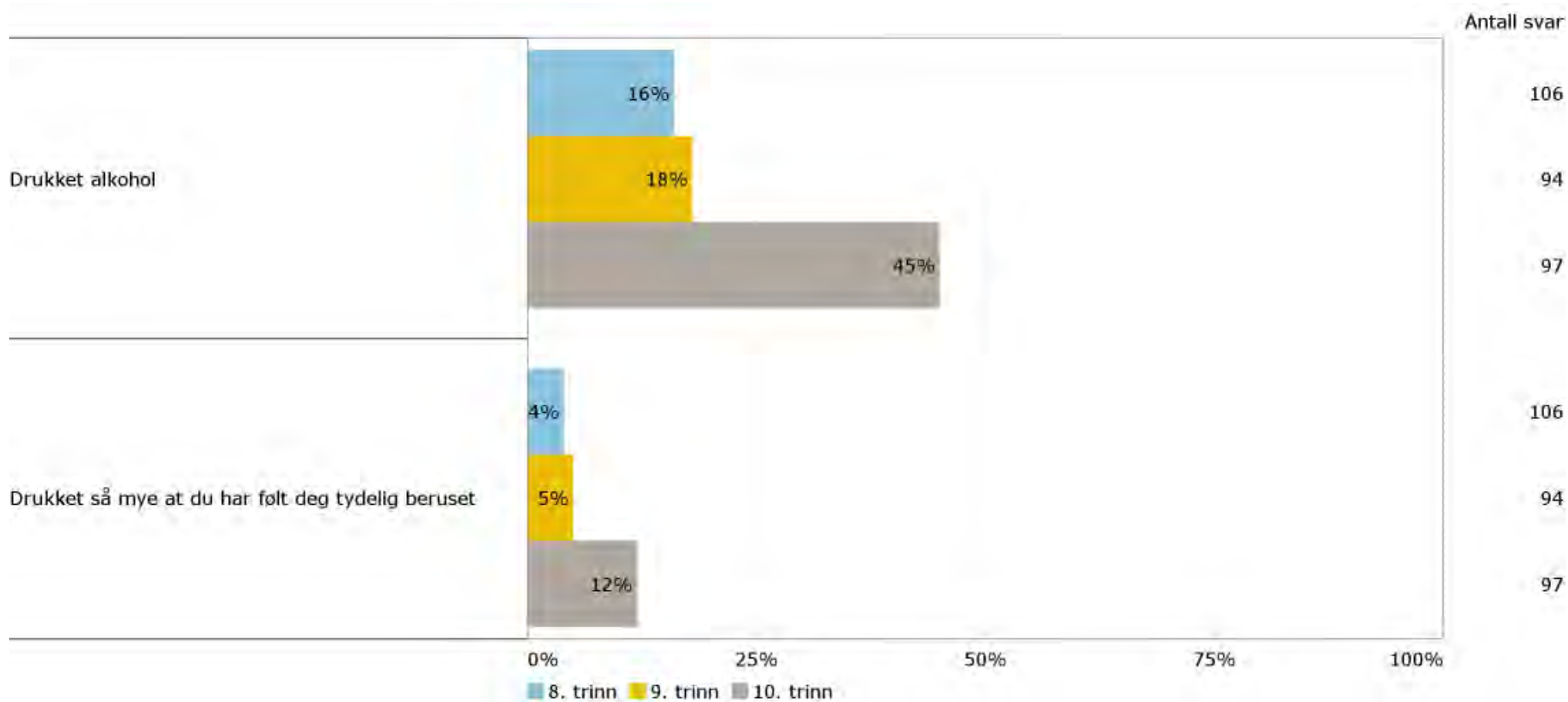
Får du lov til å drikke alkohol av foreldrene dine?

Antall svar 297



Rusmidler

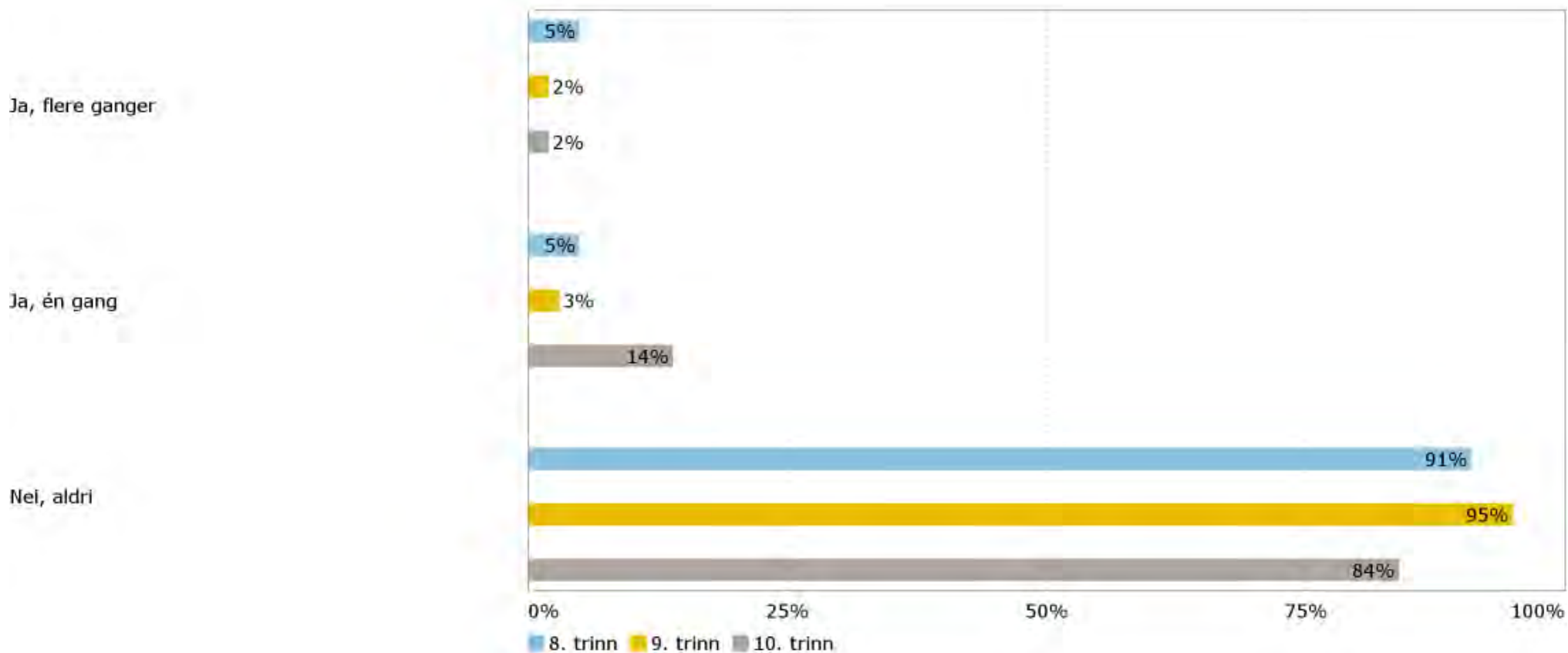
Hvor mange ganger har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)



Rusmidler

Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?

Antall svar 300



Nære relasjoner

Tenk deg at du har et personlig problem. Du føler deg utafør og trist og trenger noen å snakke med. Hvem ville du snakket med eller søkt hjelp hos? (Prosentandel som har svart 'helt sikkert')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldre	53	49	36	294
Andre familiemedlemmer (søsken, besteforeldre eller lignende)	25	26	22	294
Venner	64	49	56	297
Helsesøster eller en annen i skolehelsetjenesten	15	11	8	292
Lærer eller andre ansatte på skolen	10	13	7	292
Andre voksne	6	5	2	293
Ingen	11	15	19	287



Helsetjenester

Hvor mange ganger har du brukt følgende helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Helsesøster på skolen (skolehelsetjenesten)	40	30	22	296
Helsestasjon for ungdom	10	20	13	294
Fastlege	47	64	52	296
Psykolog	8	15	7	296
Legevakt	42	37	30	295
Sykehus	31	42	27	296



Helseplager

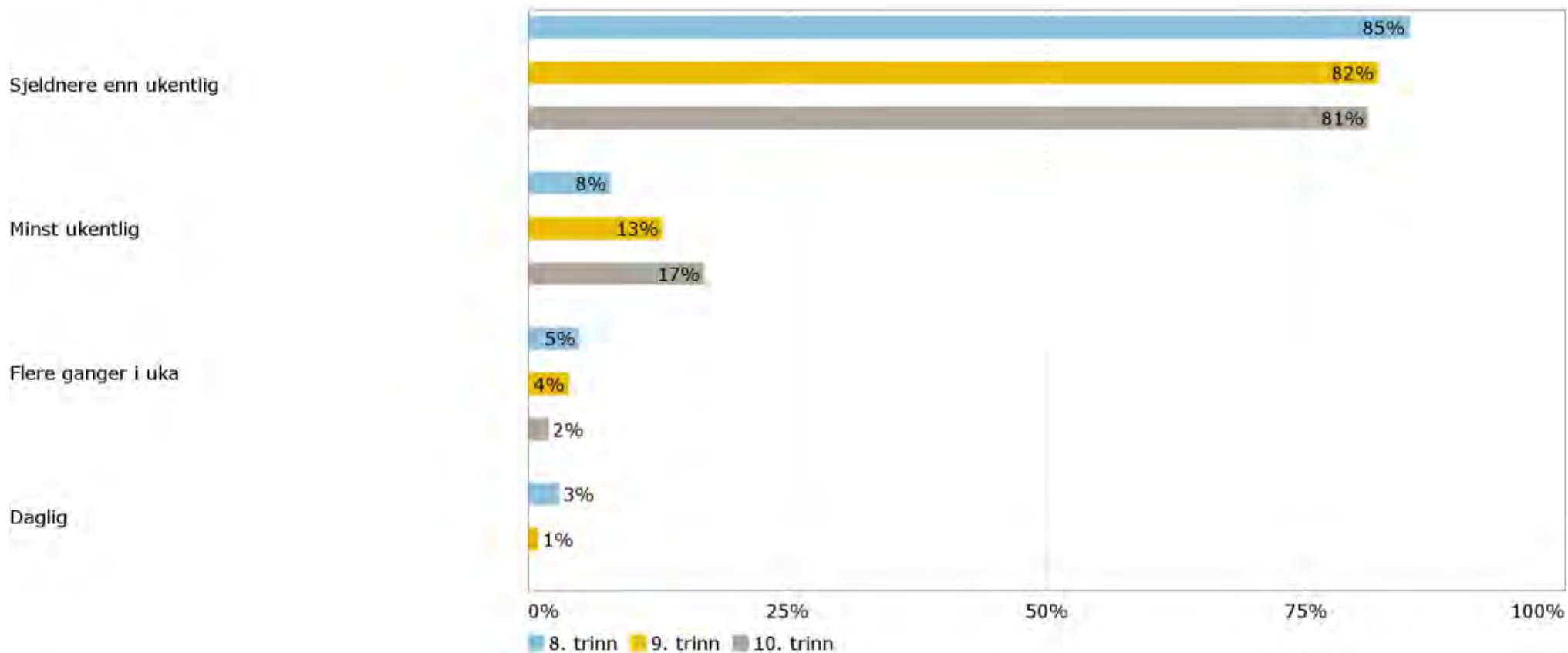
Har du hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned? (Prosentandel som har svart 'daglig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Hodepine	7	7	6	293
Nakke- og skuld smerter	6	18	6	294
Ledd- og muskelsmerter	3	12	5	293
Magesmerter	1	5	5	294
Kvalme	1	5	3	294
Hjertebank	2	3	1	293



Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?

Antall svar 298



Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'ganske mye plaget' eller 'veldig mye plaget')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Følt at alt er et slit	19	37	45	295
Hatt søvnproblemer	19	35	35	296
Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert	22	31	30	296
Følt håpløshet med tanke på framtida	16	24	32	295
Følt deg stiv eller anspent	13	34	38	295
Bekymret deg for mye om ting	26	38	43	296
Følt deg ensom	17	28	23	296

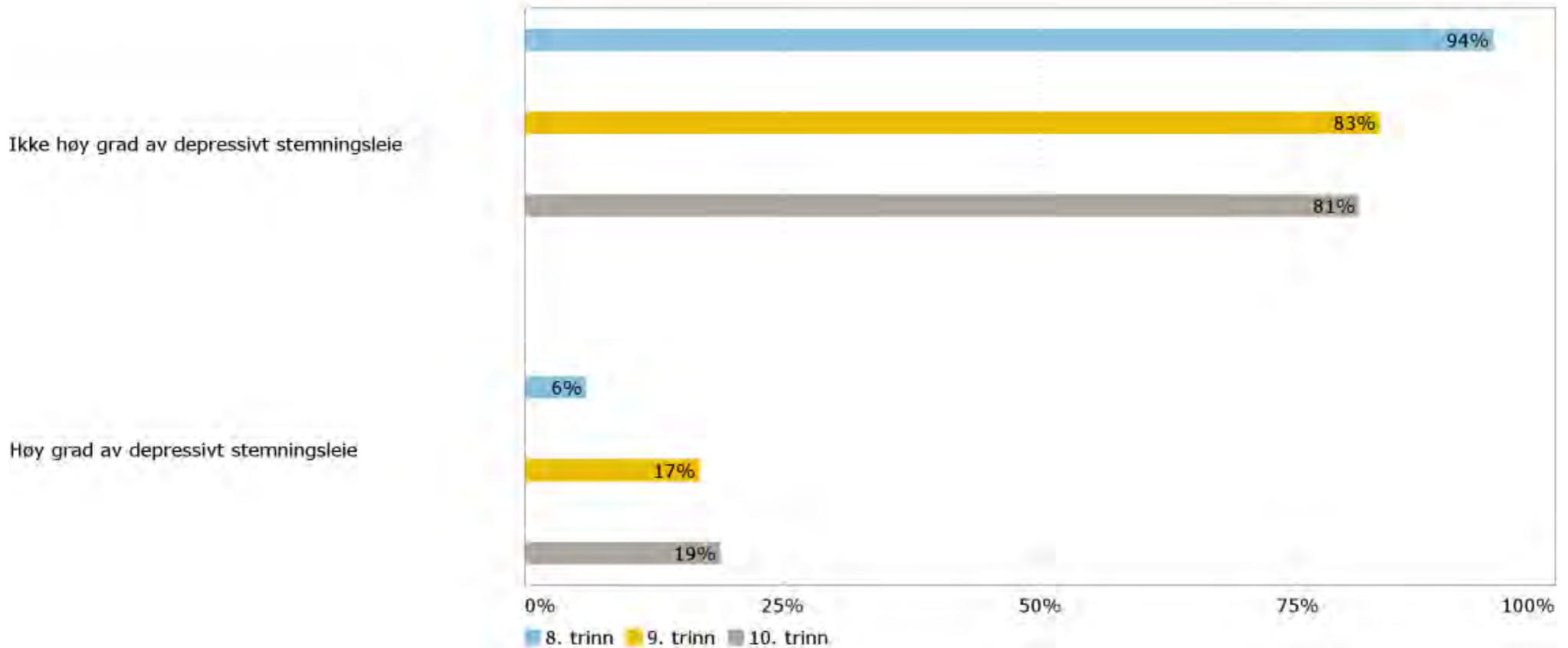


Psykiske helseplager

Depressivt stemningsleie

Prosentandelen er beregnet utifra gjennomsnittet av seks spørsmål som kjennetegner depresjon.

Antall svar 298



Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Plutselig redd uten grunn	9	11	12	297
Stadig redd eller engstelig	6	11	8	297
Nervøsitet, indre uro	9	18	19	296
Følt at du ikke er verdt noe	11	22	17	297



Hvor ofte spiser du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Grovbrød eller grove rundstykker	24	28	30	294
Frukt og bær	20	21	19	295
Grønnsaker og salater	15	22	19	295
Fisk til middag eller som pålegg	6	4	2	294
Pølser, hamburger, kebab, kjøttboller, lasagne	3	1	1	293
Potetgull og salt snacks	3	0	2	297
Sjokolade og annet godteri	4	2	2	297



Hvor ofte drikker du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

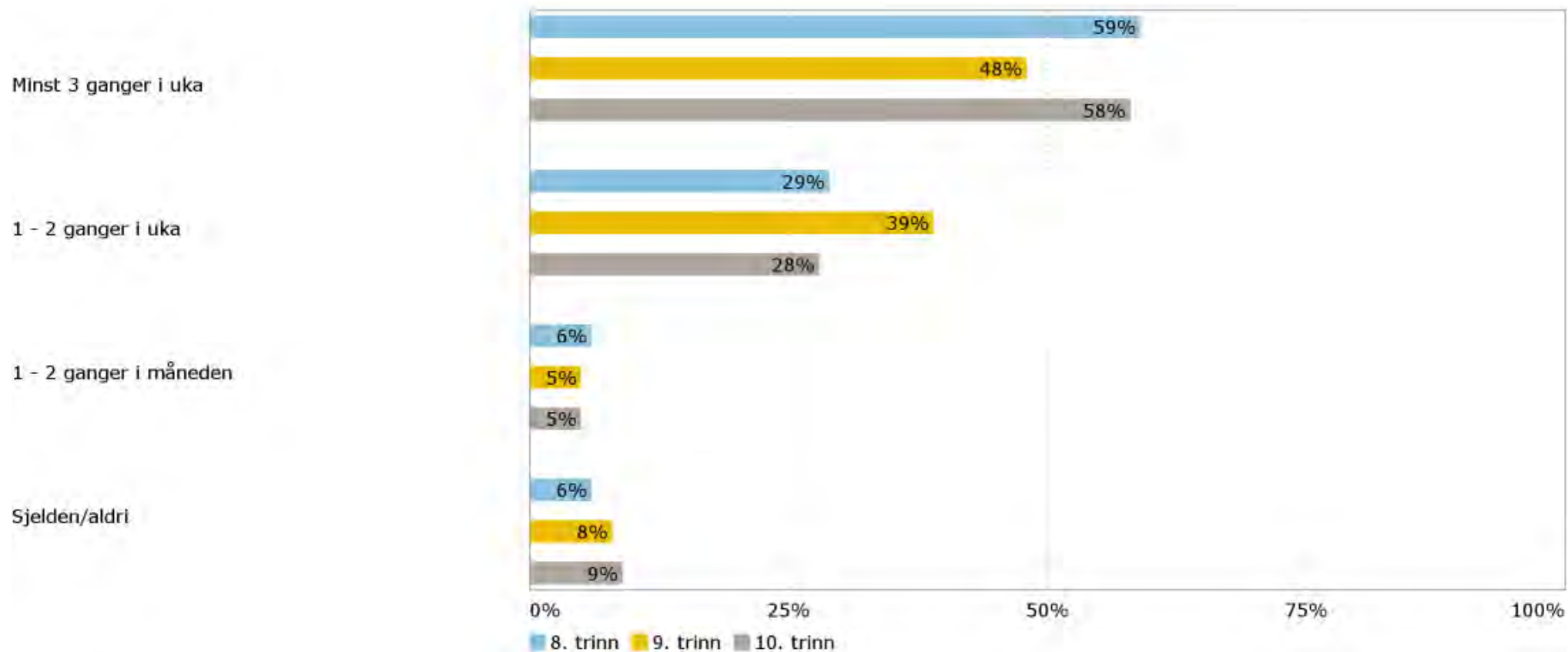
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Vanlig vann uten kullsyre	74	68	80	296
Melk	48	45	38	296
Brus, saft, iste eller iskaffe med sukker	12	14	13	294
Lettbrus, lettsaft eller andre lettdrikker	8	3	3	291
Energidrikk (Red Bull, Battery e.l.)	4	2	7	295



Fysisk aktivitet

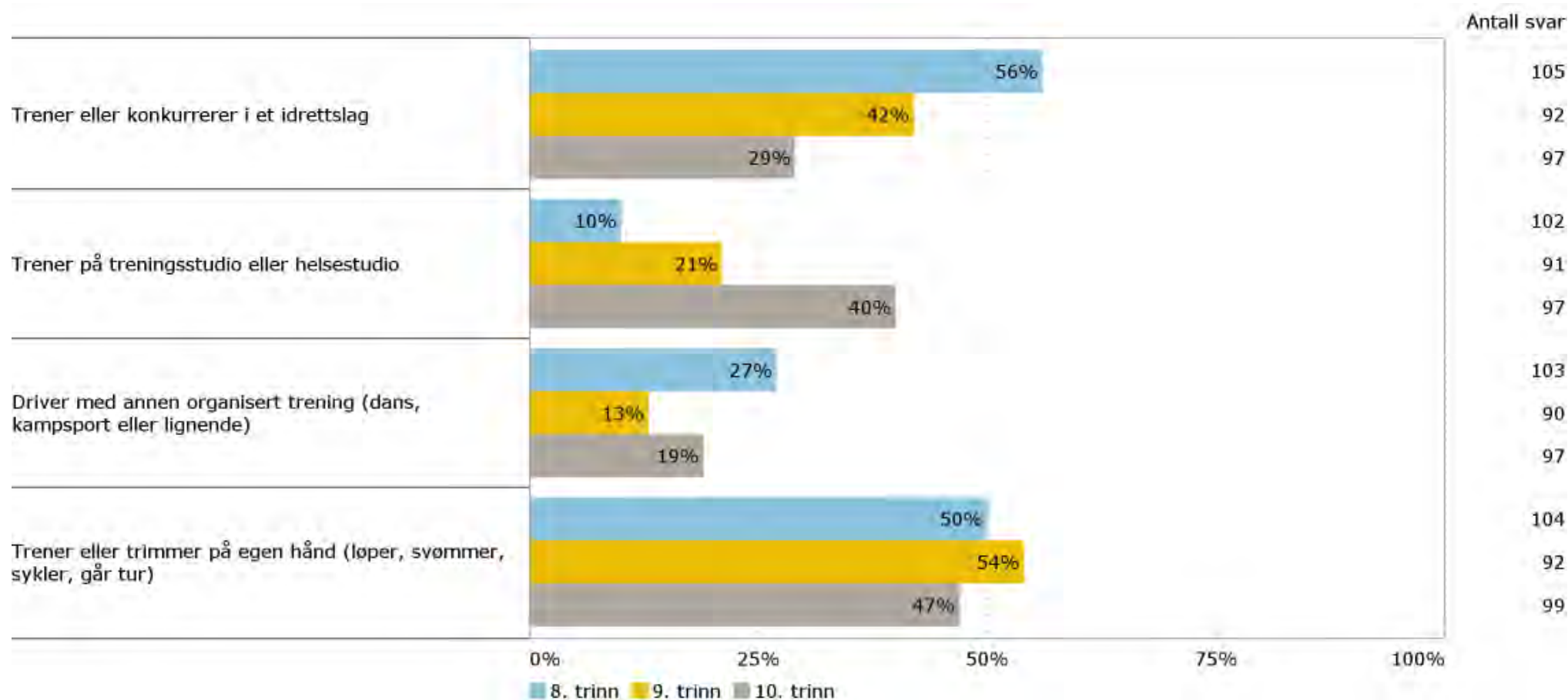
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Antall svar 293



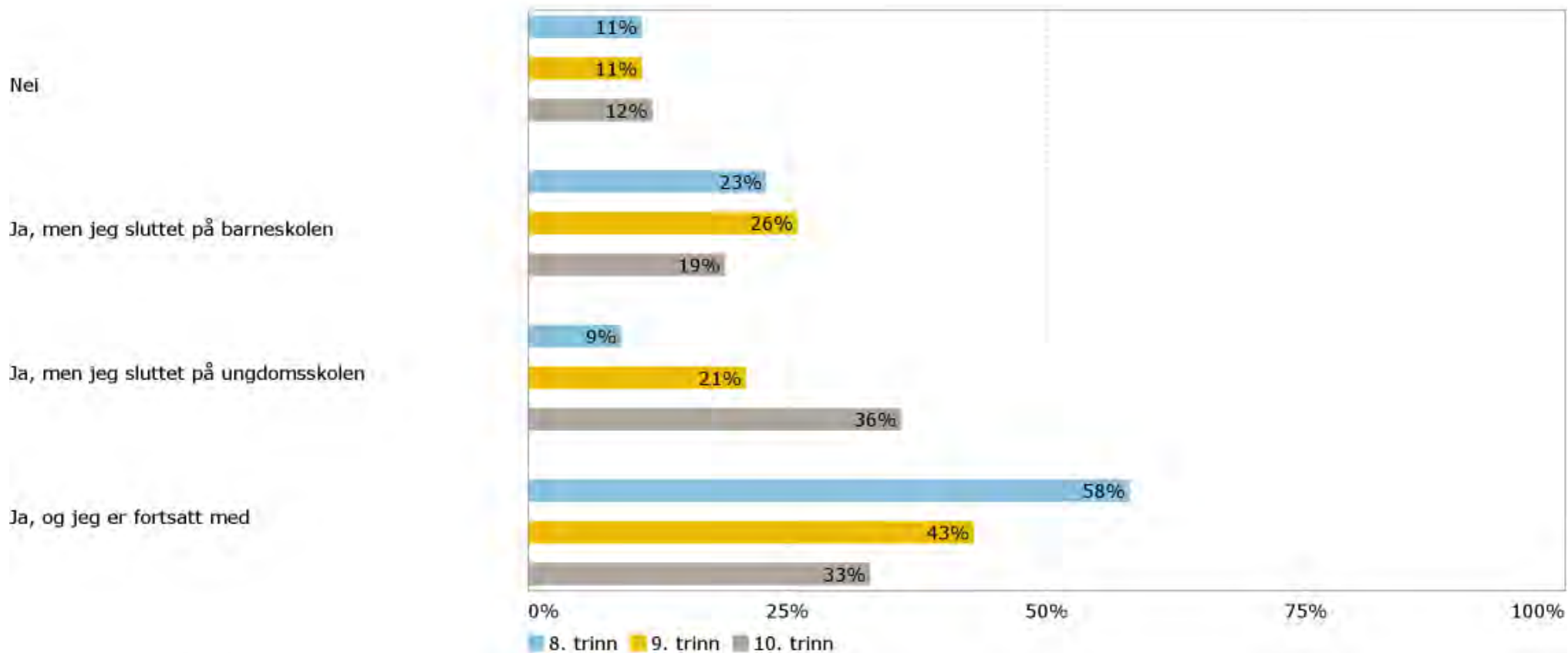
Trening

Hvor ofte trener du eller driver du med følgende aktiviteter? (Prosentandel som har svart 'én gang i uken' eller oftere)



Har du noen gang vært med i et idrettslag eller i en idrettsklubb?

Antall svar 295



Mediebruk - høykonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart '2-3 timer' eller 'mer enn 3 timer')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Se på TV	6	9	1	294
Lese bøker (ikke skolebøker)	1	4	1	290
Se på filmer/serier/Youtube	39	46	48	295
Spille dataspill/TV-spill	38	37	29	291
Spille på telefon/nettbrett	23	13	18	293
Sosiale medier (Facebook, Instagram eller lignende)	42	45	60	294



Mediebruk - lavkonsumenter

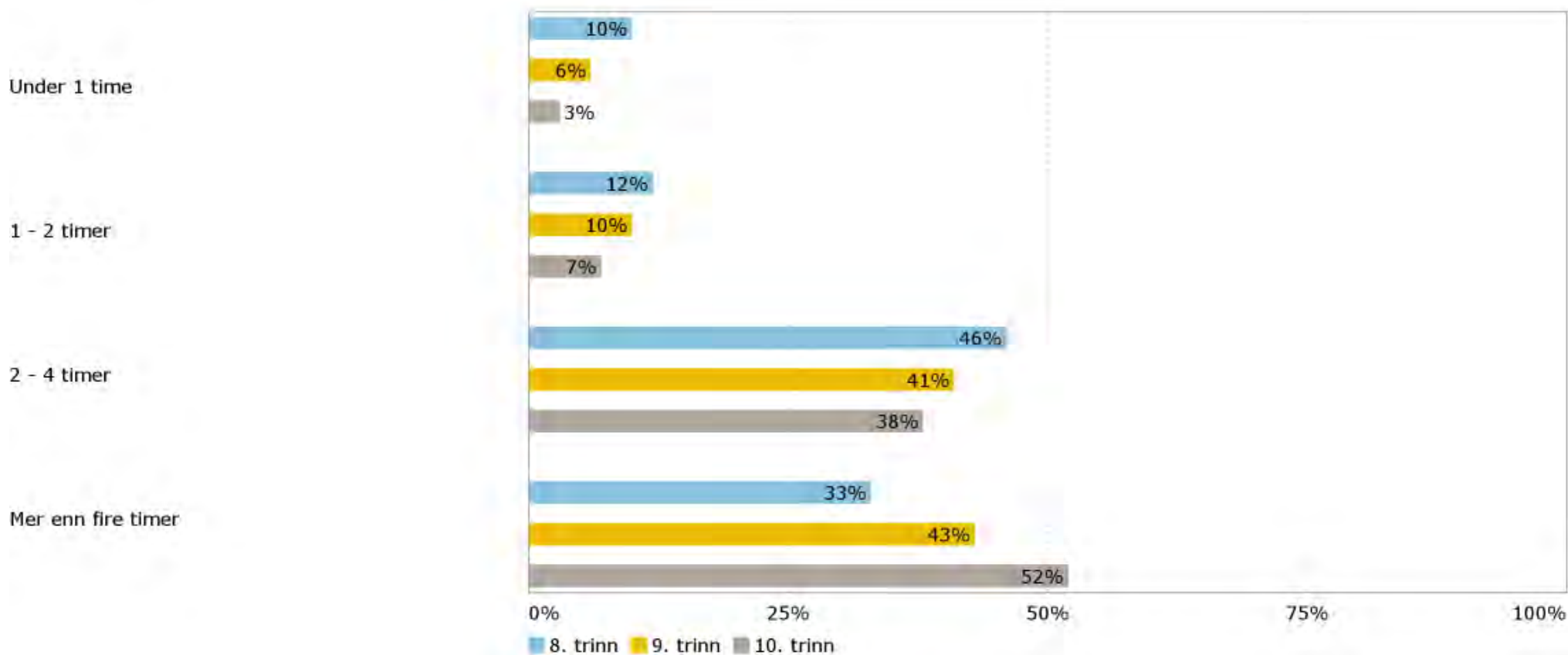
Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart at de bruker mindre enn 30 minutter)

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Se på TV	54	55	61	294
Lese bøker (ikke skolebøker)	88	84	91	290
Se på filmer/serier/Youtube	11	6	8	295
Spille dataspill/TV-spill	47	45	48	291
Spille på telefon/nettbrett	45	59	48	293
Sosiale medier (Facebook, Instagram eller lignende)	24	16	8	294



Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?

Antall svar 295



Opplevd press

Opplever du press i hverdagen din?

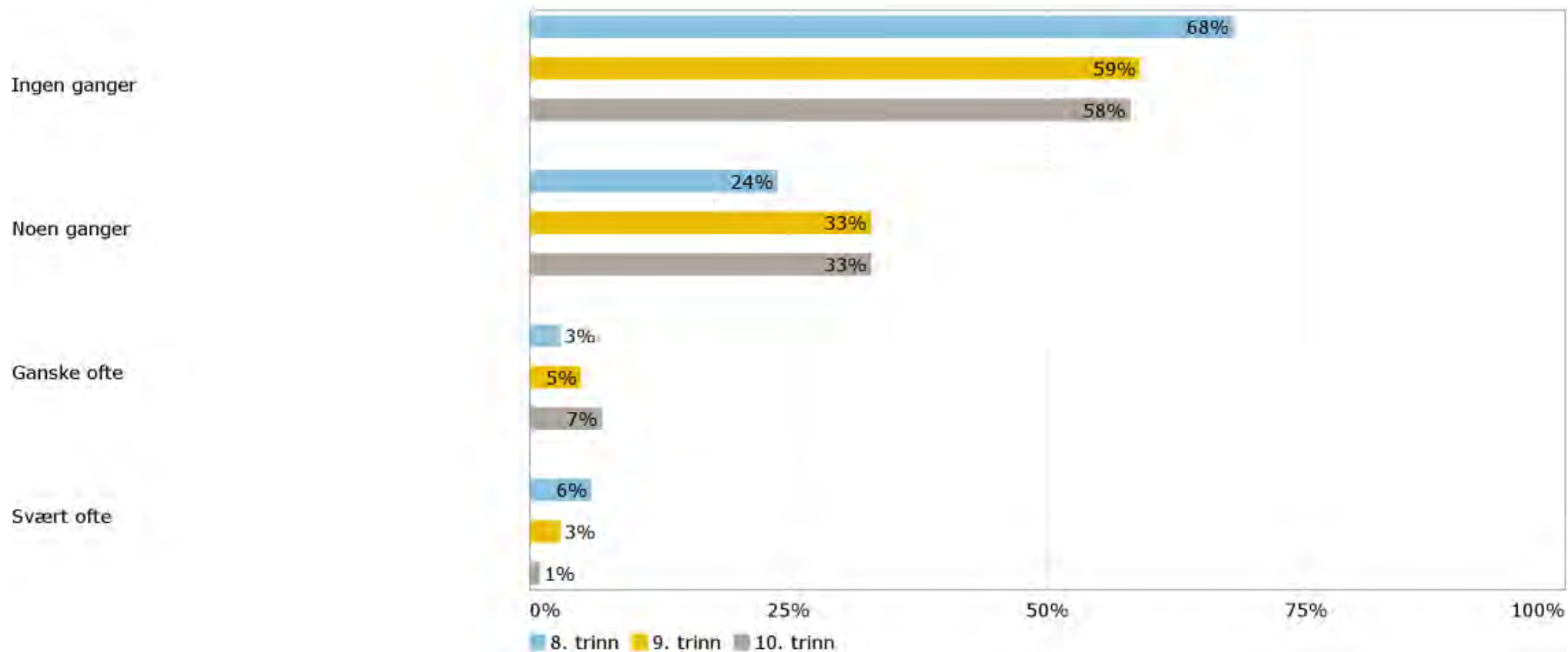
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Press om å se bra ut eller ha en fin kropp	15	23	31	295
Press om å gjøre det bra på skolen	31	33	39	293
Press om å gjøre det bra i idrett	22	22	21	293
Press om å ha mange følgere og likes på sosiale medier	10	11	14	296
Press på andre områder	9	14	19	290



Opplevd press

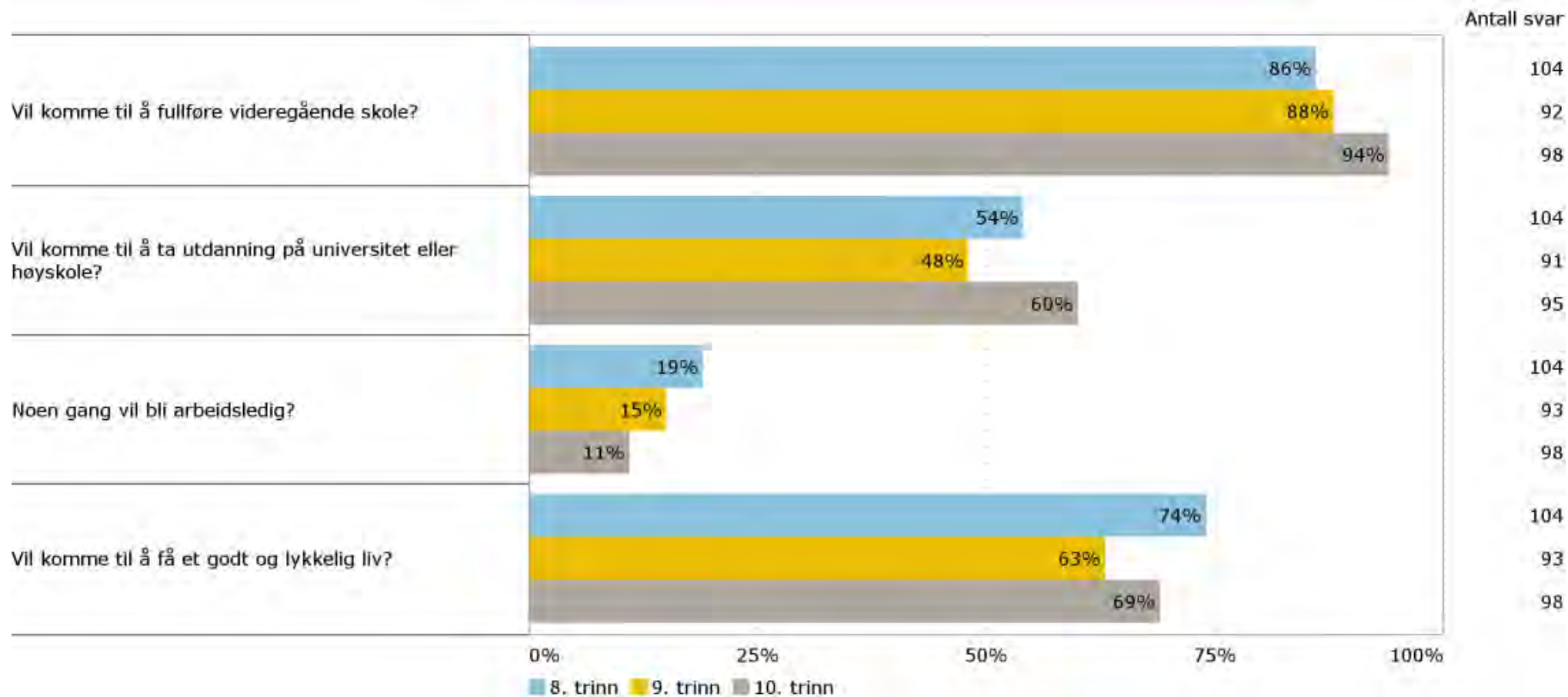
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det?

Antall svar 295

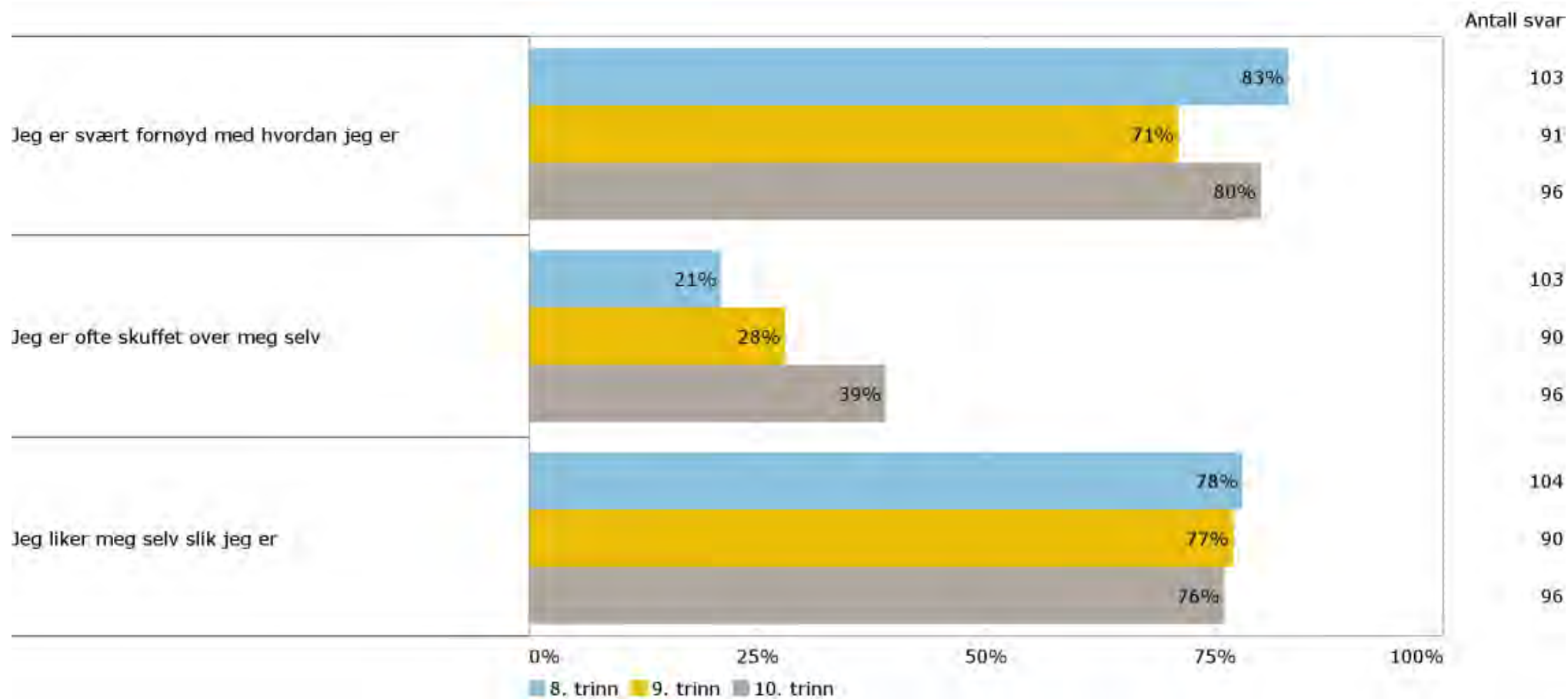


Tanker om framtiden

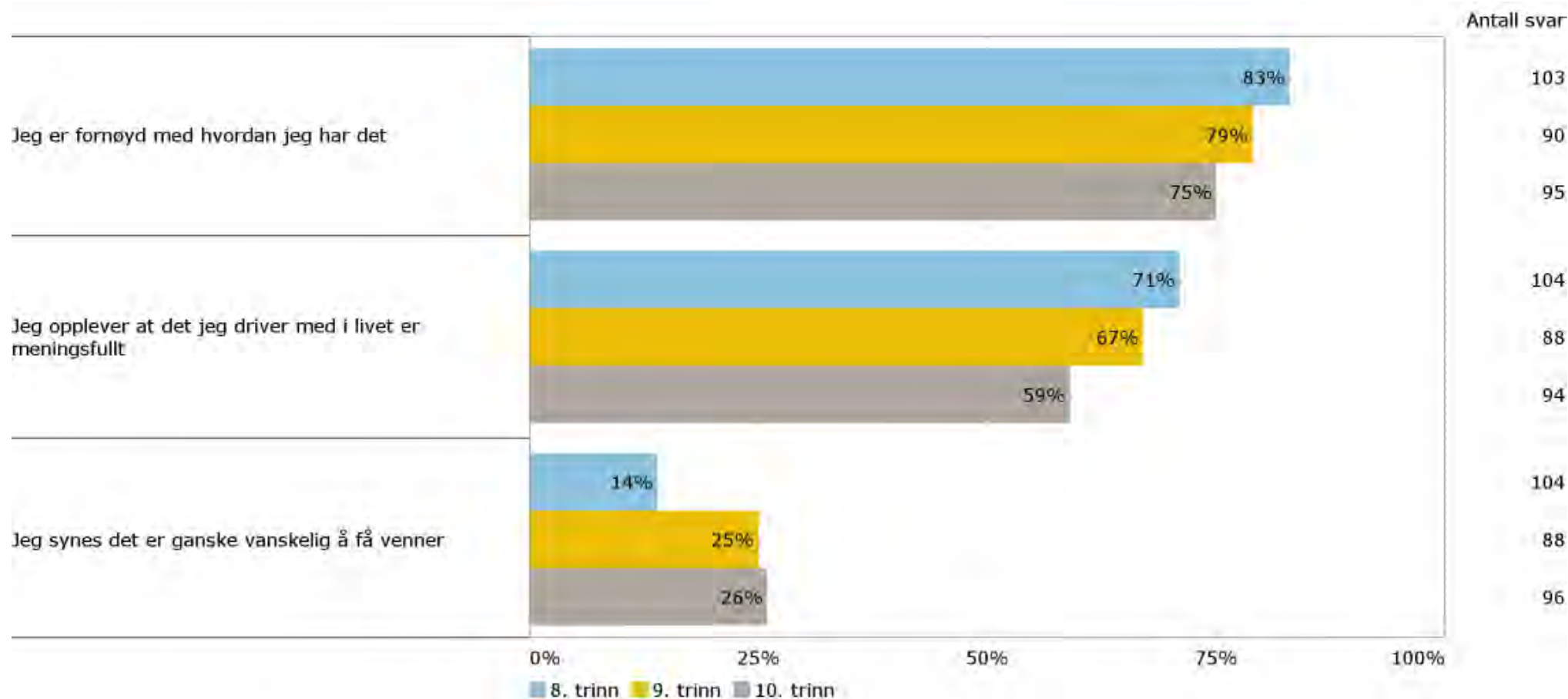
Hvordan tror du at framtida di vil bli? Tror du at du ... (Prosentandel som har svart 'ja')



Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')



Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')



Fornøydhets med livet

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider ved livet ditt? (Prosentandel som har svart 'litt fornøyd' eller 'svært fornøyd')

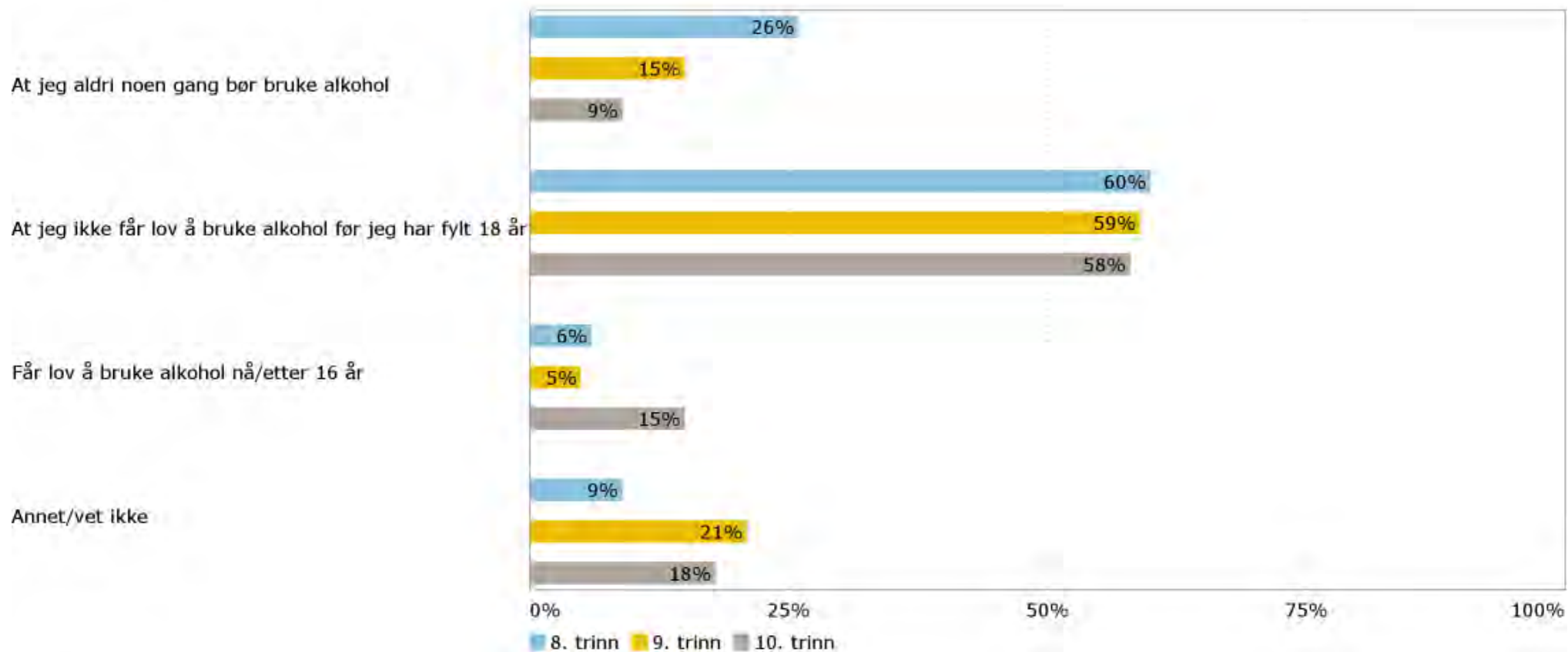
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldrene dine	89	78	80	291
Vennene dine	94	89	85	292
Skolen du går på	77	57	56	292
Lokalmiljøet der du bor	83	63	65	291
Helsa di	79	62	66	291
Utseendet ditt	58	52	54	290



A6. Alkoholbruk

Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?

Antall svar 294



A7. Å ikke drikke alkohol

Hva er grunnen til at du aldri har drukket alkohol? (Prosentandel som har svart 'enig')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de aldri drikker alkohol.

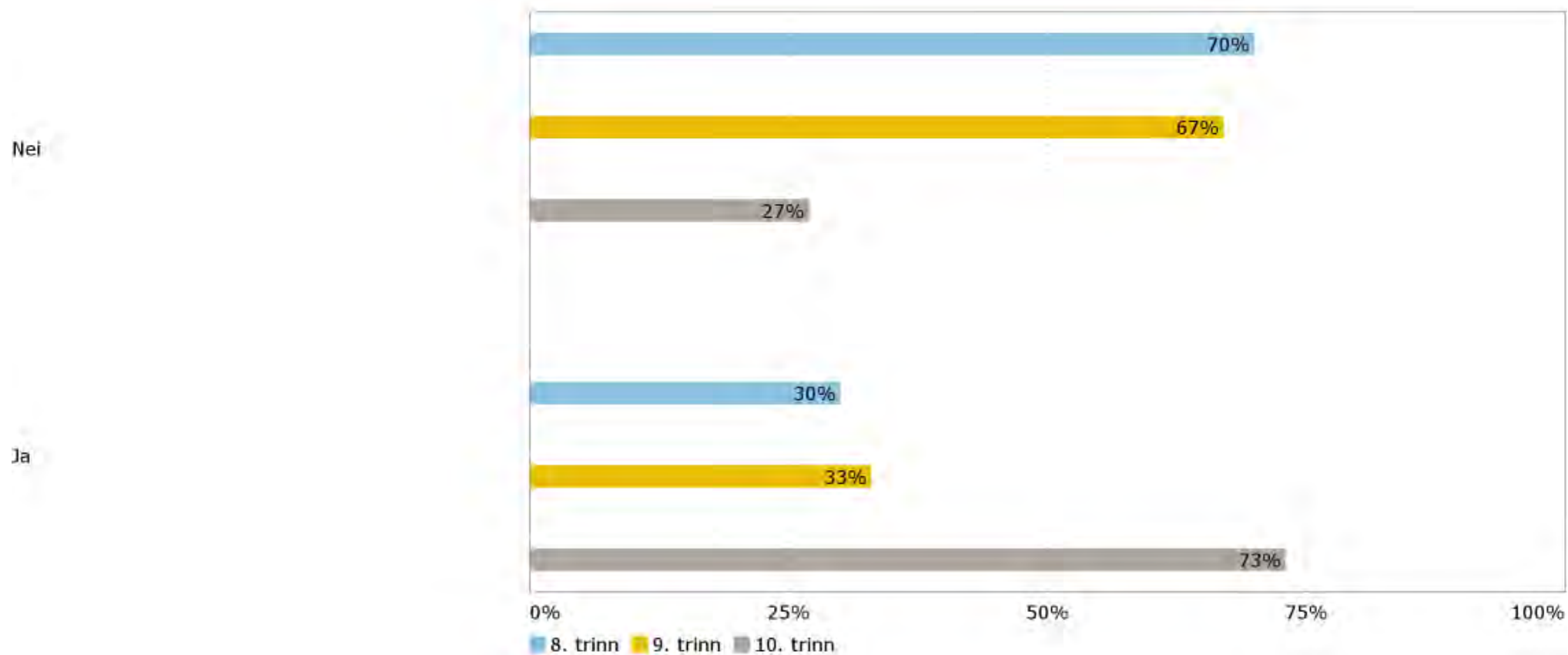
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldrene mine er veldig strenge på at jeg ikke får lov til å drikke alkohol	87	83	80	187
Fordi jeg ifølge norsk lov ikke har lov til å drikke enda	88	88	76	189
Jeg er ikke interessert	92	96	89	189
Ingen av vennene mine drikker	86	49	53	186
Anledningen har ikke bydd seg ennå	82	64	58	187
Fordi det er skadelig å drikke alkohol	87	89	82	186
Alkohol skaper store problemer for mange mennesker, derfor vil jeg ikke drikke	84	81	80	186
Fordi jeg har en avtale med foreldrene mine om ikke å drikke alkohol før jeg er 18 år	81	73	71	186
Fordi alkohol og det å drive med idrett ikke passer sammen	72	65	51	182

A8. Alkoholbruk

Har du noen gang drukket så mye som en alkoholenhet, eller en drink? Det vil si en flaske pils (0,33 l), en flaske rusbrus/sider, et glass vin eller en drink (brennevin).

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 96

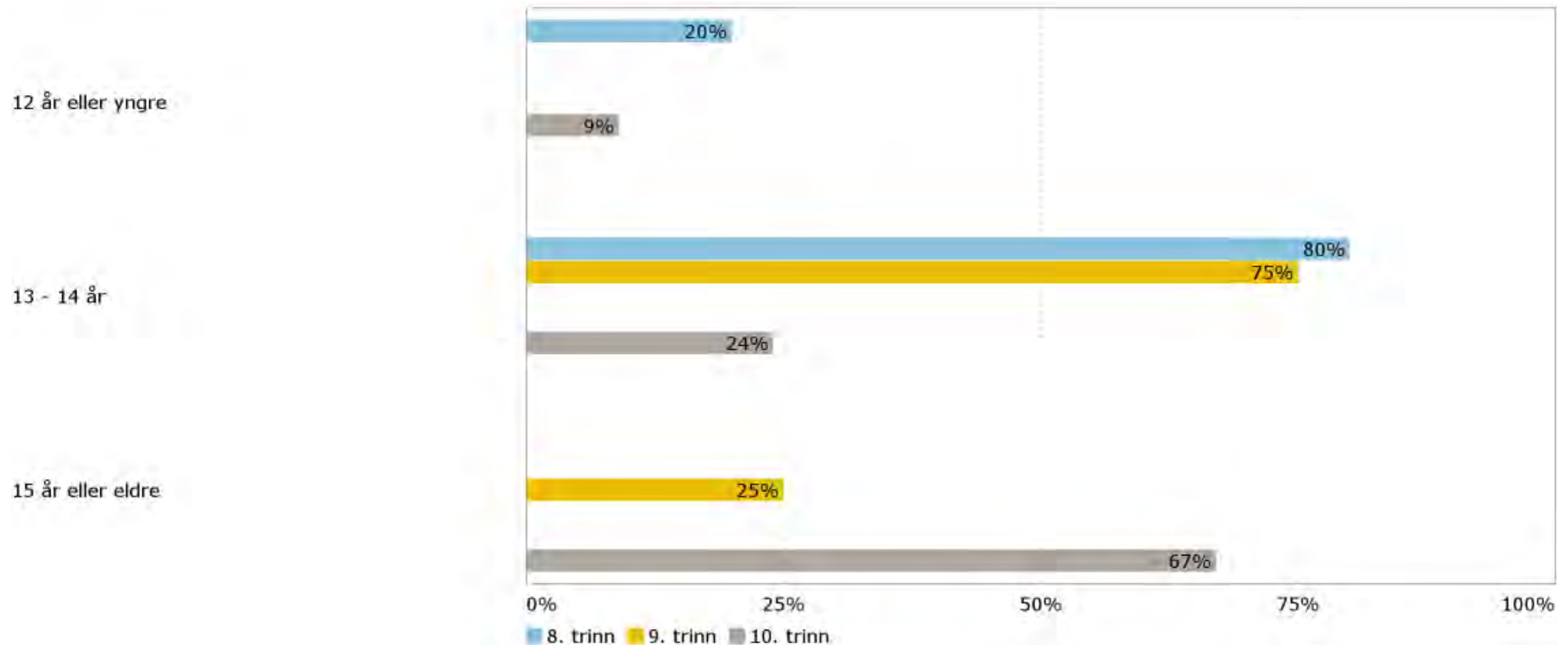


A8. Alkoholbruk

Hvor gammel var du første gang du drakk minst én enhet alkohol?

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

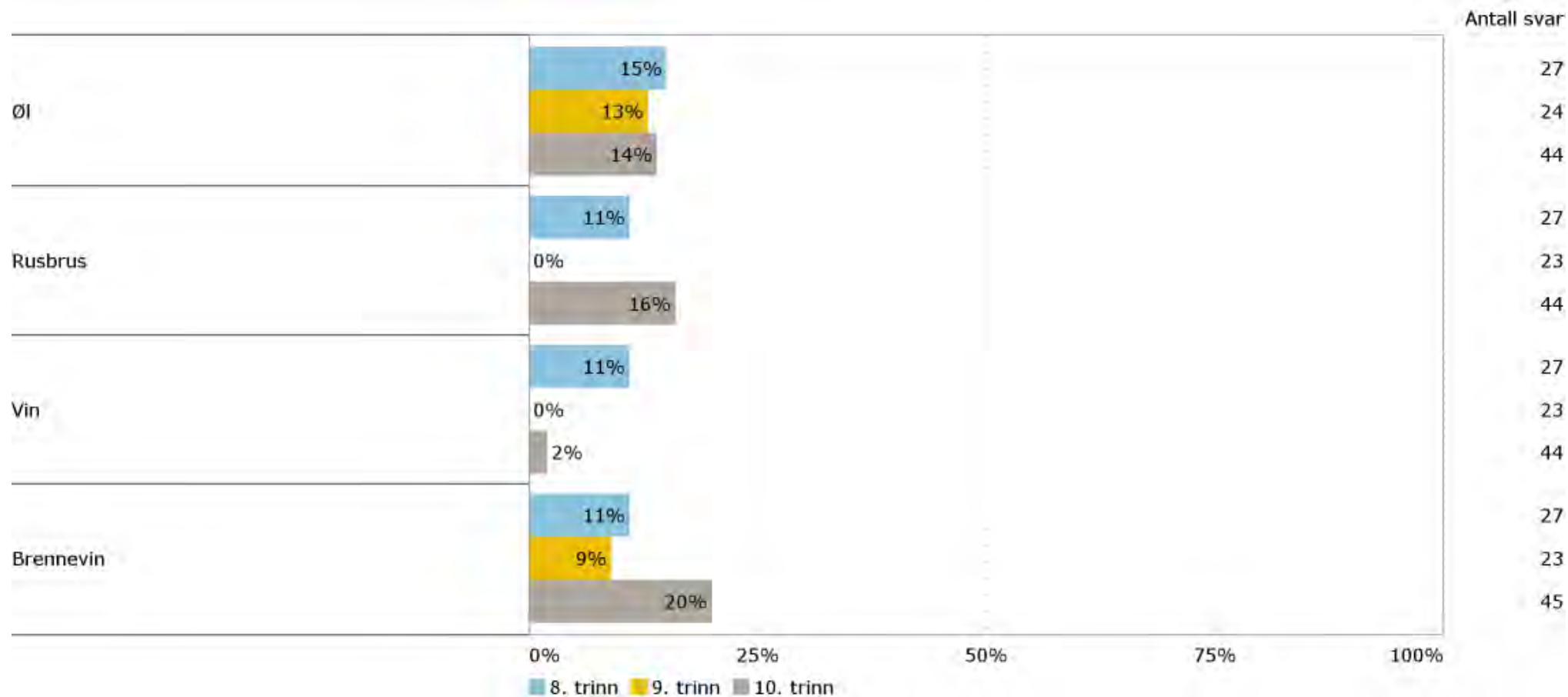
Antall svar 46



A9. Alkoholbruk

Hvor ofte drikker du noe av det følgende? (Prosentandel som har svart 'minst månedlig')

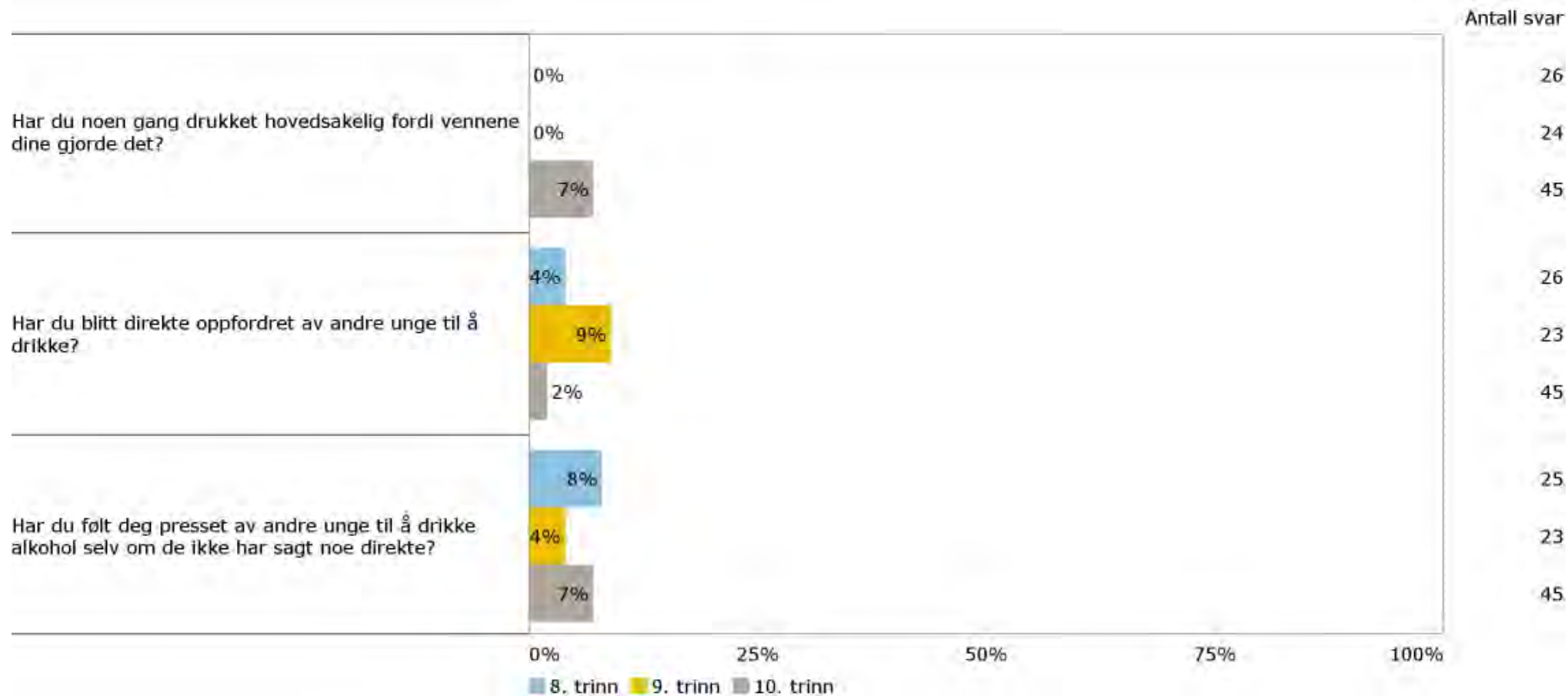
Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.



A9. Alkoholbruk

(Prosentandel som har svart 'ofte')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.



A10. Hvordan unge skaffer seg alkohol

Hvordan får du tak i alkohol? (Prosentandel som har svart 'ja')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Kjøper selv i butikk	8	4	0	92
Kjøper smuglervarer eller hjemmebrent	21	4	7	90
Får av venner, eller de kjøper for meg	27	26	50	91
Kjøper på Vinmonopolet	8	0	5	90
Får av foreldrene	8	4	5	89
Tar hjemme	24	30	31	90
Får av andre voksne, eller voksne kjøper for meg	12	22	28	91
Får tak i alkohol i utlandet	16	0	2	89
Lager selv	12	4	7	90
Kjøper på utested	12	0	5	89

A11-1 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Vært så full at du har befunnet deg på et sted uten å huske hvordan du kom dit	24	0	12	77
Skulka skolen på grunn av alkohol	18	0	2	77
Blitt skadet eller utsatt for en ulykke i fylla, slik at du trengte legehjelp	18	0	2	77
Hatt en trist periode	18	18	17	76
Blitt fortalt av en venn at du burde slutte eller begrense drikkingen	18	18	12	77
Hatt uønskede seksuelle opplevelser	12	12	7	77



A11-2 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

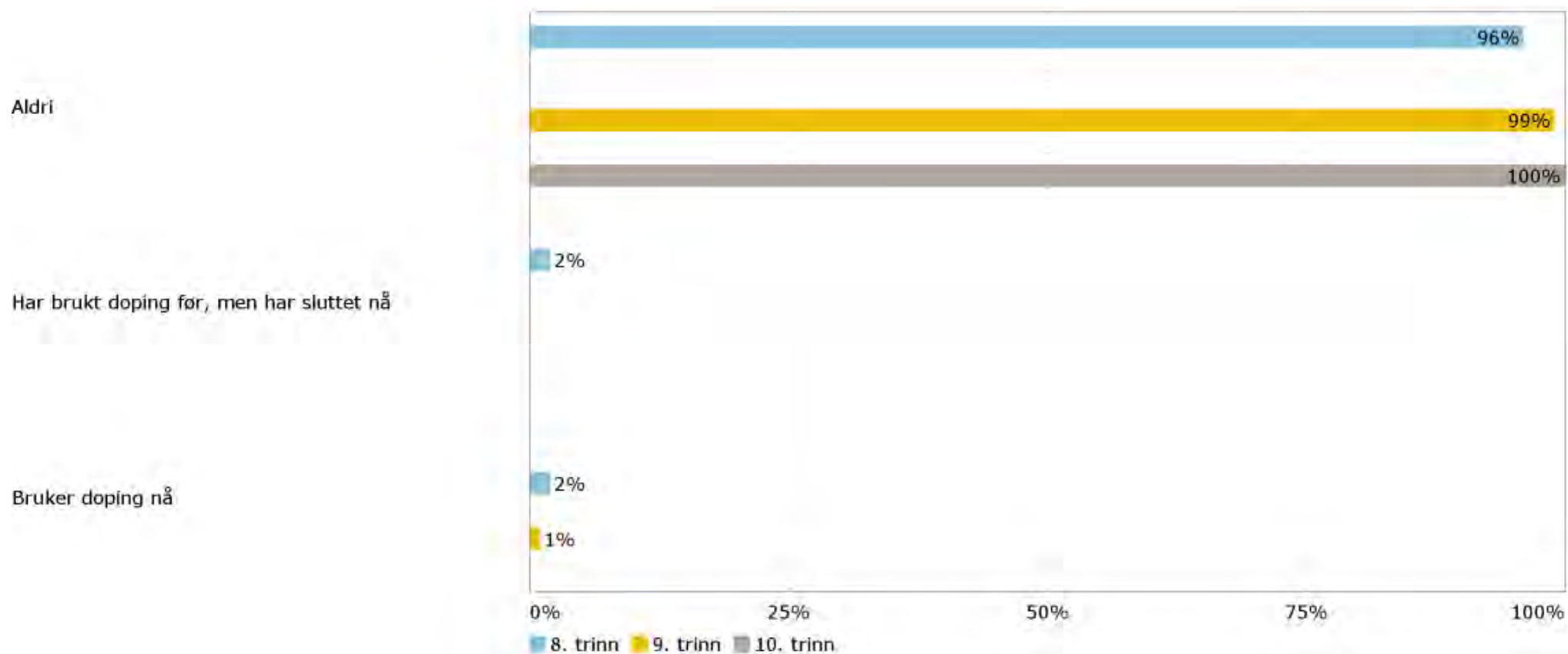
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Mistet eiendeler verdt mer enn 500 kroner (f.eks. penger, klær, mobiltelefon) fordi du var full	6	0	11	77
Kranglet med eller skjelt ut noen fordi du var full	12	6	14	76
Fått problem med politiet fordi du var full	12	0	5	76
Blitt utsatt for ran eller tyveri fordi du var full	6	0	2	77
Kommet opp i slagsmål i fylla	12	0	12	76
Vært full og hatt sex som du angret på etterpå	6	13	5	77



A23. Doping

Har du noen gang brukt dopingmidler (f.eks. anabole steroider, veksthormoner, insulin, testosteron)?

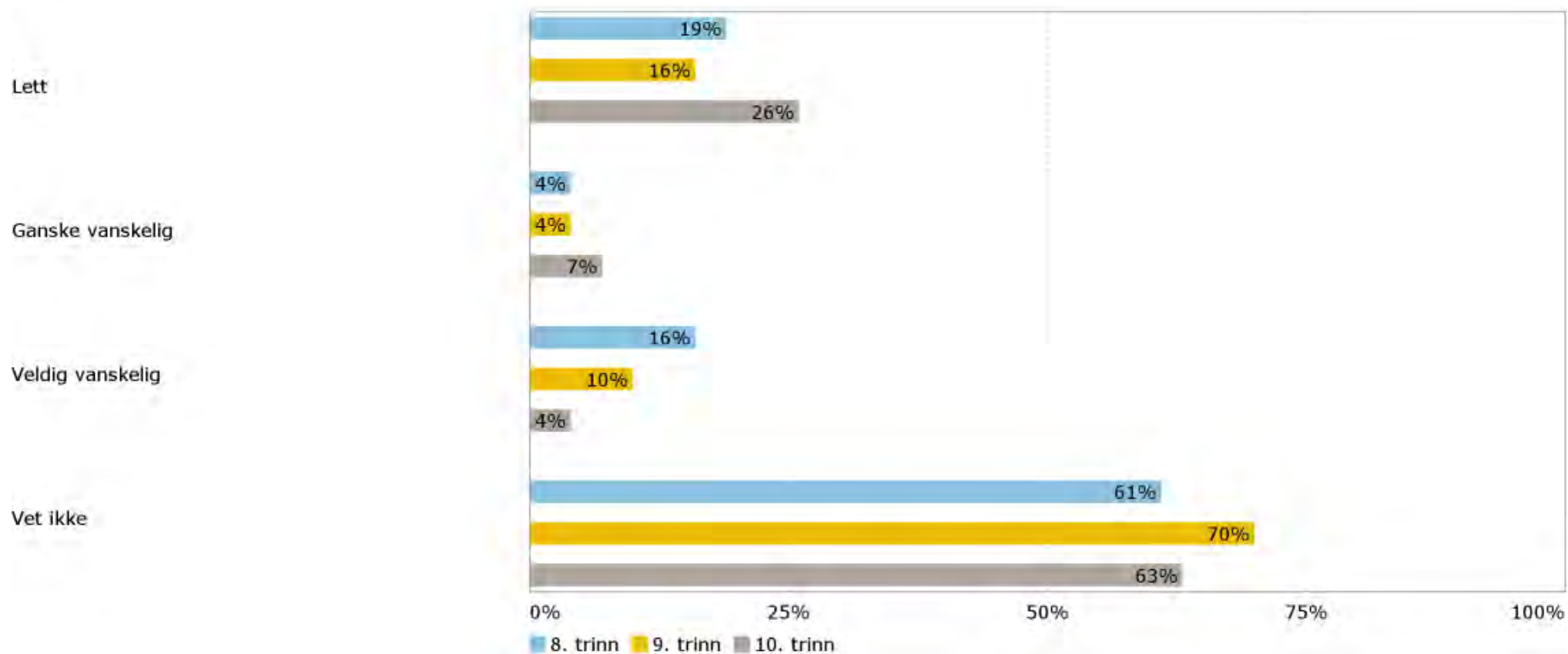
Antall svar 293



A23. Doping

Dersom du ønsket å få tak i dopingmidler, hvor lett kunne du ha skaffet deg det du var på jakt etter?

Antall svar 293



A23. Doping

Hvordan kunne du ha skaffet deg dopingmidler dersom du ønsket det? (Prosentandel som har svart 'ja')

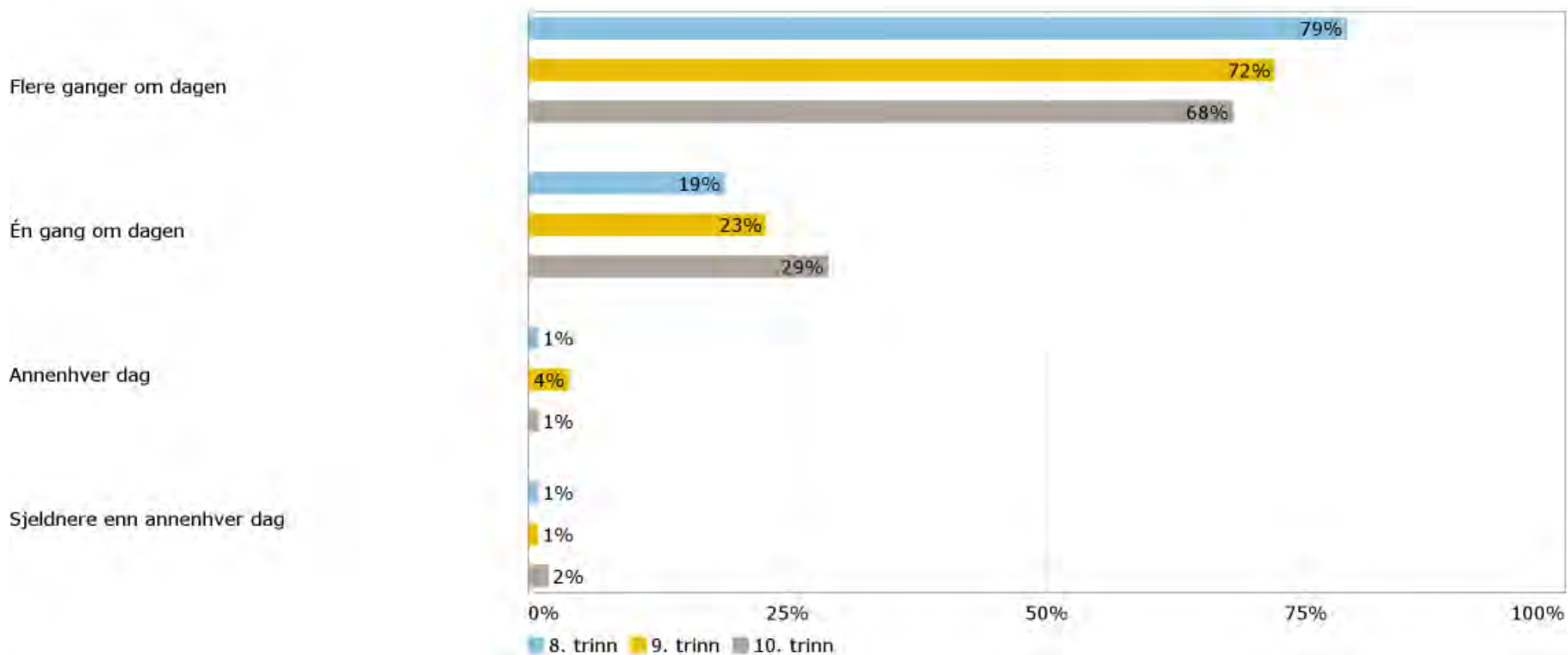
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Fra venner/bekjente	26	22	33	264
Ta med hjem fra utlandet	21	12	6	258
Kjøpe fra treningssenter	12	7	7	260
Trener kan skaffe det	10	6	0	256
Over Internett	45	35	30	262
På andre måter	51	50	40	259



B4. Tannpuss

Hvor ofte pusser du tennene?

Antall svar 295



B6. Ensomhet

Her er noen beskrivelser av ulike følelser folk kan ha. Kryss av for hvordan du selv føler deg. (Prosentandel som har svart 'av og til' eller 'ofte')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg føler meg på bølgelengde med folk rundt meg	62	62	76	256
Jeg kan finne noen å være sammen med hvis jeg ønsker det	92	88	92	282
Jeg har følelsen av at ingen kjenner meg særlig godt	27	36	33	280
Jeg synes at folk er rundt meg, men ikke sammen med meg	26	34	33	279
Jeg føler meg ensom	22	28	27	281



B9. Psykiske plager

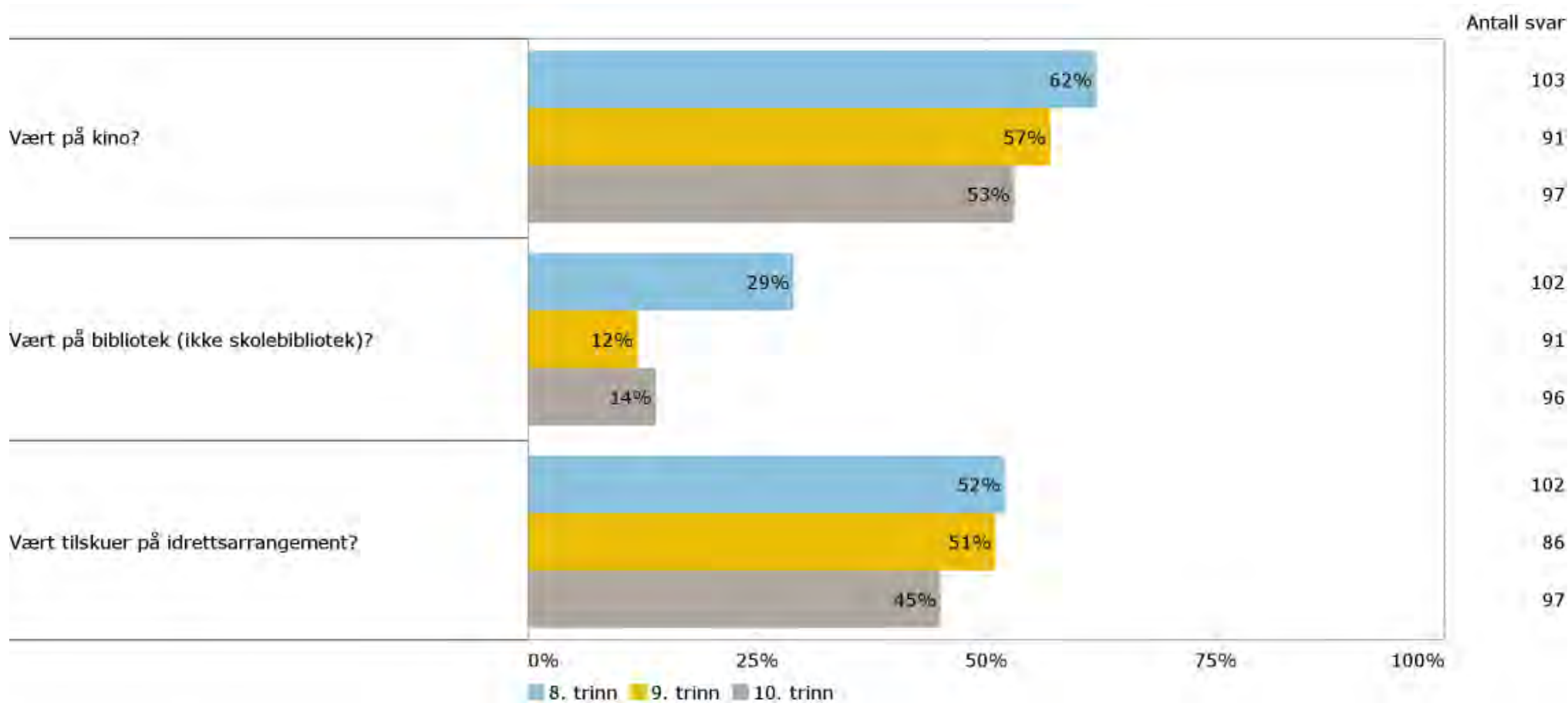
Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Matthet eller svimmelhet	14	20	29	288
Lett for å klandre deg selv	20	23	26	281
Lett for å gråte	17	24	29	285
Hatt tanker om å ta ditt eget liv	10	11	8	285
Vært sint og aggressiv	18	27	35	286



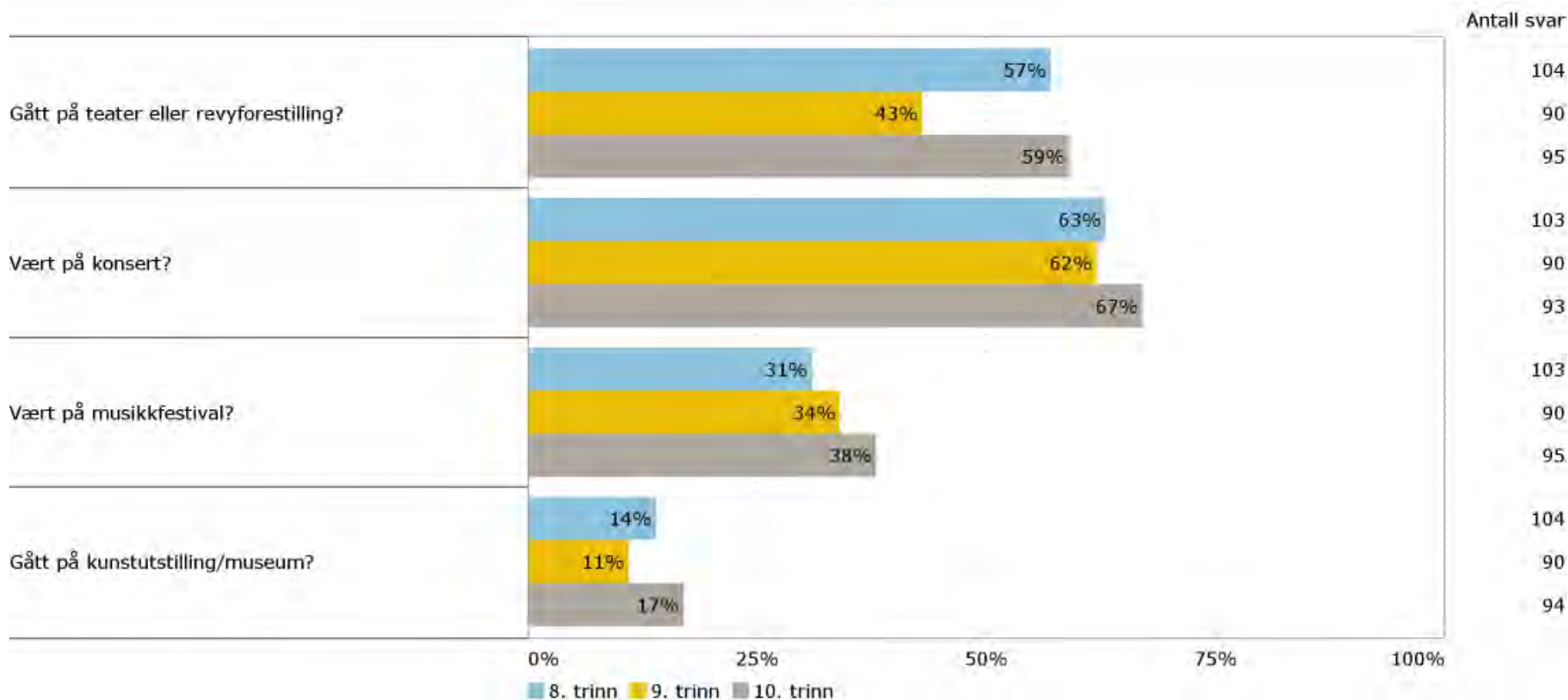
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av den siste måneden (de siste 30 dagene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')



E3. Databruk

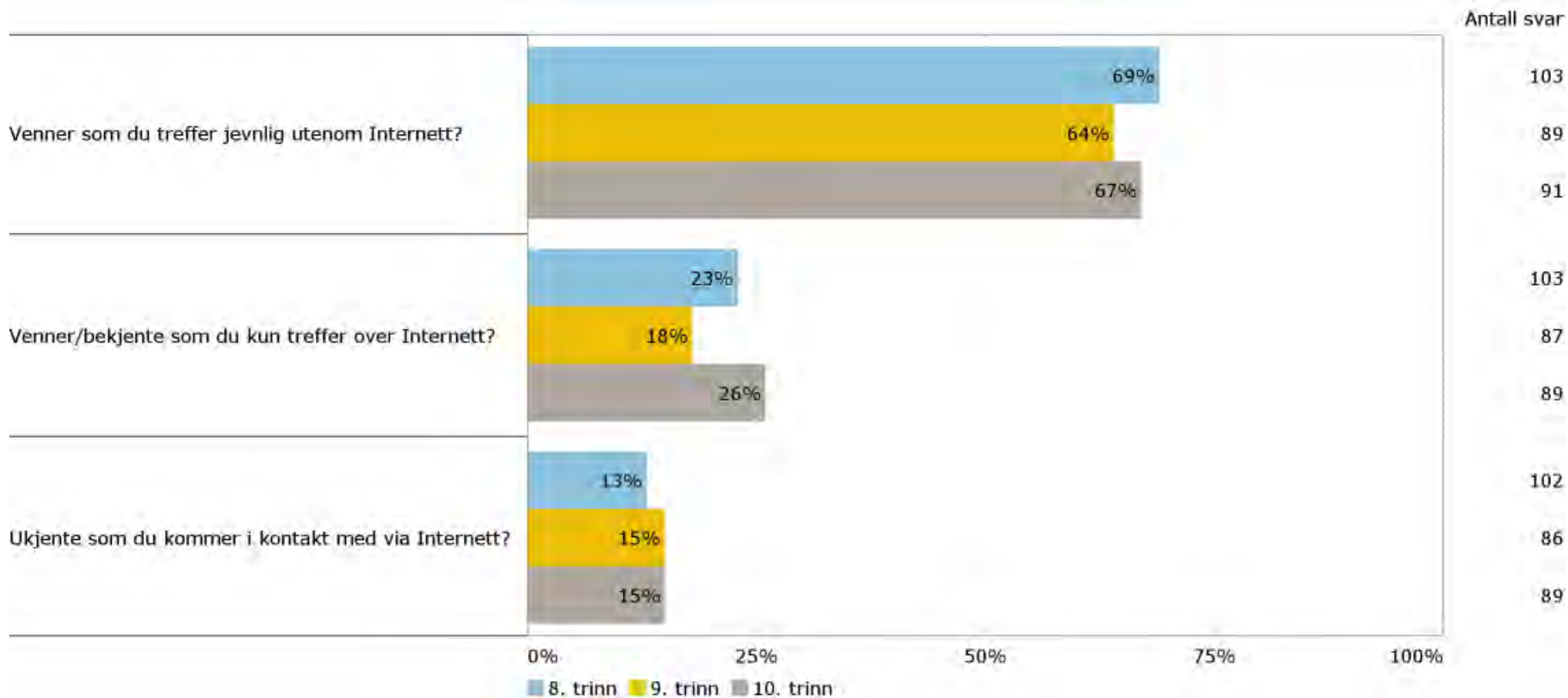
Hvor ofte gjør du noen av disse aktivitetene? (Prosentandel som har svart 'daglig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Spiller dataspill eller TV-spill	30	42	28	289
Bruker datamaskinen til lekser og skolearbeid	9	12	34	287
Surfer på Internett uten å lete etter noe spesielt	19	35	34	285
Leter etter informasjon på Internett (til f.eks. fritidsinteresser)	10	13	13	286
Holder kontakt med venner via Internett	43	59	62	286
Bruker Internett til å kommunisere med personer du ikke kjenner fra før	12	13	14	287
Skriver blogg	3	1	0	284



E6. Nettkontakter

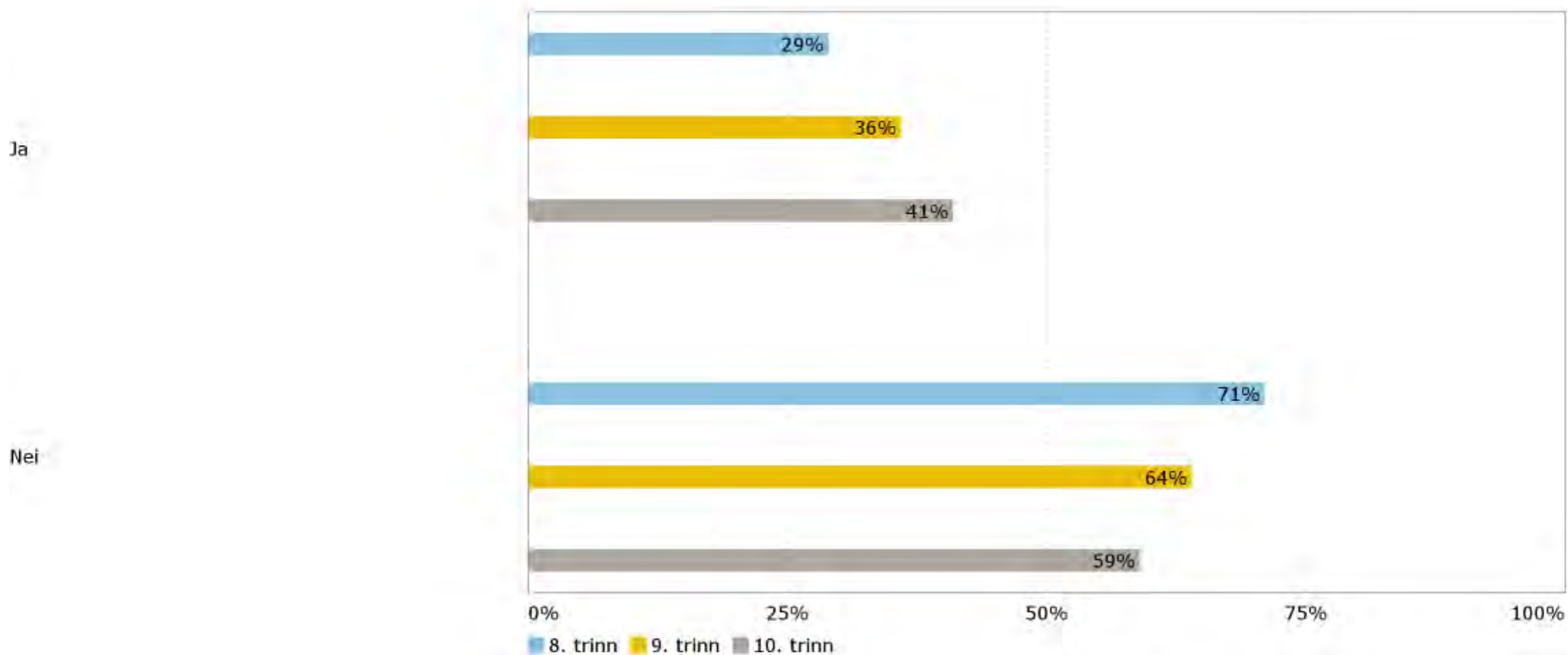
Personene du har kontakt med via Internett, er det ... (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'alltid')



E6. Nettkontakter

Har du møtt noen ansikt til ansikt som du først fikk kontakt med på Internett?

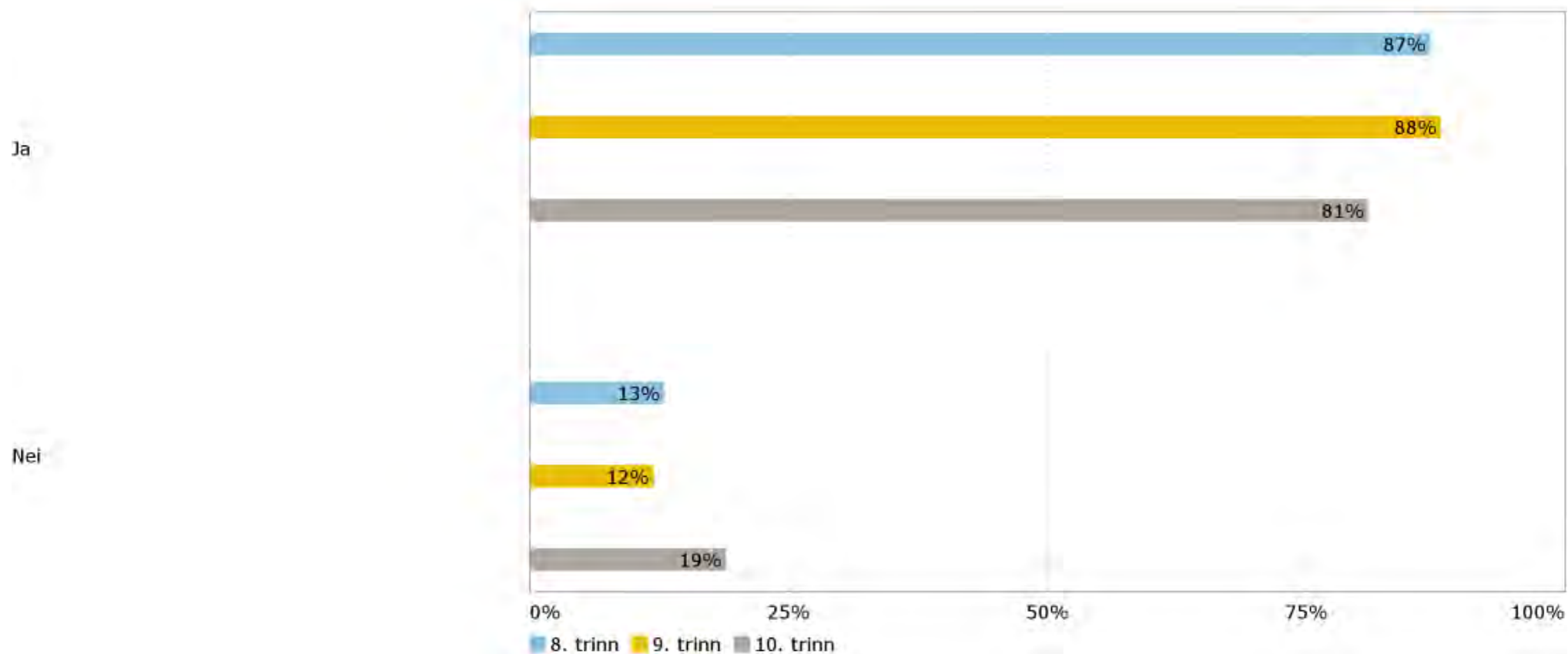
Antall svar 236



E11. Trening

Driver du med noen form for trening?

Antall svar 295



E11. Trening

Hvorfor trener du ikke? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til de som har svart at de ikke trener.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg har andre interesser	36	70	42	43
Jeg har ikke tid	21	20	5	43
Jeg skulle gjerne trene, men kommer aldri i gang	36	50	21	43
Det er for dyrt å trene	7		11	42
Jeg har ikke funnet noen treningsform som passer for meg	29	20	21	43
Jeg får mosjon på andre måter (går, sykler og lignende)	21	10	21	43
Jeg er i for dårlig form	14	10	0	43
Foreldrene mine vil ikke at jeg skal bruke tid på trening	21	0	0	42
Jeg er ikke flink i sport/idrett	50	50	5	43
Jeg synes ikke det er noe gøy å trene	29	70	22	42
Jeg har en fysisk skade som gjør det vanskelig for meg å trene	7	10	0	42

E11. Trening

Hvorfor trener du? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til ungdommer som har svart at de trener.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg liker å konkurrere og måle krefter	27	25	23	237
Jeg trener for å få en sunn kropp	59	67	72	241
Jeg synes det er gøy å trene	63	58	60	243
Jeg vil holde meg i form	80	75	75	243
Jeg liker å være sammen med de andre på treningen	59	54	38	239
Jeg trener for å holde meg slank	36	44	44	239
Jeg trener for å få større eller mer markerte muskler	29	51	55	238



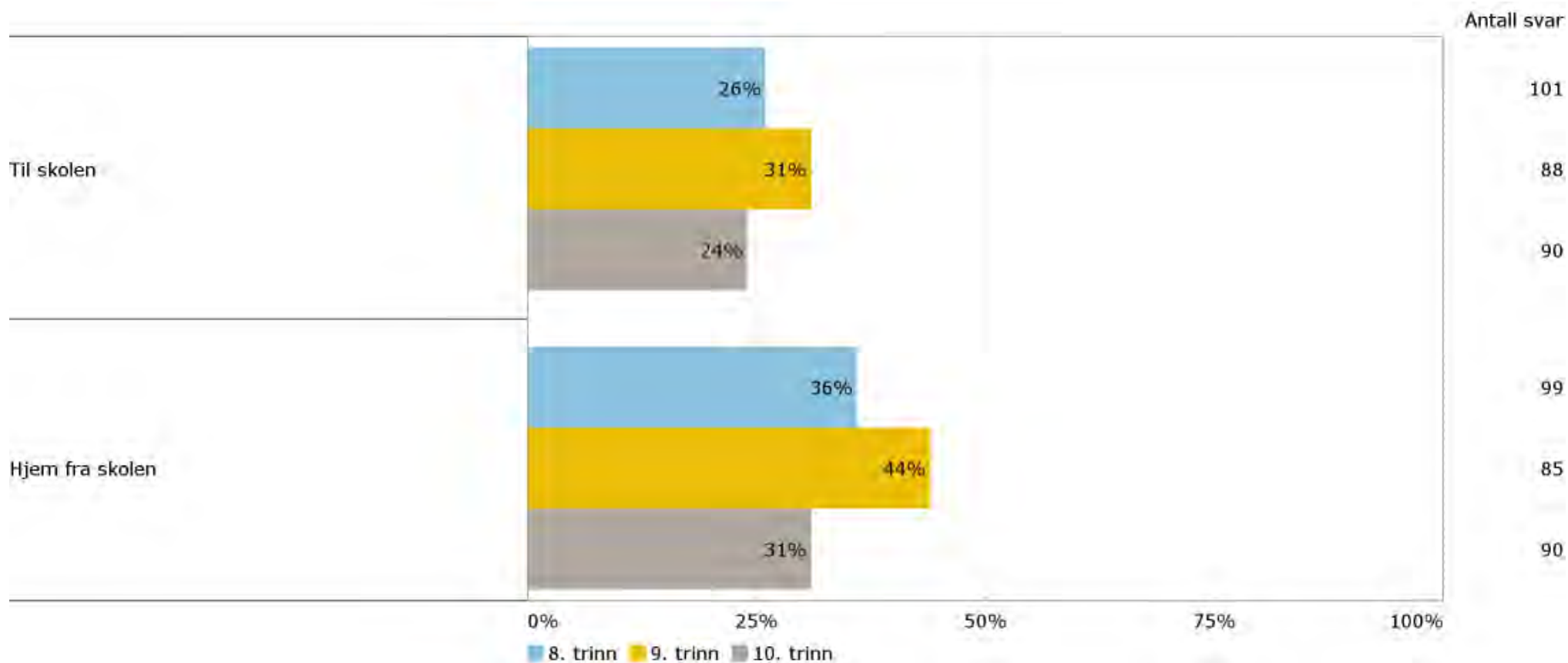
E14. Friluftsliv

Hvor ofte pleier du å gjøre følgende ting? Tenk på den tida på året da det er sesong for de ulike aktivitetene. (Prosentandel som har svart 'minst ukentlig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Går på skitur i fjell, skog og mark	15	14	9	285
Går på fottur i fjell, skog og mark	19	18	28	283
Står på rullebrett	7	6	3	282
Kjører snøbrett, slalåm eller lignende	10	11	11	283
Drar på fisketur	10	14	14	284
Overnatter i telt ute i naturen (ikke campingplass)	2	1	4	284
Driver med bading/svømming	17	18	12	281
Padler kano eller kajakk	2	2	5	283
Driver med klatring	4	1	7	281
Gå på jakt	4	0	7	281

G9. Skoleveien

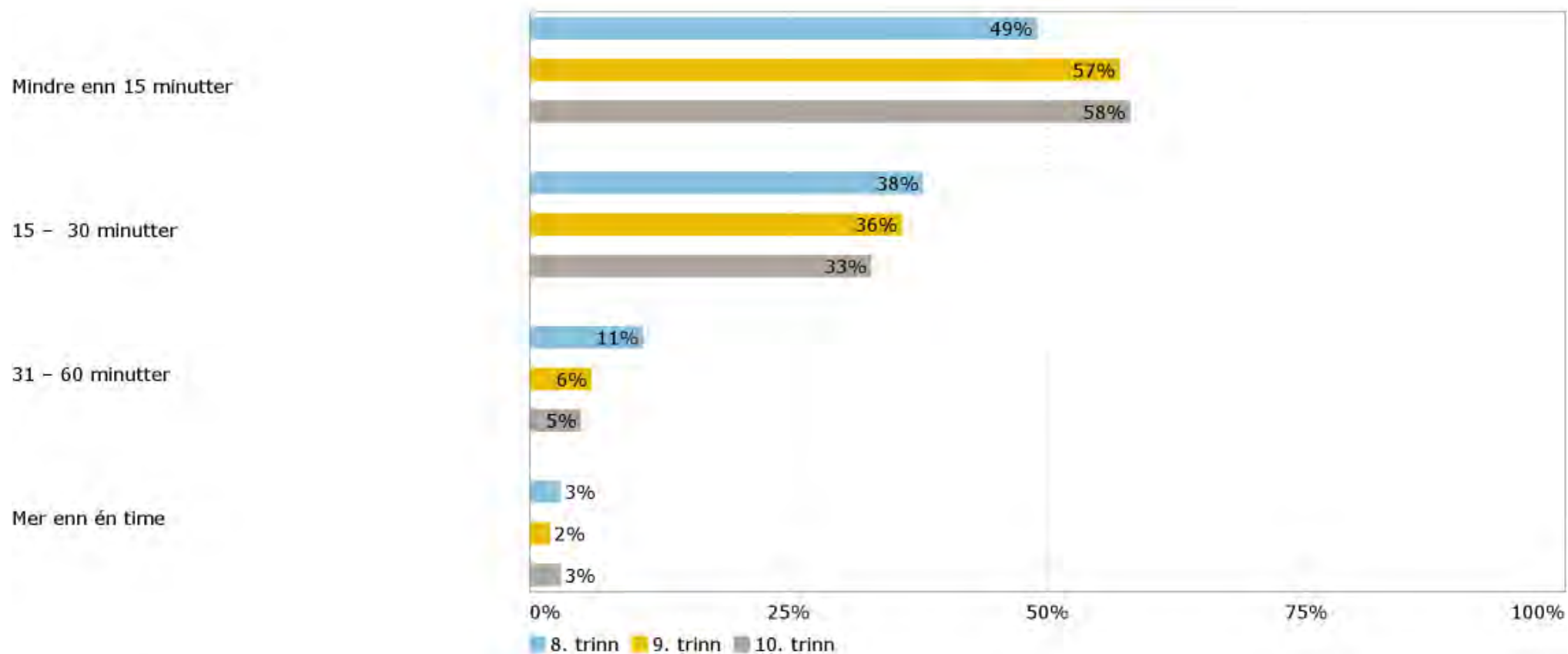
Hvordan kommer du deg som regel til skolen og hjem fra skolen? (Prosentandel som som har svart 'sykler' eller 'går')



G9. Skoleveien

Hvor lang tid bruker du som regel på skoleveien (én vei)?

Antall svar 284





Ungdata 2017:

Unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar – Herøy og Møre og Romsdal

Del-undersøking finansiert av Kulturavdelinga i Møre og Romsdal fylkeskommune, Seksjon folkehelse og fysisk aktivitet
Rapport utarbeidd av NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus,
og Kompetansesenter rus – Midt-Norge, seksjon Møre og Romsdal



Kvifor «ekstrasporsmålspakke»?

Bakgrunn:

- Gjennomførte ungdatabundersøkingar viser at mange unge deltek i ulike organiserte fritidsaktivitetar. I oppvekst-, folkehelse- og førebyggings-samanheng er dette viktige arenaer.
- Ungdatabundersøkinga fokuserer ikkje direkte på oppleving av trivsel og tryggleik i samband med organiserte aktivitetar, og heller ikkje på grunnar til å slutte med andre aktivitetar enn idrett.
- Saman med Møre og Romsdal fylkeskommune og Møre og Romsdal Idrettskrets arbeider KoRus for at fleire lag og organisasjonar skal lage eigne retningslinjer for tryggleik og trivsel; dette er også nedfelt i handlingsprogrammet i fylket sin regionale delplan for folkehelse.

Formål med del-undersøkinga:

Få kunnskap om unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar, og om grunnar til at unge sluttar.

«Vurderingsspørsmål»:

Gi di vurdering av den organiserte fritidsaktiviten du har brukt mest tid på dei to siste åra, også om du har slutta med denne aktiviteten.

Klubben/laget/foreininga har felles reglar for korleis vi skal opptre og vere mot kvarandre

Vi har snakka om reglane på treningar, samlingar eller møte eg har vore med på

Ungdommane i klubben/laget/foreininga er flinke til å inkludere alle

Eg trivst saman med vennane mine i klubben/laget/foreininga

Trenarane/instuktørane/leiarane er flinke til å engasjere og inkludere alle

Eg trivst saman med dei vaksne i klubben/laget/foreininga

Mine foreldre/føresette er flinke til å støtte opp om aktivitetane mine

Ungdommane bruker ikkje alkohol på turar, festar eller andre sosiale samvær i klubben/laget/foreininga

Leiarar og foreldre/føresette bruker ikkje alkohol på turar, festar eller andre sosiale samvær i klubben/laget/foreininga



Deltaking og svarprosentar

- 15 kommunar.
- 4488 elevar i US og 2767 i VGS deltok

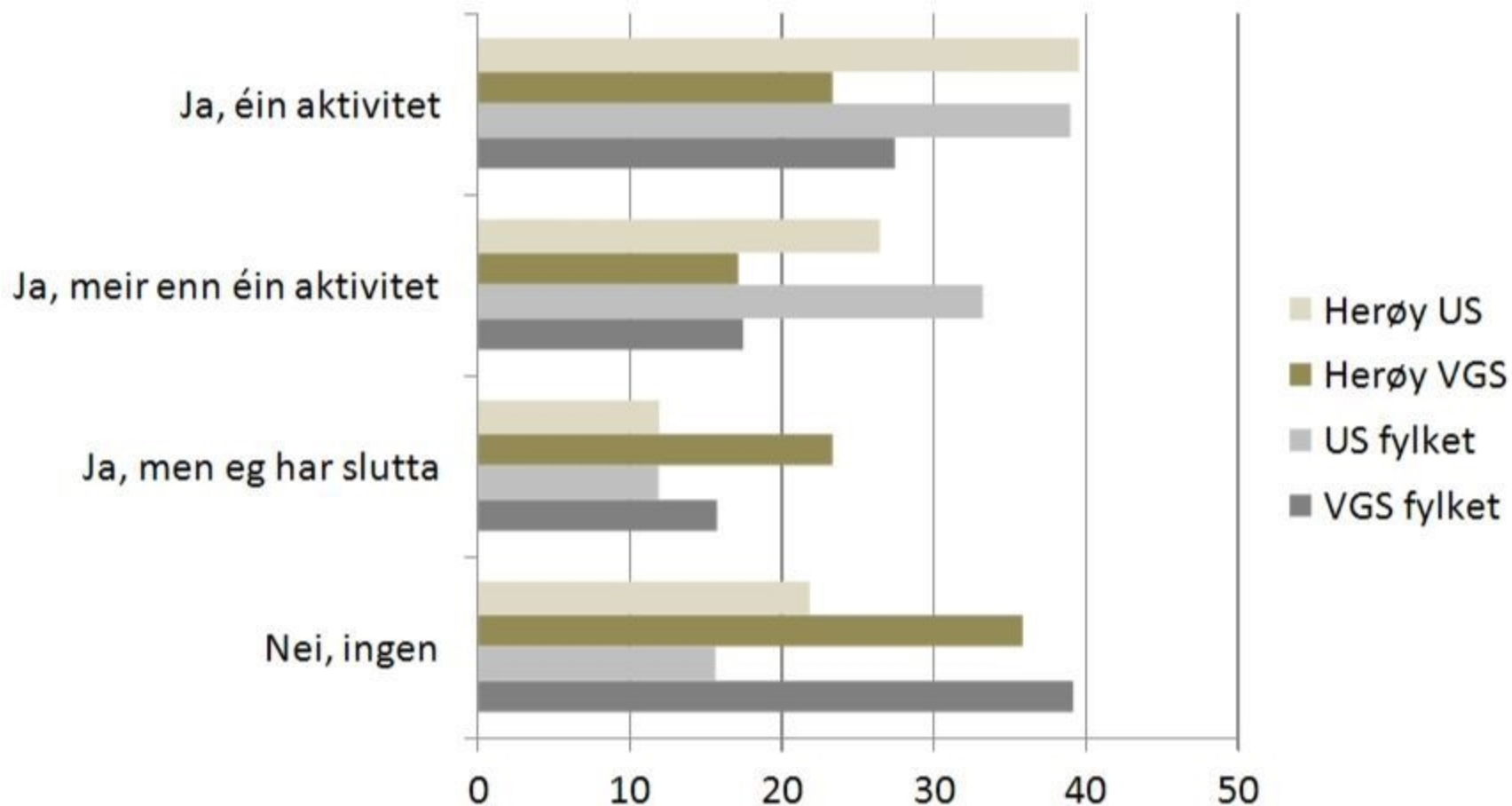
• Svarprosent*:	Herøy	Fylket
Ungdomsskule	91,3 %	86 %
VGS	90,1 %	70,8 %

*Har svart på spørsmålet: «Har du vore med i nokon organisert fritidsaktivitet (klubb, lag eller foreining) dei siste to åra?»

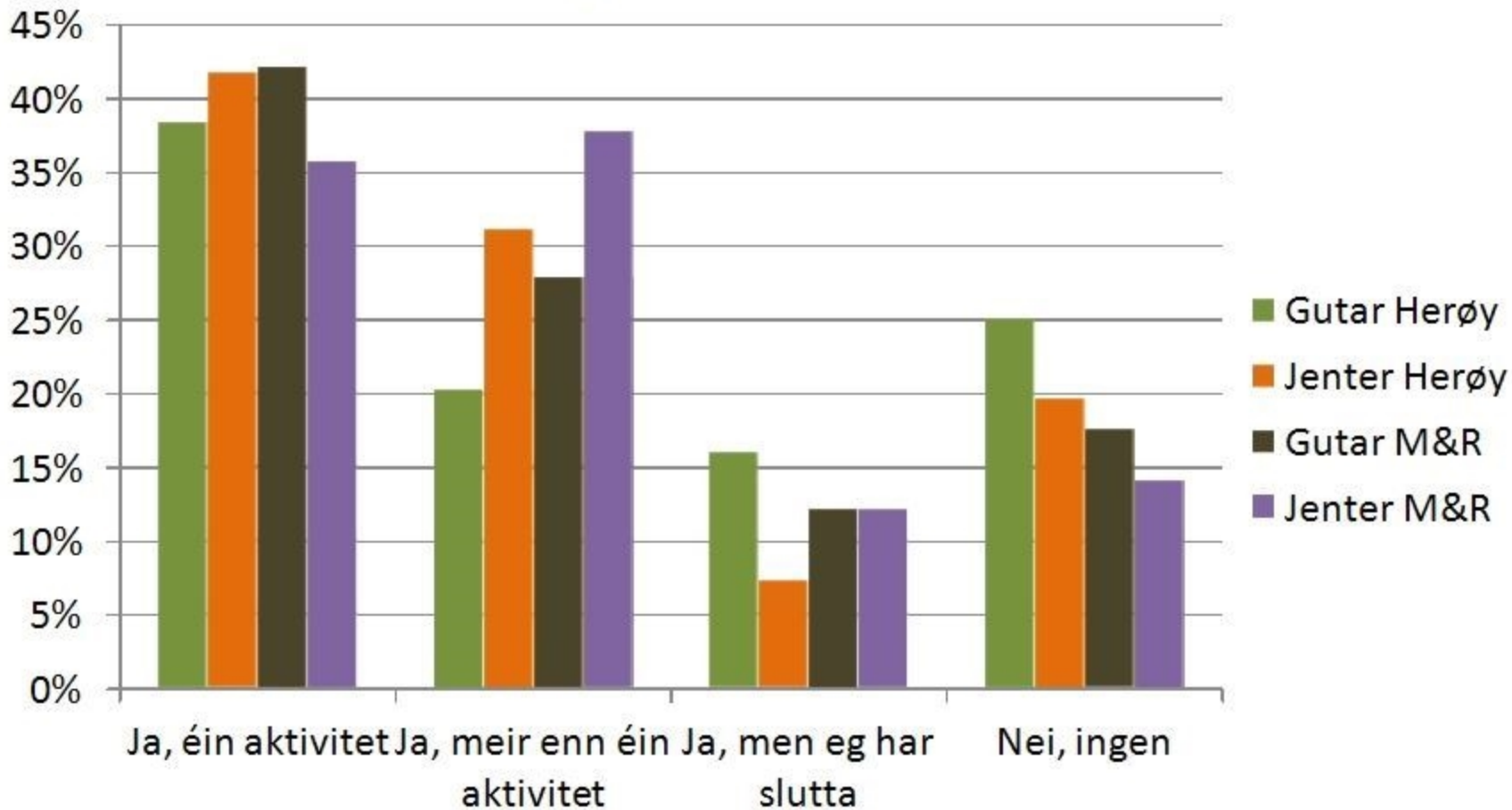
- Gjennomsnitt svar på «vurderingsspørsmåla»:
Herøy US: 65,9 %, VGS: 42,3 %
Fylket: 63,6 % i US, VGS: 36,5 %

Deltaking i organiserte aktivitetar dei siste to åra

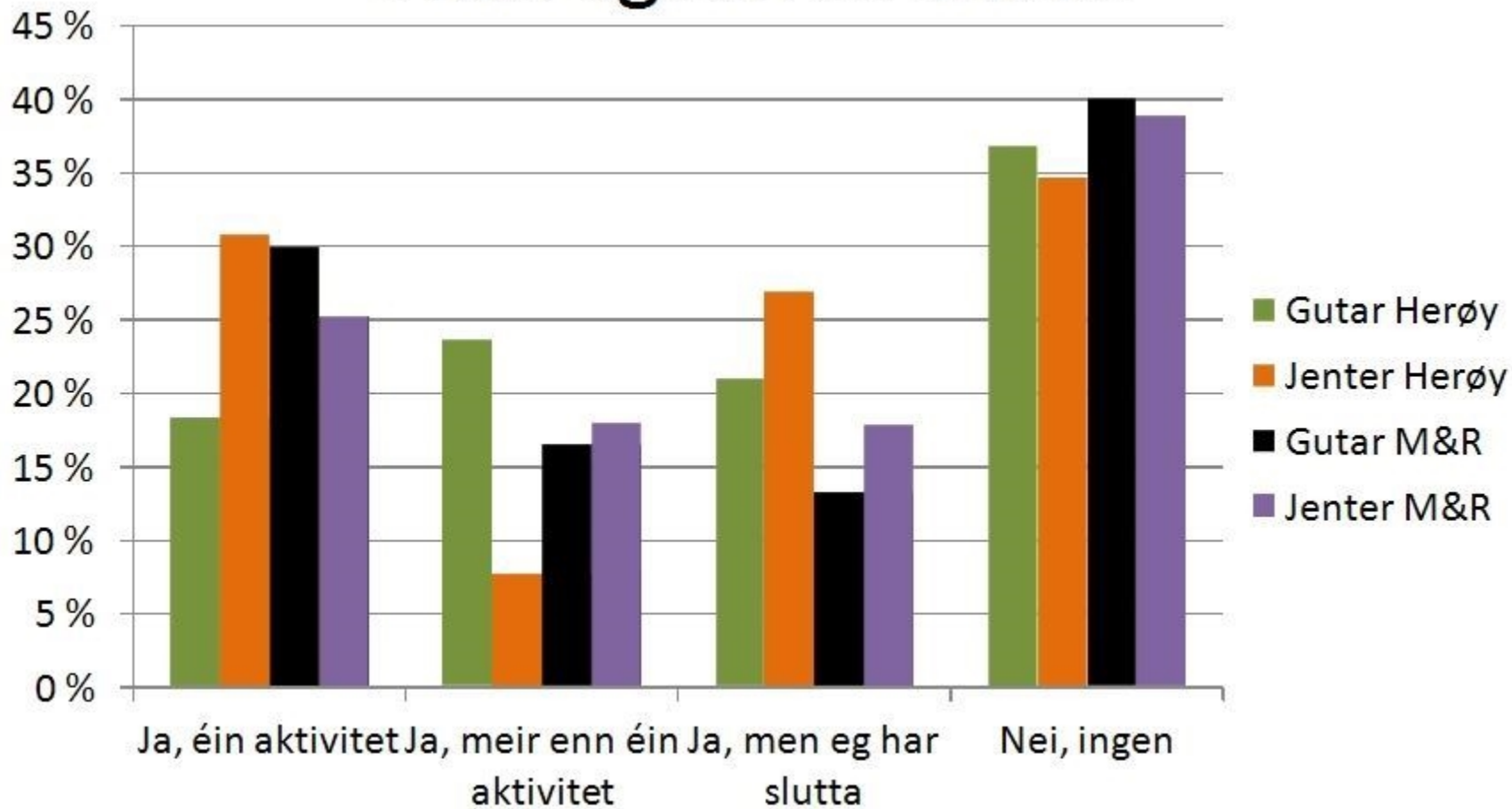
Prosentdel av dei som har svart på spørsmålet om deltaking i organiserte aktivitetar



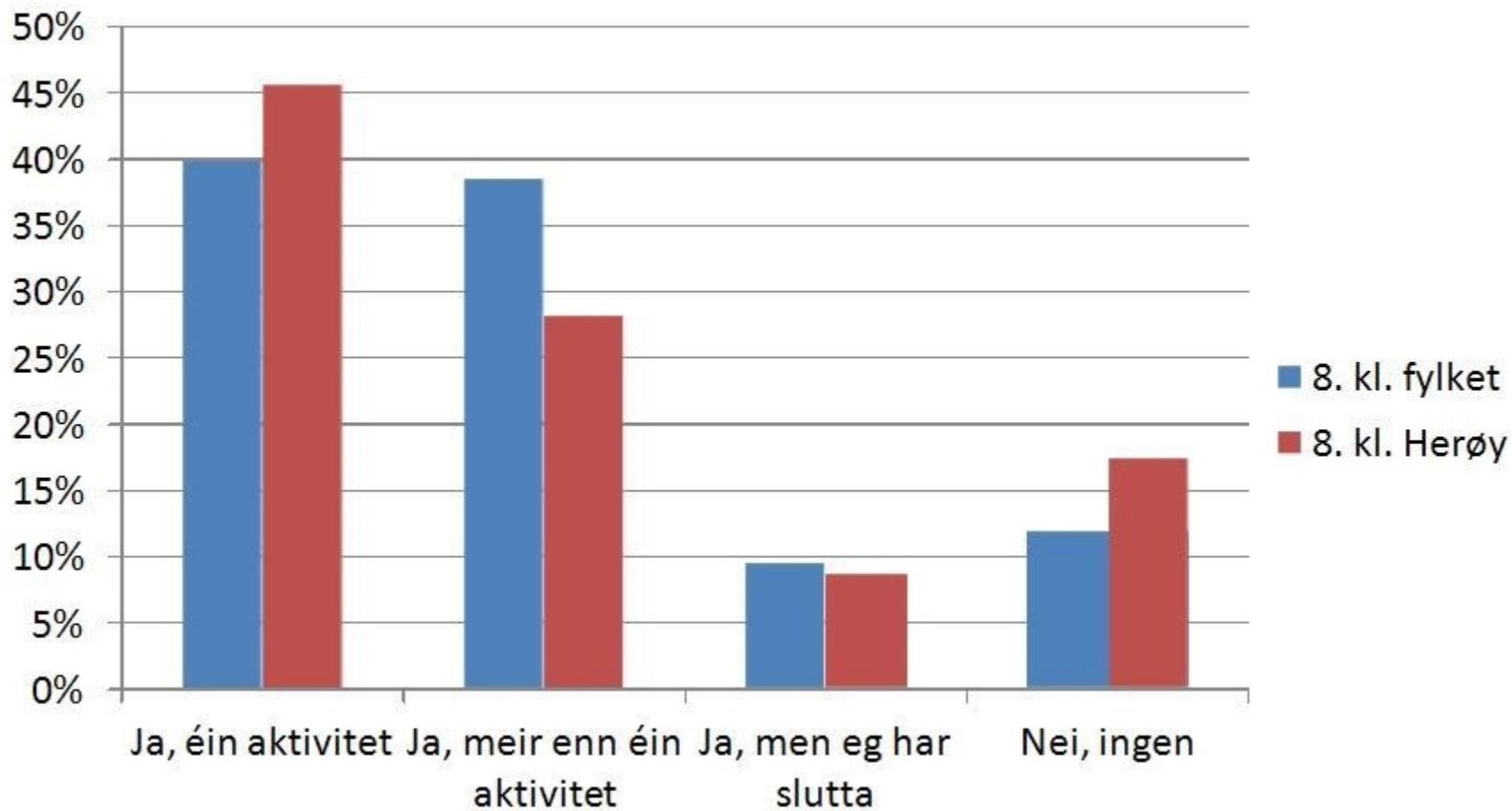
Deltaking i organiserte fritidsaktivitetar – etter kjønn, ungdomsskular



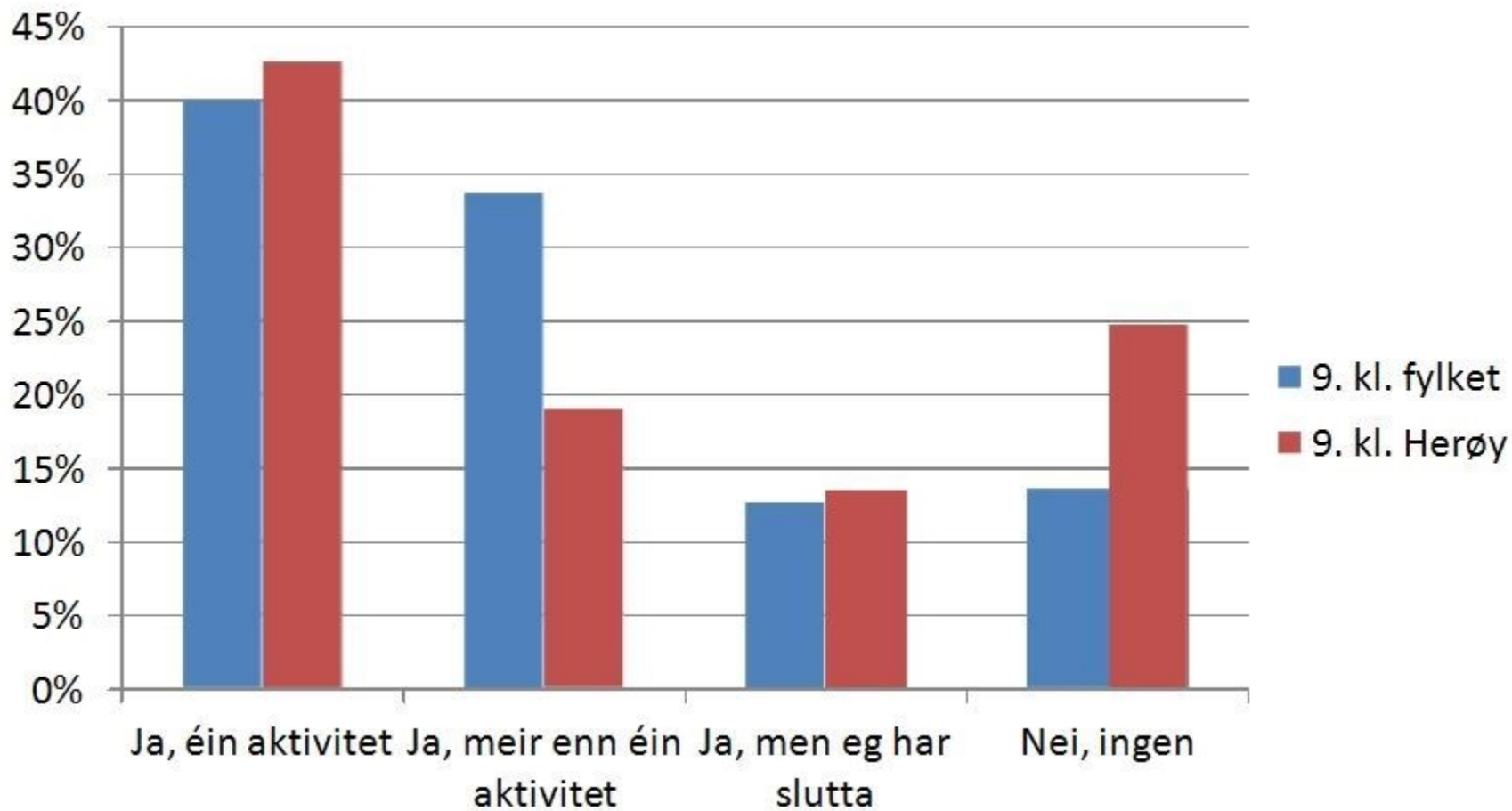
Deltaking i organiserte fritidsaktivitetar – etter kjønn, vidaregåande skular



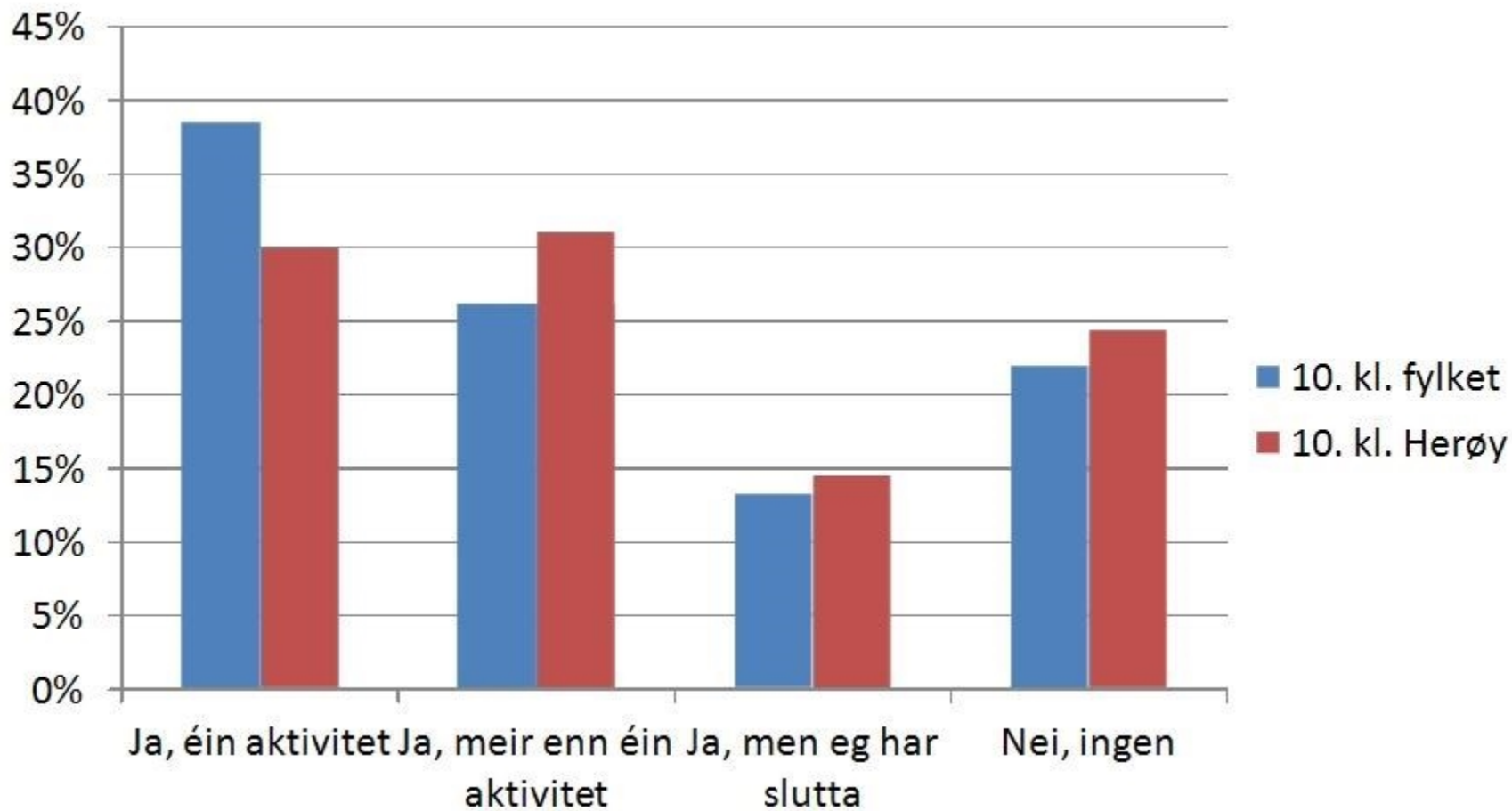
Deltaking i organisert fritidsaktivitet, 8.-klassingar



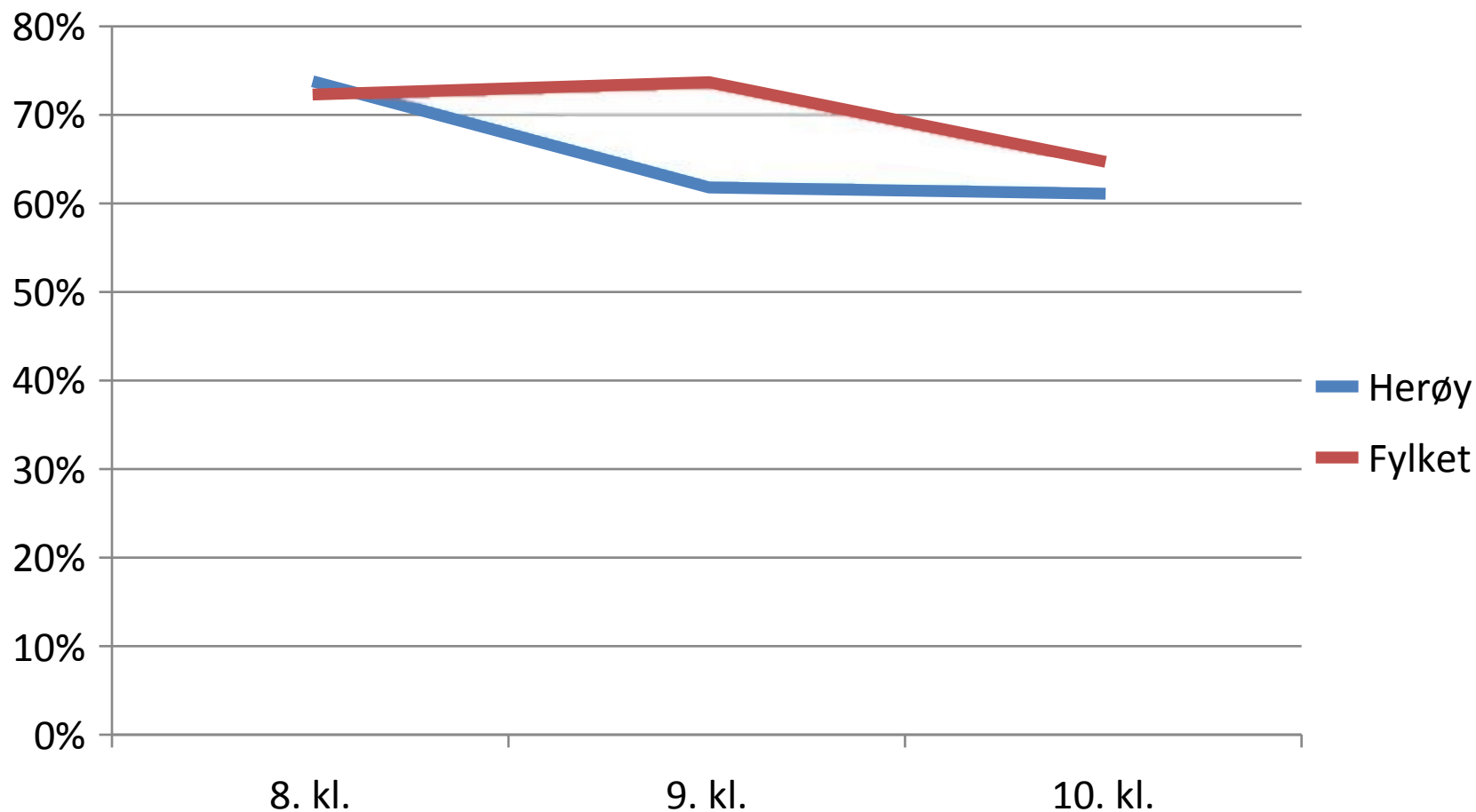
Deltaking i organisert fritidsaktivitet, 9.-klassingar



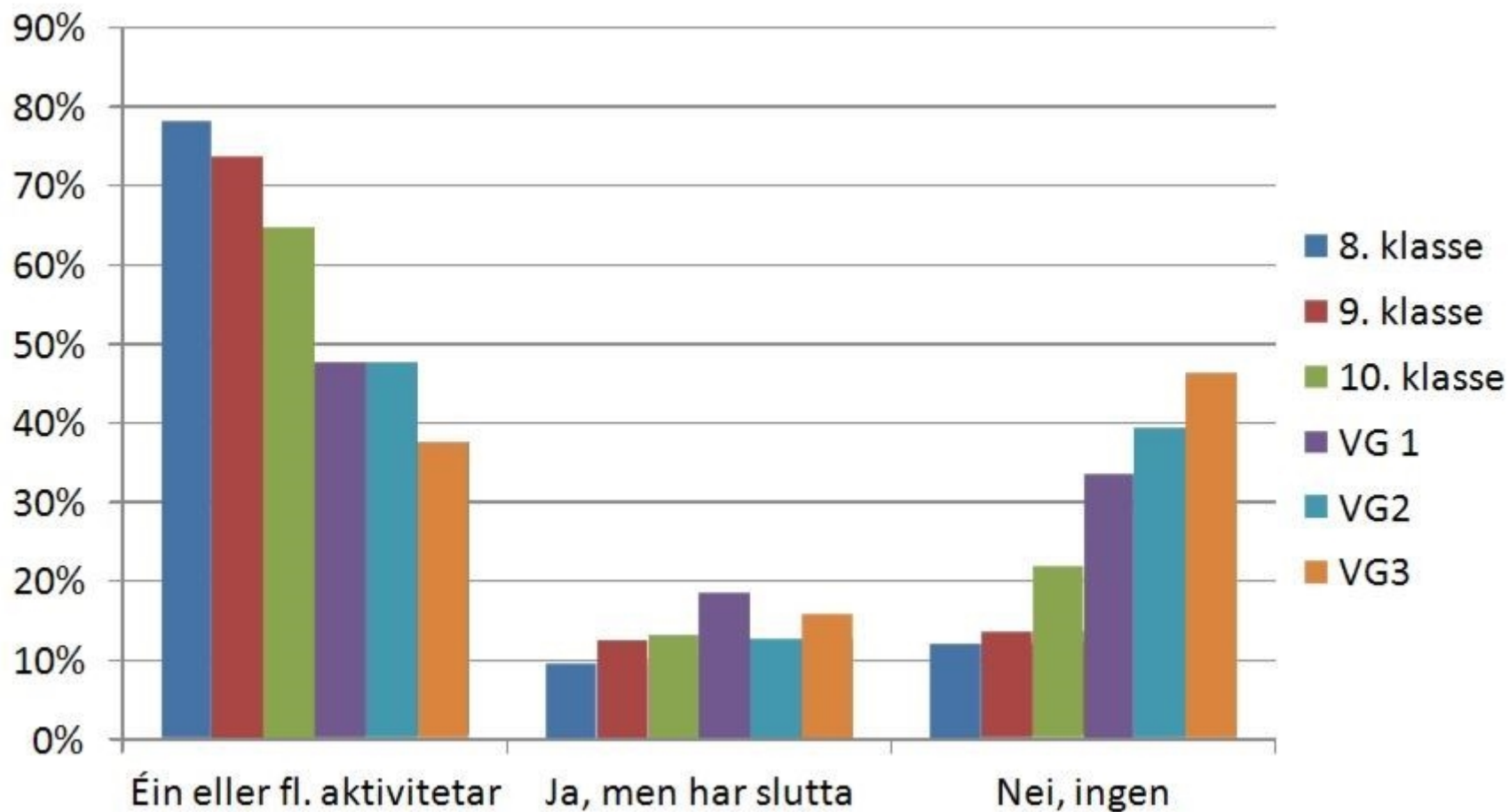
Deltaking i organisert fritidsaktivitet, 10.-klassingar



Utvikling i deltaking etter alder – éin eller fleire aktivitetar



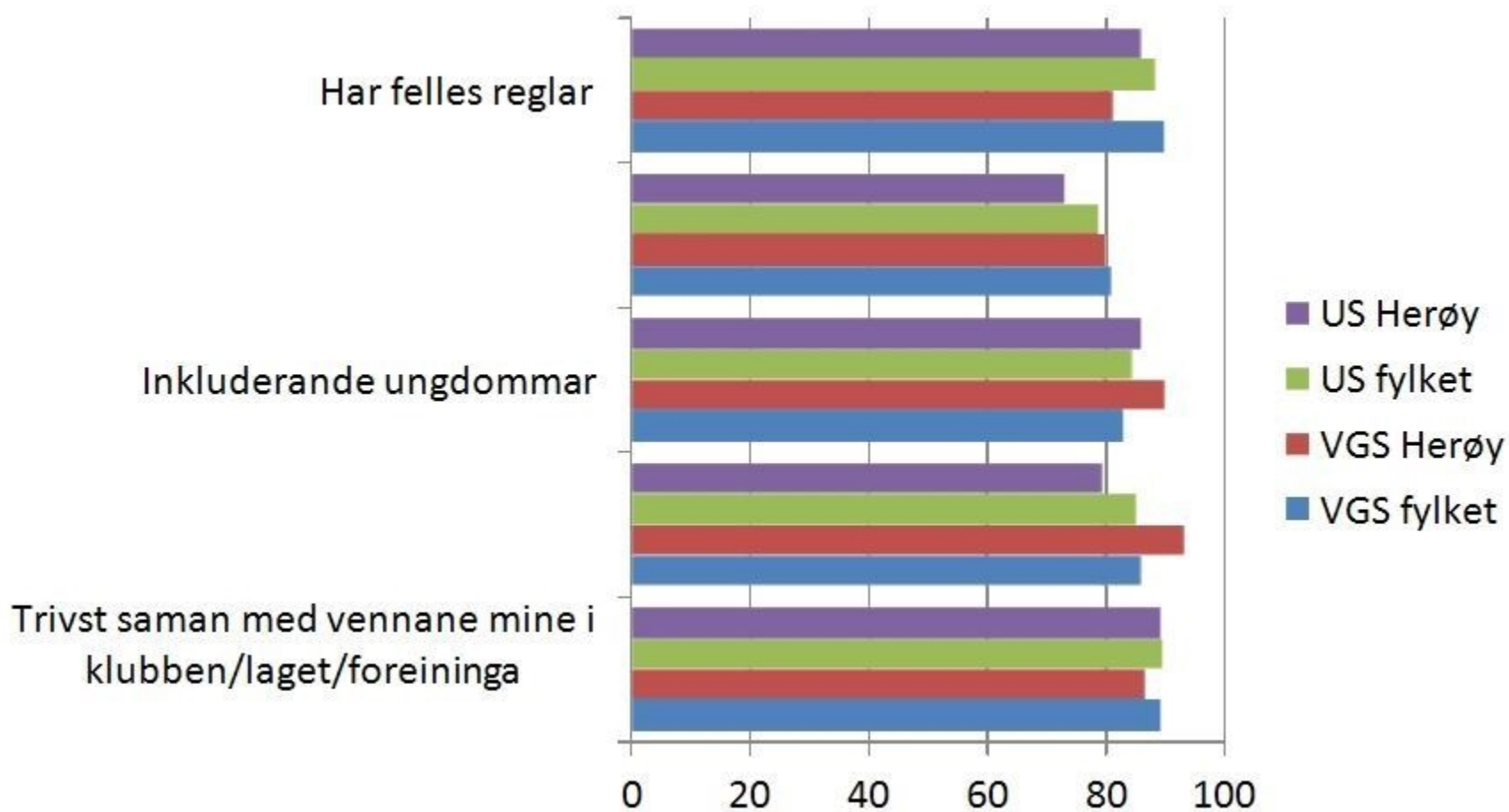
Deltaking i organisert fritidsaktivitet, fordelt på svar og klassesteg, fylket*



* Herøy har for lav svarprosent i vidaregåande skule

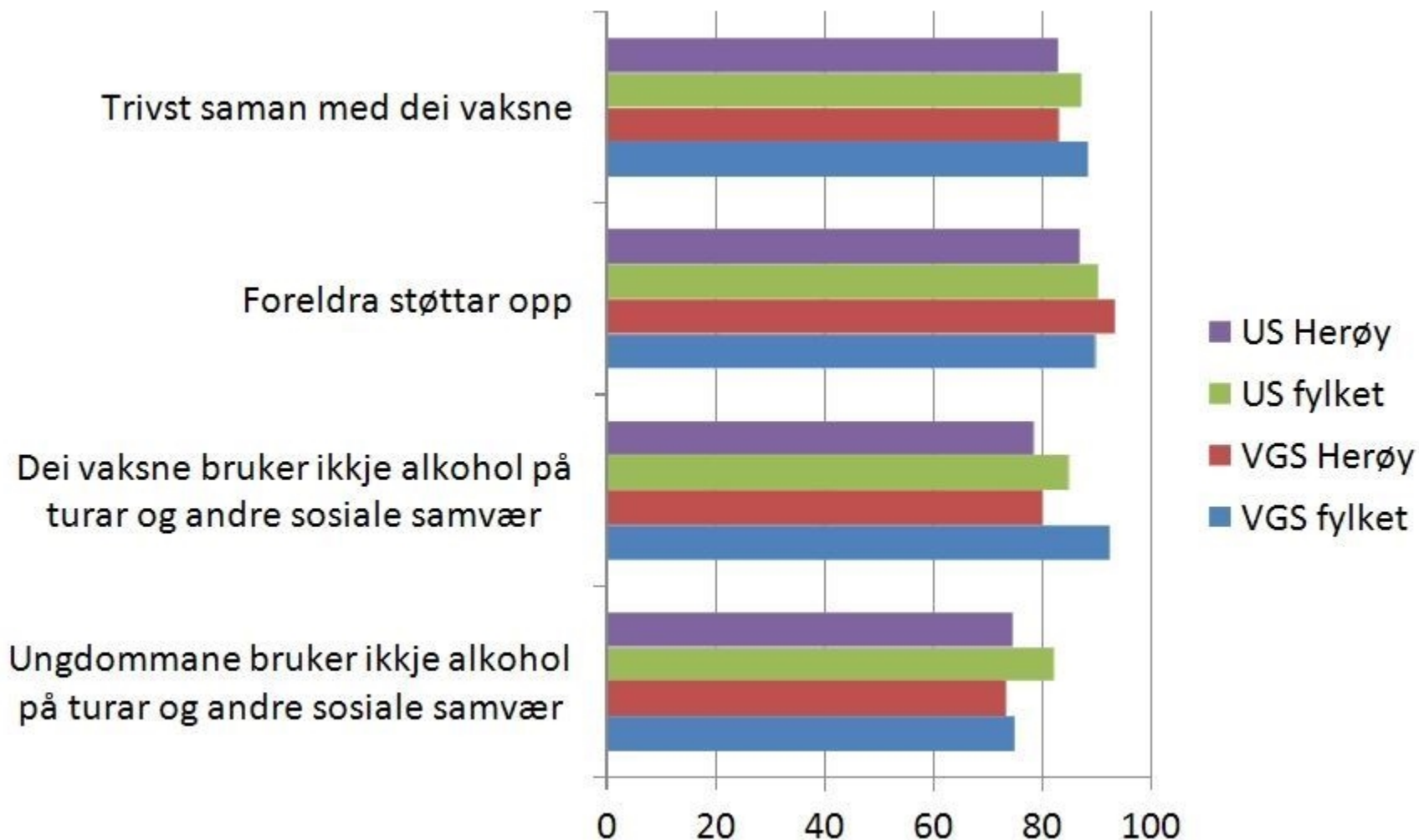
Vurdering av aktivitetane (1)

Prosentdel som har svart: «Passar svært godt» eller «Passar nokså godt»



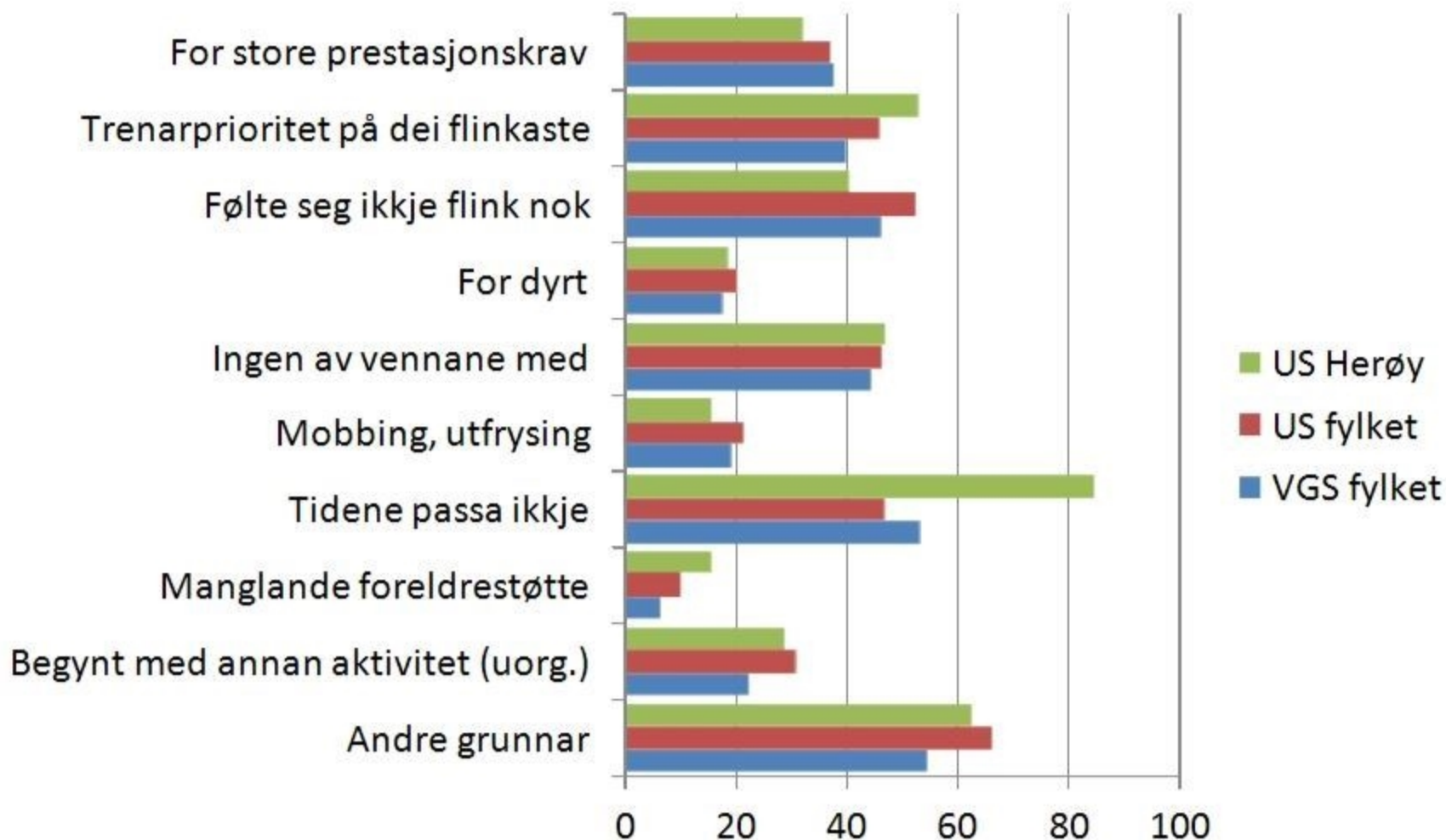
Vurdering av aktivitetane (2)

Prosentandel som har svart: «Passar svært godt» eller «Passar nokså godt»



Grunnar til å slutte med aktivitet*

Prosentdel som har svart: «Svært viktig grunn» eller «Litt viktig grunn»



* Herøy har for lav svarprosent i VGS



Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2016/922
		Arkiv:	C00

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
71/17	Komite for næring, kultur og idrett	24.10.2017
	Formannskapet	28.11.2017
	Kommunestyret	14.12.2017

SØRE SUNNMØRE MATMANIFEST

Tilråding:

Herøy kommunestyre sluttar seg til intensjonane og verdiane Søre Sunnmøre Matmanifest legg til grunn.

Kommunestyret vil arbeide for at desse verdiane skal påverke strategiar, vedtak og handlingar i kommunal regi. For å markere dette ber kommunestyret om at ordførar skriv under manifestet.

Særutskrift:

Søre Sunnmøre Matmanifest v/Magne Johan Larsen

Vedlegg

1 Søre Sunnmøre Matmanifest

Samandrag av saka:

Dei siste åra har kortreist mat blitt meir vektlagt, og den entusiasme som er i marknaden for lokale mattradisjonar. Det skaper grobotn for lokale produsentar og serveringsstader, og soleis bygdeutvikling og busetnad. Saka som vert fremja gjeld om Herøy kommune vil slutte seg til Søre Sunnmøre matmanifest saman med dei andre kommunane på Søre Sunnmøre.

Saksopplysningar:

Søre Sunnmøre Matmanifest skal skape meirverdi ved å bevare, styrke og vidareutvikle den lokale matproduksjonen og matkulturen gjennom å bevisstgjere enkeltpersonar, organisasjonar og bedrifter.

Søre Sunnmøre matmanifest skal skape stoltheit og identitet.

Etter inspirasjon frå Nordisk Ministerråds prosjekt Ny nordisk mat (sjå lenkja : <http://www.nynordiskmad.org/>) og frå Det trønderske matmanifestet (sjå lenkja: <http://horecanytt.no/Nyheter/Siste-nytt/Arkiv/2011/Februar-2011/Troenderskmatmanifest-skal-skape-stolthet>) sette Elvheim Gard på Hareid v/ eigar Magne Larsen i gong arbeidet for å få etablert eit tilsvarande matmanifest for Søre Sunnmøre. Han var inspirert av dei verdiane som desse matmanifesta la til grunn; stoltheit over eigne matressursar og produksjonar, med vekt på lokale tradisjonar og matrettar.

Matmanifestet skal gjere Søre Sunnmøre stolt over sin eigen matproduksjon og vere med på å skape ein tydeleg sunnmørsk matidentitet.

Dette blir då eit felles arbeid mot eit felles mål, og i dette arbeidet er det viktig at kommunane ved ordførar går inn for manifestet for at det skal få betyding for kommunens aktivitet.

Dei siste åra har kortreist mat blitt meir vektlagt, og den entusiasme som er i marknaden for lokale mattradisjonar og –rettar gjer at det vert lettare å fokusere på verdiane i dette matmanifestet. Det skaper grobotn for lokale produsentar og serveringsstader, og soleis bygdeutvikling og busetnad.

Søre Sunnmøre Matmanifest har i seg ei målsetjing om å gje oss eit sunnare kosthald basert på lokale råvarer, samt fremje god mat og matkultur blant born og unge. Målet er å endre innhaldet i sunnmørske måltid slik at vi skal ete sunnare mat og bli meir medvitne om kva vi et og kvar maten kjem frå. Men først og fremst handlar matmanifestet om auka stoltheit og auka medvit om det faktum at vi bur midt i det sunnmørske matfatet, med tilgang til verdens beste råvarer rett utanfor kjøkkendøra.

Manifestet slår også fast at sunnmørsk mat og matkultur skal vere kunnskapsbasert. I det ligger det ei vilje til å satse på utdanning, nyskaping og forskning. Eit godt samarbeid mellom produsentar, restaurantar og kommunane og fylkeskommunen er naudsynt for å få dette til.

Vegen vidare

Vonleg vil alle kommunane på Søre Sunnmøre slutte seg til intensjonen om å fylgje opp matmanifestet. Vegen vidare vert å etablere eit styre for Søre Sunnmøre Matmanifest, som skal ta arbeidet vidare. Dette arbeidet vil innebere å etablere samarbeid mellom offentleg og privat verksemd for å etablere verdiane og nå måla i manifestet. Eit felles tiltak kan vere at det vert etablert torgplass i alle kommunane. Her kan lokale matprodusentar selje sine varer til lokalt fastsette tider i alle 7 kommunane, avhengig av årstid og sesong. Eit anna tiltak kan vere at lokale produsentar gir tilbod om kurs og opplæring om lokal mattradisjon, på skular og til frivillige lag og organisasjonar.

Vurdering og konklusjon:

Dei verdiane som ligg til grunn for Søre Sunnmøre Matmanifest er viktige element i våre kommunar og bygder; å halde fram den lokale matkulturen basert på lokal tilgjengeleg råvare og tillaga med pietet for våre eigne mattradisjonar. Våre heimar og samfunn er opne for mat og matkulturar frå andre delar av verda, dette gir oss opplevingar av andre råvarer og andre smakar. Like viktig er det at vi tek fram vår eigen lokale matkultur og mattradisjon og lyfter den opp, at vi arbeider for å fremje matmangfald basert på det vi har av smak, særpreg, råvarer og matprodukt i våre eigne grender, frå hav til høgfjell.

Rådmannen vurderer Søre Sunnmøre Matmanifest til å vere eit viktig dokument i dette arbeidet med å lyfte fram Søre Sunnmøre sin matkultur, både den tradisjonelle og den nyskapande, basert på lokale råvarer frå hav til vardetopp.

Manifestet som rådmannen rår ordførar til å skrive under, er ein intensjonsavtale. Det ligg ikkje økonomiske føringar for kommunane inne i denne avtalen, det er ein verdibasert avtale med verdimessige føringar for kommunale strategiar, kommunale vedtak og handlingar.

Fosnavåg, 17.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn

Søre Sunnmøre Matmanifest

*Søre Sunnmøre Matmanifest skal skape meirverdi ved å bevare, styrke og vidare utvikle den lokale matproduksjonen og matkulturen gjennom å bevisstgjere enkeltpersoner, organisasjonar og bedrifter.
Søre Sunnmøre Matmanifest skal skape stoltheit og identitet*

Vi sluttar oss til følgjande:

Vi ønskjer å fremje matmangfald på Søre Sunnmøre med fokus på, smak og særpreg av råvarer og matprodukt, frå hav til høgfjell.

Vi vil fremje bruken av råvarer og produkt som utløyser matglade og helse.

Vi vil fremje marknadsføring og bruk av mat eller mattradisjonar som ein attraksjon.

Vi vil fremje formidling av historiene rundt råvarene og tilverkinga.

Vi vil fremje måtar å utnytte råvarene og produkta sine sesongvariasjonar.

Vi vil fremje måtar å bruke råvarene og produkta på ut frå miljøomsyn.

Vi ønskjer å fremje god mat og matkultur hos barn og unge.

Søre Sunnmøre sin mat og matkultur skal vere kunnskapsbasert. Vi vil bidra til utvikling av lokale råvarer og produkt gjennom utdanning, nyskaping og forskning.

Dessutan sluttar vi oss til det Nordiske Matmanifestet.

Å slutte seg til Søre Sunnmøre Matmanifest inneberer at ein erkjenner dei verdiane manifestet beskriv og lar dette påverka strategiar, vedtak og handlingar.

Hareid 4. februar 2014

Elvheim Gardsmat

Hareid kommune

Ulstein kommune

Herøy kommune

Sande kommune

Vanylven kommune

M og R fylke

Referatsaker

RS 7/17 Møteplan resten av året